

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากร



บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)  
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)  
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร  
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ปีการศึกษา 2558  
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Advance Rulings under the Customs Law

Miss Nootchanate Sakdisate



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Laws Program in Finance and Tax Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากร
โดย	นางสาวนุชเนตร ศักดิ์เศรษฐ์
สาขาวิชา	กฎหมายการเงินและภาษีอากร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ทัชชมัย ทองอุไร

---

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์  
(ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยนติ ไกรกาญจน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก  
(รองศาสตราจารย์ ทัชชมัย ทองอุไร)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย  
(อาจารย์ กฤติกา ปั้นประเสริฐ)

นุชเนตร ศักดิ์เศรษฐ์ : การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากร (Advance Rulings under the Customs Law) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ทัชชมัย ทองอุไร, 397 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาคำวินิจฉัยล่วงหน้าเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรของไทยที่ก่อให้เกิดปัญหาความไม่แน่นอนต่อผู้ประกอบการ ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้นำเข้าโดยเสียภาษีและผ่านการตรวจปล่อยสินค้าแล้ว แต่กลับถูกศุลกากรตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยสินค้า (Post Audit) ย้อนหลังไปถึงวันที่นำเข้า ทำให้ผู้ประกอบการมีภาระภาษีที่เพิ่มขึ้น ในกรณีดังกล่าวหากกฎหมายศุลกากรไทยนำ Revise Kyoto Convention (RKC) และ ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA) ตามที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้แล้วมาปรับใช้บังคับก็จะไม่เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่าคำวินิจฉัยล่วงหน้าเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายที่จะบังคับใช้กับเจ้าหน้าที่ศุลกากรทุกหน่วยงาน ทำให้สำนักตรวจสอบอากร (สตอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของกรมศุลกากรสามารถกลับหรือเปลี่ยนแปลงผลการพิจารณา พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรได้ตลอดเวลา จึงเกิดปัญหาความไม่แน่นอน แต่ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 เพื่อให้สอดคล้องกับ RKC และ ATIGA ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยปัจจุบันมีผลผูกพันตามกฎหมายทั้งฝ่ายศุลกากรและผู้ประกอบการ แต่อย่างไรก็ตาม การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับ RKC และ ATIGA ก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ 3 ประการ คือ (1) การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้ศุลกากรให้ Grace period แก่ผู้ประกอบการได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าของผู้ประกอบการสิ้นสุดไปเพราะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า เช่น ในระหว่างที่คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลได้มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากรทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าสิ้นสุดไป มีผลทำให้ผู้ประกอบการต้องเสียภาษีในอัตราที่เพิ่มขึ้น (2) ยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้สิทธิทบทวนแก่ผู้ประกอบการที่คำวินิจฉัยถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล หรือปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า (3) ยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นเจ้าหน้าที่คนละฝ่ายกับเจ้าหน้าที่ที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม ซึ่งใน RKC และ ATIGA ได้มีข้อกำหนดครอบคลุมประเด็นทั้ง 3 ประการไว้แล้ว

ผู้เขียนได้เสนอแนะว่ากฎหมายศุลกากรไทยควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 กำหนดให้ศุลกากรให้ Grace period แก่ผู้ประกอบการ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าของผู้ประกอบการสิ้นสุดได้ และกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผลคำวินิจฉัย หรือกรณีปรากฏข้อมูลใหม่มีสิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ รวมถึงกำหนดให้ผู้พิจารณาทบทวนต้องเป็นเจ้าหน้าที่คนละฝ่ายกับเจ้าหน้าที่ที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม



# # 5586175234 : MAJOR FINANCE AND TAX LAWS

KEYWORDS: ADVANCE RULINGS / CUSTOMS / RKC

NOOTCHANATE SAKDISATE: Advance Rulings under the Customs Law. ADVISOR: ASSOC. PROF. TASHMAI THONGURAI, 397 pp.

This thesis is intended to study Thailand's advance rulings regarding Customs tariff classification, Rules of origin and Customs valuation of Thai authority which increase tax burdens to traders due to unconformity of customs valuation. The study shows that Thai Customs conducted post audit and re-assessed Customs valuation dated back to the date of importation of goods in which it causes traders to pay increased amount of customs tariff. According to the stated problems, it has been suggested that if Thailand's Customs Legislation adopted Revised Kyoto Convention (RKC) and ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA), there would cause less problems to traders.

From the study of advance rulings on Customs tariff classification, Rules of origin and Customs valuation, ruling no. 13/2553, no. 7/2553 and no. 67/2552, these rulings have no legal binding to Thai Customs Department, including internal sectors. According to this, Post-Clearance Audit Bureau Customs Department is entitled to revise valuation results at anytime which causes problems regarding unconformity. In 2014, the Customs Act (No. 21) was amended as to be in line with RKC and ATG. Such amendment gave legal binding to advance rulings in both Customs and traders' sides. Although there has been an attempt to amend the Customs Act as mentioned above, the Act itself has not been made to harmonize with RKC and ATIGA. According to this, there are outstanding three issues in which this thesis is intended to analyse and provide suggestions.

To begin with first issue, it can be stated that Thailand's advance rulings have not clearly indicated that Customs Department provide Grace Period to traders. The absence of grace period brings difficulties to traders when previous advance rulings were revoked due to the revisions of legislation, traders are required to repay new Customs tariffs in which it is considered as additional costs that traders are obliged to pay. The second issue is no legislation granting a right of asking for the review to traders who directly affected from revocation, revision and invalidation of advance rulings. Traders should be able to request the Customs Department to reconsider on their decisions regarding the revocation, revision and invalidation of advance rulings. The third issue to be considered is that, at present, there is no legislation prescribing that an authority issuing previous advance rulings should not be empowered to reconsider on appeal regarding previous advance rulings.

All problematic issues mentioned above, in fact, have been prescribed in RKC and ATIGA. Therefore, the author has suggested that Thailand Customs legislation ought to be consistent with RKC and ATIGA by amending the Customs Act B.E. 2469. Suggested revisions are as follow; prescribing Grace Period to traders, granting a right of asking for the review to traders affected from revoked, revised or invalid advance rulings. Lastly, authority empowering to consider the appeal from traders should be in a different sector from authority issued previous advance rulings.

Field of Study: Finance and Tax Laws

Academic Year: 2015

Student's Signature .....

Advisor's Signature .....

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสำเร็จด้วยความเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยนติ ไกรกาญจน์ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำชี้แนะในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้ดีขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ทัชชฌัย ทองอุไร ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ากรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์กฤติกา ปั้นประเสริฐ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์คอยให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นในต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อีกทั้ง ยังคอยให้กำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบคุณเจ้าหน้าที่หลักสูตรการเงินและภาชีอากร เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้านแก่ผู้เขียน

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณยายบุญช่วย ประยูรรัตน์ บิดา มารดา และครอบครัวของผู้เขียน เพื่อนที่ช่วยเหลือผู้เขียนมาตลอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งนายณัฐพล สวัสดิ์บุตร และนางสาวภัทรพร วันวงศ์ที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียนเสมอมา หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับด้วยจิตคารวะต่อผู้อ่านทุกท่าน ส่วนที่เป็นประโยชน์ ผู้เขียนขอมอบให้เป็นกตเวทิตาแก่คุณบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน รวมทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้ให้การศึกษาแก่ผู้เขียน

## สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 .....	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	11
1.3 ขอบเขตของการวิจัย .....	12
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	13
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 .....	15
หลักการพื้นฐานของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	15
2.1 ผู้ประกอบการและความสำคัญของการส่งเสริมผู้ประกอบการจากภาครัฐ.....	15
2.1.1 ผู้ประกอบการ .....	15
2.1.2 ความสำคัญของการส่งเสริมผู้ประกอบการจากภาครัฐ.....	16
2.2 ความหมายและองค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	17
2.2.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	17
2.2.2 องค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	18
2.3 หลักการพื้นฐานในการจัดเก็บและคำนวณภาษีศุลกากร.....	19
2.3.1 การจัดเก็บภาษีศุลกากร .....	20

2.3.2 การคำนวณภาษีศุลกากร .....	21
2.4 ประเภทของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	26
2.4.1 การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า .....	27
2.4.1.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า.....	27
2.4.1.2 ความหมายและที่มาของพิกัตอัตราศุลกากร .....	28
2.4.1.3 ความสำคัญของพิกัตอัตราศุลกากร .....	33
2.4.1.4 หลักการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร.....	37
2.4.1.5 ตัวอย่างการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร .....	49
2.4.2 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า .....	54
2.4.2.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า.....	55
2.4.2.2 ความหมายและที่มาของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า .....	55
2.4.2.3 ความสำคัญของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า.....	56
2.4.2.4 หลักการพิจารณาสิทธิพิเศษทางภาษีและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตาม ความตกลงเขตการค้าเสรี.....	60
2.4.2.5 ตัวอย่างการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้า .....	66
2.4.3 การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า .....	67
2.4.3.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า.....	67
2.4.3.2 ความหมายและที่มาของราคาศุลกากร .....	68
2.4.3.3 ความสำคัญของราคาศุลกากร .....	70
2.4.3.4 หลักการพิจารณาราคาศุลกากร.....	71
2.4.3.5 ตัวอย่างการพิจารณาราคาศุลกากร .....	75
2.5 วัตถุประสงค์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	78
2.5.1 เพื่อความชัดเจนแน่นอน (Certainty).....	78

2.5.2 เพื่อความสามารถคาดการณ์ได้ (Predictability).....	80
2.5.3 เพื่อลดจำนวนข้อพิพาท (Dispute Reduction).....	80
2.5.4 เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade facilitation) .....	81
2.5.4.1 ความโปร่งใส (Transparency) .....	82
2.5.4.2 ความเรียบง่าย (Simplification).....	82
2.5.4.4 ความมีมาตรฐาน (Standardization) .....	84
บทที่ 3 .....	85
หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่าย และสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง (Revised Kyoto Convention หรือ RKC) และหลักเกณฑ์การ ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA) กับหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทย .....	85
3.1 หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของ RKC .....	87
3.1.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า .....	92
3.1.2 ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	94
3.1.3 การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ .....	99
3.1.4 การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	102
3.1.5 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	105
3.2 หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA.....	109
3.2.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า .....	111
3.2.2 ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	112
3.2.3 การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ .....	114
3.2.4 การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	115
3.2.5 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	117

3.3	หลักการให้คำวินิจฉัยก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 .....	119
3.3.1	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า .....	120
3.3.2	ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	121
3.3.3	การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ .....	125
3.3.4	การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	127
3.3.5	การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	127
3.4	หลักการให้คำวินิจฉัยหลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 .....	128
3.4.1	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า .....	131
3.4.2	ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	132
3.4.3	การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ .....	133
3.4.4	การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	135
3.4.5	การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	136
บทที่ 4	.....	137
	วิเคราะห์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศุลกากรไทยกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง (Revised Kyoto Convention หรือ RKC) และความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA) .....	137
4.1	วิเคราะห์สภาพปัญหาในประเทศไทย ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ที่ทำให้กฎหมายศุลกากรไทยจำเป็นต้องนำหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของ RKC และ หรือ ATIGA มาใช้ .....	137
4.1.1	วิเคราะห์ปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียหายไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี .....	137
4.1.1.1	ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัต์อัตราศุลกากร .....	139

4.1.1.2 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีถิ่นกำเนิดสินค้า .....	144
4.1.1.3 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีราคาศุลกากร .....	146
4.1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับกรณีคำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ...	148
4.2 วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาหลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557.....	152
4.2.1 วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี.....	152
4.2.1.1 สาเหตุที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี.....	153
4.2.1.2 การแก้ไขปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557.....	154
4.2.2 วิเคราะห์การแก้ไขปัญหากับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	155
4.2.2.1 สาเหตุที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่มีผลผูกพัน.....	155
4.2.2.2 การแก้ไขปัญหากับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557.....	157
4.3 เหตุผลที่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยต้องสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA .....	159
4.3.1 ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA.....	159
4.3.1.1 ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC .....	160
4.3.1.2 ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA .....	161
4.3.2 ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA .....	162

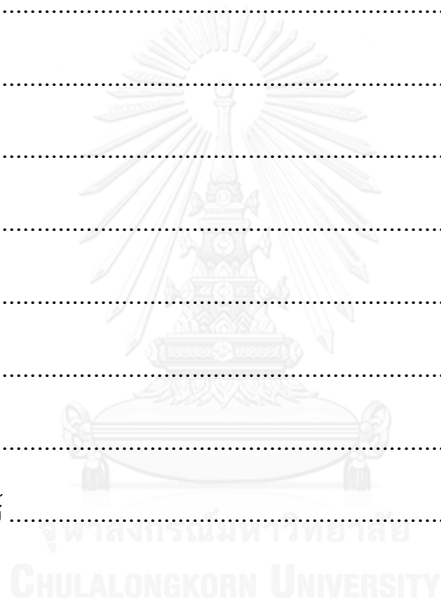
4.3.2.1 ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC .....	162
4.3.2.2 ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA.....	163
4.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับ RKC และ ATIGA.....	163
4.4.1 ความสอดคล้องจากการที่กฎหมายศุลกากรของไทยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	164
4.4.2 ความสอดคล้องในเรื่องอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรอง และความสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA จากการที่กฎหมายศุลกากรของไทยมีบทบัญญัติให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันกับผู้ถือคำวินิจฉัยและศุลกากรภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด.....	165
4.5 วิเคราะห์ความไม่สอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับ RKC และ ATIGA.....	167
4.5.1 ความไม่สอดคล้องเรื่องการไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	167
4.5.1.1 เหตุผลที่ต้องให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ .....	167
4.5.1.2 กรณีที่ควรให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยตามหลักของ RKC และ ATIGA .....	169
4.5.1.3 ความไม่สอดคล้องเรื่องการไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้.....	171
4.5.2 ความไม่สอดคล้องเรื่องการไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้.....	173



4.5.3 ความไม่สอดคล้องเรื่องไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสู่ สาธารณะ.....	177
บทที่ 5 .....	183
สรุปและเสนอแนะ.....	183
5.1 บทสรุป.....	183
5.1.1 ปัญหาที่มีอยู่ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และการแก้ไขปัญหา.....	184
5.1.2 ปัญหาที่ยังมีอยู่แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 แล้ว.....	187
5.2 ข้อเสนอแนะ .....	190
5.2.1 ควรมี Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำ วินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	190
5.2.2 ควรให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูก ยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำ ให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้.....	192
5.2.3 เรื่องการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะควรมีการกำหนดข้อยกเว้นเพื่อ คุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน .....	194
5.3 ตารางเปรียบเทียบขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	195
5.3.1 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นคำร้อง.....	195
5.3.2 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการรับคำร้อง.....	197
5.3.3 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณา.....	199
5.3.4 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	203
5.3.5 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการยกเลิกสิ้นผล.....	205
5.3.6 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	208

5.4	เปรียบเทียบและวิเคราะห์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทย .....	211
5.4.1	ขั้นตอนการยื่นคำร้อง .....	211
5.4.2	ขั้นตอนการรับคำร้อง.....	216
5.4.3	ขั้นตอนการพิจารณา .....	220
5.4.4	ขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า.....	224
5.4.5	ขั้นตอนการยกเลิก สิ้นผล .....	225
5.4.6	ขั้นตอนการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า .....	228
5.5	สรุปข้อบกพร่องของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 .....	230
5.5.1	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน ..	230
5.5.2	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 ยังไม่มีการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากฝ่ายผู้ยื่นคำร้องและทุกขั้นตอน .....	232
5.5.3	การกำหนดระยะเวลาเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ บางเรื่องยังไม่มีความสะดวกสมผล .....	233
5.5.4	การกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนนำเข้า ไม่ได้กำหนดช่วงระยะเวลายื่นคำร้องที่เหมาะสม.....	234
5.5.5	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่นี้ยังมีข้อความที่ไม่ถูกต้อง	234
5.5.6	การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ยังมีขั้นตอนที่ไม่สะดวก ....	236
5.6	สรุปข้อดีของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558.....	236
5.7	ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรจากผลการวิเคราะห์ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558.....	238
5.7.1	ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรเรื่องการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า .	238
5.7.2	ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรเรื่องการให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า.....	244
5.7.3	ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรเรื่องการให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า.....	250

รายการอ้างอิง .....	255
ภาคผนวก ก .....	269
ภาคผนวก ข .....	340
ภาคผนวก ค .....	349
ภาคผนวก ง .....	352
ภาคผนวก จ .....	359
ภาคผนวก ฉ .....	366
ภาคผนวก ช .....	370
ภาคผนวก ซ .....	374
ภาคผนวก ฌ .....	377
ภาคผนวก ญ .....	383
ภาคผนวก ณ .....	387
ภาคผนวก น .....	393
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ .....	397



## สารบัญตาราง

ตาราง 1 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของหลอดไฟไม่โครเวฟชนิดแมกนีตรอน .....	24
ตาราง 2 แสดงสิทธิพิเศษทางภาษีของหลอดไฟไม่โครเวฟชนิดแมกนีตรอนตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี .....	25
ตาราง 3 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของของที่ใช้แทนคาร์เวียร์อื่นๆ .....	34
ตาราง 4 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของรีบบิ้นอื่นๆ .....	35
ตาราง 5 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของชุดคลุมศัลยกรรมทำด้วยยางวัลคาไนซ์ .....	45
ตาราง 6 แสดงหลักเกณฑ์การพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ญี่ปุ่น ..	64
ตาราง 7 แสดงหลักเกณฑ์การพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน .....	65
ตาราง 8 แสดงความสอดคล้องของมาตรา 3 ของ WTO Trade Facilitation Agreement กับ RKC และ กฎเกณฑ์ภายใต้ RKC .....	90

## สารบัญรูปภาพ

รูป 1 อธิบายความหมายของรหัสแต่ละตำแหน่งของพิกัดฮาร์โมนี	30
รูป 2 แสดงตัวอย่างของรหัสแต่ละตำแหน่งพิกัดฮาร์โมนี	30
รูป 3 แสดงหลักการพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากร	39
รูป 4 อธิบายตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1	50
รูป 5 อธิบายตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 2	52
รูป 6 อธิบายขั้นตอนของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในภาพรวม	86
รูป 7 แสดงลักษณะของคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิกหรือสิ้นผล	170
รูป 8 แสดงความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศุลกากรไทยกับ RKC และ ATIGA ที่กฎหมายศุลกากรไทยไม่มี Grace period	172
รูป 9 แสดงความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศุลกากรไทยกับ RKC และ ATIGA ที่กฎหมายศุลกากรไทยไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้	174
รูป 10 แสดงความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศุลกากรไทยกับ RKC และ ATIGA ที่กฎหมายศุลกากรไทยไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสู่สาธารณะ	180
รูป 11 แสดงกำหนดระยะเวลาการยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า	213
รูป 12 แสดงข้อความในประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2	216
รูป 13 แสดงข้อความที่ไม่ถูกต้องในข้อ 4.1 ของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558	218
รูป 14 แสดงความแตกต่างระหว่างผลของการยกเลิกและสิ้นผล	225

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ผู้ประกอบการย่อมมีการนำเข้าวัตถุดิบหรือสินค้าจากต่างประเทศซึ่งสินค้าทุกชนิดต้องมีการเสียภาษีเมื่อนำเข้า<sup>1</sup> โดยผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามพิธีการนำเข้าของศุลกากร กล่าวคือ ผู้นำเข้าต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า และการเสียภาษีไว้ในใบขนสินค้าขาเข้า แล้วยื่นต่อศุลกากรพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า เมื่อศุลกากรได้รับใบขนสินค้าจากผู้นำเข้าแล้ว จะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น หากไม่ถูกต้องจะส่งใบขนสินค้ากลับไปยังผู้นำเข้าเพื่อให้แก้ไขให้ถูกต้อง แต่หากถูกต้องครบถ้วนแล้ว ขั้นตอนต่อมาศุลกากรจะแบ่งกลุ่มใบขนสินค้าเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ประเภทใบขนสินค้าขาเข้าที่ไม่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Green Line) เป็นใบขนสินค้าประเภทที่มีกฎหมาย ประกาศ หรือระเบียบกำหนดให้ยกเว้นการตรวจ<sup>2</sup> ผู้นำเข้าจะเสียภาษีตามใบขนสินค้านั้น โดยไม่ต้องผ่านหน่วยงานประเมินอากรและรับการตรวจปล่อยต่อไป ประเภทที่สอง ประเภทใบขนสินค้าขาเข้าที่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Red Line) เป็นใบขนสินค้าประเภทที่ไม่มีกฎหมาย ประกาศ หรือระเบียบกำหนดให้ยกเว้นการตรวจ ผู้นำเข้าจึงต้องนำใบขนสินค้าไปยังหน่วยงานประเมินอากรก่อนเสียภาษีและตรวจปล่อยได้<sup>3</sup>

อย่างไรก็ตาม การที่ผู้นำเข้าสามารถนำของออกจากอารักขาของกรมศุลกากรได้ ไม่ว่าจะผ่านการตรวจปล่อยหรือไม่ ก็ไม่ได้เป็นที่แน่นอนว่าการเสียภาษีของผู้ประกอบการนั้นจะถูกต้องครบถ้วนแล้ว เพราะกรมศุลกากรยังมีการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยสินค้า (Post Audit)<sup>4</sup> ย้อนหลังไปถึงวันที่นำเข้า โดยสำนักตรวจสอบอากร (สตอ.) หากปรากฏว่าผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้อง นอกจากจะต้องเสียภาษีเพิ่มเติมแล้ว ยังอาจมีโทษในทางอาญาได้ ดังนั้น เพื่อการเสียภาษีอย่าง

---

<sup>1</sup> มาตรา 10 ทวิ วรรคแรก แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

<sup>2</sup> สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ, "การปฏิบัติพิธีการศุลกากร สำหรับใบขนสินค้าขาเข้าประเภท Green Line" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: [http://www.customs-ccs.com/index.php?option=com\\_content&view=article&id=419%3A-green-line&catid=30%3A2010-02-12-10-59-45&lang=th](http://www.customs-ccs.com/index.php?option=com_content&view=article&id=419%3A-green-line&catid=30%3A2010-02-12-10-59-45&lang=th)

<sup>3</sup> วิชัย มากวัฒนสุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: บริษัทสามเจริญพาณิชย์จำกัด, 2546), หน้า. 158.

<sup>4</sup> มาตรา 115 ทวิ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

ถูกต้อง ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ในรายละเอียดของสินค้า และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพิธีการศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากร ได้แก่ พิภักดิ์อัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้าและราคาศุลกากร

ในเรื่องพิภักดิ์อัตราศุลกากรและราคาศุลกากร มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากรอย่างไรนั้น พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 บัญญัติไว้ในมาตรา 10 ทวิ วรรคสองว่า “การคำนวณค่าภาษีให้ถือตามสภาพของ ราคาของและพิภักดิ์อัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียค่าภาษีเกิดขึ้น”

จากบทบัญญัติดังกล่าวสิ่งที่เป็นฐานในการคำนวณภาษีศุลกากรมี 3 อย่าง<sup>5</sup> คือ สภาพของของ ราคาของ และพิภักดิ์อัตราศุลกากร<sup>6</sup> โดยค่าภาษีจะคำนวณจากการนำสภาพของของ คือ การกำหนดอัตราภาษีต่อสินค้าหนึ่งหน่วยเป็นจำนวนแน่นอน เช่น ชิ้นละ x อัตราอากรตามสภาพ หรือ กิโลกรัมละ x อัตราอากรตามสภาพ เป็นต้น<sup>7</sup> การคำนวณจากอัตราอากรตามราคา คือ ภาษีที่จัดเก็บเป็นร้อยละของมูลค่าหรือราคาของสินค้า สำหรับประเทศไทยสินค้าขาเข้าคิดจากราคา CIF หรือ Cost Insurance Freight<sup>8</sup> ส่วนภาษีขาออกคิดจากราคา FOB หรือ Free On Board<sup>9</sup> ซึ่งผู้ประกอบการจะรู้ว่าสินค้านั้นต้องใช้อัตราเท่าใดโดยพิจารณาจากพิภักดิ์อัตราศุลกากร ซึ่งเป็นเลขรหัสกำกับแบ่งกลุ่มสินค้าที่มีการบ่งบอกอัตราภาษีของสินค้านั้น

ส่วนเรื่องถิ่นกำเนิดสินค้าแม้จะไม่ใช่วินิจฉัยในการคำนวณภาษี แต่ก็เป็นเรื่องที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากรเช่นกัน คือ หากสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้ามาเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศที่มีความตกลงเรื่องเขตการค้าเสรี (Free Trade Area หรือ FTA) ร่วมกับประเทศไทยแล้วสินค้านั้นอาจได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี คือ การยกเว้นอากรและลดอัตราภาษีศุลกากร<sup>10</sup>

CHULALONGKORN UNIVERSITY

<sup>5</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิภักดิ์อัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), พิมพ์ครั้งที่ 3, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: บริษัท เอสทีซี มีเดีย แอนด์ มาเก็ตติ้ง จำกัด, 2553), หน้า. 64.

<sup>6</sup> พิภักดิ์ศุลกากร คือ ตัวเลขหรือรหัสที่ชี้แทนสินค้า หรือใช้จัดกลุ่มสินค้าที่ซื้อขายกันระหว่างประเทศ โดยแบ่งเป็นประเภทและประเภทย่อย เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงสินค้า แลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ทางการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้เพื่อกำหนดอัตราศุลกากร เป็นต้น

<sup>7</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิภักดิ์อัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.232-233

<sup>8</sup> ราคา C.I.F. ซึ่งย่อมาจากคำว่า Cost, Insurance and Freight หมายถึง ราคาส่งมอบซึ่งได้คิดต้นทุนสินค้าบวกค่าประกันสินค้าขณะขนส่งและค่าขนส่งสินค้าจนถึงมือผู้ซื้อ

<sup>9</sup> ราคา F.O.B ซึ่งย่อมาจากคำว่า Free on Board ราคา ท่าเรือต้นทาง ณ ด้านศุลกากร ไม่รวมค่าขนส่ง และประกันภัย

<sup>10</sup> มาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดพิภักดิ์อัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

โดยหลักแล้ว ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ในประเด็นเรื่อง สภาพของของ ราคาของ พิกัดอัตราศุลกากร และถิ่นกำเนิดสินค้าอย่างชัดเจนก่อนนำเข้า เพราะต้องมีการระบุไว้ในใบขนสินค้าขาเข้า ซึ่งในความเป็นจริง ผู้ประกอบการจะมีความรู้ชัดเจนเฉพาะสภาพของ เพราะเป็นเรื่องของข้อเท็จจริงที่ผู้ประกอบการย่อมรู้นำเข้ามาในปริมาณเท่าใด แต่ยังมีสภาพปัญหาที่เกิดจากผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี ในประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น คือ การที่ผู้ประกอบการเสียภาษีผิดพลาดจากการที่ผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอเรื่องพิกัดศุลกากร ทำให้ไม่รู้ว่าต้องเสียภาษีในอัตราเท่าใดก็ดี หรือ ผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าสินค้านำเข้ามานั้นได้เกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศที่มี FTA กับประเทศไทยหรือไม่ จะได้รับยกเว้นและลดอัตราภาษีศุลกากรหรือไม่ ก็ได้ หรือผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าราคาศุลกากรที่นำมาเป็นฐานในการคำนวณภาษีศุลกากรนั้น จะต้องรวมค่าใช้จ่ายบางประการ เช่น ค่านายหน้า ค่าสิทธิต่างๆ หรือค่าขนส่งภายในประเทศ เข้าด้วยหรือไม่ ก็ได้<sup>11</sup> การที่ผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอดังกล่าวทำให้เกิดความผิดพลาดในการคำนวณภาษี และทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ประกอบการได้ ตามกรณีดังต่อไปนี้

(1) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากร<sup>12</sup> บริษัท A นำเข้าไปปลาแช่เย็นในวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 โดยระบุพิกัดศุลกากรในใบขนสินค้าขาเข้าด้วยพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 มีอัตราอากร 5% ต่อมาในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ศุลกากรได้แจ้งว่าพิกัดศุลกากรที่บริษัท A ได้แจ้งไว้ในใบขนสินค้าไม่ถูกต้อง โดยพิกัดศุลกากรที่ถูกต้อง คือ 1604.30.90 มีอัตราอากร 20% ทำให้บริษัท A ต้องชำระอากรในส่วนที่ขาดเป็นจำนวน 5x,xxx บาทจากอัตราภาษีที่สูงขึ้น<sup>13</sup> และต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน นับจากวันที่มีการนำเข้าจนถึงวันที่นำเงินค่าภาษีอากรมาชำระ<sup>14</sup> เป็นระยะเวลากว่า 5 ปี ซึ่งทั้งอากรส่วนที่ขาดและเงินเพิ่มเป็นความเสียหายที่บริษัท A ไม่อาจเยียวยาได้ เพราะสินค้าทั้งหมดได้จำหน่ายในราคาที่คิดต้นทุนจากอัตราอากรเดิม และจำหน่ายออกไปหมดแล้วตั้งแต่ พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังอาจมีความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่มีโทษทางอาญา ได้แก่ ความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร ซึ่งมีโทษสำหรับความผิดครั้งหนึ่งๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือทั้ง

<sup>11</sup> หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, "บริการตรวจสอบข้อมูลล่วงหน้าก่อนนำเข้าสำหรับผู้ประกอบการ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: [rss2.thaichamber.org/upload/P90-91%20sulkkakorn.pdf](http://rss2.thaichamber.org/upload/P90-91%20sulkkakorn.pdf)

<sup>12</sup> ภาคผนวก ข

<sup>13</sup> มาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>14</sup> มาตรา 112 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469



ปรับทั้งจำ<sup>15</sup> และความผิดฐานสำแดงเท็จที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ<sup>16</sup> เนื่องจากการสำแดงพิกัดศุลกากรเป็นเท็จ ซึ่งความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวนี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดโดยมิต้องคำนึงว่าผู้กระทำจะมีเจตนาหรือกระทำโดยประมาท เลินเล่อหรือไม่<sup>17</sup> อันเป็นลักษณะพิเศษของกฎหมายศุลกากร

(2) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีถิ่นกำเนิดสินค้า<sup>18</sup> การพิจารณาเรื่องถิ่นกำเนิดสินค้าจะไม่ใช้ความเสียหายที่คำนวณได้ในลักษณะอัตราร้อยละเหมือนพิกัดอัตราศุลกากร แต่เป็นลักษณะการเสียโอกาสที่จากการที่ผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่า สินค้าของตนเข้าเกณฑ์ได้สิทธิหรือไม่ได้สิทธิในถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศต่างๆ เพราะหากสินค้านั้นมีถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศใดๆ ที่ประเทศไทยมี FTA ด้วย ก็จะได้สิทธิพิเศษในการยกเว้นอากรและลดอัตราภาษีศุลกากร เช่น บริษัท B นำเข้าสินค้ารถจักรยานยนต์ พิกัดศุลกากรที่ 8711.20 ใช้วัตถุดิบในการผลิตทั้งสิ้น 722 รายการ เป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย 362 รายการ เป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน 2 รายการ และที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศอาเซียนรวมทั้งที่ไม่ระบุแหล่งที่มา 358 รายการ รวมเป็นสินค้าที่มีวัตถุดิบสะสมจากอาเซียนไม่น้อยกว่า 40% ได้เกณฑ์ถิ่นกำเนิดอาเซียนและได้รับการยกเว้นภาษี<sup>19</sup> แต่หากบริษัท B รู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าสินค้านั้นได้ถิ่นกำเนิดอาเซียน อาจจะต้องเสียภาษีในอัตราถึง 60% ของราคาของซึ่งเกินกว่าที่ควรต้องชำระ แม้เงินค่าภาษีนี้อาจได้คืนในที่สุด แต่ผู้ประกอบการก็เสียโอกาสที่จะนำไปทำประโยชน์อย่างอื่นหรืออาจมีดอกเบี้ยในเงินนั้นในขณะที่ยังไม่ได้เงินค่าภาษีสคืน

(3) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีราคาศุลกากร<sup>20</sup> จะเป็นลักษณะของการหาราคาสินค้าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณกับอัตราภาษีศุลกากร เช่น บริษัท C เป็นผู้ซื้อและได้นำเข้าเครื่องจักรโครงการบำบัดน้ำเสียจากต่างประเทศโดยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมด 500,000 บาท ประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายที่เป็นราคาเครื่องจักร 200,000 บาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบวิศวกรรม 100,000 บาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังขั้นตอนการติดตั้ง 200,000 บาท ซึ่งในกรณีนี้มีเพียงค่าใช้จ่ายที่เป็นราคาสินค้าและค่าใช้จ่ายในการออกแบบด้านวิศวกรรมรวม 300,000 บาทเท่านั้นที่

<sup>15</sup> มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>16</sup> มาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>17</sup> มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>18</sup> ภาคผนวก ค

<sup>19</sup> กลุ่มศึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี, "กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสะสมของอาเซียน" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา:

[www.ftamonitoring.org/data/Nov22/Dr%20Nillsuwan.ppt](http://www.ftamonitoring.org/data/Nov22/Dr%20Nillsuwan.ppt)

<sup>20</sup> ภาคผนวก ง

ต้องนำมาคำนวณเป็นราคาบุคลากร แต่ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลัง การติดตั้งเครื่องจักรไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นราคาบุคลากร หากบริษัท C รู้ข้อมูลของสินค้าไม่ เพียงพอว่า ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือด้านวิชาการดังกล่าวไม่ต้องนำมารวมเป็นราคา บุคลากรและมีการชำระอากรเกินกว่าที่ต้องชำระไป เงินค่าอากรส่วนที่เกินไปของผู้ประกอบการก็เสีย โอกาสที่จะนำไปใช้ประโยชน์อื่นเช่นเดียวกัน

จากสภาพปัญหาข้างต้นพบว่าผู้ประกอบการยังขาดความรู้และความเข้าใจที่ตรงกันกับ บุคลากร แม้โดยหลักต้องเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะต้องมีความรู้ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การค้าของตน แต่เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องของความรู้ทางวิชาการเฉพาะทาง ประเด็นทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศต่างๆ ที่ยุ่งยากซับซ้อนซึ่งทำให้ผู้ประกอบการเกิดความสับสนได้ ไม่ว่าจะเกิดจาก สาเหตุต่างๆ เช่น ข้อมูลในเรื่องหลักการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าบางประการเป็นข้อมูลที่ เฉพาะเจาะจง บุคลากรไม่สามารถเปิดเผยหลักการตีความทั้งหมดโดยละเอียดได้ เพราะอาจเป็น ช่องว่างในการหลีกเลี่ยงภาษีอากร<sup>21</sup> หรือในการพิจารณาราคาบุคลากรบางกรณี แม้แต่บุคลากรไทย และ WCO ยังมีการใช้การตีความที่แตกต่างกัน<sup>22</sup> หรือในการพิจารณาพิกัดบุคลากรสินค้า อิเล็กทรอนิกส์บางอย่างที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ แม้กระทั่งบุคลากรไทยยังต้องส่งหลักฐานไปให้ WCO พิจารณาชี้ขาด<sup>23</sup> เมื่อผู้ประกอบการจ่ายภาษีไปโดยความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอในประเด็น เหล่านั้น ก็ไม่มีสิ่งใดบ่งบอกได้อย่างชัดเจนแน่นอนว่า ผู้ประกอบการเสียภาษีได้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือไม่ แม้การที่ผู้ประกอบการสามารถนำสินค้าผ่านการตรวจปล่อยออกจากอารักขาของบุคลากรมา ได้ ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ประกอบการเสียภาษีถูกต้องครบถ้วนแล้วทุกกรณี หลังจากนั้น บุคลากรยังสามารถดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยสินค้า ย้อนหลังนับตั้งแต่นำเข้าได้อีก ซึ่งกว่า ผู้ประกอบการจะรู้ว่าภาษีที่ได้เสียไปนั้นไม่ถูกต้อง ก็เป็นเวลาที่ถูกตรวจสอบย้อนหลังและมีความ เสียหายเกิดขึ้นแล้ว ยิ่งไปกว่านั้น หากบุคลากรตรวจสอบพบการเสียภาษีที่ไม่ถูกต้องหลังจากนำเข้า แล้วนานเท่าใด ความเสียหายของผู้ประกอบการก็เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น ในทางปฏิบัติ เมื่อมีเหตุการณ์ที่

<sup>21</sup> การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทเดียวที่ไม่มี การเผยแพร่คำวินิจฉัยสู่สาธารณะตามประกาศกรมศุลกากร 40/2558

<sup>22</sup> ประเด็นเรื่องเงินโบนัสที่บริษัทแอมเวย์ประเทศไทยจ่ายให้กับตัวแทนจำหน่าย (IBO) ต้องนำมารวมใน ราคาบุคลากรเพื่อคำนวณภาษีหรือไม่ เป็นเรื่องที่เป็นข้อถกเถียงมาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 มีความเห็นต่างกันทั้งใน บุคลากรเอง และกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) จนกระทั่งต้องมีการประชุมคณะกรรมการเทคนิคด้านราคาของ องค์การศุลกากรโลก และปัจจุบันก็ยังไม่ได้ข้อยุติ

<sup>23</sup> สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, "คณะกรรมการอธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. บันทึกรการประชุม วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2557 " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: [library.senate.go.th/document/mRecordM/Ext19/19604\\_0001.PDF](http://library.senate.go.th/document/mRecordM/Ext19/19604_0001.PDF)

ความเห็นของผู้ประกอบการและบุคลากรแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นอย่างไร ผู้ประกอบการก็จำเป็นต้องเสียภาษีตามความเห็นของบุคลากรไปก่อน เพื่อให้คดีอาญาสิ้นสุดลงโดยเร็วหรือยอมเสียภาษีตามความเห็นของบุคลากรไปก่อนเพื่อมิให้มีความเสียหายที่มากขึ้น<sup>24</sup> เมื่อเป็นเช่นนี้ บุคลากรในฐานะหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกทางการค้า จึงควรมีมาตรการที่ให้ข้อมูลล่วงหน้าแก่ผู้ประกอบการเฉพาะราย ว่าผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้อง สิ้นค้าของผู้ประกอบการอยู่ในพิกัตอัตราบุคลากรใด หรือ ได้เกณฑ์ถิ่นกำเนิดของประเทศที่ผู้ประกอบการอ้างถึงหรือไม่ หรือ ค่าใช้จ่ายใดบ้างที่นำมารวมคำนวณเป็นราคาบุคลากร เพื่อลดความผิดพลาดและความเสียหายของผู้ประกอบการที่ไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษี

นอกจากบุคลากรควรมีมาตรการให้ข้อมูลล่วงหน้าก่อนนำเข้าแก่ผู้ประกอบการเฉพาะรายแล้ว ข้อมูลที่บุคลากรออกให้ นั้น ควรจะมีผลผูกพันทั้งผู้ประกอบการและบุคลากรด้วย มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาตามตัวอย่างข้อเท็จจริง ดังนี้<sup>25</sup>

**(4) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีการแจ้งข้อมูลของกรมบุคลากรที่ไม่ตรงกันทั้งที่เป็นสินค้าเดิม** บริษัท ABC เป็นบริษัทที่นำเข้าสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ได้เคยนำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพ (Printer Paper) พร้อมชุดหมึกที่เป็นตลับหมึก (Ink Ribbon) และเสียภาษีไว้ในพิกัตบุคลากรที่ 4816.90 มีอัตราอากรตาม 30% แต่หลังจากนั้นในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 บริษัท ABC ได้รับหนังสือแจ้งพิกัตบุคลากรจากบุคลากร ซึ่งคัดค้านว่าพิกัตบุคลากรเดิมที่บริษัท ABC นำเข้าไม่ถูกต้อง กระดาษพิมพ์ภาพดังกล่าวจัดเข้าพิกัตบุคลากรที่ 3703.90 มีอัตราอากร 20% โดยหนังสือดังกล่าวก็ไม่มีการระบุเวลาสิ้นสุดใดๆ เมื่อบริษัท ABC ได้รับแจ้งดังกล่าว ก็ปฏิบัติตามโดยนำเข้าและชำระอากรตามพิกัตบุคลากรในหนังสือดังกล่าวมาตลอด ซึ่งในเวลาต่อมาพิกัตบุคลากรที่ 3703.90 ได้รับการลดอัตราอากรเป็น 0% ทำให้หลังจากนั้นบริษัท ABC ได้นำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพในพิกัตบุคลากรที่ 3703.90 อัตราอากร 0% เรื่อยมา

<sup>24</sup> มาตรา 112 ตริ แห่งพระราชบัญญัติบุคลากร พ.ศ.2469

“ในกรณีที่ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกมิได้ชำระเงินอากรให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่งแห่งมาตรา 112 ทวิ หรือมิได้ปฏิบัติตามระเบียบหรือเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 40 หรือมาตรา 45 อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะเรียกเงินเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนค่าอากรที่ต้องเสียหรือเสียเพิ่มก็ได้ เงินเพิ่มนี้ให้ถือเป็นเงินอากร”

มาตรา 112 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบุคลากร พ.ศ.2469

“เมื่อผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกนำเงินมาชำระค่าอากรที่ต้องเสียหรือเสียเพิ่ม ให้เรียกเก็บเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งเดือนของค่าอากรที่นำมาชำระโดยไม่คิดทบต้นนับแต่วันที่ได้ส่งมอบหรือส่งของออก จนถึงวันที่นำเงินมาชำระ...”

<sup>25</sup> ภาคผนวก จ

จนกระทั่งในวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 บริษัทได้รับแจ้งจากศุลกากรอีกครั้งในสินค้าเดิมว่า บริษัท ABC นำเข้าไม่ถูกต้อง กระทบพิมพ์ภาพดังกล่าวจัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 มีอัตราอากร 20% มิใช่ พิกัดศุลกากรที่ 3703.90 ที่ผู้ประกอบการระบุไว้ในใบขนสินค้า (ซึ่งเป็นพิกัดศุลกากรที่ศุลกากรเคยแจ้งไว้เองในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542) โดยกล่าวอ้างจากแจ้งพิกัดศุลกากรของสินค้าเดียวกันของบริษัทอื่น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับบริษัท ABC และแจ้งให้บริษัท ABC ต้องชำระอากรขาเข้าที่ขาดไปย้อนหลัง<sup>26</sup> เนื่องจากอัตราอากรที่เพิ่มขึ้นจากเดิมของใบขนสินค้าทั้งหมด 48 ใบรวมทั้งสิ้น 4,XXX,XXX บาท ซึ่งทำให้บริษัท ABC มีความเสียหายเพราะสินค้าทั้งหมดได้จำหน่ายออกไปแล้ว ในราคาที่ยึดต้นทุนจากอัตราอากรเดิม และในขณะนี้กรณีดังกล่าวอยู่ในระหว่างอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์<sup>27</sup> บริษัท ABC จึงได้นำภาษีในส่วนที่ขาดมาชำระไว้ก่อน เพื่อมิให้มีการเรียกเก็บเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน<sup>28</sup>

สภาพปัญหานี้แตกต่างจากสภาพปัญหาพิกัดศุลกากรตามตัวอย่างข้อเท็จจริงที่ผ่านมาในข้อ (1) คือ สภาพปัญหาแรกผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าโดยสำแดงพิกัดศุลกากรที่คลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง จากความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี หรือสำคัญผิดของผู้ประกอบการ จึงมีการตรวจสอบและเรียกเก็บภาษีส่วนที่ขาด แต่สภาพปัญหานี้ คือ ศุลกากรได้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยพิกัดศุลกากรฉบับใหม่แตกต่างกับฉบับเดิมที่ศุลกากรเองได้แจ้งต่อผู้ประกอบการ ทั้งที่เป็นสินค้าเดิม โดยหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยพิกัดศุลกากรฉบับเดิมไม่มีการระบุวันสิ้นผลของหนังสือ หรือเหตุที่จะทำให้หนังสือนั้นถูกยกเลิก เพิกถอน หรือ ถูกหักล้างใดๆ ทำให้ในช่วงเวลาระหว่างผู้ประกอบการได้รับหนังสือแจ้งพิกัดศุลกากรฉบับเดิม จนถึงก่อนที่ผู้ประกอบการจะได้รับหนังสือฉบับใหม่นั้น ผู้ประกอบการไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากจะต้องเสียภาษีตามคำวินิจฉัยพิกัดศุลกากรฉบับเดิมของศุลกากรเท่านั้น ผู้ประกอบการจะดำเนินการที่ขัดต่อคำวินิจฉัยเดิมหรือเสียภาษีตามพิกัดศุลกากรที่แตกต่างไปจากคำวินิจฉัยเดิมก็ไม่สามารถทำได้ อีกทั้งเมื่อต่อมาศุลกากรเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยเช่นนี้ โดยไม่มีการแจ้งเตือนผู้ประกอบการว่าคำวินิจฉัยเดิมนั้นใช้ไม่ได้อีกต่อไปแล้ว ทำให้ผู้ประกอบการคิดว่าเสียภาษีถูกต้องมาตลอด จนทำให้เกิดความเสียหายถึง 4,XXX,XXX บาท ซึ่งเป็นความเสียหายที่ผู้ประกอบการไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้เลย ความเสียหายดังกล่าวนี้เกิดจากการที่หนังสือแจ้งพิกัดศุลกากรไม่มีผลผูกพันต่อศุลกากรด้วย ทำให้หากวันใดวันหนึ่ง หน่วยงานภายในศุลกากรมีความเห็นแย้งกับคำวินิจฉัยเดิมของศุลกากรเอง ก็สามารถทำได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องคำนึงถึงคำวินิจฉัยเดิม หรือหากศุลกากรมีคำวินิจฉัยของพิกัดศุลกากรที่แตกต่างกันในสินค้าเดียวกันต่อ

<sup>26</sup> มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>27</sup> มาตรา 112 สัตต แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>28</sup> มาตรา 112 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

ผู้ประกอบการรายอื่นอีกที่เหมือนบริษัท ABC ก็สามารนำมาใช้ได้กับผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าเดียวกันโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าได้เช่นนี้ ทำให้เกิดความไม่แน่นอน ไม่สามารถคาดการณ์ได้ จนผู้ประกอบการไม่อาจปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง แม้ต้องการจะปฏิบัติให้ถูกต้องก็ตาม

ความไม่ชัดเจนแน่นอนจากสภาพปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจนำเข้าและส่งออกในประเทศไทย<sup>29</sup> เพราะทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถคาดการณ์และวางแผนธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไม่สามารถคาดการณ์ต้นทุนของสินค้าได้ ไม่สามารถวางแผนกำไรขาดทุนได้เพราะไม่แน่ว่าจะมีการเรียกเสียภาษีอากรในส่วนที่ขาดย้อนหลังหรือไม่ หากจะลงทุนใดๆ จะคุ้มหรือไม่กับความเสียหายทางการเงินและยังอาจมีความเสี่ยงใน ความผิดพลาดภาษีศุลกากรที่มีโทษทางอาญาทั้งโทษปรับและจำคุก รวมถึงหากเป็นกรณีที่มีข้อพิพาทจนถึงชั้นศาลก็จะก่อให้เกิดความล่าช้าทั้งต่อตัวผู้ประกอบการและธุรกิจ ส่งผลให้ในที่สุดผู้ประกอบการอาจตัดสินใจทำการค้าหรือการลงทุนในประเทศอื่นแทน ทำให้ไม่เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

สภาพปัญหาเหล่านี้นอกจากประเทศไทยแล้วยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในอีกหลายประเทศ ศุลกากรของประเทศต่างๆ จึงมีมาตรการที่ช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้โดยการสร้างความชัดเจนแน่นอน ให้กับการเสียภาษีของผู้ประกอบการ คือ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า (Advance Rulings) เป็น มาตรการที่ศุลกากรจะให้คำวินิจฉัยในประเด็นที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากร เช่น สินค้าขึ้นอยู่กับ ในพิกัดศุลกากรใด มีถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศใด หรือ ค่าใช้จ่ายใดบ้างที่ถือว่าเป็นราคาศุลกากรซึ่ง อาศัยข้อมูลจากคำร้องของผู้ประกอบการที่มีการวางแผนจะทำการค้ากับประเทศของศุลกากรนั้น ก่อนมีการนำเข้าหรือส่งออกจริง โดยคำวินิจฉัยนั้นจะผูกพันกับทั้งศุลกากรและผู้ยื่นคำร้องต้องปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>30</sup> ซึ่งมักจะให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในเรื่องสำคัญที่มีผลต่อภาษีศุลกากร เช่น พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร

ในประเทศไทยก่อน พ.ศ. 2547 ศุลกากรไทยไม่มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า มีเพียงการตอบ ข้อหารือของศุลกากร (Rulings) เท่านั้น ซึ่งการตอบข้อหารือดังกล่าวเป็นการตอบข้อสงสัยทั่วไป ในทางศุลกากรไม่ใช้การให้ข้อมูลก่อนนำเข้ากับผู้ประกอบการที่วางแผนจะเข้ามาประกอบการค้า

<sup>29</sup> กระทรวงต่างประเทศ, "กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ฉบับที่ ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา:

<http://www.mfa.go.th/business/contents/files/cooperation-20120412-163748-615271.doc>

<sup>30</sup> WCO, "Advance Rulings " [Online] Accessed: 5 May 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~/\\_media/58FDE73E8F3B4EC79FAEFC464F7748D3.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~/_media/58FDE73E8F3B4EC79FAEFC464F7748D3.ashx)

และข้อหาหรือนั้นยังไม่มีผลผูกพันใดๆ ต่อศาลการ ต่อมาในพ.ศ. 2547 ได้มีประกาศกรมศุลกากรที่ 110/2547 กำหนดเรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า และปรับปรุงเป็น ประกาศกรมศุลกากรที่ 54/2551 และในปี พ.ศ. 2553 ก็ได้มีประกาศกรมศุลกากรกำหนดเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเพิ่มเป็น 3 เรื่อง คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 แต่ประกาศกรมศุลกากรเหล่านี้มาใช้ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project) เพื่อทดลองใช้ศึกษาข้อดีข้อเสียต่างๆ<sup>31</sup> ในขณะที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศเหล่านี้ยังไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อผู้ประกอบการหรือกรมศุลกากร เนื่องจากโดยหลักแล้ว อธิบดีกรมศุลกากรซึ่งเป็นผู้อำนวยการฝ่ายบริหารจะมีอำนาจในการออกประกาศกรมศุลกากรได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายแม่บท (กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ) ให้อำนาจไว้<sup>32</sup> ซึ่งประกาศกรมศุลกากรเหล่านี้ยังไม่มีบทบัญญัติของพระราชบัญญัติศุลกากรให้อำนาจอธิบดีไว้ อีกทั้งในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเภทถิ่นกำเนิดสินค้าและราคาศุลกากรก็ยังมีกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลเพียงคำแนะนำเท่านั้น<sup>33</sup> ทำให้สภาพปัญหาข้างต้นยังไม่ได้รับการแก้ไข จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากรเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งในเรื่องนี้นอกจากจะต้องพิจารณาให้สามารถแก้ไขสภาพปัญหาของผู้ประกอบการที่มีอยู่ในประเทศไทยได้แล้ว ยังต้องแก้ไขให้กฎหมายศุลกากรไทยที่เป็นกฎหมายภายในหรือกฎหมายระดับชาติ (National) มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันในระดับนานาชาติ (International) ระดับภูมิภาค (Regional)<sup>34</sup> ตามหลักการอำนวยความสะดวกทางการค้า<sup>35</sup> จากความจำเป็นดังต่อไปนี้

**(1) ในระดับนานาชาติ** ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องอนุวัติการ (Implementation) กฎหมาย ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่มีอยู่ในอนุสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศขององค์การศุลกากร

<sup>31</sup> หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, "บริการตรวจสอบข้อมูลล่วงหน้าก่อนนำเข้า สำหรับผู้ประกอบการ " [ออนไลน์].

<sup>32</sup> วรเจตน์ ภาคีรัตน์, กฎหมายปกครองภาคทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: นิติราษฎร์ 2554), หน้า.171.

<sup>33</sup> การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

<sup>34</sup> UNECE, "Trade Facilitation - Principles and Benefits," [Online] Accessed: 8 May 2014. Available from: [tfig.unece.org/details.html](http://tfig.unece.org/details.html)

<sup>35</sup> Ibid.

โลก (World Customs Organization หรือ WCO)<sup>36</sup> คือ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกัน ฉบับปรับปรุง หรืออนุสัญญาเกียวโต (Revised Kyoto Convention หรือ RKC)<sup>37</sup> ซึ่งถือเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป และเป็นแม่แบบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศชั้นนำ<sup>38</sup> และสหภาพยุโรป (European Union หรือ EU)<sup>39</sup> ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศที่เป็นสมาชิกของ WCO ได้ลงนามเป็นภาคีสมาชิกลำดับที่ 100 เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2558<sup>40</sup> เมื่อลงนามแล้วจะมีระยะเวลา 36 เดือน ในการนำบัญญัติไปอนุวัติการหรือปฏิบัติตาม (Implement)<sup>41</sup> จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายศุลกากรไทยเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC

**(2) ในระดับภูมิภาค** ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องอนุวัติการกฎหมายให้เป็นไปตามมาตรฐานที่อยู่ในความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA)<sup>42</sup> ซึ่งเป็นความตกลงที่ครอบคลุมประเด็นทางการค้าทุกเรื่องของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC)<sup>43</sup> ที่มีกำหนดเปิดเสรีทางการค้าของ AEC ในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 โดยความตกลงดังกล่าวมีการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ในการลดและยกเลิกมาตรการทางภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษีระหว่างประเทศสมาชิก AEC ตลอดจนมีการ

<sup>36</sup> WCO, "Wco in Brief," [Online] Accessed: 17 April 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco.aspx)

<sup>37</sup> WCO, "The Revised Kyoto Convention " [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf\\_revised\\_kyoto\\_conv.aspx](http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf_revised_kyoto_conv.aspx)

<sup>38</sup> กลุ่มประเทศความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North American Free Trade Agreement หรือ NAFTA) คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น

<sup>39</sup> EU ให้การยอมรับ Recommendation 25 June 1998 ที่เป็น Recommendation ภายใต้ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุงหรืออนุสัญญาเกียวโต (Revised Kyoto Convention: RKC)

<sup>40</sup> สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, "ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) อันดับที่ 100 อย่างเป็นทางการ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มกราคม 2559. แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/en/news-ministry/2012-08-15-09-16-10/item/92713>

<sup>41</sup> ชูชาติ อิศวโรจน์, "ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรตามกฎหมายศุลกากรของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552), หน้า.64.

<sup>42</sup> ATIGA ข้อ 62

<sup>43</sup> กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, "ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน 2557. แหล่งที่มา: [www.tradelogistics.go.th/download/file/12ffdb22.pdf](http://www.tradelogistics.go.th/download/file/12ffdb22.pdf)

กำหนดแนวทางเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้อย่างชัดเจน<sup>44</sup> ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกของ AEC ได้ลงนามในความตกลงดังกล่าวไว้แล้วในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552<sup>45</sup> โดยมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายศุลกากรไทยเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA

จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของประเทศไทยนั้นยังมีความไม่สอดคล้องกับ RKC และ ATIGA บางประการซึ่งอาจทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า และก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ ดังนี้

(1) ปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี

(2) ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

(3) สภาพปัญหาเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง หรือ RKC และ ATIGA

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่ผู้เขียนได้ดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้มีมติเห็นชอบพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลทำให้กฎหมายศุลกากรของไทยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยมีประกาศกรมศุลกากรที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าวคือ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 แต่การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาเดิมได้หรือไม่ และจะเป็นบทบัญญัติที่มีความสอดคล้องกับหลักการของ RKC และ ATIGA หรือไม่ อย่างไรนั้น ผู้เขียนจะได้วิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์นี้

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าภายใต้ ATIGA เพื่อการเข้าร่วมเป็น AEC และเพื่อรองรับการลงนาม RKC ของ WCO

1.2.2 เพื่อเข้าใจถึงหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 รวมทั้งประกาศกรมศุลกากรที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว

<sup>44</sup> ATIGA ข้อ 62

<sup>45</sup> กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, "ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA" [ออนไลน์].



1.2.3 เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องของหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ภายใต้ RKC ของ WCO และหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตาม ATIGA ใน AEC กับหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 รวมทั้งประกาศกรมศุลกากรที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว

1.2.4 เพื่อพัฒนาหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทยในปัจจุบันให้ทัดเทียมมาตรฐานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและองค์การศุลกากรโลก

### 1.3 ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาถึงการให้คำวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าในกฎหมายไทย ATIGA และหลักเกณฑ์ของ RKC<sup>46</sup> เช่น

- อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง Revised Kyoto Convention หรือ RKC
- เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ WTO Trade Facilitation Agreement (TFA) และ ข้อ 9.9 ของ Revised Kyoto Convention
- Recommendation of the Customs Co-operation Council on the Introduction of Programmes for Binding Pre-Entry Classification Information of 18 June 1996
- Recommendation of the Customs Co-operation Council on the Improvement of Tariff Classification Work and related Infrastructure of 25 June 1998
- Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) (service standard) Annex to the Model Agreement
- Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure
- Technical Guidelines on Binding Origin Information
- Practical Guidelines for Valuation Control
- ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA
- คู่มือสำหรับใช้ในการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกับศุลกากรออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

<sup>46</sup> ภาคผนวก ก.

- การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553
- การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553
- การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552
- พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557
- การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558
- การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558
- การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558

#### 1.4 สมมติฐานของการวิจัย

คำวินิจฉัยล่วงหน้าเกี่ยวกับพิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรของไทยไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง (Revised Kyoto Convention หรือ RKC) และความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA) ก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ

#### 1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการดำเนินการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า 3 ประเภทคือ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของพิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า ราคาศุลกากรล่วงหน้า โดยแบ่งมาตรฐานหลักเกณฑ์เป็น 3 ระดับได้แก่

ระดับนานาชาติภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง หรือ RKC ของWCO

ระดับภูมิภาคภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน หรือ ATIGA ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ระดับชาติตามหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

โดยศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎกระทรวง ตำรา บทความของผู้ทรงคุณวุฒิ เอกสารสัมมนา และตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยข้อมูลส่วนใหญ่ได้ดำเนินการขอตรวจดูและขออนุญาตคัดถ่ายเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยนี้ และได้มีการค้นคว้าจากห้องสมุดต่างๆ และค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อนำมารวบรวมเรียบเรียงและวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และนำเสนอแนวทางการจัดเก็บภาษีศุลกากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

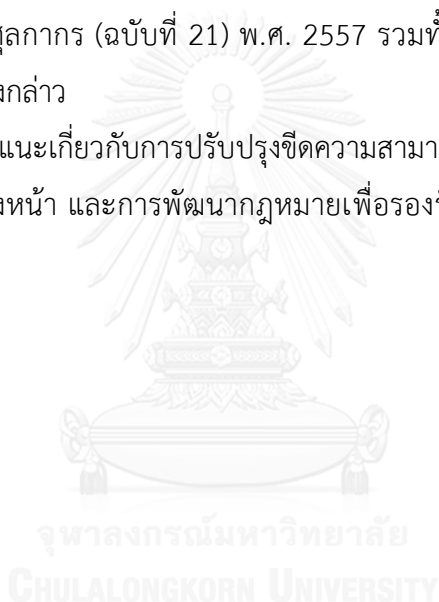
## 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

1.6.2 ทำให้เข้าใจถึงหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าภายใต้ RKC และหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามความตกลงการค้าสินค้าของ ATIGA กับหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 รวมทั้งประกาศกรมศุลกากรที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

1.6.3 เพื่อเข้าใจถึงสภาพปัญหาจากการเปรียบเทียบความไม่สอดคล้องกันของหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าภายใต้ RKC ของ WCO และหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตาม ATIGA ใน AEC กับหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 รวมทั้งประกาศกรมศุลกากรที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

1.6.4 เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงขีดความสามารถให้แก่ผู้ประกอบการในเวที AEC เรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า และการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการลงนาม RKC ของ WCO



## บทที่ 2

### หลักการพื้นฐานของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

ในบทที่ 2 จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ประกอบด้วย 5 หัวข้อ คือ ผู้ประกอบการและความสำคัญของการส่งเสริมผู้ประกอบการจากภาครัฐ ความหมายและองค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า หลักการพื้นฐานในการจัดเก็บและคำนวณภาษีศุลกากร ประเภทของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า และวัตถุประสงค์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ดังนี้

#### 2.1 ผู้ประกอบการและความสำคัญของการส่งเสริมผู้ประกอบการจากภาครัฐ

หัวข้อนี้จะอธิบายถึงความหมายของผู้ประกอบการว่า ผู้ประกอบการคือใคร มีความต้องการอย่างไร และเหตุใดรัฐจึงต้องส่งเสริมการค้าของผู้ประกอบการ

##### 2.1.1 ผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึง ผู้ที่มีความคิดริเริ่มที่จะดำเนินธุรกิจ มีการวางแผนการดำเนินงาน ทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจจากการจัดสรรทรัพยากรตามสถานการณ์เท่าที่จะเป็นไปได้ โดยยอมรับทั้งโอกาสและความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานนั้น<sup>47</sup> ทั้งจากการผลิตหรือนำเข้าสินค้าชนิดใหม่ขึ้นมาเสนอขายในตลาด ต้องเป็นผู้แสวงหาเงินทุนรวบรวมปัจจัยในการผลิตและการจัดการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น<sup>48</sup> ซึ่งความหมายดังกล่าวเป็นความหมายโดยทั่วไปของคำว่า “ผู้ประกอบการ” แต่ความหมายของผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากร หมายถึง ผู้ประกอบการ

---

<sup>47</sup> Santhosh Samuel Putta, "Improving Entrepreneur's Management Skills through Entrepreneurship," *Training Journal of Commerce and Management* 461, Jul 2014 (2014).461

<sup>48</sup> กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, "ลักษณะของผู้ประกอบการ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา:

<http://ipc8.dip.go.th/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A7%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3/tabid/168/smid/594/ArticleID/23/Default.aspx?t=%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%93%E0%B8%B0%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3->

ที่เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ตัวแทนออกของ หรือผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าหรือการส่งออกที่ต้องการทราบข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินการติดต่อกรมศุลกากร<sup>49</sup>

### 2.1.2 ความสำคัญของการส่งเสริมผู้ประกอบการจากภาครัฐ

จากนิยามข้างต้น แม้ผู้ประกอบการจะเป็นผู้ที่ต้องมีความพร้อมในทุกด้าน และต้องมีความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการแสวงหาผลกำไรให้แก่ธุรกิจของตน แต่รัฐก็ยังต้องส่งเสริมและอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and medium enterprises หรือ SMEs) เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีธุรกิจส่วนใหญ่เป็น SMEs คิดเป็นสัดส่วนกว่า 99.6% ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมด หรือมีจำนวนทั้งสิ้นกว่า 2.91 ล้านราย<sup>50</sup> ธุรกิจดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญและเป็นรากฐานในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจุดอ่อนของ SMEs คือ ความไม่พร้อมในปัจจุบันหลายด้าน เช่น ความเชี่ยวชาญในธุรกิจ การไม่มีอำนาจต่อรอง ไม่มีเงินทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสียเปรียบในด้านความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอในเรื่องสิทธิพิเศษทางภาษีและมาตรการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์จากภาครัฐ เพราะทัศนคติว่ากฎระเบียบหรือมาตรการต่างๆ เป็นข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจ<sup>51</sup> ภาครัฐจึงต้องมีนโยบายสนับสนุนและแก้ไขปัญหาสำหรับผู้ประกอบการเหล่านี้ ซึ่งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้มีการวิเคราะห์ว่า ธุรกิจของประเทศกำลังพัฒนานั้นก็สามารถก้าวกระโดด (Leapfrog) ไปอยู่ในกลุ่มที่มีการเติบโตสูงของเศรษฐกิจโลกได้เช่นกัน หากภาครัฐมีมาตรการสนับสนุนอย่างเพียงพอ โดยภาครัฐจำเป็นต้องให้การสนับสนุนผู้ประกอบการอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการอำนวยความสะดวกทางการค้า<sup>52</sup> ซึ่งหนึ่งในมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่สำคัญ คือ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกรมศุลกากรที่เป็นหน่วยงานของรัฐเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าในเรื่องข้อมูลที่จำเป็นในการคำนวณภาษีต่อผู้ประกอบการล่วงหน้าก่อนจะมีการนำเข้าสินค้า เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs มีข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ ทำให้การค้า

<sup>49</sup> ฉัตรพล มณีกุล, "ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร" (วิทยาลัยราชพฤกษ์, 2554), หน้า.4.

<sup>50</sup> องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, "ประเมินสถานการณ์ SMEs" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: <http://www.thai-aec.com/568#ixzz3VQbkPO00>

<sup>51</sup> Eric M. Olson Alan Davis, "Critical Competitive Strategy Issues Every Entrepreneur Should Consider before Going into Business," Business Horizons Volume 51,, Issue 3, (May–June 2008).Page 212, 219.

<sup>52</sup> ชมัยพร วิเศษมงคล, "ผู้ประกอบการในยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์ " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: [http://cms.sme.go.th/cms/c/journal\\_articles/view\\_article\\_content?articla\\_id=01-ARTICLA-280509&article\\_version=1.0](http://cms.sme.go.th/cms/c/journal_articles/view_article_content?articla_id=01-ARTICLA-280509&article_version=1.0)

สะดวกและรวดเร็วขึ้น สามารถวางกลยุทธ์ เพิ่มโอกาสในการทำธุรกิจและได้รับประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ภาครัฐก็ได้ประโยชน์จากการจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้องมากขึ้น สร้างความเจริญเติบโตทางการค้าซึ่งนำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ<sup>53</sup>

## 2.2 ความหมายและองค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

ความหมายและองค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีรายละเอียด ดังนี้

### 2.2.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการที่ภาครัฐจะให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลที่จำเป็นในการคำนวณภาษีต่อผู้เสียภาษี โดยทั่วไปเป็นมาตรการที่ใช้กับภาษีศุลกากร แต่ก็มีบางประเทศนำไปใช้กับภาษีประเภทอื่นด้วย เช่น ประเทศสิงคโปร์นำไปใช้กับภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)<sup>54</sup> ซึ่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะนำเสนอกรณีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรเท่านั้น และเพื่อให้เกิดความเข้าใจจึงควรศึกษาความหมายเบื้องต้นของภาษีศุลกากรประกอบด้วย ดังนี้

ภาษีศุลกากร (Customs Duty) คือ เงินที่เรียกเก็บจากผู้ผู้นำของเข้ามาในหรือผู้ส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร<sup>55</sup> เมื่อถึงขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดว่าเป็นการนำเข้าหรือส่งออกสำเร็จ ปัจจุบัน ภาษีศุลกากรจัดเก็บโดยกรมศุลกากรสังกัดกระทรวงการคลัง เดิมศุลกากรมีวัตถุประสงค์ คือ ทหารายได้เข้าสู่รัฐและใช้ภาษีศุลกากรเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่สกัดกั้นการไหลบ่าของสินค้าจากต่างประเทศที่จะเข้ามาภายในประเทศ แต่หลังจากที่มีการจัดตั้งองค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) และองค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization หรือ WCO) เพื่อเป็นศูนย์กลางที่จะเป็นเวทีทางการค้าให้แก่ประเทศสมาชิก ในการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา มาตรการ และเงื่อนไขต่างๆ ระหว่างประเทศ ศุลกากรทั่วโลกก็มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากรไป คือ จะมีได้มุ่งเน้นในวัตถุประสงค์เรื่องการเก็บภาษีเพื่อรายได้เหมือนอย่างเดิม แต่จะเน้นการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation) สร้างความเป็นธรรมทางการค้าระหว่างประเทศอีกทั้งยังสร้างมาตรฐานที่สอดคล้องกัน

<sup>53</sup> ชมเพลิน สุวรรณภาน, การอำนวยความสะดวกทางการค้า (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), หน้า.34-36.

<sup>54</sup> KPMG, "Kpmg Asean Tax Guide," [Online] Accessed: 15 May 2015. Available from: <http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/asean-tax-guide-v2.pdf>.

<sup>55</sup> กฤติกา ปันประเสริฐ, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ. (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), หน้า.3

ในแต่ละประเทศอีกด้วย<sup>56</sup> และมาตรการที่ส่งเสริมวัตถุประสงค์ดังกล่าวที่สำคัญที่สุดมาตรการหนึ่งคือ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

ความหมายของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามเอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ WTO Agreement on Trade Facilitation (ATF) และ ข้อ 9.9 ของ Revised Kyoto Convention ระบุว่า เป็นมาตรการที่ศุลกากรจะให้ผู้ประกอบการที่มีการวางแผนจะทำการค้าในประเทศของศุลกากรนั้น ทำคำร้องขอให้ศุลกากรมีการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากร ก่อนจะมีการนำเข้าหรือส่งออกจริง โดยเป็นการให้คำวินิจฉัยภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับในประเทศที่วางแผนจะทำธุรกิจนั้น<sup>57</sup> ซึ่งสอดคล้องกับความหมายทางวิชาการในงานวิจัยเชิงลึก (Discussion Paper) ของ Harvard University ที่ระบุว่า การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า หมายถึง มาตรการสำหรับวัตถุประสงค์ทางศุลกากร โดยต้องเป็นการให้คำวินิจฉัยอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนที่จะมีการนำเข้าหรือการส่งออก และควรเป็นขั้นตอนที่มีผลผูกพันต่อหน่วยงานที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการในการนำคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นมาใช้ในเวลานำเข้า<sup>58</sup>

## 2.2.2 องค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการที่มีการนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในสหภาพยุโรป (European Union หรือ EU)<sup>59</sup> กลุ่มประเทศความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North American Free Trade Agreement หรือ NAFTA)<sup>60</sup> ออสเตรเลีย<sup>61</sup> ญี่ปุ่น<sup>62</sup> ซึ่งแต่ละประเทศจะมีการนำไปใช้

<sup>56</sup> ibid.6.

<sup>57</sup> WCO, "Advance Rulings "

<sup>58</sup> Yehonatan Givati, "Resolving Legal Uncertainty: The Unfulfilled Promise of Advance Tax Rulings," [Online] Accessed: 17 May 2014. Available from: [www.law.harvard.edu/programs/olin\\_center/fellows\\_papers/pdf/Givati\\_30.pdf](http://www.law.harvard.edu/programs/olin_center/fellows_papers/pdf/Givati_30.pdf)

<sup>59</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 17 เมษายน 2557. แหล่งที่มา: [www2.customs.go.th/UploadFile/News/N1108028.doc](http://www2.customs.go.th/UploadFile/News/N1108028.doc) หน้า 8

<sup>60</sup> U.S. Customs and Border Protection, "Advance Rulings," [Online] Accessed: 12 May 2014. Available from: <http://www.cbp.gov/trade/nafta/advance-rulings>

<sup>61</sup> Australia Customs and Border Protection, [Online] Accessed: 12 May 2014. Available from: [www.customs.gov.au/webdata/resources/files/AdvanceRulingTariffValuationandOriginAdvice-June2012.pdf](http://www.customs.gov.au/webdata/resources/files/AdvanceRulingTariffValuationandOriginAdvice-June2012.pdf) - 608kpdf

ต่างกันในระยะเยียด แต่องค์ประกอบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั่วไป ประเทศส่วนใหญ่จะยึดถือตามที่ WCO อธิบายไว้ ซึ่งมี 5 ประการ ดังต่อไปนี้<sup>63</sup>

ประการที่ 1 ข้อมูลทั้งหมดต้องมาจากผู้ยื่นคำร้อง โดยในการยื่นคำร้องนั้น ผู้ยื่นคำร้องต้องให้ข้อมูลทุกอย่างที่จำเป็นแก่ศุลกากร เช่น รายละเอียดคำอธิบายสินค้า ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า หรือราคาศุลกากรของสินค้า ตัวอย่างสินค้า ส่วนประกอบ การอ้างอิงเอกสารต่างๆ เป็นต้น หากคำร้องนั้นมีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นจะถูกยกเลิก

ประการที่ 2 คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะต้องออกเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ และต้องออกภายในระยะเวลาที่กำหนด

ประการที่ 3 คำวินิจฉัยล่วงหน้าของศุลกากรต้องมีผลผูกพันศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประเภทของคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยจะมีผลภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในระดับชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมคำวินิจฉัยในระดับนานาชาติ อาจมีผลทำให้คำวินิจฉัยนั้นถูกระงับหรือมีการเปลี่ยนแปลงได้

ประการที่ 4 ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยได้ โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ันจะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าสินค้าที่ได้มีการนำเข้าและสินค้าที่อธิบายไว้ในคำวินิจฉัยนั้นสอดคล้องกันทุกประการ

ประการที่ 5 ศุลกากรจะต้องเผยแพร่คำวินิจฉัยเหล่านี้สู่สาธารณะ เว้นแต่ข้อมูลที่เป็นความลับ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความเท่าเทียมกันของการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการ

### 2.3 หลักการพื้นฐานในการจัดเก็บและคำนวณภาษีศุลกากร

เมื่อการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการที่ศุลกากรจะให้คำวินิจฉัยในข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากร ซึ่งการพิจารณาว่าข้อมูลใดบ้างเป็นข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี ต้องพิจารณาจากหลักการพื้นฐานในการจัดเก็บและคำนวณภาษีศุลกากร ดังนี้

<sup>62</sup> Japan Customs, "Advance Rulings," [Online] Accessed: 12 May 2014. Available from: [http://www.customs.go.jp/english/c-answer\\_e/imtsukan/1202\\_e.htm](http://www.customs.go.jp/english/c-answer_e/imtsukan/1202_e.htm)

<sup>63</sup> WCO, "Advance Rulings "



### 2.3.1 การจัดเก็บภาษีศุลกากร

ภาษีศุลกากรเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากการนำสินค้าเข้าจากต่างประเทศ หรือส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร<sup>64</sup> โดยการจัดเก็บภาษีศุลกากรต้องเป็นไปตามกฎหมายใดและต้องเสียเมื่อไรนั้น ได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10 วรรคแรก ว่า

มาตรา 10 “บรรดาค่าภาษีนั้นให้เก็บตามบทพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร การเสียค่าภาษีให้เสียแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเวลาที่ยื่นสินค้าให้”

“บรรดาค่าภาษีนั้นให้เก็บตามบทพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร...” กล่าวคือ การจัดเก็บภาษีศุลกากรนั้นจะต้องใช้พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ควบคู่กับพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ซึ่งเนื้อหาในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้อำนาจในการจัดเก็บภาษี สิทธิ หน้าที่ต่างๆของผู้เสียภาษี แต่เนื้อหาในพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 จะเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บภาษี วิธีการคำนวณภาษี หรืออัตราอากร ดังที่ปรากฏใน มาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ที่บัญญัติว่า “ของที่นำหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักรนั้น ให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้” คือ ในท้ายพระราชกำหนดนี้<sup>65</sup> จะมีการกำหนดว่าพิกัดศุลกากรหนึ่งเสียภาษีด้วยการคำนวณแบบใด หรือใช้อัตราภาษีเท่าใดในการคำนวณ<sup>66</sup>

ในการเสียภาษีพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10 วรรคแรก บัญญัติว่า “การเสียค่าภาษี ให้เสียแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเวลาที่ยื่นสินค้าให้” กล่าวคือ ผู้นำของเข้าหรือส่งของ

<sup>64</sup> คลินิกภาษีกระทรวงการคลัง (MOF Tax Clinic), "ภาษีศุลกากร " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 6 สิงหาคม 2558. . แหล่งที่มา: <http://taxclinic.mof.go.th/knowledge/customs-dept.php>

<sup>65</sup> พิกัดอัตราท้ายพระราชกำหนดแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคที่ 1 ว่าด้วยหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก และภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากร

<sup>66</sup> สงบ สิทธิเดช, "การเสียค่าภาษี อายุความและสิทธิในการเรียกร้องขอคืนเงินค่าอากร " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา: <http://dr-sangob-customs-law.blogspot.com/2013/04/10.html>

ออก<sup>67</sup> ต้องเสียภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อใดนั้น แยกเป็น 2 กรณี ได้แก่ หากเป็นการนำเข้าของ ต้องเสียภาษีก่อนจะนำของใดๆ ไปจากอารักขาของศุลกากร<sup>68</sup> แต่หากเป็นการส่งของออก ต้องเสียภาษีก่อนที่จะส่งของใดๆ ออกนอกราชอาณาจักร<sup>69</sup> หากไม่มีการเสียภาษีก็น่าจะมีใครรับของนั้นไปได้ กลายเป็นของตกค้างไป การเสียภาษีศุลกากรจะไม่มีลักษณะบังคับต้องเสียเช่นนี้ แต่จะมีลักษณะว่า หากไม่เสียจะไม่มีใครรับของนั้นไปจากศุลกากรได้ หากทอดทิ้งของนั้นไว้นานอาจกลายเป็นของตกค้างตามกฎหมายศุลกากร แต่เมื่อมีผู้ใดที่ต้องการรับมอบของไปจากศุลกากรหรือต้องการส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นต้องยื่นใบขนสินค้าเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบใบขนสินค้าว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะออกใบขนสินค้าให้และในเวลานั้นผู้นั้นจะต้องเสียภาษี<sup>70</sup>

### 2.3.2 การคำนวณภาษีศุลกากร

ก่อนที่ผู้นำของเข้าหรือส่งของออกจะเสียภาษีศุลกากร ต้องมีความรู้ในเรื่องการคำนวณภาษีศุลกากร ซึ่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ก็แบ่งเป็น 2 กรณี คือ การนำของเข้าและการส่งของออก

ในกรณีการนำของเข้า พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10 ทวิ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “การคำนวณค่าภาษีให้ถือตามสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ความรับผิดชอบอันจะต้องเสียค่าภาษีเกิดขึ้น”

ในกรณีการส่งของออก พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10 ทริ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “การคำนวณค่าภาษีให้ถือตามสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ออกใบขนสินค้าให้”

<sup>67</sup> พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 2 “คำว่า “ผู้นำของเข้า” หมายความว่ารวมทั้งและใช้ตลอดถึงเจ้าของหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ครอบครองหรือมีส่วนได้เสียชั่วขณะหนึ่งในของใดๆ นับแต่เวลาที่นำของนั้นเข้ามาจนถึงเวลาที่ได้ส่งมอบให้ไปโดยถูกต้องพ้นจากความรักษาของพนักงานศุลกากร และคำว่า “ผู้ส่งของออก” ให้มีความหมายเป็นทำนองเดียวกัน โดยอนุโลม”

<sup>68</sup> มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

<sup>69</sup> มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

<sup>70</sup> กฤษฎา ทองธรรมชาติ, ความรู้ทั่วไปว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการศุลกากร, พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2536), หน้า.57.

จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นว่าทั้งกรณีการนำเข้าหรือส่งออกก็ต้องคำนวณค่าภาษีจากฐานภาษี 3 อย่างเช่นกัน<sup>71</sup> ได้แก่

“สภาพของ” คือ ลักษณะทางกายภาพของของนั้น เช่น ความเก่า ความใหม่ มีจุดบกพร่องหรือไม่ เป็นของแข็ง ของเหลว น้ำหนัก จำนวน ปริมาณ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้นำของเข้าหรือส่งออกยกยอทราบคืออยู่แล้ว<sup>72</sup>

“ราคาของ” คือ ราคาของของเพื่อความมุ่งหมายในการจัดเก็บอากร มูลค่าของของที่ใช้คำนวณกับอัตราภาษี<sup>73</sup> หรือมูลค่าที่ศุลกากรใช้เป็นฐานในการคำนวณค่าภาษีศุลกากรที่กำหนดไว้โดยพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร<sup>74</sup>

“พิกัดอัตราศุลกากร” คือ การแบ่งกลุ่มสินค้าที่มีการซื้อขายกันระหว่างประเทศออกเป็นประเภทและประเภทย่อย โดยมีการใช้เลขรหัสกำกับ<sup>75</sup>

ดังนั้น ข้อมูลที่จำเป็นและมีผลต่อการคำนวณค่าภาษี คือ ฐานภาษีทั้ง 3 อย่าง ได้แก่ สภาพของของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากร แต่ในทางปฏิบัตินอกจากฐานภาษีทั้ง 3 อย่าง ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อการคำนวณภาษีนั่น คือ เรื่องถิ่นกำเนิดสินค้า เนื่องจากผลของพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 มาตรา 14 ที่บัญญัติว่า

“เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้”<sup>76</sup>

<sup>71</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.64.

<sup>72</sup> Ibid.95.

<sup>73</sup> กรมศุลกากร, "ราคาศุลกากร" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2557. . แหล่งที่มา: <http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/4/6AA6AA488B686ABDC053C983B1AF9E09>

<sup>74</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.65

<sup>75</sup> วิชัย มากวิฒนสุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.25

<sup>76</sup> ด้านศุลกากรอรัญประเทศ, "ความรู้เรื่องการนำเข้าสินค้าเกษตร" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา: <http://www.arancustoms.org/index.php?lay=show&ac=article&id=570884>

ในการที่ศุลกากรไทยจะปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่สินค้าจากประเทศที่มีความตกลงร่วมกัน ศุลกากรไทยจำเป็นต้องรู้ว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าของประเทศที่ทำความตกลงกันจริงหรือไม่ โดยการตรวจสอบถิ่นกำเนิดสินค้า หรือสัญชาติทางเศรษฐกิจของสินค้าในทางการค้าระหว่างประเทศ โดยใช้ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin หรือ ROO) ซึ่งเป็น กฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ กำหนดสัญชาติที่แท้จริงของสินค้า<sup>77</sup> และเมื่อเป็นที่ชัดเจนแล้วว่าสินค้าใดมีถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศใด ก็จะทราบว่าสินค้านั้นได้บ้างที่ได้รับยกเว้นอากรและลดอัตราภาษีศุลกากรหรือไม่ ถือว่าเป็น ข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีเช่นเดียวกัน

กล่าวโดยสรุปว่า สภาพของของ ราคาของ พิกัดอัตราศุลกากร และถิ่นกำเนิดสินค้า เป็น ข้อมูลที่มีความจำเป็นและมีผลกระทบต่อผลการคำนวณค่าภาษี และเพื่อให้เกิดความชัดเจนผู้เขียน จึงขอยกตัวอย่างเพื่ออธิบายความสำคัญของแต่ละประเด็น ดังนี้

ตัวอย่าง บริษัท X ผู้ซื้อและนำเข้าสินค้า คือ หลอดไฟไมโครเวฟ ชนิดแมกนีตรอน<sup>78</sup> ราคา สินค้าคือ 100,000 บาท และเป็นค่าขนส่งภายในประเทศไทย อีก 10,000 บาท นำเข้ามา 1,000 หลอด คือ “สภาพของของ” บริษัท X ยอมรับที่อยู่แล้วตั้งแต่นำเข้า โดยหลักแล้ว บริษัท X ต้องรู้ว่า สินค้าดังกล่าวอยู่ในประเภทพิกัดศุลกากรใดก่อน เพื่อจะรู้ว่าต้องเสียภาษีในอัตราเท่าใด (จากตาราง ตามหมวด 2 ของพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530) ซึ่งในกรณีนี้ หลอดไฟไมโครเวฟ ชนิดแมกนีตรอน มีพิกัดศุลกากร ที่ 8540.71.00

<sup>77</sup> ด้านศุลกากรช่องเม็ก, "กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2558.

แหล่งที่มา: <http://www.chongmekcustoms.com/default.asp?content=mpagedetail&id=16420>

<sup>78</sup> ภาคผนวก ฉ

ตาราง 1 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของหลอดไฟไมโครเวฟชนิดแมกนีตรอน

ประเภท	ประเภทย่อย	รายการ	อัตราอากร		
			ตาม ราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
				หน่วย	หน่วย
			ละบาท		
8540		หลอดเทอร์มิโอนิก หลอดโคลด์ แคโทด หรือหลอดไฟโตแคโทด (เช่น หลอดสูญญากาศ หลอดบรรจุไอหรือก๊าซ หลอด เมอร์คิวรีอาร์กสำหรับกลับ กระแสไฟฟ้า หลอดแคโทดเรย์ หลอดของกล้องถ่ายโทรทัศน์)			
	8540.71	-- แมกนีตรอน	35	-	-

จากพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร 2530 ภาค 2 พิกัดอัตราเข้า ในพิกัดศุลกากรที่ 8540.71.00 ไม่ระบุอัตราอากรตามสภาพ ระบุแต่เพียงอัตราอากรตามราคา คือ 35%<sup>79</sup> ในการคำนวณค่าภาษี จึงต้องใช้วิธีคำนวณจากราคาของเท่านั้น คือ นำราคาศุลกากรของหลอดไฟไมโครเวฟชนิดแมกนีตรอน x 35 % (อัตราอากรตามราคา) = ค่าภาษี ในเรื่องนี้ หากผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอในเรื่องพิกัดอัตราศุลกากร ก็จะไม่รู้ว่าต้องเสียภาษีในอัตราเท่าไร

ต่อมาจึงมาหาราคาของหรือราคาศุลกากรว่าเป็นราคาเท่าไร บริษัท X ต้องมีความรู้ที่ค่าใช้จ่ายใดบ้างในการซื้อขายที่ถือเป็นราคาศุลกากร เนื่องจากในสัญญาซื้อขายอาจระบุจำนวนเงินที่เป็นราคาสินค้าอย่างเดียว หรือจำนวนเงินที่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ รวมอยู่ด้วย เช่น สมมุติว่าสัญญาซื้อขายหลอดไฟไมโครเวฟ แมกนีตรอน ระบุจำนวนเงินทั้งหมดที่บริษัท X ต้องชำระแก่ผู้ขาย ซึ่งในจำนวนที่ระบุนั้นเป็นราคาหลอดไฟไมโครเวฟ แมกนีตรอน และค่าขนส่งภายในประเทศไทยรวมอยู่ด้วยกัน ถ้าเป็นเช่นนี้บริษัท X ก็ต้องมีความรู้ที่ค่าใช้จ่ายใดถือเป็นราคาศุลกากรที่ต้องนำมารวมกับราคาหลอดไฟไมโครเวฟ ชนิดแมกนีตรอน และค่าใช้จ่ายใดไม่ถือเป็นราคาศุลกากรที่ไม่ต้องนำมารวมกับราคาหลอดไฟไมโครเวฟ ชนิดแมกนีตรอน กรณีนี้ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) ข้อ 12 (2) กำหนดว่า ค่าขนส่งภายในประเทศภายหลังจากการนำเข้าสำเร็จไม่ต้องนำมารวมเป็นส่วนหนึ่ง

<sup>79</sup> กรมศุลกากร, "ข้อมูลอัตราอากร integrated Tariff Database" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา: [http://igtft.customs.go.th/igtft/th/main\\_frame.jsp](http://igtft.customs.go.th/igtft/th/main_frame.jsp)

ของราคาศุลกากร<sup>80</sup> ดังนั้น มีเพียงราคาหลอดไฟไมโครเวฟ ชนิดแมกนีตรอน ราคา 100,000 บาท เท่านั้นที่เป็นราคาศุลกากร ค่าขนส่งภายในประเทศไทย 10,000 บาท ไม่ถือเป็นราคาศุลกากร แต่หากในสัญญาจะบูรรวมกันมา ไม่แยกกันเหมือนในตัวอย่างต้องหักออก ค่าภาษีในกรณีนี้จึงคำนวณจากราคาหลอดไฟไมโครเวฟ ชนิดแมกนีตรอน คือ  $100,000 \times \text{อัตราอากรตามราคา } 35\% = 35,000$  บาท ในเรื่องนี้ หากผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอในเรื่องราคาศุลกากร ก็อาจจะนำค่าขนส่งในประเทศมารวมคำนวณด้วย ทำให้เสียภาษีผิดพลาด

นอกจากนี้บริษัท X ยังจำเป็นต้องรู้ถึงสิทธิพิเศษทางภาษีของสินค้าที่นำเข้าด้วยว่ามีถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศที่มีความตกลงเขตการค้าเสรีกับไทยหรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้สินค้านี้สินค้านี้ดังกล่าวเป็นสินค้าที่ผลิตมาจากวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศเกาหลี

## ตาราง 2 แสดงสิทธิพิเศษทางภาษีของหลอดไฟไมโครเวฟชนิดแมกนีตรอนตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี

ประเภท	ประเภทย่อย	รายการ	อัตราอากร			ป.คลัง	เริ่มใช้	สิ้นสุด	ใบอนุญาต/ ใบรับรองทาง อิเล็กทรอนิกส์
			ตามราคา ร้อยละ	ตามสภาพ					
				หน่วย	หน่วยละ บาท				
85.40	8540.710000	- - แมกนีตรอน				ASEAN-KOREA (2555)	01/01/2558	31/12/2558	คลิกดู รายละเอียด
			ยกเว้นอากร						

ในความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลีนั้น มีกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ที่ให้สินค้าใดๆ ได้ถิ่นกำเนิดสินค้า หากมีสัดส่วนวัตถุดิบในประเทศที่ทำความตกลงไม่น้อยกว่า 40% ของราคา และสามารถรวมวัตถุดิบนำเข้าจากประเทศภาคีเดียวกันมาคำนวณได้ (Accumulation)<sup>81</sup> ซึ่งสินค้าหลอดไฟไมโครเวฟ แมกนีตรอนมีวัตถุดิบที่มาจากประเทศเกาหลี 18 รายการ คิดเป็นมูลค่า 55% และวัตถุดิบอื่นที่ใช้ในการผลิตเป็นวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศนอกความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี 9 รายการ จึงได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศเกาหลี และสินค้านี้ดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีตามประกาศกรมศุลกากรที่ 8/2555 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2555 เรื่องหลักเกณฑ์พิธีการเกี่ยวกับ

<sup>80</sup> ภาคผนวก ข

<sup>81</sup> กรมการค้าต่างประเทศ, "คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา:

<http://fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Kah7eMtN6wQ%3d&tabid=63&mid=385>

การยกเว้นอากรและการลดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี<sup>82</sup> ในเรื่องนี้หากผู้ประกอบการไม่มีความรู้เรื่องถิ่นกำเนิดสินค้า ผู้ประกอบการก็จะไม่ระบุในใบขนสินค้าขาเข้า ก็อาจจะไม่ได้รับยกเว้นภาษี 35,000 บาท

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นว่า โดยหลักแล้ว ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่อง พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร ของสินค้าที่นำเข้าหรือส่งออก เพราะเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อค่าภาษี นอกจากนี้ยังต้องเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการต้องระบุไว้ในใบขนสินค้า ไม่ว่าจะ เป็นใบขนสินค้าขาเข้าและขาออกอีกด้วย ศุลกากรไทยจึงให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยมีการแบ่งประเภทการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า เป็น 3 ประเภท คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ตามรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

#### 2.4 ประเภทของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

โดยทั่วไป การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะแบ่งประเภทตามประเด็นที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี แต่ก็ขึ้นอยู่กับกรให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของแต่ละประเทศว่าจะให้ความสำคัญกับประเด็นใด ซึ่งแตกต่างกันไปด้วย เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกามีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าผ่านระบบที่เรียกว่า CROSS เป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในสำนักงานศุลกากรนิวยอร์กที่มีการออกคำวินิจฉัยสำหรับพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า ราคาศุลกากร สินค้าที่ได้รับยกเว้นอากร หรือประเด็นอื่นๆ ทุกเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศุลกากรสหรัฐ และทุกประเด็นที่ทำให้เกิดความชัดเจนแน่นอนมากขึ้นในการเสียภาษีศุลกากร<sup>83</sup> ซึ่งในกรณีดังกล่าวขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละประเทศด้วย แต่มาตรฐานในระดับสากลจะมีคำวินิจฉัยล่วงหน้าใน 3 ประเภท คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า<sup>84</sup> เช่นเดียวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทย

<sup>82</sup> กรมศุลกากร, "ข้อมูลอัตราอากร integrated Tariff Database" [ออนไลน์].

<sup>83</sup> U.S. customs and border protection, "Rulings and Legal Decisions " [Online] Accessed: 23 May 2015. Available from: <http://www.cbp.gov/trade/rulings>

<sup>84</sup> WCO, "Common Infrastructure for the Provision of Advance Rulings on Classification, Origin and Valuation," [Online] Accessed: 21 July 2015. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/keyissues/~/\\_media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Key%20Issues/Revenue%20Package/Common%20Infrastructure/Common%20Infrastructure%20Advance%20Ruling.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/keyissues/~/_media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Key%20Issues/Revenue%20Package/Common%20Infrastructure/Common%20Infrastructure%20Advance%20Ruling.ashx)

## 2.4.1 การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ผู้เขียนจะอธิบายการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เป็น 5 หัวข้อ คือ ความหมายของการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ความหมายและที่มาของพิกัดอัตราศุลกากร ความสำคัญของพิกัดอัตราศุลกากร หลักการพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากร และตัวอย่างการพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากร ดังต่อไปนี้

### 2.4.1.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

WCO ได้ให้ความหมายของการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้ใน Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure (ซึ่งใช้คำว่า “Pre-entry stage classification”) ว่า “การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า คือ ขั้นตอนการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรที่ผู้ประกอบการสามารถขอให้ศุลกากรดำเนินการหรือปฏิบัติก่อนที่จะมีการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า เพื่อให้ได้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้าหรือส่งออกจริง”<sup>85</sup> สอดคล้องกับใน Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) ที่เป็น Model ที่ WCO ใช้เผยแพร่หลักการการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรไปยังประเทศสมาชิกต่างๆ ตามความตกลงร่วมกันด้วยมาตรฐานเดียวกันในมาตรา 1 ว่า “การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (ซึ่งใช้คำว่า “Advance Tariff Ruling”) หมายถึง การจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร (Tariff Classification) ซึ่งศุลกากรออกให้กับบุคคลหรือบริษัท และมีผลผูกพันกับการดำเนินการของศุลกากรที่อยู่ในประเทศหรือที่ขึ้นกับประเทศนั้น ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศนั้น”

ในเอกสารทั้งหมดของ WCO คำว่า “การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า” นั้นอาจจะมีคำที่ใช้ต่างกันไป เช่น Advance Classification Ruling หรือ Pre-classification Ruling หรือ Binding Classification Ruling หรือ Customs Classification Ruling เป็นต้น แต่เป็นการสื่อความหมายเดียวกัน คือ เป็นการดำเนินงานของศุลกากรในแต่ละประเทศ ในการให้คำวินิจฉัยเรื่องพิกัดอัตราศุลกากรแก่ผู้ยื่นคำร้อง ก่อนจะมีการนำเข้าหรือส่งออกตามความเป็นจริง ส่วนการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะมีผลผูกพันกับศุลกากรหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ

---

<sup>85</sup> WCO, "Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure," [Online] Accessed: 21 July 2015. Available from: [www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJGMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zM18xOV8xNjFfR3VpZG VsaW5lc19UYXJpZmZfQ2xhc3NpZmljYXRpb25fV29yay5wZGYGOgZFVA/Guidelines\\_Tariff\\_Classification\\_Work.pdf](http://www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJGMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zM18xOV8xNjFfR3VpZG VsaW5lc19UYXJpZmZfQ2xhc3NpZmljYXRpb25fV29yay5wZGYGOgZFVA/Guidelines_Tariff_Classification_Work.pdf)



### 2.4.1.2 ความหมายและที่มาของพิกัดอัตราศุลกากร

#### (1) ความหมายของพิกัดอัตราศุลกากร

WCO ได้ให้ความหมายของพิกัดอัตราศุลกากร (Tariff Classification) ไว้ว่า คือ การแบ่งกลุ่มสินค้าที่มีการซื้อขายกันระหว่างประเทศออกเป็นประเภทและประเภทย่อย โดยใช้เลขรหัสกำกับแทนสินค้าประเภทและประเภทย่อยนั้น<sup>86</sup>

#### (2) ที่มาของพิกัดอัตราศุลกากร

การกำหนดพิกัดศุลกากร (Tariff Nomenclature) นั้นมีที่มาจากเหตุผลหลัก 2 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง คือ แบ่งประเภทสินค้าเพื่อทำให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีศุลกากร เนื่องจากการค้าระหว่างประเทศแต่เดิมไม่ได้มีความยุ่งยากซับซ้อนในเรื่องของชนิดของสินค้าเท่าปัจจุบัน การนำเข้าหรือส่งออกก็มีเพียงไม่กี่ประเภทและไม่มีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมากนัก แต่ต่อมาความต้องการทางการค้ามีความหลากหลายมากขึ้นจึงมีการนำเข้าหรือส่งออกทั้งสินค้าและวัตถุดิบจากต่างประเทศ<sup>87</sup> เมื่อมีการนำเข้าส่งออกก็ต้องมีการเก็บภาษีศุลกากรในสินค้าต่างๆ นั้นอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เช่น กรณีที่นำเข้ามาเพื่อเป็นวัตถุดิบก็ควรมีนโยบายการจัดเก็บภาษีศุลกากรในอัตราที่ต่ำกว่าสินค้าสำเร็จรูป หรือการเก็บภาษีจากสินค้าแต่ละชนิดที่มีวัตถุประสงค์ทางการค้าที่ต่างกันก็ควรมีอัตราภาษีที่ต่างกัน

ประการที่สอง คือ แบ่งประเภทสินค้าเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในสินค้าต่างๆ ที่มีที่มาจากหลายชั้น เพราะเมื่อมีการนำเข้าส่งออกสินค้าที่มาจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกก็จะมี ความแตกต่างทั้งเรื่องภาษาที่ใช้เรียกสินค้านั้น หรือสินค้าบางอย่างมีในบางภูมิภาคเท่านั้นไม่เป็นที่รู้จักในประเทศที่มีการนำเข้า<sup>88</sup>

จากเหตุผลข้างต้น WCO ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านศุลกากรระดับนานาชาติจึงกำหนดพิกัดศุลกากร ขึ้นมาเป็นตัวเลขเพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับใช้เรียกสินค้าต่างๆ โดยตัวเลขนั้นจะมี

<sup>86</sup> วิชัย มากวัฒนสุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.25

<sup>87</sup> ยกตัวอย่างเช่น ก่อนหน้านี้นี้มีเพียงน้ำยาอบผ้าชนิดแบบของเหลวแต่ปัจจุบันมีเป็นเทปอบผ้าชนิด หรือ ก่อนหน้านี้นี้มีเพียงหมากฝรั่งเล็กบุหรีแต่ปัจจุบันมีแผ่นแปะเล็กบุหรี

<sup>88</sup> กล้ายลักษณะคล้ายกับพืชในสกุลกล้วยทั่วไป แต่ผลกล้วยจะแข็งและมีน้ำตาลน้อยกว่ากล้วย กล้าย มักจะกินผลขณะที่ยังมีสีเขียวใช้ในการประกอบอาหาร พบมากในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน และฟิลิปปินส์ และประเทศออสเตรเลียตอนเหนือ

คำอธิบาย (Description) ว่าสินค้านั้นอยู่ในหมวดใดและมีลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างไร<sup>89</sup> การจำแนกตัวเลขโดยมีระบบที่ชัดเจนเช่นนี้เรียกว่า “การจำแนกพิกัดศุลกากร” และระบบการจำแนกพิกัดศุลกากรที่องค์การศุลกากรโลกสร้างขึ้นเรียกว่า “ระบบฮาร์โมนิซ” (Harmonized System หรือ HS)

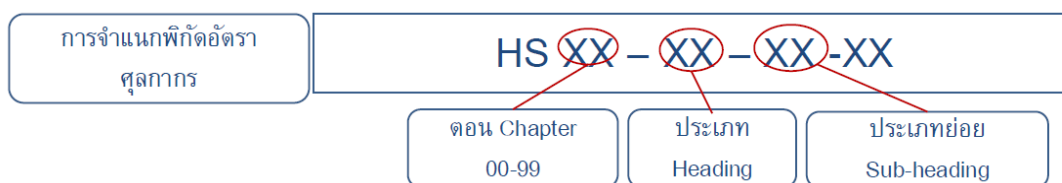
ระบบฮาร์โมนิซเป็นระบบการตั้งชื่อพิกัดศุลกากรของสินค้านี้พื้นฐานอยู่บนอนุสัญญา WCO Harmonized Commodity Description and Coding System หรือ HS<sup>90</sup> โดยมีลักษณะของตัวเลข 6 หลักที่อธิบายสินค้าไว้ทั้งหมด 21 หมวด (Section) 99 ตอน (Chapter)<sup>91</sup> ซึ่งตัวเลขทุก 2 หลักจะอธิบายความแตกต่างของสินค้าได้ ดังนี้

<sup>89</sup> กฤติกา ปั้นประเสริฐ, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ, หน้า.66

<sup>90</sup> WCO, "Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure." หน้า 17

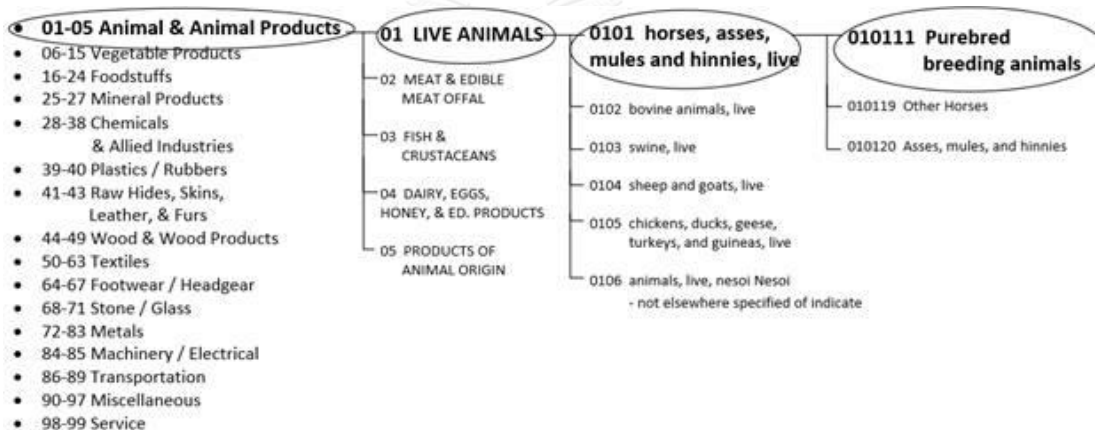
<sup>91</sup> **Section 1** (Chapters 1-5, live animals and animal products);  
**Section 2** (Chapters 6-14, vegetable products);  
**Section 3** (Chapter 15, animal or vegetable fats and oils);  
**Section 4** (Chapters 16-24, prepared foodstuffs, beverages and spirits, tobacco);  
**Section 5** (Chapters 25-27, mineral products);  
**Section 6** (Chapters 28-38, chemical products);  
**Section 7** (Chapters 39-40, plastics and rubber);  
**Section 8** (Chapters 41-43, leather and travel goods);  
**Section 9** (Chapters 44-46, wood, charcoal, cork);  
**Section 10** (Chapters 47-49, wood pulp, paper and paperboard articles);  
**Section 11** (Chapters 50-63, textiles and textile products);  
**Section 12** (Chapters 64-67, footwear, umbrellas, artificial flowers);  
**Section 13** (Chapters 68-70, stone, cement, ceramic, glass);  
**Section 14** (Chapter 71, pearls, precious metals);  
**Section 15** (Chapters 72-83, base metals);  
**Section 16** (Chapters 84-85, electrical machinery);  
**Section 17** (Chapters 86-89, vehicles, aircraft, vessels);  
**Section 18** (Chapters 90-92, optical instruments, clocks and watches, musical instruments);  
**Section 19** (Chapter 93, arms and ammunition);  
**Section 20** (Chapters 94-96, furniture, toys, miscellaneous manufactured articles);  
**Section 21** (Chapter 97, works of art, antiques).  
[https://www.wto.org/english/tratop\\_e/schedules\\_e/goods\\_schedules\\_e.htm](https://www.wto.org/english/tratop_e/schedules_e/goods_schedules_e.htm)

รูป 1 อธิบายความหมายของรหัสแต่ละตำแหน่งของพิกัดฮาร์โมนี



จากตัวเลขทั้งหมด 6 หลักดังกล่าว 2 หลักแรกคือหลักที่ 1,2 ใช้อธิบาย ตอน (Chapter) ซึ่งมีทั้งหมด 99 ตอน 2 หลักถัดมา คือ หลักที่ 3,4 ใช้อธิบายประเภท (Heading) ที่อยู่ในตอนนั้น ส่วน 2 หลักสุดท้ายคือหลักที่ 5,6 ใช้อธิบายประเภทย่อย (Sub-heading) ที่อยู่ในประเภทนั้น ตามภาพประกอบ (ส่วนในหลักที่ 7-8 สำหรับบางประเทศที่สามารถกำหนดลักษณะย่อยได้มากกว่านั้น จะมีหรือไม่ก็ได้)<sup>92</sup>

รูป 2 แสดงตัวอย่างของรหัสแต่ละตำแหน่งพิกัดฮาร์โมนี



เช่น พิกัดฮาร์โมนี 2 หลักแรก “ตอน (Chapter)” เช่น ตอนที่ 1 คือ สัตว์มีชีวิต พิกัดฮาร์โมนี 2 หลักถัดมา “ประเภท (Heading)” เช่น ตอนที่ 01 ประเภท 01 คือ ม้า ลา ล่อ ที่มีชีวิต

พิกัดฮาร์โมนี 2 หลักสุดท้าย “ประเภทย่อย (Sub-heading)” เช่น ตอนที่ 01 ประเภท 01 ประเภทย่อย 11 ม้าพันธุ์แท้

ปัจจุบันมีการนำพิกัดฮาร์โมนีไปใช้อย่างแพร่หลายกว่า 200 ประเทศหรือสหภาพเศรษฐกิจโดยครอบคลุม 98% ของการค้าสินค้าระหว่างประเทศทั้งหมด<sup>93</sup> ซึ่งประเทศที่นำไปใช้จะ

<sup>92</sup>FOREIGN TRADE ON-LINE, "Harmonized System Codes (Hs Code)," [Online] Accessed: 27 March 2015. Available from: <https://www.foreign-trade.com/reference/hscode.htm>

<sup>93</sup>WCO, "What Is the Harmonized System? ," [Online] Accessed: 21 July 2015. Available from: <http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/overview/what-is-the-harmonized-system.aspx>

ได้รับประโยชน์ คือ ระบบฮาร์โมนีไนซ์จะทำให้ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลของสินค้าหรือการทำธุรกรรมทางการค้าเรียบง่ายขึ้น ลดความแตกต่างทำให้ศุลกากรมีมาตรฐานที่สอดคล้องกันในการค้าระหว่างประเทศ<sup>94</sup>

ประเทศไทยก็มีการบัญญัติเรื่องพิกัดศุลกากรไว้ในพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530<sup>95</sup> และได้นำพิกัดฮาร์โมนีไนซ์มาใช้เช่นเดียวกัน โดยเริ่มแรกที่นำมาใช้ได้มีการปรับปรุงและขยายบางพิกัดจาก 6 หลักเป็น 7 หลัก<sup>96</sup> ซึ่งไม่ว่าประเทศใดที่นำพิกัดฮาร์โมนีไนซ์มาใช้จะมีการใช้ตัวเลข 6 หลักแรกเหมือนกับที่พิกัดฮาร์โมนีไนซ์กำหนดไว้ และได้รับอนุญาตให้เพิ่มตัวเลขได้เป็น 8 หรือ 10 หรือ 12 หลักได้เพื่อให้เหมาะกับระบบภาษีศุลกากรของประเทศนั้นหรือในด้านการเก็บข้อมูลสถิติต่างๆ<sup>97</sup> แต่ปัจจุบันประเทศในกลุ่มอาเซียนได้คิดระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไนซ์อาเซียน (ASEAN Harmonized Tariff Nomenclature หรือ AHTN) เพื่อใช้ร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียนเอง โดยมีพื้นฐานมาจากพิกัดฮาร์โมนีไนซ์ คือ 6 หลักแรกจะใช้พิกัดฮาร์โมนีไนซ์ และ AHTN ก็จะขยายออกไปเป็นระดับ 7 หลัก และระดับ 8 หลักตามความต้องการของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งประเทศไทยได้นำระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไนซ์อาเซียนมาใช้ เริ่มตั้งแต่ AHTN 2002 AHTN 2007 และที่ใช้ในขณะนี้ คือ AHTN 2012<sup>98</sup> โดยนำมาแก้ไขเพิ่มเติมไว้แล้วในพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530<sup>99</sup> ตามตัวอย่างดังนี้

<sup>94</sup> The Oceania Customs Organization, "Benefits of the Harmonized Commodity Description and Coding System," [Online] Accessed: 27 March 2015. Available from: [http://www.ocossec.org/resources/uploads/attachments/documents/Benefits%20of%20the%20Harmonized%20Commodity%20Coding%20System%20PNG%20\(PDF\)1.pdf](http://www.ocossec.org/resources/uploads/attachments/documents/Benefits%20of%20the%20Harmonized%20Commodity%20Coding%20System%20PNG%20(PDF)1.pdf)

<sup>95</sup> 3CE, [Online] Accessed: 27 March 2015. Available from: <http://www.3ce.com/resources/faqs/>

<sup>96</sup> คณะกรรมการร่วม WTO (Joint WTO Committee), "รายงานการประชุม คณะกรรมการกฎระเบียบและการค้าระหว่างประเทศ ครั้งที่ 1/2550/20 ในวันพฤหัสบดีที่ 11 มกราคม 2550 เวลา 12.00 น. ณ ห้องประชุม 2201 ชั้น 2 อาคารจรรยา สืบญเรื่อง สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน 2558. . แหล่งที่มา: [http://www.wtothailand.or.th/jointwto.php?trans\\_id=4960&page=2](http://www.wtothailand.or.th/jointwto.php?trans_id=4960&page=2)

<sup>97</sup> 3CE,

<sup>98</sup> คณะกรรมการร่วม WTO (Joint WTO Committee), "รายงานการประชุม คณะกรรมการกฎระเบียบและการค้าระหว่างประเทศ ครั้งที่ 1/2550/20 ในวันพฤหัสบดีที่ 11 มกราคม 2550 เวลา 12.00 น. ณ ห้องประชุม 2201 ชั้น 2 อาคารจรรยา สืบญเรื่อง สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย" [ออนไลน์].

<sup>99</sup> พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555

ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1 บริษัท A นำเข้าไขปลาแช่เย็นที่นำมาทำเป็นซูชิ จัดอยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90 คือ ของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไขปลา<sup>100</sup> ดังนี้

ตัวเลข 2 หลักแรก คือ ตอนที่ 16 หมายถึง ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ

ตัวเลข 2 หลักถัดมา คือ ประเภทที่ 1604 หมายถึง ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไขปลา

และตัวเลข 2 หลักถัดมา คือ ประเภทย่อยที่ 1604.30 หมายถึง คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ แต่เนื่องจากบริษัท A นำเข้าไขปลาแช่เย็นที่มีใช้คาร์เวียร์แต่เป็นไขปลาชนิดอื่นๆ (ตัวเลขลงท้าย 90 หมายถึง อื่นๆ) จึงจัดอยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90<sup>101</sup>

ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 2 บริษัท ABC เป็นบริษัทที่นำเข้าสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ได้นำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพ (Printer Paper) พร้อมชุดหมึกที่เป็นตลับหมึก (Ink Ribbon) จัดอยู่ในพิกัดศุลกากร 9612.10.90 คือ ริปบิ้น<sup>102</sup> ดังนี้

ตัวเลข 2 หลักแรก คือ ตอนที่ 96 หมายถึง ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด

ตัวเลข 2 หลักถัดมา คือ ประเภทที่ 9612 หมายถึง ริปบิ้นเครื่องพิมพ์ดีดหรือริปบิ้นที่คล้ายกัน ที่มีหมึกหรือจัดทำอย่างอื่น เพื่อให้เกิดรอยจากการพิมพ์ จะอยู่บนแกนม้วนหรือในตลับหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งแท่นประทับตรา จะมีหมึกหรือไม่ก็ตาม มีหรือไม่มีกล่อง

และตัวเลข 2 หลักถัดมา คือ ประเภทย่อยที่ 9612.10 หมายถึง ริปบิ้น แต่เนื่องจากมีใช้ ริปบิ้นที่ทำด้วยผ้าสิ่งทอ (9612.10.10) แต่เป็นริปบิ้นชนิดอื่นๆ (ตัวเลขลงท้าย 90 หมายถึงอื่นๆ) จึงจัดอยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90<sup>103</sup>

จากตัวอย่างเห็นว่าตัวเลขในแต่ละหลักสามารถอธิบายความหมายของสินค้าได้ละเอียดเฉพาะเจาะจงลงไปเรื่อยๆ จนเป็นสินค้าประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงมากที่สุดเพื่อประโยชน์ต่างๆ ที่จะกล่าวไว้ในหัวข้อต่อไป

<sup>100</sup> ภาคผนวก ข

<sup>101</sup> กระทรวงพาณิชย์, "ค้นหาHarmonize2007 / Harmonize2007 ทั้งหมด" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน. แหล่งที่มา:

[http://www.ops3.moc.go.th/infor/thtrade/Sr\\_hscore.asp?sr\\_hscore=&submit1=OK](http://www.ops3.moc.go.th/infor/thtrade/Sr_hscore.asp?sr_hscore=&submit1=OK)

<sup>102</sup> ภาคผนวก จ

<sup>103</sup> กระทรวงพาณิชย์, "ค้นหาHarmonize2007 / Harmonize2007 ทั้งหมด" [ออนไลน์].

### 2.4.1.3 ความสำคัญของพิกัดอัตราศุลกากร

ความสำคัญของพิกัดอัตราศุลกากร คือ เป็นการใช้ตัวเลขพิกัดในการเรียกสินค้าต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันหรือใกล้เคียงมากที่สุด และเพื่อให้ผู้ประกอบการรู้ว่าสินค้านั้นใช้อัตรา (Rate) ใด<sup>104</sup> โดยผู้ประกอบการจะสามารถนำพิกัดศุลกากรไปหาอัตราอากรได้โดยการเทียบจากพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ซึ่งในปัจจุบันกรมศุลกากรได้มีการอำนวยความสะดวกให้มีการค้นหาอัตราอากรได้ตามเว็บไซต์ของกรมศุลกากร<sup>105</sup> เพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีศุลกากรต่อไป

ในการคำนวณค่าภาษีมีการคำนวณได้ 2 แบบ คือ การคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามราคา หรือ การคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามสภาพ ดังนี้

การคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามราคา คือ ภาษีที่จัดเก็บเป็นร้อยละของมูลค่าหรือราคาของสินค้า สำหรับประเทศไทยสินค้าขาเข้าคิดจากราคา CIF หรือ Cost Insurance Freight<sup>106</sup> ส่วนภาษีขาออกคิดจากราคา FOB หรือ Free On Board<sup>107</sup>

การคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามสภาพ คือ การกำหนดอัตราภาษีต่อสินค้าหนึ่งหน่วยเป็นจำนวนแน่นอน เช่น ชิ้นละ x อัตราอากรตามสภาพ หรือ กิโลกรัมละ x อัตราอากรตามสภาพ เป็นต้น<sup>108</sup>

หากสินค้าใดพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ระบุว่าให้คำนวณแบบใดแบบหนึ่งก็ให้คำนวณตามแบบนั้น แต่หากสินค้าใดระบุทั้งอัตราอากรตามราคาและอัตราอากรตามสภาพ ก็ให้เสียอากรในอัตราที่คิดเป็นเงินที่สูงกว่า<sup>109</sup> ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1 บริษัท A นำเข้าไข่ปลาแช่เย็นที่นำมาทำเป็นซูชิ จัดอยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90 อัตราอากร 20% หรือ 65.00 บาทต่อ กิโลกรัม

<sup>104</sup> กฤติกา ปั้นประเสริฐ, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ, หน้า.50-53

<sup>105</sup> เว็บไซต์เพื่อใช้ค้นหาพิกัดอัตราศุลกากร คือ [http://igtfcustoms.go.th/igtfc/th/main\\_frame.jsp](http://igtfcustoms.go.th/igtfc/th/main_frame.jsp)

<sup>106</sup> ราคา C.I.F. ซึ่งย่อมาจากคำว่า Cost, Insurance and Freight หมายถึง ราคาส่งมอบซึ่งได้คิดต้นทุนสินค้าบวกค่าประกันสินค้าขณะขนส่งและค่าขนส่งสินค้าจนถึงมือผู้ซื้อ

<sup>107</sup> ราคา F.O.B. ซึ่งย่อมาจากคำว่า Free on Board ราคา ท่าเรือต้นทาง ณ ด้านศุลกากร ไม่รวมค่าขนส่ง และประกันภัย

<sup>108</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.232-233

<sup>109</sup> มาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

พิกัดศุลกากร 1604.30.90<sup>110</sup>

ตาราง 3 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของของที่ใช้แทนคาร์เวียร์อื่นๆ

ประเภท	ประเภทย่อย	รายการ	อัตราอากร		
			ตาม ราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
				หน่วย	หน่วย ละบาท
1604		ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไขปลา			
	1604.30.90	คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์อื่นๆ	20%	กิโลกรัม	65.00

หมายเหตุ: ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1 นั้นเป็นกรณีที่เกิดขึ้นขณะใช้พิกัดศุลกากร AHTN 2007 ซึ่งในปัจจุบัน คือ AHTN 2012 จะกลายเป็นพิกัดศุลกากร 1604.32.00 อัตราอากร 60% หรือ 200 บาท ต่อกิโลกรัม<sup>111</sup>

จากตัวอย่างนี้ ต้องนำมาคำนวณทั้งอัตราอากรตามราคาและอัตราอากรตามสภาพ ก่อนเพื่อหาอัตราที่คิดเป็นเงินที่สูงกว่า ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงมีการนำเข้ามา 200 กิโลกรัม ราคา 369,514.53<sup>112</sup> การคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามสภาพ คือ 200 กิโลกรัม x 65.00 บาท = 13,000 บาท ส่วนการคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามราคา คือ 369,514.53 x 20% = 73,902.90 บาท อัตราที่คิดเป็นเงินที่สูงกว่า คือ อัตราอากรตามราคา ก็ให้เสียภาษี 73,902.90 บาท

ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 2<sup>113</sup> บริษัท ABC นำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพ (Printer Paper) พร้อมชุดหมึกที่เป็นตลับหมึก (Ink Ribbon) จัดอยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 คือ ริบบิ้น

พิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90

<sup>110</sup> กระทรวงพาณิชย์, "ค้นหาHarmonize2007 / Harmonize2007 ทั้งหมด" [ออนไลน์].

<sup>111</sup> กรมศุลกากร, "ตารางเทียบพิกัดศุลกากรประเภทย่อยจาก AHTN 2007/1 เป็น AHTN 2012" [ออนไลน์].

<sup>112</sup> ภาคผนวก ข

<sup>113</sup> ภาคผนวก จ

ตาราง 4 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของริบบิ้นอื่นๆ

ประเภท	ประเภทย่อย	รายการ	อัตราอากร		
			ตาม ราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
				หน่วย	หน่วย ละบาท
9612		ริบบิ้นเครื่องพิมพ์ดีดหรือริบบิ้น ที่คล้ายกัน ที่มีหมึกหรือจัดทำ อย่างอื่น เพื่อให้เกิดรอยจากการ พิมพ์ จะอยู่บนแกนม้วนหรือใน ตลับหรือไม้ก็ตาม รวมทั้งแท่น ประทับตรา จะมีหมึกหรือไม่ก็ ตาม มีหรือไม่มีกล่อง			
	9612.10.90	อื่นๆ	20%	-	-

หมายเหตุ: ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 2 นั้นเป็นกรณีที่ได้เกิดขึ้น  
ขณะใช้พิกัดศุลกากร AHTN 2012

ในพิกัดศุลกากรตามตัวอย่างนี้ระบุอัตราอากรตามราคาไว้เพียงอย่างเดียว คือ อัตรา  
20% ของราคา จึงคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามราคาเท่านั้น (ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงไม่ระบุ  
รายละเอียดเรื่องราคาสินค้าไว้)

นอกจากความสำคัญในการทำให้ทราบอัตราอากรเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี  
แล้ว พิกัดศุลกากรนั้นยังมีความสำคัญอื่นๆ ได้แก่<sup>114</sup>

(1) การแบ่งกลุ่มหรือจัดประเภทสินค้าเป็นพิกัดศุลกากรทำให้สามารถแยกแยะ  
สินค้าได้อย่างละเอียดทำให้เกิดความสะดวกในการกำหนดอัตราอากร หรือเป็นเครื่องมือในการ  
ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐได้ เช่น การกำหนดให้ ลด ยกเว้น เก็บอากรเพิ่ม<sup>115</sup> เก็บอากร

<sup>114</sup> วิชัย มากวัฒน์สุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.25

<sup>115</sup> มาตรา 12 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

“เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศหรือเพื่อความผาสุกของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของ  
ประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศลดอัตราอากร  
สำหรับของใด ๆ จากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือยกเว้นอากรสำหรับของใด ๆ หรือเรียกเก็บอากร  
พิเศษเพิ่มขึ้นสำหรับของใด ๆ ไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตราอากรที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของนั้น  
ทั้งนี้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไปด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศในวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุ  
เบกษา”



พิเศษเพิ่มเติม<sup>116</sup> ลดอัตราอากรตามกฎหมายอื่นๆ<sup>117</sup> ได้ง่ายขึ้นและถูกต้องตามเป้าหมายหรือนโยบายทางการคลังหรือสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ<sup>118</sup>

มาตรา 14 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

“เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร สำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไปด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

<sup>116</sup> มาตรา 13 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

“ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นว่า ของใดที่นำเข้ามาเป็นของที่ได้รับการช่วยเหลือจากประเทศหรือบุคคลใดโดยวิธีอื่นนอกจากการคืนหรือชดเชยเงินค่าภาษีอากร อันก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเกษตรหรือการอุตสาหกรรมในประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศให้เรียกเก็บอากรพิเศษแก่ของนั้นในอัตราตามที่เห็นสมควรนอกเหนือไปจากอากรที่พึงต้องเสียตามปกติ แต่อากรพิเศษที่เรียกเก็บนี้จะต้องไม่เกินจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นว่าได้มีการช่วยเหลือดังกล่าวข้างต้น

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศในวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

<sup>117</sup> มาตรา 29 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

“เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใด หรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใด ไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 28 คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นและรายต่อ ๆ ไป โดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพียงกึ่งหนึ่ง หรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้”

มาตรา 30 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

“ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะให้ผู้ได้รับ การส่งเสริมได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าไม่เกินร้อยละเก้าสิบของอัตราปกติสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ผลิต ผสมหรือประกอบในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลาคราวละไม่เกินหนึ่งปีแต่วันที่คณะกรรมการกำหนด แต่วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นนั้นต้องไม่เป็นของที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักรซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรและมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ทั้งนี้ ตามชนิด ปริมาณ ระยะเวลา เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

<sup>118</sup> กฤติกา ปันประเสริฐ, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่าง

(2) การแบ่งกลุ่มหรือจัดประเภทสินค้าอย่างชัดเจนแน่นอนและเป็นที่เข้าใจตรงกันทั่วโลก มีผลดีต่อการผลิต การค้า และการลงทุน เพราะผู้ประกอบการจะสามารถทำการศึกษาตลาดสำรวจคู่แข่งชั้นทางการค้าได้อย่างชัดเจน คำนวณต้นทุน หรือวางแผนการผลิต การค้า และการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ทำให้การจัดเก็บข้อมูลด้านสถิติพิกัตศุลกากรสามารถทำได้อย่างสะดวก ถูกต้อง แม่นยำเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์หรือกำหนดนโยบายทางการเงินการคลังของประเทศ<sup>119</sup>

(4) ทำให้การค้าระหว่างประเทศมีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้นเพราะพิกัตศุลกากรสามารถอธิบายลักษณะสินค้าที่เข้าใจตรงกันทั่วโลก ทำให้สามารถสื่อสาร อ้างอิง และใช้ข้อมูลต่อกันได้อย่างรวดเร็ว

(5) ทำให้การแลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ทางการค้าหรือสิทธิประโยชน์ทางศุลกากรทำได้สะดวก ถูกต้องตรงจุดประสงค์มากขึ้นทั้งในระดับอาเซียนและการทำความตกลงทางการค้าแบบทวิภาคีหรือพหุภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตกลงว่าด้วยเขตการค้าเสรีซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

#### 2.4.1.4 หลักการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร

พิกัตอัตราศุลกากรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญทั้งในเรื่องการคำนวณค่าภาษี การเป็นเครื่องมือดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ การวางแผนการค้าของผู้ประกอบการ การจัดเก็บข้อมูลด้านสถิติ ความสะดวกทางข้อมูลทางการค้า และการแลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ทางการค้ากับต่างประเทศ จึงได้มีการบัญญัติเนื้อหาเพื่อเป็นหลักการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากรไว้ในกฎหมายพิกัตอัตราศุลกากรใช้ควบคู่กับกฎหมายศุลกากรตามมาตรา 10 วรรคแรก ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ที่บัญญัติว่า “บรรดาค่าภาษีนั้น ให้เก็บตามบทพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราศุลกากร...” โดยกฎหมายศุลกากรจะเป็นกฎหมายที่กำหนดสารบัญญัติ ในเรื่องสิทธิหน้าที่ระหว่างรัฐกับเอกชน เช่น ศุลกากรกับผู้ประกอบการหรือตัวแทนของผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ควบคุมเรือหรือยานพาหนะ เป็นต้น ส่วนกฎหมายพิกัตอัตราศุลกากรจะกำหนดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี พิกัตอัตราศุลกากร อัตราอากร ตลอดจนการลด ยกเว้น การเก็บอัตราอากรเพิ่ม<sup>120</sup> โดยมุ่งเน้นว่าจะมีการคำนวณและจัดเก็บอย่างไร<sup>121</sup>

<sup>119</sup> WCO, "What Is the Harmonized System? ."

<sup>120</sup> กฤติกา ปันประเสริฐ, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ, หน้า.62

<sup>121</sup> มานิต วิทยาเต็ม, ภาษีและกฎหมายศุลกากร, พิมพ์ครั้งที่ 5, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บูรพาศิลป์, 2532), หน้า.34

กฎหมายพิกัตอตราศุลกากรที่บังคับใช้กันอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชกำหนดพิกัตอตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ซึ่งก่อนจะเป็นพระราชกำหนดพิกัตอตราศุลกากรนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้งและหลายรูปแบบ ทั้งรูปแบบพระราชบัญญัติ เช่น พระราชบัญญัติพิกัตอตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 จนถึงพระราชบัญญัติพิกัตอตราศุลกากร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2508 หรือรูปแบบประกาศคณะปฏิวัติ เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 57 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 จนถึงประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 363 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือรูปแบบพระราชกำหนด เช่น พระราชกำหนดพิกัตอตราศุลกากร (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2516 จนถึงพระราชกำหนดพิกัตอตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ฉบับปัจจุบันที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งล่าสุด คือ พระราชกำหนดพิกัตอตราศุลกากร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555<sup>122</sup> ซึ่งโดยหลักแล้ว กฎหมายภาษีอากรจะมีรูปแบบการตราเป็นพระราชกำหนดก็ได้ แต่ต้องมีเงื่อนไข คือ ในขณะนั้นมีความจำเป็นต้องพิจารณากฎหมายภาษีอากรนั้น โดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน ซึ่งผลของการออกกฎหมายในลักษณะนี้ คือ ให้ใช้บังคับพระราชกำหนดนั้นอย่างพระราชบัญญัติ<sup>123</sup> แต่หลังจากนั้นต้องนำเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ได้รับการอนุมัติจากสภา และให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป<sup>124</sup> พระราชกำหนดที่ผ่านการอนุมัติจากฝ่ายนิติบัญญัติจะมีศักดิ์และค่าในการบังคับใช้เท่ากับพระราชบัญญัติโดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนเป็นชื่อพระราชบัญญัติอีก<sup>125</sup>

เรื่องหลักการพิจารณาพิกัตศุลกากร ได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชกำหนดพิกัตอตราศุลกากร พ.ศ. 2530 มาตรา 15 ที่บัญญัติว่า

*“อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจตีความในพิกัตอตราศุลกากร ท้ายพระราชกำหนดนี้ โดยวิธีออกประกาศแจ้งพิกัตอตราศุลกากร*

*การตีความตามวรรคหนึ่ง มิให้มีผลย้อนหลัง*

*การตีความให้ถือตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัตอตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดนี้ ประกอบกับคำอธิบายพิกัตศุลกากรระบบฮาร์โมนไนซ์ของคณะมนตรีความร่วมมือทาง*

<sup>122</sup> กระทรวงการคลัง, "คลินิกภาษี" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: <http://taxclinic.mof.go.th/download/detail.php?ID=719>

<sup>123</sup> มาตรา 186 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

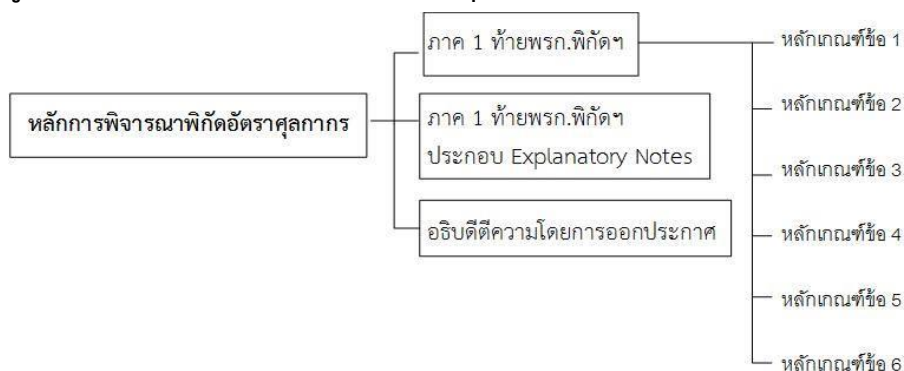
<sup>124</sup> สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, "กระบวนการพิจารณาพระราชกำหนด" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. . แหล่งที่มา: [http://lis.parliament.go.th/index/system\\_detail.php?SYSTEM\\_ID=8](http://lis.parliament.go.th/index/system_detail.php?SYSTEM_ID=8)

<sup>125</sup> กฤษณ์ วงศ์วิเศษธร, "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระราชกำหนดและการควบคุมตรวจสอบความชอบโดยศาลรัฐธรรมนูญ," ใน โครงการประกาศนียบัตรบัณฑิตกฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552), หน้า. 3

ศุลกากรที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากร ซึ่งทำเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2493 และประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515”

จากบทบัญญัติดังกล่าวสามารถแบ่งหลักการที่ศุลกากรใช้พิจารณาพิกัตศุลกากรได้ เป็น 3 แบบ ได้แก่

### รูป 3 แสดงหลักการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร



#### (1) “การตีความให้ถือตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัตอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530”

ในโครงสร้างของพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 จะแบ่งเนื้อหาที่เกี่ยวกับการคำนวณค่าภาษีออกเป็น 4 ภาค ได้แก่ ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัตอัตราศุลกากร ภาค 2 พิกัตอัตราอากรขาเข้า ภาค 3 พิกัตอัตราอากรขาออก ภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากร แต่ในภาค 1 แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 เท่านั้นที่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการตีความพิกัตอัตราศุลกากรไว้ 6 ข้อ<sup>126</sup> มีสาระสำคัญ ดังนี้

การตีความพิกัตอัตราศุลกากรนั้น มีทั้งหมด 6 หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์ข้อ 1 จะต้องนำมาพิจารณาก่อนหลักเกณฑ์ข้ออื่น ๆ หากไม่สามารถจำแนกสินค้าโดยใช้หลักเกณฑ์ข้อ 1 ได้ข้อเดียวโดยลำพัง จึงจะนำหลักเกณฑ์ข้อ 2 ถึง 4 สามารถนำมาปรับใช้ ตามลำดับ ส่วนหลักเกณฑ์ข้อ 5 และ 6 จะแยกใช้บังคับเฉพาะตามหลักเกณฑ์ของข้อนั้น ๆ<sup>127</sup>

<sup>126</sup> วิชัย มากวัฒน์สุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า., 48-55

<sup>127</sup> สำนักพิกัตอัตราศุลกากร กรมศุลกากร, "การจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากร&การวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. . แหล่งที่มา:

[http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/3\\_5/49579A7EA369DBADBF0B9AAF8A796E68](http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/3_5/49579A7EA369DBADBF0B9AAF8A796E68)

**(1.1) หลักเกณฑ์ข้อที่ 1 ตามภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร  
ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530**

“ชื่อของหมวด ตอน และตอนย่อย ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้สะดวกแก่การอ้างอิงเท่านั้น ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจำแนกประเภทให้จำแนกตามความของประเภทนั้นๆ ตามหมายเหตุของหมวดหรือของตอนที่เกี่ยวข้อง และตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ หากว่าประเภทหรือหมายเหตุดังกล่าวไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น”<sup>128</sup>

กล่าวคือ การตีความพิกัดอัตราศุลกากรให้มุ่งความสำคัญไปที่หมายเหตุของประเภทหมวดหรือของตอน ซึ่งเป็นคำอธิบายลักษณะของสินค้านั้นมากกว่าชื่อของหมวด ตอน และตอนย่อย เช่น การนำเข้า ม้า หากเพื่อทำพันธุ์จะอยู่ในหมวด 01 (สัตว์มีชีวิต) แต่หากนำเข้าเพื่อการแสดงละคร สัตว์เร่จะไม่ได้จัดอยู่ในหมวด 01 แม้จะเป็นสัตว์มีชีวิต แต่จัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 95.08 (ม้าหมุน ชิงช้า เครื่องเล่นยิงเป้า และเครื่องเล่น อื่น ๆ ในสวนสนุก รวมทั้งของและสัตว์ที่ใช้ในการแสดงละครสัตว์เร่ การแสดงสัตว์เร่ และการแสดงละครเร่) เพราะตามหมายเหตุกำหนดไว้อย่างชัดเจน<sup>129</sup>

**(1.2) หลักเกณฑ์ข้อที่ 2 ตามภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร  
ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530**

“(ก) ประเภทที่ระบุถึงของใด ให้หมายรวมถึงของนั้นที่ยังไม่ครบสมบูรณ์หรือยังไม่สำเร็จ หากว่าในขณะที่นำเข้ามามีลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้ว และให้หมายรวมถึงของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้ว (หรือที่จำแนกเข้าประเภทของที่ครบ สมบูรณ์หรือสำเร็จแล้วตามนัยแห่งหลักเกณฑ์นี้) ที่นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกันหรือยังไม่ได้ประกอบเข้าด้วยกัน

ของตามวรรคแรกจะนำเข้ามาต่างวาระกันก็ได้ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

(ข) ประเภทที่ระบุถึงวัตถุหรือสารใด ให้หมายรวมถึงของผสมหรือของรวมที่มีวัตถุหรือสารนั้นรวมอยู่กับวัตถุหรือสารอื่น ความที่ระบุถึงของที่ทำด้วยวัตถุหรือสารใดให้หมายรวมถึงของที่ประกอบด้วยวัตถุหรือสารนั้นล้วนๆ หรือบางส่วน การจำแนกประเภทของของที่ประกอบด้วยวัตถุหรือสารมากกว่าหนึ่งชนิดขึ้นไป ให้จำแนกตามหลักเกณฑ์ข้อ 3”

กล่าวคือ หลักเกณฑ์ข้อที่ 2 (ก) เป็นการตีความของที่ยัง ไม่ครบ ไม่สมบูรณ์ หรือ ยังไม่สำเร็จเหล่านี้ ให้เข้าพิกัดศุลกากรที่ครบสมบูรณ์ หรือ สำเร็จแล้ว หากเป็นกรณีดังต่อไปนี้<sup>130</sup>

<sup>128</sup> ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

<sup>129</sup> วิชัย มากวัฒน์สุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.48

<sup>130</sup> Ibid. หน้า 48

กรณีที่ 1 หากขณะนำเข้ามีสาระสำคัญของของนั้นแล้ว เช่น จักรยานแม่ในขณะนำเข้ายังไม่มีอาน แต่ก็จัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 87.12 (รถจักรยานสองล้อและรถจักรยานอื่น ๆ (รวมถึงรถสามล้อส่งของ) ที่ไม่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์) โดยใช้หลักเกณฑ์ข้อ 2 (ก) เพราะในขณะนั้นมีส่วนที่เป็นสาระสำคัญของจักรยานแล้ว คือ ล้อและโครงรถจักรยาน

กรณีที่ 2 หากขณะนำเข้าถูกแยกออก หรือถอดออก แต่สามารถประกอบได้โดยง่าย เช่น ตู้ทำจากไม้ชนิดที่ใช้ในครัว ที่ยังไม่ได้ประกอบเข้าด้วยกัน มาพร้อมกับสลักเกลียวยึดติดกับแผ่นไม้ แม้ยังไม่ประกอบกันอย่างสมบูรณ์ขณะนำเข้า แต่ก็สามารถประกอบเข้ากันได้โดยง่าย จัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 94.03 (เฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ และส่วนประกอบของเฟอร์นิเจอร์)<sup>131</sup>

ส่วนหลักเกณฑ์ข้อที่ 2 (ข) ระบุว่า ของผสมหรือของรวมหรือสารใดที่เมื่อมีการผสมสารอื่นแล้วยังไม่พ้นจากลักษณะของของนั้น ให้ตีความตามประเภทของสารเดิม แต่ถ้ามีวัตถุหรือสารอื่นรวมอยู่โดยสามารถทำให้สิ่งนั้นพ้นจากลักษณะในประเภทนั้น ให้จำแนกตามหลักเกณฑ์ข้อ 3<sup>132</sup>

### (1.3) หลักเกณฑ์ข้อ 3 ตามภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

“ของที่อาจจำแนกประเภทได้ตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ 2 (ข) หรือตามเหตุผลอื่นใดก็ตาม ให้จำแนกประเภทโดยถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าประเภทหนึ่งระบุลักษณะของของไว้โดยเฉพาะและประเภทอื่นระบุไว้อย่างกว้าง ๆ ให้จัดของนั้นเข้าประเภทที่ระบุไว้โดยเฉพาะ

อย่างไรก็ตาม เมื่อมีประเภทตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปต่างก็ระบุถึงวัตถุหรือสาร ส่วนหนึ่งส่วนใดที่มีอยู่ในของผสมหรือในของรวมหรือระบุถึงของบางชนิดในของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก ให้ถือว่าประเภทเหล่านั้นระบุโดยเฉพาะถึงของดังกล่าวเท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่า ประเภทใดในประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นระบุถึงลักษณะของของได้สมบูรณ์หรือตรงกว่าก็ตาม

(ข) ของผสม ของรวม ที่ประกอบด้วยวัตถุต่างชนิดกันหรือทำขึ้นจากองค์ประกอบต่างกัน และของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก ซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้อ 3 (ก) ได้ ให้จำแนกประเภทโดยถือเสมือนว่าของนั้นประกอบด้วยวัตถุหรือ องค์ประกอบที่แสดงลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของนั้นเท่าที่จะใช้หลักนี้ได้

(ค) เมื่อของใดไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้อ 3 (ก) หรือ 3 (ข) ได้ ให้จำแนกเข้าประเภทที่ลำดับไว้หลังสุด ในบรรดาประเภทที่อาจจำแนกเข้าได้โดยเท่าเทียมกัน”

<sup>131</sup> สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร, "การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร&การวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์].

<sup>132</sup> วิชัย มากวัฒน์สุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.50

กล่าวคือ หลักเกณฑ์ข้อที่ 3 ระบุว่า การตีความของที่อาจจำแนกได้ตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป ต้องตีความดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์ข้อที่ 3 (ก) หากของใดสามารถตีความให้เป็นทั้งประเภทที่ระบุไว้กว้างๆ และประเภทที่ระบุเฉพาะไว้ ให้จัดของนั้นเข้าประเภทที่ระบุไว้เฉพาะเจาะจงกว่า เช่น การตีความเครื่องโหนดไฟฟ้าจะจัดเข้าประเภท 85.10 (เครื่องโหนด ปิดตาเลียน และเครื่องขจัดขน ที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว) จะไม่จัดเข้าประเภท 85.09 (เครื่องใช้กลไฟฟ้า สำหรับใช้ตามบ้านเรือน ที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว) เพราะการให้รายละเอียดของสินค้าตามชื่อ (เครื่องโหนด) มีความเฉพาะเจาะจงกว่าการอธิบายแค่ตามลักษณะการใช้งาน (เครื่องใช้กลไฟฟ้า สำหรับใช้ตามบ้านเรือน ที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว)<sup>133</sup>

หลักเกณฑ์ข้อที่ 3 (ข) หากของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก กล่าวคือ เป็นของที่ประกอบด้วยของต่างชนิดกันตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป มีการจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์หนึ่ง และต้องจัดชุดหรือภาชนะที่เหมาะสม ให้จัดเข้าพิกัดศุลกากรที่เป็นสาระสำคัญหรือวัตถุประสงค์ของของนั้น เช่น ชุดที่มีจุดประสงค์ในการปรุงอาหารสปาเกตตี้ ประกอบด้วยเส้นสปาเกตตี้ (19.02) เนยชุดงูเล็ก (04.06) ซอสมะเขือเทศกระป๋องเล็ก (21.03) รวมกันในกล่อง จะต้องจัดเข้าประเภท (19.02) เพราะทุกอย่างประกอบขึ้นเพื่อทำสปาเกตตี้<sup>134</sup>

หลักเกณฑ์ข้อที่ 3 (ค) ของใดจัดลำดับไม่ได้ตาม ข้อ 3 (ก) หรือ 3 (ข) เพราะมีความเท่าเทียมกัน ให้จัดเข้าประเภทที่มีลำดับตัวเลขหลังสุด คือ การนำตัวเลขพิกัดศุลกากรแต่ละสิ่งมาเทียบกันแล้วเลือกตัวหลังสุด<sup>135</sup> เช่น ของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดประกอบด้วยโต๊ะรับประทานอาหาร 1 ตัว ขนาด 80×80 เซนติเมตร เก้าอี้ที่ออกแบบให้เข้ากันกับโต๊ะดังกล่าว 4 ตัว จัดทำขึ้นเป็นชุดบรรจุในกล่องเดียวกัน เพื่อการขายปลีก แม้ของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดนี้จะตรงตามความหมายในหลักเกณฑ์การตีความข้อ 3 (ข) แต่กรณีนี้ยากที่จะระบุว่าของใดแสดงลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของทั้งหมด กรณีนี้ให้จำแนกเข้าประเภท 94.03 ในฐานะ (เฟอร์นิเจอร์) อื่น ๆ มิใช่ประเภท 94.01 (ที่นั่ง) โดยหลักเกณฑ์การตีความข้อ 3 (ค)<sup>136</sup>

<sup>133</sup> สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร, "การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร&การวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์].

<sup>134</sup> วิชัย มากวัฒนสุข, *กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร*, หน้า 52

<sup>135</sup> *Ibid.*, หน้า 52

<sup>136</sup> สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร, "การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร&การวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์].

**(1.4) หลักเกณฑ์ข้อที่ 4 ตามภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร  
ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530**

“ของซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ ให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกันกับของซึ่งใกล้เคียงกับของนั้นมากที่สุด”

กล่าวคือ หลักเกณฑ์ข้อที่ 4 ระบุว่า ของที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ใดทั้ง 1-3 ให้เปรียบเทียบกับของที่คล้าย ใกล้เคียงที่สุดทั้งจากลักษณะทางกายภาพวัตถุประสงค์และที่เหมือนกันหรือปัจจัยอื่นๆ

**(1.5) หลักเกณฑ์ข้อที่ 5 ตามภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร  
ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530**

“นอกจากข้อกำหนดข้างต้นแล้ว หลักเกณฑ์ต่อไปนี้จะใช้กับของที่ระบุไว้

(ก) กระเป๋ากล่องถ่ายรูป ทีวี เครื่องดนตรี กระเป๋าปิ่น กล่องอุปกรณ์เขียนแบบ กล่องสร้อยคอ และภาชนะบรรจุที่คล้ายกัน ที่ทำรูปทรงหรือขนาดเป็นพิเศษเพื่อบรรจุของหรือชุดของของโดยเฉพาะ ใช้ได้คงทนและนำเข้ามาด้วยกันกับของที่มีเจตนาใช้ร่วมกัน ให้จำแนกตามประเภทของของที่บรรจุ ถ้าตามปกติเป็นชนิดที่ต้องขายพร้อมกัน อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์นี้ไม่ให้ใช้กับภาชนะบรรจุที่เห็นได้ว่ามีลักษณะอันเป็นสาระสำคัญในตัวเอง

(ข) ภายใต้บังคับของหลักเกณฑ์ข้อ 5 (ก) ข้างต้น วัตถุและภาชนะสำหรับใช้ในการบรรจุที่บรรจุของเข้ามา ให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกันกับของนั้น ถ้าวัตถุและภาชนะนั้นเป็นชนิดที่ตามปกติใช้สำหรับบรรจุของดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ไม่ให้ใช้ข้อกำหนดนี้ เมื่อเห็นได้ชัดว่าวัตถุและภาชนะสำหรับใช้ในการบรรจุนั้นเหมาะสมสำหรับใช้ซ้ำได้อีก”

กล่าวคือ หลักเกณฑ์ข้อที่ 5 จะใช้กับของที่ไม่สามารถจัดประเภทได้ตามหลักเกณฑ์ 1-4 แล้ว

หลักเกณฑ์ข้อที่ 5 (ก) ระบุว่า ภาชนะบรรจุที่ออกแบบไว้เพื่อสำหรับบรรจุของอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงเท่านั้น ต้องมีความคงทนที่เท่าเทียมกับของสิ่งนั้น และโดยปกติต้องขายพร้อมกัน ให้จัดอยู่ในประเภทเดียวกับของนั้น เช่น กล่องกำมะหยี่ที่ใช้เพื่อจัดเก็บสร้อยคอไข่มุก ซึ่งลักษณะรูปร่างของกล่องเป็นแบบปกติทั่วไปที่ขายพร้อมกันกับสร้อยคอ ซึ่งจัดทำมาพอดีสำหรับบรรจุสร้อยคอไข่มุกธรรมชาติ ให้จำแนกกล่องกำมะหยี่ดังกล่าวอยู่ในประเภท 71.16 (ของทำด้วยไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยง ทำด้วยรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติ)

หลักเกณฑ์ข้อที่ 5 (ข) ระบุว่า หากเป็นภาชนะที่ใช้บรรจุของตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 5 (ก) แต่เห็นได้ชัดว่าภาชนะนั้นเหมาะแก่การใช้ซ้ำได้อีกในครั้งอื่นๆ หรือกับของที่บรรจุอื่นๆ จะไม่จัด



เข้าประเภทเดียวกับของที่บรรจุ<sup>137</sup> เช่น ถุงพลาสติกข้างในบรรจุลูกกวาดจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก ให้จำแนกถุงพลาสติกเข้าประเภทเดียวกันกับลูกกวาดในพิกัดศุลกากรที่ 17.04 (ขนมที่ทำจากน้ำตาล (รวมถึงช็อกโกแลตขาว) ที่ไม่มีโกโก้ผสม) แต่ถ้าถังทำด้วยเหล็กที่บรรจุแก๊สมีลักษณะที่บ่งบอกอย่างชัดเจนเพื่อการใช้งาน จะไม่จำแนกในฐานะเป็นแก๊ส แต่ให้จำแนกของเข้าประเภท 73.11 (ภาชนะสำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า) โดยการใช้หลักเกณฑ์การตีความข้อ 1<sup>138</sup>

**(1.6) หลักเกณฑ์ข้อที่ 6 ตามภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530**

“ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจำแนกประเภทของของเข้าในประเภทย่อยของประเภทใดประเภทหนึ่ง ให้เป็นไปตามความของประเภทย่อยที่เกี่ยวข้องและตามหลักเกณฑ์ข้างต้นโดยอนุโลม โดยพิจารณาเปรียบเทียบในระหว่างประเภทย่อยที่อยู่ในระดับเดียวกัน ตามวัตถุประสงค์ของหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หมายเหตุของหมวดและของตอนที่เกี่ยวข้องด้วย เว้นแต่จะมีข้อความระบุไว้เป็นอย่างอื่น”

กล่าวคือ หลักเกณฑ์ข้อที่ 6 ระบุว่า ในหลักเกณฑ์ ข้อ 1-5 การตีความที่สามารถอนุโลมใช้ได้ด้วยกันได้ ต้องเป็นการตีความจากประเภทย่อยในระดับเดียวกัน คือ หน่วยย่อย 1 ซีด (ระดับ 1) หน่วยย่อย 2 ซีด (ระดับ 2) ระดับเดียวกันสามารถใช้อุโลมกันได้ เว้นแต่ในหมายเหตุจะกำหนดเป็นอย่างอื่น เช่น ชุดคลุมศัลยกรรมทำด้วยยางวัลคาไนซ์ที่นอกเหนือจากยางแข็ง จะอยู่ในพิกัดศุลกากรใด เพราะเป็นเครื่องแต่งกายที่ทำด้วยยางวัลคาไนซ์ที่นอกเหนือจากยางแข็ง ตามพิกัดศุลกากรที่ 40.15 แต่ไม่ใช่ “-ถุงมือทุกชนิด” ที่มีหน่วยย่อย 1 ซีด (ระดับ 1) จึงอนุโลมใช้กับ 4015.90 “-อื่นๆ” ซึ่งเป็นพิกัดศุลกากรที่มีหน่วยย่อย 1 ซีด (ระดับ 1) เหมือนกับ “-ถุงมือทุกชนิด” เป็นไปตามหลักเกณฑ์การตีความข้อ 6<sup>139</sup>

<sup>137</sup> วิชัย มากวัฒนสุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.55

<sup>138</sup> สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร, "การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร&การวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์].

<sup>139</sup> Ibid.

ตาราง 5 แสดงพิกัดอัตราศุลกากรของชุดคลุมศัลยกรรมทำด้วยยางวัลคาไนซ์

ประเภท	รายการ
40.15	เครื่องแต่งกายและของที่ใส่ประกอบด้วย เครื่องแต่งกาย (รวมถึงถุงมือทุกชนิด) ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ทำด้วยยางวัลคาไนซ์นอกจากยางแข็ง
	- ถุงมือทุกชนิด
4015.11.00	- - ใช้ในทางศัลยกรรม
4015.19.00	- - อื่น ๆ
4015.90	- อื่น ๆ

(2) การตีความให้ถือตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ประกอบกับคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร

นอกจากจะต้องตีความตามภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 แล้วยังต้องประกอบกับคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (Explanatory Notes หรือ EN) คือ คำอธิบายพิกัดศุลกากรเพิ่มเติมนอกจากตัวเลขพิกัดหรือหมายเหตุที่อธิบายความไว้แล้วในพิกัดฮาร์โมนี ซึ่งจัดทำขึ้น 5 เล่ม ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสโดยคณะกรรมการระบบฮาร์โมนีของ WCO เพื่อให้ประเทศสมาชิกใช้เป็นคู่มือในการตีความหรือวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน<sup>140</sup> ซึ่งในประเทศไทยได้มีการยอมรับ EN ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายภายในตาม มาตรา 15 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ดังนั้น หากมีกรณีที่เกิดปัญหาการตีความพิกัดอัตราศุลกากรในประเทศไทยก็สามารถใช้ EN อธิบายหรือมาประกอบเป็นคำวินิจฉัยได้<sup>141</sup> เช่น

คำพิพากษาฎีกาที่ 6931/2550 จำเลยทำการดัดแปลงรถยนต์ที่มีที่นั่งน้อยกว่า 10 ที่นั่ง ซึ่งเดิมเป็นพิกัดศุลกากรที่ 87.03 (รถยนต์และยานยนต์อื่น ๆ ที่ออกแบบสำหรับขนส่งบุคคลเป็นหลัก และนอกจากของตามประเภทที่ 87.02) ซึ่งมีอัตราอากร 80 % ของราคาของ โดยวิธีการเพิ่มที่นั่งให้กลายเป็นรถยนต์ที่มีที่นั่งตั้งแต่ 10 ที่นั่ง ขึ้นไปตามพิกัดศุลกากรที่ 87.02 (ยานยนต์โดยสารสาธารณะ) เพื่อจะได้เสียอากรในอัตราเหลือเพียง 40 % ของราคาของ ใน EN มีคำอธิบายว่า “การพิจารณารถยนต์ให้พิจารณาจำนวนที่นั่ง และให้ดูว่ารถยนต์นั้นออกแบบมาเพื่ออะไร (Designed

<sup>140</sup> WCO, "What Is the Harmonized System? ."

<sup>141</sup> กฤติกา ปั้นประเสริฐ, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ, หน้า. 69

for)<sup>142</sup> โดยต้องพิจารณาจาก Worldwide Catalog หรือ Product Literature ของโรงงานผู้ผลิตในต่างประเทศ ซึ่งสภาพที่หนึ่งต้องมีความสะดวกสบายตามมาตรฐานโรงงานผู้ผลิตในต่างประเทศ (Original Specification) มิใช่พิจารณาตามลักษณะที่ปรากฏเพียงอย่างเดียว” แต่ตามข้อเท็จจริงของคดีนี้ คือ จำเลยมีการดัดแปลงเพิ่มที่หนึ่ง ซึ่งมีที่หนึ่งที่สามารถนั่งได้ตามปกติวิสัย คือที่หนึ่งที่เพิ่มมานั้น ตรงส่วนพนักพิงหลังไม่มีที่รองรับศีรษะและไม่มีเข็มขัดนิรภัย จึงจัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 87.03 ที่มีอัตราอากร 80 % ของราคาของ ไม่ใช่ 87.02 ที่มีอัตราอากรเพียง 40 % ของราคาของ<sup>143</sup>

### (3) อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจตีความในพิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดนี้โดยวิธีออกประกาศแจ้งพิกัดอัตราศุลกากร

ในบางกรณีเมื่อพิกัดศุลกากรมีการเปลี่ยนแปลงไปหรือบางกรณีที่พิกัดอัตราศุลกากรนั้นมีความคลุมเครือ เป็นที่สับสนของประชาชน อธิบดีมีอำนาจออกประกาศแจ้งหรือตีความพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อความชัดเจนตามกฎหมาย เช่น ในคำพิพากษาฎีกาที่ 6931/2550 มีการระบุว่า การที่อธิบดีกรมศุลกากรออกประกาศ เรื่อง แจ้งพิกัดอัตราศุลกากร ป.อ.1/2544 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2544 กำหนดว่ารถยนต์ที่จะจัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 87.02 ต้องมีสภาพอย่างไร เป็นการตีความโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 15

การตีความตามมาตรา 15 ต้องเป็นการตีความโดยอธิบดี จากนิยามของคำว่า “อธิบดี หมายความว่า อธิบดีกรมศุลกากร หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมาย” ตามมาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ทำให้พนักงานที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมศุลกากรให้ปฏิบัติราชการแทนอยู่ในความหมายของคำว่า “อธิบดี” ด้วย

เนื้อหาที่อธิบดีจะมีอำนาจตีความตามมาตรา 15 ต้องเป็นการตีความในเรื่องพิกัดอัตราศุลกากร<sup>144</sup> จากคำว่า “อธิบดีมีอำนาจตีความในพิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดนี้” คือ มีอำนาจตีความพิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 สำหรับทั้งพิกัดอัตราเข้าในภาค 2 พิกัดอัตราขาออกในภาค 3 และของที่ได้รับยกเว้นอากรในภาค 4 ซึ่งอธิบดีก็ต้องตีความโดยถือตามหลักเกณฑ์ในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ประกอบคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรด้วย

<sup>142</sup> Ibid.

<sup>143</sup> กรมสรรพสามิต, "คำพิพากษาฎีกาที่ 6931/2550" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน 2558.

แหล่งที่มา: [http://www6.excise.go.th/law\\_center/pronouncement/Chancery/sura/6931-2550.pdf](http://www6.excise.go.th/law_center/pronouncement/Chancery/sura/6931-2550.pdf)

<sup>144</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.19

เช่นเดียวกันกับแบบปกติ โดยวิธีการที่อธิบดีมีอำนาจตีความนั้นต้องเป็นการออกในรูปแบบประกาศเท่านั้น เพื่อให้มีความชัดเจนและรับรู้เป็นการทั่วไปโดยไม่มีผลย้อนหลัง<sup>145</sup>

การตีความโดยวิธีการออกประกาศของอธิบดี ตามมาตรา 15 นั้น ปัจจุบันยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง หรือแม้แต่คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ระบุสถานะทางกฎหมายชัดเจนแต่ตามแนวความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องสถานะของประกาศทั่วไปเห็นว่า

“ประกาศของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐต่างๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ กล่าวคือ

ประเภทแรก เป็นประกาศที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใช้เพื่อการแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเท่านั้น ประกาศประเภทนี้ไม่ได้มีผลบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด รวมทั้งไม่ได้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใด

ประเภทที่สอง เป็นประกาศที่มีผลใช้บังคับต่อบุคคลทั่วไปเพื่อให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการหรือมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคล ประกาศเช่นนี้จะมีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรองประเภทหนึ่ง หรือมีลักษณะเป็น “กฎ” ตามที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ให้ความหมายไว้ในมาตรา 5<sup>146</sup>

มาตรา 5 “กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

ในทางปฏิบัติไม่ค่อยมีปัญหามากนักในการวินิจฉัยว่าอะไรเป็น “กฎ” ในส่วนที่เป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศกระทรวง แต่ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติบางฉบับก็ทำให้สับสนในสถานะได้ ศาลปกครองจึงได้วางแนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับ “กฎ” ไว้ 3 ประการ ดังนี้<sup>147</sup>

<sup>145</sup> กฤษฎีกา ทองธรรมชาติ, ความรู้ทั่วไปว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการตุลาการ, หน้า.216

<sup>146</sup> สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “ความเห็นทางกฎหมายเรื่องเสร็จที่ 604/2543 เรื่อง การประกาศระบบหมายเลขทางหลวงพิเศษทางหลวงสัมปทานและทางหลวงแผ่นดิน” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: <http://www.krisdika.go.th>

<sup>147</sup> กระทรวงยุติธรรม, ““กฎ” ตามนัยของกฎหมายปกครอง (administrative law)” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา:

[http://website2556.moj.go.th/upload/mini110\\_download/uploadfiles/1021\\_2908.doc](http://website2556.moj.go.th/upload/mini110_download/uploadfiles/1021_2908.doc)

ประการที่ 1 ฝ่ายปกครองหรือหน่วยงานทางปกครองจะออกกฎได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้ ถ้าไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้การกระทำนั้นไม่เป็นกฎ<sup>148</sup>

ประการที่ 2 ต้องมีผลบังคับเป็นการทั่วไป คือ ไม่ได้หมายความว่าต้องมีผลบังคับแก่ประชาชนทุกคน อาจมีผลบังคับเฉพาะประเภทของบุคคลก็ได้ โดยไม่คำนึงถึงว่าบุคคลที่อยู่ในบังคับนั้นจะมีจำนวนเท่าใดแต่ไม่ใช่มีผลบังคับเจาะจงตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น<sup>149</sup>

ประการที่ 3 กฎที่ออกมานั้นต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือต้องไม่ขัดหรือเกินกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ หรือกฎหมายแม่บท<sup>150</sup>

ผู้เขียนเห็นว่าการออกประกาศของอธิบดีตามมาตรา 15 เป็นการออกประกาศของอธิบดีกรมตุลาการ โดยมีพระราชกำหนดพิกัตอัตราตุลาการ พ.ศ. 2530 ซึ่งมีลำดับศักดิ์เป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจไว้อย่างชัดแจ้ง ให้อธิบดีประกาศตีความพิกัตอัตราตุลาการ ตามแนวทางการพิจารณาของศาลปกครองประการที่ 1

การออกประกาศของอธิบดีตามมาตรา 15 มีผลบังคับเป็นการทั่วไป คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่มีพิกัตตุลาการนั้นทุกคน ไม่ใช่การออกคำสั่งเฉพาะบุคคล ตามแนวทางการพิจารณาของศาลปกครองประการที่ 2

การตีความของอธิบดีกรมตุลาการก็ต้องเป็นการตีความตามกฎหมายเกณฑ์ในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัตอัตราตุลาการ พ.ศ. 2530 ประกอบกับคำอธิบายพิกัตตุลาการระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางตุลาการที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งคณะมนตรีความร่วมมือทางตุลาการ โดยไม่มีผลย้อนหลัง ซึ่งเป็นวิธีการตีความตามหลักเกณฑ์ในพระราชกำหนดพิกัตอัตราตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 15 วรรคสอง และ วรรคสาม ย่อมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือเกินขอบเขตที่ให้อำนาจไว้ตามแนวทางการพิจารณาของศาลปกครองประการที่ 3

ดังนั้น ประกาศเกี่ยวกับการตีความพิกัตอัตราตุลาการตามมาตรา 15 แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตราตุลาการ พ.ศ. 2530 จึงมีสถานะเป็น กฎ หรือ กฎหมายลำดับรอง<sup>151</sup> ที่มีผลผูกพันเสมือนเป็นกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจ<sup>152</sup>

<sup>148</sup> ศาลปกครอง, **ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร 387/2549** [ออนไลน์], 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา <http://www.admincourt.go.th>

<sup>149</sup> ศาลปกครอง, "คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ.26/2546" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. . แหล่งที่มา: <http://www.admincourt.go.th/คำพิพากษา/คำสั่งที่น่าสนใจ>

<sup>150</sup> ศาลปกครอง, "คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ.18/2545" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา:

<sup>151</sup> กฎหมายลำดับรอง คือ การที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้บุคคลอื่นทำการออกกฎข้อบังคับที่เป็นอำนาจของตนแทนตน และกฎข้อบังคับนั้นมีผลบังคับเสมือนหนึ่งว่าได้ออกโดยผู้มอบอำนาจ

กล่าวโดยสรุปว่า หลักในการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากรตามมาตรา 15 แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ทั้งการตีความให้ถือตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัตอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 หรือการตีความตามคำอธิบายพิกัตศุลกากรระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร และการตีความของอธิบดีกรมศุลกากรในประกาศแจ้งพิกัตอัตราศุลกากร เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ประกอบการจะทำความเข้าใจเพราะแม้ในปัจจุบันผู้ประกอบการจะสามารถค้นหาพิกัตอัตราศุลกากรของสินค้าของตนได้จากเว็บไซต์ของกรมศุลกากรด้วยตัวเอง แต่ผู้ประกอบการก็ต้องป้อนข้อมูลสินค้าเองทั้งหมด ผู้ประกอบการจึงต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากรดังกล่าวในการเลือกป้อนข้อมูลว่าสินค้านั้นตรงกับ หมวดใด ตอนใด และจะได้ผลลัพธ์ตามข้อมูลที่ใส่เข้าไป แต่อย่างไรก็ตาม จากสาเหตุที่ผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดจึงไม่มีสิ่งใดรับรองความถูกต้องได้ว่าข้อมูลที่กรอกไปนั้นถูกต้องแล้ว ดังนั้น จึงจะมีกรณีที่การตีความของผู้ประกอบการและศุลกากรไม่ตรงกันอยู่เสมอ แม้จะใช้หลักในการพิจารณาเดียวกันก็ตาม ก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนแน่นอนเพียงพอที่ผู้ประกอบการจะสามารถวางแผนด้านภาษีได้ เพราะเมื่อเกิดกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างผู้ประกอบการและศุลกากร ผู้ประกอบการจะเป็นฝ่ายตีความไม่ถูกต้องเสมอทั้งที่ตีความตามหลักเกณฑ์เหมือนกัน ดังนั้นหากผู้ประกอบการรู้พิกัตอัตราศุลกากรก่อนนำเข้าจากศุลกากร ก็จะไม่มีการตีความผิดพลาดอีก

#### 2.4.1.5 ตัวอย่างการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร

ในสภาพความเป็นจริง แม้ผู้ประกอบการจะมีความรู้ความเข้าใจในหลักการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร แต่การตีความพิกัตอัตราศุลกากรก็ยังเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อนซึ่งอาจเกิดจากความหลากหลายของสินค้า ที่มีสินค้าใหม่ๆ มากมาย<sup>153</sup> หรือการที่พิกัตอัตราศุลกากรในระบบฮาร์โมนีมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทุก 5-6 ปี<sup>154</sup> โดยปัญหาที่พบบ่อยที่สุด คือ การตีความอัตราศุลกากรที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นปัญหาทั้งการตีความระหว่างผู้ประกอบการและศุลกากรหรือแม้กระทั่ง

---

<sup>152</sup> คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "การจัดทำกฎหมายลำดับรองของฝ่ายปกครอง" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: [http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com\\_content&task=view&id=8&Itemid=12](http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=view&id=8&Itemid=12)

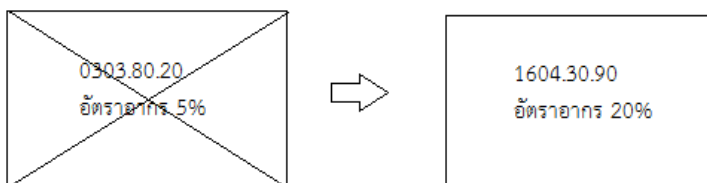
<sup>153</sup> WCO, "Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure." หน้า 17

<sup>154</sup> WCO, "What Is the Harmonized System? ."

การตีความที่แตกต่างกันของศุลกากรแต่ละประเทศ<sup>155</sup> ความขัดแย้งดังกล่าวทำให้ทั้งรัฐและผู้ประกอบการระหว่างประเทศเสียเวลาและเสียเงินจำนวนมาก ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายใดเลย<sup>156</sup> ผู้เขียนจึงขอยกตัวอย่างการปัญหาที่เกิดจากการตีความพิกัดอัตราศุลกากรที่แตกต่างกัน ดังนี้

(1) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1<sup>157</sup>

รูป 4 อธิบายตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1



บริษัท A แจ้งว่าได้นำเข้าไข่ปลาแช่เย็นที่มีลักษณะเป็นไข่ปลาแชลมอลที่นำมาทำเป็นซูชิ (ข้าวปั้นหรือข้าวห่อสาหร่ายแบบญี่ปุ่น) หรือใช้บริโภคดิบ หรือรับประทานกับข้าวสวย โดยสินค้านี้ประกอบด้วยไข่ปลาแชลมอล 97.7% และเกลือ 2.3 % โดยมีกรรมวิธี คือ การนำไข่ปลาที่ติดกันมาแยกเป็นเม็ดๆ คัดเลือกเฉพาะที่มีความสดดีแล้วนำไปแช่น้ำเกลืออีกประมาณ 5 นาทีจากนั้นทิ้งไว้ประมาณ 8-10 ชั่วโมงเพื่อให้สะเด็ดน้ำ และนำไปบรรจุใส่แพค แพคละ 1 กิโลกรัม แล้วนำไปแช่แข็ง จากใบขนสินค้าขาเข้าของบริษัท A ได้นำเข้ามาในพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 อัตราอากร 5% ของราคา<sup>158</sup> ซึ่งมีคำอธิบายในหมายเหตุของตอนที่ 03 ตามพระราชกำหนดกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ว่า

<sup>155</sup> แม้เกือบทุกประเทศทั่วโลกจะใช้พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีเหมือนกัน แต่จากความยุ่งยากซับซ้อนทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความพิกัดฯ ที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น สินค้าเกี่ยวกับ กุ้ง ศุลกากรอเมริกาเห็นว่า กุ้งจัดเป็น สินค้าประเภทกุ้งปรุงแต่ง ในประเภท 16.05 เพราะมีปริมาณกุ้งเกินกว่าร้อยละ 20 โดยน้ำหนัก ศุลกากรฝรั่งเศสเห็นว่าจัดเป็นสินค้าประเภทพาสต้าอัดใส่ ในประเภท 19.02 เพราะสินค้านี้มีลักษณะอย่างเดียวกับพาสต้า ศุลกากรแคนาดาเห็นว่าจัดเป็นสินค้าประเภทซูบ ในประเภท 21.04 เพราะผู้บริโภคจะบริโภคเกี่ยวกับอาหารจานหลัก (Main dish) ในลักษณะเดียวกับการบริโภคซูบและชื่อสินค้าคือ Wonton Soup ซึ่งบ่งบอกชัดเจนว่าสินค้านี้จัดเป็นซูบ ศุลกากรไทยได้แจ้งผลการวินิจฉัยว่าเกี่ยวกับกุ้งจัดเป็นสินค้าประเภทพาสต้าอัดใส่ในประเภท 19.02 ให้ผู้ส่งออกสินค้าทราบเป็นหนังสือ แต่ก็ไม่อาจนำผลการวินิจฉัยไปใช้อ้างอิงกับประเทศอื่นได้ คณะกรรมการระบบฮาร์โมนีจึงประชุมกันและมีมติให้จัดอยู่ในประเภท 19.02 (ประเภทย่อย 1902.20) ในฐานะเป็นพาสต้าอัดใส่

<sup>156</sup> WCO, "Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure.", หน้า 17

<sup>157</sup> ภาคผนวก ข

<sup>158</sup> ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1 นั้นเป็นกรณีได้เกิดขึ้นขณะใช้พิกัดศุลกากร AHTN 2007 ซึ่งในปัจจุบัน คือ AHTN 2012 จากพิกัด 0303.80.20 จะกลายเป็นพิกัด 0303.90.20 อัตราอากร 60% ของราคา

ตอนที่ 03 “ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ รวมถึงตับและไข่ แต่ไม่ให้คลุมถึง

(ก)..(ข)..(ค)..

(ง) คาร์เวียหรือของที่ใช้แทนคาร์เวียซึ่งทำจากไข่ปลา (ประเภทที่ 16.04)”

กล่าวคือ หากเป็นของที่อยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 16.04 “คาร์เวียหรือของที่ใช้แทนคาร์เวียซึ่งทำจากไข่ปลา” จะไม่ใช่พิกัดศุลกากร ในตอน 03 นี้ ให้ไปใช้พิกัดศุลกากรที่ 16.04

แม้บริษัท A จะระบุว่าไข่ปลาดังกล่าวนำเข้ามาเป็นซูชิไว้บริโภคหรือทานกับข้าวสวยซึ่งเป็นอาหารญี่ปุ่นไม่ใช่คาร์เวียร์เพราะส่วนมากคาร์เวียร์จะนำเข้ามาทำเป็นอาหารฝรั่ง และยังอ้างอีกว่าการนำไข่ปลาครั้งนี้ของบริษัท A เป็นไข่ปลาที่ไม่อยู่ในเยื่อบรรจุไข่แล้ว แต่จากการตรวจสอบในข้อเท็จจริงและการพิจารณาของศุลกากรเห็นว่าตามแนว EN ของระบบฮาร์โมนีส์ ปี 2007 ตอนที่ 3 (ซึ่งเป็นตอนที่บริษัท A อ้าง) อธิบายว่า

“Section 1 Chapter 3 GENERAL paragraph ที่ 3 หน้า 1-3-1 ตอนที่ 3 คลุมถึงไข่ปลาที่อยู่ในเยื่อบรรจุไข่ซึ่งยังไม่ผ่านการจัดทำไว้ไม่ให้เสีย หรือเพียงผ่านการจัดทำไว้ไม่ให้เสียตามกรรมวิธีที่กำหนดไว้ในตอนนีเท่านั้น หากเป็นไข่ปลาที่ผ่านการจัดทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นไม่ว่าจะยังอยู่ในเยื่อบรรจุไข่หรือไม่ให้จำแนกไว้ในพิกัดศุลกากรที่ 16.04”

ดังนั้น ประเด็นจึงไม่ได้อยู่ที่ เป็นอาหารฝรั่งหรือญี่ปุ่น หรือ ไข่ปลายังอยู่ในเยื่อบรรจุไข่หรือไม่ แต่ประเด็นของเรื่องนี้อยู่ที่ผ่านการจัดทำไว้ไม่ให้เสียแล้วหรือยัง

ประเภทที่ 16.04 “ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไข่ปลา”

กรณีนี้ สอดคล้องกับแนว EN ของระบบฮาร์โมนีส์ ปี 2007 ตอนที่ 16 พิกัดศุลกากรที่ 16.04 ซึ่งมีคำอธิบายว่า

“Section 4 Chapter 16 heading 16.04 ข้อ (6) หน้า 4-1604-1 ระบุว่า ของที่ใช้แทนคาร์เวียร์เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้บริโภคแทนคาร์เวียร์แต่ปรุงแต่งจากไข่ของปลาอื่นๆ นอกจากปลาเตอร์เจียน (เช่น แซลมอน ปลาคาร์ป ปลาทูนา ปลากระบอก ปลาค็อด) ซึ่งผ่านการล้างทำความสะอาดอวัยวะที่เกาะกัน โดยเต็มเกลี้ยงแล้วจึงทำให้แห้ง”

แม้ในตอน 3 มีชื่อของหมวดเป็น ปลา..รวมถึงไข่ปลา แต่ในหมายเหตุและคำอธิบาย EN ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าต้องไม่ใช่ไข่ปลาที่ผ่านการจัดทำไว้ไม่ให้เสีย ซึ่งในกรณีนี้ไข่ปลาของบริษัท A นำเข้านั้นผ่านการนำมาล้างทำความสะอาดแยกเม็ด และเต็มเกลี้ยงและทำให้แห้ง เข้าลักษณะตามคำอธิบาย EN ของตอนที่ 16 ประเภทที่ 16.04 ซึ่งเป็นการพิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อที่ 1



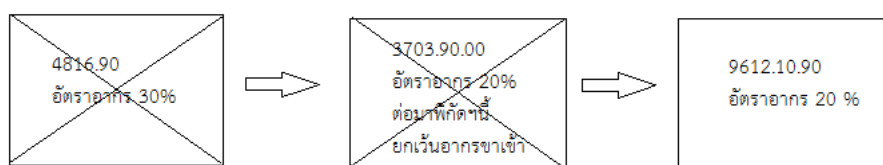
(การจำแนกพิกัดศุลกากรตามหมายเหตุ มิใช่ชื่อของหมวด ตอน และตอนย่อย) ประกอบกับคำอธิบาย พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร

ดังนั้น ศุลกากรจึงมีความเห็นว่าไซปลาที่บริษัท A นำเข้านั้นเป็นไซปลาแหลมอนท์ ผ่านกรรมวิธีที่การจัดทำไว้ไม่ให้เสียเรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะยังอยู่ในเยื่อบรรจุไซหรือไม่นั้นก็ถือเป็น ซ้อยกเว้นที่จะไม่เข้าลักษณะ ตอนที่ 3 ตามคำอธิบาย EN จึงต้องนำเข้าไปในฐานะเป็นของที่ใช่แทนคาร์ เวย์ร์ที่ทำจากไซปลา ตามพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90<sup>159</sup>

สรุปว่า บริษัท A นำเข้าไซปลาดังกล่าวตามพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 อัตราอากร 5% ของราคา แต่ศุลกากรเห็นว่าพิกัดศุลกากรที่บริษัท A นำเข้านั้นไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้องคือ พิกัด ศุลกากรที่ 1604.30.90 อัตราอากร 20% หรือ 65.00 บาท ต่อ กิโลกรัม

## (2) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 2<sup>160</sup>

### รูป 5 อธิบายตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 2



บริษัท ABC เป็นบริษัทที่นำเข้าสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ได้นำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพ (Printer Paper) พร้อมชุดหมึกที่เป็นตลับหมึก (Ink Ribbon) ที่มีลักษณะเป็นกล่องกระดาษซึ่งระบุว่าเป็น Color Print pack ภายในบรรจุด้วย

(2.1) กระดาษเคลือบสำหรับพิมพ์รูปภาพสีขาว (Printing Paper ขนาด 100 x 183 mm) จำนวน 120 แผ่นซึ่งมีคุณสมบัติกันน้ำและกันรอยนิ้วมือ และ

(2.2) ตลับปริ้นหมึก (Ink Ribbon) 2 ตลับ ลักษณะเป็น Ribbon ทำด้วยแผ่น พลาสติกบางเคลือบด้วยหมึกพิมพ์ด้านหนึ่ง โดยที่ชั้นของหมึกพิมพ์นั้นจะมีสามชั้นแต่ละชั้นมีชั้นละ สีฟ้า สีม่วง และสีเหลือง โดยเทปพลาสติกเคลือบด้วยหมึกพิมพ์พันอยู่ระหว่างแกนพลาสติก 2 แกน ในตลับหมึก

รายละเอียดการใช้งาน คือ เมื่อติดตั้งเครื่องพิมพ์แล้ว ให้นำตลับหมึกใส่เครื่องและ กระดาษพิมพ์ภาพใส่ถาดกระดาษ เมื่อสั่งพิมพ์ด้วยความร้อนจากหัวพิมพ์ภาพจะทำให้หมึกสีไปติด กระดาษ โดยกระดาษพิมพ์ 120 แผ่น กับตลับหมึก 2 ตลับ จะใช้ประกอบคู่กันจนหมดไปพร้อมๆ กัน

<sup>159</sup> ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรตัวอย่างที่ 1 นั้นเป็นกรณีได้เกิดขึ้นขณะใช้พิกัด ศุลกากร AHTN 2007 ซึ่งในปัจจุบัน คือ AHTN 2012 จากพิกัด 1604.30.90 จะกลายเป็นพิกัด 1604.32.00 อัตรา อากร 60% หรือ 200 บาท ต่อ กิโลกรัม

<sup>160</sup> ภาคผนวก จ

เริ่มแรกบริษัท ABC นำเข้าสินค้าดังกล่าวด้วยพิกัดศุลกากรที่ 4816.90 อัตราอากร 30% หรือ 2.40 บาท ต่อ กิโลกรัม ซึ่งมีคำอธิบายในหมายเหตุของตอนที่ 48 ว่า

ตอนที่ 48 “กระดาศและกระดาศแข็งของทำด้วยเยื่อกระดาศ หรือทำด้วยกระดาศ หรือกระดาศแข็ง”

(1)...

(2) “แต่ไม่คลุมถึง ของดังนี้

(ก)(ข)(ค)(ง).....

(จ) กระดาศหรือกระดาศแข็งไวแสงตามประเภทที่ 37.01 ถึง 37.04

(ฉ)(ช)(ซ)(ญ)(ด)(ต)(ถ)(ท)(น).....

(บ) ของในตอนที่ 96”

กล่าวคือ หากเป็นของที่อยู่ในพิกัดศุลกากร “(จ) กระดาศหรือกระดาศแข็งไวแสงตามประเภทที่ 37.01 ถึง 37.04” หรือ “(บ) ของในตอนที่ 96” จะไม่ใช่พิกัดศุลกากร ในตอนที่ 48 นี้ ให้ไปใช้พิกัดศุลกากรตาม (จ) หรือ (บ) แทน

ต่อมาในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 จากการตรวจสอบในข้อเท็จจริงและการพิจารณาของศุลกากรเห็นว่าสินค้าดังกล่าวของบริษัท ABC ไม่ใช่ ตอนที่ 48 (กระดาศหรือของที่ทำด้วยเยื่อกระดาศ) แต่เป็นกระดาศพิมพ์ภาพที่มีลักษณะเป็นฟิล์มเพื่อการพิมพ์ภาพที่เข้าลักษณะ ตอนที่ 37 (ของที่ใช้ในการถ่ายรูปหรือถ่ายภาพยนตร์) ซึ่งตอนที่ 37 นี้เป็นข้อยกเว้นตามหมายเหตุของตอนที่ 48 ข้อ (2) (จ) อยู่แล้ว ศุลกากรจึงจัดเข้าในพิกัดศุลกากร 3703.90.00 คือ (กระดาศไวแสงกระดาศแข็งไวแสงและสิ่งทอไวแสง ใช้ในการถ่ายรูป ที่ยังไม่ได้ถ่ายหรืออัด) อัตราอากร 20% ซึ่งในเวลาต่อมาพิกัดศุลกากรนี้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า

เมื่อมีการแจ้งผลการพิจารณาพิกัดศุลกากรดังกล่าวออกมา บริษัท ABC จึงปฏิบัติตามผลการพิจารณา ฉบับวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 นำเข้าด้วยพิกัดศุลกากรที่ 3703.90.00 มาโดยตลอดจนกระทั่งวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 บริษัทได้รับแจ้งจากศุลกากรอีกครั้งเป็นครั้งที่ 2 ในสินค้าเดิมว่า กระดาศพิมพ์ภาพนี้ไม่ใช่พิกัดศุลกากรที่ 3703.90 ตามที่ศุลกากรเคยแจ้งแล้ว แต่ศุลกากรจัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 แทน โดยศุลกากรพิจารณาว่า สินค้าของบริษัท ABC เป็นการจัดชุดรีบบิ้นหมึกพิมพ์ที่มีวัสดุประสงค้ในการพิมพ์ภาพพร้อมกระดาศ ซึ่งสาระสำคัญของสินค้าชุดนี้ คือ รีบบิ้นที่มีหมึกพิมพ์ในตัวไม่ใช่กระดาศ จึงต้องพิจารณาพิกัดศุลกากรของสิ่งที่เป็นสาระสำคัญ คือ รีบบิ้น ซึ่งอยู่ในตอนที่ 96 (ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด) ซึ่งเป็นข้อยกเว้นของตอนที่ 48 ข้อ (2) (บ) อยู่แล้วเช่นกัน โดยพิกัดศุลกากรที่ 96.12 มีคำอธิบายว่า

“96.12 ริปบั้นเครื่องพิมพ์ดีดหรือริปบั้นที่คล้ายกัน ที่มีหมึกหรือจัดทำอย่างอื่น เพื่อให้เกิดรอยจากการพิมพ์ จะอยู่บนแกนหมุนหรือในตลับหรือไม้ก็ตาม รวมทั้งแท่นประทับตรา จะมีหมึกหรือไม้ก็ตาม มีหรือไม่มีกล่อง

9612.10.90 ริปบั้น อื่นๆ ”

การพิจารณาของศุลกากรเป็นการพิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อที่ 3 (ข) (ของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก ให้จัดเข้าพิกัดศุลกากรตามวัตถุประสงค์ของของชุดนั้น) ตามภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

ดังนั้น บริษัท ABC จึงต้องเปลี่ยนจากที่นำเข้าด้วยพิกัดศุลกากรที่ 3703.90.00 ตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณาพิกัดศุลกากร ฉบับวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ที่มีการยกเว้นภาษี เปลี่ยนเป็นต้องนำเข้าด้วยพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 ตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณาพิกัดศุลกากร ฉบับวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 คือ นำเข้าในฐานะริปบั้นที่มีอัตราอากร 20 %

จากตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากรทั้ง 2 ตัวอย่างจะพบว่า การตีความพิกัดอัตราศุลกากรนั้นมีความยุ่งยากซับซ้อน ทั้งผู้ประกอบการเองก็ไม่อาจเข้าถึงข้อมูลที่เป็น การตีความหรือคำอธิบายได้ละเอียดมากนัก<sup>161</sup> หรือแม้แต่ศุลกากรเองยังมีความผิดพลาดในการแจ้ง ผลการพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากรไปแล้ว และในเวลาต่อมากลับพิจารณาไม่เหมือนเดิมทั้งที่เป็น สินค้าชนิดเดิม เพื่อลดข้อผิดพลาดและความขัดแย้งที่ไม่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายใดเลยจึงควรนำการให้คำ วินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามาใช้ เพื่อให้ทราบพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าด้วยกันทั้งสองฝ่าย ก่อนนำเข้า เพื่อสร้างความชัดเจนแน่นอนในการเสียภาษีศุลกากรเพื่อประโยชน์ของทั้งผู้ประกอบการ และศุลกากร

#### 2.4.2 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าล่วงหน้า

ผู้เขียนจะอธิบายการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าล่วงหน้าเป็น 5 หัวข้อ คือ ความหมายของการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าล่วงหน้า ความหมายและที่มาของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ความสำคัญของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า หลักการพิจารณาสิทธิพิเศษทางภาษีและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรี และตัวอย่างการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้า

<sup>161</sup> WCO มีการเปิดเผยข้อมูลของ EN แบบคิดค่าใช้จ่ายในราคา 700 ยูโรที่เว็บไซต์ [http://wcoomdpublishings.org/explanatory-notes-harmonized-system-2012.html?\\_\\_store=english&\\_\\_from\\_store=french](http://wcoomdpublishings.org/explanatory-notes-harmonized-system-2012.html?__store=english&__from_store=french) และการผลการวินิจฉัยบางเรื่องต้องเป็นบุคคลผู้เป็นสมาชิกของเว็บไซต์ WCO เท่านั้นจึงจะเข้าถึงได้

### 2.4.2.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

WCO ได้ให้ความหมายของการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไว้ใน Technical Guidelines on Binding Origin Information ว่า “การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หมายถึง การดำเนินงานให้มีคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าที่มีผลผูกพันอย่างเป็นทางการเพื่อใช้ ในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งออกโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้า ก่อนที่จะมีการ ทำธุรกรรมการนำเข้าหรือส่งออก โดยอาจนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการให้สิทธิประโยชน์หรือไม่ให้ ก็ได้”

### 2.4.2.2 ความหมายและที่มาของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

#### (1) ความหมายของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

อนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) ได้ให้ความหมายของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ไว้ว่า “กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า คือ เงื่อนไขหรือบริบทหรือเกณฑ์ที่ประเทศต่างๆ จะนำมาใช้เพื่อกำหนดถิ่นกำเนิดที่แท้จริงของตัวสินค้านั้น ซึ่งบริบทหรือเงื่อนไขหรือกฎเกณฑ์เหล่านี้ จะพัฒนาจากหลักการที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายภายในหรือโดยความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ<sup>162</sup> และความหมายโดยทั่วไปที่กรมศุลกากรได้ให้ไว้ คือ กฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดสัญชาติที่ แท้จริงของสินค้าจากกระบวนการผลิตซึ่งมีการส่งผ่านหลายประเทศ ก่อนจะเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ในปัจจุบัน<sup>163</sup>

#### (2) ที่มาของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

การกำหนดกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าหรือสัญชาติที่แท้จริงของสินค้านั้นมีที่มาจาก เนื่องจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement หรือ FTA) หรือ สหภาพศุลกากร (Custom & Union หรือ CU) ซึ่งเป็นการทำความตกลงหรือรวมกลุ่มเพื่อจุดมุ่งหมายในการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ<sup>164</sup> โดยประเทศที่ทำความตกลงจะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรระหว่างกัน เช่น การไม่มีข้อห้ามข้อจำกัดทางการค้าหรือมีแต่น้อยกว่าประเทศที่อยู่นอกความตกลงหรือนอกกลุ่ม หรือมีการลดหรือยกเว้นอัตราภาษีศุลกากร หรือมีการให้โควตาในการนำเข้าระหว่างกัน สิทธิพิเศษดังกล่าวจะให้กับสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดสินค้าของ

<sup>162</sup> Specific Annex K Chapter 1 "rules of origin" means the specific provisions, developed from principles established by national legislation or international agreements ("origin criteria"), applied by a country to determine the origin of goods

<sup>163</sup> ด้านศุลกากรช่องเม็ก, "กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์].

<sup>164</sup> กฤติกา ปันประเสริฐ., เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ. (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), หน้า.76-77

ประเทศที่ได้ทำความตกลงร่วมกันเท่านั้น จึงต้องมีการกำหนดกติการ่วมกันเพื่อค้นหาว่า สินค้าใดบ้าง ที่ถือว่ามีถิ่นกำเนิดสินค้าอยู่ในประเทศที่ทำความตกลง หรือถ้าสินค้านั้นอาจไม่ได้ผลิตขึ้นโดยใช้ วัตถุดิบของประเทศนั้นทั้งหมด สินค้านั้นได้มาจากการนำวัตถุดิบจากต่างประเทศมาผ่านกระบวนการ ต่างๆ ซึ่งจะต้องผ่านกระบวนการอย่างน้อยเพียงไรจึงจะถือว่าเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดสินค้าของ ประเทศนั้นได้<sup>165</sup> กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าจึงมีไว้เพื่อป้องกันการฉ้อฉลหรือบิดเบือนทางการค้าเพื่อ ไม่ให้มีการอาศัยช่องว่างจากความไม่แน่นอนว่าสินค้านั้นมีถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศใด ในการรับ สิทธิพิเศษต่างๆ ทำให้ไม่สมประโยชน์แห่งความตกลงและการรวมกลุ่มดังกล่าว<sup>166</sup>

ในปัจจุบัน กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้านั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตรการอื่นๆ ภายใต้ การกำกับดูแลของ WTO ด้วย เช่น การตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) การตอบโต้มาตรการ อุดหนุน (Countervailing Duty หรือ CVD) การกำหนดมาตรการปกป้อง (Safeguard Measure หรือ SG) เป็นต้น<sup>167</sup>

#### 2.4.2.3 ความสำคัญของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้านี้มีความสำคัญต่อหลายมาตรการของ WTO แต่หากเป็น เรื่องที่มีผลโดยตรงต่อค่าภาษีศุลกากรของผู้ประกอบการ คือ เรื่องการพิจารณากฎว่าด้วยถิ่นกำเนิด สินค้า เพื่อทราบว่าสินค้าของผู้ประกอบการนั้นได้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรตาม FTA หรือไม่ โดย การที่ผู้ประกอบการจะทราบว่าสินค้าของตนได้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรหรือไม่ อย่างไรนั้น มีความ จำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่อง FTA เบื้องต้นก่อนดังนี้

FTA คือ การทำความตกลงทางการค้าของระหว่างประเทศ อาจเป็นระหว่าง 2 ประเทศ (ทวิภาคี) หรือเป็นกลุ่มประเทศ (พหุภาคี) ที่จะร่วมมือขจัดอุปสรรคทางการค้าทั้งที่เป็นภาษี ศุลกากรและไม่ใช่ภาษีศุลกากรก็ได้<sup>168</sup> โดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันหรือภายในกลุ่ม ลงให้เหลือน้อยที่สุดหรือเป็น 0 % และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่ม แม้ในเนื้อหา

<sup>165</sup> กฤติกา ปั้นประเสริฐ, "กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of origin)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: <http://www.e-magazine@taxbiz.co.th>

<sup>166</sup> Ibid.

<sup>167</sup> สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, "กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (RULES OF ORIGIN) เอกสารรับรองถิ่นกำเนิดและการค้าระหว่างประเทศ (ผู้นำเข้า ผู้ผลิต และผู้ส่งออกของไทย)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: [http://herb.tisi.go.th/central/e-learning/pdf/RoO/4\\_ROintro.pdf](http://herb.tisi.go.th/central/e-learning/pdf/RoO/4_ROintro.pdf)

<sup>168</sup> กรมศุลกากร, "ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558. . แหล่งที่มา: <http://search.customs.go.th:8090/App/Origin/index.jsp?menu=FTA&mod=FTAImportant>

ของการทำ FTA จะเป็นการทำความตกลงที่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างประเทศที่มี FTA ต่อกัน กับประเทศที่ไม่ได้มี FTA ต่อกัน ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามหลักการของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATT) ในหลักปฏิบัติอย่างชาติที่ได้อ่อนนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favored Nation หรือ MFN)<sup>169</sup> ที่มีสาระสำคัญ คือ ต้องปฏิบัติกับสินค้านำเข้าของสมาชิก WTO แต่ละประเทศไม่แตกต่างกัน<sup>170</sup> แต่ในกรณีของ FTA นั้นถือเป็นความร่วมมือเพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศระหว่างกันและเป็นก้าวสำคัญในการเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งจะมีการขยายไปยังภาคอื่นๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโลกโดยรวมในที่สุด ดังนั้น GATT จึงยินยอมให้ประเทศภาคีกระทำได้ทราบเท่าที่ไม่สร้างความเสียหายให้กับการค้าของประเทศที่ได้มี FTA หรือไม่ได้รวมกลุ่มตามมาตรา 24 ของ GATT<sup>171</sup>

FTA ในอดีตจะมุ่งในด้านการเปิดเสรีด้านสินค้า (goods) โดยการลดภาษีและอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีเป็นหลัก แต่เขตการค้าเสรีในระยะหลังๆ นั้น จะรวมไปถึงการเปิดเสรีด้านบริการ (services)<sup>172</sup> เช่น การบริการท่องเที่ยว การรักษาพยาบาล การสื่อสาร การขนส่ง ฯลฯ และการลงทุน (Investments) และที่สำคัญที่สุดคือมีการร่วมมือในด้านต่างๆ ที่สนับสนุนเศรษฐกิจ เช่น การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การอำนวยความสะดวกทางการค้า เป็นต้น<sup>173</sup>

<sup>169</sup> ที่เป็นหลักสำคัญในการค้าระหว่างประเทศของสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) ตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATT) มาตรา 1

มาตรา 1 "สิทธิประโยชน์ใดเกี่ยวกับ

(1) ภาษีศุลกากร (customs duties) ค่าธรรมเนียมต่างๆ (charges) ที่เกี่ยวกับการนำเข้าส่งออก รวมถึงวิธีการในการจัดเก็บ (method of levying them)

(2) กฎเกณฑ์ (rules) ระเบียบพิธี (formalities) เกี่ยวกับการนำเข้าส่งออก

(3) กฎข้อบังคับ (regulation) ด้านภาษีภายในประเทศและการขาย ที่ประเทศภาคีใดประเทศหนึ่งให้แก่สินค้าใดสินค้าหนึ่งที่มาจากประเทศอื่น จะต้องตกแก่สินค้าชนิดเดียวกันนั้นที่มาจากประเทศภาคีอื่นของ GATT"

<sup>170</sup> พรเทพ ศรีธนาธร, "มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: <http://www.acfs.go.th/ib/pronthep.pdf>

<sup>171</sup> ทัชชชัย (ฤกษ์สุด) ทองอุไร, แกตต์และองค์การการค้าโลก (Wto), พิมพ์ครั้งที่ 6 แก้ไขเพิ่มเติม, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2554), หน้า.37 และ 40

<sup>172</sup> กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, "เขตการค้าเสรี หมายถึงอะไร" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 2558. แหล่งที่มา: <http://www.thaifita.com/thaifita/aboutFTA/tabid/66/Default.aspx>

<sup>173</sup> Logistics Corner, "มารู้จักกับเขตการค้าเสรี (FREE TRADE AREA : FTA)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 28 June 2015. แหล่งที่มา:

FTA มีผลประโยชน์โดยตรงต่อผู้ประกอบการ คือ ผู้ประกอบการจะได้รับยกเว้นอากรและลดอัตราภาษีศุลกากรของสินค้าหรือวัตถุดิบที่นำเข้าจากประเทศที่มี FTA กับประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีผลประโยชน์ทางอ้อม คือ ผลจากการเสียภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าหรือได้รับการยกเว้นภาษี<sup>174</sup> ในขณะที่สินค้าที่ผลิตในประเทศอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิก FTA เสียภาษีมากกว่าทำให้สินค้าที่ผลิตภายในกลุ่มได้เปรียบในด้านราคาว่าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่ม ซึ่งการมีต้นทุนในการผลิตต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ก็นำไปสู่การค้าขายลักษณะแลกเปลี่ยนกัน<sup>175</sup> ที่แต่ละประเทศจะค้าขายในสินค้าที่ตนถนัดและได้เปรียบด้านราคา นอกจากนี้การทำ FTA แบบกลุ่มประเทศ (พหุภาคี) มีการยกเว้นอากรและลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีการค้าระหว่างกันมากขึ้น ขนาดตลาดใหญ่ขึ้น ปริมาณการผลิตก็จะเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งปัจจัยในเรื่องที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบมากขึ้น เมื่อเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบมากขึ้น ต้นทุนการผลิตต่ำลงอีกก็ยิ่งได้เปรียบมากขึ้น<sup>176</sup>

ในปัจจุบันประเทศไทยมี FTA กับประเทศต่างๆ ที่มีผลใช้บังคับแล้วแล้ว 11 ฉบับ ทั้งที่ทำในนามของประเทศไทยและในฐานะสมาชิกอาเซียน<sup>177</sup>

- (1) ความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-เปรู (TPCEP)
- (2) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (TIFTA)
- (3) ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)
- (4) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP)

[http://logisticscorner.com/index.php?option=com\\_content&view=article&id=434:-q-free-trade-area-ftaq-&catid=39:import-export&Itemid=85](http://logisticscorner.com/index.php?option=com_content&view=article&id=434:-q-free-trade-area-ftaq-&catid=39:import-export&Itemid=85)

<sup>174</sup> กรมศุลกากร, "ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์].

<sup>175</sup> รากฐานของ FTA มาจากทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (The Theory of Comparative Advantage) ของ เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) จากหนังสือ Principle of Political Economy and Taxation ที่กล่าวว่า "แต่ละประเทศควรที่จะเลือกผลิตแต่เฉพาะสินค้าที่ตนมีต้นทุนการผลิตได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากที่สุด แล้วนำสินค้าที่ผลิตได้นั้นไปแลกเปลี่ยนกับสินค้าที่ประเทศอื่นมีต้นทุนการผลิตได้เปรียบ แม้ว่าประเทศหนึ่งจะอยู่ในฐานะเสียเปรียบอีกประเทศหนึ่งในการผลิตสินค้าทุกชนิดก็ตาม ประเทศทั้งสองก็ย่อมจะทำการค้าต่อกันได้โดยแต่ละประเทศจะเลือกผลิตเฉพาะสินค้าที่เมื่อเปรียบกับสินค้าอื่นแล้วประเทศตนสามารถผลิตได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุดแล้วนำมาแลกเปลี่ยนสินค้าที่ผลิตขึ้นกับอีกประเทศหนึ่ง"

<sup>176</sup> สำนักมาตรการนำเข้าส่งออกสินค้าทั่วไป กรมการค้าต่างประเทศ, "เขตการค้าเสรี (FREE TRADE AREA : FTA)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา:

[http://www.dft.moc.go.th/eximcentre/technical/fta\\_th\\_cn.htm](http://www.dft.moc.go.th/eximcentre/technical/fta_th_cn.htm)

<sup>177</sup> กรมศุลกากร, "ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์].

- (5) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) (6) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี (AKFTA)
- (7) ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AIFTA)
- (8) ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)
- (9) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP)
- (10) ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA)
- (11) ข้อตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (AFTA)

การที่ประเทศไทยทำ FTA กับหลายประเทศในเวลาเดียวกันนอกจากจะเป็นการขยายตลาดแล้วยังเป็นข้อได้เปรียบของไทยในการเจรจาต่อรอง เพราะประเทศคู่ค้าสำคัญที่มีความสามารถในการลงทุนได้สูงอาจจะมองเห็นโอกาสว่าจะสามารถใช้ไทยเป็นฐานการผลิตและการลงทุนเพื่อเข้าสู่ตลาดสำคัญในประเทศอื่นๆ ที่ประเทศไทยกำลังทำ FTA ด้วย<sup>178</sup>

เมื่อประเทศไทยได้ทำ FTA กับประเทศต่างๆแล้ว ก็จะมีการนำมาบังคับใช้เป็นกฎหมายภายในโดยอาศัยอำนาจของมาตรา 14 แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530<sup>179</sup> ประกอบกับกรมศุลกากรจะมีการออกประกาศกรมศุลกากร เรื่อง หลักเกณฑ์และพิธีการสำหรับการยกเว้นอากรและลดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศที่ทำ FTA กับประเทศไทยมาใช้บังคับด้วย<sup>180</sup> ซึ่งเนื้อหาของ FTA ที่ประเทศไทยทำกับแต่ละประเทศจะมีความ

<sup>178</sup> สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, "อนาคตอุตสาหกรรมไทยภายใต้เงา FTA " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: <http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/Analysis-ThaiEconomi-FTA-03102548.doc>

<sup>179</sup> มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

“เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้”

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศในวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

<sup>180</sup> ไทย-เปรู (TPCEP) ประกาศกรมศุลกากรที่ 11/2555 ไทย-อินเดีย (ITFTA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 10/2555 ไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 6/2555 ไทย-นิวซีแลนด์ (NZTCEPA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2555 ไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 5/2555 อาเซียน-เกาหลี (AKFTA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 8/2555 อาเซียน-อินเดีย (AIFTA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 4/2555 อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 9/2555 อาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP) ประกาศกรมศุลกากรที่ 2/2555 อาเซียน-จีน (ACFTA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 3/2555 อาเซียน (ATIGA) ประกาศกรมศุลกากรที่ 1/2555



แตกต่างกันไปในรายละเอียด แต่จะมีสาระสำคัญที่เหมือนกันคือ ต้องมีการตกลงเรื่องข้อผูกพันทางภาษีของแต่ละประเทศว่าจะให้สิทธิพิเศษทางภาษีกับสินค้าใดบ้าง โดยกำหนดเป้าหมายว่าจะใช้เวลาเท่าไรจึงจะลดหรือยกเว้นภาษีได้ตามวัตถุประสงค์ของ FTA นั้น และที่สำคัญที่สุด คือ สาระในการกำหนดว่า FTA ฉบับนี้ใช้กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าอย่างไร<sup>181</sup>

#### 2.4.2.4 หลักการพิจารณาสหสิทธิพิเศษทางภาษีและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรี

หากผู้ประกอบการอยากทราบว่าสินค้าที่ตนนำเข้ามาจะได้สิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่ อย่งไรนั้น มีวิธีการพิจารณาตามคำแนะนำของกรมศุลกากร ดังต่อไปนี้<sup>182</sup>

##### (1) พิจารณาว่าสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้ามาเป็นสินค้าของประเทศที่มี FTA กับประเทศไทยหรือไม่

หากสินค้าเป็นของประเทศที่ไม่มี FTA กับประเทศไทยก็ไม่ได้สิทธิพิเศษทางภาษีใดๆ ต้องนำเข้าตามอัตราภาษีปกติ แต่หากมีผู้ประกอบการต้องสังเกตต่อไปว่าสามารถใช้สิทธิพิเศษทางภาษีจากความตกลงทางการค้าใดบ้างที่จะให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกอบการ หรือมีอัตราภาษีของสินค้านั้นน้อยที่สุด เช่น ในกรณีสินค้านำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น ผู้ประกอบการจะสามารถเลือกใช้สิทธิได้ทั้งความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ญี่ปุ่น และความตกลงเขตการค้าเสรี อาเซียน-ญี่ปุ่น หรือผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าจากประเทศออสเตรเลีย หรือ นิวซีแลนด์ ก็ต้องเลือกระหว่าง ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) กับความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) ไทย-นิวซีแลนด์ (NZTCEPA)

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการยังจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดในกฎหมายภายในที่ออกตามความตกลงนั้นประกอบด้วย เช่น ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศกรมศุลกากร ระเบียบกรมศุลกากร เพราะจะมีรายละเอียดที่สำคัญที่เป็นแนวทางการปฏิบัติของผู้ประกอบการ กำหนดไว้ เช่น การคำนวณภาษี เอกสารประกอบการใช้สิทธิ หลักเกณฑ์เงื่อนไขและข้อกำหนดเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดเสียประโยชน์

<sup>181</sup> กรมการค้าต่างประเทศ, "คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 5 กรกฎาคม 2558. . แหล่งที่มา:

<http://fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Kah7eMtN6wQ%3d&tabid=63&mid=385>

<sup>182</sup> กรมศุลกากร, "การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจาก FTA" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 5 กรกฎาคม 2558. แหล่งที่มา: [http://search.customs.go.th:8090/App/Origin/fileDetail/352010T14\\_3\\_34.pdf](http://search.customs.go.th:8090/App/Origin/fileDetail/352010T14_3_34.pdf)

## (2) พิจารณาว่าสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้าอยู่ในบัญชีสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีของ FTA ของประเทศนั้นหรือไม่

การที่ประเทศไทยทำ FTA กับประเทศใดอาจจะไม่ได้หมายความว่าสินค้าทุกชนิดที่มาจากประเทศนั้นจะได้สิทธิพิเศษทางภาษีทั้งหมด แต่จะมีบัญชีสินค้าที่กำหนดเป้าหมายเป็นรายปีว่าจะให้สิทธิพิเศษทางภาษีรวมเป็นร้อยละเท่าไร เช่น

ตัวอย่าง ความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ญี่ปุ่น จะมีเป้าหมายกำหนดไว้ดังนี้<sup>183</sup>

ข้อมูลพื้นฐานทางภาษีของญี่ปุ่น คือ ภายในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 สินค้าของไทยร้อยละ 86.14 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 % และภายในวันที่ 1 เมษายน 2560 สินค้าของไทยร้อยละ 91.21 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 %

ข้อมูลพื้นฐานทางภาษีของไทย คือ ภายในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 สินค้าของญี่ปุ่นร้อยละ 31.07 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 % ภายในวันที่ 1 เมษายน 2560 สินค้าของญี่ปุ่นร้อยละ 97.59 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 %

โดยทั่วไปการทำ FTA จะมีการกำหนดระยะเวลาตามประเภทสินค้าว่า สินค้ารายการใดบ้างที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีตั้งแต่วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ หรือสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีหลังจากความตกลงมีผลบังคับใช้ไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น สินค้าที่อยู่ในบัญชีทยอยลดภาษีจนเป็นอัตรา 0% ในเวลาที่มีความตกลงกันไว้ ในประเภทสินค้าอ่อนไหว (Sensitive List) และสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List) ที่จะกำหนดเงื่อนไขในการลดหรือยกเว้นภาษีไว้ หรือไม่ลดภาษีเป็น 0% เพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ นอกจากนี้ยังมีประเภทสินค้าที่ไม่ต้องนำมาลดภาษีด้วย (General Exception List)

ยกตัวอย่าง ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนจะมีข้อมูลพื้นฐานทางภาษี ดังนี้<sup>184</sup>

อาเซียนเดิม 6 ประเทศ ยืนยันการลดภาษีสินค้าในบัญชีลดภาษีระหว่างกันทุกรายการเป็น 0% ในวันที่ 1 มกราคม 2553 ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว และสินค้าอ่อนไหวสูง ที่จะไม่ลดภาษีเป็น 0 %

อาเซียนใหม่ 4 ประเทศ (CLMV) ยืนยันการลดภาษีสินค้าในบัญชีลดภาษีทุกรายการระหว่างกันเป็น 0-5% ในวันที่ 1 มกราคม 2553 และจะเป็น 0% ทุกรายการในวันที่ 1 มกราคม 2558 ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว เวียดนามจะทยอยลดภาษีในปี 2547 และให้เหลืออัตราร้อยละ

<sup>183</sup> กรมการค้าต่างประเทศ, "คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ" [ออนไลน์].

<sup>184</sup> Ibid.

0 ในปี 2556 ลาว และ เมียนมาร์จะเริ่มจากปี 2549 และจะลดเหลือร้อยละ 0 ในปี 2558 กัมพูชาจะเริ่มทยอยลดภาษีในปี 2551 และจะเหลือร้อยละ 0 ในปี 2560

ดังนั้น หากเป็นสินค้าที่มาจากประเทศที่มี FTA กับประเทศไทยแต่ไม่ใช่สินค้าที่อยู่ในบัญชีสินค้าที่ทำความตกลงกันไว้ก็ไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี ผู้ประกอบการจึงยังต้องพิจารณาด้วยว่าสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้านั้นอยู่ในรายการที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่ และมีผลใช้บังคับแล้วหรือไม่ ประกอบกันด้วย

**(3) สินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้าได้ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศนั้น ตามกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าใน FTA หรือไม่**

เมื่อผู้ประกอบการทราบว่าสินค้าที่นำเข้าต้องใช้ FTA ฉบับใด และเป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีแล้ว สิ่งที่ผู้ประกอบการต้องพิจารณาต่อไป คือ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตาม FTA ฉบับนั้นใช้หลักเกณฑ์ใดเพราะรัฐบาลของแต่ละประเทศมีแนวปฏิบัติในเรื่องกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะถือว่าสินค้าใดได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศที่ทำ FTA กับประเทศไทยต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ 2 รูปแบบ ดังนี้

**(3.1) สินค้าที่มีถิ่นกำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) จากประเทศตาม FTA**

หากเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) จากประเทศที่ทำ FTA กับประเทศไทย จะได้ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศนั้น ซึ่งการมีถิ่นกำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบทั้งหมดนี้ WTO ให้ความหมายว่า<sup>185</sup> เป็นเกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าที่กำหนดสำหรับสินค้าที่ได้มาจากธรรมชาติโดยตรง ในอาณาเขตของประเทศใดประเทศหนึ่ง โดยต้องไม่ผ่านกระบวนการผลิตแต่อย่างใด หรือเป็นคุณสมบัติโดยตรงตามคำจำกัดความที่ WTO กำหนด<sup>186</sup> ซึ่งหลักเกณฑ์นี้เป็นหลักเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้าที่ FTA ทุกฉบับกำหนดไว้เหมือนกันแต่จะแตกต่างกันในรูปแบบที่ 2 ในหัวข้อถัดไป

<sup>185</sup> กฤติกา บันประเสริฐ, "กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of origin)" [ออนไลน์].

<sup>186</sup> 1. สัตว์มีชีวิตที่เกิดและโตในประเทศนั้น หรือ  
 2. สัตว์มีชีวิตที่ได้โดยการ ล่า ตัก ตก คัด หรือจับ ในประเทศนั้น หรือ  
 3. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์มีชีวิตในประเทศนั้น หรือ  
 4. พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชที่ได้จากการเก็บเกี่ยว เก็บหรือตัดในประเทศนั้น หรือ  
 5. ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากของตามข้อ 4 หรือ  
 6. เศษของ ของที่ได้จากการผลิต กระบวนการผลิต หรือการบริโภคที่กระทำในประเทศนั้น หรือ  
 7. ของที่ใช้แล้วที่รวบรวมได้ในประเทศนั้น เฉพาะที่เหมาะสมสำหรับการนำกลับมาใช้เป็นวัตถุดิบ หรือ  
 8. สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศนั้นโดยเฉพาะจากผลิตภัณฑ์ตามข้อ 1-7 ข้างต้น

### (3.2) สินค้าที่ไม่ได้มีถิ่นกำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบทั้งหมดจากประเทศตาม FTA แต่มีการแปรสภาพที่พอเพียง (Substantial Transformation)

กรณีที่สินค้าที่ไม่ได้ใช้วัตถุดิบทั้งหมด (WO) จากประเทศที่ทำ FTA กับประเทศไทย ตามรูปแบบแรก ก็ให้พิจารณาต่อตามหัวข้อนี้ด้วยหลักการแปรสภาพที่พอเพียง (Substantial Transformation) ซึ่งแต่ละประเทศจะนำหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์หนึ่งหรือหลายหลักเกณฑ์ต่อไปนี้เป็นไปใช้แตกต่างกัน ได้แก่

บางประเทศนำหลักเกณฑ์เรื่องการเปลี่ยนแปลงประเภทพิกัดอัตราศุลกากร (Change in Tariff Classification) มาใช้ คือ สินค้าจะได้ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศนั้น ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวเลขพิกัดอัตราศุลกากรไม่ว่าจะเป็นหลักใดในประเทศนั้น<sup>187</sup> หรือบางประเทศนำเรื่องสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภายในภูมิภาค (Regional Value Content : RVC) หรือ วัตถุดิบภายในประเทศ (Local Content : LC) มาใช้ คือ สินค้าจะได้ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศนั้นก็ต่อเมื่อมีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศตามอัตราส่วนต่ำสุดที่กำหนดไว้<sup>188</sup> ซึ่งมีทั้งกำหนดขั้นต่ำไว้ ทั้งเป็นร้อยละของวัตถุดิบและร้อยละของราคา<sup>189</sup> หรือบางประเทศนำเรื่องกฎเฉพาะรายสินค้า หรือวัดความ

<sup>187</sup> สำหรับประเทศที่มีความตกลง FTA กับประเทศไทย เช่น ประเทศที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศนั้น ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากร 4 หลัก ได้แก่ ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA), ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี (AKFTA), ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) 6 หลัก ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AIFTA) หรือเพียงแต่นำหลักเกณฑ์นี้มาใช้ไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงในหลักใด ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (TIFTA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP)

<sup>188</sup> สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), "ความตกลงเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2558. แหล่งที่มา:

<http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2SMEs/FAT%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%97%E0%B8%9A/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%95%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%AA%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B2/a077.pdf>

<sup>189</sup> เช่น FTA ที่ใช้แบบรวมกันไม่น้อยกว่า 35 % ของมูลค่า FOB ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AIFTA) หรือ FTA ที่ใช้แบบรวมกันไม่น้อยกว่า 40% ของมูลค่า FOB ได้แก่ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

ซับซ้อนของกระบวนการผลิตมาเป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดถิ่นกำเนิดสินค้า<sup>190</sup> ซึ่งหลักเกณฑ์ทั้งหมดนี้บางประเทศอาจเลือกใช้เพียงข้อใดข้อหนึ่งบางประเทศอาจนำไปใช้หลายข้อก็ได้ เช่น

ตัวอย่าง ความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ญี่ปุ่น ระบุว่า สินค้าใดจะถือว่าเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดสินค้าไทยหรือญี่ปุ่นได้ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้<sup>191</sup>

**ตาราง 6 แสดงหลักเกณฑ์การพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-ญี่ปุ่น**

หลักเกณฑ์การพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้า	
1. Goods wholly obtained or Produced	2. Product Specific Rules (กฎเฉพาะรายสินค้า)
- ใช้กับสินค้าที่ได้มาหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบประเทศทั้งหมด ได้แก่ พืช สัตว์ แร่ และสิ่งของที่เหลือจากการผลิตสิ่งของเหล่านี้	- Change in Tariff Classification Rules - Qualifying Value Content (QVC ≥40% ) - Specific Process (PS)

1) เป็นสินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained: WO) หรือ

2) หากเป็นสินค้าที่ผลิตโดยมีวัตถุดิบนำเข้าจากนอกประเทศไทยและญี่ปุ่นตามเกณฑ์ กฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules: PSRs) จะได้ถิ่นกำเนิดสินค้าก็ต่อเมื่อ มีการเปลี่ยนแปลง (Change in Tariff Classification) ในประเทศไทยหรือญี่ปุ่น หรือ มีการใช้วัตถุดิบภายในไทยและญี่ปุ่นเป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Qualifying Value Content: QVC) ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า 40% หรือต้องเป็นสินค้าที่ผ่านกระบวนการที่เฉพาะเจาะจงบางชนิด เช่น สินค้าเคมีภัณฑ์ สินค้าสิ่งทอ เป็นต้น<sup>192</sup>

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี (AKFTA) ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)

<sup>190</sup> ด้านศุลกากรช่องเม็ก, "กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า" [ออนไลน์].

<sup>191</sup> กรมการค้าต่างประเทศ, "ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2558. แหล่งที่มา:

<http://fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=nRzRRDb3olc%3d&tabid=63&mid=385>

<sup>192</sup> กรมการค้าต่างประเทศ, "คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ" [ออนไลน์].

ตัวอย่าง ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ระบุว่า สินค้าใดจะถือว่าเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดสินค้าในอาเซียนได้ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้<sup>193</sup>

**ตาราง 7 แสดงหลักเกณฑ์การพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน**

หลักเกณฑ์การพิจารณาแหล่งกำเนิดสินค้า		
1 Goods Wholly produced or obtained	2 Goods Not Wholly Produced or Obtained	
ใช้กับสินค้าที่ได้มาหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด ได้แก่ พืช สัตว์ แร่ และ สิ่งของที่เหลือจากการผลิตสิ่งของเหล่านี้	General Rules (กฎทั่วไป)	Product Specific Rules : PSRs (กฎเฉพาะ)
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• สัดส่วนวัตถุดิบในประเทศไม่น้อยกว่า 40% ของ FOB (ทั้งนี้สามารถสะสมวัตถุดิบนำเข้าจากประเทศอาเซียนมาคำนวณได้ โดยมีเงื่อนไขว่าสัดส่วนนั้นต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของ FOB) <b>หรือ</b></li> <li>• มีการเปลี่ยนพิกัดในระดับ 4 หลัก (CTH)</li> </ul>	กฎที่ใช้เฉพาะกับสินค้าบางรายการ ซึ่งมีทั้งหมด 4,953 รายการ จากรายการที่อยู่ในบัญชี IL ทั้งหมด 95,895 รายการ

1) เป็นสินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained: WO) หรือ

2) หากเป็นสินค้าที่ผลิตโดยมีวัตถุดิบนำเข้าจากนอกประเทศไทยและอาเซียนตามกฎหมายทั่วไป ได้แก่ มีการใช้วัตถุดิบภายในภูมิภาคทั้งไทยและอาเซียน (Regional Value Content: RVC) รวมกันไม่น้อยกว่า 40% ของมูลค่า FOB ที่ส่งออกจากไทย หรือ มีการเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดั 4 หลัก (Change in Tariff Classification) ในประเทศไทยหรืออาเซียน หรือตามกฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules: PSRs) ซึ่งแตกต่างกันไปตามแต่ละพิกัดศุลกากรของสินค้า<sup>194</sup>

นอกจากการพิจารณาว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ข้างต้นแล้ว ในความ ตกลงการค้าเสรีแบบพหุภาคีส่วนใหญ่มักจะมีหลักเพิ่มเติมที่สำคัญ คือ หลักเกณฑ์การสะสม (Accumulation) คือ การอนุญาตให้ผู้ผลิตสามารถนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศใดประเทศหนึ่งหรือภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งที่ระบุในความตกลง มาพิจารณาเสมือนเป็นวัตถุดิบภายในประเทศคู่ค้าได้<sup>195</sup>

<sup>193</sup> กรมการค้าต่างประเทศ, "ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)" [ออนไลน์].

<sup>194</sup> Ibid.

<sup>195</sup> สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), "ผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย (High-Impact Sectors) 6 สาขา" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา:

[sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White%20Paper/2554/2554-chapter-6.pdf](http://sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White%20Paper/2554/2554-chapter-6.pdf)

แม้ในปัจจุบัน ผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบอัตราภาษีของสินค้าในกรณีได้สิทธิพิเศษทางภาษีตาม FTA ต่างๆ ในระบบอินเทอร์เน็ตของกรมศุลกากรได้<sup>196</sup> แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการก็ยังคงต้องการความชัดเจนแน่นอนในเรื่องพิกัดศุลกากรและเรื่องการได้ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศที่ได้สิทธิพิเศษทางภาษีก่อน เพราะการจะตรวจสอบอัตราภาษีผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตของกรมศุลกากรนั้น ผู้ประกอบการต้องกรอกข้อมูลที่จำเป็นก่อน เช่น พิกัดศุลกากรใดหรือถิ่นกำเนิดสินค้าตาม FTA ใด ที่จะตรวจสอบสิทธิพิเศษทางภาษี ระบบจึงจะแสดงผลอัตราภาษีได้ แต่หากผู้ประกอบการยังไม่รู้หรือไม่แน่ใจข้อมูลที่กรอกไป ผลการตรวจสอบนั้นก็ย่อมมีความเสี่ยงที่จะไม่ถูกต้อง ผู้ประกอบการจึงยังไม่สามารถวางแผนเกี่ยวกับเรื่องภาษีได้ ดังนั้น การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในเรื่องถิ่นกำเนิดสินค้าจึงยังมีความจำเป็นในการยืนยันให้ผู้ประกอบการทราบและมั่นใจว่าสินค้าของตนจะได้สิทธิพิเศษทางภาษีจาก FTA

#### 2.4.2.5 ตัวอย่างการพิจารณาทิ้งถิ่นกำเนิดสินค้า

##### (1) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีทิ้งถิ่นกำเนิดสินค้าตัวอย่างที่ 1<sup>197</sup>

เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 บริษัท B นำเข้าสินค้า คือ รถจักรยานยนต์ พิกัดศุลกากรที่ 8711.20 จากประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกในความตกลงการค้าเสรีอาเซียนร่วมกับประเทศไทย โดยประเทศอินโดนีเซียนั้นเป็นสมาชิก 6 ประเทศแรก ที่ยืนยันการลดภาษีสินค้าในบัญชีลดภาษีทุกรายการเป็น 0% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 เมื่อบริษัท B ได้มีการนำเข้ามาในปี พ.ศ. 2557 และสินค้านี้ตั้งกล่าวอยู่ในบัญชีลดภาษีด้วย ก่อนนำเข้า บริษัท B จึงมาขอให้ศุลกากรออกคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านี้ล่วงหน้าในสินค้านี้ดังกล่าว

เมื่อศุลกากรพิจารณาแล้วจึงแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านี้ล่วงหน้าว่า สินค้าของบริษัท B ดังกล่าวใช้วัตถุดิบในการผลิตทั้งสิ้น 722 รายการ แบ่งออกเป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย 362 รายการ เป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศสมาชิก 2 รายการและไม่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศอาเซียนรวมทั้งที่ไม่ระบุแหล่งที่มา 358 รายการ สินค้าดังกล่าวจึงมีถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศอินโดนีเซียตามเกณฑ์ (Regional Value Content: RVC) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 โดยใช้การสะสมวัตถุดิบจากประเทศสมาชิกอาเซียน (364 รายการจาก 722) ดังนั้นเมื่อบริษัท B นำเข้ารถจักรยานยนต์ตามพิกัดศุลกากรที่ 8711.20 ซึ่งได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตก

<sup>196</sup> ผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบข้อมูลเรื่องอัตราภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีทั้ง พหุภาคี ทวิภาคี หรือตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน จากเว็บไซต์ของกรมศุลกากร หรือ [http://igtfcustoms.go.th/igtfc/th/main\\_frame.jsp](http://igtfcustoms.go.th/igtfc/th/main_frame.jsp)

<sup>197</sup> ภาคผนวก ค

ลงการค้าเสรีอาเซียน ทำให้ได้รับยกเว้นภาษีซึ่งตามพิกัดศุลกากรนี้ หากไม่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียนบริษัท B จะต้องเสียภาษีในอัตราอากร ถึง 60%

## (2) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีถิ่นกำเนิดสินค้าตัวอย่างที่ 2<sup>198</sup>

บริษัท B1 นำเข้าสินค้า คือ ซิลิโคนในลักษณะขั้นปฐม พิกัดศุลกากรที่ 3910.00 ซึ่งเป็นสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ร่วมกับประเทศไทย โดยหากสินค้านี้ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศญี่ปุ่นจะได้รับการลดอัตราภาษีจาก 40 % เหลือ 2.73% (เพราะบริษัท B1 ได้นำเข้าในเดือนกันยายน พ.ศ. 2557 อัตราตอนนั้น คือ 2.73%) และอัตราอากรของสินค้านี้จะลดลงเรื่อยไป<sup>199</sup> จนกระทั่งได้รับยกเว้นภาษีในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2560<sup>200</sup> ก่อนนำเข้า บริษัท B1 จึงมาขอให้ศุลกากรออกคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าในสินค้านี้ดังกล่าว

เมื่อศุลกากรพิจารณาแล้วจึงแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าว่า สินค้าของ บริษัท B1 ดังกล่าวมีกระบวนการผลิตมาจากวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าที่ประเทศญี่ปุ่นร้อยละ 60 ซึ่งสินค้านี้มีถิ่นกำเนิดจากประเทศญี่ปุ่น จะต้องมีการใช้วัตถุดิบภายในญี่ปุ่นเป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Qualifying Value Content: QVC) ไม่น้อยกว่า 40% สินค้านี้จึงมีถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA)

### 2.4.3 การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

ผู้เขียนจะอธิบายการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเป็น 5 หัวข้อ คือ ความหมายของการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ความหมายและที่มาของราคาศุลกากร ความสำคัญของราคาศุลกากร หลักการพิจารณาราคาศุลกากร และตัวอย่างการพิจารณาราคาศุลกากร

#### 2.4.3.1 ความหมายของการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

WCO ได้อธิบายความหมายของการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไว้ใน Practical Guidelines for Valuation Control ว่า “การให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำแก่

<sup>198</sup> ภาคผนวก ซ

<sup>199</sup> วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2558 อัตราภาษีจะลดลงเหลือ 1.82 % ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2559 อัตราภาษีจะลดลงเหลือ 0.91% และวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2560 สินค้าพิกัดนี้จะได้รับยกเว้นภาษี

<sup>200</sup> บัญชีอัตราอากร 1 ท้ายประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากญี่ปุ่น ลงวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2550



ผู้ประกอบการก่อนที่จะมีการมาถึงของสินค้านำเข้า โดยปกติ คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าจะมีผลผูกพันกับทั้งศุลกากรและบุคคลที่ได้รับคำวินิจฉัย<sup>201</sup>

### 2.4.3.2 ความหมายและที่มาของราคาศุลกากร

#### (1) ความหมายของราคาศุลกากร

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ได้บัญญัตินิยามของคำว่า “ราคาศุลกากร” ไว้ในมาตรา 2 วรรค 12 ดังนี้

“คำว่า “ราคาศุลกากร” หรือ “ราคา” แห่งของอย่างใดนั้น

(1) ในกรณีส่งออก หมายความว่า ราคาขายส่งเงินสดซึ่งจะพึงขายของประเภทและชนิดเดียวกันได้โดยไม่ขาดทุน ณ เวลา และที่ที่ส่งของออกโดยไม่มีหักทอนหรือลดหย่อนราคาอย่างใด หรือ

(2) ในกรณีนำเข้า หมายความว่า ราคาของของเพื่อความมุ่งหมายในการจัดเก็บอากรตามราคาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(ก) ราคาซื้อขายของที่นำเข้า

(ข) ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน

(ค) ราคาซื้อขายของที่คล้ายกัน

(ง) ราคาหักทอน

(จ) ราคาคำนวณ

(ฉ) ราคาย้อนกลับ

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ราคาและการกำหนดราคาตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) และ (ฉ) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

#### (2) ที่มาของราคาศุลกากร

ที่มาของการให้นิยามดังกล่าวนี้มาจาก ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2543 ที่มีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 ภายในพระราชบัญญัติศุลกากรไม่มีคำว่า “ราคาศุลกากร” แต่ใช้คำว่า “ราคาอันแท้จริงในท้องตลาด” และ

<sup>201</sup> WCO, "Practical Guidelines for Valuation Control " [Online] Accessed: 21 July 2015. Available from: [http://www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSfHOgZmSSJHMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zNl8zNl83MzhfUHJhY3RpY2FsX0d1aWRlbGluZXNfVmFsdWVf0aW9uX0NvbnRyb2wucGRmBjoGRVQ/Practical\\_Guidelines\\_Valuation\\_Control.pdf](http://www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSfHOgZmSSJHMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zNl8zNl83MzhfUHJhY3RpY2FsX0d1aWRlbGluZXNfVmFsdWVf0aW9uX0NvbnRyb2wucGRmBjoGRVQ/Practical_Guidelines_Valuation_Control.pdf) หน้า 21

ไม่มีการบัญญัติแยกกันระหว่างราคาในกรณีส่งออกและในกรณีนำเข้าเหมือนในปัจจุบัน<sup>202</sup> บทบัญญัติในปัจจุบันมีการแบ่ง “ราคาศุลกากร” ออกเป็น 2 กรณี คือ ในกรณีส่งออกและในกรณีนำเข้า ในกรณีส่งออกนั้นเป็นการใช้คำนิยามที่ให้ความหมายเดียวกับคำว่า “ราคาอันแท้จริงในท้องตลาด”<sup>203</sup> ตามเดิม ส่วนในกรณีนำเข้านั้น ประเทศไทยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามดังกล่าว มาจากระบบราคา GATT

ระบบราคา GATT มีที่มาจาก มาตรา 7 ตาม “ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า” (Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATT) แต่เนื่องจากความตกลงดังกล่าว ให้แนวทางในการปฏิบัติไว้น้อยมาก<sup>204</sup> จึงมีการพัฒนาระบบประเมินราคาศุลกากรเรื่อยมา จนกระทั่งในระหว่างปี ค.ศ. 1973–1979 ในการประชุมเจรจาพหุภาคีทางการค้าของ GATT รอบโตเกียว ได้รับรอง “ความตกลงว่าด้วยการนำมาตรา 7 ของ GATT มาถือปฏิบัติ” (Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade) นอกจากนี้ยังมี โปรโตคอลของความตกลงดังกล่าว (Protocol to the Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade) ด้วย

ต่อมา เมื่อ GATT ในฐานะองค์กรระหว่างประเทศได้สิ้นสุดสภาพไป จึงมีการจัดตั้งองค์การการค้าโลก หรือ WTO จาก “ความตกลงมาร์ราเคชจัดตั้งองค์การการค้าโลก” (Marrakesh Agreement Establishing The World Trade Organization) ซึ่งได้กำหนดให้นำความตกลงต่างๆ รวมถึง “ความตกลงว่าด้วยการนำมาตรา 7 ของ GATT มาถือปฏิบัติ” มาเป็นส่วนหนึ่งของ “ความตกลงมาร์ราเคชจัดตั้งองค์การการค้าโลก” ด้วย โดยปรับปรุงและเปลี่ยนชื่อเป็น “ความตกลงว่าด้วยการนำมาตรา 7 ของ GATT 1994 มาถือปฏิบัติ” (Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on tariffs and Trade 1994)

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิก WTO จึงต้องปฏิบัติตามโดยการการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2543 เพื่อให้การประเมินราคาศุลกากรมีความ

<sup>202</sup> ชูชาติ อัครโรจน์, รวมกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร: คำอธิบายกฎหมายราคาศุลกากร (ราคาแถม) พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2543), หน้า 311

<sup>203</sup> ราคาอันแท้จริงในท้องตลาด คือ ราคาขายส่งเงินสด (ไม่รวมถึงอากร กรณีที่เป็นการนำเข้า) ซึ่งจะพึงขายของประเภทและชนิดเดียวกันได้โดยไม่ขาดทุน ณ เวลาและที่ที่นำเข้าหรือส่งออก โดยไม่มีการหักทอนหรือลดหย่อนราคาแต่อย่างใด

<sup>204</sup> ชูชาติ อัครโรจน์, รวมกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร: คำอธิบายกฎหมายราคาศุลกากร (ราคาแถม) หน้า 314

เป็นธรรม และมีหลักการเดียวกัน หลักการพื้นฐานตามความตกลงดังกล่าว คือ ให้ถือราคาซื้อขายจริง เป็นราคาศุลกากรของสินค้านำเข้าระหว่างผู้นำเข้าและผู้ส่งออก และหากศุลกากรสงสัยในราคาซื้อขายจริง ก็ต้องใช้วิธีการประเมินตามลำดับ ดังนี้ 1 ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน 2 ราคาซื้อขายของที่คล้ายกัน 3 ราคาหักทอน 4 ราคาคำนวณ และ 5 ราคาย้อนกลับ ซึ่งคือการกลับไปเริ่มใช้ราคาซื้อขายจริงเรียงลำดับมาที่ราคาคำนวณ โดยให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยผู้เขียนจะอธิบายในหัวข้อ 2.4.3.4 หลักการพิจารณาราคาศุลกากร<sup>205</sup>

### 2.4.3.3 ความสำคัญของราคาศุลกากร

ราคาศุลกากรมีความสำคัญ คือ เป็นฐานในการคำนวณภาษีศุลกากรที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร ตามมาตรา 10 ทวิ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469<sup>206</sup> กล่าวคือ โดยหลักการคำนวณค่าภาษีจะต้องพิจารณาจากพิกัดศุลกากรว่า พิกัดศุลกากรของสินค้านั้นกำหนดให้คำนวณแบบใดซึ่งแบ่งการคำนวณเป็น 2 แบบ คือ อัตราตามสภาพและอัตราอากรตามราคา หากพิกัดศุลกากรนั้นกำหนดให้คำนวณภาษีตามอัตราราคา ก็ต้องนำอัตราร้อยละที่พิกัดศุลกากรนั้นกำหนดไว้คำนวณเข้ากับราคา เช่น เส้นลวดทำด้วยดีบุกพิกัดศุลกากรที่ 7217.301 มีอัตราอากรตามราคาเป็น 35% ของราคา หรือหากพิกัดศุลกากรนั้นกำหนดให้คำนวณภาษีตามอัตราอากรตามสภาพ ก็ต้องนำอัตราที่เป็นค่าภาษีที่พิกัดศุลกากรนั้นกำหนดไว้คำนวณเข้ากับปริมาณหรือจำนวนของสินค้า เช่น เส้นลวดทำด้วยดีบุกมีอัตราอากรตามสภาพ คือ 1.60 บาทต่อกิโลกรัม หรือหากพิกัดศุลกากรนั้นกำหนดการคำนวณไว้ทั้งสองแบบ ให้คำนวณทั้งสองแบบแล้วแต่ว่าแบบไหนคำนวณเป็นเงินได้สูงกว่ากัน

เรื่องราคาศุลกากรเป็นเรื่องที่สำคัญและผู้ประกอบการควรทำความเข้าใจเพราะ ในปัจจุบันพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร 2530 ได้กำหนดสินค้าประเภทที่คำนวณแบบอัตราอากรตามราคาไว้มากกว่าสินค้าประเภทที่คำนวณอัตราอากรตามสภาพ และแบบที่กำหนดอัตราอากรตามสภาพโดยไม่กำหนดอัตราอากรตามราคาก็มีเป็นเพียงส่วนน้อย เช่น ของเหลวบางชนิด น้ำมัน น้ำตาล

<sup>205</sup> กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, "การประเมินราคาศุลกากร (Customs valuation)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 1 มกราคม 2559. แหล่งที่มา:

<http://www.thaifita.com/thaifita/Home/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%95%E0%B8%B2%E0%B8%87/tabid/62/ct/Details/mid/433/ItemID/3002/Default.aspx>

<sup>206</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.65

จำพวกกวาด หรือกระดาษหนังสือพิมพ์ที่น้ำหนักไม่เกินห้าสิบกิโลกรัมต่อหนึ่งตารางเมตร เป็นต้น ดังนั้น ราคาศุลกากรจึงเป็นฐานภาษีที่มีความสำคัญ

อัตราอากรตามราคาเป็นเรื่องที่ต้องคำนวณในเชิงมูลค่าของสินค้านั้นๆ ที่ต้องมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณราคาพร้อมกันตามวัตถุประสงค์ของการประเมินราคา ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลกที่ว่าราคาศุลกากรจะต้องเป็นราคาที่เป็นธรรมไม่ใช่ราคาที่กำหนดขึ้นเองและควรมีมาตรฐานเดียวกัน<sup>207</sup> เพราะในการประเมินราคาศุลกากรนั้นหากประเทศใดมีการประเมินราคาที่ไม่เป็นธรรมจะทำให้ราคาศุลกากรนั้นกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีชื่อมาตรการทางภาษี (Non – tariff Barrier) ได้<sup>208</sup> ซึ่งแตกต่างจากอัตราอากรตามสภาพที่ไม่มีความยุ่งยาก ผู้ประกอบการสามารถรู้ได้จากข้อเท็จจริง หรือศุลกากรก็อาจพิสูจน์ได้ง่ายโดยการ ชั่ง ตวง วัด ต่างๆ

ราคาศุลกากรนั้นนอกจากจะมีประโยชน์ในการคำนวณค่าภาษีแล้ว ยังมีผลประโยชน์อื่นๆ จากการที่ประเทศไทยอนุวัติการกฎหมายให้เป็นไปตามระบบราคาของแกตต์ คือ ทำให้ผู้นำเข้าสามารถกำหนดต้นทุนราคาของค่าภาษีอากรที่ต้องชำระได้แม่นยำมากขึ้น หรือไม่ต้องกังวลว่าสินค้าของตนจะถูกศุลกากรประเมินราคาเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่เพราะปฏิบัติตามมาตรฐานสากลแล้ว หรือในด้านผู้ส่งออกก็เป็นความมั่นใจว่าจะไม่มีศุลกากรประเทศอื่นประเมินราคาศุลกากรจากสินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้นโดยไม่มีเหตุผล ช่วยลดข้อขัดแย้งได้เป็นวงกว้าง<sup>209</sup>

#### 2.4.3.4 หลักการพิจารณาราคาศุลกากร

ราคาศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 2 วรรคสี่สิบสอง มี 2 กรณี ทั้งราคาศุลกากรในกรณีส่งออกและราคาศุลกากรในกรณีนำเข้า ซึ่งเฉพาะราคาศุลกากรในกรณีนำเข้าเท่านั้นที่กฎหมายบัญญัติขึ้นมาเพื่อให้เป็นไปตามระบบราคา GATT ส่วนราคาศุลกากรในกรณีส่งออกเป็นการใช้ตามกฎหมายเดิมไม่ใช่ระบบราคา GATT แต่อย่างใด ดังนี้

(1) ราคาศุลกากรในกรณีส่งออก หมายความว่า “ราคาขายส่งเงินสดซึ่งจะพึงขายของประเภทและชนิดเดียวกันได้โดยไม่ขาดทุน ณ เวลา และที่ที่ส่งของออกโดยไม่มีหักทอนหรือ

<sup>207</sup> มูลนิธิสถาบันวิจัยเศรษฐกิจการคลัง, "ราคาศุลกากรตามความตกลงแกตต์" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2558. แหล่งที่มา: <http://www.fpritraining.com/images/stories/file/2012/ppt4/2013-02-20.pdf>

<sup>208</sup> สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, "อุปสรรคทางการค้าที่มีชื่อภาษี (Non Tariff Barriers : NTBs)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2558. แหล่งที่มา: [http://www.wtothailand.or.th/popup\\_files/NTB.doc](http://www.wtothailand.or.th/popup_files/NTB.doc)

<sup>209</sup> วิชัย มากวัฒน์สุข, กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร, หน้า.185

ลดหย่อนราคาอย่างใด”<sup>210</sup> กล่าวคือ เป็นราคาขายส่ง (wholesale price) ที่เป็นราคาทุนโดยรวมกำไรไว้แล้วที่ชำระกันตามเวลาที่กฎหมายกำหนด (เวลาส่งออก)<sup>211</sup> โดยพิจารณาจากของอย่างเดียวกัน<sup>212</sup> และต้องไม่มีการลดหย่อนหรือหักทอนจากเหตุผลต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย แต่ในกรณีที่ลดราคาให้แก่ลูกค้าเป็นการทั่วไป หรือลดราคาในทางธรรมเนียมการค้า เช่น ซื้อของในปริมาณมากได้ราคาต่ำ ย่อมเป็นราคาขายส่งได้<sup>213</sup>

**(2) ราคาตุลาการในกรณีนำของเข้า** หมายความว่า “ราคาของของ เพื่อความมุ่งหมายในการจัดเก็บอากรตามราคาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้”

(ก) ราคาซื้อขายของที่นำเข้า

(ข) ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน

(ค) ราคาซื้อขายของที่คล้ายกัน

(ง) ราคาหักทอน

(จ) ราคาคำนวณ

(ฉ) ราคาย้อนกลับ

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ราคาและการกำหนดราคาตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) และ (ฉ) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

การประเมินราคาตุลาการในกรณีตามมาตรา 2 วรรค 12 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 นี้ มีรายละเอียดอยู่ในกฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และการกำหนดราคาตุลาการซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาราคาตุลาการในกรณีนำของเข้า ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้<sup>214</sup>

<sup>210</sup> มาตรา 2 วรรค 12 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

<sup>211</sup> มาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

“ถ้ามีความจำเป็นด้วยประการใด ๆ เกี่ยวด้วยการศุลกาการที่จะกำหนดเวลาเป็นแน่นอนว่าการส่งของใด ๆ ออก จะพึงถือว่าเป็นอันสำเร็จเมื่อไรไซ้ ท่านให้ถือว่าการส่งของออกเป็นอันสำเร็จแต่ขณะที่เรือซึ่งส่งของออก ได้ออกจากเขตท่าซึ่งได้ออกเรือเป็นขั้นที่สุดเพื่อไปจากราชอาณาจักรนั้น”

<sup>212</sup> ที่มีชื่อเรียกในทางการค้า (Trade Name) อย่างเดียวกันหรือมีเครื่องหมายการค้า (Trade Mark) อย่างเดียวกันมีคุณภาพเท่าเทียมกันจะพึงขายได้โดยไม่ต่ำกว่าราคาตามปกติวิสัยจะขายของนั้นได้

<sup>213</sup> ชูชาติ อัสวโรจน์, คำอธิบายกฎหมายศุลกากร, พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2541), หน้า.161-173

<sup>214</sup> มาโนช รอดสม, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง), หน้า.65

หลักเกณฑ์การพิจารณาว่าราคาสุทธการของสินค้าที่นำเข้า คือ ราคาที่ได้นั้นต้องใช้วิธีการเรียงตามลำดับตั้งแต่วิธีการ (ก) หากไม่สามารถหาราคาตามวิธี (ก) ได้ จึงจะใช้วิธีการ (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) ไปตามลำดับ แต่เฉพาะในวิธีการ (ง) และ (จ) อาจจะสลับกันได้ ดังนี้<sup>215</sup>

**(ก) ราคาซื้อขายของที่นำเข้า (Transaction Value)** คือ ราคาที่ได้มีการชำระกันจริงในการซื้อขายหรือราคาที่จะต้องชำระสำหรับของเมื่อได้ขายเพื่อส่งมายังประเทศไทย ถ้าในกรณีมีการวางมัดจำ หรือหักลบกลบหนี้ หรือไม่ใช่เป็นการจ่ายในคราวเดียวก็ต้องนำมารวมคำนวณด้วย หากในการซื้อขายสินค้านั้นมีค่าใช้จ่าย เช่น ค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียมในใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า รายได้จากที่ผู้ขายได้จากผู้ซื้อจากการขายต่อ ค่าประกัน ค่าจัดการอันเนื่องเนื่องกับการขนส่ง ค่าบำเหน็จ ค่าตัวแทน นายหน้า ค่าวัสดุ ค่าแรงงานในการบรรจุหีบห่อ ให้นำราคาเหล่านี้รวมเป็นราคาซื้อขายของที่นำเข้าด้วย<sup>216</sup> แต่ก็มีกรณีที่ค่าใช้จ่ายบางอย่างต้องหักออกหรือไม่นำมารวมคำนวณเป็นราคาซื้อขายของที่นำเข้า เช่น ค่าก่อสร้าง ค่าติดตั้ง ค่าประกอบ ค่าบำรุง ค่าใช้จ่ายจากการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ ค่าอากรหรือภาษีจากการนำเข้า หรือค่าขนส่งหลังนำเข้า<sup>217</sup>

แต่อย่างไรก็ตาม จะไม่นำราคาคงกล่าวมาคำนวณเลย หากราคานั้นเป็นราคาแบบมีเงื่อนไข<sup>218</sup> เช่น มีสิ่งตอบแทนบางประการจากการคิดราคานั้น หรือเป็นราคาจากผู้ซื้อผู้ขายมีความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อราคาซื้อขายกัน แม้จะมีการซื้อขายกันจริงก็ไม่ถือว่าเป็นราคาซื้อขายของที่นำเข้า<sup>219</sup>

**(ข) ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน (Transaction Value of Identical Goods)** หากไม่สามารถหาราคาซื้อขายของที่นำเข้าได้ให้พิจารณาจาก “ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน”<sup>220</sup> คือ ราคาของที่มี ภายนอก คุณภาพ ชื่อเสียง เหมือนกันทุกประการ อาจมีความแตกต่างกันได้บ้างเล็กน้อยด้านรูปร่างภายนอก แต่ต้องมีประเทศถิ่นกำเนิดสินค้าเดียวกัน<sup>221</sup> และต้องมีระยะเวลาการนำเข้าใกล้เคียงกัน (ก่อนและหลัง 30 วัน ที่ออกใบตราส่ง) รวมถึงมีรายละเอียดของธุรกรรมที่เหมือนกันด้วย (ต้องคำนึงถึงค่าประกันภัย ค่าขนส่งของที่นำเข้ามาท่าเรือ ค่าจัดการต่างๆ เกี่ยวกับ

<sup>215</sup> Ibid.64-67

<sup>216</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 9-10

<sup>217</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 12

<sup>218</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 13

<sup>219</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 14-16

<sup>220</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 3 ข้อ 17

<sup>221</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 3 ข้อ 19

การขนส่งของมายังท่าเรือนำเข้า) หากมีของที่เหมือนกันหลายราคา ให้เลือกนำราคาที่ต่ำที่สุดมา กำหนดเป็นราคาศุลกากร<sup>222</sup>

**(ค) ราคาซื้อขายของที่คล้ายกัน (Transection Value of Similar Goods)**

หากไม่สามารถหาราคาจากของที่เหมือนกันได้ให้พิจารณาจาก “ราคาซื้อขายของที่คล้ายกัน”<sup>223</sup> คือ ราคาของที่ไม่เหมือนกันในทุกด้านกับของที่นำเข้า แต่มีลักษณะและส่วนประกอบเหมือนกัน สามารถทำหน้าที่อย่างเดียวกันได้และใช้แทนกันได้ในการการค้า ผลิตในประเทศเดียวกัน นอกจากนี้ต้องคำนึงถึง คุณภาพ ชื่อเสียง เครื่องหมายการค้าด้วย<sup>224</sup> ต้องมีระยะเวลาการนำเข้าใกล้เคียงกัน หากมีของที่เหมือนกันหลายราคา ให้เลือกนำราคาที่ต่ำที่สุดมา กำหนดเป็นราคาศุลกากร<sup>225</sup>

**(ง) ราคาหักทอน (Deductive Value)** หากไม่สามารถหาราคาจากของที่

คล้ายกันได้ ให้พิจารณาจากราคาหักทอน เว้นแต่ผู้นำเข้าร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กำหนดราคาศุลกากรจากราคาคำนวณก่อนราคาหักทอน และพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นชอบกับคำร้องขอดังกล่าวแล้ว<sup>226</sup> “ราคาหักทอน” คือ ราคาขายต่อหน่วยของของนำเข้าที่เหมือนกันหรือของนำเข้าที่ได้ขายไปในราชอาณาจักรที่มีสภาพเดียวกับของที่นำเข้า และหักออกด้วยค่าใช้จ่าย เช่น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าประกันภัย ค่าขนส่ง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรค่าอากรและค่าภาษีที่ต้องชำระในราชอาณาจักร จากการนำเข้าหรือจากการขายของนั้น<sup>227</sup>

**(จ) ราคาคำนวณ (Computed Value)** หากไม่สามารถหาราคาจากราคาหัก

ทอนได้ หรือ ผู้นำเข้าร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กำหนดราคาศุลกากรจากราคาคำนวณก่อนราคาหักทอน และพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นชอบกับคำร้องขอดังกล่าวแล้ว<sup>228</sup> ซึ่งราคาคำนวณจะต่างจากราคาหักทอนเพราะราคาหักทอน คือ นำราคาของที่นำเข้ามาหักลบออกจากค่าใช้จ่ายที่เหลือราคาทุน แต่ราคาคำนวณ คือนำราคาต้นทุนทั้งหมดของของนั้นมารวมกัน เช่น มูลค่าวัสดุ มูลค่าการจัดทำหรือวิธีการใดๆ กำไร ค่าใช้จ่ายทั่วไป ค่าภาษีและค่าธรรมเนียมที่เป็นส่วนหนึ่งของของที่นำเข้า ค่าวัสดุ ค่าแรงในการบรรจุหีบห่อ ค่าประกันภัย ค่าส่งของมาที่ที่นำของเข้า และมูลค่าจำพวกการบริการ เช่น วิศวกรรม เป็นต้น<sup>229</sup>

<sup>222</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 3 ข้อ 20

<sup>223</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 4 ข้อ 21

<sup>224</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 4 ข้อ 22

<sup>225</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 4 ข้อ 23

<sup>226</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 5 ข้อ 24

<sup>227</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 5 ข้อ 25

<sup>228</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 6 ข้อ 28

<sup>229</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 6 ข้อ 29

**(ฉ) ราคาย้อนกลับ (Fallback)** หากไม่สามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งได้เลย ให้พิจารณาจากราคาย้อนกลับ<sup>230</sup> คือ กลับไปพิจารณาราคาจากวิธีที่ ก - จ แต่ให้มีการใช้อย่างผ่อนปรนหลักเกณฑ์อย่างสมเหตุสมผลภายในขอบเขตที่จำเป็นต้องทำเพื่อให้ได้มาซึ่งราคาบุคลากรที่ถูกต้อง<sup>231</sup>

#### 2.4.3.5 ตัวอย่างการพิจารณาราคาบุคลากร

ในการพิจารณาราคาบุคลากร กรมบุคลากรจะพิจารณาโดยให้ผู้ประกอบการยื่นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่ประเด็นที่มีข้อโต้แย้ง<sup>232</sup> และเมื่อบุคลากรแจ้งผลการวินิจฉัยจะไม่ใช้การแจ้งจำนวนราคาบุคลากรว่าเป็นเท่าไร แต่จะเป็นการแจ้งในลักษณะแจ่มแจ้งว่าค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องใดที่นำมารวมคำนวณเป็นราคาบุคลากร หรือค่าใช้จ่ายใดไม่ให้นำมารวมคำนวณเป็นราคาบุคลากร ดังต่อไปนี้

##### (1) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีราคาบุคลากรตัวอย่างที่ 1<sup>233</sup>

บริษัท C เป็นผู้ซื้อและได้นำเข้าเครื่องจักรโครงการบำบัดน้ำเสียจากต่างประเทศโดยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมด 500,000 บาท ประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายดังนี้

- 1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบวิศวกรรม (ที่ต้องชำระล่วงหน้าตามสัญญาซื้อขาย) 100,000 บาท
- 2) ค่าใช้จ่ายที่เป็นราคาเครื่องจักร 200,000 บาท
- 3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังขั้นตอนการติดตั้ง 200,000 บาท

กรมบุคลากรพิจารณาว่า

ค่าใช้จ่ายในข้อ 1) การชำระล่วงหน้าที่เป็นค่าการออกแบบวิศวกรรม 100,000 บาท นั้นเป็น ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับของที่นำเข้าโดยตรงที่ผู้ซื้อชำระให้แก่ผู้ขาย อันเป็นเงื่อนไขของการขายและเป็นไปตามข้อผูกพันของการขาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของราคาที่ชำระจริงหรือราคาที่จะต้อง

<sup>230</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 7 ข้อ 30

<sup>231</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 7 ข้อ 31

<sup>232</sup> เช่น หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) เอกสารการให้สิทธิของสินค้าที่นำเข้า (License Agreement) เอกสารการแต่งตั้งการเป็นตัวแทนจำหน่าย บัญชีราคาสินค้า (Invoice) บัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of Credit) เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีข้อโต้แย้ง

<sup>233</sup> ภาคผนวก ง



ชำระ จึงถือว่าเป็น “ราคาซื้อขายของที่นำเข้า” ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ราคาซื้อขายของที่นำเข้า ข้อ 8<sup>234</sup>

ค่าใช้จ่ายในข้อ 2) ราคาเครื่องจักร 200,000 บาท เป็น “ราคาซื้อขายของที่นำเข้า” เพราะตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ซื้อและผู้ขายมีการชำระเงินค่าสินค้าและโอนกรรมสิทธิ์ในตัวสินค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายตามกฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 8

ค่าใช้จ่ายในข้อ 3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังขั้นตอนการติดตั้ง 200,000 บาท เมื่อเกิดขึ้นภายหลังการติดตั้ง และผู้ขายได้แยกค่าใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจนจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องรวมคำนวณตามกฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ราคาซื้อขายของที่นำเข้า ข้อ 12 (1)<sup>235</sup>

ดังนั้น ในกรณีนี้มีเพียง ข้อ 1) และ 2) ค่าใช้จ่ายในการออกแบบด้านวิศวกรรมและราคาเครื่องจักร คือ 100,000 และ 200,000 เท่านั้นที่เป็นราคาศุลกากร

## (2) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีราคาศุลกากรตัวอย่างที่ 2<sup>236</sup>

บริษัท C1 เป็นผู้ซื้อและได้นำเข้าเคมีภัณฑ์ (สินค้าเครื่องสำอาง) และมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิทธิบัตรและสารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์ (Know-how and Technical) จากบริษัทผู้ขายเพื่อจำหน่ายในประเทศไทย ประเด็นคือค่าใช้จ่ายนี้จะต้องนำไปรวมกับราคาเคมีภัณฑ์ที่นำเข้าเป็นราคาศุลกากร หรือไม่

<sup>234</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 8

ข้อ 8 “ราคาซื้อขายของที่นำเข้าที่ใช้ในการกำหนดราคาศุลกากรจะต้องเป็นราคาที่ได้ชำระจริงหรือที่ จะต้องชำระสำหรับของที่นำเข้านั้นเมื่อได้มีการขายเพื่อส่งออกมายังราชอาณาจักร”

<sup>235</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 12

ข้อ 12 " ในกรณีที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีค่าใช้จ่ายตามรายการดังต่อไปนี้รวมอยู่ในราคาซื้อขายของที่นำเข้า ให้หักค่าใช้จ่ายดังกล่าวออกจากราคาซื้อขายของที่นำเข้านั้นก่อนที่จะนำไปใช้ในการกำหนดราคาศุลกากร

(1) ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง ติดตั้ง ประกอบ บำรุงรักษา หรือการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการที่ กระทำขึ้นหลังจากการนำเข้าของนั้น..."

<sup>236</sup> ภาคผนวก ฅ

กรมศุลกากรพิจารณาว่าการนำเข้าเคมีภัณฑ์มาจำหน่ายต่อ โดยมีค่าใช้จ่ายเกี่ยว สิทธิบัตรและสารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์เป็นค่าสิทธิต<sup>237</sup> การชำระค่าสิทธิดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ กับสินค้านำเข้าเพราะเป็นเงื่อนไขการซื้อขายเพื่อการนำเข้า เมื่อการขายเคมีภัณฑ์มีขึ้น ภายในประเทศผู้นำเข้า ผู้นำเข้าจะต้องชำระค่าสิทธิตและสารสนเทศตามข้อตกลงที่ให้ไว้กับผู้ขายหรือ เจ้าของสิทธิต จึงเป็นค่าสิทธิตที่เกี่ยวข้องกับของที่นำเข้าตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ราคาซื้อขายของที่นำเข้า ข้อ 9 (1)<sup>238</sup> จึงให้ค่าสิทธิตดังกล่าวนำมารวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของ ราคาศุลกากร

ในหัวข้อประเภทของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะเห็นว่าการให้คำวินิจฉัยทุกประเภทนั้นเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลต่อการคำนวณค่าภาษี หากผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอหรือสำคัญผิดในประเด็นดังกล่าวก็อาจทำให้เสียภาษีไม่ ถูกต้อง และจากหลักที่ใช้ในการพิจารณาทั้งพิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร

---

<sup>237</sup> ค่าสิทธิต (Royalty) ตามประมวลรัษฎากรมาตรา 40 (3) มิได้ให้ความหมายของ “ค่าสิทธิต” ไว้ เพียงแต่บัญญัติว่า คือ “เงินได้จาก “ค่าแห่งก๊อติวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิตอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้ที่มีลักษณะ เป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล”

แต่ “ค่าสิทธิต” ตามที่ปรากฏในอนุสัญญาภาษีซ้อนโดยทั่วไป หมายถึง ค่าตอบแทนในกรณีใดกรณีหนึ่งใน 3 กรณีดังต่อไปนี้

(1) การใช้หรือสิทธิตในการใช้ ลิขสิทธิตใดๆ ในงานวรรณกรรม ศิลปะ หรือ วิทยาศาสตร์ รวมทั้งซอฟต์แวร์ และ ภาพยนตร์ และงานฟิล์ม เทป หรือการกระทำ อื่นๆ เพื่อถอดแบบสำหรับการใช้ที่เกี่ยวข้องกับการกระจาย เสียงของวิทยุหรือโทรทัศน์

(2) เพื่อการใช้หรือสิทธิตในการใช้อุปกรณ์ทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือวิทยาศาสตร์ หรือ

(3) เพื่อการใช้หรือสิทธิตในการใช้ สิทธิตบัตร เครื่องหมายการค้า แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผังสูตรลับหรือ กรรมวิธีลับใดๆ หรือเพื่อข้อเสนอเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือทางวิทยาศาสตร์ คำ ว่า “ค่าสิทธิต” จะรวมถึงผลได้ที่ได้รับการจำหน่ายสิทธิตหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับการผลิต การใช้ หรือ การมอบให้ดังกล่าว

คำพิพากษาฎีกาเกี่ยวกับค่าสิทธิต คือ คำพิพากษาฎีกาที่ 1271/2531 สิทธิตอย่างอื่น คือ สิทธิตที่มีลักษณะ ทำนองเดียวกันกับค่าแห่งก๊อติวิลล์ หรือค่าแห่งลิขสิทธิ์

<sup>238</sup> กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 9

“ให้นำค่าใช้จ่ายหรือรายได้ตามรายการดังต่อไปนี้รวมไว้ในราคาซื้อขายของที่นำเข้าตามข้อ 8 ด้วย”

(1) ค่าสิทธิตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับของที่นำเข้า ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อัน เป็นเงื่อนไขในการขายของนั้น....”

และตัวอย่างข้อเท็จจริงของทั้ง 3 ประเด็น แสดงให้เห็นว่าแต่ละประเด็นมีความซับซ้อนยุ่งยาก แม้แต่ศุลกากรยังพิจารณาสินค้าเดียวกันแตกต่างกัน หรือบางประเด็นก็ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ หรือบางประเด็นจะมีการตีความที่แตกต่างกันในสินค้าเดียวกันของศุลกากร จากเหตุต่างๆ เหล่านี้จึงเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ประกอบการที่จะเข้าใจในหลักการต่างๆ และถึงแม้ผู้ประกอบการจะเข้าใจในหลักการต่างๆ แต่หากเป็นความเข้าใจที่แตกต่างจากศุลกากร ผู้ประกอบการก็ต้องเสียภาษีไปตามที่ศุลกากรแจ้งไปก่อนแล้วค่อยใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อไป ดังนั้น ศุลกากรจึงควรให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนนำเข้าที่ชัดเจนแน่นอนต่อผู้ประกอบการ ว่าผู้ประกอบการต้องปฏิบัติอย่างไร นำเข้าสินค้าตามพิกัดศุลกากรใด หรือสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้าได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลง FTA ที่จะได้สิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่ หรือราคาของสินค้าที่นำมาคำนวณภาษีนั้นต้องเป็นราคาใดจึงจะถูกต้อง และหากศุลกากรได้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ ก็ควรนำมาใช้โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจึงจะเป็นประโยชน์สูงสุด ดังที่จะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

## 2.5 วัตถุประสงค์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

### 2.5.1 เพื่อความชัดเจนแน่นอน (Certainty)

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการที่ศุลกากรจะตอบ สิ่งที่ผู้ประกอบการไม่รู้ ไม่แน่ใจ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีศุลกากรเป็นลายลักษณ์อักษร การที่เนื้อหาในคำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันต่อทั้งผู้ประกอบการและศุลกากรหรือหน่วยงานของศุลกากรจึงเป็นมาตรการที่เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมความชัดเจนแน่นอนและการบังคับใช้กฎหมายศุลกากร เพื่อประโยชน์ทั้งในการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องของผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ศุลกากรด้วย<sup>239</sup>

ความชัดเจนแน่นอนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีทุกประเภทรวมทั้งภาษีศุลกากร เพราะเรื่องความชัดเจนแน่นอนนี้เป็นหนึ่งในสี่ของหลักการจัดเก็บภาษีที่ดีของ Adam Smith ในหนังสือ An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations<sup>240</sup> ดังนี้

<sup>239</sup> WCO, "Recommendation of the Customs Co-Operation Council on the Introduction of Programmes for Binding Pre-Entry Classification Information of 18 June 1996," [Online] Accessed: 21 July 2015. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/~/\\_media/96DB673E8F544920851B1D35D89E0F85.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/~/_media/96DB673E8F544920851B1D35D89E0F85.ashx)

<sup>240</sup> จิตรศักดิ์ รอดจันทร์, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : หลักการและบทวิเคราะห์, พิมพ์ครั้งที่ 2, บรรณาธิการ, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี พรินท์ (1991) จำกัด, 2556), หน้า.8.

"ความชัดเจนแน่นอน คือ ภาษีที่ปัจเจกชนแต่ละคนต้องรับภาระในการจ่ายภาษีควรที่จะแน่นอนชัดเจน ไม่มีการใช้อำนาจตามอำเภอใจ ทั้งเวลาในการจ่ายภาษี วิธีการจ่าย จำนวนภาษีที่ต้องจ่าย ทั้งหมดนี้ควรที่จะชัดเจน และง่ายแก่ผู้จ่ายภาษีและต่อผู้อื่นทุกๆ คน"<sup>241</sup>

จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนถึงประโยชน์หลักของความชัดเจนแน่นอน 2 ประการ<sup>242</sup> คือ

ประการที่หนึ่งในแง่ผู้เสียภาษี คือ ความชัดเจนแน่นอนนั้นมีเพื่อให้ผู้เสียภาษีสวัสดิภาพ หน้าที่ขอบเขต เพราะในบางกรณีกฎหมายศุลกากรอาจมีความคลุมเครือและซับซ้อน ทำให้ยากต่อการปฏิบัติตาม หรือผู้เสียภาษีไม่อาจปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง โดยอาจมีสาเหตุจากการที่กฎหมายศุลกากรมีหลายฉบับ<sup>243</sup> หรือกฎหมายศุลกากรมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายภายในหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับสิ่งของต้องกักตักอีก 100 ฉบับ<sup>244</sup> หรือความยุ่งยากเรื่องความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้<sup>245</sup> หรือสาเหตุจากที่กฎหมายศุลกากรเป็นที่รวบรวมของศาสตร์หลายแขนง ทั้งภาษีอากร ทั้งการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายปกครอง จึงอาจก่อให้เกิดข้อถกเถียงเรื่องการตีความและการปรับใช้กฎหมายภาษีอากรที่ไม่มีความแน่นอนเกิดขึ้น การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายศุลกากรมีความชัดเจนแน่นอนมากขึ้น เพราะกฎหมายจะมีลักษณะเป็นนามธรรมและไม่เฉพาะเจาะจง<sup>246</sup> แต่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าช่วยให้กฎหมายนั้นชัดเจนเป็นรูปธรรมและมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้นในแต่ละกรณี นำมาซึ่งการปฏิบัติที่ถูกต้อง

ประการที่สอง คือ ในแง่ของเจ้าหน้าที่ ความชัดเจนแน่นอนนี้มีเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ป้องกันการทุจริต นอกจากนี้สำหรับภาษีศุลกากรจะมีประโยชน์แห่งความชัดเจนแน่นอนเพิ่มอีกประการหนึ่งคือเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า

<sup>241</sup> "Certainty the tax which each individual is bound to pay ought to be certain, and not arbitrary. The time of payment, the manner of payment, the quantity to be paid, ought all to be clear and plain to the contributor, and to every person"

<sup>242</sup> พิรพิชญ์ วงศ์วัฒนศานต์, "หลักความมั่นคงแน่นอนแห่งนิติฐานะ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552), หน้า.20

<sup>243</sup> ชูชาติ อัครโรจน์, "ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรตามกฎหมายศุลกากรของประเทศไทย," หน้า.381

<sup>244</sup> กรมศุลกากร, "ฐานข้อมูลสินค้าต้องห้าม-ต้องกักตัก พร้อมพิกัตรหัสสถิติปี 2012" [ออนไลน์].

<sup>245</sup> ชูชาติ อัครโรจน์, "ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรตามกฎหมายศุลกากรของประเทศไทย," หน้า.382

<sup>246</sup> วรเจตน์ ภาศิริรัตน์, กฎหมายปกครองภาคทั่วไป, หน้า.11.

### 2.5.2 เพื่อความสามารถคาดการณ์ได้ (Predictability)

ทุกองค์กรธุรกิจย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงต้องมีการเตรียมพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงจนทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risks) เช่น การผันแปรของค่าเงิน เงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ย หรือโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเสี่ยงในผลแห่งการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ที่เป็นอีกหนึ่งความเสี่ยงสำคัญและจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างรอบคอบ

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ประกอบการมีความสามารถคาดการณ์ได้ในการนำเข้าและส่งออก เพราะเป็นขั้นตอนที่ศุลกากรหรือหน่วยงานของศุลกากรต้องผูกพันตามคำวินิจฉัยของตนที่มีต่อผู้ประกอบการ เป็นการประกันว่าหากผู้ประกอบการปฏิบัติตามรายละเอียดในคำวินิจฉัยล่วงหน้า ศุลกากรก็จะผูกพันผลตามเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>247</sup> โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยลดความเสี่ยงของผู้ประกอบการในเรื่องความผิดพลาดในการเสียภาษีศุลกากรและยังทำให้สามารถวางแผนการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจให้ผู้ประกอบการสามารถนำเงินที่สำรองไว้ในกรณีมีความผิดพลาดทางภาษีมาใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ ประหยัดต้นทุนหรือลดค่าใช้จ่ายในการจ้างบริษัทที่ปรึกษาเรื่องภาษีศุลกากร หรือประหยัดเวลาในการดำเนินการศึกษาเรื่องภาษีด้วยตนเอง ลดความเสี่ยงในการสูญเสียวินัยได้และการกระทำผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากรที่เกิดจาก พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร<sup>248</sup>

### 2.5.3 เพื่อลดจำนวนข้อพิพาท (Dispute Reduction)

วัตถุประสงค์ในข้อนี้เป็นที่มาของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่เริ่มจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการ ซึ่งมักจะเกิดจากการตีความในเรื่องภาษีศุลกากรที่ต่างกัน เช่น พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า ราคาศุลกากร จนกระทั่งเกิดเป็นปัญหาเรื่องการเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ศุลกากรซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นได้ในทุกประเทศทั่วโลก จนอาจกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีได้<sup>249</sup> การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนที่ทำให้เพิ่มความเข้าใจในข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย รวมถึงเหตุผลประกอบคำวินิจฉัยของศุลกากร ด้วยการที่ศุลกากรเปิดช่องในการให้ข้อมูลล่วงหน้าว่า หากผู้ประกอบการดำเนินการเช่นนี้ ผลจะเป็นอย่างไรในอนาคต อีกทั้งยังเป็นมาตรการที่ศุลกากรต้องผูกพันในผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>249</sup> ตามเนื้อหา

<sup>247</sup> WCO, "Economic Competitiveness Package Toolkit (Transparency and Predictability)," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/key-issues/ecp-latest-proposal/~/\\_media/92433E9403B549](http://www.wcoomd.org/en/topics/key-issues/ecp-latest-proposal/~/_media/92433E9403B549)

<sup>248</sup> WCO, "Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure."

<sup>249</sup> Ibid.

เงื่อนไข และระยะเวลาที่ได้ให้ไว้ ดังนั้น หากผู้ประกอบการไม่พอใจในคำวินิจฉัยล่วงหน้าของศุลกากร ก็มีทางเลือกในการไม่ทำการที่ตนจะได้รับผลที่ไม่พอใจ แต่หากผู้ประกอบการพอใจในคำวินิจฉัยล่วงหน้า ผู้ประกอบการก็ดำเนินกิจการทางการค้าของตนต่อไปอย่างมั่นใจ เมื่อทั้งฝ่ายศุลกากรและผู้ประกอบการมีความเข้าใจที่ตรงกันและผู้ประกอบการก็มีทางเลือกที่จะเข้าทำการค้าภายใต้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้รับมาหรือไม่ก็ได้เช่นนี้ จำนวนข้อพิพาทก็จะลดน้อยลง<sup>250</sup>

#### 2.5.4 เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade facilitation)

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นหนึ่งในมาตรการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอำนวยความสะดวกทางการค้า<sup>251</sup> ซึ่งคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป (United Nations Economic Commission for Europe หรือ UNECE ) ให้ความหมายของคำว่า “การอำนวยความสะดวกทางการค้า” ไว้ว่า หมายถึง “ความเรียบง่าย การมีมาตรฐาน และการประสานและเชื่อมโยงทั้งวิธีการและข้อมูลทางการค้า ซึ่งมีความจำเป็นตั้งแต่การเคลื่อนย้ายสินค้าจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อไปจนถึงการชำระเงิน”<sup>252</sup>

จากนิยามดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าไม่เพียงแต่การเคลื่อนย้ายทางกายภาพของสินค้าเท่านั้นที่มีความสำคัญในห่วงโซ่อุปทาน แต่รวมถึงการเคลื่อนย้ายของข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วย การอำนวยความสะดวกของข้อมูลทางการค้าจึงเป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องในเวทีโลกเช่น องค์การการค้าโลก องค์การสหประชาชาติ หรือ (United Nations หรือ UN) และ WCO<sup>253</sup>

การอำนวยความสะดวกการค้าได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการเพิ่มประสิทธิภาพทางการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากปัจจุบันมีการรวมตลาดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มประเทศต่างๆ และเพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อีกทั้งรูปแบบธุรกิจที่วงจรการจัดจำหน่ายทั่วโลกมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไป<sup>254</sup> รวมถึง

<sup>250</sup> Yehonatan Givati, "Resolving Legal Uncertainty: The Unfulfilled Promise of Advance Tax Rulings."

<sup>251</sup> WCO, "Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure."

<sup>252</sup> UNECE, "Trade Facilitation - Principles and Benefits."

<sup>253</sup> ชมเพลิน สุวรรณภาน, การอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation), พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), หน้า. 7-12.

<sup>254</sup> แบบทันเวลาพอดี (just-in time) คือ การผลิตหรือการส่งมอบ “สิ่งของที่ต้องการ ในเวลาที่ต้องการ ด้วยจำนวนที่ต้องการ” ใช้ความต้องการของลูกค้าเป็นเครื่องกำหนดปริมาณการผลิตและการใช้วัตถุดิบส่วนแบบตามลำดับพอดี (Just in Sequence) คือการบริหารจัดการผลิตหรือส่งสินค้าให้เรียงลำดับตามเวลาที่ใช้ก่อนหลัง ซึ่งเป็นการผลิตและขนส่งที่ต้องอาศัยความแม่นยำ รวดเร็ว คาดการณ์ได้เพื่อลดต้นทุนจำนวนมากในการสร้างคลังจัดเก็บสินค้า ค่าดำเนินการ หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาต่างๆ

วิวัฒนาการของ e-business ดังนั้น ทุกประเทศจึงต้องมีมาตรการอำนวยความสะดวกการค้าที่มีประสิทธิภาพเพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจทางการค้าของผู้ประกอบการ ซึ่งหลายประเทศมีความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญจากการลดอัตราภาษีศุลกากร การยกเลิกระบบโควต้า และการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าข้ามแดนให้มีความเชื่อมต่อกับต่างประเทศมากขึ้น ดังนั้น เพื่อประสานประโยชน์ร่วมกัน แต่ละประเทศจึงควรคำนึงไปถึงหลักการพื้นฐานของการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ประกอบไปด้วยความโปร่งใส ความเรียบง่าย ความสอดคล้องกัน และการมีมาตรฐาน<sup>255</sup>

#### 2.5.4.1 ความโปร่งใส (Transparency)

โดยหลัก ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าของ WTO ระบุว่า ศุลกากรต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อมูลที่เป็นข้อกำหนด และคำวินิจฉัยต่างๆ รวมถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งควรมีการตีพิมพ์และเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตทันทีโดยต้องเป็นข้อมูลที่ปัจจุบันทันเหตุการณ์<sup>256</sup> เช่นเดียวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีองค์ประกอบพื้นฐานของขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า คือ คำวินิจฉัยเหล่านี้จะต้องเผยแพร่สู่สาธารณะและจัดเก็บในระบบที่ตรวจสอบได้ทั้งจากผู้ประกอบการหรือเจ้าหน้าที่ศุลกากร เพื่อป้องกันการวินิจฉัยที่ขัดแย้งกัน เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ได้รับควบคุมหรือเป็นความลับ โดยต้องเป็นการเปิดเผยข้อมูลในที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างง่าย<sup>257</sup>

#### 2.5.4.2 ความเรียบง่าย (Simplification)

ความเรียบง่ายเป็นองค์ประกอบหลักของการอำนวยความสะดวกทางการค้า โดย WCO ได้ให้คำจำกัดความของการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้วยคำว่า simplification and harmonization<sup>258</sup> ซึ่งความหมายของความเรียบง่าย คือ กระบวนการของการกำจัดขั้นตอนที่ไม่

<sup>255</sup> UNECE, "Trade Facilitation - Principles and Benefits."

<sup>256</sup> WTO, "Wto Trade Facilitation Agreement a Business Guide for Developing Countries " [Online] Accessed: 17 May 2015. Available from: <http://unohrlls.org/custom-content/uploads/2013/09/WTO-Trade-Facilitation-Agreement-A-Business-Guide-for-Developing-Countries.pdf>

<sup>257</sup> WCO, "Common Infrastructure for the Provision of Advance Rulings on Classification, Origin and Valuation." หน้า 7

<sup>258</sup> ชมเพลิน สุวรรณภานู, การอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation), หน้า. หน้า 4

จำเป็นและซับซ้อนในพิธีการทางศุลกากรและการค้า<sup>259</sup> หากขั้นตอนกระบวนการมีความเรียบง่ายจะนำมาซึ่งความสะดวกและประหยัดตามหลักภาษีอากรที่ดีด้วย<sup>260</sup> การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีส่วนช่วยในการสร้างความเรียบง่ายเพราะเป็นการลดขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนในการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งบางขั้นตอนต้องมีการยื่นอย่างซับซ้อน เช่น การเตรียมเอกสารหลายประเภทหรือแม้แต่เอกสารเดิมในการผ่านขั้นตอนทุกๆ ขั้นตอน หรือการตอบคำถามในระหว่างมีการนำเข้าหรือส่งออก เพราะในการขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นจะมีการยื่นรายละเอียดเพียงครั้งเดียวและผู้ถือคำวินิจฉัยก็สามารถยื่นคำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งมีรายละเอียดทุกอย่างครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรเมื่อมีการนำเข้าจริงอย่างสะดวกรวดเร็ว ซึ่งทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานได้ด้วย ส่วนความเรียบง่ายจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐานของการวิเคราะห์สถานการณ์ของแต่ละประเทศว่าเน้นการตรวจสอบเรื่องใด แต่ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัยด้วย<sup>261</sup>

#### 2.5.4.3 ความสอดคล้อง (Harmonization)

เรื่องนี้เป็น การปรับแนวทางการดำเนินงาน ขั้นตอน และเอกสารของศุลกากรให้ เป็นไปตามความตกลง มาตรฐาน และวิธีปฏิบัติระหว่างประเทศ โดยอาจมาจากการรับเอามาใช้และการปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกับประเทศคู่ค้า เมื่อสิ่งเหล่านี้สอดคล้องกัน จะทำให้การดำเนินการค้า หรือการเจรจาธุรกิจสะดวกและง่ายขึ้น แต่ก็เป็นเรื่องปกติสำหรับการดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ที่มีกฎเกณฑ์หรือนโยบายที่แตกต่างกัน<sup>262</sup>

ในบางเรื่อง การที่ผู้ประกอบการเคยปฏิบัติอย่างหนึ่งในประเทศหนึ่งอาจจะไม่สามารถปฏิบัติได้ในอีกประเทศหนึ่ง และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ก็ทำการค้ากับหลากหลายประเทศ หลากหลายกฎเกณฑ์ แม้แต่กฎเกณฑ์เดียวกันก็ยังมีอาจมีการตีความที่ต่างกัน การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจึงมีบทบาทในการเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงข้อมูลก่อนการดำเนินธุรกิจเพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และมีความเข้าใจร่วมกันในกฎเกณฑ์ระหว่างผู้ประกอบการและศุลกากร อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งใน

<sup>259</sup> WCO, "Thailand Ratifies Trade Facilitation Agreement," [Online] Accessed: 16 June 2016. Available from: [https://www.wto.org/english/news\\_e/news15\\_e/fac\\_06oct15\\_e.htm](https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/fac_06oct15_e.htm)

<sup>260</sup> Henry George, "Progress and Poverty " [Online] Accessed: 11 September 2014. Available from: [http://www.henrygeorge.org/pdfs/PandP\\_Drake.pdf](http://www.henrygeorge.org/pdfs/PandP_Drake.pdf)

<sup>261</sup> WCO, "Benefits of the Revised Kyoto Convention " [Online] Accessed: 11 September 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/research/activities-and-programmes/~/\\_media/D1549E77EF884FC7813E3AD2AB8C733D.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/research/activities-and-programmes/~/_media/D1549E77EF884FC7813E3AD2AB8C733D.ashx)

<sup>262</sup> UNECE, "Trade Facilitation - Principles and Benefits."



กระบวนการบูรณาการของการใช้กฎเกณฑ์ในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อลดปัญหาความแตกต่าง<sup>263</sup>

#### 2.5.4.4 ความมีมาตรฐาน (Standardization)

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีที่มาจากการพัฒนารูปแบบของวิธีปฏิบัติ ขั้นตอน เอกสาร และข้อมูล ตามความตกลงระหว่างประเทศให้มีความมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด โดยนำมาตราฐานเหล่านั้นมาบัญญัติเป็นกฎหมายหรือใช้ในการวางแนวทางการปฏิบัติในประเทศ ไม่เพียงแต่เป็นการที่มีมาตรฐานเดียวกับนานาชาติเท่านั้น การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ายังมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรให้มีความมาตรฐานเดียวกันภายในประเทศด้วย เพราะมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าต่อสาธารณะเพื่อให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีมาตรฐานไม่เป็นการขัดแย้งกันในครั้งต่อไป<sup>264</sup>

การอำนวยความสะดวกทางการค้านั้นมี 3 ระดับ คือ ในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ในขณะที่มาตรฐานและความตกลงระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติได้พัฒนา โดยการทำความตกลงระหว่างกัน การจะทำให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการอำนวยความสะดวกการค้าที่ใช้ในระดับชาติ จำเป็นต้องมีการปฏิรูปและการสร้างสรรค์กระบวนการที่ทันสมัยโดยอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานที่มีอยู่ การให้คำปรึกษาภาคเอกชนและความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การมีเทคโนโลยีที่ต้องทันสมัยสำหรับการประมวลผลทางอิเล็กทรอนิกส์ของเอกสารการค้าและการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการและวิธีการทางธุรกิจ การพัฒนาความรู้และทักษะของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่และสำคัญที่สุดคือ การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบโดยมุ่งเน้นที่ความชัดเจน รัดกุม โปร่งใสของกรอบกฎหมาย จากหลักการดังกล่าว ผู้เขียนจึงเห็นว่า หากจะมีการพัฒนาการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจำเป็นต้องมีการศึกษา เปรียบเทียบ และวิเคราะห์ทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ<sup>265</sup>

<sup>263</sup> WCO, "Revised Kyoto Convention Your Questions Answered," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from:

[http://wcoomdpublishings.org/downloadable/download/sample/sample\\_id/4/](http://wcoomdpublishings.org/downloadable/download/sample/sample_id/4/)

<sup>264</sup> UNECE, "Trade Facilitation - Principles and Benefits."

<sup>265</sup> Ibid.

### บทที่ 3

หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่าย และสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง (Revised Kyoto Convention หรือ RKC) และหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA) กับหลักเกณฑ์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเทศไทย

ในบทที่ 3 จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งจะแบ่งเป็น 4 หัวข้อ คือ หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน และหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศุลกากรไทยซึ่งจะแบ่งออกเป็นสองช่วงเวลา คือ ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และในปัจจุบันคือ หลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในลักษณะการดำเนินการทั้งกระบวนการ ผู้เขียนจะอธิบายขั้นตอนของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในภาพรวมดังต่อไปนี้

เริ่มจากการยื่นคำร้อง กฎหมายจะกำหนดว่าผู้ใดบ้างที่มีสิทธิยื่นคำร้องได้ เพราะบางประเทศศุลกากรจะให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ากับทั้งผู้นำเข้าและส่งออก เช่น ประเทศออสเตรเลีย<sup>266</sup> ประเทศสหรัฐอเมริกา<sup>267</sup> หรือบางประเทศ ศุลกากรจะให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเฉพาะกับผู้นำเข้าเพียงอย่างเดียว จึงไม่มีการกำหนดให้ผู้ส่งออกขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ เช่น ประเทศญี่ปุ่น<sup>268</sup> โดยในการยื่นคำร้องต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรและยื่นข้อมูลรายละเอียดที่จำเป็นในการพิจารณา เช่น เอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับรายละเอียดของสินค้า เอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับตัวแทน พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กฎหมายหรือกฎข้อบังคับของแต่ละประเทศกำหนด ซึ่งวิธีการยื่นคำร้องหรือข้อมูลเอกสารต่างๆ สามารถยื่นได้โดยตรงที่ศุลกากรหรือบางประเทศก็สามารถดำเนินการผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้

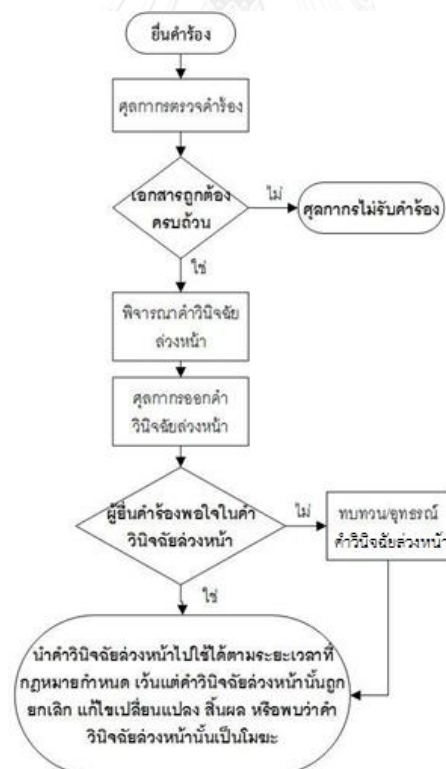
<sup>266</sup> ภาคผนวก ก

<sup>267</sup> U.S. Customs and Border Protection., "What Are Ruling Letters? ," [Online] Accessed: 29 October 2015. Available from: [www.cbp.gov/trade/rulings/ruling-letters](http://www.cbp.gov/trade/rulings/ruling-letters)

<sup>268</sup> Japan Customs, "Advance Classification Ruling System (Faq) " [Online] Accessed: 29 October 2015. Available from: [www.customs.go.jp/english/c-answer\\_e/imtsukan/1202\\_e.htm](http://www.customs.go.jp/english/c-answer_e/imtsukan/1202_e.htm)

ในขั้นตอนการรับคำร้อง ศาลากรจะตรวจคำร้องและเอกสารทั้งหมด หากศาลากรตรวจพบว่าคำร้องหรือเอกสารต่างๆ ไม่ถูกต้องครบถ้วน ศาลากรจะไม่รับคำร้องหรืออาจจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องนำเอกสารที่ถูกต้องมายื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่หากศาลากรตรวจพบว่าคำร้องหรือเอกสารถูกต้องครบถ้วนแล้ว ศาลากรต้องพิจารณาและออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จ ภายในเวลาที่กฎหมายหรือกฎข้อบังคับของแต่ละประเทศกำหนด เมื่อศาลากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ศาลากรจะมีผลผูกพันในคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นหรือไม่ อย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศว่ากำหนดไว้อย่างไร ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันทั้งศาลากรและผู้ยื่นคำร้อง (หรือเรียกว่าผู้ถือคำวินิจฉัยในขณะนั้น) ผู้ถือคำวินิจฉัยก็สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นได้จนครบระยะเวลาตามกฎหมายกำหนด แต่ถ้าผู้ถือคำวินิจฉัยไม่พอใจในคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยทั่วไปประเทศที่นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไปใช้ จะกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นได้อีกชั้นหนึ่ง โดยอาจจะขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ต่อแผนกอื่นแต่อยู่ในหน่วยงานศาลากรเองหรือจะเป็นหน่วยงานอิสระอื่นๆ เช่น ศาล ก็ได้ ตามกฎหมายในแต่ละประเทศกำหนด

รูป 6 อธิบายขั้นตอนของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในภาพรวม



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการเพื่อการอำนวยความสะดวกทางการค้า ที่มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลาย โดยแต่ละประเทศจะมีขั้นตอนในลักษณะที่คล้ายๆ กัน ซึ่งหลักการเบื้องหลังการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในระดับนานาชาติตาม RKC ระดับภูมิภาคตาม ATIGA และระดับชาติตามกฎหมายศุลกากรไทยจะสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไรก็ตามนั้นจะต้องศึกษาหลักการดังต่อไปนี้

### 3.1 หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของ RKC

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง หรือ The Protocol of Amendment to the International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures, 1999 หรือ Revised Kyoto Convention หรือ RKC เป็นสนธิสัญญา (Treaty) หรือความตกลงระหว่างประเทศที่กระทำเป็นลายลักษณ์อักษร ระหว่างรัฐ หรือระหว่างรัฐและองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศด้วยกัน ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ<sup>269</sup> ในทางปฏิบัติจะมีคำที่ใช้เรียกสนธิสัญญาแตกต่างกันไป เช่น อนุสัญญา (convention) พิธีสาร (protocol) ปฏิญญา (declaration) กฎบัตร (charter) หรือ ความตกลง (agreement) เป็นต้น แต่ชื่อเหล่านี้ก็ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในผลของกฎหมายระหว่างประเทศ<sup>270</sup> อนุสัญญาเช่นนี้ได้รับการยอมรับในฐานะที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ<sup>271</sup> ซึ่ง RKC ก็เป็นอนุสัญญาหนึ่งที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์หลักขององค์การระหว่างประเทศ คือ WCO ในเรื่องการควบคุมทางศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า<sup>272</sup> เพื่อให้ RKC เป็นกฎเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าทุกเรื่องในระดับนานาชาติของ WCO หรือให้นำไปปฏิบัติระหว่าง WCO กับประเทศสมาชิก<sup>273</sup>

เมื่อมีทั้งกฎหมายที่ใช้ระหว่างประเทศและกฎหมายที่ใช้ภายในรัฐแล้วจะนำมาใช้ร่วมกันอย่างไรนั้น มีแนวปฏิบัติที่สำคัญแบ่งเป็น 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีทวินิยม (Dualism) และทฤษฎีเอกนิยม

<sup>269</sup> จตุรนต์ ธีระวัฒน์, กฎหมายระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2558), หน้า. 109-111.

<sup>270</sup> จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1. แก้ไขเพิ่มเติม, พิมพ์ครั้งที่ 1, บรรณาธิการ, (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2557), หน้า. 72.

<sup>271</sup> ในอารัมภบทของอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969

<sup>272</sup> WCO, "Wco-Goals," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco/goals.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco/goals.aspx)

<sup>273</sup> ปัจจุบันมีประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกรวม 176 ประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่ได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การศุลกากรโลก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515

(Monism) กล่าวคือ ทฤษฎีทวินิยม จะถือว่ากฎหมายระหว่างประเทศกับกฎหมายภายในรัฐเป็นระบบกฎหมายที่แยกต่างหากจากกัน ต่างฝ่ายต่างมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน หากมีการอุบัติขึ้นของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายนั้นจะยังไม่ส่งผลจนกว่าจะมีการแปลงรูปเป็นกฎหมายภายในรัฐเสียก่อน และส่วนทฤษฎีเอกนิยม จะถือว่ากฎหมายระหว่างประเทศกับกฎหมายภายในรัฐเป็นระบบกฎหมายระบบเดียวกัน แต่มีค่าบังคับไม่เท่ากัน ซึ่งนักกฎหมายทฤษฎีเอกนิยมด้วยกันเองก็มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องนี้เป็นแบ่งเป็น 2 แบบ คือ กฎหมายระหว่างประเทศมีค่าบังคับสูงกว่ากฎหมายภายในรัฐ เช่น Kelsen และ กฎหมายภายในรัฐมีค่าบังคับสูงกว่ากฎหมายระหว่างประเทศ เช่น Jellinek สำหรับประเทศไทยยึดถือปฏิบัติตามทฤษฎีทวินิยม<sup>274</sup> และได้ลงนามใน RKC แล้วเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2558 ดังนั้น หากประเทศไทยจะนำ RKC มาใช้ต้องตรากฎหมายภายในมารองรับเสียก่อน ในขณะที่มีประเทศที่ร่วมลงนามใน RKC แล้ว 103 ประเทศ<sup>275</sup>

สาระสำคัญของ RKC คือ การกำหนดมาตรฐาน (Standard) ของระเบียบวิธีปฏิบัติ และข้อปฏิบัติที่แนะนำ (Recommended Practice) ในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรด้านต่างๆ ให้ง่ายและสอดคล้องกันที่มีการเพิ่มเติมเข้ามา<sup>276</sup> โดยเนื้อหาของ RKC ได้กำหนดส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้ในส่วนที่ 2 ภาคผนวกทั่วไป (General Annex)<sup>277</sup> บทที่ 9 ว่าด้วยมาตรฐานของข้อมูล คำตัดสิน คำวินิจฉัยที่จัดทำโดยศุลกากร (Information, decisions and rulings supply by

<sup>274</sup> จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1. แก้ไขเพิ่มเติม, หน้า.107-114

<sup>275</sup> WCO, "List of the Contracting Parties to the Revised Kyoto Convention " [Online] Accessed: 16 June 2016. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf\\_revised\\_kyoto\\_conv/instruments.aspx](http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf_revised_kyoto_conv/instruments.aspx)

<sup>276</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์].

<sup>277</sup> ส่วนที่ 1 คือบทบัญญัติ 20 มาตรา (Articles) เป็นส่วนที่กล่าวถึงสาระสำคัญ ขอบเขต โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ของ WCO พันธกรณีของประเทศภาคีของอนุสัญญา การภาคยานุวัติ (Accession) และการระงับข้อพิพาท เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ภาคผนวกทั่วไป (General Annex) แบ่งเป็น 10 บท เช่น เรื่องหลักการทั่วไป (General Principles) การตรวจปล่อยสินค้าและพิธีการศุลกากรอื่นๆ (Clearance and other Customs formalities) ค่าภาษีอากร (Duties and taxes) ข้อมูล คำวินิจฉัยและกฎระเบียบของศุลกากร (Information, decisions and rulings supply by the Customs) และการอุทธรณ์ (Appeals in Customs matters)

ส่วนที่ 3 ภาคผนวกเฉพาะเรื่อง (Specific Annex) แบ่งเป็น 10 ภาคผนวก โดยแต่ละภาคผนวกเกี่ยวข้องกับพิธีการศุลกากรเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร การนำเข้า การส่งออก การผ่านแดน และถิ่นกำเนิดสินค้า

the Customs) ซึ่งได้กล่าวถึงหลักในการเผยแพร่หรือวิธีเผยแพร่ข้อมูล การปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย ซึ่ง RKC และคำแนะนำ แนวทางปฏิบัติต่างๆ ภายใต้อัน RKC เป็นมาตรฐานสำคัญที่ WTO นำมาอ้างอิงในการเจรจาเพื่อนำไปสู่บทสรุปของ WTO Trade Facilitation Agreement (TFA)<sup>278</sup> ซึ่งความตกลงของ WTO ดังกล่าวเป็นความตกลงสำคัญที่ประเทศไทยก็ได้ร่วมลงนามแล้วเช่นกันในวันที่ 5 ตุลาคม 2558<sup>279</sup> และในเนื้อหาของ TFA มาตรา 3 ก็มีการกำหนดเรื่อง Advance Rulings เช่นกัน แต่เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยังไม่เริ่มนำมาใช้ก่อน WTO จึงมีเอกสารแนะนำไว้ในตาราง “WTO TRADE FACILITATION TOOLKIT” เกี่ยวกับบทบัญญัติใน TFA ที่สอดคล้องกับ RKC และกฎเกณฑ์ภายใต้อัน RKC เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ เช่น ใน มาตรา 3 ของ TFA ก็จะเทียบได้กับกฎเกณฑ์ภายใต้อัน RKC ดังนี้




---

<sup>278</sup> WCO, "Wco News June 2014 | N° 74 | Wto Trade Facilitation Agreement " [Online] Accessed: 1 June 2016. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/media/wco-news-magazine/~/\\_media/894EA201E29E4AB0A8E4291A4AEB05BD.pdf](http://www.wcoomd.org/en/media/wco-news-magazine/~/_media/894EA201E29E4AB0A8E4291A4AEB05BD.pdf)หน้า18-19

<sup>279</sup> WCO, "Thailand Ratifies Trade Facilitation Agreement."

WTO TRADE FACILITATION TOOLKIT<sup>280</sup>

List of measures included in the WTO Trade facilitation draft consolidated  
negotiating text – reference to WCO instruments and tools

ตาราง 8 แสดงความสอดคล้องของมาตรา 3 ของ WTO Trade Facilitation  
Agreement กับ RKC และ กฎเกณฑ์ภายใต้ RKC

Measures contained in WTO Trade Facilitation Draft Consolidated Negotiating Text	WCO Instruments, Tools, Guidelines
ARTICLE 3: ADVANCE RULINGS	<ul style="list-style-type: none"> <li>• RKC, GA § 9;</li> <li>• Recommendation (1996) on the Introduction of Programmes for Binding Pre-Entry Classification Information;</li> <li>• Recommendation (1998) on the Improvement of Tariff Classification Work and Related Infrastructure (Appendix, Part II);</li> <li>• Technical Guidelines on Binding Origin Information;</li> <li>• Practical Guidelines for Valuation Control.</li> </ul>

จากตารางดังกล่าวจะเห็นว่า WCO จะเห็นว่ายังมีกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC<sup>281</sup> ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า เช่น คำแนะนำของ WCO (Recommendation) แนวปฏิบัติ (Guidelines)

<sup>280</sup> WCO, "Wto Trade Facilitation Toolkit," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~/\\_/media/EADFCC89572543A18E4ECCBA7218BA32.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~/_/media/EADFCC89572543A18E4ECCBA7218BA32.ashx)

ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับความตกลง TFA<sup>282</sup> ที่ประเทศไทยลงนามไว้แล้วและต้องออกกฎหมายภายในให้สอดคล้องด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานของ WCO สำหรับใช้กับประเทศที่ทำความตกลงจะให้ WCO ส่งเสริมเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า คือ Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) ใช้ประกอบการศึกษาอีกด้วย

กฎเกณฑ์ภายใต้ RKC ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่นำมาศึกษาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะประกอบด้วย Recommendation 2 ฉบับ ได้แก่ Recommendation of the Customs Co-operation Council on the Introduction of Programmes for Binding Pre-Entry Classification Information of 18 June 1996 (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า Recommendation 1996) และ Recommendation of the Customs Co-operation Council on the Improvement of Tariff Classification Work and Related Infrastructure of 25 June 1998 (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า Recommendation 1998) ที่แนะนำเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

Guidelines 3 ฉบับตามประเภทของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ได้แก่ Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure สำหรับการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า Technical Guidelines on Binding Origin Information สำหรับการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า Practical Guidelines for Valuation Control สำหรับการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) สำหรับการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่ออกตามหลักของ Recommendation 1998 ข้างต้น เพื่อเป็นหลักเกณฑ์สำหรับประเทศที่ทำความตกลงให้ WCO ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้

กฎเกณฑ์ภายใต้ RKC เหล่านี้ เป็นเรื่องของแต่ละประเทศ สหภาพศุลกากร หรือกลุ่มทางเศรษฐกิจ ที่จะพิจารณาลงนามยอมรับหรือไม่ก็ได้ หากไม่ลงนามก็ไม่มีความผูกพันที่แต่ละประเทศ

---

<sup>281</sup> WCO, "Nomenclature Sub-Directorate," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/wco-secretariat/the-directorates/tariff-and-trade-affairs/nomenclature-sub-directorate.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/wco-secretariat/the-directorates/tariff-and-trade-affairs/nomenclature-sub-directorate.aspx)

<sup>282</sup> WCO, "Advance Rulings "



จะต้องปฏิบัติตาม<sup>283</sup> อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการสะท้อนถึงหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของ RKC ผู้เขียนจึงนำเสนอหาสาระของทั้งใน RKC และกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC มาสรุปสาระสำคัญตามหัวข้อดังต่อไปนี้

### 3.1.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทตามหลักการของ RKC จะเป็นขั้นตอนที่ดำเนินการในช่วงเวลาก่อนนำเข้าหรือก่อนส่งออก ซึ่งมาตรฐาน RKC ได้กำหนดให้ ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้มีสาเหตุอันสมควรใดๆ<sup>284</sup> สามารถยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ โดยต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนนำเข้าหรือส่งออกตามประเด็นที่พิจารณาจะทราบ ได้แก่ ประเด็นพิกัตอัตราศุลกากร ประเด็นถิ่นกำเนิดสินค้า ประเด็นราคาศุลกากร (บางประเทศอาจมีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทอื่นด้วย เช่น สหรัฐอเมริกาสามารถยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก)<sup>285</sup> ซึ่งศุลกากรจะมีการกำหนดว่า ผู้ยื่นคำร้องควรยื่นคำร้องก่อนวันที่มีการนำเข้าหรือส่งออกเป็นระยะเวลาเท่าใด<sup>286</sup> และผู้ยื่นคำร้องต้องยื่นข้อมูลหรือเอกสารใดบ้างเพื่อประกอบการพิจารณา เช่น เอกสารเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออก เอกสารเกี่ยวกับสินค้า ธุรกรรมหรือเอกสารเกี่ยวกับตัวแทน และข้อมูลรายละเอียดที่อยู่ในคำร้อง โดยข้อมูลทั้งหมดต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่จะนำเข้าและส่งออก<sup>287</sup>

<sup>283</sup> WCO, "Recommendations Related to Procedures and Facilitation," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/legal-instruments/recommendations/pf\\_recommendations.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/legal-instruments/recommendations/pf_recommendations.aspx)

<sup>284</sup> RKC ข้อ 9.1, Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 5 (ซี) หน้า 34 ,Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 1 (เอ) ข้อ 4 (ซี)

<sup>285</sup> U.S. customs and border protection, "Rulings and Legal Decisions "

<sup>286</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 5 (เอ) หน้า 34 และ Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 24

<sup>287</sup> Recommendation 1996, "RECOMMENDS that Member administrations, Contracting Parties to the Harmonized System Convention and Customs or Economic Unions, taking into account the elements of a good tariff classification work model set out at the Appendix hereto, take all appropriate steps to improve their Harmonized System classification work ข้อ 1 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure หน้า 34 ANNEX 1 Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (Country) (Service

ที่มาของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ต้องเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า คือ จากเดิมก่อนจะมีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า WCO พบว่าในบางประเทศมีการดำเนินการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าอยู่แล้วอย่างไม่เป็นทางการ เริ่มต้นช่วงแรกมาจากการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยบ่อยครั้งที่ผู้ประกอบการจะติดต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร เพื่อขอทราบพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าของตนก่อนนำเข้า แม้ในขณะนั้นจะยังไม่ใช่ขั้นตอนที่เป็นทางการ หรือไม่มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า แต่ศุลกากรบางประเทศก็เข้าผูกพันกับพิกัดอัตราศุลกากรที่ได้ให้ไว้กับผู้ประกอบการตามพันธกรณีของศุลกากรที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้นด้วยเกียรติ<sup>288</sup> จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ WCO เล็งเห็นว่า หากไม่มีการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า สินค้าส่วนใหญ่จะถูกตรวจสอบพิกัดอัตราศุลกากรในเวลาหลังจากนำเข้ามาแล้ว ซึ่งขั้นตอนหลังนำเข้ามีหลายขั้นตอนและเป็นขั้นตอนที่มีปริมาณงานที่มากอยู่แล้ว หากมีความขัดแย้งหรือข้อพิพาทเกิดขึ้นในเวลานั้นจะทำให้เสียเวลา จนอาจเกิดความเสียหายต่อสินค้าที่นำเข้าด้วย ไม่เป็นผลดีต่อทั้งศุลกากรและผู้ประกอบการ<sup>289</sup> WCO จึงสร้างมาตรการที่ทำให้ขั้นตอนการตรวจสอบพิกัดอัตราศุลกากรย้ายมาเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า เพื่อขจัดข้อขัดแย้งหรือทำให้ข้อพิพาทสิ้นสุดไปก่อนที่จะเกิดความเสียหายดังกล่าว<sup>290</sup> ต่อมา WCO จึงได้นำมาตรการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้กับการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าด้วย

ใน Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ได้ระบุถึงประโยชน์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าขั้นตอนก่อนนำเข้า 4 ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การเป็นขั้นตอนล่วงหน้าจะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความเข้าใจและมั่นใจว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง เมื่อมีการนำเข้าหรือส่งออกจริง เนื่องจากประเด็นที่ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น เป็นเรื่องที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีศุลกากร กล่าวคือ หากไม่มีการให้คำวินิจฉัยที่เป็นขั้นตอนล่วงหน้า ผู้ประกอบการจะต้องพิจารณาหลักการเกี่ยวกับประเด็นที่ผู้ประกอบการมีข้อสงสัยด้วยตนเอง เช่น เรื่องพิกัดอัตราศุลกากรที่ใช้ระบบฮาร์โมนี ผู้ประกอบการต้องศึกษาจากอนุสัญญาว่าด้วยการจัดทำพิกัดอัตราศุลกากรในระบบฮาร์โมนี (The International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System หรือ HS

---

Standard) Annex to the Model Agreement มาตรา 7 Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 7, Practical Guidelines for Valuation Control, หน้า 23-24

<sup>288</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 13

<sup>289</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 15

<sup>290</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 34

Convention) เรื่องถิ่นกำเนิดสินค้าผู้ประกอบการต้องศึกษาจากกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (The WTO Agreement on Rules of Origin)<sup>291</sup> เรื่องราคาศุลกากรผู้ประกอบการต้องศึกษาจากความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า [General Agreement on Tariffs and Trade 1994 หรือ GATT (Article 7)] ซึ่งแม้ความตกลงเหล่านี้จะมีการใช้เป็นที่แพร่หลายแล้ว แต่ยังคงมีความซับซ้อนอยู่มากสำหรับความเข้าใจของผู้ประกอบการ

ประการที่สอง การเป็นขั้นตอนล่วงหน้าจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการและศุลกากรได้ เนื่องจากกฎเกณฑ์ที่ซับซ้อนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้เกิดปัญหาการตีความของบทบัญญัติที่แตกต่างกัน ซึ่งหากความขัดแย้งดังกล่าวเกิดขึ้นในขั้นตอนหลังนำเข้ามาแล้ว จะทำให้ยังเสียเวลาจนอาจเกิดความเสียหายต่อสินค้าที่นำเข้าด้วย มาตรฐานของ RKC ระบุว่าหากผู้ประกอบการทราบในประเด็นที่เคยไม่แน่ใจ หรือเข้าใจและในประเด็นที่เคยไม่เข้าใจก่อนนำเข้าหรือส่งออก หรือแม้แต่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนการนำเข้าและจัดการได้ในเวลานั้น ก็จะช่วยลดข้อพิพาทระหว่างเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการได้ อีกทั้งยังลดความเสียหายได้มากกว่าในอนาคต<sup>292</sup>

ประการที่สาม การเป็นขั้นตอนล่วงหน้าจะช่วยให้การดำเนินงานของศุลกากรมีความโปร่งใสมากขึ้น เพราะผู้ประกอบการสามารถคาดหมายได้ว่า หากผู้ประกอบการจะปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ศุลกากรก็จะต้องปฏิบัติตามผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า หากเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ผู้ประกอบการก็จะทราบได้ทันทีว่าเจ้าหน้าที่ทำผิดหน้าที่และจะดำเนินการต่อไป

ประการที่สี่ การเป็นขั้นตอนล่วงหน้าจะช่วยลดระยะเวลาในการนำเข้าจริง ในกรณีที่ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าที่เป็นไปตามข้อเท็จจริงในคำร้องจะสามารถลดขั้นตอนหรือเอกสารต่างๆ ประกอบการนำเข้าได้<sup>293</sup>

### 3.1.2 ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้า พร้อมข้อมูลรายละเอียดที่เพียงพอที่ศุลกากรจะให้คำวินิจฉัยได้ ศุลกากรต้องพิจารณาและออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรให้

<sup>291</sup> Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 1

<sup>292</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 17

<sup>293</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 17

ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมาตรฐานของ RKC แนะนำให้ประเทศต่างๆ ควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของศุลกากรไว้ในกฎหมายแห่งชาติ<sup>294</sup> คือ ภายในประมาณ 30-150 วัน<sup>295</sup> พร้อมทั้งแนะนำเนื้อหาที่ควรระบุไว้ในคำวินิจฉัยล่วงหน้าว่า ในคำวินิจฉัยล่วงหน้าควรประกอบด้วยประเด็นตามประเภทคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>296</sup> เหตุผลทางข้อเท็จจริงหรือเหตุผลทางกฎหมายศุลกากร<sup>297</sup> ระยะเวลาที่คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน<sup>298</sup> แนะนำสิทธิในการทบทวนหรืออุทธรณ์<sup>299</sup> รายละเอียดที่จะถือว่าเป็นความลับ<sup>300</sup> ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่งผู้ประกอบการควรจะตระหนักถึง<sup>301</sup> และควรมีการแจ้งเหตุการณ์ที่จะทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น เป็นโมฆะ ถูกแก้ไข ยกเลิก หรือสิ้นผล<sup>302</sup>

ในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทของ WCO มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า หน่วยงานศุลกากรของประเทศสมาชิกควรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพัน<sup>303</sup>

<sup>294</sup> RKC ข้อ 9.4, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 10, Practical Guidelines for Valuation Control, หน้า 23

<sup>295</sup> เช่น ใน Guidelines on tariff classification work and related infrastructure ข้อ 10 ระบุว่า “ศุลกากรควรพิจารณาคำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้แล้วเสร็จเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ แต่ต้องไม่เกิน 30 วันหลังจากได้รับคำร้อง” หรือ ใน Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 1 (เอ) และข้อ 10 ระบุว่า “ศุลกากรควรพิจารณาให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าให้แล้วเสร็จเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้แต่ต้องไม่เกิน 150 วันหลังจากได้รับคำร้อง” หรือ ใน Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23 ระบุว่า ศุลกากรควรพิจารณาคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าให้แล้วเสร็จเร็วที่สุดตามความเหมาะสม และต้องกำหนดระยะเวลาไว้ในกฎหมายแห่งชาติ

<sup>296</sup> RKC ข้อ 9.4

<sup>297</sup> RKC ข้อ 9.8

<sup>298</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 15, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 15

<sup>299</sup> RKC ข้อ 9.8 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 11.(บี), Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 11.(บี), Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 51

<sup>300</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 11.(เอ), Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 11.(เอ)

<sup>301</sup> RKC ข้อ 9.5

<sup>302</sup> Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>303</sup> WCO, "Advance Rulings "

(Binding Ruling) ทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายศุลกากรและฝ่ายผู้ถือคำวินิจฉัย<sup>304</sup> คำว่า “คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน” หมายถึง เมื่อมีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ศุลกากรต้องผูกพันตามเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้ให้ไว้ในวันนั้นทุกประการ โดยผู้ยื่นคำร้องสามารถสำแดงเพื่อผ่านพิธีการใบขนสินค้า และต้องได้รับการยอมรับตามเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้า จากเจ้าหน้าที่ศุลกากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตลอดกระบวนการ กล่าวคือ หากศุลกากรให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้อย่างไร เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัย (ผู้ยื่นคำร้อง) นำเข้าสินค้าที่เหมือนกันทุกประการ ศุลกากรต้องผูกพันตนในการคำนวณภาษีศุลกากรตามพิกัตอัตราศุลกากรนั้น<sup>305</sup> หากศุลกากรให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไว้อย่างไร เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยนำเข้าสินค้าที่เหมือนกันทุกประการ ศุลกากรต้องผูกพันตนในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่สินค้าตามถิ่นกำเนิดสินค้าที่ได้ให้ไว้ในคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไว้<sup>306</sup> และเช่นเดียวกันหากศุลกากรให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไว้อย่างไร เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยนำเข้าสินค้าและธุรกรรมต่างๆ ที่มีข้อเท็จจริงเหมือนกันทุกประการ ศุลกากรต้องผูกพันตนในการคำนวณภาษีศุลกากรจากราคาที่ให้คำวินิจฉัยนั้น<sup>307</sup>

รูปแบบของความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยทั่วไป มี 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 เป็นความผูกพันของศุลกากรที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้นด้วยเกียรติ (ของศุลกากร) เช่น แม้ในออสเตรเลีย (ลงนามใน RKC เมื่อ วันที่ 10 ตุลาคม ค.ศ.2000)<sup>308</sup> จะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายว่า การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันต่อหน่วยงานศุลกากรและผู้ประกอบการ แต่มีนโยบายของศุลกากรอย่างชัดเจนแน่นอนว่า ศุลกากรจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าด้วยเกียรติ (ของศุลกากร)<sup>309</sup>

รูปแบบที่ 2 เป็นความผูกพันตามกฎหมายแห่งชาติ คือ ในกฎหมายของประเทศนั้นต้องบัญญัติให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันกับหน่วยงานศุลกากรและผู้ประกอบการ ซึ่งคำว่า “กฎหมาย

<sup>304</sup> Practical Guidelines for Valuation Control, หน้า 21-22 และ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC องค์ประกอบ ข้อ 3

<sup>305</sup> Recommendation 1996 ข้อ 3 และ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3

<sup>306</sup> Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 14 และ 17

<sup>307</sup> Practical Guidelines for Valuation Control, หน้า 21-22

<sup>308</sup> WCO, "List of the Contracting Parties to the Revised Kyoto Convention "

<sup>309</sup> ภาคผนวก ก

แห่งชาติ” นั้นหมายความรวมถึงกฎหมายในระดับใดก็ได้ที่บังคับใช้ได้ เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือ ประกาศกรมศุลกากร เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานของ RKC ข้อ 9.8<sup>310</sup> มีคำแนะนำว่าควรเป็นความผูกพันตามกฎหมายแห่งชาติ หรือกฎหมายศุลกากรแห่งชาติ (National Customs Code) ที่มีการเผยแพร่ทั่วไปในรูปแบบของกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่มีผลบังคับใช้<sup>311</sup> เพื่อให้ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่

---

<sup>310</sup> RKC ข้อ 9.8 กำหนดว่า *“The Customs shall issue binding rulings at the request of the interested person, provided that the Customs have all the information they deem necessary.”*

เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC องค์ประกอบ ข้อ 3 กำหนดว่า

*“The ruling is binding on the administration following its issue and is valid for a specified period. However, in some cases (issuing of a new regulation, amendment of the interpretation of the nomenclature at international level, etc.), this decision ceases to be valid. The ruling may also be made binding on the applicant”*

Recommendation 1996 ข้อ 3. กำหนดว่า *“The information thus communicated is binding, in accordance with the terms set out therein, on the Customs authorities as against the holder of such information in respect of the tariff classification of goods in the country or Customs territory to which the issuing authority belongs, for at least one year from the date of issue, subject to paragraph 4 or 5.”*

Recommendation 1998 ข้อ 15. (เอ) กำหนดว่า *“Pre-entry classification should be furnished in the Customs administration (headquarters, classification centre, regional or local office). The number of authorities having the ability to issue binding classification information may be limited to ensure uniform classification.*

Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 15, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 15 กำหนดเหมือนกันว่า

*“Binding tariff information shall be effective from the date on which it is issued. Binding tariff information shall specify the date until which it remains valid Rulings are more effective if they are binding on both Customs and the importer”*

<sup>311</sup> RKC ข้อ 9.8, เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3, Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 15, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 7, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า

ศุลกากรปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย แต่ในแนวทางปฏิบัติภายในนั้นจะออกเป็นกฎหมายหรือไม่ เป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศสมาชิก<sup>312</sup>

เมื่อศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้กับผู้ถือคำวินิจฉัยแล้ว ผู้ถือคำวินิจฉัยจะนำคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นมาใช้ได้ภายใต้เงื่อนไข คือ ข้อเท็จจริงในการนำเข้าต้องเหมือนกันทุกประการกับข้อเท็จจริงในคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>313</sup> เท่านั้น หากข้อเท็จจริงในการนำเข้าแตกต่างกับข้อเท็จจริงในคำวินิจฉัยล่วงหน้า ผู้ถือคำวินิจฉัยไม่สามารถนำคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นมาใช้ได้ ต้องนำเข้าและตรวจสอบในกระบวนการปกติ ดังนั้น ในกรณีที่ผู้นำเข้าถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าเข้ามา ไม่ได้ทำให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่มีอำนาจในการตรวจสอบอีก เจ้าหน้าที่ศุลกากรยังมีอำนาจในการตรวจสอบแต่จะตรวจสอบว่า ข้อเท็จจริงในคำวินิจฉัยล่วงหน้ากับข้อเท็จจริงที่นำเข้าเหมือนกันทุกประการหรือไม่<sup>314</sup> เช่น สินค้าเป็นสินค้าเดียวกับที่ได้มีคำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้หรือไม่ หรือสินค้านั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงตัดแปลงไปจนทำให้พิกัดเปลี่ยนแปลงไป ทั้งที่ผู้ประกอบการยังแสดงคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมอยู่หรือไม่ และยังมีอำนาจเรียกให้ผู้ถือคำวินิจฉัยพิสูจน์จนเป็นที่พอใจว่า สินค้าที่ต้องสงสัยนั้นเหมือนกับสินค้าที่กล่าวถึงในคำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าทุกประการ และคำวินิจฉัยนั้นยังคงมีผลทางกฎหมายในขณะนั้น<sup>315</sup>

คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะนำมาใช้ได้ในระยะเวลาดังต่อไปนี้ตามที่กำหนดไว้เท่านั้น เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ในทางการค้าระหว่างประเทศที่อาจเปลี่ยนแปลงไป เช่น พิกัดฮาร์โมนิซชันมีการปรับปรุงให้ทันสมัยเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ทุก 5 ปี หรือความตื่นตัวของประเทศต่างๆ ที่มีการทำ FTA ร่วมกันมากขึ้นในแต่ละปี มาตรฐานของ RKC จึงแนะนำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า จนกว่าจะครบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น โดยระยะเวลาที่มาตรฐานของ RKC กำหนด<sup>316</sup> คือ ประมาณ 1-3 ปี<sup>317</sup> เว้นแต่ถ้ามีเหตุการณ์บางอย่างที่ทำให้คำ

<sup>312</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 15

<sup>313</sup> เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3, Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 17, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 17, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>314</sup> Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>315</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 7

<sup>316</sup> เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3, Recommendation 1998 ข้อ 15 (ซี)

<sup>317</sup> Recommendation 1996 ข้อ 3 และ Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 18. กำหนดว่า "ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันอย่างน้อย 1 ปี" ส่วน Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (Country) (Service

วินิจฉัยล่วงหน้านั้น ถูกเพิกถอน ยกเลิก หรือเป็นโมฆะ ระหว่างที่คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นยังไม่ครบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด<sup>318</sup>

### 3.1.3 การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้

โดยหลัก เมื่อศาลการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถนำคำวินิจฉัยนั้นไปใช้ได้จนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาที่มีผลผูกพันตามกฎหมายกำหนด เว้นแต่ มีการยกเลิก เพิกถอน โมฆะ สิ้นผล ซึ่งแต่ละประเทศจะใช้คำที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างไร คือ หมายความว่า “การที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ทั้งที่ยังอยู่ในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน”

มาตรฐานของ RKC กำหนดเรื่องเหตุที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ ทั้งที่ยังอยู่ในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน<sup>319</sup> ไว้โดยสรุปเป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 คำวินิจฉัยล่วงหน้าออกบนพื้นฐานที่ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลเท็จ ไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ กรณีนี้ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้<sup>320</sup> นับจากวันที่มีการออกคำวินิจฉัย โดยศาลกรณีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถือคำวินิจฉัยทราบ<sup>321</sup>

Standard) Annex to the Model Agreement มาตรา 4 วรรค 2, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 18 กำหนดว่า “ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันอย่างน้อย 3 ปี” แต่ใน Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23 ไม่มีการกำหนดจำนวนปีไว้เพียงแต่กำหนดว่าต้องเป็นระยะเวลาที่เหมาะสม

<sup>318</sup> Recommendation 1996 ข้อ 3, Recommendation 1998 ข้อ 15 (ซี), Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 18, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 18, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23, เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ในองค์ประกอบ ข้อ 3

<sup>319</sup> เนื่องจากมาตรฐานของทั้ง RKC และ ATIGA มีการใช้คำที่ให้ความหมายว่า คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ ซ้ำซ้อนกันหลายคำทั้ง คำว่า modify revoked annulled amendment ซึ่งบางคำใช้คำเดียวกัน ทั้ง RKC Recommendation Guidelines แต่ให้ผลต่างกัน บางคำใช้คำต่างกันแต่ให้ผลเหมือนกัน ส่วนใน ATIGA ใช้คำว่า modify or revoke ในประโยคเดียวกันไม่มีการแบ่งแยกผล เพื่อความเข้าใจผู้เขียนจึงขอใช้คำว่า “คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้” โดยแยกความแตกต่างจากเหตุที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ และผลที่เกิดขึ้นเป็น 2 กรณีดังกล่าว

<sup>320</sup> กรณีข้อมูลเท็จ ไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ใช้คำว่า revoked ใน Recommendation 1996 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure และ Guidelines on Binding Origin Information ใช้คำว่า annulled ใน Practical Guidelines for Valuation Control ใช้คำว่า modify or revoke

<sup>321</sup> Recommendation 1996 ข้อ 4, Guideline และข้อ 19 เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 1 Guidelines on Tariff



กรณีที่ 2 หากคำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันอยู่ แต่ภายหลังมีการแก้ไขกฎหมาย หรือมีมาตรการทางภาษีออกมาใหม่ มีคำพิพากษาของศาล คำวินิจฉัยที่ออกโดยผู้มีอำนาจแห่งชาติหรือโดยการศุลกากร หรือสหภาพทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับการแก้ไขเหล่านั้น กรณีนี้ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้<sup>322</sup> แต่ไม่กระทบการดำเนินการใดๆตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนวันที่ศุลกากรแจ้งว่าคำวินิจฉัยนั้นใช้ไม่ได้แล้ว

ในเหตุตามกรณีที่ 2 การเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเท่าที่มาตรฐานของ RKC กำหนดว่า ศุลกากรอาจให้มีระยะเวลาผ่อนผัน ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยได้ใช้คำวินิจฉัยเดิมไปก่อนก็ได้ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า grace period)<sup>323</sup> เพื่อให้ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าสามารถเตรียมพร้อมปรับตัวได้ทัน แต่หากกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นเป็นคุณกับผู้ถือคำวินิจฉัย ก็ไม่จำเป็นต้องให้ grace period อย่างไรก็ตาม grace period ตามมาตรฐานของ RKC นั้นมี 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 คือ ให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยใช้คำวินิจฉัยเดิมได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งตามกฎหมายกำหนด<sup>324</sup> เช่น ในสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของ WCO และเป็นภาคีของ RKC เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม ค.ศ. 2005<sup>325</sup> มีการให้ Grace period กับผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>326</sup>

---

Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 20 – 21, Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 19

<sup>322</sup> กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ใช้คำว่า Modification and revocation ใน RKC ข้อ 9.2 ใช้คำว่า amended ส่วนใน Recommendation 1996 ใช้คำว่า revocation or amendment

<sup>323</sup> Recommendation 1996 ข้อ 5-6 “5. The information ceases to be valid (i) where it becomes incompatible with new tariff measures or judicial decisions taken by the national authority or by the Customs or Economic Union concerned or (ii) where the holder of such information is notified in writing of its withdrawal, revocation or amendment because of, for example, further details that have been obtained and which affect such information.

6. A period of grace may be provided under this programme with respect to paragraph 5”

<sup>324</sup> Recommendation 1996 ข้อ 5-6, Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (Country) (Service Standard) Annex to the Model Agreement มาตรา 4 วรรคสอง

<sup>325</sup> WCO, "List of the Contracting Parties to the Revised Kyoto Convention "

โดยการให้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ต่อไปเป็นระยะเวลา 60 วัน หรือให้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างขนส่ง (on the water)<sup>327</sup>

แบบที่ 2 คือ ให้ Grace period กับผู้ถือคำวินิจฉัยให้ใช้คำวินิจฉัยเดิมได้ หากผู้ที่ถือคำวินิจฉัยพิสูจน์ให้เห็นว่าได้ทำธุรกรรมใดไปแล้วด้วยความสุจริตและหากผู้ถือคำวินิจฉัยไม่ได้ใช้คำวินิจฉัยเดิมจะมีความเสียหาย<sup>328</sup> เช่น ในประเทศออสเตรเลียที่เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของ WCO และเป็นภาคีของ RKC เช่นกัน ได้มีการให้ใช้ระยะเวลาผ่อนผันกับผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ยื่นคำร้อง

<sup>326</sup> U.S. Customs and Border Protection., "Advance Ruling Procedures " [Online] Accessed: 17 April 2015. Available from: [www.cbp.gov/trade/nafta/guide-customs-procedures/advance-ruling-procedures](http://www.cbp.gov/trade/nafta/guide-customs-procedures/advance-ruling-procedures)

<sup>327</sup> ภาคผนวก ฎ

*“Furthermore, the effective date of the modification or revocation is delayed for sixty days from the time of final publication of the action so that parties have time to adjust their business processes to the change, and goods already en route, or “on the water” will be given the treatment they had expected under the original advance ruling. Availability of advance rulings thus brings efficiency and cost effectiveness to traders by allowing them to make decisions early and make those decisions part of their manufacturing, importing, and business plans for all stages of business and contract planning”.*

<sup>328</sup> Recommendation 1996 ข้อ 5-6 กำหนดว่า

ข้อ 5. *“The information ceases to be valid (i) where it becomes incompatible with new tariff measures or judicial decisions taken by the national authority or by the Customs or Economic Union concerned or (ii) where the holder of such information is notified in writing of its withdrawal, revocation or amendment because of, for example, further details that have been obtained and which affect such information.”*

ข้อ 6. *“A period of grace may be provided under this programme with respect to paragraph 5.”*

Recommendation 2015 ข้อ 10 *“a period of grace may be provided under this programme respect to paragraph 8 the issuance of a new advance ruling”*

Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 27, และ Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 27 กำหนดไว้เหมือนกันว่า

27. *“The effective date of a modification or revocation of binding tariff information shall be postponed if the person to whom the binding tariff information was issued demonstrates that he has relied on that binding tariff information in good faith and that the modification or revocation is to his detriment.”*

ต่อศุลกากร เพื่อขอระยะเวลาผ่อนผัน โดยผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าต้องพิสูจน์ว่าจะเกิดความเสียหายหากคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมนั้นใช้ไม่ได้ และธุรกรรมที่ทำได้แล้วต้องได้ทำไปโดยสุจริตเท่านั้น<sup>329</sup>

การให้ Grace period เป็นขั้นตอนที่มาตรฐานของ RKC ให้ความสำคัญมาโดยตลอด เพราะมีการกำหนดไว้ใน Recommendation ตั้งแต่ Recommendation 1996<sup>330</sup> Recommendation 1998<sup>331</sup> และร่าง Recommendation 2015 ล่าสุด<sup>332</sup> ที่เป็นเอกสารเกี่ยวกับเทคนิคทางศุลกากร เพื่อให้เป็นมาตรฐานให้ประเทศสมาชิกประยุกต์ใช้กับ RKC ซึ่งออกโดยการหารือร่วมกันของศุลกากรนานาชาติและต้องได้รับการรับรองจากที่ประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรทั่วโลก<sup>333</sup> นอกจากนี้ Guidelines หรือ Model เอกสารทุกอย่างที่เป็นมาตรฐานของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในมาตรฐานของ RKC จะแนะนำให้มีการกำหนดเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ หากเกิดเหตุตามกรณีที่ 2 เรื่องการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น

### 3.1.4 การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า

มาตรฐานของ RKC กำหนดหลักการในเรื่องการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยใดๆ ที่เกี่ยวกับขั้นตอนศุลกากรและผลบังคับใช้ไว้ใน RKC ข้อ 10 ว่า “กฎหมายแห่งชาติต้องบัญญัติเรื่องสิทธิของการทบทวนหรืออุทธรณ์เกี่ยวกับศุลกากรไว้ด้วย”<sup>334</sup> หากผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยใด ก็ควรได้รับสิทธิจะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องและข้อโต้แย้งทั้งหมดภายในระยะเวลาที่เหมาะสม<sup>335</sup>

<sup>329</sup> ภาคผนวก ก

*Importers or their agents can request a written direction from the Director, Tariff Policy, if they wish to claim in transit provisions on goods that:*

- were not imported in the time frames outlined above;
- they state they relied upon the advice when importing the goods; and
- they state they suffered a financial loss as a result.

*Customs and Border Protection will consider these requests on a case by case basis*

<sup>330</sup> Recommendation 1996 ข้อ 5-6

<sup>331</sup> Recommendation 1998 ข้อ 15 (ซี)

<sup>332</sup> ภาคผนวก ก

<sup>333</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์].

<sup>334</sup> RKC ข้อ 10.1

<sup>335</sup> Recommendation 1998 แนะนำใน ข้อ 18

ในเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก็เป็นหนึ่งในขั้นตอนศุลกากรตามมาตรฐานของ RKC ดังนั้น ศุลกากรก็ต้องให้สิทธิการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้เช่นเดียวกัน ซึ่งกฎเกณฑ์มาตรฐานของ RKC จะใช้ทั้งคำว่า “การอุทธรณ์” (Appeal) และ “การทบทวน” (Review) ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว เป็นคำที่ให้ผลแตกต่างกัน คือ การอุทธรณ์นั้น จะเป็นการโต้แย้งต่อหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยในข้อกฎหมาย แต่ การทบทวน คือ การยื่นทบทวนกลับไปยังหน่วยงานเดิม เพื่อทบทวนการออกคำวินิจฉัยและเนื้อหาที่วินิจฉัยจะเป็นทั้งเนื้อหาในข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือ เรื่องความเหมาะสมก็ได้<sup>336</sup> แต่อย่างไรก็ตาม มาตรฐานของ RKC ก็แนะนำให้ใช้การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าก็ได้ ภายใต้กฎหมายของประเทศนั้นๆ<sup>337</sup> และยังมีการวางหลักเรื่องผู้มีสิทธิขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ไว้อย่างกว้างใน RKC ข้อ 10.2 ว่า “ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการตัดสินใจหรือการละเลยของศุลกากรจะต้องมีสิทธิอุทธรณ์”<sup>338</sup> ซึ่งในมาตรฐานของกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC จะให้สิทธิผู้ถือคำวินิจฉัยในการขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าต่อศุลกากรระบุลงในรายละเอียด 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 หากผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>339</sup> หรือ

กรณีที่ 2 หากผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>340</sup>

<sup>336</sup> Simon Askey, *Studying Law*. (UK: Palgrave Macmillan, 2014). หน้า 118

<sup>337</sup> Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (Country) (Service Standard) Annex to the Model Agreement มาตรา 6

<sup>338</sup> RKC ข้อ 10.2 “Any person who is directly affected by a decision or omission of the Customs shall have a right of appeal”

Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23 กำหนดว่า “A legal basis or administrative arrangement should be established governing the request and issuance of rulings, including the right to an appeal or a review of the ruling, based on national practices”

<sup>339</sup> RKC ข้อ 10.1 -10.2, Recommendation 1998 ข้อ 18, Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (Country) (Service Standard) Annex to the Model Agreement มาตรา 6 Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23, WTO Valuation Agreement Article 11(1) (2)

<sup>340</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 29 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 29 กำหนดไว้เหมือนกันว่า

“Any applicant who has received binding tariff information from a competent authority may request a review and lodge an appeal regarding that binding tariff information, including any modification, revocation or annulment of it”

และศุลกากรควรแจ้งสิทธิในการขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>341</sup> พร้อมกันนี้ ควรระบุไว้ในคำวินิจฉัยล่วงหน้าด้วย<sup>342</sup>

ขั้นตอนการขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามคำแนะนำของมาตรฐาน RKC คือ ผู้ถือคำวินิจฉัยต้องขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมระบุเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน<sup>343</sup> ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งศุลกากรต้องกำหนดระยะเวลาที่เพียงพอสำหรับผู้ขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ที่จะได้ศึกษาคำวินิจฉัยเพื่อโต้แย้งและเตรียมคำขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์<sup>344</sup>

ศุลกากรต้องพิจารณาและออกผลการทบทวนหรืออุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษร ไปยังผู้ขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้<sup>345</sup> หากผลการทบทวนหรืออุทธรณ์เป็นอย่างไร ศุลกากรต้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็วที่สุด ยกเว้นกรณีที่ศุลกากรอุทธรณ์ต่อไปในคำวินิจฉัยนั้น<sup>346</sup>

หากผู้ขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ไม่พอใจผลการทบทวนหรืออุทธรณ์ครั้งแรก ควรมีสิทธิในการอุทธรณ์ขั้นต่อไปกับหน่วยงานที่ไม่ขึ้นต่อหน่วยงานศุลกากร<sup>347</sup> และควรเป็นหน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรม<sup>348</sup> โดยศุลกากรจะต้องให้คำแนะนำเรื่องการอุทธรณ์ในขั้นต่อไป พร้อมให้ข้อมูล

<sup>341</sup> RKC 10 และข้อ 9.8

<sup>342</sup> RKC 9.8 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 11.(บี), Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 11.(บี), Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 51

<sup>343</sup> RKC ข้อ 10.7 Practical Guidelines for Valuation Control Article 11:WTO Valuation Agreement ข้อ 3

<sup>344</sup> RKC ข้อ 10.8

<sup>345</sup> RKC ข้อ 10.8

<sup>346</sup> RKC ข้อ 10.10

<sup>347</sup> RKC ข้อ 10.12

<sup>348</sup> RKC ข้อ 10.5

<sup>349</sup> RKC ข้อ 10.6

อื่นๆ ที่จำเป็น หรือข้อมูลทางด้านเทคนิคทั้งหมดที่เกี่ยวกับข้อพิพาทไปยังหน่วยงานดังกล่าวเมื่อมีการร้องขอ<sup>349</sup>

### 3.1.5 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า

เมื่อศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ควรมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ มาตรฐานของ RKC อธิบายถึงประโยชน์ในการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้งในแง่ของผู้ประกอบการ และแง่ของศุลกากร ดังนี้

ประโยชน์ของการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าในแง่ของผู้ประกอบการ คือ

ประการที่ 1 ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้หรือสามารถศึกษาหาความรู้ ในเรื่องพิกัดอัตราศุลกากร เรื่องถิ่นกำเนิดสินค้า และเรื่องราคาศุลกากร ในประเด็นที่ผู้ประกอบการสนใจหรือข้อเท็จจริงใกล้เคียงกัน เพื่อให้มีความรู้ที่จะสามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้ต่อไป

ประการที่ 2 ผู้ประกอบการสามารถเปรียบเทียบคำวินิจฉัยของตนกับผู้ประกอบการรายอื่นที่นำเข้าสินค้าและที่มีข้อเท็จจริงเหมือนกับผู้ประกอบการ ว่าเจ้าหน้าที่ศุลกากรมีการเลือกปฏิบัติหรือไม่ เท่าเทียมเป็นธรรมหรือไม่

ประการที่ 3 เป็นประโยชน์ในกรณีที่ต้องมีการระบุข้อมูลในแบบฟอร์มการยื่นคำร้องขอให้มีการคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่อาจจะมีการให้กรอกความเห็น ว่า “ผู้ประกอบการมีความคิดว่าข้อเท็จจริงในการนำเข้าควรมีคำวินิจฉัยล่วงหน้าอย่างไรพร้อมเหตุผล” รวมถึง กรณีที่ผู้ประกอบการสามารถใช้ความรู้จากการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้านี้ เพื่อระบุเหตุผลในการเขียนคำร้องขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัย

---

<sup>349</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure หน้า 17-18 และ Recommendation 1998 ข้อ 18 (b) ใช้ข้อความที่เหมือนกันทุกประการ

“RECOMMENDS (d) Setting up appeal procedures satisfactory both to the Customs administration and to the trade community for the settlement of classification disputes,”

ข้อ 18 (บี) “Formal procedure : The formal appeal procedure should be clearly outlined, and the legal requirements and procedures should be explained to the trade community, if so requested. The first appeal may be to a designated departmental authority whereas the second appeal or further appeals should be to independent judicial authorities. The headquarters or classification centre should provide all necessary background or technical information at its disposal to such an authority, if so requested by the authority.”

ล่วงหน้า หรือคำอุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า ที่จะต้องเขียนเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับศุลกากรลงไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการก็ไม่สามารถนำคำวินิจฉัยของผู้ประกอบการอื่นมาอ้างให้ศุลกากรเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยได้

ประโยชน์ในการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าในแง่ของศุลกากร

ประการที่ 1 ป้องกันมิให้ศุลกากรหรือเจ้าหน้าที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ขัดหรือไม่สอดคล้องกัน

ประการที่ 2 เป็นฐานข้อมูลให้กับหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่รับข้อพิพาทของผู้ประกอบการ ต่อจากศุลกากร เช่น ศาล เพื่อความรู้ความเข้าใจถึงแนวปฏิบัติและเหตุผลของศุลกากรที่ผ่านมา

ประการที่ 3 เพื่อให้เกิดความโปร่งใสของศุลกากร<sup>350</sup>

ในมาตรฐานของ RKC มี Recommendation 1998 ข้อ 15 (ดี) กำหนดว่า “การให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้า ที่ออกให้แก่ผู้นำเข้า หรือผู้นำเข้าในอนาคต หรือผู้ส่งออกควรได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ เพื่อให้คำแนะนำแก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับพิกต์อัตราศุลกากรที่คล้ายกัน หรือสินค้าที่เกี่ยวข้อง”<sup>351</sup> และกำหนดสิ่งที่ควรเผยแพร่ ได้แก่<sup>352</sup> ประเด็นปัญหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้าแต่ละประเภท ขั้นตอน รายละเอียดอื่นๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง<sup>353</sup> รวมถึงกฎ ระเบียบ กฎหมาย ที่มีผลต่อการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า อาจจะมีการประชาสัมพันธ์หรือคำชี้แจงอื่นๆ ซึ่งผู้ประกอบการ และประชาชนควรรับรู้<sup>354</sup> โดยต้องเป็นข้อมูลที่เพียงพอที่ประชาชนจะดำเนินการตามขั้นตอนได้<sup>355</sup> ส่วนวิธีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น ควรตีพิมพ์เผยแพร่ตามสมควรอาจเป็นในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ แดงการณ ประกายอย่างเป็นทางการ หรือหากเห็นสมควรให้ตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ศุลกากรและควรเป็นการเผยแพร่ที่สาธารณชน

<sup>350</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, หน้า 12

<sup>351</sup> Recommendation of the Customs Co-operation Council on the Improvement of Tariff Classification Work and related Infrastructure of 25 June 1998, หน้า 5

<sup>352</sup> WCO, Advance Rulings Recommendation 1998 ข้อ 15 (ดี)

<sup>353</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, ข้อ 23

<sup>354</sup> Recommendation 1998, หน้า 7

<sup>355</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure, ข้อ 23

สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย<sup>356</sup> เช่น ศุลกากรของประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Customs and Border Protection) จะเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้งรูปแบบเอกสารและเว็บไซต์ ซึ่งปัจจุบันมีคำวินิจฉัยล่วงหน้าถึง 169,000 เรื่อง ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายโดยไม่มีค่าใช้จ่าย<sup>357</sup>

แม้การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะมีประโยชน์หลายประการ แต่ก็ต้องให้ความสำคัญกับการคุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการด้วย<sup>358</sup> กล่าวคือ การที่ศุลกากรจะทำการเผยแพร่ข้อมูลใด ควรมิกฎหมายเพื่อรับรองการเผยแพร่ข้อมูลนั้น<sup>359</sup> เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรด้วย โดยกฎหมายต้องมีสาระในการจำแนกระหว่างข้อมูลที่สามารถเผยแพร่ได้และข้อมูลที่ไม่อาจเผยแพร่ได้อย่างชัดเจนรัดกุม เช่น ในข้อมูลบางประเภทควรเปิดเผยเพียงภายในศุลกากรเท่านั้น เพราะหากเปิดเผยแล้วอาจนำมาซึ่งการหลีกเลี่ยงภาษีต่างๆ หรือในข้อมูลที่เป็นความลับของผู้ประกอบการหากเปิดเผยออกไปจะก่อให้เกิดความเสียหายได้

มาตรฐานของ RKC จึงได้มีการกำหนดข้อยกเว้นของการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้โดยสรุป ดังต่อไปนี้

คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันอาจถูกเผยแพร่ต่อสาธารณะได้<sup>360</sup> แต่ศุลกากรต้องไม่เปิดเผยข้อมูล ดังต่อไปนี้<sup>361</sup>

<sup>356</sup> Recommendation 1998, หน้า 7 ,Guidelines on tariff classification work and related infrastructure ข้อ 31 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 31, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>357</sup> ภาคผนวก ก

<sup>358</sup> WCO Advance Rulings เอกสารเผยแพร่ของ WCO ที่ออกตามข้อ 9.9 ของ RKC เรื่อง "Advance Rulings" ข้อ 5 , Recommendation 1998 ข้อ 15 (ดี) , Recommendation 1998, หน้า 7

<sup>359</sup> RKC ข้อ 9.6

<sup>360</sup> Recommendation 1998 ข้อ 23 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 31 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 31, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>361</sup> ใน RKC มีข้อยกเว้น ข้อ 9.6 "*When the Customs supply information, they shall ensure that they do not divulge details of a private or confidential nature affecting the Customs or third parties unless such disclosure is required or authorized by national legislation*"

หรือใน เอกสารเผยแพร่ของ WCO ที่ออกตามข้อ 9.9 ของ RKC เรื่อง "Advance Rulings" ข้อ 5 "*These decisions are generally made public (except from confidential information) to ensure transparency and equality of treatment of operators as well as the uniform application of the regulations*"



- (1) ข้อมูลของสภาพส่วนบุคคล<sup>362</sup>
- (2) ข้อมูลที่มีผลกระทบต่อศุลกากรหรือบุคคลที่สาม<sup>363</sup>
- (3) ข้อมูลทั้งหมดที่เป็นความลับหรือที่ให้ไว้อยู่บนพื้นฐานที่เป็นความลับ หรือความลับที่ให้ไว้เพื่อการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>364</sup>

---

ใน Recommendation 1998 ข้อ 23. *“Providing the necessary and accurate information on tariff classification matters to the trade community and public is very important for enhancing the efficiency of Customs work. All relevant classification aids, rules, regulations, guidelines, binding tariff information and other relevant details concerning tariff classification should be published, due account being taken of confidential information. This could be in the form of priced publications, official gazettes, bulletins, notices or, if appropriate, through an electronic information system such as Internet. Regulatory changes affecting tariff classification should be made available to public before implementation. There may be a public relations mechanism where the trade community and the public can obtain information and clarification without delay”*

ใน Guidelines on tariff classification work and related infrastructure และ Guidelines on Binding Origin Information กำหนดเหมือนกันว่า

31. *“Subject to paragraph 32, binding tariff information may be made publicly available, including via the Internet.”*

32. *“All information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of binding tariff information shall be treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.”*

ใน Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23 กำหนดว่า *“Subject to national decision, rulings may be published on the Customs website for easy reference by the importing public, duly respecting confidentiality considerations and deleting reference to specific parties of the transaction”*

<sup>362</sup> RKC ข้อ 9.6 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure และ Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32 Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>363</sup> RKC ข้อ 9.6

เว้นแต่ กรณีที่มีกฎหมายให้อำนาจให้เปิดเผยข้อมูลนั้น<sup>365</sup> หรือได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูล หรือในบริบทการพิจารณาของศาล<sup>366</sup>

ในเรื่องการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าและข้อยกเว้นในการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า บางประเทศอาจจะมีขั้นตอนให้ผู้ยื่นคำร้องระบุข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้พร้อมเหตุผลตั้งแต่ขั้นตอนยื่นคำร้อง<sup>367</sup> เช่น ประเทศ ญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับการตีความในระดับชาติที่จะพิจารณาข้อมูลอันถือ ว่าเป็นความลับตามความเหมาะสม<sup>368</sup>

มาตรฐานของ RKC เป็นเอกสารที่เป็นต้นแบบของเอกสารอื่นๆ ใน WCO และเป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ ส่วนในระดับภูมิภาคที่มีประเทศไทยตั้งอยู่ คือ เป็นการรวมกลุ่ม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่จะมีมาตรฐานใดเป็นต้นแบบนั้น ผู้เขียนจะอธิบายไว้ในหัวข้อ ถัดไป

### 3.2 หลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA

ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA<sup>369</sup> มีสถานะเป็นความตกลง (Agreement) ใช้สำหรับความตกลงที่มีขอบเขตจำกัด หรือมีภา คี น้อยกว่าอนุสัญญา มักใช้สำหรับความตกลงที่มีลักษณะเทคนิคหรือบริหารซึ่งลงนามโดยตัวแทนของ หน่วยงานของรัฐ ATIGA จัดทำโดยประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community

<sup>364</sup> RKC ข้อ 9.6 Guidelines on tariff classification work and related infrastructure ข้อ 32 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32 ,Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>365</sup> RKC ข้อ 9.6

<sup>366</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 32 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32

<sup>367</sup> U.S. Customs and Border Protection, "Advance Rulings: A Complete Review " [Online] Accessed: 12 July 2014. Available from: [www.cbp.gov/trade/nafta/advance-rulings/adv-rulings-review](http://www.cbp.gov/trade/nafta/advance-rulings/adv-rulings-review)

<sup>368</sup> Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>369</sup> ATIGA มีบทบัญญัติซึ่งประกอบด้วย ข้อ (Article) ทั้งหมด 98 ข้อ โดยนับต่อกันไป แบ่งเป็น 11 บท (Chapter) ดังนี้ บทบัญญัติทั่วไป การเปิดเสรีอัตราภาษี กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า มาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร การอำนวยความสะดวกทางการค้า ศุลกากร มาตรฐานกฎระเบียบทางเทคนิคและกระบวนการตรวจสอบรับรอง มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการเยียวยาทางการค้า บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน บทบัญญัติสุดท้าย

หรือ AEC) ซึ่งเป็นการรวมตัวของประเทศในประชาคมอาเซียน รวม 10 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา<sup>370</sup> มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มอำนาจต่อรองทางการค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับภูมิภาคกับประเทศมหาอำนาจและกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ที่ก่อตัวขึ้นอย่างกว้างขวาง เพื่อจุดประสงค์ในทางการค้าระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกัน กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคให้เป็นภูมิภาคที่ดึงดูดการลงทุน จากความเป็นกลุ่มภูมิภาคเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่มีประชากรรวมกันประมาณ 608.8 ล้านคน<sup>371</sup>

AEC ได้จัดทำ ATIGA ขึ้นเพื่อเป็นกรอบทางกฎหมายในการทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าข้ามแดนมุ่งเน้นความสะดวก รวดเร็ว และความประหยัดในการผลิตและขนส่งสินค้าในระดับภูมิภาค ลดอุปสรรคทางการค้า ลดต้นทุนทางธุรกิจเพิ่มการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการค้าการลงทุนและเศรษฐกิจทำให้เกิดตลาดที่ใหญ่ขึ้น สร้างโอกาสทางการค้าสำหรับธุรกิจของกลุ่มประเทศสมาชิกมากขึ้น<sup>372</sup> ทั้งหมดนี้เพื่อรองรับยุทธศาสตร์สำคัญของ AEC คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี สำหรับการเข้าสู่ AEC ในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558<sup>373</sup>

ATIGA ก็ได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์เรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้เช่นเดียวกับ RKC ในบทที่ 6 ข้อ 62 ว่าด้วยการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า และยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในบทอื่นๆ ที่ต้องศึกษาประกอบกัน เช่น แนวคิดหลักทั่วไปในการอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นอย่างไรต้องศึกษาใน บทที่ 5 การอำนวยความสะดวกทางการค้า หรือมีการเก็บรักษาข้อมูลอย่างไรต้องศึกษาในข้อ 13 การเก็บรักษาข้อมูล ข้อ 65 ความโปร่งใส และข้อ 68 ความลับ หรือควรมีการเผยแพร่อย่างไรต้องศึกษาในข้อ 12 การตีพิมพ์และการบริหารข้อบังคับทางการค้านั้น และข้อ 57 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

<sup>370</sup> ติมอร์-เลสเต, "ความเป็นมาของอาเซียน " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2557. แหล่งที่มา: [www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20121128-163749-350622.pdf](http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20121128-163749-350622.pdf)

<sup>371</sup> ติมอร์-เลสเต, "ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2557. แหล่งที่มา: [www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20140606-104929-167844.pdf](http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20140606-104929-167844.pdf)

<sup>372</sup> ATIGA, อรรถกถา

<sup>373</sup> ATIGA, บทที่ (Chapter) 1

นอกจากนี้ยังมีคู่มือสำหรับใช้ในการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ จัดทำโดยสำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกับศุลกากรออสเตรเลียและนิวซีแลนด์<sup>374</sup> (ต่อไปนี้จะเรียกว่าคู่มือฯ) ซึ่งมีที่มาจากการประชุมระดับอธิบดีศุลกากรอาเซียน ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549 ที่กำหนดให้สำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกับศุลกากรออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ร่วมกันจัดทำคู่มือฯ สำหรับใช้ในการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่างๆ ซึ่งรวมถึงการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพื่อใช้คู่มือดังกล่าวเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

จากทั้ง ATIGA และคู่มือฯ เกี่ยวกับเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า สามารถสรุปหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

### 3.2.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามมาตรฐานของ ATIGA มีหลักการอยู่ใน ATIGA ข้อ 62 มีสาระสำคัญว่า ประเทศสมาชิก AEC ต้องจัดให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในเรื่องพิกัตอัตราศุลกากรถิ่นกำเนิดของสินค้า และราคาศุลกากร ที่ออกโดยศุลกากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรแก่บุคคลที่ยื่นคำร้อง โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย (laws) ระเบียบข้อบังคับ (regulations) หรือ คำวินิจฉัยของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศ (administrative determinations)

ในมาตรฐานของ ATIGA ยังไม่มีกฎเกณฑ์ภายใต้ ATIGA ที่ชี้แจงแนวปฏิบัติแต่ละประเภทเป็น คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า เหมือนดังเช่นกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC เนื่องจากเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่ใน AEC ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ก็กำลังอยู่ในขั้นตอนการเริ่มนำมาใช้ในการดำเนินงานด้านศุลกากร มีประเทศที่นำมาตราการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้แล้วเพียง ประเทศ

<sup>374</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 14-

สิงคโปร์ในปี ค.ศ. 2002<sup>375</sup> ประเทศกัมพูชาเริ่มนำมามาตรการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้เมื่อ ค.ศ. 2013<sup>376</sup> ดังนั้น หลักการเบื้องต้นจะใช้ร่วมกัน ตาม ATIGA ข้อ 62

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตาม ATIGA ข้อ 62 กำหนดไว้ชัดเจนว่า การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าควรเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า ที่อนุญาตให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกในอาณาเขต หรือผู้ผลิตในอาณาเขตของอีกประเทศสมาชิกหนึ่ง<sup>377</sup> สามารถขอคำวินิจฉัยพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้า คำวินิจฉัยถึ้นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของแต่ละประเทศ<sup>378</sup> โดยถือเป็นหน้าที่ของผู้ยื่นขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ต้องยื่นคำร้อง พร้อมทั้งข้อมูลรายละเอียดสินค้าที่จำเป็นในการพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทนั้นก่อนการนำเข้า<sup>379</sup>

การที่มาตรฐานของ ATIGA กำหนดให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการอำนวยความสะดวกทางการค้าของ ATIGA ในข้อ 47 (อี) ที่ว่า การอำนวยความสะดวกทางการค้าต้องมีความชัดเจนแน่นอนประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างบรรยากาศการค้าที่ต่อเนื่อง โปร่งใส และคาดการณ์ได้ นำไปสู่การขยายโอกาสทางการค้าและการให้ความช่วยเหลือภาคธุรกิจ<sup>380</sup> และเช่นเดียวกับ RKC ตามมาตรฐานของ ATIGA แนะนำว่าหากจะมีการนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไปใช้ ก็ควรมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายแห่งชาติ<sup>381</sup>

### 3.2.2 ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า พร้อมทั้งข้อมูลรายละเอียดที่เพียงพอ<sup>382</sup> ศุลกากรต้องพิจารณาอย่างรวดเร็วและออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าภายในระยะเวลาที่กำหนด<sup>383</sup> ในเรื่องนี้

<sup>375</sup> WCO, "Communication from Singapore," [Online] Accessed: 6 August 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/wto-trade-facilitation-negotiations/~/\\_media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Facilitation/Activities%20and%20Programmes/TF%20Negotiations/WTO%20Docs/TNTF/tnTFW38pdf1.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/wto-trade-facilitation-negotiations/~/_media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Facilitation/Activities%20and%20Programmes/TF%20Negotiations/WTO%20Docs/TNTF/tnTFW38pdf1.ashx)

<sup>376</sup> General Department of Customs and Excise of Cambodia, "Advance Rulings," [Online] Accessed: 14 December 2015. Available from:

<http://oldweb.customs.gov.kh/index.php/customs-procedures/adr>,

<sup>377</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 2 (เอ)

<sup>378</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 1

<sup>379</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 2 (บี)

<sup>380</sup> ATIGA ข้อ 45 และข้อ 47 (อี)

<sup>381</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 2 (อี) และข้อ 62 วรรค 4

<sup>382</sup> ATIGA, ข้อ 62 วรรค 2 (บี) ข้อ 62 วรรค 2 (ดี)

มาตรฐานของ ATIGA ไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ว่าศุลกากรควรพิจารณาและออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าภายในกี่วัน เพื่อให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศกำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศ

เมื่อศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว มาตรฐานของ ATIGA กำหนดว่า “ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่กล่าวในการนำเข้าสินค้า ตามที่ระบุไว้ในคำวินิจฉัยนั้นทุกครั้ง” ซึ่งสอดคล้องกับในคู่มือฯ ที่ระบุว่าให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าต้องมีผลผูกพันกับทั้งผู้ยื่นคำร้องและศุลกากร ไม่ว่าจะมีการนำเข้าที่ด่านใดๆ ตามเนื้อหาในคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น<sup>384</sup> ซึ่งเรื่องรายละเอียดของเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นเรื่องที่มาตรฐานของ ATIGA ไม่ได้กำหนดไว้เหมือนอย่างมาตรฐานของ RKC มีแต่คู่มือฯ ที่มีคำแนะนำว่าอย่างน้อยต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นตามคำวินิจฉัยล่วงหน้า และเหตุผลทางกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง<sup>385</sup>

รูปแบบความผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ในมาตรฐานของ ATIGA และคู่มือฯ ไม่ได้กำหนดไว้ว่าต้องผูกพันในรูปแบบใด เพียงแต่กำหนดว่า ควรกำหนดผลผูกพันตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศ<sup>386</sup> เท่านั้น

เงื่อนไขในความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า คือ ข้อเท็จจริงในการนำเข้าต้องเป็นข้อเท็จจริงที่เหมือนกันทุกประการกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าและต้องนำมาแสดงทุกครั้งที่น่าเข้า<sup>387</sup> แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยได้มีการนำเข้าและกล่าวอ้างว่าควรเป็นไปตามคำวินิจฉัยล่วงหน้า ศุลกากรก็ยังคงมีอำนาจในการประเมินว่าข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของการนำเข้านั้น สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นใช้เป็นพื้นฐานหรือไม่<sup>388</sup> ถ้าสอดคล้องกันก็ให้มีผลผูกพันตามเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้

เรื่องระยะเวลาความมีผลผูกพัน คือ ศุลกากรจะต้องใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่กล่าวในการนำเข้าสินค้าตามที่ระบุไว้ในคำวินิจฉัยนั้นทุกครั้งเป็นระยะเวลา 3 ปี นับจากวันที่มีคำวินิจฉัยนั้น หรือระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยของฝ่ายปกครองของประเทศสมาชิก<sup>389</sup> เว้นแต่ได้พบว่าคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น ถูกแก้ไขหรือยกเลิก<sup>390</sup>

<sup>383</sup> ATIGA, ข้อ 62 วรรค 2 (อี)

<sup>384</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์], หน้า 15 และ ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

<sup>385</sup> Ibid. หน้า 15

<sup>386</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

<sup>387</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

<sup>388</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 6

<sup>389</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

### 3.2.3 การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้

โดยหลักแล้ว ในมาตรฐานของ ATIGA กำหนดว่า ให้ศุลกากรของประเทศสมาชิกผูกพันตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ออกเป็นเวลา 3 ปี นับจากวันที่มีคำวินิจฉัย หรือระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศของประเทศสมาชิก เว้นแต่ ได้พบว่าคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น มีการยกเลิก เพิกถอน โฆษะ สิ้นผล<sup>391</sup> ไม่ว่าจะใช้คำใด เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนผู้เขียนจะใช้คำว่า “คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้”

มาตรฐานของ ATIGA ก็มีการกำหนดเรื่องเหตุที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ ทั้งที่ยังอยู่ในระยะเวลาที่กำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน<sup>392</sup> เช่นเดียวกับมาตรฐานของ RKC โดยแบ่งเป็น 2 กรณี

กรณีที่ 1 ผู้ยื่นคำร้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ กรณีนี้ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ นับจากวันที่มีการออกคำวินิจฉัย<sup>393</sup>

---

*“Subject to paragraphs 1 and 5 of this Article and where available, each Member State shall apply an advance ruling to all importations of goods described in that ruling imported into its territory for three (3) years from the date of that ruling, or such other period as specified in that Member State’s respective laws, regulations or administrative determinations.”*

<sup>390</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 1 และ วรรค 5

<sup>391</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 1 และ วรรค 5

*“1 Each Member State, through its customs authorities and/or other relevant authorities, shall, to the extent permitted by its respective laws, regulations and administrative determinations, provide in writing advance rulings on the application of a person described in paragraph 2(a) of this Article, in respect of the tariff classification, questions arising from the application of the principles of Customs Valuation Agreement and/or origin of goods.*

*5. A Member State may modify or revoke an advance ruling upon a determination that the ruling was based on an error of fact or law (including human error), the information provided is false or inaccurate, there is a change in its law consistent with this Agreement, or there is a change in a material fact, or circumstances on which the ruling was based”*

<sup>392</sup> เนื่องจากมาตรฐานของทั้ง RKC และ ATIGA มีการใช้คำที่ให้ความหมายว่า คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ ซ้ำซ้อนกันหลายคำทั้ง คำว่า ยกเลิก เพิกถอน สิ้นผล โฆษะ ซึ่งบางคำใช้คำเดียวกันทั้ง RKC และ ATIGA แต่ให้ผลต่างกัน บางคำใช้คำต่างกันแต่ให้ผลเหมือนกัน เพื่อความเข้าใจผู้เขียนจึงขอใช้คำว่า “คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นเป็นอันใช้ไม่ได้”

กรณีที่ 2 หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย หรือเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญในการพิจารณา<sup>394</sup> กรณีนี้ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ แต่ในมาตรฐานของ ATIGA นั้น ไม่ได้กำหนดว่าคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ ตั้งแต่เมื่อใด เพียงแต่คู่มือแนะนำว่า ศุลกากรควรแจ้งผลให้ผู้ถือคำวินิจฉัยได้รับทราบพร้อมเหตุผล<sup>395</sup>

หากเกิดเหตุที่ทำให้คำวินิจฉัยเป็นอันใช้ไม่ได้ แม้ใน ATIGA จะไม่มีการกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ แต่ในคู่มือฯ มีการแนะนำว่า ศุลกากรของแต่ละประเทศควรมีการกำหนด grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ เพื่อรองรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นของผู้ประกอบการ ตามแต่การพิจารณาของประเทศสมาชิก แต่อย่างไรก็ตาม ควรมี grace period ในกรณีที่ขณะนั้นสินค้าได้มีการขนส่งโดยตรง (direct shipment) จากประเทศส่งออก เพื่อมายังประเทศที่นำเข้าแล้ว<sup>396</sup> ในเรื่องนี้คู่มือฯ มิได้มีการจำกัดว่ากรณีใดควรให้ grace period หรือกรณีใดไม่ควรให้ grace period ซึ่งแตกต่างจากมาตรฐานของ RKC ที่กำหนดว่า ศุลกากรจะให้ grace period ต้องเป็นกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า

ปัจจุบันประเทศใน AEC ที่นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้แล้ว ก็มีการกำหนดระยะเวลาผ่อนผันไว้ด้วย เช่น ประเทศสิงคโปร์<sup>397</sup> ที่กำหนดว่า ศุลกากรควรให้ระยะเวลาผ่อนผันแก่ผู้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าโดยสุจริต<sup>398</sup>

### 3.2.4 การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า

ATIGA มีแนวทางที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงกระบวนการฟ้องร้องทางกฎหมาย เพื่อเพิ่มความแน่นอนให้กับการดำเนินกิจกรรมทางการค้า และสร้างความยอมรับร่วมกันตามกระบวนการยุติธรรม<sup>399</sup> โดยให้เป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศสมาชิก<sup>400</sup> ซึ่งใน ATIGA

<sup>393</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 14 และ ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>394</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>395</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]., หน้า 15

<sup>396</sup> Ibid., หน้า 19

<sup>397</sup> WCO, "Communication from Singapore."

<sup>398</sup> Communication from Singapore ข้อ 6 "Customs may postpone the effective date of such modification or revocation for a period of time, where the person to whom the ruling was issued has relied in good faith on that ruling."

<sup>399</sup> ATIGA ข้อ 47 (เอฟ)

<sup>400</sup> ATIGA ข้อ 47 (เอช)



ข้อ 69 ว่าด้วย การอุทธรณ์ (Appeal) และการทบทวน (Review) กำหนดว่า ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากคำวินิจฉัยทางศุลกากรทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ATIGA สามารถยื่นขอให้มีการทบทวนต่อฝ่ายบริหารของศุลกากรที่ได้ให้คำวินิจฉัย หรือยื่นต่อหน่วยงานในระดับสูงกว่าที่กำกับดูแลหน่วยงานนั้น หรือมีการพิจารณาทบทวนและอุทธรณ์ของศาลเป็นขั้นสุดท้ายได้ ตามกฎหมายของประเทศสมาชิก<sup>401</sup> ซึ่งจะเห็นว่ามาตรฐานของ ATIGA ได้กำหนดวิธีการทั้งเป็นการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าหรือการอุทธรณ์ก็ได้ เพียงแต่ต้องมีกระบวนการยุติธรรมไว้รองรับสิทธินี้เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ในคู่มือฯ แนะนำว่า ควรจะเป็นการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยยื่นต่อศุลกากรที่พิจารณาโดยเจ้าหน้าที่คนอื่น ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ที่ทำคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม และควรเป็นเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่คนเดิม และต่อเมื่อผลการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าออกมาแล้ว ผู้ที่ได้รับความเสียหายถึงจะมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าต่อหน่วยงานภายนอก เช่น Appeal Tribunal (ในออสเตรเลีย) หรือศาลที่เกี่ยวข้องได้<sup>402</sup> และแนะนำว่าควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์เรื่องกระบวนการ ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของศุลกากรและเพื่อความเข้าใจของผู้ประกอบการ<sup>403</sup>

ในมาตรฐานของ ATIGA จะให้สิทธิในการขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าต่อศุลกากร ได้ 2 กรณี

กรณีที่ 1 ผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>404</sup> หรือ

กรณีที่ 2 ผู้ถือคำวินิจฉัยมีข้อมูลใหม่ที่ยังไม่ได้รับการพิจารณา ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถขอให้มีการพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้อีกครั้งหนึ่ง (คู่มือฯ)<sup>405</sup>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
CHULALONGKORN UNIVERSITY

<sup>401</sup> ATIGA ข้อ 69

*“1 Each Member State shall ensure that any person, in its territory, being aggrieved by any customs decision pertinent to this Agreement have access to administrative review within the customs authorities that issued the decision subject to review or, where applicable, by the higher authority supervising the administration and/or judicial review of the determination taken at the final level of administrative review, in accordance with the Member State's law.*

*2. The decision on appeal shall be given to the appellant and the reasons for such decision shall be provided in writing”*

<sup>402</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 21

<sup>403</sup> Ibid., หน้า 20

<sup>404</sup> ATIGA ข้อ 69 วรรค 1 และ Ibid. หน้า 20

<sup>405</sup> Ibid., หน้า 20

ขั้นตอนการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น ต้องเริ่มจากผู้อุทธรณ์หรือผู้ขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าจัดทำคำร้องขอให้มีการทบทวนหรือคำอุทธรณ์ตามแต่ละประเทศสมาชิกจะกำหนดให้ใช้วิธีการใด แต่ควรเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุข้อมูลทั้งหมดที่ได้พิจารณาในชั้นแรก เหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าอย่างชัดเจน ภายในระยะเวลาที่กฎหมายของประเทศสมาชิคนั้นกำหนด เมื่อหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับคำร้องหรือคำอุทธรณ์เพื่อพิจารณา ขั้นตอนนี้ประเทศสมาชิกควรกำหนดระยะเวลาที่หน่วยงานนั้นจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จด้วย หลังจากนั้นต้องมีการแจ้งผลการทบทวนหรือคำตัดสินพร้อมเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษร<sup>406</sup> หากผู้อุทธรณ์หรือผู้ขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้ายังไม่พอใจในผลการทบทวนหรือคำตัดสิน ควรกำหนดให้มีการอุทธรณ์ต่อไปได้อีกชั้นหนึ่ง<sup>407</sup>

### 3.2.5 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า

หนึ่งในแนวทางการอำนวยความสะดวกทางการค้าของมาตรฐาน ATIGA คือ ความโปร่งใส กล่าวคือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือผลการพิจารณาต่างๆ ตลอดจนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องศุลกากร ควรมีการเปิดเผยต่อผู้สนใจอย่างต่อเนื่องในเวลาที่เหมาะสม โดยอาจมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือไม่ก็ได้<sup>408</sup> วิธีการเผยแพร่นั้นอาจเผยแพร่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต หรือรูปแบบใดก็ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศสมาชิก<sup>409</sup>

จากหลักการดังกล่าว คู่มือฯ จึงได้กำหนดแนวทางเพื่อความโปร่งใสอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม คือ การกำหนดรูปแบบของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้ 2 ลักษณะ คือ

- (1) คำวินิจฉัยเฉพาะราย (Private rulings) เป็นคำวินิจฉัยที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องเท่านั้น ไม่มีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
- (2) คำวินิจฉัยที่แจ้งต่อสาธารณะ (Public rulings) จะเป็นคำวินิจฉัยที่แจ้งต่อทั้งเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการทั่วไปทราบ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง เช่น ในกรณีมีประเด็นปัญหาที่ซับซ้อน หรือ มีการเปลี่ยนแปลงในกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้ การออกคำวินิจฉัยในลักษณะนี้จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ใช้คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นหลักในการพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้ากับข้อเท็จจริงที่มีลักษณะเหมือนกัน<sup>410</sup> แต่อย่างไรก็ตาม ศุลกากรแต่ละประเทศควรมีวิธีการเปิดเผยคำวินิจฉัยล่วงหน้า เท่าที่กฎหมายของแต่ละประเทศเปิดช่องให้ทำได้เท่านั้น

<sup>406</sup> ATIGA ข้อ 69 วรรค 2

<sup>407</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์], หน้า 21

<sup>408</sup> ATIGA ข้อ 47

<sup>409</sup> ATIGA ข้อ 12 วรรค 2 และข้อ 65

<sup>410</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์], หน้า 16

สาเหตุที่ ATIGA ต้องให้ความสำคัญกับการเผยแพร่คำวินิจฉัยต่างๆ เท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ยื่นคำร้องที่มาขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าว่า ศาลากรจะมีมาตรฐานเดียวกันในทุกกรณีโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ<sup>411</sup> เพราะปัญหาการเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ศาลากรเป็นปัญหาที่สำคัญจนอาจกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี ที่เกิดขึ้นได้ในทุกประเทศทั่วโลก<sup>412</sup> และการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้ายังเสมือนการให้ประชาชนได้ตรวจสอบคำวินิจฉัยที่ออกมาแล้ว เป็นการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ได้อีกทางหนึ่งด้วย

เมื่อจะมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า ก็ควรมีข้อยกเว้นในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการด้วย ทั้งนี้ จึงเป็นเรื่องที่ศาลากรต้องรักษาสมดุลระหว่างหลักความโปร่งใสซึ่งเป็นแนวทางในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการรับรองความคุ้มครองสิทธิในข้อมูลของผู้ประกอบการ ซึ่งศาลากรควรมีการแบ่งแยกระหว่างข้อมูลที่ควรเปิดเผยเพื่อความโปร่งใสและข้อมูลที่ถือเป็นความลับของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะโดยวิธีการออกเป็นกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ใดๆ มิเช่นนั้นผู้ประกอบการที่ประสงค์จะขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า อาจเกรงว่าข้อมูลที่ตนให้ศาลากรไปเพื่อพิจารณาจะถูกเปิดเผย จนทำให้ไม่มาใช้ประโยชน์จากการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า จนทำให้มาตรการดังกล่าวไม่ให้ประโยชน์เท่าที่ควร

เรื่องข้อยกเว้นในการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้านี้ ทั้งมาตรฐานของ ATIGA<sup>413</sup> และคู่มือฯ<sup>414</sup> ได้กำหนดไว้สอดคล้องกัน โดยสรุป ดังนี้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่

<sup>411</sup> ATIGA ข้อ 47 (ดี)

<sup>412</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์], หน้า 16

<sup>413</sup> ATIGA ได้กำหนดเรื่องความลับโดยทั่วไปไว้ในข้อ 14 แต่หากเป็นเรื่องความลับที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของศาลากร ATIGA กำหนดไว้ใน ข้อ 68 "1.Nothing in this Chapter shall be construed to require any Member State to furnish or allow access to confidential information pursuant to this Chapter the disclosure of which it considers would:

(a) be contrary to the public interest as determined by its laws;

(b) be contrary to any of its laws, including but not limited, to those protecting personal privacy or the financial affairs and accounts of individual customers of financial institutions;

(c) impede law enforcement; or

(d) prejudice legitimate commercial interests, which may include competitive position of particular enterprises, public or private."

<sup>414</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์], หน้า 21

- (1) หากเปิดเผยจะเป็นการขัดต่อผลประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนด
- (2) หากเปิดเผยจะเป็นการขัดต่อกฎหมายใดๆ ของประเทศนั้นรวมถึงความลับส่วนบุคคลหรือกิจกรรมทางการเงินและบัญชีของลูกค้าส่วนบุคคลของสถาบันการเงิน
- (3) หากเปิดเผยจะขัดขวางการบังคับใช้กฎหมาย หรือ
- (4) หากเปิดเผยจะทำให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรม ซึ่งอาจรวมถึงสถานะทางการแข่งขันขององค์กรธุรกิจองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นอย่างภาครัฐหรือเอกชน<sup>415</sup>

เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ประกอบการให้เปิดเผย หรือหากมีเหตุผลใดๆ เพื่อความโปร่งใสก็เปิดเผยได้ แต่ก็ไม่ควรระบุให้เฉพาะเจาะจงจนทราบข้อมูล เช่น ไม่ควรระบุถึงตัวบุคคลหรือผู้ยื่นคำร้องขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าหรือกล่าวถึงสินค้านั้นโดยเฉพาะเจาะจง อาจจะเพียงแค่เปิดเผยข้อมูลเฉพาะรายละเอียดซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักการ โดยเจตนาเพื่อความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนถูกต้องหรือเป็นกรณีศึกษาเท่านั้น<sup>416</sup>

กล่าวโดยสรุป คือ ทั้งมาตรฐานของ ATIGA และคู่มือฯ แนะนำว่า ควรเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า หากเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามหลักความโปร่งใส แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเรื่องการรับรองความคุ้มครองสิทธิในข้อมูลของผู้ประกอบการเพื่อมิให้เกิดความเสียหายด้วย

### 3.3 หลักการให้คำวินิจฉัยก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

เมื่อผู้เขียนได้เริ่มจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากร ทั้ง 3 ฉบับ ยังไม่มีพระราชบัญญัติให้อำนาจอธิบดีออกประกาศกรมศุลกากรเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้อย่างชัดเจนและเป็นการเฉพาะ แต่อธิบดีก็ออกประกาศกรมศุลกากรในเรื่องคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ออกโดยอำนาจของมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 กล่าวคือ เป็นมาตราที่ให้อำนาจอธิบดีออกข้อบังคับสำหรับกรมศุลกากรได้ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายศุลกากร

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทย เริ่มจากในปี พ.ศ. 2547 ได้มีประกาศกรมศุลกากรที่ 110/2547 กำหนดเรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ต่อมาได้มีการปรับปรุงเป็นประกาศกรมศุลกากรที่ 54/2551 และประกาศกรมศุลกากรฉบับล่าสุด ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม

<sup>415</sup> ATIGA, ข้อ 68

<sup>416</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 21 และ: ATIGA ข้อ 68 (1)

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 คือ ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 เรื่อง การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า (Advanced Ruling on Tariff Classification) ซึ่งให้แก่ผู้มีความประสงค์จะนำของเข้า ซึ่งต้องการทราบประเภทพิกัตอัตราศุลกากรของสินค้า ก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถทราบประเภทพิกัตอัตราศุลกากรของของที่นำเข้าล่วงหน้าได้ตามมาตรฐาน

ลำดับต่อมาจึงมีการนำมาใช้กับการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า (Advanced Ruling on Valuation) เพื่อพัฒนาระบบพิธีการและราคาศุลกากรให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น และเริ่มดำเนินการรับคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

ลำดับสุดท้าย คือ การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า (Advanced Ruling on Rules of Origin) เป็นการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าแก่ผู้มีความประสงค์จะนำของเข้ามาจากประเทศที่มีพันธกรณีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีร่วมกัน ซึ่งต้องการทราบถิ่นกำเนิดของสินค้า ก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยดำเนินการตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

จากประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 เรื่อง การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 เรื่อง การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 เรื่อง การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า สามารถสรุปหลักการให้คำวินิจฉัยก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

### 3.3.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภทให้สิทธิเฉพาะผู้นำเข้าเท่านั้นที่จะขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ และต้องเป็นผู้ประกอบการที่วางแผนจะนำของเข้า<sup>417</sup> โดยอาจจะแสดงหลักฐานการนำเข้าด้วยหรือไม่ก็ได้ ซึ่งการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า มีการกำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นคำร้องไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร แต่ในการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไม่มีการกำหนดไว้ว่าต้อง

<sup>417</sup> ข้อ 1 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553, 7/2553 และ 67/2552

ยื่นคำร้องภายในกี่วันก่อนนำเข้า<sup>418</sup> เพียงแต่กำหนดว่าให้ยื่นคำร้องก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรเท่านั้น<sup>419</sup>

ผู้ยื่นคำร้องทั้งสามประเภทต้องจัดเตรียมแบบคำร้องตามที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานจำเป็น ที่ศุลกากรจะใช้พิจารณาออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าในแต่ละประเภทได้ ซึ่งจะกำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากร<sup>420</sup> เช่น เอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับรายละเอียดของสินค้าเกี่ยวกับตัวตน และเกี่ยวกับธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ซึ่งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพราะในประกาศทั้ง 3 ฉบับไม่ได้กำหนดให้ศุลกากรเรียกค่าธรรมเนียมได้<sup>421</sup> จากผลที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติให้อำนาจให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า จึงไม่สามารถออกกฎกระทรวงเรื่องค่าธรรมเนียมในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ดังนั้น หน้าที่ของผู้ยื่นคำร้องคือ ต้องเตรียมเอกสารหรือหลักฐานให้ครบถ้วนตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น หากข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วนศุลกากรจะไม่รับคำร้อง

### 3.3.2 ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าของไทยตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 และประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้ามีผลเพียงการให้คำปรึกษาแนะนำเท่านั้น<sup>422</sup> มีเพียงการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ประเภทเดียวที่กำหนดว่าให้ผลผูกพัน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือ<sup>423</sup>

อย่างไรก็ตาม การมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้านี้เป็นผลผูกพันตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 และการมีผลผูกพันตามประกาศกรมศุลกากรนี้ มีผลทางกฎหมายอย่างนั้น จะพิจารณาจากถ้อยคำที่ใช้ในประกาศกรมศุลกากรเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องพิจารณาเรื่องลำดับศักดิ์ของกฎหมายนั้นประกอบด้วย ดังนี้

<sup>418</sup> ข้อ 2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 และ 7/2553

<sup>419</sup> ข้อ 1 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

<sup>420</sup> ข้อ 2.2 (2) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ (2.1.2) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553  
ข้อ 2(1.2) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

<sup>421</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553, 7/2553 และ 67/2552

<sup>422</sup> ข้อ 5.1 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 และข้อ 5 (1) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

<sup>423</sup> ข้อ 5.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553

ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย คือ ลำดับชั้นแห่งค่าบังคับของกฎหมาย<sup>424</sup> ซึ่งตามหลักการแบ่งแยกอำนาจทำให้กฎหมายแต่ละลำดับไม่เท่าเทียมกัน ขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายนั้นออกโดยองค์กรใด<sup>425</sup> ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้แบ่งแยกองค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตยออกเป็นสามองค์กร ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ<sup>426</sup> โดยหลักแล้ว แต่ละฝ่ายต้องสามารถควบคุมและตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ (check and balance) เพื่อให้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับความคุ้มครอง กล่าวคือ ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจในการตรากฎหมาย ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการใช้อำนาจดังกล่าวนั้นก็ต้องใช้อำนาจตามที่กฎหมายจากฝ่ายนิติบัญญัติให้อำนาจ และไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายหรือการบริหารราชการแผ่นดินต้องสามารถตรวจสอบได้โดยฝ่ายตุลาการที่ยึดถือตัวบทกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติ<sup>427</sup>

ในกฎหมายไทยแบ่งลำดับศักดิ์ของกฎหมายได้เป็น 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับแรก รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงสุดมีค่าบังคับสูงสุด กฎหมายใดจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้ ต่อมากฎหมายที่มีลำดับศักดิ์รองลงมาจากรัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายที่บัญญัติในรูปพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดที่ผ่านการรับรองโดยรัฐสภา กฎหมายเหล่านี้ออกมาโดยอาศัยอำนาจรัฐธรรมนูญโดยตรง ซึ่งทั้งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่บัญญัติในรูปพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดที่ผ่านการรับรองโดยรัฐสภา ล้วนเป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติทั้งสิ้น แต่จะมีกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์ต่ำที่สุด คือ กฎหมายลำดับรอง (กฎ) ที่มีความแตกต่างจากกฎหมายสองลำดับแรก คือ เป็นกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารออกกฎข้อบังคับได้ โดยอาศัยอำนาจจากพระราชบัญญัติ เพื่อให้สามารถบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายแม่บทได้

การใช้อำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองของฝ่ายบริหารนี้ ไม่ใช่อำนาจเด็ดขาดของฝ่ายบริหาร เนื่องจากการออกกฎหมายลำดับรองต้องกำหนดรายละเอียดตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บท โดยต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายแม่บทกำหนดไว้ จะขัดแย้งหรือออกเกิน

<sup>424</sup> สมยศ เชื้อไทย, *คำอธิบายวิชากฎหมายแพ่งหลักทั่วไป*, พิมพ์ครั้งที่ 14, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน 2550), หน้า.88

<sup>425</sup> บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, *กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538), หน้า.14

<sup>426</sup> มาตรา 3 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

*“อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”*

<sup>427</sup> ศุภชัย นิธิศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แบ่งแยกองค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตยอย่างไร" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2558. แหล่งที่มา: [www.tulawcenter.org/law-clinic/content/46](http://www.tulawcenter.org/law-clinic/content/46)

ขอบเขตกฎหมายแม่บทไม่ได้ หากขัดแย้งหรือออกเกินขอบเขตกฎหมายแม่บทจะทำให้กฎหมายลำดับรองนั้นไม่มีผลใช้บังคับ ซึ่งลักษณะที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารออกกฎหมายลำดับรองนั้นต้องไม่เป็นการมอบอำนาจอันเป็นสาระสำคัญของรัฐสภาให้กับองค์กรฝ่ายบริหารไปทำ

**ตัวอย่างของประกาศกรมศุลกากรฉบับอื่นๆ** “ประกาศกรมศุลกากรที่ 210/2558 เรื่องพิธีการศุลกากรว่าด้วยการผ่านแดน” ซึ่งมีบทอาศัยอำนาจว่า

“อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469”

“และ มาตรา 58 มาตรา 58/1 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557”

มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 บัญญัติว่า

มาตรา 3 “... “อธิบดี” ให้มีหน้าที่บังคับบัญชาควบคุมบรรดาพนักงานทั้งหลายในกรมศุลกากร มีอำนาจให้เงินเดือนและเงินรางวัล เรียกประกันสำหรับความประพฤติ และ ออกข้อบังคับสำหรับกรมตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และบังคับการให้เป็นไปตามนั้น”

“ข้อบังคับสำหรับกรม” มีรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น ประมวลข้อบังคับศุลกากร พ.ศ. 2481 ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2544 คำสั่งเฉพาะกรมศุลกากร คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ระเบียบกรมศุลกากร และประกาศกรมศุลกากร เป็นต้น<sup>428</sup> ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ คือ ถ้าเป็น “ประมวล คำสั่ง บันทึก<sup>429</sup>” จะมีไว้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรรับทราบและถือปฏิบัติได้เท่านั้น ไม่ใช่กฎหมายลำดับรอง<sup>430</sup> แต่ถ้าเป็น “ประกาศกรมศุลกากร” จะมีไว้เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและถือปฏิบัติ<sup>431</sup> ซึ่งการจะออกประกาศที่บังคับใช้ได้เป็นการทั่วไปนั้นต้องมีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง

ในเรื่องสถานะของประกาศกรมต่างๆ ตามความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 604/2543 อธิบายว่า “ประกาศของส่วนราชการต่างๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ กล่าวคือ ประเภทแรก เป็นประกาศที่ส่วนราชการใช้เพื่อ

<sup>428</sup> สงบ สิทธิเดช, "อำนาจในการออกข้อบังคับสำหรับกรม" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 2559. แหล่งที่มา: <http://dr-sangob-customs-law.blogspot.com/2010/09/3-5.html>

<sup>429</sup> คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา (เลขเสรีจที่ 305/2531 สิงหาคม 2531) ได้วินิจฉัยเรื่อง ปัญหาอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรในการสั่งการ ไม่ว่าจะได้สั่งการในรูป “คำสั่งทั่วไป” หรือ “บันทึกสั่งการ” ก็ย่อมมีผลเป็นเช่นเดียวกัน

<sup>430</sup> คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3033/2545 ว่า “แม้คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรจะมีกฎหมายก็ตาม แต่ก็เป็นการสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งใช้เป็นหลักปฏิบัติทั่วไป”

<sup>431</sup> สงบ สิทธิเดช, "อำนาจในการออกข้อบังคับสำหรับกรม" [ออนไลน์].



การแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ประเภทที่สอง เป็นประกาศที่มีผลใช้บังคับต่อบุคคลทั่วไปมีลักษณะเป็นกฎหมายลำดับรอง

หากเปรียบเทียบกับข้อบังคับต่างๆ ของกรมสรรพากร ก็มีทั้งข้อบังคับที่เป็นกฎหมายลำดับรองและไม่ใช่เช่นเดียวกัน คือ กรณีที่ข้อบังคับใดอ้างว่าอาศัยอำนาจตามความในบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หรืออนุบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ข้อบังคับนั้นถือเป็นกฎหมายลำดับรอง เช่น พระราชกฤษฎีกากฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และระเบียบกระทรวง คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. (ใช้บังคับโดยทั่วไป) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร หรือกรณีที่ข้อบังคับนั้นออกโดยไม่อาศัยอำนาจตามความในบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หรืออนุบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ข้อบังคับนั้นก็ไม่ถือเป็นกฎหมายลำดับรอง เช่น คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.../(ระบุปีพ.ศ.)<sup>432</sup> อธิบดีมีอำนาจในการกำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าพนักงานสรรพากรในการปฏิบัติงานการรัษฎากร เนื่องจากอธิบดีกรมสรรพากรไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะออกคำสั่งที่ใช้บังคับโดยทั่วไป แต่มีอำนาจสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ถือปฏิบัติ หรือประกาศกรมสรรพากรซึ่งเป็นประกาศเพื่อให้ทราบข้อความบางประการ<sup>433</sup>

ในกรณีตัวอย่าง มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มีข้อพิจารณาว่า อำนาจของอธิบดีในการออก “ข้อบังคับสำหรับกรมตามที่เห็นว่าจำเป็น” ในที่นี้จะมีขอบเขตอย่างไร

แม้ตามกฎหมายฝ่ายบริหารจะสามารถออกกฎหมายลำดับรองตามความจำเป็นได้ แต่ไม่ใช่เป็นการออกกฎหมายอย่างไรก็ได้ตามอิสระ คือ ยังต้องอยู่ภายใต้อำนาจของกฎหมายแม่บท เช่น ในกรณีตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรที่ 210/2558 เรื่องพิธีการศุลกากรว่าด้วยการผ่านแดนนี้ คำว่า “บังคับการให้เป็นไปตามนั้น” คือ เพื่อบังคับให้เป็นไปตาม “พระราชบัญญัติศุลกากร มาตรา 58 มาตรา 58/1 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469”<sup>434</sup>

จากตัวอย่างของประกาศกรมศุลกากรฉบับอื่นๆ เหตุผลที่ประกาศกรมศุลกากรที่ 210/2558 มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรองเพราะอาศัยอำนาจอธิบดีตามมาตรา 3 ให้ออกประกาศเพื่อให้บังคับ

<sup>432</sup> คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 31/2550 ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.78/2541 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2541 ไม่ใช่กฎหมาย เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติภายในที่อธิบดีกรมสรรพากรวางไว้ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติ เท่านั้น

<sup>433</sup> กรมสรรพากร, "100 ถาม-ตอบความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559. . แหล่งที่มา: [http://www.rd.go.th/fileadmin/download/eBook/100revenuecode\\_121055.pdf](http://www.rd.go.th/fileadmin/download/eBook/100revenuecode_121055.pdf)

<sup>434</sup> “มาตรา 58 ผู้ใดนำของเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร ....จะต้องยื่นใบขนสินค้าตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา 58/1 ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจสอบ ตรวจค้นของที่นำเข้าเพื่อการผ่านแดน...ตามที่อธิบดีกำหนด”

ให้เป็นไปตาม “พระราชบัญญัติศุลกากร มาตรา 58 และ 58/1 เรื่องพิธีการศุลกากรว่าด้วยการผ่านแดน”

ส่วนกรณีการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ที่ออกโดยอธิบดีกรมศุลกากร ซึ่งในประกาศดังกล่าวระบุว่า “ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469” ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจมาตรา 3 เพียงมาตราเดียว แม้อธิบดีจะสามารถออกหลักการทางกฎหมายที่จำเป็นได้อย่างอิสระ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ที่เป็นกฎหมายแม่บทยังไม่เคยมีหลักการหรือบทบัญญัติใดๆ เกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาก่อน อธิบดีกรมศุลกากรจึงไม่สามารถออกกฎหมายลำดับรองที่เกินขอบเขตกฎหมายแม่บทมาบังคับใช้ได้ และอำนาจในการออกกฎหมายไม่ใช่อำนาจเด็ดขาดของฝ่ายบริหาร อธิบดีจึงไม่สามารถออกกฎหรือข้อบังคับที่ไม่มีอยู่ในหลักการหรือขอบเขตที่กฎหมายแม่บทบัญญัติไว้แล้วได้ ดังนั้น ผลผูกพันของคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า 1 ปี ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 จึงไม่ใช่ความผูกพันตามกฎหมายลำดับรอง<sup>435</sup> แต่เป็นคำสั่งที่ใช้สั่งเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามได้เช่นเดียวกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3033/2545 และประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 มีสถานะเป็นเพียงประกาศเพื่อแจ้งข้อมูลต่างๆ ต่อประชาชนเท่านั้น ตามแนวความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาความเห็นทางกฎหมายเรื่องเสร็จที่ 604/2543 ที่ได้กล่าวมาแล้ว

จากหลักการดังกล่าว ถึงแม้การให้คำวินิจฉัยเงินสำเนียดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าของไทยตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 และประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 จะมีการกำหนดไว้ว่า ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันเหมือนประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 อย่างไรก็ตามไม่ใช่ผลผูกพันตามกฎหมาย เพราะประกาศกรมศุลกากรทั้ง 2 ฉบับ ก็ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตราเดียวกัน

### 3.3.3 การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้

โดยทั่วไปเมื่อศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถนำคำวินิจฉัยนั้นไปใช้ได้จนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาที่มีผลผูกพันที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ การที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ ทั้งที่ยังอยู่ในระยะเวลาที่กฎหมายตามเหตุต่อไปนี้

<sup>435</sup> ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 เพิ่งจะมีบทบัญญัติเกี่ยวกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าในพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

หากมีเหตุที่ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย กรณีนี้ใช้เฉพาะการคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า<sup>436</sup>

หากมีเหตุที่สินค้านั้นเป็นสินค้าชนิดเดียวกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล ซึ่งเป็นเหตุที่หากศุลกากรรู้ถึงเหตุนี้ในระหว่างทำการพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้า ศุลกากรต้องปฏิเสธหรือยกคำร้องนั้น แต่เมื่อผ่านขั้นตอนการพิจารณาจนกระทั่งออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าไปแล้ว ไม่สามารถจะปฏิเสธหรือยกคำร้องได้แล้ว จะมีผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นจะเป็นอันใช้ไม่ได้นับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย โดยกรณีนี้ใช้กับคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท<sup>437</sup>

หากมีเหตุที่เกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายทั้ง กฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราศุลกากร หรือ เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับราคาศุลกากร หรือมีเหตุที่ศุลกากรได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติมหรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น มีคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น ผลคือสำหรับคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านั้น ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับแต่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้ หรือนับแต่มีเหตุนั้นเกิดขึ้นโดยไม่มีผลย้อนหลัง<sup>438</sup> แต่ถ้าเป็นคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าผลคือ ให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ย้อนหลังไปนับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย<sup>439</sup>

หากมีประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม ผลคือ ให้เฉพาะคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับแต่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้หรือนับแต่มีเหตุนั้นเกิดขึ้น<sup>440</sup>

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทใดและไม่ว่าคำวินิจฉัยล่วงหน้าจะเป็นอันใช้ไม่ได้ด้วยเหตุผลใด ศุลกากรก็ไม่มีการกำหนด grace period ให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ อีกทั้งคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทในขณะนั้นก็ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย<sup>441</sup>

<sup>436</sup> ข้อ 6.1 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553

<sup>437</sup> ข้อ 2 วรรคท้าย ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 3.2 ตอนท้าย ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 2 (3) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

<sup>438</sup> ข้อ 2 วรรคท้าย และ ข้อ 6 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 5.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553

<sup>439</sup> ข้อ 2 (3) และ ข้อ 5 (2) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552

<sup>440</sup> ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศุลกากร 13/2553

### 3.3.4 การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยถินกำเนิดสินค้าล่วงหน้าของไทย ให้สิทธิผู้ยื่นคำร้อง (ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้า) ขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า ในกรณีเดียว คือ ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น ไม่มีการให้สิทธิขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้ากรณีผู้ถือคำวินิจฉัยมีข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งมีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้าเหมือนอย่างมาตรฐานของ ATIGA หรือในกรณีไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้าเหมือนอย่าง RKC

การยื่นคำร้องขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า ให้ยื่นต่อสำนักพิกัตอัตราศาลการ กรมศาลการได้ภายใน 30 วันทำการ นับแต่วันที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยมีแบบแนบท้ายประกาศสำหรับยื่นคำร้อง ซึ่งศาลการจะต้องดำเนินการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันประทับตรารับเรื่อง<sup>442</sup>

ผลการทบทวนคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้าและถินกำเนิดสินค้าล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด แต่อย่างไรก็ตามผลการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าก็มีผลเสมือนคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม คือ ผลการทบทวนคำวินิจฉัยถินกำเนิดสินค้าล่วงหน้ามีผลเพียงคำปรึกษาแนะนำ ส่วนผลการทบทวนคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้าแม้ในประกาศกรมศาลการที่ 13/2553 จะกำหนดให้มีผลผูกพัน 1 ปีนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือ แต่จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 3.3.2 ทำให้ผลการทบทวนคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้านั้นมิใช่ผลผูกพันตามกฎหมายเช่นกัน<sup>443</sup>

ส่วนการให้คำวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้าเป็นคำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทเดียวเท่านั้นที่ไม่ให้สิทธิผู้ยื่นคำร้อง (ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้า) ขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>444</sup>

### 3.3.5 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า

คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทของไทยไม่อนุญาตให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>445</sup> แม้แต่ในประมวลระเบียบปฏิบัติศาลการ พ.ศ. 2556 หรือเว็บไซต์ของศาลการ ก็ไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าใดๆ

<sup>441</sup> ทั้งในประกาศกรมศาลการ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 ไม่มีการกำหนดเรื่องการกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ หรือในพระราชบัญญัติศาลการ พ.ศ. 2469 ยังไม่มีแม้แต่การบัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

<sup>442</sup> ข้อ 7 ประกาศกรมศาลการที่ 13/2553 และ ข้อ 6 ตามประกาศกรมศาลการที่ 7/2553

<sup>443</sup> ข้อ 7.3 ตามประกาศกรมศาลการที่ 13/2553 และ ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศาลการที่ 7/2553

<sup>444</sup> ประกาศกรมศาลการที่ 67/2552 ไม่มีการกำหนดเรื่อง การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้แต่อย่างใด

### 3.4 หลักการให้คำวินิจฉัยหลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

นับตั้งแต่ศุลกากรได้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 ในหัวข้อ 3.3 ก็ได้มีผู้ประกอบการที่ให้ความสนใจและมีการขอให้ศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะคำวินิจฉัยพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้า

ประเภทสินค้าที่ผู้ประกอบการต้องการทราบข้อมูลพิกต์อัตราศุลกากรมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมพลาสติก จากข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 - 31 ธันวาคม 2557 พบว่าผู้ประกอบการที่มีคำร้องขอให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศุลกากรในระดับตอนมากที่สุดคือ ตอนที่ 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก และประเภทพิกต์ที่มีคำร้องขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามากที่สุดคือ 3926.90 ของอื่นๆ ทำด้วยพลาสติก อุตสาหกรรมพลาสติกมีบทบาทสำคัญต่ออนาคตของระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก ใน พ.ศ. 2557 อุตสาหกรรมพลาสติกได้สร้างรายได้รวมแก่ประเทศไทย มากกว่า 6 แสนล้านบาท ปัจจุบันมีผู้ประกอบการกว่า 5,000 ราย มีการจ้างงานกว่า 200,000 คน<sup>446</sup> และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากพลาสติกเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตหลายชนิดของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ วัสดุก่อสร้างและบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น<sup>447</sup> นอกจากนี้ยังเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่สำคัญของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ที่ประเทศไทยมีความแข็งแกร่งอยู่แล้วให้เกิดความมั่นคงยิ่งขึ้น นอกจากนี้ใน พ.ศ. 2558 อุตสาหกรรมพลาสติกได้ถูกจัดให้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่เป็นยุทธศาสตร์ของไทยเพื่อรองรับการเปิด AEC อีกด้วย<sup>448</sup>

แต่อย่างไรก็ตาม การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 และ 67/2552 ยังมีได้รับความสนใจจาก

<sup>445</sup> ทั้งในประกาศกรมศุลกากร 13/2553 7/2553 และ 67/2552 ไม่มีการกำหนดเรื่องการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า หรือในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ยังไม่มีแม้แต่การบัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

<sup>446</sup> Thailandindustry.com, "6 ยุทธศาสตร์เพื่ออุตสาหกรรมพลาสติกไทย" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา:

[www.thailandindustry.com/news/view.php?id=9773&section=23&rcount=Y](http://www.thailandindustry.com/news/view.php?id=9773&section=23&rcount=Y)

<sup>447</sup> สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, "สศอ.ชง 6 ยุทธศาสตร์หนุนอุตสาหกรรมพลาสติกไทย" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: [www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/semi-OIEnews3.doc](http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/semi-OIEnews3.doc)

<sup>448</sup> สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), "ผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย (High-Impact Sectors) 6 สาขา" [ออนไลน์].

ผู้ประกอบการที่จะขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามากกว่าที่ควร จากสภาพปัญหาที่ผู้เขียนจะกล่าวไว้ในบทที่ 4 ในหัวข้อ 4.1 ใน พ.ศ. 2557 จึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในการประเมินค่าภาษีและการเสียภาษี<sup>449</sup>

เดิมผู้เขียนได้เริ่มจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตั้งแต่กฎหมายศุลกากรไทยยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในพระราชบัญญัติศุลกากร แต่ระหว่างที่ผู้เขียนได้ดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ระยะหนึ่ง สถานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือ สนช. ได้มีมติเห็นชอบพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม ที่มีผลทำให้กฎหมายศุลกากรของไทยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นครั้งแรก<sup>450</sup>

มาตรา 13/1-13/4 มีสาระสำคัญ คือ ให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้อย่างมีผลผูกพันต่อศุลกากรและผู้ยื่นคำร้อง<sup>451</sup> ทั้งการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า โดยให้อำนาจศุลกากรในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามประกาศกระทรวง<sup>452</sup> และให้นำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการดำเนินงานของศุลกากร<sup>453</sup> ส่วนในรายละเอียดของมาตรการให้อธิบติกำหนด<sup>454</sup>

<sup>449</sup> หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

<sup>450</sup> พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 มาตรา 13/3 และมาตรา 13/4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 โดย

มาตรา 13/1 วรรคแรก บัญญัติว่า

“เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประเมินค่าภาษีและการเสียภาษี ผู้ที่มีความประสงค์จะนำของเข้ามาในราชอาณาจักรอาจยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีเพื่อพิจารณาเป็นการล่วงหน้าในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) กำหนดราคาของของนำเข้า

(2) กำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดตามที่ระบุไว้ใน

สัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ

(3) ติความพิกัตอัตราศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกประเภทของของในพิกัตอัตราศุลกากร

การยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด”

<sup>451</sup> มาตรา 13/4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

<sup>452</sup> มาตรา 13/2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

<sup>453</sup> มาตรา 109/1 และ 109/2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

<sup>454</sup> มาตรา 13/1 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

ดังที่กล่าวไว้แล้วในข้อ 3.3.2 ว่ากฎหมายลำดับรองมีสถานะมีสถานะต่ำกว่าพระราชบัญญัติ ดังนั้น บทบัญญัติ เนื้อหาของกฎหมายลำดับรองจึงออกเกินอำนาจแม่บท<sup>455</sup> หรือมีผลเป็นการขยายหลักการของตัวแม่บทไม่ได้<sup>456</sup> แต่ฝ่ายนิติบัญญัติก็จำเป็นต้องมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในหน่วยงานนั้น ออกกฎหมายลำดับรองเพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายได้ (fill up in details) ดังนั้น หากเรื่องใดกฎหมายระดับพระราชบัญญัติมีได้บัญญัติไว้แจ้งชัดให้ออกกฎหมายลำดับรอง ฝ่ายบริหารจะออกกฎหมายลำดับรองกำหนดรายละเอียดในเรื่องนั้นมิได้<sup>457</sup> หน้าที่หลักของกฎหมายลำดับรองจึงมีเพียง การทำหน้าที่กำหนดรายละเอียด ในการปฏิบัติ ตามกฎหมายแม่บท ว่าให้ฝ่ายบริหารออกกฎหมายลำดับรองในรูปแบบใด เรื่องใด มีขอบเขตแค่ไหน เช่น มาตรา 13/1 วรรคสอง บัญญัติว่า “การยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด” ซึ่งคำว่า “หลักเกณฑ์” หมายถึง ในเรื่องนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง เช่น ต้องมีเอกสารหลักฐานอะไร “วิธีการ” หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินการในเรื่องนั้นว่าต้องทำอะไรก่อนหลัง “เงื่อนไข” หมายถึง ต้องทำอย่างไรจึงจะเกิดผลทางกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าเหล่านี้เป็นขั้นตอนดำเนินการอันเป็น “process” เพื่อให้กฎหมายแม่บทบังคับใช้ได้และมีผลในการปฏิบัติ<sup>458</sup>

ในปัจจุบัน อธิบดีกรมศุลกากรได้มีประกาศกรมศุลกากรที่ออกตามความในมาตรา 13/1 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว คือ การให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 นอกจากนี้ ศุลกากรได้ออกคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากรฉบับดังกล่าว ที่ว่าให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้แก่ คำสั่งทั่วไป

<sup>455</sup> ในเรื่องเสรีที่ 73/2502 คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นไว้ดังนี้ “กฎกระทรวง ถ้าไปปลงล้างข้อความในพระราชบัญญัติแล้ว ข้อความนั้นก็เกินแม่บท (ultra vires) จะใช้บังคับหาได้ไม่ ซึ่งเป็นหลักกฎหมายทั่วไป (general principle)”

<sup>456</sup> ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "การจัดทำกฎหมายลำดับรองของฝ่ายบริหาร" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: [http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com\\_content&task=view&id=8&Itemid=12,](http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=view&id=8&Itemid=12)

<sup>457</sup> Ibid.

<sup>458</sup> (ความเห็นแย้ง นายหัสสุภูมิ วิจิตวิริยกุล ตุลาการศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ.15/2545)

กรมศุลกากรที่ 6/2558 เรื่องการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า คำสั่งทั่วไป กรมศุลกากรที่ 7/2558 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 5/2558 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

### 3.4.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนก่อนนำเข้า

ขั้นตอนโดยรวมเหมือนกับก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 แต่มีความแตกต่างจากเดิม คือ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท ไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ เพราะไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการดำเนินงานในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ ในขณะนั้น แม้แต่กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก็ยังมี ส่วนประกาศกรมศุลกากรที่เกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก็เป็นเพียงเป็นประกาศเพื่อแจ้งข้อมูลต่างๆ ยังไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง แต่ปัจจุบัน หลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นขั้นตอนที่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้แล้ว ตามผลของมาตรา 13/2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องพร้อมข้อมูลรายละเอียดครบถ้วนเพียงพอที่ศุลกากรจะพิจารณาแล้ว เจ้าหน้าที่จะออกไปสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียมและนำหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร<sup>459</sup> และความแตกต่างอีกเรื่องหนึ่งคือ เรื่องการดำเนินการทางศุลกากรในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ศุลกากรจะไม่ยอมรับการดำเนินงานโดยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แต่หลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 มาตรา 109/1<sup>460</sup> ระบุให้ถือว่า การดำเนินการทางศุลกากรในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มีผลโดยชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับการดำเนินการทางศุลกากรโดยเอกสาร แม้ในเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะยังไม่กำหนดให้ฝ่ายผู้ยื่นคำร้องดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อศุลกากรได้ แต่เจ้าหน้าที่ศุลกากรก็สามารถส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อผู้ยื่นคำ

<sup>459</sup> ข้อ 3.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.4 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.4 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558

<sup>460</sup> มาตรา 109/1 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 บัญญัติว่า

“การดำเนินการทางศุลกากร ถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่ามีผลโดยชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับการดำเนินการทางศุลกากรโดยเอกสาร ทั้งนี้ การนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการศุลกากรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”



ร้องได้ อย่างไรก็ตาม ศาลากรจะทำตามเจตนารมณ์ของมาตรา 109/1 ได้มากเพียงไรนั้น ยังต้องขึ้นอยู่กับการพัฒนาด้านระบบเทคโนโลยีอีกด้วย<sup>461</sup>

### 3.4.2 ความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 คำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายตามที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 3.3.2 แต่เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ก็มีการเพิ่มเติม มาตรา 13/1 ให้ผู้ที่จะนำเข้ายื่นคำร้องต่ออธิบดี เพื่อขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ใน 3 ประเภท คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถึงกำเนิดล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศาลากรล่วงหน้า และผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13/4

*มาตรา 13/4 บัญญัติว่า “การพิจารณาของอธิบดีตามมาตรา 13/1 ให้มีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอและตามระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด”*

มาตรานี้เป็นการบัญญัติเพื่อรับรองผลผูกพันว่า การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าผูกพันทั้งผู้ยื่นคำร้องและศาลากร แต่ถ้อยคำที่ว่า “ให้มีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอ” เป็นการกำหนดว่าการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าผูกพันเฉพาะผู้ยื่นคำร้องเท่านั้น ไม่ผูกพันผู้ประกอบการรายอื่นแม้จะมีข้อเท็จจริงเดียวกัน อีกทั้งยังมีมาตรา 13/1 วรรคสอง พระราชบัญญัติศาลากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ในสถานะกฎหมายแม่บท ที่ให้อำนาจอธิบดีกรมศาลากรในการออกกฎหมายลำดับรองกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ดังนี้ มาตรา 13/1 วรรคสอง “การยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด”

จากผลของมาตรา 13/1 วรรคสอง อธิบดีจึงออกประกาศกรมศาลากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลากรล่วงหน้า ประกาศกรมศาลากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศาลากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศาลากรล่วงหน้า เพื่อกำหนดรายละเอียดตามขอบเขตที่พระราชบัญญัติศาลากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ให้อำนาจไว้ โดยประกาศกรมศาลากรทั้ง 3 ฉบับ มีบทอาศัยอำนาจมีสาระสำคัญเหมือนกัน คือ “อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศาลากร พุทธศักราช 2469 และมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 และมาตรา 13/4 แห่งพระราชบัญญัติศาลากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

<sup>461</sup> ข้อ 3.3-3.4 ตามประกาศกรมศาลากรที่ 39/2558 ข้อ 4.2 ตามประกาศกรมศาลากรที่ 40/2558 ข้อ 4.2 ตามประกาศกรมศาลากรที่ 38/2558

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 อธิบดีกรมศุลกากร”<sup>462</sup> ซึ่งมีการอ้างบทอาศัยอำนาจเพิ่มเติม คือ มาตรา 13/1 มาตรา 13/2 และมาตรา 13/4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มิใช่อ้างมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 เพียงมาตราเดียวเหมือนประกาศกรมศุลกากรชุดก่อน

ปัจจุบันการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภท ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 กำหนดว่า ให้มีผลผูกพันทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งศุลกากรและผู้ยื่นคำร้อง<sup>463</sup> กล่าวคือ “ผู้ถือคำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสามารถใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับสินค้าที่เข้ามาในราชอาณาจักร” หรือ “ผู้ถือคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสามารถใช้อ้างอิงในการสำแดงถิ่นกำเนิดในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือในเอกสารอื่นๆ” หรือ “ผู้ถือคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าใช้อ้างอิงในการสำแดงธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาศุลกากรของสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร” โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรจะถือปฏิบัติตามเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากทั้งถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากร และบทบัญญัติที่อาศัยอำนาจของประกาศกรมศุลกากร ที่มาจากกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ให้อำนาจอธิบดีในการออกประกาศกรมศุลกากร ที่มีเนื้อหาอยู่ในขอบเขตและตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บทแล้ว รูปแบบความผูกพันของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทของไทย ในปัจจุบันจึงเป็นรูปแบบผลผูกพันตามกฎหมาย

ผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภทจะผูกพันเป็นระยะเวลา 2 ปี<sup>464</sup> นับจากมีการแจ้งผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

เงื่อนไขในความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท คือ ให้ผูกพันกับสินค้าหรือธุรกรรมการค้าที่เหมือนกันทุกประการในคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

### 3.4.3 การกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ประกอบการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้

โดยหลักคำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภทมีผลผูกพันเป็นระยะเวลา 2 ปี นับจากมีการแจ้งผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>465</sup> เว้นแต่ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้เนื่องจากมีเหตุดังต่อไปนี้

<sup>462</sup> หากเป็นประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า จะอ้างมาตรา 13/3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ด้วย เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับราคาศุลกากรเท่านั้น

<sup>463</sup> ข้อ 5 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>464</sup> ข้อ 5.3 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>465</sup> ข้อ 5.3 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

(1) หากมีเหตุที่ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย กรณีนี้ใช้กับคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท<sup>466</sup> หรือหากศาลการพบว่า เป็นธุรกรรมการค้าที่สมมติขึ้นไม่สมเหตุสมผล ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย กรณีนี้ใช้เฉพาะกับคำวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้า<sup>467</sup>

(2) หากมีการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าไปแล้ว และพบภายหลังว่าข้อเท็จจริงเดียวกันหรือข้อเท็จจริงที่มีลักษณะเดียวกันอยู่ระหว่างชั้นอุทธรณ์ หรืออยู่ระหว่างการดำเนินงานของกรมศาลการ หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล ผลคือ คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ นับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย โดยกรณีนี้ใช้กับคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท<sup>468</sup>

(3) หากมีเหตุที่เกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายทั้ง กฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศาลการ หรือเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับราคาศาลการ หรือมีเหตุที่ศาลการได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติมหรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น มีคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศาลการ ผลคือ ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับแต่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้หรือนับแต่มีเหตุที่นั้นเกิดขึ้นโดยไม่มีผลย้อนหลัง กรณีนี้ใช้กับคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท<sup>469</sup>

(4) หากประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ผลคือ ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้นับแต่วันที่นำเข้า กรณีนี้ใช้กับเฉพาะกรณีคำวินิจฉัยพิกัดอัตราศาลการล่วงหน้า<sup>470</sup>

(5) นอกจากนี้ยังมีเหตุที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้ซึ่งเพิ่มเติมมาจากประกาศกรมศาลการก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 คือ เฉพาะกรณี คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หากศาลการจัดประเภทพิกัดศาลการของสินค้านั้นแตกต่างจากข้อมูลตามคำร้องที่ผู้ยื่นคำร้องให้ไว้ ผลคือคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นเป็นอันใช้ไม่ได้<sup>471</sup> โดยมีให้มีผลย้อนหลัง<sup>472</sup>

<sup>466</sup> ข้อ 6.1 ตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>467</sup> ข้อ 2.4 ตามประกาศกรมศาลการที่ 38/2558

<sup>468</sup> ข้อ 2.3 ตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558 และ ข้อ 2.6 ตามประกาศกรมศาลการที่ 40/2558

ข้อ 2.4 ตามประกาศกรมศาลการที่ 38/2558

<sup>469</sup> ข้อ 6.2.1 และ 6.2.2 ตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558 และ 38/2558 ข้อ 6.2.3 ตามประกาศกรมศาลการที่ 40/2558

<sup>470</sup> ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558

<sup>471</sup> ข้อ 6.2.2 ตามประกาศกรมศาลการที่ 40/2558

<sup>472</sup> ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศาลการที่ 40/2558

อย่างไรก็ตาม การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภทไม่ว่าก่อนหรือหลังการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ก็ไม่มี grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ไม่ว่ากรณีใดๆ<sup>473</sup> มีเพียงการคุ้มครองผู้ประกอบการในเรื่องการมีผลย้อนหลังในการไปเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติม จากสินค้าที่ผู้ถือคำวินิจฉัยได้นำเข้าและเสียภาษีครบถ้วนแล้วเท่านั้น<sup>474</sup>

### 3.4.4 การทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภท ให้สิทธิผู้ถือคำวินิจฉัยในการขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าต่อศุลกากร ในกรณีเดียว คือ ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น<sup>475</sup> ไม่มีการให้สิทธิขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า ในกรณีผู้ถือคำวินิจฉัยมีข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งมีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้าเหมือนอย่างมาตรฐานของ RKC และ ATIGA หรือในกรณีไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้าเหมือนอย่างมาตรฐานของ RKC

การยื่นคำร้องขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรทั้ง 3 ฉบับ ให้ยื่นเป็นคำร้องภายใน 15 วันทำการนับแต่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า แต่ต้องเป็นการทบทวนที่อยู่ภายใต้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิม ศุลกากรต้องพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่ประทับตรารับเรื่องและต้องแจ้งผลให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

เรื่องผู้พิจารณาทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า ตามประกาศกรมศุลกากรทั้ง 3 ฉบับ ไม่มีการกำหนดว่าผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าคือบุคคลใด แต่เฉพาะในคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 6/2558 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ในการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้น ที่กำหนดว่าผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า คือ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการพิจารณาพิกัตอัตราศุลกากร (กปพ.)<sup>476</sup> ซึ่งมีใช้เจ้าหน้าที่จากสำนักพิกัตอัตราศุลกากรที่มีหน้าที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม เรื่อง

<sup>473</sup> ไม่ปรากฏทั้งในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 และคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 6/2558 7/2558 และ 5/2558

<sup>474</sup> ข้อ 6.2.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และ ข้อ 6.2.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558

<sup>475</sup> ข้อ 7.1 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>476</sup> มีเพียงคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 6/2558 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ภาค 4 หมวด 07 บทที่ 03 การให้บริการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ข้อ 4 07 03 07 (2.2) การทบทวน เท่านั้นที่ระบุผู้พิจารณาทบทวน

ผลของการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้มีผล 2 ปี นับต่อจากคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม<sup>477</sup>

ความแตกต่างหลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 คือ เดิมการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นมีเพียง 2 ประเภทที่ให้สิทธิผู้ถือคำวินิจฉัยในการขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า แต่ในปัจจุบัน ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทุกประเภทสามารถขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้แล้ว

### 3.4.5 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า

เดิมก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทของไทย ไม่อนุญาตให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>478</sup> แม้แต่ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ในเว็บไซต์ของศุลกากร ก็ไม่มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าใดๆ แต่ปัจจุบันศุลกากรจะนำคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเผยแพร่สู่สาธารณะ<sup>479</sup> แต่คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้ายังไม่มีการกำหนดให้เผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเช่นเดิม<sup>480</sup>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แต่คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 7/2558 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ภาค 4 หมวด 07 บทที่ 05 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ข้อ 4 07 05 07 การทบทวน และ

คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่ 5/2558 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ภาค 2 หมวด 01 บทที่ 04 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ข้อ 30 2 01 04 30 การทบทวน ไม่มีการระบุผู้พิจารณาทบทวน

<sup>477</sup> ข้อ 7 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>478</sup> ทั้งในประกาศกรมศุลกากร 13/2553 7/2553 และ 67/2552 ไม่มีการกำหนดเรื่องการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า หรือในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ยังไม่มีแม้แต่การบัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

<sup>479</sup> ข้อ 8 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 38/2558

<sup>480</sup> การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เป็นประกาศฉบับเดียวในสามฉบับที่ไม่มีการกำหนดถึงการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า แตกต่างกับข้อ 8 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 38/2558 ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

## บทที่ 4

### วิเคราะห์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศุลกากรไทยกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย พิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกันฉบับปรับปรุง (Revised Kyoto Convention หรือ RKC) และความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement หรือ ATIGA)

ในบทที่ 4 จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวิเคราะห์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศุลกากรไทยกับ RKC และ ATIGA ซึ่งจะแบ่งเป็น 5 หัวข้อ มีสาระสำคัญ คือ การวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้ประกอบการในประเทศไทย เกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีอยู่เดิมก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วสามารถแก้ปัญหาที่เคยมีได้อย่างไร เหตุผลที่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยต้องสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA และปัจจุบันการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศุลกากรไทยมีความสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA หรือไม่ อย่างไร

#### 4.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาในประเทศไทย ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ที่ทำให้กฎหมายศุลกากรไทยจำเป็นต้องนำหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของ RKC และ หรือ ATIGA มาใช้

ในระหว่างที่ผู้เขียนเริ่มดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นช่วงที่กฎหมายศุลกากรของไทยยังไม่มิตบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันกับทั้งผู้ประกอบการและศุลกากร จึงยังคงมีสภาพปัญหาที่เกิดจากสาเหตุดังกล่าว ดังต่อไปนี้

##### 4.1.1 วิเคราะห์ปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี

ในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการระหว่างประเทศ จำเป็นต้องมีการนำเข้าส่งออกสินค้า จึงเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเสียภาษีที่เรียกเก็บจากการนำเข้าหรือการส่งออกนอกราชอาณาจักร คือ ภาษีศุลกากร ซึ่งค่าภาษีต้องคำนวณจาก สภาพของของ ราคาของ พิกัดอัตราศุลกากร นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีที่สำคัญอีกประการคือ การได้สิทธิพิเศษทางภาษี คือ ยกเว้นอากรและการลดอัตราภาษีหรือไม่ กล่าวคือ การจะคำนวณค่าภาษีได้อย่างถูกต้องนั้น ผู้ประกอบการต้องรู้ข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษีอย่างเพียงพอและชัดเจนแน่นอน

ตามสภาพความเป็นจริง ผู้ประกอบการจะรู้และแน่ใจในเรื่องสภาพของของที่ตนได้นำเข้าติดอยู่แล้วว่าเป็นอย่างไร นำเข้ามาปริมาณเท่าไร แต่ผู้ประกอบการจะรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอ

ในพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นเลขรหัสกำกับแทนกลุ่มสินค้าว่าเป็นรหัสใด หรือ ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าสินค้าที่นำเข้ามาเป็นสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศที่ได้สิทธิพิเศษทางภาษีจากประเทศไทยหรือไม่ หรือ ราคาของของผู้ประกอบการเข้าใจอาจไม่ใช่ราคาศุลกากรที่มุ่งหมายในการจัดเก็บอากร ที่ต้องเป็นราคาที่เป็นธรรมมีมาตรฐานการประเมินอย่างเดียวกัน ไม่ใช่ราคาที่กำหนดขึ้นเองอย่างไรก็ได้ เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี หากผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอ ในข้อมูลแม้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ทำให้ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องแล้ว และทำให้เกิดสภาพปัญหาดังต่อไปนี้

ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า มีเพียงประกาศกรมศุลกากร เช่น ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ที่เป็นลักษณะโครงการนำร่องและการบริการเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าของกรมศุลกากรเท่านั้น ซึ่งประกาศกรมศุลกากรเหล่านั้นระบุทอาศัยอำนาจว่า “ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469” ที่มีสาระสำคัญว่า “อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับสำหรับกรมตามที่เห็นว่าจำเป็น” แต่ก็ต้องเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย แต่โดยหลักแล้ว กฎหรือข้อบังคับที่ฝ่ายบริหารเป็นผู้ออก ต้องได้รับอำนาจจากฝ่ายนิติบัญญัติผ่านทางกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ และต้องอยู่ภายใต้อำนาจและขอบเขตของกฎหมายพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจหรือแม่บท ในที่นี้กฎหมายแม่บท คือพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งในขณะนั้น (ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557) ยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่ว่าประเภทใด การที่อธิบดีกรมศุลกากรออกประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 โดยไม่มีพระราชบัญญัติใดให้อำนาจเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้ จึงไม่ถือว่าประกาศกรมศุลกากรดังกล่าวมีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง เป็นเพียงประกาศที่หน่วยงานของรัฐออกเพื่อแจ้งให้ทราบว่ากรมศุลกากรมีบริการให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้าและราคาศุลกากรล่วงหน้าก่อนนำเข้าเท่านั้น

ในขณะนั้น ไม่เพียงแต่ประกาศกรมศุลกากรที่ไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรองที่จะใช้อ้างต่อหน่วยงานศุลกากรได้แล้ว ถึงแม้จะเป็นการที่ผู้ประกอบการได้นำเข้าและผ่านการตรวจปล่อยจากอารักขาของศุลกากรมาแล้ว ก็ไม่ได้แปลว่าผู้ประกอบการเสียภาษีถูกต้องครบถ้วนแล้วทุกกรณี ยังมีกรณีที่ถูกสำนักตรวจสอภารตรวจสอภยย้อนหลังไปถึงวันที่นำเข้าได้อีก ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

#### 4.1.1.1 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิกัดอัตราศุลกากร<sup>481</sup>

##### (1) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีพิกัดอัตราศุลกากร

ในวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 บริษัท A นำเข้าไขปลาแช่เย็นจากประเทศญี่ปุ่นเพื่อนำไปขายต่อในภายในประเทศซึ่งในใบขนสินค้านำเข้าได้ระบุว่า ไขปลาแช่เย็นที่นำเข้านั้นอยู่ในพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 มีอัตราอากร 5% และในวันนั้นบริษัท A ก็นำสินค้าผ่านการตรวจปล่อยออกจากอารักขาของศุลกากรมาได้ ต่อมาในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ศุลกากรได้ออกหนังสือ “แบบแจ้งการประเมิน/เรียกเก็บอากรขาเข้า/ขาออก ภาษีสรรพสามิต/ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีอื่นๆ (กรณีอื่นๆ)” แจ้งว่า ไขปลาแช่เย็นที่ บริษัท A ได้นำเข้าโดยแจ้งในใบขนสินค้าขาเข้าว่าเป็นพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 นั้นไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้องเป็นพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90 ซึ่งมีอัตราอากร 20% พร้อมแนบใบหักท้วงการตรวจสอบอากรของสำนักตรวจสอบอากร (สตอ.) ที่เป็นหน่วยงานภายในกรมศุลกากร ด้วยเหตุผลคือ

บริษัท A ระบุพิกัดศุลกากรในใบขนสินค้าไม่ถูกต้อง เนื่องจากบริษัท A นำเข้าไขปลาแช่เย็น ที่ระบุว่า เป็นพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ รวมถึงตับและไข่) ซึ่งตามแนว EN ของระบบฮาร์โมนไนซ์ ปี 2007 กำหนดว่า พิกัดศุลกากรของสินค้าที่จะอยู่ในตอนที่ 03 ได้นั้นต้องเป็นไขปลาที่ยังไม่ผ่านการ “จัดทำไว้ไม่ให้เสีย” หากไขปลานั้นผ่านการจัดทำไว้ไม่ให้เสียแล้ว ต้องจำแนกไว้ในพิกัดศุลกากรที่ 16.04 ซึ่งสอดคล้องกับแนว EN ของระบบฮาร์โมนไนซ์ ปี 2007 ตอนที่ 16 (ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไขปลา) ที่กำหนดว่า ไขปลาที่จำแนกอยู่ในตอนที่ 16 “จะต้องผ่านการล้างทำความสะอาดด้วยวิธีที่เกะกั้น โดยเติมเกลือแล้วจึงทำให้แห้ง” ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริง คือ ไขปลาที่บริษัท A นำเข้ามา นั้นประกอบด้วยไขปลาเซลมอล 97.7% และเกลือ 2.3 % โดยมีกรรมวิธี คือ การนำไขปลาที่ติดกันมาแยกเป็นเม็ดๆ คัดเลือกเฉพาะที่มีความสดดีแล้วนำไปแช่น้ำเกลืออีกประมาณ 5 นาที จากนั้นทิ้งไว้ประมาณ 8-10 ชั่วโมงเพื่อให้สะเด็ดน้ำ และนำไปบรรจุใส่แพค แพคละ 1 กิโลกรัม แล้วนำไปแช่แข็ง ดังนั้น พิกัดศุลกากรของไขปลาที่บริษัท A นำเข้า คือ 1604.30.90 ซึ่งมีอัตราอากร 20% ไม่ใช่พิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 ที่มีอัตราอากร 5% ซึ่งเป็นอัตราอากรที่น้อยกว่า

แม้บริษัท A จะอ้างว่า สินค้าที่นำเข้าเป็นไขปลาเซลมอลที่นำมาทำเป็นซูชิ หรือข้าวปั้นหรือข้าวห่อสาหร่ายแบบญี่ปุ่น และใช้บริโภคดิบในตอนที่ 03 มิใช่ไขปลาที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่เป็นอาหารฝรั่ง ประเภทที่ 16.04 แต่ตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราช

<sup>481</sup> ภาคผนวก ข



กำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อที่ 1 กำหนดว่า การจำแนกพิกัดศุลกากรให้จำแนกตามหมายเหตุ มิใช่จำแนก ตามชื่อของหมวด ตอน และตอนย่อย และให้นำมาประกอบกับคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรหรือ EN ด้วย ดังนั้น แม้จะนำมาทำเป็นอาหารญี่ปุ่นมิใช่อาหารฝรั่งอย่างชื่อตอนคาร์เวียร์ แต่เมื่อมีการจัดทำไว้ไม่ให้เสียตามหมายเหตุของตอนที่ 16 ก็ต้องเป็นพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90

## (2) ปัญหาเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรของผู้ประกอบการ

ในปีที่บริษัท A นำเข้าไข่ปลา พิกัดศุลกากร 1604.30.90 มีอัตราอากรตามราคา 20% อัตราอากรตามสภาพ คือ กิโลกรัมละ 65.00 บาท ตามข้อเท็จจริงบริษัท A นำเข้าไข่ปลา 200 กิโลกรัม ราคา 369,514.53<sup>482</sup> บาท ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 กำหนดว่า “สินค้าใดระบุทั้งอัตราอากรตามราคาและอัตราอากรตามสภาพ ก็ให้เสียอากรในอัตราที่คิดเป็นเงินที่สูงกว่า” สินค้าดังกล่าวหากคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามสภาพ คือ 200 กิโลกรัม x 65.00 บาท = 13,000 บาท และสินค้าดังกล่าวหากคำนวณภาษีจากอัตราอากรตามราคา คือ 369,514.53 x 20% = 73,902.90 บาท ดังนั้น อัตราที่คิดเป็นเงินที่สูงกว่า คือ อัตราอากรตามราคา ภาษีที่ต้องเสียจากการนำเข้าในวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 จึงเท่ากับ 73,902.90 บาท ซึ่งเดิมนั้นบริษัท A นำเข้าไข่ปลาด้วยพิกัดศุลกากรที่ 0303.80.20 อัตราอากรตามราคา 5% x 369,514.5= 18,475 บาท ค่าภาษีที่ขาดไป คือ 55,427 บาท

ปัญหาในกรณีนี้คือ ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้อง โดยเสียภาษีขาดไป ศุลกากรมีสิทธิเรียกเก็บส่วนที่ขาด 55,427 บาท จนครบ<sup>483</sup> บริษัท A ต้องชำระเงินตามจำนวนที่ได้รับแจ้ง ให้ครบถ้วนภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง<sup>484</sup> ตามข้อเท็จจริงคือวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2556 หากบริษัท A มิได้ชำระเงินอากรให้ครบถ้วนภายใน 30 วันดังกล่าว ศุลกากรสามารถเรียกเงินเพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนค่าอากรที่ต้องเสีย<sup>485</sup> ซึ่งเงินเพิ่มตามมาตรานี้ตำราบางเล่มเรียกว่าเงินเพิ่มที่มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับ คือ จำนวนเงินที่ผู้เสียภาษีจะต้องชำระเพิ่มเติมเนื่องจากจำนวนเงินภาษีที่ชำระไว้ไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ ศุลกากรยังสามารถเรียกเงินเพิ่มจากบริษัท A ในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือนของค่าอากรที่บริษัท A ต้องนำมาชำระเพิ่มเติม โดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ได้ส่งมอบของ

<sup>482</sup> ภาคผนวก ข

<sup>483</sup> มาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>484</sup> มาตรา 112 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>485</sup> มาตรา 112 ตรี แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

จนถึงวันที่นำเงินมาชำระ<sup>486</sup> ส่วนมาตรฐานนี้เป็นเงินเพิ่มตามความหมายของเงินเพิ่ม คือ จำนวนเงินที่ผู้เสียหายจะต้องชำระเนื่องจากชำระภาษีล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในตัวอย่างข้อเท็จจริงนี้ วันส่งมอบของคือวันที่นำเข้า ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 กฎหมายให้นับถึงวันที่ชำระ กรณีนี้หากบริษัท A ทำได้ดีที่สุดแค่เพียงการนำเอกสารส่วนที่ขาดไปชำระให้เร็วที่สุดในวันที่ได้รับหนังสือ“แบบแจ้งการประเมิน/เรียกเก็บอากรขาเข้า/ขาออก ภาษีสรรพสามิต/ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีอื่นๆ (กรณีอื่นๆ)” เพราะ บริษัท A เพิ่งรู้ในวันนั้น บริษัท A ก็ไม่ต้องมีเงินเพิ่ม “ไม่เกินร้อยละ 20” เพราะมาชำระใน 30 วัน นับแต่ได้รับแจ้ง แต่ยังคงชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1 เป็นเวลา 5 ปี 1 เดือน 24 วัน เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน<sup>487</sup> รวมทั้งสิ้น 62 เดือน เป็นเงิน 34,363 ซึ่งเงินจำนวนนี้ คิดจากความเสียหายอย่างน้อยที่สุดของบริษัท A

การที่บริษัท A ถูกเรียกเก็บเงินเพิ่มร้อยละ 1 ต่อเดือน ตามมาตรา 112 จัดว่านับตั้งแต่วันส่งมอบของออกจากอารักขาของศุลกากร ไม่ได้นับแต่ศุลกากรได้แจ้ง ทำให้เงินเพิ่มตรงนี้เป็นเงินเพิ่มที่ไม่ได้สะท้อนความล่าช้าในการเสียภาษีของผู้ประกอบการ เพราะผู้ประกอบการไม่รู้มาก่อนว่าเสียภาษีไม่ถูกต้อง แต่กลับเป็นการสะท้อนความล่าช้าของการตรวจสอบอากรมากกว่า หากศุลกากรตรวจสอบอากรได้ล่าช้าเท่าไร ก็สามารถเรียกเก็บเงินเพิ่มได้มากเท่านั้น ผู้เสียภาษีไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงจุดนี้ได้เลย กลายเป็นการลงโทษผู้ประกอบการที่ไม่ได้มีเจตนาที่จะเสียภาษียื่นล่าช้า นอกจากนั้น ในกรณีนี้ผู้ประกอบการก็ไม่สามารถป้องกันเงินเพิ่ม โดยการให้เงินประกันที่วางไว้ค้ำค่าอากรที่กฎหมายจะถือเสมือนว่าผู้นำของเข้าได้ชำระเงินอากรที่ได้รับแจ้งภายในเวลาที่กำหนดได้ตามมาตรา 112 ทวิ วรรค 2<sup>488</sup> เพราะการวางประกันดังกล่าว จะวางได้เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับค่าอากร “ในขณะที่ของกำลังผ่านศุลกากร” และได้มีการทักท้วงต่อบริษัท A แล้วเท่านั้น แต่กรณีนี้ไม่มีการทักท้วงใดๆ จากพนักงานเจ้าหน้าที่เพราะในขณะที่นำเข้า บริษัท A จึงไม่สามารถทราบได้เลยว่า ได้เสียภาษีศุลกากรไปอย่างไม่ถูกต้อง จนกระทั่งล่วงเลยจากเวลาที่จะสามารถวางประกันได้ คือ “ขณะที่ของกำลังผ่านศุลกากร” ไปถึง 62 เดือน

ไม่เพียงแต่ความเสียหายเกี่ยวกับภาษีเท่านั้น ผู้ประกอบการยังอาจได้รับโทษทางอาญาด้วย กล่าวคือ การที่บริษัท A นำของที่ต้องชำระค่าภาษีอากรเข้ามาประเทศไทย โดยนำมาผ่านพิธีการศุลกากร แต่สำแดงพิกัดอัตราศุลกากรไม่ถูกต้อง อาจเป็นความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 และความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ได้ เพราะความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากร หมายถึง การนำของที่ต้องชำระค่าภาษีอากรเข้ามาหรือส่งของ

<sup>486</sup> มาตรา 112 จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>487</sup> มาตรา 112 จัดว่า วรรค 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>488</sup> มาตรา 112 ทวิ วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

ออกไปนอกประเทศไทยโดยนำมาผ่านพิธีการศุลกากรโดยถูกต้อง แต่ใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีเจตนาเพื่อมิให้ต้องชำระค่าภาษีอากรหรือชำระในจำนวนที่น้อยกว่าที่จะต้องชำระ เช่น สำแดงปริมาณ น้ำหนัก ราคา ชนิดสินค้า หรือพิกัดอัตราศุลกากรเป็นเท็จ เป็นต้น ดังนั้น ผู้นำเข้าหรือส่งออกที่มีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรจึงมีความผิดฐานสำแดงเท็จอีกฐานหนึ่งด้วย

โดยหลักแล้ว ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 และความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 เป็นความผิดที่ไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำความผิดหรือกระทำโดยประมาท เลินเล่อหรือไม่<sup>489</sup> (Technical Offence) แม้หลักกฎหมายอาญา คือ “บุคคลต้องรับผิดชอบในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา<sup>490</sup>” แต่กฎหมายศุลกากรบัญญัติไว้ชัดแจ้งว่าคดีอื่นเกี่ยวกับศุลกากรให้ใช้กฎหมายศุลกากรบังคับเท่านั้น เว้นแต่ถ้ามีกฎหมายอื่นแสดงไว้โดยชัดแจ้งว่ามีความประสงค์จะให้ยกเว้นจากการใช้กฎหมายศุลกากรบังคับก็ต้องเป็นไปตามนั้น<sup>491</sup> ซึ่งกฎหมายอาญาไม่ได้แสดงไว้

ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 เป็นความผิดที่มีการกำหนดโทษไว้หนัก คือ ปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของ ซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วหรือจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือทั้งปรับทั้งจำ และเป็นฐานความผิดที่ครอบคลุมเด็ดขาด คือ แม้จะเป็นเพียงการเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยประการใดๆ ในการหลีกเลี่ยงหรือขบวนการพยายาม โดยลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่ทำไปไม่ตลอดหรือทำไปตลอด แล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาลงโทษแก่ผู้พยายามกระทำความผิดโดยทั่วไป เพียงสองในสามส่วนของอัตราโทษกำหนดไว้ หรืออาจได้รับโทษเพียงกึ่งหนึ่งหาก

<sup>489</sup> พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2482

“มาตรา 16 การกระทำที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 และมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 นั้น ให้ถือว่าเป็นความผิดโดยมิพักคำนึงว่า ผู้กระทำความผิดหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่”

<sup>490</sup> มาตรา 59 ประมวลกฎหมายอาญา

“บุคคลต้องรับผิดชอบในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาทในกรณีที่กฎหมายได้บัญญัติให้รับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยประมาทหรือเว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งให้ต้องรับผิดชอบแม้ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา”

<sup>491</sup> มาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

“เมื่อใดบทพระราชบัญญัตินี้แตกต่างกับบทกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศอื่น ที่ใช้อยู่ ณ บัดนี้ ท่านว่าในเรื่องอันเกี่ยวแก่ศุลกากรนั้น ให้ยกเอาบทพระราชบัญญัตินี้ขึ้นบังคับ และกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศใดซึ่งจะได้ให้ใช้ในภายหน้านั้น มิให้ถือว่าเพิกถอน จำกัด เปลี่ยนแปลง หรือถอนไปเสีย ซึ่งอำนาจและบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นไว้แต่ในกฎหมาย พระราชบัญญัติหรือประกาศใหม่นั้น จะแสดงไว้โดยชัดแจ้งว่ามีความประสงค์จะให้เป็นอย่างนั้น”

การกระทำนั้นไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแน่แท้ แต่ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 นี้ได้ลงโทษการ พยายามกระทำความผิดเท่ากับโทษที่ได้ทำความผิดสำเร็จ<sup>492</sup>

อย่างไรก็ตาม ความผิดตามมาตรา 27 มีหลายฐานในมาตราเดียว คือ ฐานลักลอบ นำของเข้าส่งของออก ฐานย้ายถอนโดยไม่ได้รับอนุญาต ฐานหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสีย ค่าภาษีศุลกากร ตลอดจนการหลีกเลี่ยงบทกฎหมายเกี่ยวกับการนำของเข้าส่งของออก ซึ่งจะนำ ข้อยกเว้นเรื่องเจตนามาใช้บังคับกับมาตรา 27 ตลอดทุกฐานไม่ได้ ในฐานหลีกเลี่ยงหรือพยายาม หลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร เป็นความผิดที่มีเจตนาพิเศษอีกข้อหนึ่งที่บัญญัติไว้อย่างชัดเจน คือ การหลีกเลี่ยงนั้นต้องเกิดขึ้น “...โดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของรัฐบาล” ดังนั้น ฐานความผิดในมาตรา 27 มีเพียงฐานเดียวที่ต้องมีความมุ่งหมายหรือความประสงค์ต่อการจะฉ้อค่าภาษี จึงจะถือว่าเป็น ความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร<sup>493</sup>

จากตัวอย่างข้อเท็จจริงบริษัท A นำของที่ต้องชำระค่าภาษีอากรเข้ามาสำแดงพิกัด ศุลกากรที่ 0303.80.20 ที่มีอัตราอากรตามราคา 5% โดยในความเป็นจริงของนั้นเป็นพิกัดศุลกากรที่ 1604.30.90 ซึ่งมีอัตราอากร 20% ซึ่งเป็นการสำแดงพิกัดศุลกากรที่มีผลให้ บริษัท A ชำระค่าภาษี อากรน้อยกว่าที่จะต้องชำระ หากการที่ บริษัท A สำแดงพิกัดศุลกากรที่มีผลให้ บริษัท A ชำระค่า ภาษีอากรน้อยกว่าที่จะต้องชำระโดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษี บริษัท A จะผิดทั้งฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากร ตามมาตรา 27 และความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 แต่ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท A ไม่ได้ เจตนาจะฉ้อค่าภาษี บริษัท A ก็จะไม่ผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 ฐานเดียว เพราะความผิดฐานนี้ เป็นความผิดที่ไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำมีเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่<sup>494</sup> และใน

<sup>492</sup> มาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

บัญญัติตอนหนึ่งว่า “...ถ้าผู้ใดทำผิดหรือเกี่ยวข้องในการกระทำผิดต่อข้อบังคับนี้ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด...” และกฎหมายมาตรา 27 นี้ ลงโทษเท่ากันไม่ว่าจะกระทำความผิดสำเร็จ หรือเพียงแต่พยายามกระทำความผิด

<sup>493</sup> คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2605/226

“แม้พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 มาตรา 16 บัญญัติให้ถือว่าการกระทำที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 และ 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ เป็นความผิดโดยมิพักต้องคำนึงว่าผู้กระทำมีเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่ก็ตาม แต่การที่จะเป็นความผิดตามมาตรา 27 ต้องได้ความว่าจำเลยมีเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของรัฐบาล การที่จำเลย.....”

<sup>494</sup> พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2482

“มาตรา 16 การกระทำที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 และมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 นั้น ให้ถือว่าเป็นความผิดโดยมิพักต้องคำนึงว่า ผู้กระทำมีเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่”

มาตรา 99 ยังไม่มีองค์ประกอบเรื่องเจตนาพิเศษอื่นๆ ดังนั้น เพียงแต่ บริษัท A สำแดงพิกัดศุลกากรที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เป็นความเท็จ ไม่บริสุทธิ์ หรือแม้แต่ชักพาให้หลงผิดในรายการใดๆ ก็ตาม ในใบขนสินค้าที่ยื่นต่อศุลกากร บริษัท A มีความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ<sup>495</sup>

#### 4.1.1.2 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีถิ่นกำเนิดสินค้า<sup>496</sup>

##### (1) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีถิ่นกำเนิดสินค้า

เมื่อผู้ประกอบการจะนำเข้าของต้องปฏิบัติตามพิธีการนำเข้าของศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้นำเข้าต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าและการเสียภาษีไว้ในใบขนสินค้าขาเข้า แล้วยื่นต่อศุลกากรพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ในใบขนสินค้าจะมีช่องให้ผู้ประกอบการระบุ ถิ่นกำเนิดสินค้าหรือรหัสประเทศถิ่นกำเนิดสินค้า ผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจหลากหลายประเทศ หรือรับสินค้ามาหลายทอด อาจมีความรู้ไม่เพียงพอในถิ่นกำเนิดสินค้าที่ตนเองนำเข้ามา

ในกรณีตัวอย่างข้อเท็จจริง ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 บริษัท B นำเข้าสินค้า คือ รถจักรยานยนต์ พิกัดศุลกากรที่ 8711.20 จากประเทศอินโดนีเซีย บริษัท B ต้องรู้ว่ารถจักรยานยนต์ที่ บริษัท B นำเข้ามานั้นได้ซื้อและนำเข้ามาจากประเทศอินโดนีเซีย แต่อาจมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอ ว่ารถจักรยานยนต์ดังกล่าวได้เกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศอะไร เพราะการที่นำสินค้าเข้ามาจากประเทศใด ไม่ได้แปลว่า สินค้าชิ้นนั้นจะได้เกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศนั้นเสมอ ต้องมีการพิจารณาตามขั้นตอน คือ เมื่อมีการนำเข้า บริษัท B ต้องพิจารณาให้ทราบแน่ชัดก่อนว่าประเทศอินโดนีเซียมี FTA กับประเทศไทยหรือไม่ ซึ่งในปัจจุบันประเทศอินโดนีเซียมี FTA ร่วมกับประเทศไทยในรูปแบบพหุภาคี คือ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน หรือ ATIGA และต้องพิจารณาต่อว่ารถจักรยานยนต์พิกัดศุลกากรที่ 8711.20 ก้อยู่ในบัญชีสินค้าที่ได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีของ ATIGA ด้วย บริษัท B ต้องพิจารณาต่อในขั้นสุดท้ายว่า รถจักรยานยนต์นั้นตรงกับเกณฑ์กำเนิดสินค้าของ ATIGA หรือไม่ ซึ่งในเกณฑ์แรกของ ATIGA คือเกณฑ์ Wholly-Obtained สินค้าต้องกำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด ซึ่งรถจักรยานยนต์นั้นไม่สามารถเข้าเกณฑ์นี้ได้ เพราะไม่ใช่สินค้าที่ได้มาจากธรรมชาติโดยตรง แต่สามารถเข้าเกณฑ์ต่อไปได้ คือ เกณฑ์ Regional Value

<sup>495</sup> คำพิพากษาฎีกาที่ 921/2541 โจทก์นำสินค้าเข้าโดยเสียภาษีอากรครบถ้วนแล้ว แต่เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลย (ศุลกากร) ได้เปิดตรวจสินค้าเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสำแดงชื่อยี่ห้อสินค้า ปรากฏว่าสินค้าบางส่วนไม่ตรงตามสำแดง อันเป็นความผิดฐานยื่นคำร้องขออันเกี่ยวกับของอันเป็นเท็จ มีความผิดตามมาตรา 60, 99 แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.2469

<sup>496</sup> ภาคผนวก ค

Content ซึ่งคิดจากการใช้วัตถุดิบภายในภูมิภาครวมกันไม่น้อยกว่า 40% ซึ่งรถจักรยานยนต์ที่บริษัท B นำเข้า มีวัตถุดิบในการผลิตทั้งสิ้น 722 รายการ เป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าของอินโดนีเซีย 362 รายการ เป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน 2 รายการ นอกจากนี้ เป็นวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศอาเซียนรวมกับที่ไม่ระบุแหล่งที่มา รวม 358 รายการ รถจักรยานยนต์ดังกล่าวจึงมีวัตถุดิบในอาเซียน 364 รายการจาก 722 รายการ ซึ่งถือว่า มีวัตถุดิบที่มีถิ่นกำเนิดสินค้าในอาเซียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 โดยใช้การสะสมวัตถุดิบจากประเทศสมาชิกอาเซียน จากเกณฑ์ Regional Value Content: RVC รถจักรยานยนต์ดังกล่าว จึงได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน ทำให้บริษัท B ได้รับยกเว้นภาษีตามพิกัดศุลกากรนี้

## (2) ปัญหาเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้าของผู้ประกอบการ

หากไม่มีการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า จะเกิดปัญหาต่อบริษัท B คือ บริษัท B อาจมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอจะทราบว่าสินค้าของบริษัท B มีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่ เช่น

หากบริษัท B มีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่า ประเทศอินโดนีเซียไม่มี FTA กับประเทศไทย ก็ดี

หรือหากแม้บริษัท B รู้ว่าประเทศอินโดนีเซียมี FTA กับประเทศไทยก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่า พิกัดอัตราศุลกากรของรถจักรยานยนต์ที่บริษัท B นำเข้ามานั้นเป็นพิกัดอัตราศุลกากรที่มีอยู่ในบัญชีรายการยกเว้นภาษีของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน ก็ดี

หรือหากแม้บริษัท B รู้ว่าจักรยานยนต์ที่บริษัท B นำเข้ามีพิกัดอัตราศุลกากรที่อยู่ในบัญชีรายการยกเว้นภาษีของความตกลงการค้าเสรีอาเซียนก็ตาม แต่หากบริษัท B รับจักรยานยนต์มาหลายทอดจนไม่รู้ว่่าวัตถุดิบภายในรถจักรยานยนต์นั้น ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากที่ใดบ้าง ก็ดี

หากบริษัท B มีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอเพียงข้อใดข้อหนึ่งดังกล่าว ก็จะทำให้ข้อมูลเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษีของบริษัท B คลาดเคลื่อน จนทำให้รถจักรยานยนต์ที่บริษัท B นำเข้าอาจไม่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน บริษัท B จึงจะต้องเสียภาษีในอัตราอากรปกติ ไม่ได้สิทธิพิเศษทางภาษี คือ ต้องเสียภาษีถึงร้อยละ 60 ของราคา จากที่ได้รับยกเว้นภาษี เป็นกรณีผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้อง โดยเสียภาษีเกินไป จึงเสียโอกาสที่จะนำเงินส่วนนั้นไปทำประโยชน์อย่างอื่นหรืออาจมีดอกเบี้ยจากเงินนั้น และเสียโอกาสในการที่จะนำเงินที่เสียภาษีเกินไปใช้ในโอกาสทางธุรกิจอื่นๆ

#### 4.1.1.3 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีราคาศุลกากร<sup>497</sup>

##### (1) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีราคาศุลกากร

บริษัท C ซื้อและนำเข้าเครื่องจักรโครงการบำบัดน้ำเสียจากต่างประเทศ โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 500,000 บาท แต่ค่าใช้จ่ายจำนวนดังกล่าว มิใช่เป็นค่าเครื่องจักรเท่านั้น แต่รวมไปถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบวิศวกรรมที่ต้องจ่ายไปแล้วล่วงหน้าก่อนนำเข้าตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขาย 100,000 บาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังขั้นตอนการติดตั้ง 200,000 บาท และราคาเครื่องจักร 200,000 บาท

เนื่องจากราคาศุลกากรเป็นราคาที่เป็นฐานในการคำนวณภาษีศุลกากร บริษัท C ต้องสำแดงราคาดังกล่าวด้วยในใบขนสินค้าขาเข้าเมื่อนำเข้า ซึ่งบริษัท C ต้องพิจารณาให้ได้ว่า ค่าใช้จ่ายแต่ละส่วนนั้น มีส่วนใดบ้างที่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นราคาศุลกากร และส่วนใดบ้างที่ไม่ต้องนำมารวมเป็นราคาศุลกากรตามกฎหมาย

ในข้อเท็จจริงนี้บริษัท C ต้องรู้อยู่แล้วว่าค่าใช้จ่ายที่นำมารวมคำนวณแน่นอน คือ ราคาเครื่องจักร 200,000 บาท เพราะเป็น “ราคาซื้อขายของที่นำเข้า” และตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ซื้อและผู้ขายมีการชำระเงินค่าสินค้าส่วนนี้เพื่อมุ่งในการโอนกรรมสิทธิ์ในตัวสินค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 8

ต่อมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบวิศวกรรม ซึ่งจ่ายไปก่อนนำเข้าเพราะเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขาย 100,000 บาท โดยค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นเงื่อนขอของการขายและเป็นไปตามข้อผูกพันของการขาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของราคาที่ชำระจริงหรือราคาที่จะต้องชำระเช่นนี้ ถือเป็น “ราคาซื้อขายของที่นำเข้า” ต้องนำมารวมคำนวณตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ราคาซื้อขายของที่นำเข้า ข้อ 8

สุดท้ายค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังขั้นตอนติดตั้ง 200,000 บาท เมื่อเกิดขึ้นภายหลังการติดตั้ง และผู้ขายได้แยกค่าใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจนว่าเป็น “ความช่วยเหลือหลังติดตั้ง” จึงไม่ต้องรวมคำนวณเป็นราคาศุลกากรตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ราคาซื้อขายของที่นำเข้า ข้อ 12 (1)

<sup>497</sup> ภาคผนวก ง

ดังนั้น ราคาบุคลากรของเครื่องจักรโครงการบำบัดน้ำเสียประกอบด้วย ราคาเครื่องจักร 200,000 บาท และค่าใช้จ่ายในการออกแบบด้านวิศวกรรมที่ต้องชำระล่วงหน้าตามสัญญาซื้อขาย 100,000 บาท

## (2) ปัญหาเกี่ยวกับราคาบุคลากรของผู้ประกอบการ

เมื่อราคาบุคลากรเกี่ยวเนื่องโดยตรงเพราะเป็นฐานในการคำนวณค่าภาษี หากบริษัท C มีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอเกี่ยวกับราคาบุคลากร จะทำให้เกิดความผิดพลาด ถ้าราคาบุคลากรที่ผู้ประกอบการเข้าใจน้อยกว่าราคาบุคลากรตามความเป็นจริง ความเสียหายจะเหมือนความเสียหายใน ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิพาทอัตราบุคลากร ข้อ 4.1.1.1 แต่ถ้าราคาบุคลากรที่ผู้ประกอบการเข้าใจนั้น มากกว่าราคาบุคลากรตามความเป็นจริง ความเสียหายจะเหมือนความเสียหายในตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีล้มกำไรสินค้า ข้อ 4.1.1.2

สรุป ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงทั้ง 3 ตัวอย่าง ไม่ว่าจะเป็นอย่าง 4.1.1.1 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิพาทอัตราบุคลากร ข้อ 4.1.1.2 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีล้มกำไรสินค้า ข้อ 4.1.1.3 ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีราคาบุคลากร เหล่านี้เป็นความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอของผู้ประกอบการที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้อง แบ่งได้ 2 กรณี คือ กรณีที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการชำระค่าภาษีขาดไปจากที่ต้องชำระ และกรณีที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการชำระค่าภาษีเกินกว่าที่ต้องชำระ

กรณีที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการชำระค่าภาษีขาดไปจากที่ต้องชำระ จะมีความเสียหาย คือ บุคลากรสามารถเรียกอากรส่วนที่ขาด เงินเพิ่มไม่เกินร้อยละ 20 ของอากรส่วนที่ขาด ถ้าผู้ประกอบการ ไม่นำอากรส่วนที่ขาดมาชำระภายใน 30 วัน ตามมาตรา 122 ตรี บุคลากรสามารถเรียกเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน นับตั้งแต่วันส่งมอบของออกจากอารักขาของบุคลากร จนถึงวันที่นำอากรมาชำระตามมาตรา 122 จัตวา นอกจากนี้ยังอาจมีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 และความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 พระราชบัญญัติบุคลากร พ.ศ.2469 ได้ ซึ่งเป็นความผิดที่ไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำมีเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่

ส่วนกรณีที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการชำระค่าภาษีเกินกว่าที่ต้องชำระ ซึ่งมีความเสียหาย คือ ผู้ประกอบการจะเสียโอกาสในการที่จะนำเงินที่เสียภาษีเกินไปใช้ในโอกาสทางธุรกิจอื่นๆ หรือเสียโอกาสที่จะนำเงินส่วนนั้นไปทำประโยชน์ใดๆ หรืออาจมีดอกเบี้ยจากเงินนั้น ดังนั้น ไม่ว่าจะ เป็นกรณีผู้ประกอบการชำระค่าภาษีน้อยกว่าที่จะต้องชำระ หรือผู้ประกอบการชำระค่าภาษีมากกว่าที่จะต้องชำระ ก็เป็นความเสียหายทั้งนั้น ทางที่ดีควรเสียภาษีให้ถูกต้องที่สุด จะได้ไม่เป็นปัญหาภายหลัง

จากตัวอย่างข้อเท็จจริง ทั้ง 3 ตัวอย่าง ดังกล่าวจะเห็นว่าแม้ผู้ประกอบการได้นำเข้าสินค้าเต็มมาแล้วเป็นเวลาหลายปี ผ่านพิธีการนำเข้าจริงอย่างครบถ้วนมาโดยตลอด หรือการที่



ผู้ประกอบการสามารถนำสินค้าผ่านการตรวจปล่อยออกจากอารักขาของศุลกากรมาได้ ก็ไม่ได้แปลว่าผู้ประกอบการเสียภาษีถูกต้องครบถ้วนแล้วทุกกรณี หลังจากนั้นศุลกากรยังสามารถดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยสินค้าย้อนหลังได้อีกนับตั้งแต่นำเข้า เป็นความไม่ชัดเจนแน่นอนที่ทำให้ผู้ประกอบการที่นำเข้าของมาแล้วยังต้องเกิดความกังวลใจอยู่ตลอดเวลา ว่าที่ผ่านมามีการถูกต้องแล้วหรือไม่ ความไม่ชัดเจนแน่นอนเช่นนี้ทำให้ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่รู้หน้าที่ว่าต้องชำระค่าภาษีเท่าไร อย่างไร ขอบเขตไหน ไม่สามารถคำนวณต้นทุนที่เหมาะสมกับธุรกิจได้ ไม่สามารถคาดการณ์และวางแผนได้ และทำให้เกิดข้อพิพาทต่อไป ซึ่งตามตัวอย่าง แม้แต่เป็นเรื่องที่มีการนำเข้ามาและผ่านการตรวจปล่อยจากอารักขาของศุลกากรมาได้แล้ว ก็ยังมีปัญหาการเสียภาษีไม่ถูกต้อง จนทำให้ศุลกากรสามารถเรียกภาษีส่วนที่ขาด เงินเพิ่มต่างๆ ได้ย้อนหลัง และหากผู้ประกอบการมีเพียงคำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบไม่มีผลผูกพันเท่านั้น ผู้ประกอบการจะแน่ใจได้อย่างไรว่าจะไม่ถูกเรียกเก็บภาษีส่วนที่ขาดและเงินเพิ่มต่างๆ ย้อนหลังอีก จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันมาใช้

#### 4.1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับกรณีคำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย

ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีพิพาทอัตราศุลกากรตาม ข้อ 4.1.1.1 เป็นความเสียหายของผู้ประกอบการของการนำเข้าของเพียงใบขนสินค้าใบเดียว แต่ในข้อนี้จะเป็นความเสียหายของผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าของอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาดำเนินธุรกิจ ซึ่งมีใบขนสินค้ารวมทั้งสิ้น 48 ใบ

เดิมก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยมีผลเพียงการให้คำปรึกษาแนะนำและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย เพราะพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 เดิม นั้นไม่มีข้อความให้ศุลกากรนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ได้ ซึ่งในเวลานั้นหากอธิบดีกรมศุลกากรที่อาศัยอำนาจแห่งมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ออกประกาศกรมศุลกากรใดๆ ที่นอกเหนือจากเจตนารมณ์พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ย่อมไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย แม้การออกข้อบังคับโดยอำนาจแห่งมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 เพียงมาตราเดียวจะมีผลใช้เป็นหลักปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ได้ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3033/2545 ที่ได้อ้างไว้แล้วในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.3.2 ซึ่งบางประเทศสามารถนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไปใช้ได้โดยไม่ต้องออกกฎหมาย โดยใช้ในลักษณะที่ศุลกากรเข้าผูกพันในคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้นด้วยเกียรติ (ของศุลกากร)

แต่อย่างไรก็ตาม จากกรณีปัญหาที่จะได้วิเคราะห์ดังต่อไปนี้ จะเห็นว่าสำหรับประเทศไทยนั้น มีกระบวนการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยสินค้า (Post Audit)<sup>498</sup> ย้อนหลังไปถึงวันที่นำเข้า โดยสำนักตรวจสอบอากร (สตอ.) จึงเกิดเหตุการณ์คือ แม้แต่การนำเข้าที่ผ่านการตรวจปล่อยไปแล้วยังสามารถเรียกเก็บภาษีย้อนหลังได้ เพราะการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายทำให้เมื่อนำเข้าไปแล้วก็อาจถูกตรวจสอบย้อนหลังได้ ดังนั้น เมื่อไม่ว่าจะมีการออกคำวินิจฉัยหรือผลการพิจารณาใดๆ ในขณะที่นั้นก็จะไม่มีผลผูกพันแม้แต่กับศุลกากรเอง ทำให้หน่วยงานต่างๆ ภายใต้ศุลกากรสามารถนำคำวินิจฉัยเก่าที่ได้เคยพิจารณาแล้วมาพิจารณาซ้ำและเปลี่ยนแปลงหรือกลับคำวินิจฉัยได้ เช่นเดียวกับ บริษัท ABC ในหัวข้อต่อไปที่ได้รับผลการแจ้งพิกัดที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นสินค้าเดิม ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการอย่างไม่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้

### (1) ตัวอย่างข้อเท็จจริงในกรณีความไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>499</sup>

บริษัท ABC เป็นบริษัทที่นำเข้าสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้ารวมถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อขายในประเทศไทย ได้เคยนำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพ (Printer Paper) พร้อมชุดหมึกที่เป็นตลับหมึก (Ink Ribbon) โดยระบุไว้ในใบขนสินค้าขาเข้าและเสียภาษีไว้ในพิกัดศุลกากรที่ 4816.90 มีอัตราอากรตามราคา 30% มาตลอดตั้งแต่เริ่มนำเข้า ซึ่งตอนที่ 48 (กระดาษและกระดาษแข็ง หรือของทำด้วยเยื่อกระดาษ หรือทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง) จะมียกเว้นกระดาษหรือกระดาษแข็งที่มีลักษณะไวแสงตามประเภทที่ 37.01 ถึง 37.04 และ ถ้าเป็นของในตอนที่ 96 จะไม่ใช่พิกัดศุลกากรตอน 48 นี้

ต่อมาในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 บริษัท ABC ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาประเภทพิกัดอัตราศุลกากรจากส่วนมาตรฐานพิกัดศุลกากร กรมศุลกากร ว่ากระดาษพิมพ์ภาพ พร้อมชุดหมึกที่เป็นตลับหมึกที่บริษัท ABC นำเข้ามานั้นด้วยพิกัดศุลกากรที่ 4816.90 ซึ่งมีอัตราอากรตามราคา 30% นั้นไม่ถูกต้อง แต่ที่ถูกต้องเป็นพิกัดศุลกากรที่ 3703.90 มีอัตราอากรตามราคา 20% (กระดาษไวแสง กระดาษแข็งไวแสงและสิ่งทอไวแสง ใช้ในการถ่ายรูปที่ยังไม่ได้ถ่ายหรืออัด) ซึ่งพิกัดศุลกากรนี้เป็นข้อยกเว้นของตอนที่ 48

ในทางปฏิบัติ หากเป็นกรณีที่ความเห็นของผู้ประกอบการและศุลกากรแตกต่างกัน ผู้ประกอบการก็จำเป็นต้องดำเนินการตามพิกัดศุลกากรที่กรมศุลกากรแจ้งไปก่อน ในการนำเข้าครั้งต่อไป แม้ผู้ประกอบการอาจจะมีความเห็นไม่ตรงกับศุลกากร แล้วค่อยดำเนินการโต้แย้งหรือยื่นอุทธรณ์ต่อกรมการพิจารณาปัญหาพิกัดอัตราศุลกากรภายหลังตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีตามข้อเท็จจริงนี้ บริษัท ABC มิได้มีการโต้แย้งใดๆ เมื่อได้รับแจ้งว่าพิกัดศุลกากรเดิมที่ได้

<sup>498</sup> มาตรา 115 ทวิ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

<sup>499</sup> ภาคผนวก จ

ระบุในใบขนสินค้าขาเข้านั้นไม่ถูกต้อง บริษัท ABC ก็ไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ใจ เมื่อนำเข้าสินค้าในรอบถัดไป บริษัท ABC จึงระบุในใบขนสินค้าขาเข้าและชำระอากรตามพิกัดศุลกากรที่ 3703.90 ซึ่งมีอัตราอากรตามราคา 20% ตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณาประเภทพิกัดอัตราศุลกากร ฉบับวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 มาตลอด ซึ่งในเวลาต่อมาพิกัดศุลกากรที่ 3703.90 ได้รับการลดอัตราอากรเป็น 0% ทำให้หลังจากนั้นบริษัท ABC ได้นำเข้ากระดาษพิมพ์ภาพในพิกัดศุลกากรที่ 3703.90 อัตราอากร 0% เรื่อยมา

วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 บริษัทได้รับแจ้งจากฝ่ายวิเคราะห์สินค้า กรมศุลกากรในสินค้าเดิมว่า บริษัท ABC ระบุพิกัดศุลกากรในใบขนสินค้าขาเข้าและเสียภาษีไม่ถูกต้องอีกครั้ง เพราะกระดาษพิมพ์ภาพดังกล่าวจัดเข้าพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 มีอัตราอากร 20% มิใช่พิกัดศุลกากรที่ 3703.90 อัตราอากร 0% ตามที่บริษัท ABC ระบุไว้ในใบขนสินค้าขาเข้า ซึ่งพิกัดศุลกากรที่ 3703.90 เป็นพิกัดศุลกากรที่ส่วนมาตรฐานพิกัดศุลกากร กรมศุลกากรเคยแจ้งไว้เอง ตามหนังสือฉบับวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 และหนังสือดังกล่าวก็ไม่มีวันสิ้นผลแต่อย่างใด ในหนังสือฉบับวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 นั้น ศุลกากรโดยฝ่ายวิเคราะห์สินค้า ได้อ้างอิงผลการพิจารณาปัญหาพิกัดศุลกากรในสินค้าเดียวกันจากของบริษัทอื่น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับบริษัท ABC โดยให้เหตุผลกับบริษัท ABC ว่า สินค้าของบริษัท ABC เป็นพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 (รีบบิ้น อื่นๆ) เพราะเป็นการจัดชุดรีบบิ้นหมึกพิมพ์ที่มีวัตถุประสงค์ในการพิมพ์ภาพพร้อมกระดาษ โดยสาระสำคัญของสินค้าชุดนี้คือรีบบิ้นที่มีหมึกพิมพ์ในตัวไม่ใช่กระดาษ จึงต้องพิจารณาพิกัดศุลกากรของตามสิ่งที่เป็นสาระสำคัญ คือรีบบิ้น ซึ่งอยู่ในตอนที่ 96 (ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด)

ดังนั้น บริษัท ABC จึงต้องเปลี่ยนจากที่นำเข้าด้วยพิกัดศุลกากรที่ 3703.90.00 ตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณาพิกัดศุลกากร ฉบับวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ที่มีการยกเว้นภาษี เปลี่ยนเป็นต้องนำเข้าด้วยพิกัดศุลกากรที่ 9612.10.90 ตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณาพิกัดศุลกากร ฉบับวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 คือต้องนำเข้าในฐานะรีบบิ้นที่มีอัตราอากร 20 % และหลังจากนั้นศุลกากรได้แจ้งให้บริษัท ABC ชำระอากรขาเข้าที่ขาดไปย้อนหลัง เนื่องจากอัตราอากรที่เพิ่มขึ้นจากเดิมคือจาก 0 % เพิ่มเป็น 20 % ของใบขนสินค้าทั้งหมด 48 ใบ รวมทั้งสิ้น 4,XXX,XXX บาท ซึ่งปัญหานี้ยังอยู่ในระหว่างอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และจำนวนของใบขนสินค้าและค่าอากรที่ขาดไปดังกล่าวนี้ยังเป็นการตรวจสอบย้อนหลังไปเพียง 5 ปีเท่านั้น ศุลกากรจะยังมีการแจ้งอากรส่วนที่ขาดของใบขนสินค้าขาเข้าก่อนหน้านี้อีกในเวลาต่อไป ซึ่งตามข้อเท็จจริงยังอยู่ในขั้นตอนค้นหาเอกสารเพิ่มเติมต่อไป

การตรวจสอบหลังการนำเข้าลักษณะนี้เกิดจากสำนักตรวจสอบอากร (สตอ.) เป็นหน่วยงานหนึ่งในศุลกากร ที่มีหน้าที่ตรวจสอบอากรที่ชำระไปแล้วว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร โดยกรณีนี้ สตอ. จะตรวจสอบใบขนสินค้าภายในกรมศุลกากร เมื่อพบว่าใบขนสินค้าใดไม่ถูกต้อง ก็จะออกใบทักท้วงการ

ตรวจสอบอาคารไปยังเจ้าหน้าที่ศุลกากรฝ่ายที่เป็นผู้ประเมินในครั้งแรก หากเจ้าหน้าที่นั้นเห็นด้วยกับใบกำกับทางการตรวจสอบอาคาร สตอ.จะแจ้งผู้ประกอบการให้มาเสียภาษีส่วนที่ขาด

ในกรณีหนังสือวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 นั้นเกิดจากสตอ. ได้ทำการตรวจสอบสินค้าอย่างเดียวกันกับที่บริษัท ABC นำเข้า แต่นำเข้าโดยบริษัทอื่น แล้วพบว่าเป็นระบุพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าและเสียภาษีไว้ไม่ถูกต้อง จึงมาตรวจสอบในใบขนสินค้าของ บริษัท ABC ที่ทราบอยู่แล้วว่ามีการนำเข้ามาสินค้าแบบเดียวกันและเรียกภาษีส่วนที่ขาด แสดงว่าแม้จะนำสินค้าออกจากศุลกากรไปเป็นระยะเวลาแล้วหรือแม้จะเคยนำเข้าด้วยพิกัดศุลกากรเดิมต่อเนื่องหลายครั้งและต่อเนื่องหลายปี ก็ไม่ได้หมายความว่าเสียภาษีถูกต้องแล้วแต่อย่างใด สตอ.ซึ่งเป็นหน่วยงานของศุลกากรยังสามารถเรียกตรวจสอบย้อนหลังได้ตลอด อีกทั้ง ในกรณีนี้ยังมีผลการพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากรที่ไม่แน่นอนในสินค้าเดียวกัน หน่วยงานหนึ่งตีความเป็นพิกัดหนึ่ง อีกหน่วยงานหนึ่งก็ตีความเป็นอีกพิกัดหนึ่ง และยังสามารถกลับหรือเปลี่ยนแปลงผลการพิจารณาได้เช่นนี้ แสดงว่าผลการพิจารณาที่ออกโดยกรมศุลกากรเหล่านี้ไม่ได้ผูกพันศุลกากรได้ทั้งหน่วยงาน บริษัท ABC ก็ไม่สามารถนำผลพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากรเดิมที่ออกโดยส่วนมาตรฐานพิกัดศุลกากร กรมศุลกากร มาอ้างความถูกต้องเพื่อไม่ให้ต้องรับผิดชอบกับศุลกากรได้เลย

## (2) ปัญหาเกี่ยวกับความไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าของผู้ประกอบการ

จากผลของการที่หนังสือแจ้งผลการพิจารณาที่ออกโดยกรมศุลกากรดังกล่าวไม่มีผลผูกพันหน่วยงานทั้งศุลกากรทำให้ บริษัท ABC ได้รับความเสียหาย ดังนี้

บริษัท ABC มีการคำนวณต้นทุนจากอัตราอากรเดิม คือ อัตราอากรตามราคาร้อยละ 0 และได้จำหน่ายสินค้าทั้งหมดออกไปแล้ว จึงเป็นการจำหน่ายสินค้าต่อไปโดยได้กำไรน้อยกว่าที่คาดการณ์หรือวางแผนไว้หรืออาจจะทำให้บริษัท ABC เสียหายขาดทุน

ในกรณีนี้ตามข้อเท็จจริง บริษัท ABC ยินยอมชำระค่าอากรที่ขาดไปทั้งหมดที่ศุลกากรเรียกให้ชำระ ภายในระยะเวลา 30 วันจึงไม่ต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา 112 ตรี แต่ยังคงต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา 122 จัดวาในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน เพราะเงินเพิ่มตามมาตรา 122 จัดวานั้น นับตั้งแต่วันส่งมอบของออกจากอารักขาของศุลกากรจนถึงวันที่ บริษัท ABC นำเงินมาชำระ จากข้อเท็จจริงในใบขนสินค้า 48 ใบ คือ 4,xxx,xxx บาท

นอกจากนี้ยังมีความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 คือ การสำแดงพิกัดศุลกากรที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เป็นความเท็จ ไม่บริบูรณ์หรือแม้แต่ชักพาให้หลงผิดในรายการใดๆ ในใบขนสินค้าที่ได้ยื่นต่อศุลกากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งมีความผิดที่ไม่ต้องคำนึงว่าผู้กระทำความผิดเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่ แต่บริษัท ABC จะไม่มีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 เพราะบริษัท ABC ไม่มีเจตนาจะฉ้อค่าภาษี

ความไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัย ทำให้เกิดความไม่แน่นอน และผู้ประกอบการไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าค่าภาษีที่ตนชำระไปนั้นถูกต้องหรือไม่ ไม่สามารถวางแผนได้แม้กระทั่งต้นทุนสินค้า มีความเสี่ยงทั้งในการนำเข้าสินค้าและเสี่ยงมากขึ้นเมื่อนำเข้าสินค้าแบบต่อเนื่องเพื่อดำเนินธุรกิจภายในประเทศ มีความเสี่ยงที่จะต้องเสียเงินเพิ่มหรือรับโทษทางอาญาทั้งที่ผู้ประกอบการ คือ ผู้ที่ดำเนินธุรกิจเพื่อมุ่งหวังผลกำไร หากยังมีสภาพปัญหาเช่นนี้ นอกจากจะทำให้ผู้ประกอบการอาจไม่บรรลุสิ่งที่มุ่งหวังแล้วยังอาจทำให้มีโทษทางอาญาอีกด้วย

## 4.2 วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาหลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 แล้วจะทำให้ปัญหาเดิมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้รับการแก้ไขหรือไม่นั้น ผู้เขียนจะวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้

### 4.2.1 วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี

สาเหตุของปัญหาผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้อง คือ ความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอในข้อมูลที่มีผลต่อค่าภาษี ได้แก่ เรื่องพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร กล่าวคือ เมื่อผู้ประกอบการต้องการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศและรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าสินค้านำเข้านั้นจัดอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรใด หรือสินค้านำเข้านั้นมีถิ่นกำเนิดสินค้าที่สามารถใช้สิทธิพิเศษทางภาษีอากรเพื่อขอลดหรือยกเว้นภาษีศุลกากรได้หรือไม่ หรือธุรกรรมทางการค้าที่ได้ทำนั้นมีค่าใช้จ่ายบางรายการเช่น ค่าสิทธิ ค่านายหน้า ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังการติดตั้งเครื่องจักร เป็นต้น ที่มีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าจะต้องนำมารวมคำนวณหรือหักออกเพื่อให้ได้ราคาศุลกากรหรือไม่

แม้จะเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่ต้องเตรียมความพร้อมในทุกเรื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องรู้เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าของตนและรู้กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าของตน แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้น ยังมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการหาข้อมูลของผู้ประกอบการ เช่น ความซับซ้อนของกฎหมายศุลกากรที่มีหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วหลายฉบับ ประกาศกรมต่างๆ หรือการปรับตัวในมาตรฐานตามความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้และต้องอนุวัติการกฎหมายให้เป็นไปตามความตกลงเหล่านั้น

#### 4.2.1.1 สาเหตุที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการ คำนวณภาษี

สาเหตุหลักที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี คือ ความยุ่งยากและซับซ้อนของข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี คือ เรื่องพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร ดังนี้

(1) ความยุ่งยากในการค้นหาพิกัดอัตราศุลกากรในสินค้าที่ผู้ประกอบการได้นำเข้า เริ่มจากผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพิกัดศุลกากร ต้องศึกษาหลักการพิจารณาพิกัดอัตราศุลกากร ทั้งหลักการตีความพิกัดอัตราศุลกากรในภาค 1 ท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ที่แบ่งย่อยเป็นอีก 6 หลักเกณฑ์ หรือคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนไนซ์ของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร ที่จัดทำขึ้น 5 เล่ม ซึ่งตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสเท่านั้น และการเข้าถึงข้อมูลก็เป็นเรื่องยาก เพราะ WCO มีการเปิดเผยข้อมูลของ EN แบบคิดค่าใช้จ่ายในราคา 700 ยูโรหรือ (ประมาณ 27,000 บาท) ที่เว็บไซต์ของ WCO และผลการวินิจฉัยบางเรื่อง ยังต้องเป็นบุคคลผู้เป็นสมาชิกของเว็บไซต์ WCO เท่านั้นจึงจะเข้าถึงได้ และต้องศึกษาต่อไปอีกว่ามีประกาศอธิบดีกรมศุลกากรที่ตีความพิกัดศุลกากรของสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้าหรือไม่ หากผู้ประกอบการได้พิกัดศุลกากรที่คิดว่าถูกต้องแล้ว ก็ต้องติดตามการพัฒนาการของพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนไนซ์เพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทุก 5 ปี เพื่อรองรับสินค้านรูปแบบใหม่ หรือหากในกรณีที่มีพิกัดศุลกากรในระดับภูมิภาค เช่น ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนไนซ์อาเซียน ที่มีตัวเลขพิกัดเพิ่มมาจากระบบฮาร์โมนไนซ์เดิม 2 หลัก คือ หลักที่ 7 และ 8 ซึ่งสิ่งที่สะท้อนความไม่เข้าใจในเรื่องพิกัดอัตราศุลกากรคือ ตั้งแต่กรมศุลกากรเปิดบริการ Customs Call Center 1164 มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 คำถามที่ผู้ประกอบการสอบถามมากที่สุด ทุกเดือนตลอดมาจนถึง พ.ศ. 2559 คือ คำถามเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร และอันดับรองลงมา คือ คำถามเรื่องกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าและ FTA<sup>500</sup> นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาพิกัดศุลกากรของสินค้าบางประเภท เช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ บางอย่างที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ แม้กระทั่งศุลกากรไทยยังต้องส่งหลักฐานไปให้ WCO พิจารณาชี้ขาด<sup>501</sup>

<sup>500</sup> Customs Care Center, "รายงานผลการปฏิบัติงานงานของศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา:

<http://www.customscarecenter.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539798212&Ntype=37>

<sup>501</sup> สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, "คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. บันทึกรการประชุม วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2557 " [ออนไลน์].

**(2) ความยุ่งยากในการค้นหาถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อตรวจสอบว่าสินค้าของตนจะได้สิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่** คือ ในบางกรณีผู้ประกอบการรับสินค้ามาหลายทอด และต้องรู้วัตถุดิบที่มาเป็นส่วนประกอบของสินค้าว่ามีที่รายการ และส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศใด แล้วยังต้องนำมาตรวจสอบว่าประเทศนั้นมี FTA ร่วมกับไทยหรือไม่ หรือถ้าประเทศนั้นมี FTA กับไทยทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคี ก็ต้องค้นหาต่อไปว่า สินค้าที่ผู้ประกอบการจะนำเข้านั้นอยู่ในบัญชีสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีของ FTA ฉบับใด และฉบับไหนที่มีสิทธิพิเศษทางภาษีดีกว่ากัน โดยสิ่งที่เป็อุปสรรคในการตรวจสอบอีกประการหนึ่ง คือ ในบัญชีสินค้านั้นก็จะระบุสินค้าเป็นพิกัดศุลกากร ดังนั้น การจะตรวจสอบถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อตรวจสอบว่าสินค้าของตนจะได้สิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่นั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องรู้พิกัดศุลกากรของสินค้าของตนอย่างชัดเจนแน่นอนก่อน เมื่อรู้ว่าต้องใช้ FTA ฉบับใดแล้ว ขั้นตอนสุดท้าย คือ การตรวจสอบว่าสินค้าที่ผู้ประกอบการจะนำเข้านั้น ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศนั้นตามกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่กำหนดไว้ใน FTA หรือไม่ นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในเรื่องหลักการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าบางประการ ที่เป็นข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง ศุลกากรไม่สามารถเปิดเผยหลักการตีความทั้งหมดโดยละเอียดได้ เพราะอาจเป็นช่องว่างในการหลีกเลี่ยงภาษีอากร

**(3) ความยุ่งยากในการค้นหาราคาศุลกากร** คือราคาศุลกากรไม่ใช่ราคาที่กำหนดขึ้นเองอย่างไรก็ได้ระหว่างคู่สัญญา แต่ต้องเป็นราคาที่เป็นธรรมและควรมีมาตรฐานเดียวกัน โดยมีหลักเกณฑ์ถึง 6 หลักเกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) ซึ่งเป็นหลักการที่มาจากระบบราคา GATT ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะในการพิจารณาราคาศุลกากรบางกรณีแม้แต่ศุลกากรไทยและ WCO ยังมีการใช้การตีความที่แตกต่างกันเป็นข้อถกเถียงมา 10 ปี และปัจจุบันยังไม่ได้ข้อยุติ<sup>502</sup>

**4.2.1.2 การแก้ไขปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557**

จากความยุ่งยากและข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ประกอบการดังกล่าว ศุลกากรในฐานะองค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์หลัก จากเดิมที่มุ่งเน้นในเรื่องการเก็บภาษีเพื่อรายได้ แต่ปัจจุบันมุ่งเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า จึงมีการผลักดันให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ที่มีสาระสำคัญ คือให้มีการนำการให้คำ

<sup>502</sup> ประเด็นเรื่องเงินโบนัสที่บริษัทแอมเวย์ประเทศไทยจ่ายให้กับตัวแทนจำหน่าย (IBO) ต้องนำมารวมในราคาศุลกากรเพื่อคำนวณภาษีหรือไม่ เป็นเรื่องที่เป็นข้อถกเถียงมาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยมีความเห็นต่างกันทั้งในศุลกากรเอง และกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) จนกระทั่งต้องมีการประชุมคณะกรรมการเทคนิคด้านราคาขององค์การศุลกากรโลก และปัจจุบันก็ยังไม่ได้ข้อยุติ

วินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ อย่างมีผลผูกพันต่อศาลการและผู้ยื่นคำร้อง โดยให้อำนาจอธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ

เมื่อสาเหตุของสภาพปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียหายไม่ถูกต้อง คือ การที่ผู้ประกอบการรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายศุลกากรไทยให้มีการนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ได้ ก็ช่วยให้ผู้ประกอบการที่ขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ารู้และแน่ใจในข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี เช่น พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร แบบเฉพาะเจาะจงในสินค้าของตนเอง เมื่อรู้และแน่ใจก็จะเสียหายได้ถูกต้องครบถ้วน ไม่มีข้อพิพาทกับศุลกากรหรือหากจะมีข้อพิพาทหรือไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยล่วงหน้า ก็เป็นการโต้แย้งกันในระหว่างเวลาที่ยังไม่ได้มีการนำเข้าจริง ก็ไม่ทำให้เสียเวลาหรือไม่ทำให้สินค้านั้นเสียหาย และเมื่อเสียหายได้ถูกต้องไม่มีข้อพิพาทกับศุลกากรก็จะไม่มีเงินเพิ่มและไม่มีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีและความผิดฐานสำแดงเท็จที่มีโทษทางอาญา นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังสามารถคำนวณต้นทุนสินค้า คาดการณ์กำไร และวางแผนการค้าเงินธุรกิจได้อย่างชัดเจนแน่นอนไร้ความกังวลอีกด้วย

#### 4.2.2 วิเคราะห์การแก้ไขปัญหากับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

ก่อนจะมีการวิเคราะห์ว่าปัญหากับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าจะได้รับการแก้ไขหรือไม่ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 นั้น ต้องหาสาเหตุที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าในขณะนั้นไม่มีผลผูกพันเสียก่อน

##### 4.2.2.1 สาเหตุที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าไม่มีผลผูกพัน

เดิมก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทย ไม่ว่าจะเป็นการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 เป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ด้วยเหตุผล คือ จากหลักการแบ่งแยกอำนาจของรัฐธรรมนูญ ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจในการตรากฎหมาย แต่ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารออกกฎข้อบังคับหรือเรียกว่ากฎหมายลำดับรองได้ โดยมอบอำนาจผ่านทางกฎหมายระดับพระราชบัญญัติหรือเรียกว่ากฎหมายแม่บท เมื่อกฎหมายแม่บทเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจกฎหมายลำดับรองได้ กฎหมายลำดับรองเช่นนี้จึงมีค่าบังคับหรือลำดับศักดิ์ของกฎหมายที่ต่ำกว่ากฎหมายที่เป็นกฎหมายแม่บท การที่ฝ่ายบริหารจะออกกฎหมายลำดับรองได้ ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายแม่บทระดับ



พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้เท่านั้น และเพื่อบังคับให้เป็นไปตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บท ฝ่ายบริหารจะออกกฎหมายลำดับรองเกินขอบเขตกฎหมายแม่บทไม่ได้

ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 เป็นประกาศที่ออกโดยอธิบดีกรมศุลกากรซึ่งใช้อำนาจเป็นฝ่ายบริหาร โดยระบุไว้ในบทอาศัยอำนาจว่า “ออกโดยอาศัยอำนาจของมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469” และมาตรา 3 ดังกล่าวเป็นมาตราที่กำหนดหน้าที่ของอธิบดีว่า ให้มีหน้าที่ออกข้อบังคับสำหรับกรมตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามนั้น คำว่า “เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามนั้น” คือ บังคับให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งอธิบดีจะออกกฎหมายลำดับรองสำหรับกรมเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามที่เห็นว่าจำเป็นได้ ก็ต่อเมื่อมีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 บัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้แล้ว และมีการบัญญัติให้อำนาจไว้อย่างชัดแจ้งในมาตรานั้น

อย่างไรก็ตาม ในขณะนั้นในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ไม่มีบทบัญญัติใดเลยที่ บัญญัติถึงการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าหรือการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ดังนั้น ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 ที่อธิบดีกรมศุลกากรออกจึงมีเนื้อหาไม่ปฏิบัติตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายแม่บท และเกินขอบเขตที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ ดังนั้น อธิบดีจึงไม่มีอำนาจออกกฎหมายลำดับรอง ที่มีได้เป็นไปเพื่อบังคับตามกฎหมายแม่บท มิเช่นนั้นจะกลายเป็นกฎหมายแม่บทมอบอำนาจอันเป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติให้องค์กรฝ่ายบริหารไปทำโดยอิสระ

ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 จึงไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง แต่จะยังเป็นหลักปฏิบัติที่ใช้สั่งการเจ้าหน้าที่ได้เทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3033/2545 ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 ส่วนสถานะต่อประชาชนทั่วไปเป็นอย่างไรนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยให้ความเห็น ในเรื่องสถานะของประกาศ ตามความเห็นทางกฎหมายเรื่องเสรีที่ 604/2543 ว่า “ประกาศของส่วนราชการที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน มี 2 แบบ คือ มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง และประกาศเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ” เมื่อประกาศกรมศุลกากรดังกล่าวไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง จึงเป็นเพียงประกาศเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารเท่านั้น<sup>503</sup>

แม้ในประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า จะกำหนดว่า “ให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีผลผูกพัน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือ” ก็เป็นเพียงถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากรที่ไม่ใช่กฎหมายลำดับรอง แต่เป็นประกาศแจ้งให้ทราบทั่วกันเท่านั้น ผลผูกพันตามถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากรจึงไม่ใช่ผลผูกพันตามกฎหมายที่จะคุ้มครองรับรองสิทธิของผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้

<sup>503</sup> ตามความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ 604/2543

ส่วนการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าของไทยตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 และประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ที่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนอยู่แล้วว่า คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้ามีผลเพียงการให้คำปรึกษาแนะนำเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย

นอกจากนี้ อธิบดีก็ไม่สามารถทำให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในขณะนั้น เป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันไปได้ โดยวิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรตีความพิกัตอัตราศุลกากร จากการออกประกาศแจ้งพิกัตอัตราศุลกากร ตามมาตรา 15 แห่งพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ได้ กล่าวคือ ถึงแม้พระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 จะให้อำนาจอธิบดีกรมศุลกากรตีความพิกัตอัตราศุลกากรเพื่อความชัดเจนตามกฎหมายและมีผลบังคับใช้ได้ แต่ก็ต้องเป็นการตีความที่ต้องออกในรูปแบบประกาศเท่านั้น ซึ่งต้องมีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่คำนึงถึงว่าบุคคลที่อยู่ในบังคับนั้นจะมีจำนวนเท่าใด มิใช่รูปแบบที่ออกให้เฉพาะบุคคลอย่างการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ดังนั้น ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 จึงไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจศุลกากรในการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าอย่างมีผลผูกพันไม่ว่าจะเป็นคำวินิจฉัยประเภทใด

เรื่องความมีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นหลักการที่สำคัญ เพราะหากศุลกากรให้คำวินิจฉัยไปแล้วไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายกับศุลกากร จะมีผลให้ศุลกากรสามารถเปลี่ยนแปลงหรือกลับคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ตลอดเวลาอันทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเสียหาย ไม่ว่าจะมีการนำเข้ามามานานกี่ปีแล้ว เช่น ตามตัวอย่างข้อเท็จจริงของบริษัท ABC ดังกล่าว

#### 4.2.2.2 การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

ปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 โดยมีการเพิ่มเติม มาตรา 13/1 คือ ให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ พิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร อย่างมีผลผูกพันต่อศุลกากรและผู้ยื่นคำร้อง โดยให้อำนาจอธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใน การยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ ดังนั้น เมื่อมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติหรือกฎหมายแม่บทให้อำนาจอธิบดีในการออกกฎหรือข้อบังคับอันเป็นรายละเอียดของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว อธิบดีจึงออกประกาศกรมศุลกากร ดังนี้ ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า โดยประกาศทั้ง 3 ฉบับ กำหนดขึ้นมาโดยอาศัยอำนาจแตกต่างกับประกาศกรมศุลกากรชุดเดิม กล่าวคือ ประกาศกรม

ศุลกากรที่ 13/2553 7/2553 และ 67/2552 (ชุดเดิม) กำหนดว่า “ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469” เท่านั้น แต่ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 (ชุดใหม่) กำหนดว่า “อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 และมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 มาตรา 13/3 และมาตรา 13/4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557” ซึ่งชุดเดิมยังไม่มีกรให้อำนาจจากกฎหมายแม่บทให้นำกรให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ แต่ชุดใหม่มีการให้อำนาจโดยกฎหมายแม่บทที่บัญญัติให้นำกรให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ อีกทั้งประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ทั้ง 3 ฉบับ ยังกำหนดว่า ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้อ้างอิงในการนำเข้า และเจ้าหน้าที่ศุลกากรต้องถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น และใช้บังคับภายในกำหนดเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ โดยต้องใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้องและใช้ในกรณีของหรือธุรกรรมที่เหมือนกัน ทุกประการกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น<sup>504</sup> ส่งผลให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยในปัจจุบัน มีผลผูกพันตามกฎหมายทั้งตามถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากร และความชอบด้วยกฎหมายในสถานะของกฎหมายลำดับรอง

เมื่อสาเหตุของปัญหาเดิม คือ ความไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ทำให้ศุลกากรหรือหน่วยงานต่างๆ ภายใต้ศุลกากรสามารถเปลี่ยนแปลงหรือกลับคำวินิจฉัยของอีกหน่วยงานในกรมศุลกากรหลังจากนำเข้า จนทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเสียหาย ทั้งไม่สามารถคำนวณต้นทุนที่แท้จริงของสินค้าได้ อาจต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา 112 ตรี และ 122 จัตวา และความผิดฐานสำแดงเท็จที่มีโทษทางอาญา นอกจากนี้ อาจเป็นการยุ่งยากที่ต้องหาทางระงับข้อพิพาททั้งภายในฝ่ายปกครองโดยอำนาจอธิบดีหรือกระบวนการทางศาล แต่เมื่อปัจจุบันการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยมีผลผูกพันตามกฎหมายแล้ว ส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรต้องถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น เมื่อมีการออกเป็นกฎหมายรับรองสิทธิไว้เช่นนี้ ถือเป็นหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ศุลกากรแล้ว หากเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามก็มีความผิดฐานละเว้นหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ<sup>505</sup> นอกจากนี้ถึงแม้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 จะมีการกำหนดเกี่ยวกับการยกเลิก สิ้นผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ แต่ก็มีกรกำหนดต่อไปว่ามีให้มีผลย้อนหลังสำหรับคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว ซึ่งหากมีเหตุการณ์ที่

<sup>504</sup> ข้อ 5 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>505</sup> มาตรา 157 ประมวลกฎหมายอาญา

“ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

หน่วยงานภายในศุลกากร มีความเห็นต่างกัน และมีการกลับหรือเปลี่ยนคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามตัวอย่างข้อเท็จจริงอีก ก็ไม่กระทบกับภาษีที่ผู้ประกอบการเสียไปแล้ว ตามข้อ 6.2.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และ ข้อ 6.2.2 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558

เมื่อมีการแก้ไขให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือกลับคำวินิจฉัยจนทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเสียหายหรือต้องเสียภาษีย้อนหลังทั้งที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่มาตลอดได้ การที่สาเหตุของสภาพปัญหานั้นหมดไปก็ทำให้ปัญหานั้นหมดไปด้วย

#### 4.3 เหตุผลที่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยต้องสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA

ในปัจจุบันประเทศที่กำลังพัฒนาทุกประเทศ มีความประสงค์จะดึงดูดผู้ประกอบการให้มาทำการค้ากับประเทศของตน เพราะจะได้ประโยชน์จาก การจ้างงาน รายได้ของรัฐที่เพิ่มขึ้นในรูปแบบภาษี การถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือได้รับการอุดหนุนทรัพยากรการผลิตอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องปกติสำหรับการค้าระหว่างประเทศที่แต่ละประเทศจะมีกฎเกณฑ์หรือนโยบายที่แตกต่างกัน และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่ทำการค้ากับหลากหลายประเทศก็ไม่อาจจะทราบหรือเข้าใจกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับสินค้าของตนในทุกประเทศได้ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งเป็นมาตรการที่ศุลกากรของประเทศที่ผู้ประกอบการวางแผนจะทำการค้าด้วย ต้องมีผลผูกพันตามคำวินิจฉัย ในเรื่องที่ผู้ประกอบการได้ยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า จึงเข้ามามีบทบาทโดยการเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงและกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกฎเกณฑ์นั้นร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการและศุลกากร อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบูรณาการกฎเกณฑ์ในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติให้มีความสอดคล้องกันอีกด้วย

##### 4.3.1 ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นหนึ่งในมาตรการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่สำคัญ เห็นได้จากการที่ทั้งมาตรฐานของ RKC และมาตรฐานของ ATIGA ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับนานาชาติและระดับภูมิภาค ได้มีการกำหนดไว้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่กฎหมายภายในของไทยต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของมาตรฐานดังกล่าวจากความเป็น ดังนี้

#### 4.3.1.1 ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ

##### RKC

ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC ของ WCO คือ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2558 ในระหว่างการประชุมใหญ่ของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (Customs Co-operation Council Sessions) ประจำปี 2558 ขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม และประเทศไทยได้ส่งตัวแทนเพื่อทำพิธียื่นภาคยานุวัติสารเข้าเป็นภาคี “อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกัน” หรือ RKC อย่างเป็นทางการ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ของไทยแล้วโดยประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกลำดับที่ 100 ทั้งนี้ เมื่อประเทศไทยลงนามแล้วจะมีระยะเวลา 36 เดือน ในการนำบทบัญญัติไปอนุวัติการหรือปฏิบัติตาม (Implement) ซึ่งในปัจจุบันศุลกากรได้มีแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับ RKC แล้วในหลายขั้นตอนต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2548 จนถึงการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ฉบับล่าสุด ที่มีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติ คือ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ RKC โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพัน ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับ RKC ในหลักการเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายภายใต้ RKC เช่น Recommendation หรือ Guidelines ต่างๆ ที่เป็นนอกจากจะเป็นแนวปฏิบัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ WCO โดย RKC แนะนำแล้ว กฎเกณฑ์ภายใต้ RKC เหล่านี้ยังเป็นสิ่งที่ใช้อ้างอิงในการบัญญัติมาตรา 3 ของ WTO Trade Facilitation Agreement (TFA)<sup>506</sup> ที่ประเทศไทยได้ลงนามไปแล้วเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2558<sup>507</sup> ดังนั้น ในเมื่อประเทศไทยยึดถือปฏิบัติตามทฤษฎีทวินิยม<sup>508</sup> ต้องอนุวัติการกฎหมายภายในให้เป็นไปตาม RKC อยู่แล้ว เพียงแต่นำกฎหมายภายใต้ RKC มาใช้ในรายละเอียดด้วย ก็จะทำให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยได้มาตรฐานที่สอดคล้องกับ TFA ตามที่ WTO Trade Facilitation Toolkit (ตารางเทียบเคียงบทบัญญัติระหว่าง TFA กับ RKC และกฎหมายภายใต้ RKC)<sup>509</sup> และเอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC

<sup>506</sup> WCO, "Wco News June 2014 | N° 74 | Wto Trade Facilitation Agreement "

<sup>507</sup> WTO, "Thailand Ratifies Trade Facilitation Agreement " [Online] Accessed: 1 June 2016. Available from: [https://www.wto.org/english/news\\_e/news15\\_e/fac\\_06oct15\\_e.htm](https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/fac_06oct15_e.htm)

<sup>508</sup> จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1. แก้ไขเพิ่มเติม, หน้า.107-114

<sup>509</sup> WCO, "Wto Trade Facilitation Toolkit."

กำหนดไว้ด้วย<sup>510</sup> ซึ่งในปัจจุบัน ก็ยังมีรายละเอียดบางประการที่ยังไม่สอดคล้องซึ่งประเทศไทยควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมโดยผู้เขียนจะกล่าวไว้ในหัวข้อ 4.5

#### 4.3.1.2 ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA

ความจำเป็นที่กฎหมายศุลกากรของไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน ATIGA ของ AEC คือ ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกของ AEC ได้ลงนามในความตกลงดังกล่าวไว้แล้วในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ตัวแทนของประเทศสมาชิกทุกประเทศใน AEC รวมถึงประเทศไทย จึงต้องมีกฎหมายภายในที่สอดคล้องกับ ATIGA เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพราะ ATIGA เป็นกรอบทางกฎหมายร่วมกันของประเทศสมาชิก AEC ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้เกิดการรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าข้ามแดนใน AEC ซึ่งปัจจุบันมีการเข้าสู่ AEC อย่างเป็นทางการแล้วในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กรอบทางกฎหมายร่วมกันใน ATIGA นั้น มีเนื้อหาเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ากำหนดไว้อย่างชัดเจนในบทที่ 6 ข้อ 62 และยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการนี้ในบทอื่นๆ เช่น บทที่ 5 อำนาจความสะดวกทางการค้า ข้อ 12 การตีพิมพ์และการบริหารข้อบังคับทางการค้า เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปคือ ความจำเป็นที่กฎหมายไทยต้องมีความสอดคล้องกับของทั้งมาตรฐานของ RKC และมาตรฐานของ ATIGA เพราะทั้งอนุสัญญา (Convention) และความตกลง (Agreement) ดังกล่าวเป็นสิ่งที่มุ่งให้มีการสร้างกฎเกณฑ์ทางกฎหมายขึ้น แต่ยังไม่ใช้กฎหมาย ยังไม่มีนัยยะทางกฎหมาย ซึ่งประเทศไทยยึดหลักการตามหลักทวินิยม (Dualism) คือ ถือว่ากฎหมายภายในแยกจากกฎหมายระหว่างประเทศ การลงนามในความตกลงจะมีผลใช้บังคับตามกฎหมายภายในได้ต่อเมื่อมีการบัญญัติเป็นกฎหมายภายในเสียก่อน ดังนั้น ประเทศไทยต้องตราพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับทั้งของอนุสัญญาและความตกลงดังกล่าวรองรับเสียก่อน จึงจะมีผลใช้บังคับตามกฎหมายภายในได้ ถือเป็นพันธกรณีระหว่างประเทศไทยกับ RKC และประเทศไทย กับ ATIGA ที่ต้องปฏิบัติตาม

<sup>510</sup> WCO, "Advance Rulings "

#### 4.3.2 ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

นอกจากเรื่องความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และมาตรฐานของ ATIGA แล้วยังมีเรื่องผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงนามใน RKC และ ATIGA ดังนี้

##### 4.3.2.1 ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC

ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC คือ จะทำให้กฎหมายศุลกากรของไทย มีมาตรฐานเดียวกับศุลกากรระดับนานาชาติที่ถือว่าเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในพิธีการศุลกากรของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเรื่องนี้แม้เป็นเรื่องยากต่อการพิสูจน์ แต่มีผลการศึกษาจากประเทศที่นำ RKC ไปใช้ คือ ประเทศที่นำมาตรการของ RKC ไปใช้สามารถลดเวลาในการดำเนินงานของศุลกากรได้ถึง 60 % ทำให้ผู้ประกอบการลดค่าใช้จ่ายใน 1 วัน สำหรับการส่งสินค้าเป็น 0.8 % ของมูลค่าสินค้านั้น ซึ่งเป็นผลจากการลดความเป็นทางการของศุลกากร โดยการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือการเลือกใช้เพียงขั้นตอนหรือเอกสารที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ดึงดูดให้ผู้ประกอบการเข้าระบบ ลดแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากรทำให้การจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นปีละ 3 % ข้อมูลเหล่านี้อาจแตกต่างกันในแต่ละประเทศ แต่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามาตรฐานของ RKC เป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่มีประสิทธิภาพและให้ผลตามวัตถุประสงค์ของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>511</sup>

นอกจากนี้ยังมีผลประโยชน์ที่ว่ามาตรฐานของ RKC เป็น Brand Status คือการมีสถานะของมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป จึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อกระบวนการเจรจาต่อรองทางการค้า เพราะเอกสารใน WCO ทั้งหมดมีมาตรฐานของ RKC เป็นต้นแบบ นอกจากนี้ มาตรฐานของ RKC ยังเป็นมาตรฐานที่มักจะมีการอ้างอิงถึงในการเจรจาต่อรองในเวทีระดับโลกอย่าง WTO และยังสอดคล้องกันอย่างใกล้ชิดกับมาตรฐานในการเจรจาทางการค้าของ WTO's Trade Facilitation Negotiating Group (TFNG) ส่งผลให้ประเทศที่ใช้มาตรฐาน RKC มีความสะดวกเมื่อมีการเจรจาต่อรองทางการค้า เพราะถ้าเป็นกรณีที่ทั้งสองฝ่ายเป็นภาคีของ RKC เหมือนกัน หรือกรณีมีมาตรฐานที่เหนือกว่า RKC จะเป็นหลักประกันว่าเป็นการเจรจาที่ราบรื่น หากการเจรจาสำเร็จก็จะมีผลอยู่ในกรอบของวิธีการที่ประหยัด รวดเร็ว มีความสะดวกทางการค้า และปราศจากข้อกักรวบรวมเรื่องความเหลื่อมล้ำไม่เป็นธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจร่วมทำธุรกิจ ดังนั้น หากประเทศไทยมี

<sup>511</sup>WCO, "Benefits of the Revised Kyoto Convention "

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายศุลกากรให้สอดคล้องกับ RKC ในมาตรฐานนี้แล้วก็เสมือนมีหลักการที่สอดคล้องกับเอกสารทั้งหมดของ WCO และจะมีมาตรฐานที่ได้รับการรับรองว่า การเจรจาทางการค้าจะเป็นผลดีมากกว่าการเจรจาการค้ากับประเทศที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าว นอกจากนี้การลงนามใน RKC ยังมีสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่น สามารถเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถหรือมีสิทธิส่งตัวแทนไปเป็น Committee Management เพื่อร่วมสร้างมาตรฐานในอนาคตอีกด้วย

#### 4.3.2.2 ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA

ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับหากอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA คือ จะมีกรอบทางกฎหมายเดียวกันทั้งภูมิภาคสร้างมาตรฐานให้สอดคล้องกันเพื่อส่งเสริมการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ATIGA มีหลักการในการอำนวยความสะดวกทางการค้า ที่มีเป้าหมายจะทำให้ลดอุปสรรคทางการค้า ลดต้นทุนทางธุรกิจ เพิ่มการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกและประสิทธิภาพทางการค้าการลงทุน เพื่อรองรับโอกาสทางการค้าที่เป็นตลาดขนาดใหญ่ กล่าวคือ เป็นภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรรวมกันมากกว่า 608.8 ล้านคน GDP คิดเป็นมูลค่า 2,338.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แนวโน้มการเติบโตขึ้นที่จะเป็นอาเซียน+3 ซึ่งเพิ่มประเทศ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เข้ามาอยู่ด้วย และต่อไปก็จะมีอาเซียน+6 ซึ่งมีประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดียต่อไป ในเมื่อเป็นโอกาสทางการค้าครั้งสำคัญที่ทั่วโลกให้ความสนใจ ทุกประเทศใน AEC มีเป้าหมายในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับภูมิภาคร่วมกันแล้ว จึงเป็นช่วงโอกาสที่ประเทศไทยซึ่งมีตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เป็นศูนย์กลาง AEC จะต้องสร้างความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสของการเปิด AEC โดยมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่สำคัญคือการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ในการดึงดูดผู้ประกอบการให้เข้ามาทั้งในฐานะการเป็นประเทศที่ผู้ประกอบการจะเข้ามาทำการค้าและประเทศที่เป็นประตูอาเซียนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระดับชาติด้วย

หากกฎหมายศุลกากรไทยสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA ตามพันธกรณีที่ได้ลงนามไว้แล้ว การอำนวยความสะดวกทางการค้าของไทยซึ่งเป็นระดับชาติจะสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันการอำนวยความสะดวกทางการค้าระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

#### 4.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับ RKC และ ATIGA

จากเหตุผลที่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยต้องสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA จะเห็นว่ามีทั้งเรื่องความจำเป็นในพันธกรณีของความตกลงและผลประโยชน์ เมื่ออนุวัติกฎหมายตามความตกลงนั้นๆ ส่งผลให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ.



2557 และในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ RKC โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 มีสาระสำคัญ คือ ให้มีการนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้อย่างมีผลผูกพัน ส่วนในรายละเอียดให้อธิบติกำหนด และในการดำเนินงานเกี่ยวกับศุลกากรพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 รับรองให้มีการนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ได้ให้เสมือนการดำเนินงานทางเอกสาร รวมถึงเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ตามกฎกระทรวง ทำให้ปัจจุบันกฎหมายศุลกากรของไทยมีความสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ดังนี้

#### 4.4.1 ความสอดคล้องจากการที่กฎหมายศุลกากรของไทยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยปัจจุบันมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ส่งผลให้มีการนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ได้ใน 3 ประเภท คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ดังนี้

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบันสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC ให้คำแนะนำมาในเรื่องการ *Information, Decisions and Rulings Supplied by Customs* เป็นเรื่องเกี่ยวกับออกคำวินิจฉัยต่างๆทางศุลกากร ซึ่งรวมถึงการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าด้วยว่าควรมีการออกเป็นรูปแบบกฎหมายแห่งชาติตามข้อ 9.8 ของ RKC นอกจากนี้ยังมีเอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามมาตรา 3 TFA และข้อ 9.9 RKC โดยอ้างเอกสารเพื่อเทียบเคียงองค์ประกอบพื้นฐานของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า คือ Recommendation (1996), Recommendation (1998), Technical Guidelines on Binding Origin Information, Practical Guidelines for Valuation Controls ซึ่งเอกสารทั้งหมดนี้แนะนำว่าควรกำหนดให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้<sup>512</sup> และควร

<sup>512</sup> Recommendation (1996)

“RECOMMENDS that Members and Contracting Parties to the Harmonized System Convention take all appropriate action to introduce programmes for binding pre-entry classification information, as soon as possible, while respecting the basic principles set out in the Annex hereto” และ

Recommendation (1998)

“RECOMMENDS that Member administrations, Contracting Parties to the Harmonized System Convention and Customs or Economic Unions, taking into account the elements of a good tariff classification work model set out at the Appendix hereto, take all appropriate steps to improve their Harmonized System classification work”

มีการใช้ตามกฎหมายเพราะต้องเรื่องผลผูกพัน การกำหนดระยะเวลา การทบทวนหรือการอุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>513</sup>

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบันสอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA ข้อ 62 ที่มีสาระสำคัญว่า ประเทศสมาชิก AEC ต้องจัดให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้งเรื่อง พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดของสินค้า และราคาศุลกากร โดยศุลกากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้เป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้ที่ยื่นคำร้อง และให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำวินิจฉัยของฝ่ายปกครองของแต่ละประเทศ

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยปัจจุบันมีการนำคำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายจึงสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

#### 4.4.2 ความสอดคล้องในเรื่องอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรอง และความสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA จากการที่กฎหมายศุลกากรของไทยมีบทบัญญัติให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันกับผู้ถือคำวินิจฉัยและศุลกากรภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ให้เพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 13/1 โดยให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้ 3 ประเภท ได้แก่ การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า และมาตรา 13/4 บัญญัติว่า ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่กล่าวนี้มีผลผูกพันโดยมาตรา 13/1 วรรคสอง ให้อำนาจอธิบดีกำหนดรายละเอียดในการดำเนินงานสำหรับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ต่อมาอธิบดีจึงออกประกาศเพื่อกำหนดรายละเอียดของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ได้แก่ ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2436 และ มาตรา 13/1-13/4 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 จึงถือว่าอธิบดีมีอำนาจในการออกประกาศกรมศุลกากรดังกล่าว จากการที่พระราชบัญญัติศุลกากรบัญญัติไว้ ประกาศดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง มีผลทางกฎหมายทั้งต่อประชาชนและเจ้าหน้าที่ศุลกากร จากประกาศฉบับเดิมที่มีผลต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรเท่านั้น พร้อมทั้งในประกาศกรมศุลกากรดังกล่าว ยังกำหนดผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทว่าให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งศุลกากรและผู้ยื่นคำร้อง<sup>514</sup> เป็นระยะเวลา 2 ปี<sup>515</sup>

<sup>513</sup> RKC ข้อ 9.8. "At the written request of the person concerned, the Customs shall notify their decision in writing within a period specified in national legislation"

<sup>514</sup> ข้อ 5 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

นับจากมีการแจ้งผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยมีให้มีผลย้อนหลังสำหรับคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว ตามเงื่อนไขที่ว่า ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าผูกพันกับสินค้าหรือธุรกรรมการค้าที่เหมือนกันทุกประการในคำร้องขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ทำให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบันสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC ATIGA ดังนี้

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามมาตรฐานของ RKC ทั้ง RKC ข้อ 9.9 หรือ เอกสารของ WCO ที่ออกตามมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 RKC ในองค์ประกอบ ข้อ 3 หรือ Recommendation และ Guidelines ทุกประเภทของ WCO กำหนดไว้เหมือนกันว่า ต้องเป็นคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันกับศุลกากรและผู้ยื่นคำร้อง จะมีผลภายในระยะเวลาที่กำหนด<sup>516</sup>

ในเรื่อง “ระยะเวลาที่กำหนด” นี้ ใน RKC หรือ เอกสารของ WCO ที่ออกตามมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 RKC คือ Recommendation 1998 และ Practical Guidelines for Valuation Control ไม่ได้กำหนดไว้ว่ากี่ปี แต่ใน Recommendation 1996 และ Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure กำหนดว่า “อย่างน้อยหนึ่งปีนับแต่วันออกคำวินิจฉัย” ส่วน Guidelines on Binding Origin Information กำหนดว่า “ให้มีผล 3 ปี นับแต่วันออกคำวินิจฉัย”

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามมาตรฐานของ ATIGA ไม่ได้กำหนดรูปแบบของผลผูกพันไว้ ดังนั้น ประเทศสมาชิกจะผูกพันด้วยกฎหมายหรือจะเป็นความผูกพันของศุลกากรที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้นด้วยเกียรติ (ของศุลกากร) ก็ได้ ATIGA มีเพียงแต่คู่มือฯ ที่ระบุว่า ควรกำหนดผลผูกพันตามกฎหมาย โดย ATIGA ข้อ 62 วรรค 4 กำหนดว่า “ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ดังกล่าวในการนำเข้าสินค้าตามที่ระบุไว้ในคำวินิจฉัยนั้นทุกครั้งเป็นเวลา 3 ปี นับจากวันที่มีคำวินิจฉัย หรือระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศสมาชิก”<sup>517</sup>

การที่กฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกำหนดเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้ง 3 ประเภทให้มีผลผูกพันตามกฎหมายต่อทั้งศุลกากรและผู้ยื่นคำร้องจึงสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ส่วนในเรื่องระยะเวลาที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะมีผลผูกพันของไทยคือ 2 ปี นับจากมีการแจ้งผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ถือเป็นเวลา มากกว่า “หนึ่งปีนับแต่วันออกคำวินิจฉัย” ตามมาตรฐานของ RKC และถึงแม้ไม่ถึง 3 ปี ตามมาตรฐานของ ATIGA แต่ก็ถือว่ายังอยู่ในกำหนดของ ATIGA ข้อ 62 วรรค 4 ที่

<sup>515</sup> ข้อ 5.3 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

<sup>516</sup> RKC ข้อ 9.9 “The Customs shall issue binding rulings at the request of the interested person, provided that the Customs have all the information they deem necessary” รายละเอียดอื่นๆ ดูหัวข้อ 3.1.2

<sup>517</sup> รายละเอียดโดย ATIGA ข้อ 62 วรรค 4 ดู หัวข้อ 3.2.2

ให้มีกำหนดระยะเวลาอื่นคือ “3 ปี นับจากวันที่มีคำวินิจฉัย หรือระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศสมาชิก” แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีเพียงการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าของไทยประเภทเดียวที่ยังไม่สอดคล้องตามมาตรฐานของ RKC ตาม Guidelines on Binding Origin Information ที่กำหนดว่า “ให้มีผล 3 ปี นับแต่วันออกคำวินิจฉัย” เพราะการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้ามีผลผูกพัน 2 ปี นับจากมีการแจ้งผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

#### 4.5 วิเคราะห์ความไม่สอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับ RKC และ ATIGA

เมื่อการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทย ได้เปลี่ยนแปลงเป็นแบบมีผลผูกพัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศที่มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันกันมาอย่างยาวนานแล้ว ศุลกากรไทยจึงควรศึกษาหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติของมาตรฐานระดับนานาชาติและระดับภูมิภาค เพราะเป็นหลักการหรือแนวปฏิบัติที่สามารถสะท้อนปัญหาที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในหลายๆ ประเทศ ที่นำเอาการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไปใช้แบบมีผลผูกพันมาก่อนหน้าประเทศไทย เพื่อป้องกันและไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต จึงต้องมีการวิเคราะห์ความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศุลกากรไทย กับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ดังนี้

##### 4.5.1 ความไม่สอดคล้องเรื่องการไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

เนื่องจากกฎหมายศุลกากรไทยยังมีความไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA เพราะกฎหมายศุลกากรไทย ยังไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่ง Grace period ดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไร กรณีใดบ้างที่ศุลกากรควรให้ Grace period และกฎหมายศุลกากรไทยยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ในเรื่องนี้อย่างไร ผู้เขียนจะวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้

##### 4.5.1.1 เหตุผลที่ต้องให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้

กฎหมายศุลกากรไทยเพิ่งจะมีการบัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพัน ในพระราชบัญญัติศุลกากรเมื่อปลายปี พ.ศ. 2557 และได้มีประกาศกรมศุลกากรที่กำหนดรายละเอียดในเรื่องนี้เมื่อต้นปี พ.ศ. 2558 ปัจจุบัน มีผู้ประกอบการที่ให้ความสนใจขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประเด็นต่างๆ มากขึ้นเรื่อยๆ แต่เนื่องจากการที่กฎหมายศุลกากรไทยนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันมาใช้ได้ไม่นานนัก จึงยังไม่มีสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะเหตุจากการ

เปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งต่างจากประเทศที่มีการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันก่อนหน้าประเทศไทย เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา (มาตรฐานของ RKC) ในปี ค.ศ. 2007 ได้มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดฮาร์โมนี ซึ่งตามปกติพิกัดฮาร์โมนีจะต้องเปลี่ยนแปลงทุกๆ 4-6 ปี และใน ค.ศ. 2007 นี้มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรถึง 240 ประเภท โดยพิกัดศุลกากรที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรม รวมทั้งเครื่องกล เครื่องจักรไฟฟ้า อุปกรณ์ยานพาหนะ ชิ้นส่วนและอะไหล่ อุปกรณ์การถ่ายภาพ อุปกรณ์การวัด และเครื่องมือทางการแพทย์ การเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากรในสินค้าเหล่านี้ ทำให้อัตราภาษีในสินค้าเดิมอาจสูงขึ้นกว่าเดิม ผู้ประกอบการก็ต้องเสียค่าภาษีมากขึ้นไปด้วย หากผู้ประกอบการไม่สามารถปรับตัวได้ทัน จะเกิดความเสียหาย เพราะเมื่ออัตราภาษีศุลกากรเพิ่มขึ้น ต้นทุนสินค้าก็มีราคาสูงขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดสินค้าที่มีราคาสูงอยู่แล้ว เช่น เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับราคาขึ้นด้วย ผู้ซื้ออาจมีการตัดสินใจชะลอการซื้อหรือหาสินค้าหรือบริการอื่นมาทดแทน ทำให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจได้ไม่ต่อเนื่อง ศุลกากรสหรัฐอเมริกาเล็งเห็นถึงความเสียหายของการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากร จึงให้ Grace period แก่ผู้ประกอบการ โดยให้ใช้พิกัดศุลกากรเดิมได้ในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อป้องกันความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบการไม่สามารถปรับตัวได้ทัน โดยหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศุลกากรสหรัฐอเมริกา Customs and Border Protection (CBP), Office of the United States Trade Representative and Congress จะช่วยเหลือ กล่าวคือ เมื่อกฎหมายที่บัญญัติให้นำพิกัดฮาร์โมนี 2007 มาใช้ได้ ผ่านสภาองเกรสไป ในวันที่ 9 ธันวาคม 2006 โดยกำหนดให้ใช้พิกัดฮาร์โมนี 2007 ซึ่งประธานาธิบดี (ในขณะนั้น คือ George W. Bush) ได้มีประกาศประธานาธิบดี (President's proclamation) ในวันที่ 4 มกราคม 2007 ว่า "ให้พิกัดฮาร์โมนี 2007 มีผลหลังจาก 30 วันนับจากวันประกาศ"<sup>518</sup> และหากไม่มีการช่วยเหลือเรื่อง Grace period จาก CBP จะต้องใช้พิกัดฮาร์โมนี 2007 ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2007 แต่ CBP ได้ให้ Grace period แก่ผู้ประกอบการใช้พิกัดศุลกากรเดิมได้อีก 17 วัน ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2007 และสิ้นสุด Grace period ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2007 จึงจะเริ่มใช้พิกัดฮาร์โมนี 2007 ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2007<sup>519</sup>

<sup>518</sup> The White House, "Proclamation to Modify the Harmonized Tariff Schedule of the United States, to Adjust Rules of Origin under the United States-Australia Free Trade Agreement and for Other Purposes " [Online] Accessed: 6 June 2015. . Available from: <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/12/20061229-8.html>

<sup>519</sup> ภาคผนวก ญ คือ เอกสารที่ออกโดย Office of International Trade (กรมการค้าต่างประเทศ) เป็นหน่วยงานใน Customs and Border Protection (CBP) ไว้สำหรับอำนวยความสะดวกภาคสนาม

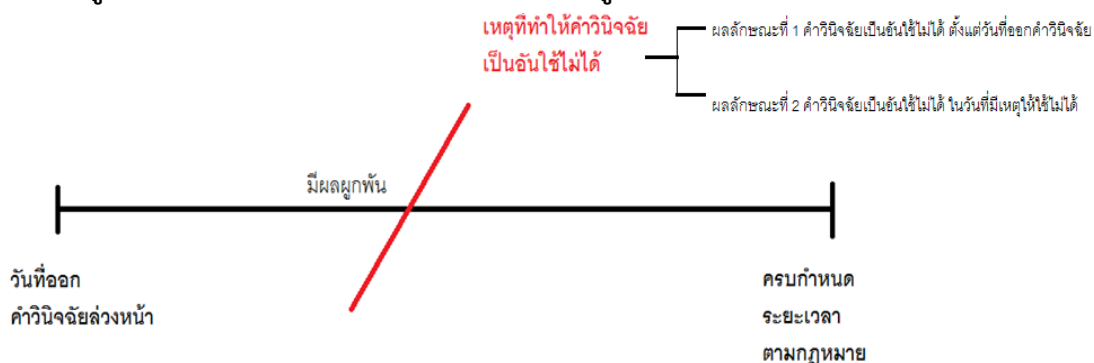
โดยปกติแล้ว ข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี คือ พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรนั้น เป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงได้อยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ หากศุลกากรแต่ละประเทศมีความเห็นไม่ตรงกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและเป็นประเด็นพิพาทขึ้นมา จะมีการตีความอย่างเป็นทางการหรือมีคำวินิจฉัยชี้ขาดจาก WCO ในเรื่องนั้น ซึ่งการตีความหรือการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดนี้จะมีอยู่เป็นระยะๆ เพื่อให้ประเทศสมาชิกมีมาตรฐานเดียวกัน หรือจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแน่นอนอยู่แล้วเป็นประจำ อย่างพิกัดฮาร์โมนีที่ต้องปรับปรุงทุก 4-6 ปี หรือการเปลี่ยนแปลงใน FTA ต่างๆ ของแต่ละประเทศ เมื่อการเปลี่ยนแปลงในข้อมูลเหล่านี้จะมีขึ้นเป็นตามกำหนดแน่นอนอยู่แล้ว ทั้งมาตรฐาน RKC ATIGA และประเทศต่างๆ ที่นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไปใช้จึงมีมาตรการเพื่อป้องกันมิให้ความเสียหายเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ โดยให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ต่อไปในครั้งใดครั้งหนึ่งหรือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

เมื่อกฎหมายศุลกากรไทย เพิ่งจะมีการบัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพัน จึงควรศึกษาจากประเทศอื่น หรือมาตรฐานในระดับนานาชาติและภูมิภาคที่มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันมาหลายปีซึ่งผ่านเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ต่างๆ มาแล้วหลายครั้ง และควรตระหนักถึงหลักการที่ประเทศอื่นๆ มีขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นแน่นอนในอนาคตโดยที่ประเทศไทยไม่เคยประสบ

#### 4.5.1.2 กรณีที่ควรให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยตามหลักของ RKC และ ATIGA

มาตรฐานของทั้ง RKC และ ATIGA มีหลักการคือ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพัน จะต้องผูกพันผู้ยื่นคำร้อง (ผู้ถือคำวินิจฉัยในขณะนั้น) และศุลกากรภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่จะมีเหตุบางประการที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ จากการศึกษาคำว่า “คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้” นั้นประเทศต่างๆ จะใช้ทั้งคำว่า โมฆะ ยกเลิก เพิกถอน หรือสิ้นผล (invalid revoked annulment) แตกต่างกันไป แต่ไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างไร การที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ไป จะมีผลเพียง 2 ลักษณะ คือ ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นใช้ไม่ได้นับย้อนมาตั้งแต่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า และให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นใช้ไม่ได้นับแต่ที่มีเหตุบางประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งหลักการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายไทย หรือมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดไว้เหมือนกัน ดังนี้

## รูป 7 แสดงลักษณะของคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิกหรือสิ้นผล



**ผลในลักษณะที่ 1** คือ ผลที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น ใช้ไม่ได้นับย้อนมาตั้งแต่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า กล่าวคือ เหมือนคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นไม่มีอยู่ตั้งแต่แรก โดยทั่วไป ผลเช่นนี้มักจะเป็นความผิดพลาดของผู้ยื่นคำร้องเอง หรือเกิดจากเหตุที่คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น เหตุจากคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นออกบนพื้นฐานที่ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลเท็จ ไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ หรือเป็นเหตุที่ศาลากรไม่ควรจะรับคำร้องตั้งแต่แรก เช่น เป็นธุรกรรมการค้าที่สมมุติขึ้นในกรณีราคาตุลาการ หรือเหตุจากกรณีพบภายหลังว่าข้อเท็จจริงเดียวกันอยู่ระหว่างชั้นอุทธรณ์ หรืออยู่ระหว่างการดำเนินงานภายในหน่วยงานของกรมตุลาการ หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล ซึ่งเป็นเหตุที่กฎหมายตุลาการไทยปัจจุบัน และ มาตรฐานของ RKC กำหนดไว้ว่าให้ตุลาการปฏิเสธคำร้องไปตั้งแต่แรก

**ผลในลักษณะที่ 2** คือ ผลที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น ใช้ไม่ได้นับแต่ที่มีเหตุบางประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ผลเช่นนี้จะเกิดจากเหตุ คือ ระยะเวลาที่คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นมีผลผูกพันอยู่ ได้มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระของคำวินิจฉัยล่วงหน้า เช่น การแก้ไขกฎหมาย หรือมีมาตรการทางภาษีใหม่ หรือ มีคำพิพากษาของศาล คำวินิจฉัยที่ออกโดยผู้มีอำนาจแห่งชาติ หรือผลการพิจารณาสหภาพทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น หรือตุลาการได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติมหรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น มีคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางตุลาการที่แตกต่างจากคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น

จากผลทั้ง 2 ลักษณะ ผลลักษณะที่ 1 เป็นผลที่เกิดจากเหตุคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือผลที่ตุลาการควรปฏิเสธคำร้องโดยผู้ยื่นคำร้องไม่ควรจะได้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ตั้งแต่แรก และมักจะเป็นความผิดพลาดของผู้ยื่นคำร้องเอง ดังนั้น เมื่อพบเหตุดังกล่าวจึงควรที่จะให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า เป็นอันใช้ไม่ได้ ตั้งแต่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งเป็นการสมเหตุสมผลอยู่แล้ว แต่ในผลลักษณะที่ 2 คือ ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น ใช้ไม่ได้นับแต่มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระของคำวินิจฉัยนั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่มีไขความผิดพลาดของผู้ยื่นคำร้อง เหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่มีผลกระทบต่อคำพิพากษานี้ อาจทำ

ให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 4.5.1.1 ซึ่งในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA มีหลักการเพื่อป้องกันความเสียหายของผู้ประกอบการ เฉพาะในกรณีเหตุการณ์ที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ในลักษณะที่ 2 นี้เท่านั้น

กล่าวโดยสรุป คือ ในเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ไป และหากผู้ถือคำวินิจฉัยได้กระทำการใดๆ ไปแล้ว ด้วยความเชื่อที่ว่าจะสามารถนำเข้าสู่สินค้าได้ตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมของตน แต่เมื่อนำเข้าจริง กลับไม่สามารถนำเข้าสู่สินค้าตามเนื้อหาของคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้อย่างที่คาดการณ์ไว้ ทั้งที่ไม่ใช่ความผิดพลาดของผู้ถือคำวินิจฉัย หากเป็นเช่นนี้ก็เท่ากับว่าการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นมาตรการที่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หลักเรื่องเพิ่มความชัดเจนแน่นอน และเพิ่มความสามารถในการคาดหมายได้ให้กับผู้ประกอบการได้อย่างแท้จริง เพราะเมื่อใดที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะไม่มี ความหมายอีกต่อไป ดังนั้น ในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA จึงมีการผ่อนผันให้ผู้ประกอบการ เฉพาะกรณีเหตุการณ์ที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ในลักษณะที่ 2 เท่านั้น

#### 4.5.1.3 ความไม่สอดคล้องเรื่องการไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้

จากการศึกษาพบว่ามาตรฐานของ RKC และ ATIGA มีการให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ดังนี้

มาตรฐานของ ATIGA โดยคู่มือแนะนำว่า ศุลกากรจะให้ Grace period ได้ ในกรณีขณะนั้นสินค้าได้มีการขนส่งโดยตรง (direct shipment) จากประเทศส่งออกเพื่อมายังประเทศที่นำเข้าแล้วโดยไม่ต้องมีเงื่อนไขเรื่องระยะเวลา<sup>520</sup>

มาตรฐานของ RKC โดย Recommendation 1996 ข้อ 5-6, Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure และ Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 27 ยังมีการให้ Grace period คือ การให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ต่อไป ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ต่อไป อีก 60 วัน นับแต่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้<sup>521</sup> หรือการพิสูจน์ความเสียหายโดยผู้ยื่นคำร้อง เช่น ในประเทศออสเตรเลียจะให้ Grace period โดยผู้ถือคำวินิจฉัยต้องทำเป็นคำร้องโดยพิสูจน์ว่าหากมิได้ใช้คำ

<sup>520</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 18

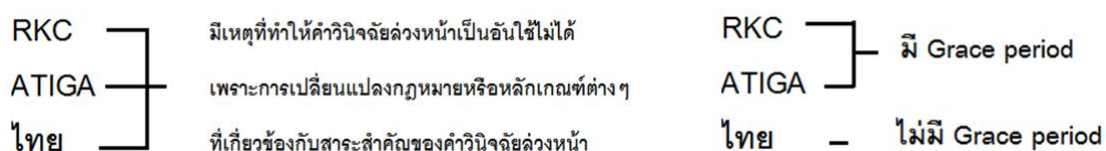
<sup>521</sup> ภาคผนวก ก



วินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้าครั้งนี้จะก่อให้เกิดความเสียหาย และต้องกระทำการโดยสุจริต<sup>522</sup>  
(ดังที่อธิบายไว้แล้วในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.1.3)

เรื่องการให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัย ให้สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ต่อไป เป็นเรื่องที่มาตราฐานของ RKC ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพราะมีการกำหนดไว้ใน Recommendation ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับเทคนิคทางศุลกากรที่นำมาประยุกต์ใช้กับ RKC และเป็นคำแนะนำที่เกิดจากการประชุมระดมความคิด เสนอสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของศุลกากรทั่วโลก ตั้งแต่ Recommendation ของปี ค.ศ. 1996 ที่มีการร่วมลงนามโดยศุลกากร 37 ประเทศ และ สหภาพยุโรป จนกระทั่งมาถึง ร่างการปรับปรุง Recommendation of the Customs Co-operation Council on the Introduction of Programmes for Binding Tariff Classification Advance Rulings ฉบับล่าสุด 2015 ก็ยังมีการกำหนดเรื่องการให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ต่อไป ซึ่งเป็นหนึ่งในหัวข้อสำคัญ เพื่อแนะนำประเทศสมาชิกให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าไปใช้ให้มีรูปแบบเดียวกัน เป็นการสร้างความสอดคล้อง อำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ

#### รูป 8 แสดงความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศุลกากรไทยกับ RKC และ ATIGA ที่กฎหมายศุลกากรไทยไม่มี Grace period



ในขณะที่กฎหมายศุลกากรไทยก็มีการกำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ นับตั้งแต่ มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเช่นเดียวกับ มาตราฐานของ RKC และ ATIGA แต่ทั้งก่อนและหลังการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 กลับไม่มีการป้องกันความเสียหายของผู้ประกอบการ โดยการให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้สามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้เหมือนอย่างมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

ดังนั้น กฎหมายศุลกากรไทยจึงยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA เพราะกฎหมายศุลกากรไทยยังไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ทำให้ผู้ประกอบการที่แม้จะขอให้มีคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ก็ยังไม่ได้ได้รับความแน่นอนว่าจะสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของตน ได้ทั้ง 2 ปีหรือไม่

<sup>522</sup> ภาคผนวก ก

ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์และวางแผนได้ว่ากฎหมายหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงเมื่อไร การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยจึงควรมีการนำ Grace period มาใช้เพื่อป้องกันความเสียหายของผู้ประกอบการตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ด้วย

#### 4.5.2 ความไม่สอดคล้องเรื่องการไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA รวมถึงในประเทศอื่นๆ จะกำหนดเรื่องการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้โดยมีขั้นตอน คือ เมื่อศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้วผู้ยื่นคำร้อง (ซึ่งในขณะนั้นเป็นผู้ถือคำวินิจฉัย) สามารถขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นต่อศุลกากรหรือหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดไว้ ภายในระยะเวลาที่ศุลกากรกำหนดได้ โดยศุลกากรหรือหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดไว้ต้องพิจารณาอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเช่นเดียวกัน

ในเรื่องเหตุที่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าจะขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ได้กำหนดไว้ตรงกัน ในกรณีแรกคือ

กรณีที่ 1 ผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

กรณีที่ 2 ผู้ถือคำวินิจฉัยมีข้อมูลเพิ่มเติมหรือมีข้อมูลใหม่ที่ยังไม่มีการพิจารณา ซึ่งมีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น หรือ มีคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรออกมาภายหลังซึ่งแตกต่างจากคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม (มีกำหนดไว้ในมาตรฐานของ ATIGA โดย คู่มือฯ เท่านั้นใน ส่วนมาตรฐานของ RKC ไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน)<sup>523</sup>

ส่วนในกรณีที่ 3 ผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก เพิกถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้า ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน (มีกำหนดไว้ในมาตรฐานของ RKC โดย Guidelines เท่านั้น ส่วนมาตรฐานของ ATIGA ไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน)

ถึงแม้มาตรฐานของ RKC และ ATIGA จะกำหนดในรายละเอียดไว้ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามในบทหลักเรื่องการทบทวนหรืออุทธรณ์ตามมาตรฐานของทั้ง RKC และ ATIGA ก็กำหนดเปิดช่องไว้อย่างกว้างขวาง คือ มาตรฐานของ RKC โดย RKC ข้อ 10.1 และ 10.2 “กำหนดให้สามารถขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ได้ เมื่อได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำวินิจฉัย หรือการละเลยของศุลกากร” ส่วนมาตรฐานของ ATIGA ข้อ 69 กำหนดให้ “สามารถขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์เมื่อได้รับ

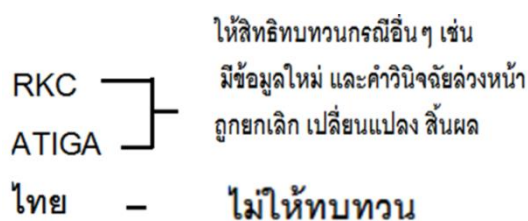
<sup>523</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 20

ความเสียหายจากคำวินิจฉัยทางศาลการทุกรื่องที่เกี่ยวกับ ATIGA” จึงพิจารณาได้ว่าหลักการเรื่อง เหตุที่ผู้ถือคำวินิจฉัยจะขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าใน RKC ข้อ 10 และ ATIGA ข้อ 69 ได้กำหนดไว้ครอบคลุมทุกกรณีข้างต้นแล้ว โดยใช้ถ้อยคำอย่างกว้างว่า “ผู้ที่ได้รับ ผลกระทบโดยตรงจากคำวินิจฉัย” และ “ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากคำวินิจฉัย”

ในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายไทย ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติ ศาลการ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ให้สิทธิผู้ยื่นคำร้อง (ในขณะนั้นเป็นผู้ถือคำวินิจฉัย) ขอให้มีการ ทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้เพียง 2 ประเภท คือ การให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศาลการล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเท่านั้น ส่วนการให้คำวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้าไม่มี การกำหนดขั้นตอนทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้ และในเรื่องเหตุที่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าจะขอให้มีการ ทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นมีเพียงเหตุเดียว คือ กรณีที่ผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับผลคำ วินิจฉัยล่วงหน้า

ภายหลังการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และอธิบดีได้ ออกประกาศกรมศาลการ ที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศาลการล่วงหน้า ประกาศ กรมศาลการที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศาลการที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้า ที่อาศัยอำนาจของ มาตรา 13/1-13/4 ที่ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ซึ่งบัญญัติให้อำนาจอธิบดีกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในรายละเอียดของขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า และตามประกาศ ดังกล่าว กำหนดว่าการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทของไทยในปัจจุบัน ให้สิทธิผู้ประกอบการ ขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้<sup>524</sup> สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แล้ว

**รูป 9 แสดงความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศาลการไทยกับ RKC และ ATIGA ที่ กฎหมายศาลการไทยไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของ คำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้**



แต่อย่างไรก็ตาม การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศาลการไทยปัจจุบัน ในเรื่องเหตุที่ผู้ ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าจะขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้านั้น ยังมีเพียงเหตุเดียวเหมือนเดิม คือ

<sup>524</sup> ข้อ 7 ตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558 , 40/2558 และ 38/2558

กรณีและผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับผลคำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA และ คำว่า “ไม่เห็นด้วยกับผลคำวินิจฉัยล่วงหน้า” จะตีความให้เป็นการครอบคลุม กรณีที่ 2 และ 3 ที่กล่าวมาข้างต้นในทางปฏิบัติได้หรือไม่ นั้น ผู้เขียนเห็นว่าตีความให้ครอบคลุมไม่ได้ ด้วยเหตุผล ดังนี้

(1) ไม่สามารถตีความให้ผู้ถือคำวินิจฉัย ขอบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกรณีที่ 2 ที่ว่า ให้สิทธิผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้า ที่จะขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยมีข้อมูลเพิ่มเติมหรือมีข้อมูลใหม่ที่ยังไม่มีการพิจารณาซึ่งมีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ เพราะในประกาศกรมศุลกากรกำหนดไว้ชัดเจนว่า การทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิมเท่านั้น

(2) ไม่สามารถตีความให้ผู้ถือคำวินิจฉัย ขอบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกรณีที่ 3 ที่ว่า ให้สิทธิผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก เพิกถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้า เพราะในประกาศกรมศุลกากรได้กำหนดว่า ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ แต่ต้องขอภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งตามความเป็นจริงอาจจะมีการยกเลิก เพิกถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้าเมื่อพ้น 15 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยล่วงหน้าไปแล้วก็ได้

ดังนั้น หากผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลเพิ่มเติมหรือมีข้อมูลใหม่ที่ยังไม่มีการพิจารณาหรือไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก เพิกถอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยล่วงหน้า ก็ต้องไปเริ่มต้นดำเนินการขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่ตั้งแต่แรก ทำให้ยุ่งยากทั้งฝ่ายผู้ถือคำวินิจฉัยที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใหม่ เตรียมข้อมูลใหม่ทั้งหมด และเป็นภาระของฝ่ายเจ้าหน้าที่ศุลกากร ที่ต้องทำความเข้าใจและดำเนินการใหม่ทั้งหมด จากกรณีที่ไม่สามารถขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ และในกรณีนี้ผู้ถือคำวินิจฉัยจะยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติศุลกากร ก็ไม่สามารถทำได้เพราะจะอุทธรณ์ได้ต้องเป็นการประเมินภาษีแล้วเท่านั้น ซึ่งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ไม่ใช่การประเมินภาษี หรือผู้ถือคำวินิจฉัยจะไปใช้ช่องทางตามกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งมีการบัญญัติกระบวนการทบทวนคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ ที่มีสถานะเป็นกฎหมายกลางหรือกฎหมายทั่วไปสำหรับการใช้อำนาจหน้าที่ในทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รองรับอยู่ก็ไม่สามารถทำได้ เพราะคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง กล่าวคือ ยังไม่ใช่คำสั่งที่เป็นผลโดยตรงที่ออกไปเป็นการก่อตั้ง เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิก สิทธิหน้าที่ของบุคคลที่สถานะอยู่ภายนอกฝ่ายปกครองของเจ้าหน้าที่

นอกจากนี้ยังมีความไม่สอดคล้องในเรื่องผู้พิจารณาทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้า คือ มาตรฐานของ RKC โดย Recommendation 1998 ข้อ 18 (บี) แนะนำให้หน่วยงานอื่นนอกจาก

ศาลการหรือหน่วยงานที่เป็นอิสระเป็นผู้พิจารณาทบทวนหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยล่วงหน้าในชั้นสุดท้าย ส่วนมาตรฐานของ ATIGA โดยคู่มือฯ แนะนำว่า หากเป็นหน่วยงานเดิม ควรจะพิจารณาโดยเจ้าหน้าที่คนอื่น ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ที่ทำคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม และควรเป็นเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่คนเดิม

ในเรื่องผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายศาลการไทย ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ไม่มีการบัญญัติไว้ แต่ในปัจจุบันมี คำสั่งทั่วไปกรมศาลการที่ 6/2558 ให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศาลการ พ.ศ. 2556 ในภาค 4 หมวด 07 บทที่ 03 เรื่องการให้บริการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้า ข้อ 7 (2.2) เรื่องการทบทวน กำหนดไว้ว่า “*ผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้า คือ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการพิจารณาพิกัตอัตราศาลการ (กปพ.)*” แต่ก็ใช้ได้กับการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้าประเภทเดียวกันเท่านั้น เพราะประเภทอื่นในภาค 4 หมวด 07 บทที่ 05 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ข้อ 7 การทบทวน และภาค 2 หมวด 01 บทที่ 04 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้า ข้อ 30 การทบทวน ไม่ได้มีการกำหนดว่าใครจะเป็นผู้พิจารณา ในส่วนนี้หากเป็นเจ้าหน้าที่คนเดิม นอกเหนือจากกรณีมีความผิดพลาดไปอย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่คนเดิมมีแนวโน้มในการตีความและการวิเคราะห์แบบเดิม จึงไม่สามารถทำให้เกิดความยุติธรรมหรือความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

สรุป ในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของกฎหมายไทยปัจจุบัน เรื่องการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยมีทั้งส่วนที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แล้ว และส่วนที่ยังไม่สอดคล้อง สำหรับส่วนที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แล้ว คือ มีขั้นตอนการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท และในการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้า มีการกำหนดผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า เป็นเจ้าหน้าที่คนละฝ่ายกับเจ้าหน้าที่ที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม และส่วนที่ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA คือ การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้า ยังไม่มีการกำหนดผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้เป็นเจ้าหน้าที่คนละคนหรือคนละฝ่ายอย่างชัดเจน และการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทั้งหมด ยังไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศาลการไทยจึงควรไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ด้วย

#### 4.5.3 ความไม่สอดคล้องเรื่องไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสู่

##### สาธารณะ

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA รวมถึงในประเทศอื่นๆ จะกำหนดว่า ควรมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ เพราะมีประโยชน์หลายประการ เช่น ผู้ประกอบการสามารถศึกษาเหตุผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า และปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ผู้ประกอบการสามารถเปรียบเทียบคำวินิจฉัยของตนกับผู้ประกอบการรายอื่นว่ามีการเลือกปฏิบัติหรือไม่ ศุลกากรก็ได้ประโยชน์ คือ เป็นฐานข้อมูลมีให้ออกคำวินิจฉัยผิดพลาดหรือขัดกัน และที่สำคัญที่สุดคือ เพื่อความโปร่งใสของศุลกากร เพราะเป็นเรื่องที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการที่อาจมีความกังวลว่าตนเองจะถูกเลือกปฏิบัติจากภาพลักษณ์ของศุลกากรในอดีต<sup>525</sup>

แม้การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะมีประโยชน์หลายประการ แต่ก็ต้องให้ความสำคัญกับการคุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการด้วย ในมาตรฐานของ RKC จึงได้ให้หลักการไว้ว่า หากศุลกากรจะเผยแพร่ข้อมูลใด ควรมีความหมายเพื่อรับรองการเผยแพร่ข้อมูลนั้น โดยกฎหมายนั้น ต้องมีสาระในการจำแนกระหว่างข้อมูลที่สามารถเผยแพร่ได้ และข้อมูลที่ไม่อาจเผยแพร่ได้อย่างชัดเจนรัดกุม ดังนั้น ทั้ง มาตรฐานของ RKC และ ATIGA จึงมีการกำหนดทั้งข้อมูลที่เปิดเผยได้ และ ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้ควบคู่กันมาเสมอ ดังนี้

มาตรฐานของ RKC กำหนดการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า ไว้ โดยสรุป ดังต่อไปนี้

คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีผลผูกพันทุกประเภทอาจถูกเผยแพร่ต่อสาธารณะได้<sup>526</sup> แต่ศุลกากรต้องไม่เปิดเผยข้อมูล ดังต่อไปนี้ (รายละเอียดในบทที่ 3 หัวข้อ 3.1.5)

(1) ข้อมูลของสภาพส่วนบุคคล<sup>527</sup>

(2) ข้อมูลที่มีผลกระทบต่อศุลกากรหรือบุคคลที่สาม<sup>528</sup>

<sup>525</sup> สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ชุดที่ 1, "รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่องการทุจริตประพจน์มิชอบในหน่วยงานราชการไทย: กรณีศึกษากระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2558. . แหล่งที่มา: <http://prof-net.igetweb.com/articles/70734/www.igetweb.com>

<sup>526</sup> Recommendation 1998 ข้อ 23 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 31 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 31, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>527</sup> RKC ข้อ 9.6 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure และ Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32 Guidelines for Valuation Control หน้า 23

(3) ข้อมูลทั้งหมดที่เป็นความลับหรือที่ให้ไว้อยู่บนพื้นฐานที่เป็นความลับ หรือความลับที่ให้ไว้เพื่อการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>529</sup>

เว้นแต่ กรณีที่มีกฎหมายให้อำนาจให้เปิดเผยข้อมูลนั้น<sup>530</sup> หรือได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูล หรือในบริบทการพิจารณาของศาล<sup>531</sup>

มาตรฐานของ ATIGA และคู่มือฯ ได้กำหนดไว้สอดคล้องกันว่า “กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้องเผยแพร่ข้อมูลวินิจฉัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากรในเวลาอันควร”<sup>532</sup> (รายละเอียดในบทที่ 3 หัวข้อ 3.2.5) โดยสรุป ดังนี้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่

(1) หากเปิดเผยจะเป็นการขัดต่อผลประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนด

(2) หากเปิดเผยจะเป็นการขัดต่อกฎหมายใดๆ ของประเทศนั้นรวมถึงความลับส่วนบุคคล หรือกิจกรรมทางการเงินและบัญชีของลูกค้าส่วนบุคคลของสถาบันการเงิน

(3) หากเปิดเผยจะขัดขวางการบังคับใช้กฎหมาย หรือ

(4) หากเปิดเผยจะทำให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรม ซึ่งอาจรวมถึงสถานะทางการแข่งขันขององค์กรธุรกิจองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นของภาครัฐหรือเอกชน<sup>533</sup>

เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ประกอบการให้เปิดเผย หรือหากมีเหตุผลใดๆ เพื่อความโปร่งใสก็เปิดเผยได้ แต่ก็ไม่ควรระบุให้เฉพาะเจาะจงจนทราบข้อมูล เช่น ไม่ควรระบุถึงตัวบุคคลหรือผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าหรือกล่าวถึงสินค้านั้นโดยเฉพาะเจาะจง อาจจะเพียงแค่เปิดเผยข้อมูล

<sup>528</sup> RKC ข้อ 9.6

<sup>529</sup> RKC ข้อ 9.6 Guidelines on tariff classification work and related infrastructure ข้อ 32 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32 ,Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>530</sup> RKC ข้อ 9.6

<sup>531</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 32 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32

<sup>532</sup> ATIGA ข้อ 65 (1)

<sup>533</sup> ATIGA, ข้อ 68

เฉพาะรายละเอียดซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักการ โดยเจตนาเพื่อความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนถูกต้องหรือเป็นกรณีศึกษาเท่านั้น<sup>534</sup>

โดยหลักแล้ว ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นสิทธิส่วนตัว (Privacy) ที่ได้รับความคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 35<sup>535</sup> การแพร่หลายซึ่งข้อความอันเป็นข้อมูลส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้

เดิมก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ที่เป็นกฎหมายฉบับแรกที่ให้อำนาจศุลกากรในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ก็ไม่มีกฎหมายฉบับใดในประเทศไทยกำหนดเรื่องคำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้ ดังนั้น แม้แต่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่เป็นไปตามประกาศกรมศุลกากรในขณะนั้นยังไม่มีผลตามกฎหมาย เพราะเป็นประกาศกรมศุลกากรที่ออกมาโดยยังไม่มีกฎหมายแม่บทที่เป็นระดับพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ ประกาศกรมศุลกากรในขณะนั้นจึงไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง ศุลกากรจึงไม่อาจเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ หรือแม้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ก็ยังไม่มีถ้อยคำใดที่กำหนดให้เผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะแต่อย่างใด

ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 มาตรา 13/1 ให้ศุลกากรนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้กับ พิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้าและราคาศุลกากร โดยวรรคท้าย ให้อำนาจอธิบดีกรมศุลกากรออกประกาศกรมศุลกากรเกี่ยวกับรายละเอียดการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า อธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ซึ่งมีเพียงการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้นที่กำหนดในประกาศกรมศุลกากรอย่างชัดเจน ให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ<sup>536</sup> แต่

<sup>534</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 21 และ ATIGA ข้อ 68 (1)

<sup>535</sup> รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550  
มาตรา 35 สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชนอันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้

เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

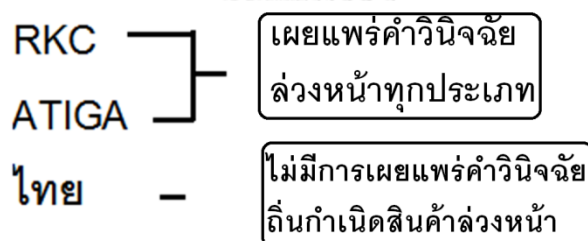
<sup>536</sup> ข้อ 8 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 38/2558



การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไม่มีถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากรกำหนดให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าแต่อย่างใด ปัจจุบันจึงมีเพียงการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้น ที่มีถ้อยคำในประกาศและมีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมศุลกากรสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

นอกจากเรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แล้ว มาตรฐานของ RKC และ ATIGA ก็ได้กำหนดเพียงว่าให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะเท่านั้น แต่ให้มีการกำหนดข้อมูลที่ไม่อาจเปิดเผยได้ควบคู่กันมาด้วย เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการที่บุคคลอื่นได้ล่วงรู้ข้อมูลเหล่านั้น

**รูป 10 แสดงความไม่สอดคล้องระหว่างกฎหมายศุลกากรไทยกับ RKC และ ATIGA ที่กฎหมายศุลกากรไทยไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสู่สาธารณะ**



จากการศึกษากฎหมายปัจจุบันพบว่ากฎหมายไทยยังไม่มีบทบัญญัติในการกำหนดว่าข้อมูลใดบ้างเป็นข้อมูลที่ศุลกากรไม่อาจเปิดเผยได้ หรือข้อมูลอันเป็นความลับ แม้ประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่ใช้ควบคุมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่แล้ว แต่พระราชบัญญัตินี้ก็ยังมีปัญหา คือ เป็นพระราชบัญญัติที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีสิทธิ ได้รับรู้ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการมิใช่จะคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีเพียงมาตราเดียว คือ มาตรา 24 คือ หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไม่ได้ หากเจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม แต่มีข้อยกเว้นที่เจ้าของข้อมูลไม่ต้องยินยอม ถึง 10 ข้อ และยังไม่มีการกำหนดโทษของมาตรานี้ไว้ และในกฎหมายศุลกากรปัจจุบันก็ไม่มีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลอันเป็นความลับแต่อย่างใด ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ไม่มีการบัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้ใช้กับพระราชบัญญัติศุลกากรด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจึงยังไม่ได้รับการคุ้มครอง นอกจากนี้ข้อมูลส่วนบุคคลในการพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้านี้ ยังไม่อยู่ในความคุ้มครองของพระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. 2545 เพราะความลับทางการค้าจะได้รับความคุ้มครองอยู่ตราบเท่าที่ยังเป็นความลับอยู่ หากเจ้าของความลับทางการค้านำไปเปิดเผยแล้วจะไม่ใช่ความลับทางการค้าอีกต่อไป การที่ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของความลับทางการค้าได้นำ

ความลับมาเปิดเผยยังศาลการ ความเป็นความลับของข้อมูลนั้นก็หมดไป<sup>537</sup> อีกทั้งประเทศไทยก็ยังไม่มีการกฎหมายที่บัญญัติเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป จะมีเพียงแต่ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ยังอยู่ในขั้นตอนการบัญญัติกฎหมาย<sup>538</sup>

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ในเรื่องการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 38/2558 จะไม่มีการกำหนดว่าข้อมูลใดบ้างที่ศุลกากรไม่อาจเปิดเผยได้อย่างมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แต่ก็ยังมีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ ในลักษณะการจำกัดการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้า กล่าวคือ ข้อ 8 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 38/2558 ใช้ถ้อยคำที่เหมือนกันทั้ง 2 ฉบับว่า “กรมศุลกากรจะนำ “ข้อมูลผล” การวินิจฉัย...ล่วงหน้าดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณะ” คือ ต้องเป็นการเปิดเผยเฉพาะข้อมูลอันเป็นผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น เช่น สินค้านี้เป็นพิกัตอัตราศุลกากรใด และค่าใช้จ่ายนี้ให้นำมาคิดรวมเป็นราคาศุลกากรหรือไม่ ดังนั้น หากศุลกากรเปิดเผยมากกว่านี้ ก็จะเป็นเรื่องที่กระทำการนอกเหนือหน้าที่ตามกฎหมาย และหากมีการเสียหายเกิดขึ้นก็จะมีพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 รองรับอยู่แล้ว

ปัจจุบันนี้ในเวปไซด์กรมศุลกากรยังไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยตรง แต่มีการเผยแพร่ผลพิจารณาใบขนสินค้าที่มีการนำเข้าจริงโดยบอกข้อมูลที่เป็นผลของคำวินิจฉัยเท่านั้น เช่น

หนังสือส่งกค/ ลงวันที่/เลขที่พิจารณา : กค 0518(3)/5006 / 26-01-2559 59-1-0056

จัดเข้าพิกัต : 2106.90.30

ชื่อสินค้า : WE2-N CREAMER (ครีมเทียม)

รายละเอียด : สินค้ามีลักษณะเป็นผงละเอียดสีน้ำตาลอ่อน ใช้เป็นครีมเทียมผสมกับกาแฟ โดยใช้สูตร 1+2+2 คือกาแฟ 1 ช้อน น้ำตาล 2 ช้อน ครีมเทียม 2 ช้อน เพื่อเพิ่มความหอมมันและทำให้กาแฟมีรสชาติเข้มข้นขึ้น โดยมีองค์ประกอบคือ กลูโคสไซรัป ไขมันพืช ผงกาแฟ โซเดียมเคซิเนต สารควบคุมความเป็นกรด เกลืออิมัลซิไฟอิงค์ อิมัลซิไฟเออร์ โซเดียมคลอไรด์

ตามหลักเกณฑ์ (ในฐานะเป็น) : ครีมเทียม<sup>539</sup>

<sup>537</sup> กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์, "ความลับทางการค้า" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: [www.ipthailand.go.th/index.php?option=com\\_content&view=article&id=30:2013-09-17-18-49-24&catid=63&Itemid=259](http://www.ipthailand.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=30:2013-09-17-18-49-24&catid=63&Itemid=259)

<sup>538</sup> วุฒิสภา, "ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2558. แหล่งที่มา: [www.senate.go.th/document/one/152.pdf](http://www.senate.go.th/document/one/152.pdf)

ส่วนในการเผยแพร่คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าจะมีการเผยแพร่ในลักษณะของกรณีศึกษาโดยจะมีการปกปิดข้อมูลที่เป็นความลับ จำลองสถานการณ์ของธุรกรรม ปรับแต่งถ้อยคำจัดรูปแบบของเนื้อหาทั้งหมดให้เป็นลักษณะกรณีศึกษา แบ่งตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคาศุลกากร<sup>540</sup> เช่น กรณีเรื่องความสัมพันธ์ (Relationship) ค่าสิทธิ (Royalty, license fees) ค่านายหน้า (Commissions) อย่างละ 1-2 กรณี<sup>541</sup> โดยมีได้เปิดเผยทั้งหมด

ลักษณะการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบันยังเป็นการเปิดเผยเฉพาะ “ข้อมูลผล” ของคำวินิจฉัยล่วงหน้า และตามถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากรกำหนดไว้ชัดเจนว่าให้การเปิดเผยเฉพาะ “ข้อมูลผล” ของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ศุลกากรก็ไม่สามารถตีความให้เปิดเผยได้มากกว่านี้ ดังนั้น แม้จะไม่มีข้อกำหนดเรื่องข้อมูลที่ศุลกากรไม่อาจเปิดเผยได้อย่างชัดเจน แต่ก็มีกำกวมข้อมูลที่เผยแพร่เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ประกอบการจึงถือว่าสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แล้ว



<sup>539</sup> กรมศุลกากร, "สรุปผลการพิจารณาปัญหาพิกัดอัตราศุลกากร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 ถึง 31 มกราคม พ.ศ. 2559" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559 แหล่งที่มา: <http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/47586ab5-e934-469b-bd6c-b0ad33cd93d1/%E0%B8%A1%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B8%A159.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=47586ab5-e934-469b-bd6c-b0ad33cd93d1>

<sup>540</sup> กรมศุลกากร, "คำถามที่ถูกลบออกบ่อยๆ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559 แหล่งที่มา: <http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/4/000001/>

<sup>541</sup> กรมศุลกากร, "กรณีศึกษาด้านราคาศุลกากรสำหรับสินค้านำเข้า" [ออนไลน์].

## บทที่ 5

### สรุปและเสนอแนะ

#### 5.1 บทสรุป

ในปัจจุบัน ทุกประเทศล้วนให้การสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ หน่วยงานศุลกากรทั่วโลกจึงมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ คือมิได้มุ่งเน้นในวัตถุประสงค์เรื่องการเก็บภาษีเพื่อรายได้เหมือนอย่างเดิม แต่จะเน้นการอำนวยความสะดวกทางการค้าแทน ซึ่งการอำนวยความสะดวกทางการค้านี้มีมาตรฐาน 3 ระดับ คือ ระดับนานาชาติ และระดับภูมิภาคและระดับชาติ โดยในระดับนานาชาติ และระดับภูมิภาค จะเป็นมาตรฐานตามความตกลงต่างๆ ที่ได้ลงนามไว้ แต่ในระดับชาติจะเป็นการนำมาตรฐานของความตกลงที่ได้ลงนามไว้ มาอนุวัติการเป็นกฎหมายภายใน ให้สอดคล้องกับความตกลงที่ได้ลงนามไว้ในมาตรฐานระดับนานาชาติและระดับภูมิภาค เช่นเดียวกับศุลกากรของไทยที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายศุลกากรให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานระดับนานาชาติของ WCO คือ RKC ที่ได้ลงนามไว้เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2558 และมาตรฐานระดับภูมิภาค AEC คือ ATIGA ที่ได้ลงนามไว้ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

นอกจากความจำเป็นดังกล่าวแล้วยังมีผลประโยชน์อื่นๆ เมื่ออนุวัติการกฎหมายศุลกากรไทยให้สอดคล้องกับ RKC และ ATIGA ดังนี้ เมื่ออนุวัติการกฎหมายศุลกากรไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC จะทำให้กฎหมายศุลกากรของไทยมีมาตรฐานที่ได้ชื่อว่าเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการพิธีการศุลกากรของศตวรรษที่ 21 มีผลทำให้ได้รับการยอมรับเมื่อมีการเจรจาต่อรองทางการค้ากับประเทศอื่นๆ ในเอกสารเรื่อง Benefits of the RKC ของ WCO ระบุว่าประเทศที่นำมาตรฐานของ RKC ไปใช้จะลดเวลาในการดำเนินงานของศุลกากรได้ถึง 60 % ทำให้ผู้ประกอบการลดค่าใช้จ่ายต่อวันในการส่งสินค้าเป็น 0.8 % ของมูลค่าสินค้า ลดแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากรทำให้การจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นปีละ 3 % สำหรับผลประโยชน์เมื่ออนุวัติการกฎหมายศุลกากรไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ATIGA ก็ทำให้ศุลกากรไทยมีมาตรฐานเดียวกับประเทศสมาชิก AEC ทั้ง 10 ประเทศ ทำให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกัน เพื่อรองรับเพื่อการเป็นฐานการผลิตเดียวกับตลาดขนาดใหญ่ทั้งปัจจุบันและในอนาคต กล่าวคือ ปัจจุบัน อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรรวมกันมากกว่า 608.8 ล้านคน GDP เป็นมูลค่า 2,338.9 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และในอนาคตที่จะเป็นอาเซียน+6 โดยจะเพิ่ม ประเทศจีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ อินเดียต่อไป ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจะมีประชากรรวมกันกว่า 3 พันล้านคน หรือคิดเป็น 50% ของประชากรโลก ดังนั้น กฎหมายศุลกากรไทยจึงต้องมีมาตรการอำนวยความสะดวกทาง

การค้าที่มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับนานาชาติ และระดับภูมิภาค เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการไทยที่ส่วนใหญ่เป็น SMEs ที่มีจุดอ่อน คือ ความไม่พร้อมในปัจจุบันหลายด้าน เช่น ความเชี่ยวชาญในธุรกิจ การไม่มีอำนาจต่อรอง ไม่มีเงินทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสียเปรียบในด้านความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอเรื่องสิทธิพิเศษทางภาษีและมาตรการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

หนึ่งในมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่มีความสำคัญ คือ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งทั้งมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ได้กำหนดไว้โดยชัดเจน กล่าวคือ มาตรฐานของ RKC กำหนดเรื่องนี้ไว้ในภาคผนวกทั่วไป (General Annex) บทที่ 9 ว่าด้วยมาตรฐานของข้อมูล คำตัดสิน คำวินิจฉัยที่จัดทำโดยศุลกากร (Information, decisions and rulings supply by the Customs) นอกจากนี้ยังมีกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC เช่น Recommendation 1996 ที่ออกมาเพื่อแนะนำให้ประเทศสมาชิกต้องนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้แบบมีผลผูกพัน หรือ Recommendation 1998 และ Guidelines ต่างๆ ที่ออกมาแนะนำวิธีปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ของประเทศสมาชิก แม้ประเทศไทยจะมีได้มีการลงนามใน Recommendation 1996 หรือ Recommendation 1998 และไม่มีข้อผูกพันที่ต้องมีกฎหมายภายในที่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC แต่ในวันที่ 5 ตุลาคม 2558 ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้ลงนามในความตกลงหนึ่งของ WTO คือ TFA มีมาตรา 3 เป็นเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งในการจัดทำ TFA นี้ได้ใช้กฎเกณฑ์ภายใต้ RKC อ้างอิงเป็นสาระสำคัญในการกำหนดข้อกำหนดต่างๆ กฎหมายศุลกากรของไทยจึงควรมีความสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ภายใต้ RKC ด้วย ในส่วนของ ATIGA ก็ได้กำหนดให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้อย่างชัดเจนเช่นกัน ใน บทที่ 6 ข้อ 62 ว่าด้วยคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยมาตรฐานทั้งสองแนะนำให้ประเทศสมาชิกรับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันไปบัญญัติไว้ในกฎหมายแห่งชาติ

#### 5.1.1 ปัญหาที่มีอยู่ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ.

##### 2557 และการแก้ไขปัญหา

เดิมก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 แม้จะมีประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าล่วงหน้า และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า แต่ประกาศดังกล่าวก็ไม่มีสถานะเป็นกฎหมายลำดับรอง เพราะยังไม่มีพระราชบัญญัติใดในประเทศไทย ที่บัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า หรือบัญญัติให้อำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองในเรื่องดังกล่าว จึงถือว่าบัญญัติเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ายังมีใช้บทบัญญัติตามกฎหมายศุลกากร ซึ่งการที่อธิบดีกรมศุลกากรจะสามารถออกกฎหมายลำดับรองได้นั้น ต้องออกเพื่อให้เป็นไปตามเนื้อหาของกฎหมายศุลกากรตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงส่งผลให้ถ้อยคำในประกาศไม่มีผลทาง

กฎหมาย แม้ในประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 จะกำหนดว่าให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีผลผูกพัน 1 ปีนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือ แต่แม้กระทั่งตัวประกาศกรมศุลกากรทั้ง 3 ฉบับ ยังไม่มีสถานะเป็นกฎหมาย แล้วถ้อยคำในประกาศกรมศุลกากรที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันต่อศุลกากร จะเป็นความผูกพันตามกฎหมายได้อย่างไร แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้ ในประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าจะไม่มีข้อสงสัยว่ามีสถานะเป็นอย่างไร เพราะมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลเพียงการให้คำปรึกษาแนะนำ

**(1) ปัญหาที่มีอยู่ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557**

เมื่อกฎหมายศุลกากรไทยในขณะนั้นไม่มีความสอดคล้องกับ RKC และ ATIGA กล่าวคือ ไม่มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ 2 ประการ

**ประการที่ 1 ปัญหาที่ผู้ประกอบการเสียหายไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี**

การที่กฎหมายศุลกากรไทยไม่มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษี คือ พิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร เช่น มีความรู้ข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอว่าสินค้านั้นเป็นพิกัตอัตราศุลกากรใด มีถิ่นกำเนิดสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีหรือไม่ หรือราคาศุลกากรต้องรวมค่าใช้จ่ายใดบ้าง เหล่านี้ แม้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะต้องมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้ แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้น ผู้ประกอบการมีอุปสรรคมากมาย เช่น ความซับซ้อนของกฎหมายศุลกากรที่มีหลายฉบับ พิกัตศุลกากรที่มีการเปลี่ยนแปลงทุก 5 ปี ข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล หรือความซับซ้อนบางประการที่แม้แต่ศุลกากรไทยและ WCO ยังตีความแตกต่างกัน ทำให้ผู้ประกอบการเสียหายไม่ถูกต้อง แต่เนื่องจากกระบวนการตรวจปล่อยออกจากอารักขาของศุลกากรนั้นไม่ได้เป็นที่แน่นอนว่าผู้ประกอบการเสียหายถูกต้องครบถ้วนแล้ว เพราะหลังจากนั้น ศุลกากรโดยสำนักตรวจสอบอากร (สตอ.) ยังสามารถดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยสินค้านั้นได้อีกด้วย

ความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบการเสียหายไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มีดังนี้ หากเป็นกรณีผู้ประกอบการเสียหายไม่ถูกต้องทำให้ค่าภาษีขาดไป ศุลกากรสามารถเรียกค่าภาษีส่วนที่ขาดจนครบตามมาตรา 10 วรรคสอง หากแจ้งไปแล้วผู้ประกอบการไม่มาเสียภาษีส่วนที่ขาดภายใน 30 วัน ศุลกากรสามารถเรียกเงินเพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนค่าอากรที่ต้องเสียเพิ่มตามมาตรา 112 ตรี และศุลกากรสามารถเรียกเงินเพิ่มได้อีกร้อยละ 1 ต่อเดือน นับแต่วันที่ได้ส่งมอบของจนถึงวันที่นำเงินมาชำระตามมาตรา 112 จัตวา ซึ่งในกรณีที่ สตอ. ตรวจพบเข้าเท่าไรผู้ประกอบการก็จะเสียเงินเพิ่มตามมาตรานี้มากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ผู้ประกอบการที่เสียหาย

ไม่ถูกต้องยังอาจมีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 และความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 ซึ่งเป็นโทษทางอาญา แต่หากเป็นกรณีผู้ประกอบการเสียภาษีไม่ถูกต้องทำให้ค่าภาษีเกินไป แม้จะได้รับเงินคืนในภายหลัง แต่ก็ถือว่าเสียโอกาสที่จะนำเงินที่เกินนั้นไปใช้ทางธุรกิจอื่นๆ หรือทำประโยชน์ใดๆ หรืออาจมีดอกเบี้ยจากเงินนั้น ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็กรณีภาษีที่เสียไปมีจำนวนน้อยกว่าภาษีที่ถูกต้อง หรือภาษีที่เสียไปมีจำนวนมากกว่าภาษีที่ถูกต้อง ก็เป็นความเสียหายทั้งนั้น ทางที่ดีที่สุดควรเสียภาษีให้ถูกต้อง

## ประการที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

การที่คำวินิจฉัยใดไม่มีผลผูกพันต่อตุลาการทั้งหน่วยงาน มีผลทำให้คำวินิจฉัยนั้นอาจถูกเปลี่ยนแปลงหรือกลับคำวินิจฉัยได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องความชัดเจนแน่นอนของผู้ประกอบการไม่สามารถคาดการณ์หรือวางแผนธุรกิจของตนเองได้ กล่าวคือ กรณีที่ผู้ประกอบการได้รับหนังสือแจ้งจากส่วนมาตรฐานพิกัตตุลาการของกรมศุลกากรว่า สินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้าเป็นพิกัตตุลาการหนึ่ง ผู้ประกอบการจึงปฏิบัติตามหนังสือแจ้งนั้นเรื่อยมาตลอดระยะเวลาหลายปี แต่ต่อมากลับได้รับแจ้งจากสำนักตรวจสอบอากรของกรมศุลกากร ว่าสินค้าที่ผู้ประกอบการนำเข้าต้องเป็นอีกพิกัตตุลาการหนึ่ง ที่มีอัตราอากรสูงกว่าเดิมทั้งที่เป็นหนังสือจากกรมศุลกากรเหมือนกัน ทำให้ผู้ประกอบการนำเข้าและเสียภาษีด้วยพิกัตอัตราตุลาการที่ไม่ถูกต้องมาตลอด โดยให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบในกรณีเสียภาษีไม่ถูกต้องย้อนกลับไปตามจำนวนใบขนสินค้าขาเข้าหลายครั้งและหลายปี นับตั้งแต่ผู้ประกอบการได้นำเข้าสินค้าชนิดนี้ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเสียหาย จากการที่คำวินิจฉัยต่างๆ ของตุลาการไม่ผูกพันตุลาการทั้งหน่วยงาน ดังนี้ ตุลาการสามารถเรียกค่าภาษีส่วนที่ขาดจนครบตามมาตรา 10 วรรคสอง หรืออาจเรียกเงินเพิ่มไม่เกินร้อยละ 20 ตามมาตรา 112 ตรี และเรียกเงินเพิ่มได้ร้อยละ 1 ต่อเดือนนับตั้งแต่ใบขนสินค้าใบแรก ตามมาตรา 112 จัตวา นอกจากนี้ อาจมีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรตามมาตรา 27 และความผิดฐานสำแดงเท็จตามมาตรา 99 อีกทั้งยังทำให้ค่านวมต้นทุนของสินค้านี้ผิดพลาดตั้งแต่นำเข้าครั้งแรก

ต่อมาในขณะที่เขียนจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ซึ่งมีหลักการและเหตุผลเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ RKC โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพัน โดยการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้มีบทบัญญัติให้เพิ่มเติมมาตรา 13/1-13/4 โดยมีสาระสำคัญ คือ ให้นำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามาใช้อย่างมีผลผูกพันต่อตุลาการและผู้ยื่นคำร้อง โดยให้อำนาจอธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ หลังจากนั้นอธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราตุลาการล่วงหน้า ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าและ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า เพื่อกำหนดรายละเอียดของการให้

คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2436 และ มาตรา 13/1-13/4 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ดังกล่าว โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทว่า ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งศุลกากรและผู้ยื่นคำร้องเป็นระยะเวลา 2 ปี นับจากมีการแจ้งผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามเงื่อนไข คือ ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าผูกพันกับสินค้าหรือธุรกรรมการค้าที่เหมือนกันทุกประการในคำร้อง ขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า และหากต่อมาคำวินิจฉัยล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกละเมิด ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข ก็มีให้ผลย้อนหลังสำหรับสินค้าตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้มีการนำเข้า และชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

## (2) การแก้ไขปัญหาที่เป็นผลมาจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และการแก้ไขปัญหา

จากผลของการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ทำให้ปัญหาประการที่ 1 และ 2 ได้รับการแก้ไข เพราะสาเหตุของปัญหาประการที่ 1 คือ ความรู้ข้อมูลของผู้ประกอบการไม่เพียงพอ เมื่อมีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนมีการนำเข้าแล้ว ผู้ประกอบการก็จะรู้ข้อมูลที่มีผลต่อการคำนวณค่าภาษี และจะเสียภาษีได้ถูกต้อง และสาเหตุของปัญหาประการที่ 2 คือ ความไม่มีผลผูกพันของคำวินิจฉัยที่ทำให้ศุลกากรเปลี่ยนแปลงและกลับคำวินิจฉัยใดๆ ได้ตลอดเวลา เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันกับทั้งศุลกากรและผู้ยื่นคำร้อง ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นนำเข้าสินค้าที่เหมือนกันทุกประการกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นเวลา 2 ปี จึงทำให้ภายใน 2 ปี นั้นผู้ประกอบการจะนำเข้าได้อย่างถูกต้องแน่นอนเสมอ โดยไม่มีผลย้อนหลัง การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ในครั้งนี้ทำให้การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยสอดคล้องกับทั้งมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ที่ว่า ให้ประเทศสมาชิกนำการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันไปบัญญัติไว้ในกฎหมายแห่งชาติ

### 5.1.2 ปัญหาที่ยังมีอยู่แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 แล้ว

ภายหลังการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ก็ยังมีความไม่สอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับทั้งมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ ดังนี้

(1) เรื่องการไม่มี Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า



โดยทั่วไป การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันจะต้องผูกพันผู้ยื่นคำร้องตลอดระยะเวลาที่กำหนดไว้ แต่หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น จะมีผลทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะเป็นอันใช้ไม่ได้ไปตั้งแต่วันที่กฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ นั้นใช้บังคับ หากการเปลี่ยนแปลงส่งผลให้อัตราอากรในสินค้านั้นสูงขึ้น ผู้ประกอบการก็ต้องเสียค่าภาษีมากขึ้นไปด้วย หากผู้ประกอบการไม่สามารถปรับตัวได้ทันหรือได้ทำธุรกรรมใดไปแล้ว ก็อาจจะเกิดความเสียหาย

กรณีนี้มาตรฐานของ RKC และ ATIGA จะให้ Grace period ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ เพื่อให้ผู้ประกอบการปรับตัวได้ทัน ซึ่งทั้งมาตรฐานของ RKC และ ATIGA จะให้ระยะเวลาผ่อนผัน ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีสินค้าอยู่ในระหว่างการขนส่ง แต่เฉพาะมาตรฐานของ RKC แนะนำว่า จะให้ Grace period โดยวิธีให้ใช้คำวินิจฉัยเดิมเป็นระยะเวลา 30 หรือ 60 วันก็ได้ หรือจะให้ Grace period โดยวิธีให้ผู้ถือคำวินิจฉัยพิสูจน์ให้เห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้าครั้งนี้จะเกิดความเสียหาย และผู้ประกอบการต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริตเป็นรายกรณีก็ได้ตามความเหมาะสมและการตัดสินใจของแต่ละประเทศ

ความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบการไม่สามารถปรับตัวได้ทัน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ นั้น เคยเกิดขึ้นแล้วและทำให้ศุลกากรของสหรัฐอเมริกาต้อง Grace period เพื่อป้องกันความเสียหายแก่อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล เครื่องจักรไฟฟ้า เมื่อครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดฮาร์โมนี 2007 เพราะเป็นพิกัดศุลกากรที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม ในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีดังกล่าวอาจเป็นเพราะเพิ่งจะมีการบัญญัติเรื่องการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแบบมีผลผูกพันเมื่อปลายปี พ.ศ. 2557 จึงยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ใดๆ ที่ทำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ไป

**(2) เรื่องการไม่ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้**

มาตรฐานของ RKC และ ATIGA นอกจากจะให้สิทธิในการขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยที่ไม่เห็นด้วยกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว ยังให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้ากับผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล เช่น ศุลกากรยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเพราะอ้างว่าผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลไม่ถูกต้องหรือ คำวินิจฉัยล่วงหน้าสิ้นผล เพราะการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า เช่นนี้เมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยไม่เห็นด้วยการถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล ก็สามารถขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ และอีก

กรณีหนึ่ง คือ ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ เช่น มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากรที่ทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ก็ให้ผู้ถือคำวินิจฉัยที่เห็นว่าผลคำวินิจฉัยล่วงหน้าของตนจะเปลี่ยนไปสามารถขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ แต่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบัน ให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าในกรณีเดียวคือ กรณีที่ผู้ถือคำวินิจฉัยที่ไม่เห็นด้วยกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงมีปัญหาเพราะไม่สามารถขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยล่วงหน้า ที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล และในกรณีที่ผู้ประกอบการมีข้อมูลใหม่ ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังไม่สามารถอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติศุลกากรได้ เพราะจะอุทธรณ์ได้ต้องเป็นการประเมินภาษี หรือไม่สามารถขอให้มีการทบทวนตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เพราะคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองเท่านั้น ทางเดียวที่ทำได้ คือ เริ่มต้นดำเนินการขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่ตั้งแต่แรก ทำให้ยุ่งยากทั้งฝ่ายผู้ถือคำวินิจฉัยที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมอีกครั้ง เตรียมข้อมูลใหม่ทั้งหมด และเป็นภาระของฝ่ายเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ต้องทำความเข้าใจและดำเนินการใหม่ทั้งหมด ไม่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายใดเลย

นอกจากนี้มาตรฐานของ RKC แนะนำว่าควรกำหนดให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้พิจารณา และ ATIGA แนะนำว่าควรกำหนดให้ผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าควรเป็นเจ้าหน้าที่คนอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่คนเดิม และควรเป็นเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งที่สูงกว่าด้วย ในเรื่องนี้การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบัน ยังไม่มีการกำหนดผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าไว้

### (3) เรื่องไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสู่สาธารณะ

มาตรฐานของ RKC และ ATIGA รวมถึงในประเทศอื่นๆ จะกำหนดว่า ควรมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทสู่สาธารณะ ซึ่งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันมีเพียงการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้นที่กำหนดในประกาศกรมศุลกากรให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ ส่วนการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าจะไม่มีการเผยแพร่ใดๆ

มาตรฐานของ RKC และ ATIGA มิได้กำหนดเพียงว่าให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะเท่านั้น แต่ให้มีการกำหนดข้อยกเว้นหรือข้อมูลที่ศุลกากรไม่อาจเปิดเผยได้ ควบคู่กันมาอย่างชัดเจนรัดกุมด้วยเสมอ เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการที่บุคคลอื่นได้ล่วงรู้ข้อมูลเหล่านั้น ซึ่งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบัน แม้ไม่มีการกำหนดเรื่องข้อมูลที่ศุลกากรไม่อาจเปิดเผยได้ตามคำแนะนำของ RKC และ ATIGA แต่ก็มี การคุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการ โดยการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในประกาศกรมศุลกากรว่า ให้

เปิดเผย “ข้อมูลผล” ของคำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งหากเป็นเพียงเรื่องพิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร นี้ ไม่มีเรื่องใดเป็นข้อมูลส่วนตัวหรือถือเป็นความลับ ดังนั้น ศุลกากรจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้มากกว่าข้อมูลในผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น ถือว่าผู้ประกอบการที่มาขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้รับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว

เมื่อมีการกำหนดไว้รัดกุมเช่นนี้ การเปิดเผยถิ่นกำเนิดของสินค้าก็ไม่ใช่เรื่องส่วนบุคคลหรือเรื่องที่จะทำให้บุคคลใดเสียหายได้

## 5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์หัวข้อ “การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากร” พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากคำวินิจฉัยล่วงหน้าเกี่ยวกับพิกัตอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรของไทยไม่สอดคล้องกับ RKC และ ATIGA ก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการ ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

### 5.2.1 ควรมี Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยให้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องข้อกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า

ในเรื่องนี้ผู้เขียนขอเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติศุลกากร ฉบับที่.. พ.ศ. เหตุผลที่ต้องแก้ไขใน พระราชบัญญัติศุลกากรเพราะการให้ Grace period เป็นการให้ผู้ถือคำวินิจฉัยได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ทั้งที่กฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่นั้นเปลี่ยนแปลงไปแล้ว เสมือนเป็นการให้ใช้สิทธิที่แตกต่างจากกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆในขณะนั้น ตัวอย่างที่จะเกิดขึ้นแน่นอนคือ หากมีการปรับปรุงพิกัตฮาร์โมนไนซ์ก็จะมีประกาศใช้พระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร ฉบับที่ ... พ.ศ. .... ซึ่งพระราชกำหนดเช่นนี้มีผลเช่นเดียวกับกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ดังนั้น หากจะนำเรื่อง Grace period โดยแก้ไขในประกาศกรมศุลกากร จะกลายเป็นการนำใช้ประกาศกรมศุลกากรที่มีลำดับศักดิ์กฎหมายต่ำกว่า ให้ไปยกเว้นบทบัญญัติของกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่า จึงต้องออกในระดับพระราชบัญญัติศุลกากร

เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ โดยหลักหากเรื่องใดกฎหมายระดับพระราชบัญญัติมิได้บัญญัติไว้แจ้งชัดให้ออกกฎหมายลำดับรอง ฝ่ายบริหารจะออกกฎหมายลำดับรองกำหนดรายละเอียดในเรื่องนั้นมิได้ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 มาตรา 13/1 วรรคสอง บัญญัติว่า “การยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด” เมื่อไม่มีการกำหนด เรื่อง Grace period ประกาศกรมศุลกากรที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัตินั้น ย่อมไม่สามารถออกกฎหมายให้มี เรื่อง Grace period ได้

ผู้เขียนจึงเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้า (ตามกฎหมายศุลกากรไทยเรียกว่า “สินค้า”) โดยให้ระยะเวลาผ่อนผันเมื่อสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือเมื่อผู้ถือคำวินิจฉัยพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้ามาครั้งนี้ จะเกิดความเสียหาย และผู้ประกอบการต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต เพื่อให้การให้ Grace period ดังกล่าวสามารถช่วยเหลือเฉพาะผู้ประกอบการที่ได้รับความเสียหายจริงเท่านั้น และมีให้ผู้ที่ไม่ได้รับความเสียหายแสวงหาผลประโยชน์จาก Grace period ดังกล่าว

ผู้เขียนจึงเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร ฉบับที่... พ.ศ. .... ให้เพิ่มเติมมาตรา 13/1 วรรคสามว่า “หากคำให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่สินค้าลง ให้ศุลกากรพิจารณาให้ระยะเวลาผ่อนผันแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับความเสียหายได้ตามเงื่อนไขและวิธีการที่อธิบดีกำหนด”

และให้เพิ่มเติม ข้อ 6.4 ในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าว่า “หากการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขตาม ข้อ 6.2 และ 6.3 ให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ หากสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือหากผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้ามาจะเกิดความเสียหาย และผู้ยื่นคำร้องต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต”

ให้เพิ่มเติม ข้อ 6.4 ในประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าว่า “หากการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขตาม ข้อ 6.2 ให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ หากสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือหากผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้ามาจะเกิดความเสียหาย และผู้ยื่นคำร้องต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต”

ให้เพิ่มเติมข้อ 6.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ว่า “หากการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขตาม ข้อ 6.2 ให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ หากสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือหากผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้ามาจะเกิดความเสียหาย และผู้ยื่นคำร้องต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต”

เมื่อเพิ่มเติมเช่นนั้นแล้วจะทำให้กฎหมายศุลกากรไทยมีระยะเวลาผ่อนผันให้ผู้ถือคำวินิจฉัยสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ ในกรณีที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญของคำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC โดย Recommendation 1996 ข้อ 5-6, Guidelines on Tariff

Classification Work and Related Infrastructure และ Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 27 และ ATIGA โดยคู่มือ<sup>542</sup>

### 5.2.2 ควรให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้

ในเรื่องนี้ผู้เขียนขอเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรทั้ง 3 ฉบับ โดยให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อมิให้เกิดความยุ่งยากต้องดำเนินการขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่ตั้งแต่แรก ทั้งฝ่ายผู้ถือคำวินิจฉัยที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เตรียมข้อมูลใหม่ทั้งหมด และฝ่ายเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ต้องทำความเข้าใจและดำเนินการใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง

ให้เพิ่มเติม ข้อ 7.1 ในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าว่า “ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้

ในกรณีไม่เห็นด้วยกับผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือกรณีการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือกรณีผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 6) ภายใน .....วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่ แล้วแต่กรณี ที่สำนักพิกัตอัตราศุลกากร”

ให้เพิ่มเติม ข้อ 7.1 ในประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าว่า “ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าได้

“กรณีผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าก็ดี หรือไม่เห็นด้วยกับการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขก็ดี หรือผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ก็ดี สามารถร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 8) ภายใน .....วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

<sup>542</sup> คู่มือสำหรับใช้ในการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกับศุลกากร ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์จากการประชุมระดับอธิบดีศุลกากรอาเซียน ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549

แจ้งผลการวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่ แล้วแต่กรณี ที่สำนักพิกัตอัตราศุลกากร”

ให้เพิ่มเติมข้อ 7.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าว่า “ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทราคาศุลกากรล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้”

“ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้ ในกรณีไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า หรือกรณีการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือกรณีผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 7) ภายใน ..... วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่แล้วแต่กรณี ที่สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร”

เมื่อเพิ่มเติมเช่นนั้นแล้วจะทำให้กฎหมายศุลกากรไทยให้สิทธิขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล รวมถึงผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC ข้อ 10 และ ATIGA ข้อ 69

นอกจากนี้ผู้เขียนขอเสนอให้มีการกำหนดผู้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ให้เป็นมาตรฐานเดียวกับการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า

โดยการ แก้ไขเพิ่มเติมในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 เรื่องการให้บริการวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และเรื่องการให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ในข้อ “การทบทวน” ว่า “ให้ดำเนินการพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งสูงกว่าเจ้าหน้าที่เดิมที่ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า”

เมื่อเพิ่มเติมเช่นนั้นแล้วจะทำให้การดำเนินการพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น ได้รับประโยชน์จากการทบทวนอย่างแท้จริง คือ มีเจ้าหน้าที่คนอื่นพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อความรอบคอบและแม่นยำมากขึ้น และสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC โดย Recommendation 1998 ข้อ 18 (ปี) และ ATIGA โดยคู่มือฯ

### 5.2.3 เรื่องการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะควรมีการกำหนดข้อยกเว้นเพื่อคุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน

ในเรื่องนี้ผู้เขียนขอเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าที่ไม่มีการกำหนดให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ

โดยให้แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 8 ว่า

“การเผยแพร่ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

ภายหลังที่กรมศุลกากรได้มีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หรือแจ้งผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า แล้วแต่กรณี กรมศุลกากรจะนำข้อมูลผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าที่ดังกล่าว มาจัดทำเป็นกรณีศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป”

เมื่อเพิ่มเติมเช่นนี้แล้วจะทำให้มีการเผยแพร่ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยทุกประเภท สร้างความโปร่งใสในการทำงานของศุลกากร และสอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC Recommendation 1998 ข้อ 15 (ดี) Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 31 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 31, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23 และ มาตรฐานของ ATIGA ข้อ 12 วรรค 2 และข้อ 65 แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่ากฎหมายศุลกากรไทยควรมีบทบัญญัติที่จำแนกเรื่องที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ เหมือน RKC ข้อ 9.6 และ ATIGA ข้อ 68

### 5.3 ตารางเปรียบเทียบขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

#### 5.3.1 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นคำร้อง

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดและราคา ศุลกากร
5.3.1.1 ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้า										
ผู้นำเข้าทั้ง กรณีที่มี หลักฐานการ นำเข้าและ ไม่มี <sup>1</sup>	ผู้นำเข้า และมีหลักฐานการ นำเข้า <sup>2</sup>		ผู้นำเข้าทั้งกรณีที่มีหลักฐาน การนำเข้าและไม่มี <sup>3</sup>		หลักฐานการ นำเข้าและ ข้อมูลที่ใช้ พิจารณา เป็นสิ่ง เดียวกัน <sup>4</sup>	ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก <sup>5</sup> ผู้มีส่วน ได้เสีย <sup>6</sup>		ผู้มีส่วนได้ เสีย <sup>7</sup>		ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออก หรือผู้ผลิตใน อาณาเขตของอีกประเทศสมาชิกหนึ่ง <sup>8</sup>

<sup>1</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2.1-2.2

<sup>2</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 167/2552 ข้อ 2 (1)

<sup>3</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 40/2558 ข้อ 2

<sup>4</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2

<sup>5</sup> มาตรา 2 Model Agreement between the world customs organization and the customs administration of (country)

<sup>6</sup> RKC ข้อ 9.1

<sup>7</sup> RKC ข้อ 9.1

<sup>8</sup> ข้อจรรยาบรรณ, มาตรฐานในการดำเนินงานพิธีการศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 13

<sup>9</sup> RKC ข้อ 62 วรรค 2 (a)



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดและราคา ฯ
5.3.1.2 กำหนดระยะเวลายื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนนำเข้า										
ไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อนมี การนำเข้า <sup>10</sup>	-	-	ไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อน มีการ นำเข้า <sup>11</sup>	-	-	ควรกำหนด ไว้ <sup>12</sup>	ไม่ได้กำหนด ไว้	ควรกำหนด ไว้ <sup>13</sup>	-	-
5.3.1.3 กำหนดให้มอบอำนาจให้ตัวแทนได้										
-	กำหนดไว้ <sup>16</sup>	กำหนดไว้ <sup>15</sup>	-	กำหนดไว้ <sup>16</sup>	-	-	-	-	-	-
5.3.1.4 การยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์										
ไม่ยอมรับ	ยอมรับ <sup>17</sup>		ยอมรับ <sup>18</sup>		ยอมรับ <sup>19</sup>		ยอมรับ <sup>19</sup>		ยอมรับ <sup>19</sup>	

<sup>10</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 2.

<sup>11</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.1.1.

<sup>12</sup> ข้อ 5 (a) Guidelines on tariff classification work and related infrastructure หน้า 34

<sup>13</sup> Practical Guidelines for Valuation Control, หน้า 24

<sup>14</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 2 (2)

<sup>15</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3.3

<sup>16</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.3

<sup>17</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.5 แต่ไม่มีในประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 และบทบัญญัติไว้ในมาตรา 109/1 และ 109/2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557

<sup>18</sup> RKC ข้อ 9.3

<sup>19</sup> ATIGA ข้อ 47 (ก) และ ข้อ 58

### 5.3.2 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการรับคำร้อง

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคาศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคาศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคา
5.3.2.1 ศุลกากรจะตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นหากถูกต้องครบถ้วนจะรับคำร้อง โดยมีการกำหนดเวลาที่ศุลกากรต้องตรวจสอบ เอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดก่อนรับคำร้อง ให้แล้วเสร็จ										
-			7 วัน นับแต่รับคำร้อง <sup>20</sup>			-			-	
5.3.2.2 หากพบว่า "เอกสาร" ไม่ถูกต้องครบถ้วนภายหลังจากรับคำร้องมาแล้ว จะมีการกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องยื่น เอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดให้ถูกต้องครบถ้วน										
คำแนะนำและไม่รับคำร้องจนกว่า "เอกสาร" จะครบถ้วน <sup>21</sup>		ต้องส่ง เอกสาร ภายใน 15 วัน และอาจ ขอขยาย ระยะเวลาได้ อีก โดย กำหนดเวลา เอง <sup>22</sup>	ต้องส่ง เอกสาร ภายใน 20 วัน และอาจ ขอขยาย ระยะเวลาได้ อีก 15 วัน <sup>23</sup>	ไม่ได้ กำหนดเวลา <sup>24</sup>	คำแนะนำและไม่รับคำร้องจนกว่า "เอกสาร" จะครบถ้วน <sup>25</sup>		คำแนะนำและไม่รับคำร้อง จนกว่า "เอกสาร" จะ ครบถ้วน <sup>26</sup>			

<sup>20</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.2-3.3 และประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.2 ข้อ 4.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.2

<sup>21</sup> การให้คำวินิจฉัยโดยอธิบดีศุลกากร พงษ์พานิช ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2559 ข้อ 3.2 การให้คำวินิจฉัยโดยอธิบดีศุลกากร พงษ์พานิช ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2559 ข้อ 3.1.2 และการให้คำวินิจฉัยโดยอธิบดีศุลกากร พงษ์พานิช ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 3(1.3)

<sup>22</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.4

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	อินทกำเนิด สินค้า	ราคาศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	อินทกำเนิด สินค้า	ราคาศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	อินทกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	อินทกำเนิดฯ และราคา
5.3.2.3 หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถส่งเอกสารได้ในระยะเวลาที่กำหนด										
-	-	-	ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะ ขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า ศุลกากรคืนเอกสาร <sup>27</sup>	ไม่ได้ กำหนดเวลา <sup>28</sup>	-	-	-	-	-	-
5.3.2.4 กำหนดเรื่องค่าธรรมเนียม										
-			กำหนดไว้ <sup>29</sup>			ควรกำหนดไว้ <sup>30</sup>			ควรกำหนดไว้ <sup>31</sup>	
5.3.2.5 กำหนดเรื่องค่าใช้จ่าย										
-			-			ควรกำหนดไว้ <sup>32</sup>			ควรกำหนดไว้ <sup>33</sup>	

<sup>25</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.3

<sup>26</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.2

<sup>27</sup> (Guideline) ข้อ 8(1) Guideline ข้อ 8(1) Practical Guidelines for Valuation Control. หน้า 23

<sup>28</sup> ATIGA ข้อ 62 ATIGA 2 (ค)

<sup>29</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.5 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.4

<sup>30</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.2

<sup>31</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.2 3.4 9 10 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.5 3.1 8 9 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.1 3.2 9 10

<sup>32</sup> RKC ข้อ 9.7

<sup>33</sup> ATIGA ข้อ 7

<sup>34</sup> RKC ข้อ 9.7

<sup>35</sup> ATIGA ข้อ 7

### 5.3.3 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณา

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	สินค้า สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	สินค้า สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	สินค้า สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	สินค้า และราคา
5.3.3.1 เมื่อข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้ มีกำหนดเวลาในการพิจารณาหรือไม่										
ต้องออกคำ วินิจฉัย ล่วงหน้า ภายใน 30 วัน กรณีมี เอกสาร นำเข้าและ ภายใน 60 วัน กรณีไม่มี เอกสาร นำเข้า นับแต่ รับคำร้อง <sup>25</sup>	ต้องออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า ภายใน 30 นับแต่รับคำร้อง <sup>25</sup>	ต้องออกคำ วินิจฉัย ล่วงหน้า ภายใน 30 วัน กรณีมี เอกสาร นำเข้าและ ภายใน 60 วัน กรณีไม่มี เอกสาร นำเข้า นับแต่ รับคำร้อง <sup>26</sup>	ต้องออกคำ วินิจฉัย ล่วงหน้า ภายใน 30 วัน กรณีมี เอกสาร นำเข้าและ ภายใน 60 วัน กรณีไม่มี เอกสาร นำเข้า นับแต่ รับคำร้อง <sup>26</sup>	ต้องออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า ภายใน 30 นับแต่รับคำร้อง <sup>27</sup>	ต้องออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า ภายใน 30 นับแต่รับคำร้อง <sup>27</sup>	ไม่เกิน 30 วันหลังจาก ได้รับคำ ร้อง <sup>28</sup>	ไม่เกิน 150 วันหลังจาก ได้รับคำ <sup>29</sup>	เร็วที่สุดเท่าที่ เป็นไปได้ และควร กำหนด ระยะเวลา ไว้ <sup>30</sup>	ภายในระยะเวลาตาม กฎหมายของแต่ละประเทศ สมาชิก <sup>31</sup>	

<sup>25</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.1

<sup>26</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.1) และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.1)

<sup>27</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.1

<sup>28</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.1) และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.1)

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคา
5.3.3.2 กำหนดให้ศุลกากรสามารถเลื่อนเวลาออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ ในกรณีศุลกากรไม่สามารถออกคำวินิจฉัยได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด										
กำหนดไว้ <sup>42</sup>			กำหนดไว้ <sup>43</sup>			กำหนดไว้ <sup>44</sup>		-	กำหนดไว้ <sup>45</sup>	
5.3.3.3 กำหนดระยะเวลาที่ศุลกากรต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องยื่น ข้อมูลเพิ่มเติม หากข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้										
-			-		7 วัน นับแต่ รับคำร้อง <sup>46</sup>		-		-	
5.3.3.4 กำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องยื่น ข้อมูลเพิ่มเติม หากข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้										
ภายใน 15 วันนับแต่ศุลกากรแจ้งครั้งแรก หากยังไม่ยื่น ศุลกากรแจ้งครั้งที่ 2 ให้มายื่น ภายใน 15 วัน <sup>47</sup>			ศุลกากร จะแจ้ง 2 ครั้ง ให้เวลาครั้ง		ยื่นข้อมูล เพิ่มเติม ภายใน 20 ครั้ง ครึ่งละ		ศุลกากร จะแจ้ง 2 ครั้ง ครึ่งละ		ควรกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่น คำร้องยื่นข้อมูลเพิ่มเติม <sup>48</sup>	

<sup>42</sup> RKC ข้อ 9.4

<sup>43</sup> (Guideline) ข้อ 10.1 ของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่เอกสารแนบในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 2

<sup>44</sup> RKC ข้อ 9.4, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>45</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 2 (บี)

<sup>46</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2.2) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.1) วรรค 2

<sup>47</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.5 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.1 วรรค 2

<sup>48</sup> Model บทบาท 7 (3)

<sup>49</sup> ซีอูเอช คำสอน, มาตรฐานในการจำแนกประเภทที่ศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 15

<sup>50</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2

<sup>51</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2) ข้อ (4.2.1) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.2)

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคาฯ
			ละ 15 วัน <sup>48</sup>	วัน <sup>49</sup>	15 วัน <sup>50</sup>					
<b>5.3.3.5 กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาขึ้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีจำเป็น</b>										
กำหนดโดยยื่นพร้อมเหตุผลและกำหนดเวลาที่แน่นอน <sup>53</sup>			ให้ผู้ยื่นคำร้อง กำหนดเวลา ได้เอง <sup>54</sup>	ให้ขยาย ได้เพียง 15 วันนับจากวัน แจ้ง <sup>55</sup>	ไม่ได้กำหนด ไว้	ไม่ได้กำหนดไว้			ศุลกากรควร เป็นผู้ กำหนด <sup>56</sup>	ไม่ได้กำหนด ไว้
<b>5.3.3.6 กำหนดเรื่องการยกคำร้อง</b>										
กำหนดไว้ <sup>57</sup>			กำหนดไว้ <sup>58</sup>			กำหนดไว้ <sup>59</sup>			กำหนดไว้ <sup>60</sup>	

<sup>41</sup> Model บทที่ 7 (3), Guidelines on tariff classification work and related infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 12 และ ข้อ 8 (D)

<sup>42</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 3

<sup>43</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.2

<sup>44</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.2 ข้อ 4.3

<sup>45</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2

<sup>46</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2.2) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.2.2)

<sup>47</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.2 วรรค 2

<sup>48</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.2 วรรค 2

<sup>49</sup> ย่อว่า คำขอ, มาตรฐานในการยื่นแบบประเภทยกคำร้องศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 19

<sup>50</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2.2 วรรค 3 4.2 วรรค 1 และ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (3.2) (4.2.1) (4.2.2) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 2(3) 4(1.2.1) ข้อ 4(1.2.2)

<sup>51</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3 3.4 4.2 วรรค 1 และ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.6 3.3 และ 4.2 วรรค 2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.4 และ 4.2 วรรค 2

<sup>52</sup> Guidelines on tariff classification work and related infrastructure Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 8 และ 12 Practical Guidelines for Valuation Control Page 23

<sup>60</sup> ATIGA ข้อ 62 3

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคาฯ
5.3.3.7 กำหนดให้ยกคำร้องในกรณีมีข้อเท็จจริงเดียวกันอยู่ในระหว่างการพิจารณา										
กำหนดไว้ <sup>61</sup>			กำหนดไว้ <sup>62</sup>			กำหนดไว้ <sup>63</sup>			-	
5.3.3.8 กำหนดให้ยกคำร้องในกรณีผู้ยื่นคำร้องละเลยการให้ข้อมูลต่างๆเมื่อศุลกากรแจ้ง										
กำหนดไว้ <sup>64</sup>			กำหนดไว้ <sup>65</sup>			กำหนดไว้ <sup>66</sup>			กำหนดไว้ <sup>67</sup>	
5.3.3.9 กำหนดให้ยกคำร้องในกรณีข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของศุลกากร										
-			-			-			กำหนดไว้ <sup>68</sup>	
5.3.3.10 กำหนดให้ยกคำร้องในกรณีข้อมูลรายละเอียดที่ผู้ยื่นคำร้องยื่นไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่จะมีการนำเข้าจริง										
-			-			กำหนดไว้ <sup>69</sup>			-	
5.3.3.11 กำหนดเรื่องการถอนคำร้อง										
-			-			ขอถอนได้ตลอดเวลา ก่อนที่			-	

<sup>61</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2.2 วรรค 3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (3.2) และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 2(3)

<sup>62</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.6 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.4

<sup>63</sup> Guidelines on tariff classification work and related infrastructure Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 8 Practical Guidelines for Valuation Control Page 23

<sup>64</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.2 วรรค 1 และ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2.1) (4.2.2) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.2.1) ข้อ 4 (1.2.2)

<sup>65</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.4 4.2 วรรค 1 และ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.3 และ 4.2 วรรค 2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ และ 4.2 วรรค 2

<sup>66</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 12

<sup>67</sup> ATIGA ข้อ 62.3

<sup>68</sup> ข้อเท็จจริง, บทสรุปใบการสำเนียบประเภทที่ศุลกากรส่งออก, หน้า 17

<sup>69</sup> Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) (service standard) Annex to the Model Agreement

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด และราคา
						จะออกคำวินิจฉัย <sup>70</sup>				

### 5.3.4 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดและ ราคา
5.3.4.1 คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพันหรือไม่										
ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย			ผูกพันทั้งสองฝ่ายตามกฎหมาย <sup>71</sup>			ให้ผูกพันทั้งสองฝ่าย <sup>72</sup>			ให้ผูกพันทั้งสองฝ่าย <sup>73</sup>	
5.3.4.2 กำหนดระยะเวลาที่คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน										
ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย			2 ปี <sup>74</sup>			1-3 ปี <sup>75</sup>			3 ปี หรือระยะเวลาที่กฎหมายของ ประเทศสมาชิกกำหนดไว้ <sup>76</sup>	

<sup>70</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 9

<sup>71</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 5.1,5.2,5.4 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 5.1 5.2 5.4 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 5.1 5.2 5.4

<sup>72</sup> RKC 9.9 เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3 4 Recommendation 1996 ข้อ 3 Guidelines on tariff classification work and related Infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 16 17 Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 21-22

<sup>73</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

<sup>74</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 5.3

<sup>75</sup> เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3 Recommendation 1996 ข้อ 3 Recommendation 1998 ข้อ 15 (ซี) Guidelines on tariff classification work and related Infrastructure Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 18. Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 22 Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) มาตรา 4 วรรค 2



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคาศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคาศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดและ ราคา
5.3.4.3 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ										
ไม่เผยแพร่			เผยแพร่ <sup>77</sup>	ไม่เผยแพร่	เผยแพร่ <sup>78</sup>	เผยแพร่ <sup>79</sup>			เผยแพร่ <sup>80</sup>	
5.3.4.4 กำหนดให้มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล										
-	-	-	เผยแพร่ได้ เฉพาะผล ของคำ วินิจฉัย ล่วงหน้า	-	เผยแพร่ได้ เฉพาะผลของ คำวินิจฉัย ล่วงหน้า	กำหนดไว้ <sup>81</sup>			กำหนดไว้ <sup>82</sup>	

<sup>75</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

<sup>77</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 8

<sup>78</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 8

<sup>79</sup> Recommendation 1998 ข้อ 23 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure ข้อ 31 Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 31, Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>80</sup> ATIGA ข้อ 12 วรรค 2 และข้อ 65

<sup>81</sup> RKC ข้อ 9.6 Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure with Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 32 Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>82</sup> ATIGA ข้อ 68



### 5.3.5 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการยกเลิกสินค้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	สินค้า ชนิด	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	สินค้า ชนิด	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	สินค้า ชนิด	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	สินค้า ชนิด และราคา
5.3.5.1 กำหนดเรื่องการยกเลิก (คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้นับตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัย)										
กำหนดไว้ <sup>83</sup>			กำหนดไว้ <sup>84</sup>			กำหนดไว้ <sup>85</sup>			กำหนดไว้ <sup>86</sup>	
5.3.5.2 หากตรวจพบในภายหลังว่ามีข้อเท็จจริงเหมือนกันในกระบวนการพิจารณาหรือกระบวนการยุติธรรมอื่น										
ยกเลิก <sup>87</sup>			ยกเลิก <sup>88</sup>			-			-	
5.3.5.3 หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์										
ยกเลิก <sup>89</sup>	-		ยกเลิก <sup>90</sup>			ยกเลิก <sup>91</sup>			ยกเลิก <sup>92</sup>	

<sup>83</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2 บรรทัดที่ 5 ข้อ 6 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 3.2 ตอนที่ 5 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 2 (3)

<sup>84</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3 ข้อ 6.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.6 ข้อ 6.1 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.4 ข้อ 6.1

<sup>85</sup> Recommendation 1996 ข้อ 4, และ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 1 Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 19-21

<sup>86</sup> ATIGA ข้อ 62 บรรทัด 5

<sup>87</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2 บรรทัดที่ 5 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 3.2 ตอนที่ 5 และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 2 (3)

<sup>88</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.6 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.4

<sup>89</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.1

<sup>90</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 6.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.1

<sup>91</sup> Recommendation 1996 ข้อ 4 และ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 1 Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 19-21

<sup>92</sup> ATIGA ข้อ 62 บรรทัด 5



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคาฯ
5.3.5.4 กำหนดเรื่องการสิ้นสุดของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้นับตั้งแต่วันที่เหตุการณ์ที่กฎหมายกำหนด										
กำหนดไว้ <sup>93</sup>			กำหนดไว้ <sup>94</sup>			กำหนดไว้ <sup>95</sup>			กำหนดไว้ <sup>96</sup>	
5.3.5.5 หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า										
สิ้นสุด <sup>97</sup>			สิ้นสุด <sup>98</sup>			สิ้นสุด <sup>99</sup>			สิ้นสุด <sup>100</sup>	
5.3.5.6 หากปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า										
สิ้นสุด <sup>101</sup>			สิ้นสุด <sup>102</sup>			สิ้นสุด <sup>103</sup>			สิ้นสุด <sup>104</sup>	

<sup>93</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 5.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ (5.2)

<sup>94</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2

<sup>95</sup> เลขาธิการ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามใบกระทา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3 Model ใบกระทา 4 ของ สศท. วรรค 4 มาตรา 7 Guidelines on Tariff Classification Work and related infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 22-28

<sup>96</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>97</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 5.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ (5.2)

<sup>98</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2

<sup>99</sup> เลขาธิการ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามใบกระทา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3 Model ใบกระทา 4 ของ สศท. วรรค 4 มาตรา 7 Guidelines on Tariff Classification Work and related infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 22-28

<sup>100</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>101</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 5.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ (5.2)

<sup>102</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2

<sup>103</sup> เลขาธิการ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามใบกระทา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3 Model ใบกระทา 4 ของ สศท. วรรค 4 มาตรา 7 Guidelines on Tariff Classification Work and related infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 22-28



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคาฯ
5.3.5.7 กำหนดให้ศุลกากรจะออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่เมื่อคำวินิจฉัยสิ้นสุด โดยนับระยะเวลาต่อจากคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม										
-				กำหนดไว้ <sup>105</sup>			-			-
5.3.5.8 กำหนดให้การสิ้นสุดให้มีผลย้อนหลังต่อสินค้าที่นำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว										
-				กำหนดไว้ <sup>106</sup>			-			-
5.3.5.9 กำหนดให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัย ในกรณีสิ้นสุด										
-			-			กำหนดไว้ <sup>107</sup>			กำหนดไว้ <sup>108</sup>	
5.3.5.10 หากครบกำหนดระยะเวลาแล้วข้อเท็จจริงในการนำเข้ายังเหมือนเดิมทุกประการให้มีการต่ออายุได้										
-			-			-		กำหนดไว้ <sup>109</sup>		-

<sup>105</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>106</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2.2

<sup>107</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2.2

<sup>108</sup> Recommendation 1996 ข้อ 5-6, Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure and Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 27

<sup>109</sup> อัญญา คำสุข, มาตรฐานในการจับใบประเภทที่ติดอัตราศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 19

<sup>110</sup> Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23



### 5.3.6 ตารางเกี่ยวกับขั้นตอนการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	อื่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	อื่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	อื่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	อื่นกำเนิด และราคา
5.3.6.1 สิทธิการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า										
ทบทวน <sup>110</sup>	-		ทบทวน <sup>111</sup>			อุทธรณ์หรือทบทวน <sup>112</sup>			อุทธรณ์หรือทบทวน <sup>113</sup>	
5.3.6.2 กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องที่ไม่เห็นด้วยกับผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้ามีสิทธิอุทธรณ์หรือขอทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้										
กำหนดไว้ <sup>114</sup>	-		กำหนดไว้ <sup>115</sup>			กำหนดไว้ <sup>116</sup>			กำหนดไว้ <sup>117</sup>	
5.3.6.3 กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องที่ไม่เห็นด้วยกับการอุทธรณ์ ยกเลิก หรือสิ้นผลไปมีสิทธิอุทธรณ์หรือขอทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้										
-			-			กำหนดไว้ <sup>118</sup>			-	
5.3.6.4 กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องที่มีข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า มีสิทธิอุทธรณ์หรือขอทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้										
-			-			-			กำหนดไว้ <sup>119</sup>	-

<sup>110</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 7.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 6.2

<sup>111</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 7.1

<sup>112</sup> RKC ข้อ 10

<sup>113</sup> ATIGA ข้อ 69

<sup>114</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 7.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 6.2

<sup>115</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 7.1

<sup>116</sup> RKC ข้อ 10

<sup>117</sup> ATIGA ข้อ 69

<sup>118</sup> RKC ข้อ 10 Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure and Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 29

<sup>119</sup> ข้อบัญญัติ ศาลฎีกา, มาตรฐานในการดำเนินการตามประมวลกฎหมายศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 20



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเก่า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด และราคา
5.3.6.5 กำหนดระยะเวลาขึ้นอุทธรณ์หรือทบทวน										
30 วัน <sup>120</sup>	-	-	15 วัน <sup>121</sup>	-	-	ควรกำหนดไว้และต้องเพียงพอให้ผู้ได้แจ้ง เตรียมคำร้อง <sup>122</sup>	-	-	ควรกำหนด ไว้ <sup>123</sup>	-
5.3.6.6 กำหนดให้เอกสารหลักฐานในชั้นการอุทธรณ์หรือทบทวนต้องเป็นข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิมเท่านั้น										
-	-	-	กำหนดไว้ <sup>124</sup>	-	-	-	-	-	-	-
5.3.6.7 กำหนดเวลาที่ศุลกากรต้องทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้วเสร็จ										
30 วัน	-	-	30 วัน <sup>125</sup>	-	-	โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ <sup>126</sup>	-	-	ควรกำหนด ไว้ <sup>127</sup>	-
5.3.6.8 ระยะเวลาผูกพันของการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า										
ไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย	-	-	2 ปี นับแต่วันที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า <sup>128</sup>	-	-	-	-	-	-	-

<sup>120</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 7.1 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 6.1

<sup>121</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 7.1

<sup>122</sup> RKC ข้อ 10.8

<sup>123</sup> ชัยฤทธิ์ คำออม, มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิธีศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 20

<sup>124</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.1

<sup>125</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 7.2

<sup>126</sup> RKC ข้อ 10.10

<sup>127</sup> ชัยฤทธิ์ คำออม, มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิธีศุลกากรล่วงหน้า, หน้า 20

<sup>128</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.3



การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า			การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน			มาตรฐาน RKC			มาตรฐาน ATIGA	
พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัดศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิด สินค้า	ราคา ศุลกากร	พิกัด ศุลกากร	ถิ่นกำเนิดฯ และราคาฯ
5.3.6.9 ผลการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าถือเป็นที่สุด										
ถือเป็นที่สุด <sup>127</sup>		-	ถือเป็นที่สุด <sup>128</sup>			อุทธรณ์ต่อไปได้ <sup>129</sup>			อุทธรณ์ต่อไป ได้ <sup>122</sup>	-

<sup>127</sup> การให้คำวินิจฉัยกีดกันศุลกากรของอธิบดีกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 7.3 และการให้คำวินิจฉัยสินค้าถิ่นกำเนิดของอธิบดีกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 6.3

<sup>128</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 7.3

<sup>129</sup> RKC ข้อ 10.12 Recommendation 1998 ข้อ 18 (D) และ Guidelines on tariff classification work and related infrastructure หน้า 17-18 Recommendation 1998 ข้อ 18 (D) ใช้ข้อความทั้งหมดในบทบรรณาธิการ

<sup>122</sup> อัยยรัชต์ คำคุณ, มาตรฐานการจำแนกประเภทกีดกันศุลกากรของหนังสือ, หน้า 20

## 5.4 เปรียบเทียบและวิเคราะห์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทย

ในหัวข้อนี้จะเป็นการเปรียบเทียบและวิเคราะห์การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบัน คือ หลังจากแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 โดยประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ ได้แก่ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 กับ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 โดยประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า ได้แก่ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ซึ่งผู้เขียนจะเปรียบเทียบและวิเคราะห์ตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA

ในเนื้อหาวิทยานิพนธ์ผู้เขียนได้ เปรียบเทียบ วิเคราะห์ และเสนอแนะความไม่สอดคล้องของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบันกับ RKC และ ATIGA ในส่วนที่เป็นหลักการมาแล้ว ดังนั้น ในหัวข้อนี้จะเปรียบเทียบ และวิเคราะห์ การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยปัจจุบัน คือ หลังจากแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 และก่อนแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 กับ RKC และ ATIGA ในส่วนที่เป็นรายละเอียดเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะแนวทางการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยต่อไป โดยผู้เขียนจะนำเสนอโดยแบ่งเป็นขั้นตอนต่างๆ 6 ขั้นตอนตามตารางในหัวข้อ 5.3 แต่ละขั้นตอนซึ่งจะมีการเปรียบเทียบทั้งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าปัจจุบัน มาตรฐาน RKC และ ATIGA ตามตารางเปรียบเทียบขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

### 5.4.1 ขั้นตอนการยื่นคำร้อง

#### 5.4.1.1 ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า (ตามตาราง 5.3.1.1)

ในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ทั้ง 3 ประเภท คือ “ผู้มีความประสงค์ขอให้มีการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า” จะมีหลักฐานการนำเข้าหรือไม่ก็ได้ แต่ในเรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเป็นเรื่องที่ต้องใช้เอกสารเกี่ยวกับธุรกรรมในการพิจารณา และเอกสารเกี่ยวกับธุรกรรมส่วนใหญ่ก็เป็นสิ่งเดียวกับเอกสารการนำเข้าด้วย จึงจำเป็นต้องมีการยื่นเอกสารการนำเข้าไม่ใช่เพราะเป็นเงื่อนไขในการยื่นคำร้อง แต่เป็นข้อมูลรายละเอียดที่ใช้สำหรับการพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้า

ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่เปิดกว้างสำหรับผู้ยื่นคำร้องมากกว่าในประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าเพราะในการยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและคำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าของประกาศกรมศุลกากรชุดเก่านั้นต้องมีหลักฐานการนำเข้าเท่านั้น



ในเรื่องนี้ตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดไว้ว่าผู้ยื่นคำร้องอาจเป็นทั้ง “ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้ที่มีส่วนได้เสีย หรือแม้แต่บุคคลใดผู้มีส่วนได้เสีย” ผู้เขียนเห็นว่าการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามกฎหมายศุลกากรไทยยังไม่ให้สิทธิ “ผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้ที่มีส่วนได้เสีย หรือแม้แต่บุคคลใดผู้มีส่วนได้เสีย” ซึ่งกำหนดไว้ใน RKC ข้อ 9.1 และ ATIGA ข้อ 62 วรรค 2 (เอ) เมื่อประเทศไทยลงนามในความตกลงทั้งสองแล้ว ก็ควรจะกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องเหล่านี้มีสิทธิในการขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าโดยให้อธิบดีแก้ไขในประกาศกรมศุลกากร แม้ใน ATIGA ข้อ 62 วรรค 1 มีการอนุโลมให้ใช้ “เท่าที่อนุญาตภายใต้กฎหมายของแต่ละประเทศ” แต่ตามเอกสารของ WCO ที่ออกตามมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC วางหลักว่าขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นใช้สำหรับผู้นำเข้าและส่งออกด้วย

**5.4.1.2 กำหนดระยะเวลายื่นคำร้องขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนนำเข้า** (ตามตาราง 5.3.1.2)

ในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ มีการกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อนนำเข้า สำหรับคำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพียงประเภทเดียว แต่ในประกาศกรมศุลกากรชุดเก่ามีการกำหนดระยะเวลาแบบเดียวกันนี้ ใน 2 ประเภท คือ คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าและคำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ซึ่งการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมีข้อดีทำให้ผู้ยื่นคำร้องทราบว่าจะต้องใช้เวลาอย่างน้อย 30 วันในการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งมาตรฐานของ RKC โดย Guidelines กำหนดไว้ว่า “เป็นเรื่องที่ควรกำหนดไว้”<sup>543</sup> เพื่อผู้ยื่นคำร้องจะได้รับทราบกรอบเวลาและคำแนะนำที่เหมาะสมในการจัดหาข้อมูลดังกล่าว<sup>544</sup> ส่วนในมาตรฐานของ ATIGA ไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้

ผู้เขียนเห็นว่าการกำหนดระยะเวลายื่นคำร้องขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนนำเข้าเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้า ศุลกากรควรกำหนดเช่นเดียวกันในคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท

แต่อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนตามกฎหมาย การใช้ระยะเวลาเพียง 30 วันนั้น เป็นระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำร้องต้องมีเอกสารและข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นที่สอบถามถูกต้องครบถ้วนแล้วเท่านั้น หากเป็นกรณีที่ศุลกากรจะต้องเรียกเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมแม้เพียงครั้งเดียว ก็จะไม่สามารถออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ทันการนำเข้า

<sup>543</sup> Guidelines on tariff classification work and related infrastructure ข้อ 5 (เอ)

<sup>544</sup> Practical Guidelines for Valuation Control, หน้า 24



### 5.4.1.3 การมอบอำนาจให้ตัวแทน (ตามตาราง 5.3.1.3)

เรื่องนี้มาตรฐานของ RKC และ ATIGA ไม่ได้กำหนดไว้ แต่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยก็นำมาใช้โดยถือเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกทางการค้า ซึ่งประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่สามารถมอบอำนาจให้ตัวแทนยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าได้ 2 ประเภท คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ซึ่งมีความสะดวกมากกว่าในประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าที่สามารถมอบอำนาจให้ตัวแทนยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้เพียงประเภทเดียว

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าการมอบอำนาจให้ตัวแทนกระทำการใดๆ เป็นสิ่งที่หลักกฎหมายแพ่งทั่วไปให้การยอมรับอยู่แล้ว เพียงแต่หากกิจการใดที่กฎหมายกำหนดว่าต้องทำเป็นหนังสือ การมอบอำนาจให้ทำกิจการนั้นก็ต้องทำเป็นหนังสือ แม้การให้คำวินิจฉัยยื่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าของประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่จะไม่ได้กำหนดเอาไว้ ผู้เขียนก็เห็นว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่เพื่อความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันควรที่จะแก้ไขประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.4 ให้ใช้ข้อความเดียวกันกับ ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.2.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.3 ว่า “กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำร้องสามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำร้องแทนตนได้ และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้วินิจฉัยราคาล่วงหน้าในแต่ละคราวเท่านั้น”

### 5.4.1.4 การยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ตามตาราง 5.3.1.4)

เรื่องนี้เพิ่งมีการบัญญัติเป็นกฎหมายครั้งแรกในพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 หมวด 14/1 เรื่องการใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร มาตรา 104/1 104/2 ซึ่งมีสาระสำคัญว่า “การดำเนินการทางศุลกากรในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่ามีผลเช่นเดียวกับรูปของเอกสารและให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” ประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าจึงยังไม่มี การยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใดๆ ซึ่งประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ก็มีการกำหนดเรื่องการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้ ในการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และการให้คำวินิจฉัยยื่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยยอมรับวิธี “ใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร” “จดหมายอิเล็กทรอนิกส์” หรือ “โทรศัพท์” แต่ปัจจุบันแม้จะมีบทบัญญัติให้นำเรื่องข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ แต่ในการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ยังไม่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน

การยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของศุลกากรในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และ 40/2558 ยังมีข้อสังเกตอีก 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 การยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ในข้อ 3.2 3.3 3.4 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.4 และ 4.3 เท่านั้น กล่าวคือ เป็นการยอมรับเพียงในขั้นตอนการยื่นคำร้อง ส่วนขั้นตอนการพิจารณา (ข้อ 4) หรือขั้นตอนอื่นที่อาจต้องมีการยื่นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเหมือนกัน กลับไม่ให้นำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพราะในข้อ 4 กำหนดว่า เมื่อรับคำร้องไปแล้วศุลกากรจะติดต่อผู้ยื่นคำร้อง โดยกลับไปใช้วิธีไปรษณีย์ลงทะเบียน เพื่อยืนยันวันเวลาแจ้งเหมือนประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า

ประการที่ 2 นอกจากนี้ การยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในประกาศดังกล่าว ยังมีลักษณะที่ศุลกากรสามารถส่งข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือโทรศัพท์ต่อผู้ยื่นคำร้องได้ฝ่ายเดียว ไม่มีการกำหนดให้ฝ่ายผู้ยื่นคำร้องส่งข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปยังศุลกากรได้ด้วย เห็นได้จากข้อความที่ว่า “เจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถออกไปสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียมได้” แต่ฝ่ายผู้ยื่นคำร้องกลับ “ต้องนำหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร”<sup>547</sup> จึงมีผลเป็นการอำนวยความสะดวกให้ศุลกากรฝ่ายเดียว ทั้งที่ มาตรฐานของ RKC ข้อ 9.3 และ ATIGA ข้อ 47 (จ) และ ข้อ 58 กำหนดไว้สอดคล้องกันมีสาระสำคัญว่าเพื่อความ สะดวก รวดเร็ว และประหยัด ศุลกากรควรมีการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้เอกสารด้วย และใน Guidelines<sup>548</sup> ได้แนะนำตัวอย่าง ระบบการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของสหภาพยุโรปที่มี ประสิทธิภาพมากกว่า โดยการติดตั้งโปรแกรมซึ่งมีข้อมูลที่จำเป็นทุกอย่างที่ผู้ประกอบการในประเทศ ควรจะทราบ ซึ่งผู้ประกอบการจะมีรหัสประจำตัว เมื่อยื่นคำร้องใดๆ ก็เพียงแต่เข้ารหัสประจำตัว เลือกรหัสและกรอกข้อความ หากเป็นข้อมูลทั่วไปที่มีการบันทึกไว้แล้วจะไม่จำเป็นต้องกรอก รายละเอียดซ้ำอีก สิ่งที่ต้องกรอกเพิ่มเติมคือประเด็นที่ขอให้มีความวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น โดยเฉพาะ สินค้าที่ไม่เคยมีการนำเข้าหรือส่งออกมาก่อน ซึ่งศุลกากรและผู้ประกอบการสามารถติดต่อสื่อสาร หรือส่งข้อมูลระหว่างกันผ่านระบบดังกล่าวได้ และมีการยืนยันวันเวลาส่งที่แน่นอนไม่ผิดพลาดอีกด้วย

ผู้เขียนเห็นว่าเมื่อมีการแก้ไขพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ให้มีการยอมรับการดำเนินการทางศุลกากรในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้ว และมาตรฐานของ RKC และ ATIGA ก็กำหนดให้นำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นหลักการของ RKC ที่มี เป้าหมายจะลดเวลาในการดำเนินการของผู้ประกอบการ ลดค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นผลจากการลดความเป็น ทางการของศุลกากร โดยการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์และการเลือกใช้เพียงขั้นตอนหรือเอกสารที่ จำเป็นเท่านั้น<sup>549</sup> ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ทั้ง 3 ฉบับ เพื่อให้มี

<sup>547</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.1

<sup>548</sup> Guidelines on tariff classification work and related infrastructure หน้า 13

<sup>549</sup> WCO, "Benefits of the Revised Kyoto Convention" หน้า 5

ยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากฝ่ายผู้ยื่นคำร้องด้วยในทุกขั้นตอน (ทั้ง 6 ขั้นตอน) เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด

#### 5.4.2 ขั้นตอนการรับคำร้อง

##### 5.4.2.1 การตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น (ตามตาราง 5.3.2.1)

สำหรับขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ทั้ง 3 ฉบับเพิ่มมา โดยประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าข้อ 3.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ข้อ 3.2 กำหนดไว้ในขั้นตอนรับคำร้อง แต่ในประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้ากำหนดไว้ในขั้นตอนการพิจารณา คือ ข้อ 4 (ตามตาราง 5.3.3.3) ซึ่งไม่ว่าจะกำหนดไว้ที่ขั้นตอนใดก็มีผลเหมือนกันคือ ใน 7 วันแรกที่รับคำร้อง ศุลกากรต้องตรวจสอบเอกสารและข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นของผู้ยื่นคำร้อง และต้องแจ้งว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ภายใน 7 วันนับจากรับคำร้องจึงควรกำหนดไว้ในขั้นตอนที่เป็นข้อ 3 เหมือนกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าอีก 2 ประเภท เพื่อความเป็นมาตรฐานเดียวกันและมีให้เกิดความเข้าใจผิดว่าการตรวจสอบว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ และการตรวจว่าข้อมูลรายละเอียดเพียงพอหรือไม่ เป็นขั้นตอนที่ตรวจสอบเอกสาร 7 วัน แล้วจึงมาตรวจข้อมูลรายละเอียดอีก 7 วัน ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรกำหนดไว้ในข้อ 3 ขั้นตอนการรับคำร้องเช่นเดียวกันทั้ง 3 ประเภท

ผู้เขียนจึงเห็นว่าให้ตัดข้อความในประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2 ออกไป

#### รูป 12 แสดงข้อความในประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอหรือไม่ชัดเจน ที่จะวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับคำร้องตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔.๑) แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องมาชี้แจง และ/หรือยื่นรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

โดยการเปลี่ยนไปเพิ่มเติมในประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.2 ให้กำหนดว่า “กรณีผู้ยื่นคำร้องได้กรอกข้อความใบคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ไม่ครบถ้วน หรือ มีเอกสารแนบไม่ครบถ้วน หรือ ไม่ได้รับรองสำเนาถูกต้องให้ครบถ้วน หรือ ไม่ได้ชำระ ค่าธรรมเนียม เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนการประทับตรารับคำร้อง โดยให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งผลว่าเอกสารถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ภายใน 7 วันนับแต่การมีกรณียื่นคำร้อง” แทน

การกำหนดเวลาการทำงานของศุลกากรเช่นนี้เป็นผลมาจากข้อห่วงใยของคณะกรรมการการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร โดยการรับฟังฝ่ายผู้ประกอบการที่ให้

ปรับปรุงในเรื่องระยะเวลาในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่อาจล่าช้ากว่าที่กฎหมายกำหนด ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่จึงกำหนดระยะเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรไว้ด้วย จากเดิมที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น ทำให้ศุลกากรจะเริ่มนำคำร้องขึ้นมาตรวจสอบเมื่อใดก็ได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ ในกรณีผู้ยื่นคำร้องยื่นเอกสารและข้อมูลรายละเอียดครบถ้วนจะไม่เกิดปัญหาความล่าช้าใดๆ เพราะศุลกากรเพียงแคพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จทันตามเวลาที่กฎหมายกำหนดก็พอ แต่หากไม่กำหนดเวลาให้เจ้าหน้าที่เริ่มนำเรื่องขึ้นมาตรวจสอบ แล้วพบภายหลังว่าเอกสารและข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วนนั้นจะก่อให้เกิดความล่าช้าต่อผู้ประกอบการต่อไปอีก เพราะต้องมีการขอเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้ประกอบการ ซึ่งอาจจะไม่ทันกำหนดนำเข้าของผู้ยื่นคำร้อง

แม้การกำหนดระยะเวลาเพื่อตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นเช่นนี้จะไม่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA แต่ผู้เขียนเห็นว่ากำหนดดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการเพื่อควบคุมระยะเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้การออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าดำเนินการได้ทันการนำเข้า

#### 5.4.2.2 กำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดให้ถูกต้องครบถ้วน (ตามตาราง 5.3.2.2 และ 5.3.2.3)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า มาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดไว้เหมือนกันเพียงว่า “หากเอกสารไม่ครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะแจ้งผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน” หรือ “ศุลกากรจะไม่รับคำร้องจนกว่าเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดจะครบถ้วน” แต่ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่มีการเพิ่มขั้นตอนเพื่อกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นเอกสารเพิ่มเติมให้ครบถ้วน กล่าวคือ

(1) การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ในกรณีเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วนให้ผู้ยื่นคำร้องนำมายื่นให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และผู้ยื่นคำร้องยังสามารถขอขยายระยะเวลาการยื่นเอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมได้ โดยแจ้งความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อศุลกากร<sup>550</sup>

(2) การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าในกรณีเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วนให้ผู้ยื่นคำร้องนำมายื่นให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน 20 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกิน 15 วันทำการ นับแต่ วันที่ครบกำหนด<sup>551</sup> มิเช่นนั้นถือว่าผู้ยื่นคำร้อง

<sup>550</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.4

<sup>551</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.3

ไม่ประสงค์จะขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>552</sup> ซึ่งในกรณีผู้ยื่นคำร้องยื่นเอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมเช่นนี้ จะถือว่าศุลกากรได้รับคำร้องในวันที่ได้เอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมนี้ตามข้อนี้

(3) การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้<sup>553</sup>

ผู้เขียนเห็นว่า การเพิ่มเติมเช่นนี้ก็จะมีผลเท่ากับประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า คือ ศุลกากรจะไม่รับคำร้องจนกว่าเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดจะครบถ้วน เพราะแม้ในที่สุด ศุลกากรจะถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าต่อไปแล้ว ก็ไม่ได้ทำให้ผู้ยื่นคำร้องเสียสิทธิที่จะยื่นคำร้องเข้ามาใหม่ได้ ค่าธรรมเนียมในขั้นตอนนี้ก็ยังไม่ต้องเสีย ดังนั้น การกำหนดขั้นตอนที่มากขึ้นแต่ให้ผลไม่ต่างจากเดิม และเป็นการยุ่งยากสำหรับศุลกากรที่ต้องคอยตรวจดูระยะเวลา 15 หรือ 20 วัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขั้นตอนขอขยายระยะเวลาการยื่นเอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมของการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรศุลกากรที่ต้องมาตรวจดูว่าผู้ยื่นคำร้องขอขยายเวลาไปถึงวันใด

ผู้เขียนเห็นว่าในประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ให้ตัดข้อ 3.3 และ 3.4 ออกและถือเอาวันที่เอกสารข้อมูลรายละเอียดครบถ้วนเป็นวันรับคำร้อง เพื่อให้วันที่รับคำร้องตามจะได้มีเพียงกรณีเดียวเท่านั้น ทำนองเดียวกับในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ควรตัดข้อ 3.4 และ 3.5 ออกเพื่อให้วันที่รับคำร้องตามข้อ 4.1 มีเพียงกรณีเดียว ซึ่งการมีการวันรับคำร้อง 2 กรณีทำให้ ข้อ 4.1 ตามประกาศนี้ ยากต่อการทำความเข้าใจอีกด้วย

ใน ข้อ 4.1 ของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ผู้เขียนมีข้อสังเกต ดังนี้  
รูป 13 แสดงข้อความที่ไม่ถูกต้องในข้อ 4.1 ของประกาศกรมศุลกากรที่

39/2558

ข้อ ๔ การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร  
เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะพิจารณาตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่สอบถาม พร้อมเอกสาร  
และหลักฐานประกอบและดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้  
ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้องไว้พิจารณาตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณี  
สำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๑ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้องไว้พิจารณา  
ตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณี สำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๒ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ  
ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอ  
ข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒

ตำแหน่งที่วงกลม คือ ข้อ 2.1 และ 2.2 ซึ่งเมื่อพิจารณาใน ข้อ 2.2 จะทราบว่า ข้อ 2.2 และ 2.1 เป็นกรณีเดียวกัน ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะมีการตีพิมพ์ผิดพลาด ที่ถูกต้องควรจะแก้ไข จาก

<sup>552</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.5 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.4

<sup>553</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.2

2.1 เป็น 2.1.1 และ 2.2 เป็น 2.1.2 เทียบเคียงจากประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า ที่แบ่งเป็นกรณีมีหลักฐานการนำเข้าสู่ศุลกากรจะกำหนดระยะเวลาพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่รับคำร้อง และกรณีไม่มีหลักฐานการนำเข้าสู่จะเป็นภายใน 60 วันนับแต่รับคำร้อง และตำแหน่งที่มีเครื่องหมาย “/” ก็ควรจะเว้นวรรคเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำความเข้าใจ

#### 5.4.2.3 กำหนดเรื่องค่าธรรมเนียม (ตามตาราง 5.3.2.4)

เรื่องนี้ในประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าไม่มีการกำหนดให้เก็บค่าธรรมเนียมกับคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ เพราะยังไม่มีแม้พระราชบัญญัติที่จะให้อำนาจการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ได้กล่าวไว้แล้วโดยละเอียดในบทที่ 3-4 ศุลกากรจึงไม่มีอำนาจในการเก็บค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกัน แต่เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 โดยมีมาตรา 13/2 ซึ่งมีสาระสำคัญว่า “ให้ผู้ร้องขอให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเสียค่าธรรมเนียมตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง” ซึ่งเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ได้มีกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้าออกมา โดยเก็บค่าธรรมเนียมฉบับละ 2,000 บาท<sup>554</sup> สอดคล้องกับ RKC ข้อ 9.7 และ ATIGA ข้อ 7 ที่กำหนดให้ศุลกากรเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ ซึ่งในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ก็กำหนดให้ศุลกากรเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามกฎกระทรวง<sup>555</sup> และในเรื่องนี้หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้งก็ต้องตัดข้อความที่ว่า “ในระหว่างที่กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัย.....ยังไม่ประกาศใช้บังคับ กรมศุลกากรจะให้บริการวินิจฉัย.....โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม”<sup>556</sup> เพราะกฎกระทรวงออกมาหลังประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่

นอกจากนี้ในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA (ตามตาราง 5.3.2.5) ยังกำหนดเรื่องค่าใช้จ่ายไว้ว่า หากเป็นการดำเนินการที่เป็นหน้าที่ทั่วไปของศุลกากรตามกฎหมายหรือเป็นหน้าที่โดยตรงศุลกากรจะดำเนินการให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย แต่ในบางกรณีที่มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดหาข้อมูล ค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ค่าใช้จ่ายเรื่องอุปกรณ์ในการตรวจสอบต่างๆ เพื่อให้ได้ทราบผลวิเคราะห์ที่แท้จริง ศุลกากรอาจให้ข้อมูลต่างๆ โดยคิดค่าใช้จ่ายได้

<sup>554</sup> กฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า พ.ศ. 2558

<sup>555</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 9 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 8 ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 9

<sup>556</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 10 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 9 ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 10



ตามกฎหมาย<sup>557</sup> แต่เรียกได้จำกัดเพียงต้นทุนโดยประมาณเท่านั้น<sup>558</sup> เรื่องนี้ผู้เขียนได้มีโอกาสสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสำนักพิกัตอัตราศุลกากร (สปก.) กรมศุลกากร ซึ่งให้ข้อมูลว่าตามแนวนโยบายทางศุลกากรไทย คือ ศุลกากรจะไม่เป็นฝ่ายหาข้อมูลให้ผู้ยื่นคำร้อง หากมีความจำเป็น ผู้ยื่นคำร้องต้องไปขอรับรองจากหน่วยงานที่ศุลกากรกำหนดไว้ในการรับรองผลต่างๆ เท่านั้น<sup>559</sup> ผู้เขียนจึงเห็นว่าเมื่อผู้ยื่นคำร้องเป็นฝ่ายหาข้อมูลรายละเอียดหรือหลักฐานต่างๆ มิใช่ฝ่ายศุลกากร จึงไม่มีกรณีที่ศุลกากรต้องเรียกเก็บค่าใช้จ่ายใดๆ นอกจากค่าธรรมเนียม

### 5.4.3 ขั้นตอนการพิจารณา

#### 5.4.3.1 กำหนดเวลาการพิจารณาออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า (ตามตาราง 5.3.3.1)

หากข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้ ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่มีการกำหนดเนื้อหาเหมือนประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า คือ ถ้าเป็นการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ศุลกากรต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับคำร้องในกรณีที่มีเอกสารเกี่ยวกับการนำเข้า และ 60 วัน นับแต่วันที่รับคำร้องในกรณีที่ไม่มีเอกสารเกี่ยวกับการนำเข้า แต่ถ้าเป็นการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไม่ว่าจะมีหลักฐานเกี่ยวกับการนำเข้าหรือไม่ ศุลกากรก็ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง<sup>560</sup> ข้อดีของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ข้อ 4.1 คือ มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า “ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติม” เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ประกอบการที่คิดว่ากระบวนการทั้งหมดจะแล้วเสร็จภายใน 30 หรือ 60 วัน ทุกกรณี

ในมาตรฐานของ RKC การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทกำหนดว่า ศุลกากรต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้<sup>561</sup> แต่สำหรับการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีกำหนดเพิ่มเติมว่าต้องไม่เกิน 30 วันหลังจากได้รับคำร้อง<sup>562</sup> สำหรับการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า มีกำหนดเพิ่มเติมว่าต้องไม่เกิน 150 วัน หลังจากได้รับคำร้อง<sup>563</sup> ส่วนการให้คำ

<sup>557</sup> RKC ข้อ 9.7

<sup>558</sup> ATIGA ข้อ 7

<sup>559</sup> สัมภาษณ์ ชูติวัฒน์ วรรณผล, ผู้อำนวยการสำนักพิกัตอัตราศุลกากร, 10 พฤศจิกายน 2557

<sup>560</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.1

<sup>561</sup> RKC ข้อ 9.4

<sup>562</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure ข้อ 10

<sup>563</sup> Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 10

วินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้าไม่มีการกำหนดเวลาไว้ ว่าต้องไม่เกินกี่วัน<sup>564</sup> ในมาตรฐานของ ATIGA ก็กำหนดในทำนองเดียวกับ RKC ว่า เร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้แต่มีการตั้งเงื่อนไขเพิ่มเติมว่าระยะเวลาพิจารณาต้องนับตั้งแต่ได้รับข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้เท่านั้น และต้องไม่นับรวมระยะเวลาระหว่างที่บุคลากรขอให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเข้าด้วย<sup>565</sup> ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายบุคลากรปัจจุบัน

ผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดระยะเวลาให้บุคลากรพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จเป็นผลดีต่อผู้ประกอบการ แต่ควรทำความเข้าใจกับผู้ยื่นคำร้องด้วยว่า นับแต่เวลาที่ข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้เท่านั้น ในข้อ 4.1 ของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 จึงกำหนดไว้ชัดเจนดีแล้ว แต่ควรมีการกำหนดในประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าด้วย คือ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.1 โดยเพิ่มคำว่า “ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอ ข้อมูลเพิ่มเติม” ไว้ในส่วนท้ายประโยค

นอกจากนี้บุคลากรควรชี้แจงให้ผู้ประกอบการทราบในแบบฟอร์มยื่นคำร้องในส่วนคำอธิบายรายละเอียดด้วยว่าระยะเวลาพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้า 30 วัน หรือ 60 นั้นก็นับตั้งแต่ได้รับข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้เท่านั้น และจะไม่นับรวมระยะเวลาระหว่างที่บุคลากรขอให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเข้าด้วยเช่นกัน

#### 5.4.3.2 ศุลกากรสามารถเลื่อนเวลาออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ (ตามตาราง 5.3.3.2)

หากบุคลากรไม่สามารถออกคำวินิจฉัยได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าและประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่กำหนดให้บุคลากรสามารถเลื่อนเวลาออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้<sup>566</sup> โดยแจ้งเหตุผลและเวลาที่คาดว่าจะเสร็จแก่ผู้ยื่นคำร้อง ส่วนในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดให้บุคลากรสามารถเลื่อนเวลาออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้เพียงประเภทเดียว คือ การให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้น

#### 5.4.3.3 กำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องยื่น ข้อมูลเพิ่มเติม หากข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะออกคำวินิจฉัยได้ (ตามตาราง 5.3.3.4)

<sup>564</sup> Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>565</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 3

<sup>566</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2.2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.1) วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.5 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.1 วรรค 2

ในประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าดำเนินการเหมือนกันทั้ง 3 ประเภท คือ ให้ศุลกากรแจ้งผู้ยื่นคำร้องให้มายื่นข้อมูลเพิ่มเติมภายใน 15 วัน และหากศุลกากรไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมหรือข้อมูลยังไม่เพียงพอในครั้งแรก ให้ศุลกากรแจ้งครั้งที่ 2 ให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นข้อมูลเพิ่มเติมภายใน 15 วัน เช่นเดิม<sup>567</sup> ซึ่งในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ 2 ฉบับ คือ ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า กำหนดเรื่องนี้ไว้เหมือนประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า<sup>568</sup> มีเพียงแต่ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ที่กำหนดให้ศุลกากรแจ้งผู้ยื่นคำร้องและผู้ยื่นคำร้องต้องยื่นข้อมูลเพิ่มเติมภายใน “20 วัน” นับแต่วันที่รับคำร้อง และศุลกากรจะแจ้งเพียงครั้งเดียวเท่านั้นไม่แจ้ง 2 ครั้งเหมือนประเภทพิกัตและราคาศุลกากร<sup>569</sup>

ในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดเพียงว่า ควรกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นข้อมูลเพิ่มเติม<sup>570</sup> แต่ไม่ได้กำหนดว่าเวลาเท่าใด ผู้เขียนจึงเห็นว่า การกำหนดดังกล่าวอาจมีการเปรียบเทียบจากปริมาณงานของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ เรื่องระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมจึงเป็นเรื่องที่ศุลกากรกำหนดไปตามความเหมาะสม แต่ในความเห็นผู้เขียนก็ควรจะเป็นระยะเวลาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อความง่ายและสะดวกของผู้ประกอบการที่ไม่ต้องสับสนเมื่อมีการขอให้มีการขอให้มีคำวินิจฉัยล่วงหน้ามากกว่า 1 ประเภท

#### 5.4.3.4 กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีจำเป็น (ตามตาราง 5.3.3.5)

ในประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าดำเนินการเหมือนกันทั้ง 3 ประเภท คือ ผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมได้ โดยยื่นความจำเป็นพร้อมเหตุผลและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อศุลกากร<sup>571</sup>

ในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่มีเพียงประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้นที่กำหนดเหมือนประกาศเดิม<sup>572</sup> ส่วนประกาศกรม

<sup>567</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2) ข้อ (4.2.1) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.2)

<sup>568</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2

<sup>569</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.2

<sup>570</sup> (Model) มาตรา 7 (3) Guidelines on tariff classification work and related infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 12 และ ข้อ 8 (b) และ ATIGA ข้อ 62 วรรค 3

<sup>571</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2.2) และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.2.2)

<sup>572</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.2 วรรค 2

ศุลกากรที่ 40/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้ากำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีจำเป็นได้เหมือนกัน แต่การขอขยายเวลาจะขยายได้เพียง 15 วันนับจากวันแจ้ง<sup>573</sup> เท่านั้น ไม่ได้ให้ผู้ยื่นคำร้องกำหนดเองเหมือนประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่องการให้คำวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า แต่การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ไม่มีการกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีจำเป็นได้ ในความเห็นของผู้เขียน เรื่องขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีจำเป็น เช่นนี้ก็เป็นเรื่องของความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ แต่ในมาตรฐาน ATIGA โดยคู่มือฯ ได้กำหนดว่าเรื่องระยะเวลาต่างๆ ศุลกากรควรจะเป็นผู้กำหนด<sup>574</sup> ผู้เขียนเห็นด้วยกับมาตรฐาน ATIGA โดยคู่มือฯ ดังนั้น จึงควรให้ศุลกากรเป็นผู้กำหนดว่าระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำร้องขอขยายมานั้นควรให้หรือไม่

#### 5.4.3.5 กำหนดเรื่องการยกคำร้อง (ตามตาราง 5.3.3.6 - 5.3.3.10)

ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่กำหนดเหมือนกับประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าและมาตรฐานของ RKC<sup>575</sup> ว่า สาเหตุที่ศุลกากรจะยกคำร้องมี 2 กรณี คือ 1. มีข้อเท็จจริงเดียวกันอยู่ในระหว่างการพิจารณาไม่ว่าชั้นใด ศุลกากร หรือศาล<sup>576</sup> และ 2. ผู้ยื่นคำร้องละเลยการให้ข้อมูลต่างๆ เมื่อศุลกากรแจ้ง<sup>577</sup> นอกจากนี้ มาตรฐานของ RKC และ ATIGA ยังมีสาเหตุอย่างอื่น เช่น ยกคำร้องในกรณีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของศุลกากร<sup>578</sup> ยกคำร้องในกรณีข้อมูลรายละเอียดที่ผู้ยื่นคำร้องยื่นไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่จะมีการนำเข้าจริง<sup>579</sup>

<sup>573</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.2 วรรค 2

<sup>574</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 19

<sup>575</sup> Guidelines on tariff classification work and related infrastructure Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 8 และ 12 Practical Guidelines for Valuation Control Page 23

<sup>576</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2.2 วรรค 3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (3.2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 2(3) ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.6 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.4

<sup>577</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 4.2 วรรค 1 และ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ (4.2.1) (4.2.2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ 4 (1.2.1) ข้อ 4 (1.2.2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.4 4.2 วรรค 1 และ 4.2 วรรค 2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.3 และ 4.2 วรรค 2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ และ 4.2 วรรค 2

<sup>578</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 17

<sup>579</sup> Model Agreement between the World Customs Organization and the Customs Administration of (country) (service standard) Annex to the Model Agreement

#### 5.4.3.6 การถอนคำร้อง (ตามตาราง 5.3.3.11)

การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยทั้งประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าและใหม่ไม่เคยกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องขอถอนได้ แต่มาตรฐานของ RKC เรื่อง การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า กำหนดไว้ว่า ผู้ยื่นคำร้องสามารถขอถอนได้ตลอดเวลาก่อนที่จะออกคำวินิจฉัย<sup>580</sup> ส่วนมาตรฐานของ ATIGA นั้นไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ผู้เขียนเห็นว่าสำหรับเรื่องนี้ ยังไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากร เพราะหากผู้ยื่นคำร้องไม่ต้องการจะให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้ว หากขณะนั้นยังส่งเอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมไม่ถูกต้องครบถ้วนก็เพียงแต่ละเลยไม่ส่งให้ครบถ้วนเท่านั้น ศุลกากรก็จะยกคำร้องไป แต่หากขณะนั้นส่งเอกสารหรือข้อมูลเพิ่มเติมถูกต้องครบถ้วนแล้ว เมื่อออกเป็นคำวินิจฉัยล่วงหน้ามา ผู้ยื่นคำร้องก็ยังสามารถนำเข้าได้โดยวิธีการปกติโดยไม่ต้องใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นขณะนำเข้าก็ได้ แม้คำวินิจฉัยล่วงหน้าจะมีผลผูกพันทั้งผู้ยื่นคำร้องและศุลกากร แต่การใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้านั้นต้องนำมาอ้างอิงในเวลานำเข้าด้วย หากมิได้เอามาอ้างอิงก็เสมือนไม่มีคำวินิจฉัยล่วงหน้า นั้น จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดเรื่องการถอนคำร้องไว้<sup>581</sup>

#### 5.4.4 ขั้นตอนการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

##### 5.4.4.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า (ตามตาราง 5.3.4.1 -5.3.4.2)

คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายดังที่ผู้เขียนได้อธิบายไว้แล้วใน บทที่ 3 – 4 แต่คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ทั้ง 3 ประเภทมีผลผูกพันกับทั้งผู้ยื่นคำร้องและศุลกากรเป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งมาตรฐานของ ATIGA แนะนำว่าคำวินิจฉัยล่วงหน้าควรจะมีผลผูกพัน 3 ปี หรือตามระยะเวลาที่กฎหมายของประเทศสมาชิกกำหนด<sup>582</sup> เช่นเดียวกับมาตรฐานของ RKC คือผูกพันอย่างน้อย 1 ปี แต่มีเพียง Guidelines on Binding Origin Information กำหนดว่า “ให้มีผล 3 ปี นับแต่วันออกคำวินิจฉัย”

ผู้เขียนเห็นว่า การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้ายังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และถ้ามาตรฐานที่ ATIGA กำหนดไว้ก็เป็น 3 ปี การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าของไทย ก็ควรมีผลผูกพัน 3 ปี ตามมาตรฐานของ RKC โดย Guidelines on Binding Origin Information และ ประเภทอื่นๆ ก็ควรมีผลผูกพัน 3 ปี ตามมาตรฐานแรกของ ATIGA ด้วย

<sup>580</sup> Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 9

<sup>581</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 5.1

<sup>582</sup> ATIGA ข้อ 62 วรรค 4

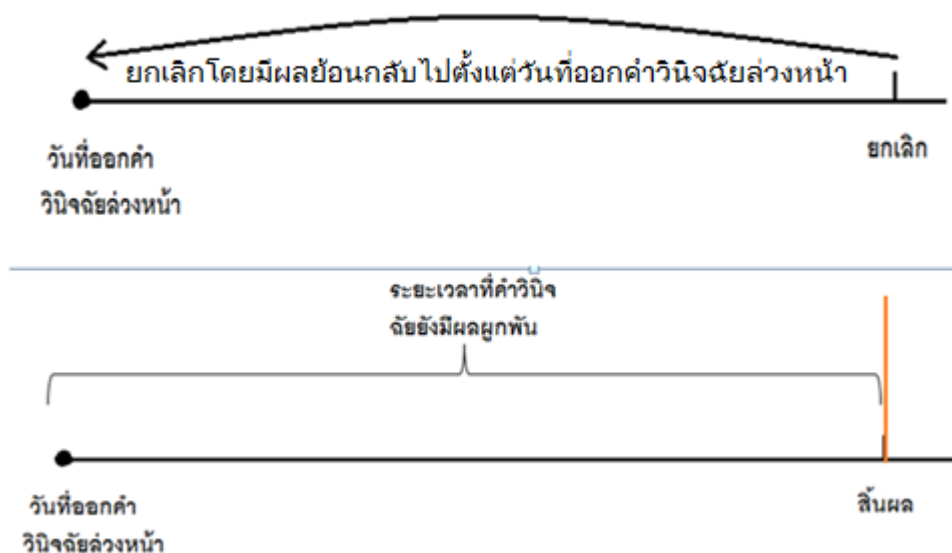
#### 5.4.4.2 การเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะและการกำหนดให้มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (ตามตาราง 5.3.4.3 - 5.3.4.4)

ประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าไม่มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ และไม่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ ซึ่งมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดไว้ในทำนองเดียวกันว่า ควรกำหนดให้เผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะและกำหนดข้อมูลที่ศุลกากรไม่สามารถเปิดเผยได้ควบคู่กันไปเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ของไทยยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของ RKC และ ATIGA เพราะไม่มีการกำหนดให้มีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ แต่อย่างไรก็ตาม การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าและการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าก็สอดคล้องกับ มาตรฐานของ RKC และ ATIGA แล้วเพราะมีการเผยแพร่คำวินิจฉัยล่วงหน้าสู่สาธารณะ ถึงแม้จะไม่มีกำหนดจำแนกข้อมูลที่ศุลกากรไม่สามารถเปิดเผยได้ แต่ก็มี การคุ้มครองข้อมูลของผู้ประกอบการด้วยวิธีจำกัดการเปิดเผยคำวินิจฉัยล่วงหน้า โดยให้เปิดเผยได้เฉพาะ ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้ผู้เขียนได้อธิบายไว้โดยละเอียดแล้วในบทที่ 3-5

#### 5.4.5 ขั้นตอนการยกเลิก สิ้นผล (ตามตารางที่ 5.3.5.1 - 5.3.5.3)

##### รูป 14 แสดงความแตกต่างระหว่างผลของการยกเลิกและสิ้นผล



คำว่า “ยกเลิก” ตามประกาศกรมศุลกากรของไทย หมายถึง คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ ย้อนไปตั้งแต่วันที่ออกคำวินิจฉัยเสมือนไม่เคยมีคำวินิจฉัยล่วงหน้าเกิดขึ้นเลย ต่างจากคำว่า “สิ้นผล” ตามประกาศกรมศุลกากรของไทย ซึ่งหมายถึงคำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้ในขณะที่มี

เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้น เป็นต้นไปเท่านั้น แต่ไม่ได้ทำให้ผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนที่จะมีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์นั้นเสียไป

ในมาตรฐานของ RKC และ ATIGA คำที่ให้ความหมายว่า คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นอันใช้ไม่ได้มีหลายคำทั้ง คำว่า revoked annulled amendment modify ซึ่งบางคำใช้คำเดียวกันทั้ง RKC Recommendation Guidelines แต่ให้ผลต่างกัน แต่บางคำใช้คำต่างกันแต่กลับให้ผลเหมือนกัน ส่วนใน ATIGA ใช้คำว่า modify or revoke ในประโยคเดียวกันไม่มีการแบ่งแยกผล แต่อย่างไรก็ตามจะสามารถแยกได้เป็น 2 กรณีเช่นเดียวกันกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทย

#### 5.4.5.1 การกำหนดเรื่องการยกเลิก (ตามตาราง 5.3.5.1-5.3.5.3)

ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ได้กำหนดเรื่องการยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้า เหมือนกับการยกเลิกคำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า<sup>583</sup> ที่มี 2 กรณีคือ

กรณีที่ 1 หากตรวจพบในภายหลังว่ามีข้อเท็จจริงเหมือนกันในกระบวนการพิจารณาหรือกระบวนการยุติธรรมอื่น<sup>584</sup>

กรณีที่ 2 หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์<sup>585</sup>

ในกรณีที่ 1 หากตรวจพบว่ามีข้อเท็จจริงเหมือนกันในกระบวนการพิจารณาหรือกระบวนการยุติธรรมอื่น ในขณะที่พิจารณา ศุลกากรก็ต้องยกคำร้องเท่านั้น ไม่สามารถออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ หากศุลกากรมาพบภายหลังเช่นนี้ก็ต้องยกเลิกเพราะคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ออกมา ซึ่งเป็นความผิดพลาดที่ในความเป็นจริงแล้วต้องยกคำร้องตั้งแต่แรก กรณีนี้แม้มาตรฐานของ RKC และ ATIGA ไม่ได้กำหนดไว้ให้เป็นกรณีที่ต้องยกเลิก แต่ RKC ว่าหากเกิดกรณีนี้ขึ้นระหว่างพิจารณาให้ยกคำร้อง ศุลกากรไม่สามารถจะออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้ได้เช่นเดียวกัน<sup>586</sup> เพียงแต่มาตรฐานของ RKC ไม่ได้กำหนดกรณีที่ศุลกากรมาพบในภายหลังแล้วเท่านั้น

กรณีที่ 2 ทั้งมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดไว้เช่นเดียวกัน<sup>587</sup>

<sup>583</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 2 วรรคท้าย ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.1

<sup>584</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 2.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.6 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.4

<sup>585</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.1 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 6.1 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.1

<sup>586</sup> Guidelines on tariff classification work and related infrastructure Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 8 Practical Guidelines for Valuation Control Page 23

<sup>587</sup> Recommendation 1996 ข้อ 4, และ เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 1 Guidelines on Tariff Classification Work and

ผู้เขียนจึงเห็นด้วยกับเหตุของการยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่แล้ว

#### 5.4.5.2 กำหนดเรื่องการสิ้นสุดผลของคำวินิจฉัยล่วงหน้า (ตามตาราง 5.3.5.4-5.3.5.6)

ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ได้กำหนดเหตุที่คำวินิจฉัยล่วงหน้าต้องสิ้นสุดไปเหมือนกับทั้งประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า มาตรฐานของ RKC และ ATIGA มี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>588</sup>

กรณีที่ 2 หากปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>589</sup>

แต่อย่างไรก็ตาม ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ได้กำหนดผลของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่มีความแตกต่างไปจากประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าและมาตรฐานของ RKC และ ATIGA 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 กำหนดให้ศุลกากรออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้ใหม่เมื่อคำวินิจฉัยสิ้นสุดโดยนัยระยะเวลาต่อจากคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิม<sup>590</sup> (ตามตาราง 5.3.5.7) แต่ในแบบแนบท้ายประกาศของคำสั่งนี้มีข้อสังเกต คือ หัวเรื่องใช้คำว่า “เรื่องยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมและให้ใช้ผลการวินิจฉัยใหม่” ทั้งที่เป็นเนื้อหาของเรื่องเหตุของการสิ้นสุด ในกรณีการปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า และกรณีมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากร ผู้เขียนเห็นว่า

related Infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 19-21 และ ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>588</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 5.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ (5.2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2 เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC องค์ประกอบ ข้อ 3 Model มาตรา 4 วรรคสองวรรค 4 มาตรา 7 Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 22-28 ATIGA ข้อ 62 วรรค 5

<sup>589</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2553 ข้อ 5.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 67/2552 ข้อ (5.2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2 เอกสารของ WCO เรื่อง Advance Rulings ที่ออกตามความในมาตรา 3 ของ TFA และ ข้อ 9.9 ของ RKC ข้อ 3 Model มาตรา 4 วรรคสองวรรค 4 มาตรา 7 Guidelines on Tariff Classification Work and related Infrastructure และ Technical Guidelines on Binding Origin Information ข้อ 22-28 ATIGA ข้อ 62 วรรค 5.

<sup>590</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.2.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2.2



เนื่องจากในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ก็มีการใช้ทั้งคำว่า “ยกเลิก” และคำว่า “สิ้นผล” ในความหมายที่แตกต่างกัน เมื่อนำมาออกเป็นแบบแนบท้ายประกาศก็ไม่ควรใช้คำที่ปะปนกัน ควรใช้คำว่าสิ้นผลตามถ้อยคำในประกาศเพื่อป้องกันการเข้าใจผิด

ประการที่ 2 การกำหนดให้การสิ้นผลมิให้มีผลย้อนหลังต่อสินค้าที่นำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว<sup>591</sup> ผู้เขียนเห็นว่าในความแตกต่างประการที่ 2 นี้ เป็นเพียงการกำหนดให้ถ้อยคำชัดเจนขึ้นเท่านั้นเพราะในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ทั้ง 3 ฉบับ ใช้คำว่า “สิ้นสุดลงนับแต่วันที่มีผลใช้บังคับ” อยู่แล้ว

**5.4.5.3 การกำหนดให้ Grace period แก่ผู้ถือคำวินิจฉัย ในกรณีสิ้นผล** (ตามตาราง 5.3.5.9)

ผู้เขียนได้อธิบายไว้แล้วอย่างละเอียดในบทที่ 4

**5.4.5.4 หากครบกำหนดระยะเวลาแล้วข้อเท็จจริงในการนำเข้ายังเหมือนเดิมทุกประการให้มีการต่ออายุได้** (ตามตาราง 5.3.5.10) ในเรื่องนี้ทั้งประกาศเก่า หรือประกาศใหม่ หรือมาตรฐานของ ATIGA ไม่มีการกำหนดไว้ แต่กำหนดไว้ในมาตรฐานของ RKC เฉพาะเรื่องการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้น<sup>592</sup> ในเรื่องนี้จากการที่ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสำนักพิกิตอัตราศุลกากร (สพก.) กรมศุลกากร ซึ่งได้ให้ความเห็นในเรื่องการต่ออายุว่า เห็นด้วย ควรมีการให้ต่ออายุ หากมีข้อมูลรายละเอียดเหมือนเดิมทุกประการ เป็นการประหยัดเวลาทั้งฝ่ายศุลกากรและฝ่ายผู้ประกอบการ และการต่ออายุนี้ควรมีค่าธรรมเนียมที่น้อยลงด้วย<sup>593</sup>

#### 5.4.6 ขั้นตอนการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า

**5.4.6.1 การกำหนดเรื่องเหตุอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า** (ตามตาราง 5.3.6.1-5.3.6.4) ผู้เขียนได้อธิบายไว้แล้วโดยละเอียดแล้วใน บทที่ 4

**5.4.6.2 การกำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า** (ตามตาราง 5.3.6.5)

ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้เพียง 15 วัน ซึ่งต่างจากประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าที่ให้ระยะเวลายื่นทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าถึง 30 วัน แม้ตามมาตรฐาน

<sup>591</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 6.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 6.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.2.2

<sup>592</sup> Practical Guidelines for Valuation Control หน้า 23

<sup>593</sup> สัมภาษณ์ ชุตินันท์ วรรณผล, ผู้อำนวยการสำนักพิกิตอัตราศุลกากร, 10 พฤศจิกายน 2557

ของ RKC กำหนดว่า “โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้”<sup>594</sup> แต่ก็กำหนดว่าต้องเพียงพอสำหรับผู้ยื่นคำร้องทำความเข้าใจและจัดเตรียมคำร้องขอทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า ผู้เขียนเห็นว่าเรื่องพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากรเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน ผู้ประกอบการเข้าใจได้ยากจึงควรให้ระยะเวลายื่นทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่ากับประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า เพราะประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการมากกว่า ซึ่งหากผู้ประกอบการต้องการความรวดเร็วก็จะเป็นฝ่ายจัดเตรียมคำร้องขอทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าอย่างเร่งด่วนเอง

#### 5.4.6.3 การกำหนดให้เอกสารหลักฐานในชั้นการอุทธรณ์หรือทบทวนต้องเป็นข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิมเท่านั้น (ตามตาราง 5.3.6.6)

ผู้เขียนเห็นว่าหากจะแก้ไขเหตุทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้รับรองกรณีผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ก็ควรจะต้องตัดส่วนที่กำหนดว่า “ต้องเป็นข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิมเท่านั้น” ออก และหากจะรับรองกรณีขอให้มีการทบทวนแก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ ถูกยกเลิก เปลี่ยนแปลง สิ้นผล ก็ต้องเปลี่ยนจาก ขอให้มีการทบทวนภายใน... วันนับแต่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า และแก้ไขเป็น “นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่ แล้วแต่กรณี ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร”

#### 5.4.6.4 การกำหนดระยะเวลาที่ศุลกากรต้องทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าแล้วเสร็จ (ตามตาราง 5.3.6.7)

ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้เหมือนประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า คือ 30 วัน นับแต่ วันที่ได้รับคำวินิจฉัยล่วงหน้า แต่ตามมาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดเพียงว่า ควรกำหนด<sup>595</sup> โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้<sup>596</sup> เท่านั้น

#### 5.4.6.5 ระยะเวลาผูกพันของการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าของประกาศกรมชุดใหม่ (ตามตาราง 5.3.6.8)

ระยะเวลาผูกพันของการอุทธรณ์หรือทบทวน คือ 2 ปี นับแต่วันที่ออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า<sup>597</sup> คือใช้ระยะเวลาเดียวกับที่คำวินิจฉัยล่วงหน้ามีผลผูกพัน โดยนับเวลาต่อไป แต่มาตรฐานของ RKC และ ATIGA ไม่ได้กำหนดไว้ เพียงแต่กำหนดในเรื่องผลผูกพันของคำวินิจฉัยล่วงหน้าเท่านั้น

<sup>594</sup> RKC ข้อ 10.10

<sup>595</sup> ชัยยุทธ คำคุณ, "มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า" [ออนไลน์]. หน้า 20

<sup>596</sup> RKC ข้อ 10.10

<sup>597</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 6.3

#### 5.4.6.7 ผลการการอุทธรณ์หรือทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมชุดใหม่ถือเป็นที่สุด<sup>598</sup> (ตามตาราง 5.3.6.9)

มาตรฐานของ RKC และ ATIGA กำหนดให้ควรสามารถอุทธรณ์ต่อไปยังหน่วยงานอื่นได้อีก<sup>599</sup> แต่การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้งประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าและใหม่ถือเป็นที่สุดในขั้นนี้

### 5.5 สรุปข้อบกพร่องของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558

ข้อบกพร่องของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 มีรายละเอียดดังนี้

#### 5.5.1 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน

ลักษณะที่เหมือนกันของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้ง 3 ฉบับ คือ ขั้นตอนที่ประกอบด้วย การยื่นคำร้องซึ่งกำหนดในข้อ 2 การรับคำร้องซึ่งกำหนดในข้อ 3 การพิจารณาซึ่งกำหนดในข้อ 4 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งกำหนดในข้อ 5 การยกเลิก สิ้นผลซึ่งกำหนดในข้อ 6 และการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าซึ่งกำหนดในข้อ 7 แม้จะมีความสอดคล้องกันในเรื่องขั้นตอน แต่ในรายละเอียดบางประการก็มีความแตกต่าง ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

1) การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทเดียวที่กำหนดระยะเวลาให้ยื่นคำร้องก่อนนำเข้าไม่น้อยกว่า 30 วัน คือ เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการเพื่อให้ขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ทันการนำเข้า ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดว่า “ต้องยื่นคำร้องไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร” ในตอนท้ายประโยคของการให้คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 2.1 วรรค 1 ด้วย

2) ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทเดียวที่ ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ไม่ได้กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถมอบอำนาจให้ตัวแทนได้ ผู้เขียนเห็นว่าเพื่อความสะดวกและเรียบง่ายควรกำหนดว่า “กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำร้องสามารถ ทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำร้องแทนตนได้ และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้วินิจฉัยราคาล่วงหน้าในแต่ละคราว

<sup>598</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 7.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 7.3 และ ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 7.3

<sup>599</sup> RKC ข้อ 10.12 Recommendation 1998 ข้อ 18 (b) และ Guidelines on tariff classification work and related infrastructure หน้า 17-18 Recommendation 1998 ข้อ 18 (b) ใช้ข้อความที่เหมือนกันทุกประการ

เท่านั้น” ในการให้คำวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 2.1 วรรคสาม

3) ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีคำวินิจฉัยราคาศุลกากรลวงหน้าเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้มีคำวินิจฉัย ลวงหน้าประเภทเดียวที่ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ไม่ได้กำหนดให้สามารถใช้ “ใบสั่งเก็บเงินทาง ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร” “จดหมายอิเล็กทรอนิกส์” หรือ “โทรศัพท์” ได้ ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อความสะดวกและเรียบง่ายควรกำหนดว่า “เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะออกใบสั่งเก็บเงิน (แบบที่ 140 ค) ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม” ในการให้คำ วินิจฉัยราคาศุลกากรลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.1

4) การให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรลวงหน้าเป็นการให้คำวินิจฉัยลวงหน้าประเภทเดียวที่ กำหนดเรื่องระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะต้องตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นให้ แล้วเสร็จและแจ้งผู้ยื่นคำร้องภายใน 7 วัน ไว้ในข้อ 4 ขั้นตอนการพิจารณา ซึ่งการให้คำวินิจฉัยพิกต์ อัตราศุลกากรลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และการให้คำวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้า ลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 จะกำหนดเรื่องนี้ไว้ใน ข้อ 3.2 ในขั้นตอนการรับคำ ร้อง ผู้เขียนเห็นว่าเพื่อความมีมาตรฐานเดียวกัน ควรกำหนดว่า “หากมีเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียด ไม่ถูกต้องครบถ้วนประการใด ให้ศุลกากรแจ้งไปยังผู้ยื่นคำร้องภายใน 7 วันนับแต่วันที่รับคำร้อง” ไว้ในการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 3.2

5) ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีคำวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าลวงหน้าเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้มีคำวินิจฉัย ลวงหน้าประเภทเดียวที่มีโอกาสยื่นข้อมูลเพิ่มเติมได้เพียงครั้งเดียว ในขณะที่การให้คำวินิจฉัยพิกต์ อัตราศุลกากรลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากร ลวงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องมีโอกาสนำข้อมูลเพิ่มเติมได้ถึง 2 ครั้ง และแต่ละครั้ง ศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องและให้เวลามายื่นข้อมูลเพิ่มเติมครั้งละ 15 วันทำการ เพื่อความสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดว่า “กรณีข้อมูลรายละเอียดยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาถึงกําเนิดสินค้าได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่รับแจ้ง หรือข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาถึง กําเนิดสินค้าได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องให้ส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีก ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอพิจารณาถึง กําเนิดสินค้าลวงหน้าอีก เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำ ร้อง ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศ” ไว้ในการให้คำวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าลวงหน้า ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 4.2

6) ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีคำวินิจฉัยราคาศุลกากรลวงหน้าเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้มีคำวินิจฉัย ลวงหน้าประเภทเดียวที่ไม่สามารถขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีจำเป็นได้ ผู้เขียนเห็น

ว่าควรให้ผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาในกรณีจำเป็นได้ เหมือนการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการ ล่วงหน้าและ การให้คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้า โดยกำหนดว่า “หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูล รายละเอียดเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียด เพิ่มเติมได้โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักพิกัตอัตรา ศาลการ เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา เจ้าหน้าที่ศาลการจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งพร้อม เหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้” ไว้ในการให้คำวินิจฉัย ราคาศาลการล่วงหน้าตามประกาศกรมศาลการที่ 38/2558 ข้อ 4.2 วรรค 3

7) การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการล่วงหน้าเป็นการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทเดียวที่ ไม่มีการกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องทราบโดยชัดแจ้งในประกาศกรมศาลการว่า กำหนดเวลาดำเนินการของ ศาลการไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติม ผู้เขียนจึงเห็นว่าแม้ในทางปฏิบัติจะไม่นับรวม ระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติมอยู่แล้ว แต่ก็ควรกำหนดไว้ให้ชัดแจ้งเหมือนในประกาศฉบับอื่นๆ จึง ควรเพิ่มเติมข้อความว่า “ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติม” ไว้ในส่วนท้ายประโยคของการให้คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรม ศาลการที่ 40/2558 ข้อ 4.1 ด้วย

#### **5.5.2 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558 ยังไม่มีการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากฝ่ายผู้ยื่นคำร้องและทุกขั้นตอน**

1) นอกจากการให้คำวินิจฉัยราคาศาลการล่วงหน้าตามประกาศกรมศาลการที่ 38/2558 ที่ ไม่มีการกำหนดเกี่ยวกับการนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้แล้ว การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศาลการ ล่วงหน้าตามประกาศกรมศาลการที่ 39/2558 และการให้คำวินิจฉัยถึงกำเนิดสินค้านำหน้าตาม ประกาศกรมศาลการที่ 40/2558 ก็ไม่มีการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากฝ่ายผู้ยื่นคำร้อง ผู้เขียน เห็นว่า จากการศึกษา ผู้ยื่นคำร้องเป็นฝ่ายที่ต้องส่งเอกสารข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ในจำนวนที่ มากกว่าศาลการ ดังนั้น เพื่อความสะดวกและเรียบง่าย จึงควรมีการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จาก ฝ่ายผู้ยื่นคำร้องด้วยในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภท

2) การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าของไทยปัจจุบันสามารถนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพียง ขั้นตอนเดียว คือ ขั้นตอนการรับคำร้อง ทั้งที่ในขั้นตอนอื่นทุกขั้นตอนก็มีการรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ยื่น คำร้องกับศาลการเช่นกัน เพื่อความสะดวก เรียบง่าย ประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการ ควรมีการยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในทุกขั้นตอนของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้า

### 5.5.3 การกำหนดระยะเวลาเกี่ยวกับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ บางเรื่องยังไม่มีผลสัมฤทธิ์

1) ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า เป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยล่วงหน้าประเภทเดียวที่ประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ กำหนดระยะเวลาในการขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีจำเป็นได้ด้วยตนเอง ซึ่งการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ากรณีดังกล่าวตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ไม่ให้ผู้ยื่นคำร้องกำหนดเอง แต่ให้เวลาผู้ยื่นคำร้องขอขยายข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีจำเป็น ได้เพียง 15 วัน เท่านั้น ส่วนการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 นั้น ไม่มีการขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีจำเป็น หากศุลกากรปล่อยให้ผู้ยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้ากำหนดระยะเวลาโดยไม่มีขอบเขตไว้ ผู้ยื่นคำร้องก็จะส่งข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อใดก็ได้ เสมือนปล่อยให้ผู้ยื่นคำร้องกำหนดเวลาได้เอง เพื่อความสะดวกและมีมาตรฐานเดียวกันของการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าควรกำหนดขอบเขตของการขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีจำเป็น เหมือนในการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้ากรณีดังกล่าวตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 โดยต้องเพิ่มเติมคำว่า “ภายใน 15 วันนับจากวันแจ้งเท่านั้น” ในข้อ 4.2 วรรค 2 การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และในข้อ 4.3 ข้อการให้คำวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558

2) การกำหนดระยะเวลาในการขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าทุกประเภทตามประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ ให้เวลาน้อยกว่าประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า

การกำหนดระยะเวลาในการขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าตามประกาศเดิมคือ “ขอให้ทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้าได้ภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง” ซึ่งประกาศเดิมเป็นคุณกับผู้ยื่นคำร้องมากกว่า เพราะในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่กำหนดว่า “ภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง” ศุลกากรอาจกำหนดเช่นนี้ตามมาตรา 44 ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งมีสถานะเป็นกฎหมายกลาง ได้กำหนดระยะเวลาการการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้ 15 วันทำการเท่ากับประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ แต่หากเทียบกับระยะเวลาอุทธรณ์การประเมินของศุลกากรในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ทั้งหมด ล้วนแล้วแต่ใช้ระยะเวลา 30 วันทำการทั้งนั้น<sup>600</sup> ไม่มีการกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์มาตราใดที่ให้เวลาเพียงภายใน 15 วันเลย และกรณีกำหนดระยะเวลาในการขอให้มีการทบทวนคำวินิจฉัยล่วงหน้า 30 วัน ตามกฎหมายชุดเก่ายังเป็นคุณกับผู้ประกอบการมากกว่ากฎหมายชุดใหม่ อีกทั้งตามมาตรฐานของ RKC ข้อ 10.8 กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าระยะเวลาในการขอให้มีการทบทวน “ต้องเพียงพอที่ผู้

<sup>600</sup> มาตรา 112 ฉ และ 112 อัญวรรส พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

โต้แย้งเตรียมคำร้อง” ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง” ในข้อ 7.1 ของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558

#### 5.5.4 การกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้มีความวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนนำเข้า ไม่ได้กำหนดช่วงระยะเวลาในการยื่นคำร้องที่เหมาะสม

การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กำหนดระยะเวลาให้ยื่นคำร้องก่อนนำเข้าไม่น้อยกว่า 30 วัน กำหนดเวลานี้เป็นกำหนดเวลาที่น้อยที่สุดก่อนการขอให้มีความวินิจฉัยล่วงหน้า อ้างอิงจากระยะเวลาที่ศุลกากรต้องพิจารณาคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จ ที่ยังไม่นับรวมระยะเวลากรณีที่ผู้ขอให้มีความวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยไม่มีหลักฐานการนำเข้าซึ่งต้องศุลกากรมีกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาให้แล้วเสร็จถึง 60 วัน หรือผู้ยื่นคำร้องต้องยื่นเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม หรือผู้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม หรือศุลกากรแจ้งขยายระยะเวลาการออกคำวินิจฉัย หากผู้ยื่นคำวินิจฉัยล่วงหน้ามีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในข้อนี้ อาจทำให้เกิดปัญหาขอให้มีความวินิจฉัยล่วงหน้าไม่ทันวันที่นำเข้า

ผู้เขียนเห็นว่า ควรมีการแจ้งหรือประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมในเรื่อง “ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับยื่นคำร้องขอให้มีความวินิจฉัยล่วงหน้า” ด้วย กล่าวคือ แจ้งระยะเวลาที่นับรวมระยะเวลาในการรอข้อมูลเพิ่มเติมหรือเหตุต่างๆ เข้าด้วย จากการศึกษาพบว่าจะมีระยะเวลาที่สามารถกำหนดได้ คือ การออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่ยาวที่สุดคือ 60 วัน การยื่นขอเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม คือ 15 วัน 2 ครั้ง และขอขยายระยะเวลายื่นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้อีก 15 วัน รวมทั้งสิ้น 105 วันทำการ แต่อย่างไรก็ตามยังมีกรณีที่ไม่สามารถคาดคะเนระยะเวลาได้อีก คือ กรณีที่ศุลกากรขอขยายระยะเวลา ตามคำแนะนำของมาตรฐาน RKC ข้อ 9.5 ซึ่งกำหนดว่า ศุลกากรควรแจ้งข้อมูลทุกอย่างที่ผู้ประกอบการควรจะต้องรู้ โดยต้องเป็นข้อมูลที่เพียงพอที่ผู้ประกอบการจะดำเนินการตามขั้นตอนได้

#### 5.5.5 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่นี้ยังมีข้อความที่ไม่ถูกต้อง

1) การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ยังมีข้อความที่ไม่ถูกต้อง เมื่อเทียบเคียงจากประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า ซึ่งจะแบ่งการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าออกเป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 คือ ถ้าผู้ยื่นคำร้องมีหลักฐานการนำเข้าศุลกากรจะมีกำหนดระยะเวลาพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่รับคำร้อง

กรณีที่ 2 คือ ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่มีหลักฐานการนำเข้า ศุลกากรจะมีกำหนดระยะเวลาพิจารณาคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แล้วเสร็จ ภายใน 60 วันนับแต่รับคำร้อง

แต่การให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศาลการล่งหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.1 มีการกำหนดแบ่งเป็นกรณี ข้อ 2.1 ให้ศุลกากรพิจารณาแล้วเสร็จภายใน 60 วัน และ ข้อ 2.2 ให้ศุลกากรพิจารณาแล้วเสร็จภายใน 30 วัน ซึ่งเมื่อพิจารณาในข้อ 2.2 แล้วจะพบว่า ข้อ 2.2 เป็นกรณีต่อเนื่องจาก 2.1 เป็นกรณีเดียวกันไม่ได้แยกกัน แต่ที่แยกกันเป็น 2 กรณี ที่แบ่งตามเรื่องผู้ยื่นคำร้องมีหลักฐานการนำเข้า หรือไม่นั้น คือ ข้อ 2.1.1 กับ 2.1.2 ไม่ใช่ 2.1 กับ 2.2 ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 4.1 ไม่ถูกต้องจึงควรแก้ไขเฉพาะตัวเลขข้อ เป็น “2.1.1 กับ 2.1.2”

2) ในแบบแนบท้ายประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ เรื่องยกเลิกคำวินิจฉัยเดิมให้ใช้คำวินิจฉัยใหม่แทน ผู้เขียนเห็นว่าไม่ควรใช้คำว่า “ยกเลิก” ควรใช้คำว่า “แจ้งเรื่องคำวินิจฉัยเดิมสิ้นผล ให้ใช้คำวินิจฉัยใหม่แทน” เพราะในแบบแนบท้ายประกาศนั้น เป็นเนื้อหาเรื่องเหตุสิ้นผลในกรณี “การปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่งหน้า” ไม่ใช่เนื้อหาของกรยกเลิกคำวินิจฉัยล่งหน้า นอกจากนี้ คำว่า “ยกเลิก” ยังกำหนดไว้ชัดแจ้งว่า คือ การยกเลิกตั้งแต่วันออกคำวินิจฉัยล่งหน้า แต่คำว่า “สิ้นผล” คือ สิ้นผลตั้งแต่วันที่เหตุสิ้นผล

3) ในข้อ 6.3 ของการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่งหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 กำหนดว่า “การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่งหน้า มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว” ซึ่ง ในข้อ 6.1 ตามประกาศเดียวกันกำหนดว่า “ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่งหน้าเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือ แจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่งหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์” ซึ่งมีข้อสังเกต คือ

ข้อสังเกตที่ 1 เมื่อการ “ยกเลิก” มีผลย้อนกลับไปในนับแต่วันที่ออกคำวินิจฉัยล่งหน้า คือ ผู้ยื่นคำร้องไม่มีสิทธิใช้คำวินิจฉัยล่งหน้าตั้งแต่นั้น ผู้ยื่นคำร้องจึงไม่ควรได้รับผลประโยชน์ใดๆ จากคำวินิจฉัยล่งหน้าเลย

ข้อสังเกตที่ 2 การไม่ให้มีผลย้อนหลังไปกระทบต่อการนำเข้าที่เสียภาษีครบถ้วนแล้วนั้น ในการให้คำวินิจฉัยพิกต์อัตราศาลการล่งหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 และการให้คำวินิจฉัยราคาศาลการล่งหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 จะใช้กับกรณี “สิ้นผล” หรือการเพิกถอนอย่างใดที่ไม่ใช่การ “ยกเลิก” เพราะการยกเลิกเกิดจากเหตุที่ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ จึงไม่มีเหตุผลที่จะต้องรองรับสิ่งที่ไม่เคยถูกต้องมาก่อน นอกจากนี้ ยังไม่มีมาตรฐานใดเลยทั้ง RKC และ ATIGA ที่ให้ผลประโยชน์ใดๆ จากเหตุผู้ยื่นคำร้องที่ให้ข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ดังกล่าว ผู้เขียนจึงเห็นว่า ข้อ 6.3 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 นั้น ต้องตัดคำว่า “ยกเลิก” ออก



### 5.5.6 การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ยังมีขั้นตอนที่ไม่สะดวก

1) ขั้นตอนการรับคำร้องในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ยังมีขั้นตอนที่ยุงยากคือ ในขั้นตอนการรับคำร้องของการให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กำหนดระยะเวลายื่น “เอกสาร” เพิ่มเติมภายใน 15 วันและอาจขอขยายระยะเวลาได้อีก หรือการให้คำวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 กำหนดระยะเวลายื่น “เอกสาร” เพิ่มเติมภายใน 20 วัน และอาจขอขยายระยะเวลาได้อีก 15 วัน หากไม่นำเอกสารมาตามวันที่กำหนดจะมีผลคือ ไม่รับคำร้อง ซึ่งมีผลไม่ต่างจากประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าที่กำหนดเพียงแค่ว่าหากพบว่าเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วน ศุลกากรต้องให้คำแนะนำและไม่รับคำร้องจนกว่าเอกสารจะครบถ้วน เจ้าหน้าที่ที่ทำงานตามประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าก็ไม่ต้องยุ่งยากในการตรวจสอบเรื่องวันเวลาที่ผู้ยื่นคำร้องจะนำเอกสารมาขึ้นอีกด้วย ผู้เขียนจึงเห็นว่า ควรจะกำหนดในข้อ 3 ขั้นตอนการรับคำร้องว่า “กรณีเอกสารครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะประทับตรารับเรื่อง วัน เดือน ปี พร้อมลงนามกำกับ หากกรณีเอกสารไม่ครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะแจ้งผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน”

2) หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรปัจจุบัน ต้องตัดข้อความนี้ออก “ในระหว่างที่กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัย.....ยังไม่ประกาศใช้บังคับ กรมศุลกากรจะให้บริการวินิจฉัย.....โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม” เพราะปัจจุบันกฎกระทรวงประกาศใช้เรียบร้อยแล้ว

3) การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ยังไม่มีกำหนดเรื่องการต่ออายุคำวินิจฉัยล่วงหน้า กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องมีการใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าใดๆ จนครบระยะเวลาผูกพันตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และข้อมูลรายละเอียดที่จะขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่นั้นยังเหมือนเดิมทุกประการ ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการกำหนดเรื่องนี้เพราะเป็นการประหยัดเวลาทั้งฝ่ายศุลกากรและฝ่ายผู้ประกอบการ และการต่ออายุนี้อาจจะมีค่าธรรมเนียมที่น้อยลงด้วย

### 5.6 สรุปข้อดีของประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558

แม้การให้คำวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ จะมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีข้อดีอีก หลายประการ คือ

1) มีการกำหนดเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในการตรวจเอกสารและข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นว่า เมื่อรับคำร้องมาแล้ว ศุลกากรต้องตรวจเอกสารและข้อมูลรายละเอียดภายใน 7 วัน นับแต่รับคำร้อง<sup>601</sup> ทำให้เป็นที่แน่ใจแก่ผู้ประกอบการว่าจะทราบผลว่าเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียด

<sup>601</sup> ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ข้อ 3.2-3.3 และประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 ข้อ 3.2 ข้อ 4.3 ประกาศกรมศุลกากรที่ 38/2558 ข้อ 4.2

ของผู้ยื่นคำร้องถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่ ไม่ล่าช้าไปกว่านี้ ซึ่งเรื่องนี้แม้แต่มาตรฐานของ RKC และ ATIGA หรือประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า ก็ไม่ได้กำหนดไว้ว่าต้องมีการกำหนดระยะเวลาระหว่างขั้นตอนเช่นนี้ นอกจากนี้เพื่อความรัดกุม วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2558 กรมศุลกากรยังได้มีคำสั่งทั่วไป กรมศุลกากรที่ 5/2558 6/2558 และ 7/2558 แก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 เพื่อใช้กับการให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าทั้ง 3 ประเภท โดยมีการกำหนดขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรโดยละเอียดอีกด้วย

2) การให้คำวินิจฉัยถนัดกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามประกาศกรมศุลกากรที่ 40/2558 นอกจากจะมีการแจ้งว่าเอกสารหรือข้อมูลรายละเอียดไม่ครบถ้วนแล้ว ยังให้เจ้าหน้าที่ “ระบุนายการเอกสารที่ไม่ถูกต้องหรือยังไม่ครบถ้วนตามแบบแนบท้ายประกาศด้วย” ซึ่งประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า หรือประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ประเภทอื่นๆ มาตรฐาน RKC และ ATIGA ก็ไม่ได้กำหนดไว้

3) การมีข้อกำหนดเป็นหลักประกันให้ผู้ประกอบการแน่ใจได้ว่า หากมีเหตุที่ทำให้คำวินิจฉัย “สิ้นผล” จะไม่มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระภาษีอากรครบถ้วนแล้ว ซึ่งเหตุของการ “สิ้นผล” นั้นมักจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ หรือปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลกระทบต่อคำวินิจฉัยล่วงหน้า ที่มีใจความผิดของผู้ยื่นคำร้อง ทำให้แม้ในภายหลังการนำเข้าตามคำวินิจฉัยล่วงหน้าจะสิ้นผลก็ไม่ถูกต้องตรวจสอบอากรย้อนหลัง เช่นเดียวกับกรณี บริษัท ABC ในการกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องทราบอย่างชัดเจนนี้ แม้มาตรฐานของ RKC และ ATIGA หรือประกาศกรมศุลกากรชุดเก่า ก็ไม่มีกรณีข้อกำหนดเช่นนี้

4) การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ มีการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่ให้แก่ผู้ถือคำวินิจฉัยล่วงหน้าในกรณีคำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมสิ้นผลไป ผู้ประกอบการไม่ต้องไปขอให้มีคำวินิจฉัยล่วงหน้าใหม่ เสียค่าธรรมเนียม เตรียมเอกสารและข้อมูลรายละเอียดอีกครั้ง จึงสะดวกและเรียบง่ายเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้ประกอบการและศุลกากร

5) การให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าในประกาศกรมศุลกากรชุดใหม่ มีการกำหนดอย่างชัดเจนเพื่อสื่อสารให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกันว่า “การนับเวลาดำเนินการไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติม” ตามข้อห่วงใยของคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร โดยการรับฟังฝ่ายผู้ประกอบการที่ให้ปรับปรุงในเรื่องระยะเวลาในการให้คำวินิจฉัย เพราะประกาศกรมศุลกากรชุดเก่าไม่มีการแจ้งว่าการนับระยะเวลาดำเนินงานรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่

## 5.7 ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรจากผลการวิเคราะห์ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 40/2558 และ 38/2558

### 5.7.1 ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรเรื่องการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรที่ ...../.....

#### เรื่อง การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมินค่าภาษีสำหรับผู้ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้าและส่งออกได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากรจึงให้ยกเลิก ประกาศกรมศุลกากรที่ ๓๙/๒๕๕๘ เรื่อง การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เสียทั้งสิ้นและให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน

ข้อ ๑ การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า ก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักรตามที่ได้ร้องขอ

ข้อ ๒ การยื่นคำร้อง

ข้อ ๒.๑ ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ทั้งผู้นำเข้าผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้ที่มีส่วนได้เสีย หรือแม้แต่บุคคลใดผู้มิสาเหตุอันสมควรสามารถยื่นคำร้องได้ 2 กรณี

ข้อ ๒.๑.๑ กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้าล่วงหน้าโดยมีเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะแสดงว่าจะมีการนำของเข้า คือ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคา สินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ต้องยื่นคำร้องขอไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร

ข้อ ๒.๑.๒ กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้า โดยไม่มีเอกสารตามข้อ ๒.๑.๑ ต้องยื่นคำร้องขอไม่น้อยกว่า ๖๐ วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาใน หรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร

๒.๒ การยื่นคำร้องตาม ๒.๑ ต้องยื่นตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 1) ที่พิกัดอัตราศุลกากร และมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ คำร้อง ๑ ฉบับ ใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิด หากมีจำนวนสินค้ามากกว่า ๑ ชนิด ให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

๒.๒.๒ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร โดยสรุปเป็นภาษาไทยและระบุรายละเอียดในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบแนบท้ายประกาศ นี้ (แบบที่ ๑) กับบันทึกรายละเอียดของสินค้าให้เป็นไปตามประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรว่าด้วยเรื่องการบันทึกรายละเอียดของสินค้า (Checklist) พร้อมแนบเอกสารประกอบอื่นๆ และได้รับรองความถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ เช่น

- ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ยี่ห้อ
- คุณลักษณะเฉพาะของสินค้า
- ส่วนผสม
- สูตรการผลิต
- โครงสร้างทางเคมี
- กรรมวิธีการผลิต
- ลักษณะการทำงาน
- การใช้ประโยชน์
- ลักษณะการบรรจุหีบห่อ
- ตัวอย่าง
- ภาพถ่าย
- แคตตาล็อก
- ผลวิเคราะห์
- ข้อมูลประเภทพิกัดเกี่ยวกับของที่เหมือนกัน/คล้ายกันที่เคยมีการจำแนกประเภท

พิกัดไว้

- จำแนกประเภท พิกัดไว้
- รายละเอียดอื่นๆ (ถ้ามี)

๒.๒.๒ กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำร้องสามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำร้องแทนตนได้ และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าในแต่ละคราวเท่านั้น

๒.๓ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าอยู่ในระหว่างการอุทธรณ์จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรหรือ อยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลังจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร

ล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกต์อัตราศุลกากร  
ล่วงหน้า

ข้อ ๓ การรับคำร้อง

ในการยื่นคำร้องเจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้มีหน้าที่จะพิจารณารายละเอียดของสินค้าที่ระบุ และ  
ตรวจสอบความครบถ้วนของคำร้องพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบตามข้อ ๒ โดยดำเนินการ  
ดังต่อไปนี้

๓.๑ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องพร้อมข้อมูลรายละเอียดของ  
สินค้าเบื้องต้นตาม ๒.๒ แล้ว เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประทับตรารับคำร้อง วันเดือนปี พร้อมลงนาม  
กำกับ

๓.๒ กรณีที่เจ้าหน้าที่เห็นว่าเอกสารที่ได้รับไว้ตาม ๓.๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะรับ  
ดำเนินการจำแนกประเภทพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้าได้ ให้เจ้าหน้าที่ทำเป็นหนังสือระบุรายการ  
เอกสารที่ไม่ถูกต้องหรือยังไม่ครบถ้วนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ เจ้าหน้าที่จะไม่รับคำร้องจนกว่า  
เอกสารและข้อมูลรายละเอียดจะครบถ้วนหรือเพียงพอและให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการแจ้งผู้ยื่น  
คำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน

ในกรณีมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้ยื่นคำร้องแทน เจ้าหน้าที่ศุลกากรต้องตรวจสอบ  
ว่า หนังสือมอบอำนาจถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ก่อนการประทับตรารับคำร้อง

๓.๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้พิจารณาว่า เอกสารที่รับไว้ครบถ้วนและมีข้อมูลรายละเอียด  
เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกต์อัตราศุลกากรล่วงหน้าได้แล้วหรือไม่ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ  
ผลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบ  
อิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียมและได้นำหลักฐานการชำระ  
ค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร หากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ยังไม่รับคำร้องตาม ข้อ ๓.๒ ก็  
ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

ข้อ ๔ การพิจารณาจำแนกประเภทพิกต์อัตราศุลกากร

หากศุลกากรรับคำร้องแล้วให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถจำแนกประเภทพิกต์อัตราศุลกากรได้ ให้  
ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณาสำหรับคำร้องที่ยื่นตาม  
ข้อ ๒.๑.๑ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณา  
สำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๑.๒ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้าย  
ประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติม  
ตามข้อ ๔.๒

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ หากไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือหากข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้อีก เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีกครั้งให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้อง ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ครบกำหนด โดยมีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นต่อสำนักพิกัตอัตราศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

๔.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้ เมื่อมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการ แล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

ข้อ ๕ ผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัตอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ เจ้าหน้าที่ศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า

๕.๓ ใช้บังคับภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภท พิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับการนำเข้าสินค้าที่สอบถาม

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น

ข้อ ๖ การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากร

๖.๑ ผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิก นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะสิ้นผลในกรณีดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรอันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิม สิ้นสุดลงนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ

๖.๒.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกละเมิด ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไป จากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงและให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตรา ศุลกากรที่ออกใหม่ภายหลังแทน ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๕) โดยนับเวลาการใช้บังคับต่อเนื่อง จากหนังสือแจ้งผลฉบับเดิม ทั้งนี้ มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้า และชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๖.๓ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันที่นำเข้า

๖.๔ หากการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกละเมิด ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขตาม ข้อ ๖.๒ และ ๖.๓ ให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมได้ หากสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือหากผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเดิมในการนำเข้าจะเกิดความเสียหาย และผู้ยื่นคำร้องต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต

ข้อ ๗ การทบทวน

๗.๑ ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ ในกรณีไม่เห็นด้วยกับผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือ กรณีการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกละเมิด ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือ กรณีผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๖) ภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกละเมิด ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่ แล้วแต่กรณีต่อสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง และจะแจ้งผลการทบทวนตามแบบแนบท้าย ประกาศนี้ (แบบที่ ๗)

๗.๓ ผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับภายในกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

ข้อ ๘ การเผยแพร่ข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ภายหลังที่กรมศุลกากรได้มีหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือหนังสือแจ้งผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า แล้วแต่กรณี กรมศุลกากรจะนำข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียมในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการ ขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๐ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องมีการใช้คำวินิจฉัยผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จนครบระยะเวลาผูกพันตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ได้ว่าข้อมูลรายละเอียดที่จะขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าใหม่นั้นยังเหมือนเดิมทุกประการ ให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นคำร้องขอต่ออายุผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าได้ โดยการต่ออายุนี้ให้มีผลตาม ข้อ ๕

ข้อ ๑๑ นอกจากการมาดำเนินการด้วยตนเองนั้น ในการติดต่อระหว่างผู้ยื่นคำร้องและเจ้าหน้าที่ศุลกากร ทุกขั้นตอน ให้ผู้ยื่นคำร้องระบุช่องทางในการติดต่อหลักว่าสะดวกในช่องทางจดหมายไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....



## 5.7.2 ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรเรื่องการให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรที่ ...../.....

### เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้ดำเนินไปโดยรวดเร็วถูกต้อง และสามารถทราบถิ่นกำเนิดสินค้าที่นำเข้าล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และ มาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากร จึงให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ ๔๐/๒๕๕๘ เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เสียทั้งสิ้นและให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน

#### ข้อ 1 การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศภายใต้สัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

#### ข้อ ๒ การยื่นคำร้อง

ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ทั้งผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้ที่มีส่วนได้เสีย หรือแม้แต่บุคคลใดผู้มิสาเหตุอันสมควร สามารถยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า พร้อมเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

๒.๑ เอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะแสดงว่าจะมีการนำเข้าสินค้า ได้แก่ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ต้องยื่นคำร้องขอไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาใน หรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

กรณีไม่มีเอกสารข้างต้น หากประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้าล่วงหน้า ให้ยื่นเอกสารอื่นใดที่สามารถยืนยันได้ว่าจะมีการนำเข้าสินค้าที่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้าล่วงหน้า

๒.๒ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า โดยระบุรายละเอียดในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) พร้อมแนบเอกสารประกอบอื่นๆ และได้รับรองความถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ ดังนี้

(๒.๒.๑) ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ยี่ห้อ/รุ่น

- (๒.๒.๒) มูลค่า FOB และประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่สอบถาม
- (๒.๒.๓) กรรมวิธีการผลิตสินค้าที่มีการแจกแจงกรรมวิธีที่เกิดขึ้นในประเทศผู้ส่งออกสินค้า
- (๒.๒.๔) วัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๕) ปริมาณวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๖) ประเภทพิกัดของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๗) แหล่งที่มาของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วน
- (๒.๒.๘) มูลค่า CIF ของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๙) ตัวอย่าง หรือ ภาพถ่าย/แคตตาล็อก
- (๒.๒.๑๐) สำเนาหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ใช้ในการนำเข้าวัตถุดิบ ณ ประเทศผู้ส่งออก สำหรับภณินำวัตถุดิบ ณ ประเทศผู้ส่งออกมาสะสมกับวัตถุดิบของประเทศไทย
- (๒.๒.๑๑) อื่นๆ (ถ้ามี) เช่น
- ข้อมูลของที่เหมือนกัน/ของที่คล้ายกัน ที่เคยมีการวินิจฉัย ถิ่นกำเนิดไว้แล้ว
  - รายละเอียดอื่นๆ

๒.๓ ในกรณีที่ยื่นข้อมูลตาม ข้อ ๒.๑ และ ข้อ ๒.๒ ที่เป็นการลับไม่สามารถเปิดเผยได้ ให้แจ้งกรมศุลกากรทราบ และหากมีการส่งตัวอย่างไปให้พิจารณาด้วย ให้แจ้งด้วยว่าจะขอรับตัวอย่างคืนหรือไม่

๒.๔ การยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ให้ยื่นคำร้องตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) ที่ ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำร้องสามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำร้องแทนตนได้ และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้วินิจฉัยราคาล่วงหน้าในแต่ละคราวเท่านั้น

คำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ๑ ฉบับ ใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิด หากมี จำนวนสินค้ามากกว่า ๑ ชนิดให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

๒.๕ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้พิจารณาว่า คำร้องที่รับไว้ตามข้อ ๒ ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะออกไปสั่งเก็บเงิน (แบบที่ ๑๔๐ ค) ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม

๒.๖ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสำหรับสินค้า ชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ถิ่นกำเนิดสินค้า หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลังจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

### ข้อ ๓ การรับคำร้อง

ในการยื่นคำร้องเจ้าหน้าที่ศาลากรจะตรวจสอบความครบถ้วนของคำร้อง พร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบตามข้อ ๒ โดยดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เจ้าหน้าที่ศาลากรจะตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องพร้อมข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้นตาม ข้อ ๒. แล้ว เจ้าหน้าที่ศาลากรจะประทับตรารับคำร้อง วันเดือนปี พร้อมลงนามกำกับ

๓.๒ กรณีที่เจ้าหน้าที่เห็นว่า เอกสารที่ได้รับไว้ตาม ๓.๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าได้ ให้เจ้าหน้าที่ทำเป็นหนังสือระบุรายการเอกสารที่ไม่ถูกต้องหรือยังไม่ครบถ้วนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ เจ้าหน้าที่จะไม่รับคำร้องจนกว่าเอกสารและข้อมูลรายละเอียดจะครบถ้วนหรือเพียงพอและให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน

ในกรณีมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้ยื่นคำร้องแทน เจ้าหน้าที่ศาลากรต้อง ตรวจสอบว่าหนังสือมอบอำนาจถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ก่อนการประทับตรารับคำร้อง

๓.๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลากรได้พิจารณาว่า เอกสารที่รับไว้ครบถ้วนและมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะวินิจฉัยประเภทถิ่นกำเนิดสินค้าได้หรือไม่ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบผลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศาลากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียมและได้นำหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศาลากร หากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ยังไม่รับคำร้องตาม ข้อ ๓.๒ ก็ให้เจ้าหน้าที่ศาลากร ลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

### ข้อ ๔ การพิจารณาวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้า

หากศาลากรรับคำร้องแล้วให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณา และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าได้ เจ้าหน้าที่ศาลากร จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ หากไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าได้ เจ้าหน้าที่ศาลากร จะแจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีกให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถึงกําเนิดสินค้าล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศาลากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้อง ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ครบกำหนด โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็น ที่ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิกัตอัตราศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

๔.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าได้เมื่อมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการ แล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

ข้อ ๕ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้า

หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงถิ่นกำเนิดสินค้าในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือ ในเอกสารอื่นใดที่แสดงเพื่อการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้สัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้า

๕.๓ ให้ใช้บังคับภายในกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ สำหรับการนำเข้าสินค้าที่สอบถาม

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้ มีการยื่นคำร้องขอวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าไว้เท่านั้น

ข้อ ๖ การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้า

๖.๑ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าจะสิ้นผล/เปลี่ยนแปลง ในกรณี ดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าอันมีผลให้การวินิจฉัย ถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าเดิมสิ้นสุดลง นับแต่วันที่กว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้านั้นมีผลบังคับใช้

๖.๒.๒ สินค้ามีการจัดจำแนกประเภทพิกัตศุลกากรที่แตกต่างจากข้อมูลผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้

๖.๒.๓ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำพิพากษา ของศาล เป็นต้น อันมีผลให้การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้านำเข้าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัย

กำเนิด สินค้าลวงหน้านั้นสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าที่ออกใหม่ ภายหลังแทนตามแบบ แนวนโยบายประกาศนี้ (แบบที่ ๗)

๖.๓ การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้า มิให้มีผลย้อนหลัง สำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๖.๔ หากการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขตาม ข้อ ๖.๒ ให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้คำวินิจฉัยลวงหน้าเดิมได้ หากสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือหากผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้คำวินิจฉัยลวงหน้าเดิมในการนำเข้าจะเกิดความเสียหาย และผู้ยื่นคำร้องต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต”

ข้อ ๗ การทบทวน

ข้อ ๗.๑ ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้ามีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าได้

กรณีผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าที่ดี หรือไม่เห็นด้วยกับการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขก็ดี หรือผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ก็ดี สามารถร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าได้ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๘) ภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่ แล้วแต่กรณีต่อสำนักพิกัตอัตราศุลกากร”

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าจะดำเนินการให้แล้ว เสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง และจะแจ้งผลการทบทวนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๙)

๗.๓ ผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับในกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

ข้อ ๘ ค่าธรรมเนียมในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้า

ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าจะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๙ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องมีการใช้คำผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าลวงหน้า จนครบระยะเวลาผูกพันตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ได้ว่าข้อมูลรายละเอียดที่จะขอจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรลวงหน้าใหม่นั้นยังเหมือนเดิมทุกประการ ให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นคำร้องขอต่ออายุผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรลวงหน้าได้ โดยการต่ออายุนี้ให้มีผลตาม ข้อ ๕

ข้อ ๑๐ นอกจากการมาดำเนินการด้วยตนเองนั้น ในการติดต่อระหว่างผู้ยื่นคำร้องและเจ้าหน้าที่  
ศุลกากร ทุกขั้นตอน ให้ผู้ยื่นคำร้องระบุช่องทางในการติดต่อหลักว่าสะดวกในช่องทางจดหมาย  
ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเท่านั้น  
ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....



### 5.7.3 ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรเรื่องการให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

ตัวอย่างประกาศกรมศุลกากรที่ ...../....

#### เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

เพื่อให้การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง สอดคล้องกับมาตรา ๗ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ อันเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และ มาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดี กรมศุลกากร จึงให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ ๓๘/๒๕๕๘ เรื่อง การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เสียทั้งสิ้นและให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน ดังต่อไปนี้

#### ข้อ ๑ การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบหลักเกณฑ์ การกำหนดราคาศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ตามที่ได้ ร้องขอ

#### ข้อ ๒. การยื่นคำร้อง

ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ทั้งผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้ที่มี ส่วนได้เสีย หรือแม้แต่บุคคลใดผู้มิสาเหตุอันสมควร สามารถยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากร ล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) ต่อสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร โดยมี หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการวินิจฉัยราคา สินค้า ล่วงหน้า โดยระบุรายละเอียดของธุรกรรมการค้าในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบ แนบ ท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) พร้อมแนบเอกสารประกอบคำร้องอย่างหนึ่งอย่างใดที่ได้รับรอง สำเนาถูกต้องแล้ว ซึ่งประกอบด้วยเอกสารที่มีความจำเป็นต่อการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ได้แก่ หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) เอกสารการให้สิทธิของสินค้าที่นำเข้า (License Agreement) เอกสารการแต่งตั้งการเป็น ตัวแทนจำหน่าย บัญชีราคาสินค้า (Invoice) บัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) เลตเตอร์ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือ เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องยื่นคำร้องขอไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาใน ราชอาณาจักร

๒.๒ คำร้องขอให้วินิจฉัยราคาสุทธการล่วงหน้า ๑ ฉบับ ใช้สำหรับการสอบถามต่อ ๑ ธุรกิจการค้าเท่านั้น โดยธุรกิจการค้าหนึ่งๆ อาจประกอบด้วยหลายประเด็นปัญหาก็ได้ เช่น ค่าสิทธิและค่านายหน้าของธุรกิจหนึ่งๆ ต้องนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาสุทธการหรือไม่

หากมีมากกว่า ๑ ธุรกิจการค้า ให้แยกจำนวนคำร้องตามจำนวนธุรกิจการค้าที่สอบถาม

๒.๓ กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำร้องสามารถ ทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำร้องแทนตนได้ และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ให้ใช้ได้เฉพาะการ ร้องขอให้วินิจฉัยราคาล่วงหน้าในแต่ละคราวเท่านั้น

๒.๔ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาวินิจฉัยราคาสุทธการล่วงหน้าสำหรับธุรกิจการค้าของสินค้าประเภทเดียวกัน และ/หรือ มีลักษณะเดียวกันกับของที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ราคาสุทธการ หรือ อยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หรือ ธุรกิจการค้าที่สมมุติขึ้น หรือธุรกิจการค้าที่เกิดขึ้นอย่างไม่สมเหตุสมผล เช่น ราคาสินค้า ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต หากมีการตรวจพบในภายหลัง จะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการวินิจฉัยราคา สุทธการล่วงหน้า ทั้งนี้ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาสุทธการล่วงหน้า

ข้อ ๓. การรับคำร้อง

๓.๑ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องพร้อมข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้นตาม ๒. แล้ว เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประทับตรารับคำร้อง วันเดือนปี พร้อมลงนามกำกับ

๓.๒ กรณีที่เจ้าหน้าที่เห็นว่า เอกสารที่ได้รับไว้ตาม ๓.๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยราคาสุทธการได้ ให้เจ้าหน้าที่ทำเป็นหนังสือระบุงการเอกสาร ที่ไม่ถูกต้องหรือยังไม่ครบถ้วนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ เจ้าหน้าที่จะไม่รับคำร้องจนกว่าเอกสารและข้อมูลรายละเอียดจะครบถ้วนหรือเพียงพอและให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน

ในกรณีมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้ยื่นคำร้องแทน เจ้าหน้าที่ศุลกากรต้อง ตรวจสอบว่า หนังสือมอบอำนาจถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ก่อนการประทับตรารับคำร้อง

๓.๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้พิจารณาว่า เอกสารที่รับไว้ครบถ้วนและมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะวินิจฉัยประเภทราคาสุทธการได้หรือไม่ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบผลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียมและได้นำหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร หากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ยังไม่รับคำร้องตาม ข้อ ๓.๒ ก็ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

ข้อ ๔ การพิจารณาวินิจฉัยราคาสุทธการ

หากศุลกากรรับคำร้องแล้วให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้



๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถวินิจฉัยราคาศุลกากรได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณา และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยกําเนิดสินค้าได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ หากไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่รับแจ้งหรือข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยราคาศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีกให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้อง ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ครบกำหนด โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและสำนักพิทักษ์อัตราศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

๔.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถวินิจฉัยราคาศุลกากรได้เมื่อมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการ แล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

ข้อ ๕. ผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาศุลกากรของ สินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ เจ้าหน้าที่ศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

๕.๓ ใช้บังคับภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่มีธุรกรรมการค้าของสินค้าที่เหมือนกัน ทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น

ข้อ ๖. การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

๖.๑ ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า เป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้ง ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลธุรกรรมการค้าของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าจะสิ้นสุดผล ในกรณีต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดราคาตุลาการ อันมีผลให้การวินิจฉัยราคาตุลาการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้การวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าเดิม สิ้นสุดลง นับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้

๖.๒.๒ ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับหรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การวินิจฉัยราคาตุลาการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการเดิมสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการที่ออกใหม่ภายหลังแทนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๖) แต่มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับ แจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๖.๓ หากการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขตาม ข้อ ๖.๒ ให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถใช้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าได้ หากสินค้านั้นอยู่ในระหว่างการขนส่ง หรือหากผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ให้ศุลกากรเห็นว่า หากมิได้ใช้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าเดิมในการนำเข้าจะเกิดความเสียหาย และผู้ยื่นคำร้องต้องทำธุรกรรมนั้นโดยสุจริต”

ข้อ ๗ การทบทวน

๗.๑ ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าได้

“ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าได้ ในกรณีไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า หรือกรณีการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือกรณีผู้ยื่นคำร้องมีข้อมูลใหม่ซึ่งอาจทำให้ผลของการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๗) ภายใน ๓๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า หรือวันที่ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข หรือวันที่มีข้อมูลใหม่แล้วแต่กรณี ที่สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาตุลาการ”

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า จะดำเนินการให้แล้ว เสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับคำร้อง ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๘) แจ้งผลการทบทวนให้ทราบ

๗.๓ ผลการทบทวนการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้าที่ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับ ภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

ข้อ ๘. การเผยแพร่ผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า

ภายหลังที่กรมบุคลากรได้มีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า หรือแจ้งผล การทบทวนการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า แล้วแต่กรณี กรมบุคลากรจะนำข้อมูลผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้าดังกล่าว มาจัดทำเป็นกรณีศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป

ข้อ ๙. ค่าธรรมเนียมในการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า

ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า จะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัย ราคาบุคลากรล่วงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๐ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องมีการใช้ผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า จนครบระยะเวลาผูกพันตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และผู้ยื่นคำร้องพิสูจน์ได้ว่าข้อมูลรายละเอียดที่จะขอจำแนกประเภทพิกัตอัตราบุคลากรล่วงหน้าใหม่นั้นยังเหมือนเดิมทุกประการ ให้ผู้ยื่นคำร้องยื่นคำร้องขอต่ออายุผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราบุคลากรล่วงหน้าได้ โดยการต่ออายุนี้ให้มีผลตาม ข้อ ๕

ข้อ ๑๑ นอกจากการมาดำเนินการด้วยตนเองนั้น ในการติดต่อระหว่างผู้ยื่นคำร้องและเจ้าหน้าที่บุคลากร ทุกขั้นตอน ให้ผู้ยื่นคำร้องระบุช่องทางในการติดต่อหลักว่าสะดวกในช่องทางจดหมายไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....

## รายการอ้างอิง

- 3CE. [Online]. 2015. Available from: <http://www.3ce.com/resources/faqs/> [27 March 2015].
- E. M. O. Alan Davis. Critical Competitive Strategy Issues Every Entrepreneur Should Consider before Going into Business. Business Horizons Volume 51,, Issue 3, (May–June 2008): 212, 219.
- Australia Customs and Border Protection. [Online]. 2014. Available from: [www.customs.gov.au/webdata/resources/files/AdvanceRulingTariffValuationandOriginAdvice-June2012.pdf](http://www.customs.gov.au/webdata/resources/files/AdvanceRulingTariffValuationandOriginAdvice-June2012.pdf) - 608kpdf [12 May 2014].
- Customs Care Center. รายงานผลการปฏิบัติงานงานของศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center) [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.customscarecenter.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539798212&Ntype=37> [เข้าถึงเมื่อ 25 พฤษภาคม 2558.]
- FOREIGN TRADE ON-LINE. Harmonized System Codes (Hs Code) [Online]. 2015. Available from: <https://www.foreign-trade.com/reference/hscodet.htm> [ 27 March 2015].
- General Department of Customs and Excise of Cambodia. Advance Rulings [Online]. 2015. Available from: <http://oldweb.customs.gov.kh/index.php/customs-procedures/adr> [14 December 2015].
- Henry George. Progress and Poverty [Online]. 2014. Available from: [http://www.henrygeorge.org/pdfs/PandP\\_Drake.pdf](http://www.henrygeorge.org/pdfs/PandP_Drake.pdf) [11 September 2014].
- Japan Customs. Advance Classification Ruling System (Faq) [Online]. 2015. Available from: [www.customs.go.jp/english/c-answer\\_e/imtsukan/1202\\_e.htm](http://www.customs.go.jp/english/c-answer_e/imtsukan/1202_e.htm) [29 October 2015].
- . Advance Rulings [Online]. 2014. Available from: [http://www.customs.go.jp/english/c-answer\\_e/imtsukan/1202\\_e.htm](http://www.customs.go.jp/english/c-answer_e/imtsukan/1202_e.htm) [12 May 2014].

- KPMG. Kpmg Asean Tax Guide [Online]. 2015. Available from:  
<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/asean-tax-guide-v2.pdf>. [15 May 2015].
- Logistics Corner. มารู้จักกับเขตการค้าเสรี (FREE TRADE AREA : FTA) [ออนไลน์]. 2015.  
แหล่งที่มา:  
[http://logisticscorner.com/index.php?option=com\\_content&view=article&id=434:-q-free-trade-area-fta-q-&catid=39:import-export&Itemid=85](http://logisticscorner.com/index.php?option=com_content&view=article&id=434:-q-free-trade-area-fta-q-&catid=39:import-export&Itemid=85) [เข้าถึงเมื่อ 28 June 2015.]
- U. S. C. a. B. Protection. Advance Ruling Procedures [Online]. 2015. Available from:  
[www.cbp.gov/trade/nafta/guide-customs-procedures/advance-ruling-procedures](http://www.cbp.gov/trade/nafta/guide-customs-procedures/advance-ruling-procedures) [17 April 2015].
- . What Are Ruling Letters? [Online]. 2015. Available from:  
[www.cbp.gov/trade/rulings/ruling-letters](http://www.cbp.gov/trade/rulings/ruling-letters) [29 October 2015].
- Santhosh Samuel Putta. Improving Entrepreneur's Management Skills through Entrepreneurship. Training Journal of Commerce and Management 461, Jul 2014 (2014).
- Simon Askey. Studying Law. Edited by 4, พ. UK: Palgrave Macmillan, 2014.
- Thailandindustry.com. 6 ยุทธศาสตร์เพื่ออุตสาหกรรมพลาสติกไทย [ออนไลน์]. 2558.  
แหล่งที่มา:  
[www.thailandindustry.com/news/view.php?id=9773&section=23&rcount=Y](http://www.thailandindustry.com/news/view.php?id=9773&section=23&rcount=Y)  
[เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558]
- The Oceania Customs Organization. Benefits of the Harmonized Commodity Description and Coding System [Online]. 2015. Available from:  
[http://www.ocossec.org/resources/uploads/attachments/documents/Benefits%20of%20the%20Harmonized%20Commodity%20Coding%20System%20PNG%20\(PDF\)1.pdf](http://www.ocossec.org/resources/uploads/attachments/documents/Benefits%20of%20the%20Harmonized%20Commodity%20Coding%20System%20PNG%20(PDF)1.pdf) [27 March 2015].
- The White House. Proclamation to Modify the Harmonized Tariff Schedule of the United States, to Adjust Rules of Origin under the United States-Australia Free Trade Agreement and for Other Purposes [Online]. 2006. Available from:  
<https://georgewbush->

[whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/12/20061229-8.html](http://whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/12/20061229-8.html) [6 June 2015].

U.S. Customs and Border Protection. Advance Rulings [Online]. 2014. Available from: <http://www.cbp.gov/trade/nafta/advance-rulings> [12 May 2014].

———. Advance Rulings: A Complete Review [Online]. 2014. Available from: [www.cbp.gov/trade/nafta/advance-rulings/adv-rulings-review](http://www.cbp.gov/trade/nafta/advance-rulings/adv-rulings-review) [12 July 2014].

———. Rulings and Legal Decisions [Online]. 2015. Available from: <http://www.cbp.gov/trade/rulings> [23 May 2015].

UNECE. Trade Facilitation - Principles and Benefits [Online]. 2014. Available from: [tfig.unece.org/details.html](http://tfig.unece.org/details.html) [8 May 2014].

WCO. Advance Rulings [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~media/58FDE73E8F3B4EC79FAEFC464F7748D3.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~media/58FDE73E8F3B4EC79FAEFC464F7748D3.ashx) [5 May 2014].

———. Benefits of the Revised Kyoto Convention [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/research/activities-and-programmes/~media/D1549E77EF884FC7813E3AD2AB8C733D.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/research/activities-and-programmes/~media/D1549E77EF884FC7813E3AD2AB8C733D.ashx) [11 September 2014].

———. Common Infrastructure for the Provision of Advance Rulings on Classification, Origin and Valuation [Online]. 2015. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/keyissues/~media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Key%20Issues/Revenue%20Package/Common%20Infrastructure/Common%20Infrastructure%20Advance%20Ruling.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/keyissues/~media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Key%20Issues/Revenue%20Package/Common%20Infrastructure/Common%20Infrastructure%20Advance%20Ruling.ashx) [21 July 2015].

———. Communication from Singapore [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/wto-trade-facilitation-negotiations/~media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Facilitation/Activities%20and%20Programmes/TF%20Negotiations/WTO%20Docs/TNTF/tnTFW38pdf1.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/wto-trade-facilitation-negotiations/~media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Facilitation/Activities%20and%20Programmes/TF%20Negotiations/WTO%20Docs/TNTF/tnTFW38pdf1.ashx) [6 August 2014].

———. Economic Competitiveness Package Toolkit (Transparency and Predictability) [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/topics/key-issues/ecp-latest-proposal/~media/92433E9403B549](http://www.wcoomd.org/en/topics/key-issues/ecp-latest-proposal/~media/92433E9403B549) [6 August 2014].

- . Guidelines on Tariff Classification Work and Related Infrastructure [Online]. 2015. Available from: [www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJGMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zM18xOV8xNjFfR3VpZGVsaW5lc19UYXJpZmZfO2xhc3NpZmljYXRpb25fV29yay5wZGYGOgZFVA/Guidelines\\_Tariff\\_Classification\\_Work.pdf](http://www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJGMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zM18xOV8xNjFfR3VpZGVsaW5lc19UYXJpZmZfO2xhc3NpZmljYXRpb25fV29yay5wZGYGOgZFVA/Guidelines_Tariff_Classification_Work.pdf) [21 July 2015].
- . List of the Contracting Parties to the Revised Kyoto Convention [Online]. 2016. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf\\_revised\\_kyoto\\_conv/instruments.aspx](http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf_revised_kyoto_conv/instruments.aspx) [16 June 2016].
- . Nomenclature Sub-Directorate [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/wco-secretariat/the-directorates/tariff-and-trade-affairs/nomenclature-sub-directorate.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/wco-secretariat/the-directorates/tariff-and-trade-affairs/nomenclature-sub-directorate.aspx) [6 August 2014].
- . Practical Guidelines for Valuation Control [Online]. 2015 Available from: [http://www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJHMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zNl8zNl83MzhfUHJhY3RpY2FsX0d1aWRlbGluZXRmFsdWF0aW9uX0NvbnRyb2wucGRmBjoGRVO/Practical\\_Guidelines\\_Valuation\\_Control.pdf](http://www.rocb-europe.org/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJHMjAxMi8xMi8wOC8yMF8zNl8zNl83MzhfUHJhY3RpY2FsX0d1aWRlbGluZXRmFsdWF0aW9uX0NvbnRyb2wucGRmBjoGRVO/Practical_Guidelines_Valuation_Control.pdf) [21 July 2015].
- . Recommendation of the Customs Co-Operation Council on the Introduction of Programmes for Binding Pre-Entry Classification Information of 18 June 1996 [Online]. 2015. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/~media/96DB673E8F544920851B1D35D89E0F85.ashx](http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/~/media/96DB673E8F544920851B1D35D89E0F85.ashx) [21 July 2015].
- . Recommendations Related to Procedures and Facilitation [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/legal-instruments/recommendations/pf\\_recommendations.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/legal-instruments/recommendations/pf_recommendations.aspx) [6 August 2014].
- . The Revised Kyoto Convention [Online]. 2014. Available from: [http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf\\_revised\\_kyoto\\_conv.aspx](http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/conventions/pf_revised_kyoto_conv.aspx) [6 August 2014].
- . Revised Kyoto Convention Your Questions Answered [Online]. 2014. Available from:

- [http://wcoomdpublications.org/downloadable/download/sample/sample\\_id/4/](http://wcoomdpublications.org/downloadable/download/sample/sample_id/4/) [6 August 2014].
- . Thailand Ratifies Trade Facilitation Agreement [Online]. 2016. Available from: [https://www.wto.org/english/news\\_e/news15\\_e/fac\\_06oct15\\_e.htm](https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/fac_06oct15_e.htm) [16 June 2016].
- . Wco-Goals [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco/goals.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco/goals.aspx) [6 August 2014].
- . Wco in Brief [Online]. 2014. Available from: [www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco.aspx](http://www.wcoomd.org/en/about-us/what-is-the-wco.aspx) [17 April 2014].
- . Wco News June 2014 | N° 74 | Wto Trade Facilitation Agreement [Online]. 2016. Available from: <http://www.wcoomd.org/en/media/wco-news-magazine/~//media/894EA201E29E4AB0A8E4291A4AEB05BD.pdf> [1 June 2016].
- . What Is the Harmonized System? [Online]. 2015. Available from: <http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/overview/what-is-the-harmonized-system.aspx> [21 July 2015].
- . Wto Trade Facilitation Toolkit [Online]. 2014. Available from: <http://www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/~//media/EADFCC89572543A18E4ECCBA7218BA32.ashx> [6 August 2014].
- WTO. Thailand Ratifies Trade Facilitation Agreement [Online]. 2016. Available from: [https://www.wto.org/english/news\\_e/news15\\_e/fac\\_06oct15\\_e.htm](https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/fac_06oct15_e.htm) [1 June 2016].
- . Wto Trade Facilitation Agreement a Business Guide for Developing Countries [Online]. 2015. Available from: <http://unohrlls.org/custom-content/uploads/2013/09/WTO-Trade-Facilitation-Agreement-A-Business-Guide-for-Developing-Countries.pdf> [17 May 2015].
- Yehonatan Givati. Resolving Legal Uncertainty: The Unfulfilled Promise of Advance Tax Rulings [Online]. 2014. Available from: [www.law.harvard.edu/programs/olin\\_center/fellows\\_papers/pdf/Givati\\_30.pdf](http://www.law.harvard.edu/programs/olin_center/fellows_papers/pdf/Givati_30.pdf) [17 May 2014].
- กรมการค้าต่างประเทศ. คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ



- [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา:  
<http://fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Kah7eMtN6wO%3d&tabid=63&mid=385> [เข้าถึงเมื่อ 5 กรกฎาคม 2558. ]
- . ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
<http://fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=nRzRRDb3olc%3d&tabid=63&mid=385> [เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2558.]
- . คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
<http://fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Kah7eMtN6wO%3d&tabid=63&mid=385> [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558.]
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. เขตการค้าเสรี หมายถึงอะไร [ออนไลน์]. 24 มิถุนายน 2558. แหล่งที่มา: <http://www.thaifta.com/thaifta/aboutFTA/tabid/66/Default.aspx> [เข้าถึงเมื่อ 2558]
- . ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา:  
[www.tradelogistics.go.th/download/file/12ffdb22.pdf](http://www.tradelogistics.go.th/download/file/12ffdb22.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน 2557]
- . การประเมินราคาศุลกากร (Customs valuation) [ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา:  
<http://www.thaifta.com/thaifta/Home/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%95%E0%B8%B2%E0%B8%87/tabid/62/ctl/Details/mid/433/ItemID/3002/Default.aspx> [เข้าถึงเมื่อ 1 มกราคม 2559]
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์. ความลับทางการค้า [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[www.ipthailand.go.th/index.php?option=com\\_content&view=article&id=30:2013-09-17-18-49-24&catid=63&Itemid=259](http://www.ipthailand.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=30:2013-09-17-18-49-24&catid=63&Itemid=259) [เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2558]
- กรมศุลกากร. ฐานข้อมูลสินค้าต้องห้าม-ต้องจำกัด พร้อมพิกัตรหัสสถิติปี 2012 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
<http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/10/Permission+Goods+Database/> [เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2558]
- . ข้อมูลอัตราอากร integrated Tariff Database [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[http://igtf.customs.go.th/igtf/th/main\\_frame.jsp](http://igtf.customs.go.th/igtf/th/main_frame.jsp) [เข้าถึงเมื่อ 23 พฤษภาคม 2558]

- . กรณีศึกษาด้านราคาศุลกากรสำหรับสินค้านำเข้า [ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา:  
<http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/4/4.1/> [เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559]
- . สรุปผลการพิจารณาปัญหาพิกัดอัตราศุลกากร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 ถึง 31 มกราคม พ.ศ. 2559 [ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา:  
<http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/47586ab5-e934-469b-bd6c-b0ad33cd93d1/%E0%B8%A1%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B8%A159.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=47586ab5-e934-469b-bd6c-b0ad33cd93d1> [เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559 ]
- . คำถามที่ถูกสอบถามบ่อยๆ [ออนไลน์]. 2559 แหล่งที่มา:  
<http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/4/000001/> [เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559 ]
- . ตารางเทียบพิกัดศุลกากรประเภทย่อยจาก AHTN 2007/1 เป็น AHTN 2012 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/3\\_HS2012/9D01FAC5BE52F505297BE1FA92EC9D91](http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/3_HS2012/9D01FAC5BE52F505297BE1FA92EC9D91) [เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน 2558.]
- . การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจาก FTA [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[http://search.customs.go.th:8090/App/Origin/fileDetail/352010T14\\_3\\_34.pdf](http://search.customs.go.th:8090/App/Origin/fileDetail/352010T14_3_34.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 5 กรกฎาคม 2558.]
- . ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา:  
<http://search.customs.go.th:8090/App/Origin/index.jsp?menu=FTA&mod=FTAImportant> [เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558. ]
- . ราคาศุลกากร [ออนไลน์]. 2557. . แหล่งที่มา:  
<http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/4/6AA6AA488B686ABDC053C983B1AF9E09> [เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2557. ]
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. ลักษณะของผู้ประกอบการ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
<http://ipc8.dip.go.th/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A7%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3/tabid/168/smld/594/ArticleID/23/Default.aspx?t=%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%93%E0%B8%B0%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0>

[%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3-](#)  
[เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2558]

กรมสรรพสามิต. คำพิพากษากฎีกาที่ 6931/2550 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:

[http://www6.excise.go.th/law\\_center/pronouncement/Chancery/sura/6931-2550.pdf](http://www6.excise.go.th/law_center/pronouncement/Chancery/sura/6931-2550.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน 2558]

กรมสรรพากร. 100 ถาม-ตอบความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร [ออนไลน์]. 2559. . แหล่งที่มา:

[http://www.rd.go.th/fileadmin/download/eBook/100revenuecode\\_121055.pdf](http://www.rd.go.th/fileadmin/download/eBook/100revenuecode_121055.pdf)  
[เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2559. ]

กรมอาเซียน. ความเป็นมาของอาเซียน [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา:

[www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20121128-163749-350622.pdf](http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20121128-163749-350622.pdf)  
[เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2557]

———. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) [ออนไลน์].

2557. แหล่งที่มา: [www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20140606-104929-167844.pdf](http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20140606-104929-167844.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2557]

กระทรวงการคลัง. คลินิกภาษี [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:

<http://taxclinic.mof.go.th/download/detail.php?ID=719> [เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2558.]

กระทรวงต่างประเทศ. กรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา) [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:

<http://www.mfa.go.th/business/contents/files/cooperation-20120412-163748-615271.doc> [เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2558.]

กระทรวงพาณิชย์. ค้นหาHarmonize2007 / Harmonize2007 ทั้งหมด [ออนไลน์]. 2558.

แหล่งที่มา:

[http://www.ops3.moc.go.th/infor/thtrade/Sr\\_hscore.asp?sr\\_hscore=&submit1=OK](http://www.ops3.moc.go.th/infor/thtrade/Sr_hscore.asp?sr_hscore=&submit1=OK) [เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน]

กระทรวงยุติธรรม. “กฎ” ตามนัยของกฎหมายปกครอง (administrative law) [ออนไลน์]. 2558.

แหล่งที่มา:

[http://website2556.moj.go.th/upload/mini110\\_download/uploadfiles/1021\\_2908.doc](http://website2556.moj.go.th/upload/mini110_download/uploadfiles/1021_2908.doc) [เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน 2558.]

- กฤติกา ปั้นประเสริฐ. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of origin) [ออนไลน์]. 2558.  
 แหล่งที่มา: <http://www.e-magazine@taxbiz.co.th> [เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558]
- . เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ.  
 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- กฤษฎา ทองธรรมชาติ. ความรู้ทั่วไปว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการศุลกากร. 1, พ., บรรณาธิการ.  
 กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2536.
- กฤษณ์ วงศ์วิเศษธร. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระราชกำหนดและการควบคุมตรวจสอบความชอบ  
โดยศาลรัฐธรรมนูญ. ใน โครงการประกาศนียบัตรบัณฑิตกฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.
- กลุ่มศึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสะสม  
ของอาเซียน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[www.ftamonitoring.org/data/Nov22/Dr%20Nillsuwan.ppt](http://www.ftamonitoring.org/data/Nov22/Dr%20Nillsuwan.ppt) [เข้าถึงเมื่อ 7 พฤษภาคม 2558]
- คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. การจัดทำกฎหมายลำดับรองของ  
ฝ่ายปกครอง [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com\\_content&task=view&id=8&Itemid=12](http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=view&id=8&Itemid=12) [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558.]
- คณะกรรมการร่วม WTO (Joint WTO Committee). รายงานการประชุม คณะกรรมการ  
กฎระเบียบและการค้าระหว่างประเทศ ครั้งที่ 1/2550/20 ในวันพฤหัสบดีที่ 11 มกราคม  
2550 เวลา 12.00 น. ณ ห้องประชุม 2201 ชั้น 2 อาคารจตุร สี่บุญเรือง สภาหอการค้าแห่ง  
ประเทศไทย [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา:  
[http://www.wtothailand.or.th/jointwto.php?trans\\_id=4960&page=2](http://www.wtothailand.or.th/jointwto.php?trans_id=4960&page=2) [เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน 2558. ]
- คลินิกภาษีกระทรวงการคลัง (MOF Tax Clinic). ภาษีศุลกากร [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
<http://taxclinic.mof.go.th/knowledge/customs-dept.php> [เข้าถึงเมื่อ 6 สิงหาคม 2558. ]
- จตุรนต์ ธีระวัฒน์. กฎหมายระหว่างประเทศ. แก้ไขเพิ่มเติม, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : : วิญญู  
ชน, 2558.
- จรัสศักดิ์ รอดจันทร์. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : หลักการและบทวิเคราะห์. 2, พ., บรรณาธิการ.  
 กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี พรินท์ (1991) จำกัด, 2556.

- จุมพต สายสุนทร. กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1. แก้ไขเพิ่มเติม. 1, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2557.
- ฉัตรพล มณีกุล. ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร. วิทยาลัยราชพฤกษ์. 2554.
- ชมเพลิน สุวรรณภานู. การอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation). 1, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
- ชัยพร วิเศษมงคล. ผู้ประกอบการในยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [http://cms.sme.go.th/cms/c/journal\\_articles/view\\_article\\_content?article\\_id=01-ARTICLA-280509&article\\_version=1.0](http://cms.sme.go.th/cms/c/journal_articles/view_article_content?article_id=01-ARTICLA-280509&article_version=1.0) [เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2558.]
- ชัยยุทธ คำคุณ. มาตรฐานในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา: [www2.customs.go.th/UploadFile/News/N1108028.doc](http://www2.customs.go.th/UploadFile/News/N1108028.doc) [เข้าถึงเมื่อ 17 เมษายน 2557]
- ชูชาติ อิศวโรจน์. คำอธิบายกฎหมายศุลกากร. 1, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2541.
- . ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกด้วยมาตรการทางอากรตามกฎหมายศุลกากรของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2552.
- . รวมกฎหมายและคำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร: คำอธิบายกฎหมายราคาศุลกากร (ราคาเกตต์) 1, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2543.
- ด่านศุลกากรช่องเม็ก. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.chongmekcustoms.com/default.asp?content=mpagedetail&id=16420> [เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2558.]
- ด่านศุลกากรอรัญประเทศ. ความรู้เรื่องการนำเข้าสินค้าเกษตร [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.arancustoms.org/index.php?lay=show&ac=article&id=570884> [เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2558]
- ทัชชัย (ฤกษ์สุด) ทองอุไร. เกตต์และองค์การการค้าโลก (Wto). แก้ไขเพิ่มเติม, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2554.
- บวรศักดิ์ อูวรรโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.
- ก. ปันประเสริฐ. เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 6 กฎหมายศุลกากรกับการค้าระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. การจัดทำกฎหมายลำดับรองของฝ่ายบริหาร [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:

[http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com\\_content&task=view&id=8&Itemid=12](http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=view&id=8&Itemid=12) [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558]

พรเทพ ศรีธนาธร. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures) [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.acfs.go.th/ib/prontheppdf> [เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558]

พีรพิชญ์ วงศ์วัฒนศานต์. หลักความมั่นคงแน่นอนแห่งนิติฐานะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2552.

มานิต วิทยาเต็ม. ภาษีและกฎหมายศุลกากร. 5, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บูรพาศิลป์, 2532.

มาโนช รอดสม. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายกักต้อตราศุลกากร (ฉบับปรับปรุง). 3, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: บริษัท เอสทีซี มีเดีย แอนด์ มาเก็ตติ้ง จำกัด, 2553.

มูลนิธิสถาบันวิจัยเศรษฐกิจการคลัง. ราคาศุลกากรตามความตกลงแกตต์ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.fpritraining.com/images/stories/file/2012/ppt4/2013-02-20.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2558.]

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. กฎหมายปกครองภาคทั่วไป. 1, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: นิติราษฎร์ 2554.

วิชัย มากวัฒนสุข. กฎหมายภาษีและพิธีการทางศุลกากร. 1, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: บริษัท สามเจริญพาณิชย์จำกัด, 2546.

วุฒิสภา. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [www.senate.go.th/document/one/152.pdf](http://www.senate.go.th/document/one/152.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2558.]

ศาลปกครอง. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ.18/2545 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558.]

———. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ.26/2546 [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา: <http://www.admincourt.go.th/คำพิพากษา/คำสั่งที่น่าสนใจ> [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558. ]

ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แบ่งแยกองค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตยอย่างไร [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [www.tulawcenter.org/law-clinic/content/46](http://www.tulawcenter.org/law-clinic/content/46) [เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2558]

สงบ สิทธิเดช. การเสียค่าภาษี อายุความและสิทธิในการเรียกร้องขอคืนเงินค่าอากร [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://dr-sangob-customs-law.blogspot.com/2013/04/10.html> [เข้าถึงเมื่อ 22 พฤษภาคม 2558. แหล่งที่มา]

- . อำนาจในการออกข้อบังคับสำหรับกรม [ออนไลน์]. 1 มิถุนายน 2559. แหล่งที่มา:  
<http://dr-sangob-customs-law.blogspot.com/2010/09/3-5.html>  
 [เข้าถึงเมื่อ 2559.]
- สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ชุดที่ 1. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่องการ  
 ทุจริตประพจน์มิชอบในหน่วยงานราชการไทย: กรณีศึกษากระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)  
 [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา: [http://prof-](http://prof-net.iqetweb.com/articles/70734/www.iqetweb.com)  
[net.iqetweb.com/articles/70734/www.iqetweb.com](http://prof-net.iqetweb.com/articles/70734/www.iqetweb.com) [เข้าถึงเมื่อ 24 มีนาคม 2558. ]
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ...)  
พ.ศ. บันทึกการประชุม วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2557 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
[library.senate.go.th/document/mRecordM/Ext19/19604\\_0001.PDF](http://library.senate.go.th/document/mRecordM/Ext19/19604_0001.PDF) [เข้าถึงเมื่อ 24  
 มีนาคม 2558]
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. อุปสรรคทางการค้าที่ไม่มีใช้  
 ภาษี (Non Tariff Barriers : NTBs) [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา:  
[http://www.wtothailand.or.th/popup\\_files/NTB.doc](http://www.wtothailand.or.th/popup_files/NTB.doc) [เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม  
 2558.]
- สมยศ เตื้อไทย. คำอธิบายวิชากฎหมายแพ่ง:หลักทั่วไป. 14, พ., บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ:  
 สำนักพิมพ์วิญญูชน 2550.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ความเห็นทางกฎหมายเรื่องเสรีที่ 604/2543 เรื่อง การประกาศ  
 ระบบหมายเลขทางหลวงพิเศษทางหลวงสัมปทานและทางหลวงแผ่นดิน [ออนไลน์]. 2558.  
 แหล่งที่มา: <http://www.krisdika.go.th> [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558]
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (RULES OF ORIGIN)  
 เอกสารรับรองถิ่นกำเนิดและการค้าระหว่างประเทศ (ผู้นำเข้า ผู้ผลิต และผู้ส่งออกของไทย)  
 [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [http://herb.tisi.go.th/central/e-](http://herb.tisi.go.th/central/e-learning/pdf/RoO/4_ROintro.pdf)  
[learning/pdf/RoO/4\\_ROintro.pdf](http://herb.tisi.go.th/central/e-learning/pdf/RoO/4_ROintro.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2558.]
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กระบวนการพิจารณาพระราชกำหนด [ออนไลน์]. 2558.  
 แหล่งที่มา: [http://lis.parliament.go.th/index/system\\_detail.php?SYSTEM\\_ID=5](http://lis.parliament.go.th/index/system_detail.php?SYSTEM_ID=5)  
 [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. ]
- สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ. การปฏิบัติพิธีการศุลกากร สำหรับใบขน  
 สินค้าขาเข้าประเภท Green Line [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:  
<http://www.customs->

- [ccs.com/index.php?option=com\\_content&view=article&id=419%3A-green-line&catid=30%3A2010-02-12-10-59-45&lang=th](http://ccs.com/index.php?option=com_content&view=article&id=419%3A-green-line&catid=30%3A2010-02-12-10-59-45&lang=th) [เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2558]
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. สศอ.ชง 6 ยุทธศาสตร์ทุนอุตสาหกรรมไทย [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/semi-OInews3.doc](http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/semi-OInews3.doc) [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558]
- . อนาคตอุตสาหกรรมไทยภายใต้เงา FTA [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/Analysis-ThaiEconomi-FTA-03102548.doc> [เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2558.]
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). ความตกลงเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้า [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2SMEs/FAT%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%97%E0%B8%9A/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%95%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2-%E0%B8%AA%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B2/a077.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2558.]
- . ผลกระทบจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย (High-Impact Sectors) 6 สาขา [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White%20Paper/2554/2554-chapter-6.pdf](http://sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White%20Paper/2554/2554-chapter-6.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2558]
- สำนักพิทักษ์อัตราศุลกากร กรมศุลกากร. การจำแนกประเภทพิทักษ์อัตราศุลกากร&การวินิจฉัยพิทักษ์อัตราศุลกากรล่วงหน้า [ออนไลน์]. 2558. . แหล่งที่มา: [http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/3\\_5/49579A7EA369DBADBFB0B9AAF8A796E68](http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/3_5/49579A7EA369DBADBFB0B9AAF8A796E68) [เข้าถึงเมื่อ 7 สิงหาคม 2558. ]
- สำนักมาตรฐานนำเข้าส่งออกสินค้าทั่วไป กรมการค้าต่างประเทศ. เขตการค้าเสรี (FREE TRADE AREA : FTA) [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:



[http://www.dft.moc.go.th/eximcentre/technical/fta\\_th\\_cn.htm](http://www.dft.moc.go.th/eximcentre/technical/fta_th_cn.htm) [เข้าถึงเมื่อ 28 มิถุนายน 2558.]

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) อันดับที่ 100 อย่างเป็นทางการ [ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา: <http://www.thaigov.go.th/index.php/en/news-ministry/2012-08-15-09-16-10/item/92713> [เข้าถึงเมื่อ 19 มกราคม 2559]

ช. สุวรรณภาณุ. การอำนวยความสะดวกทางการค้า. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2548.

หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. บริการตรวจสอบข้อมูลล่วงหน้าก่อนนำเข้าสำหรับผู้ประกอบการ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [rss2.thaichamber.org/upload/P90-91%20sulkakorn.pdf](http://rss2.thaichamber.org/upload/P90-91%20sulkakorn.pdf) [เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2558]

องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. ประเมินสถานการณ์ SMEs [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <http://www.thai-aec.com/568#ixzz3VObkPO00> [เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2558]



INTERNATIONAL CONVENTION  
ON THE SIMPLIFICATION AND HARMONIZATION OF CUSTOMS PROCEDURES

CHAPTER 9

INFORMATION, DECISIONS AND RULINGS SUPPLIED BY THE CUSTOMS

A. INFORMATION OF GENERAL APPLICATION

9.1. Standard

The Customs shall ensure that all relevant information of general application pertaining to Customs law is readily available to any interested person.

9.2. Standard

When information that has been made available must be amended due to changes in Customs law, administrative arrangements or requirements, the Customs shall make the revised information readily available sufficiently in advance of the entry into force of the changes to enable interested persons to take account of them, unless advance notice is precluded.

9.3. Transitional Standard

The Customs shall use information technology to enhance the provision of information.

B. INFORMATION OF A SPECIFIC NATURE

9.4. Standard

At the request of the interested person, the Customs shall provide, as quickly and as accurately as possible, information relating to the specific matters raised by the interested person and pertaining to Customs law.

9.5. Standard

The Customs shall supply not only the information specifically requested but also any other pertinent information which they consider the interested person should be made aware of.

9.6. Standard

When the Customs supply information, they shall ensure that they do not divulge details of a private or confidential nature affecting the Customs or third parties unless such disclosure is required or authorized by national legislation.

9.7. Standard

When the Customs cannot supply information free of charge, any charge shall be limited to the approximate cost of the services rendered.

C. DECISIONS AND RULINGS

9.8. Standard

At the written request of the person concerned, the Customs shall notify their decision in writing within a period specified in national legislation. Where the decision is adverse to the person concerned, the reasons shall be given and the right of appeal advised.

9.9. Standard

The Customs shall issue binding rulings at the request of the interested person, provided that the Customs have all the information they deem necessary.

CHAPTER 10

APPEALS IN CUSTOMS MATTERS

A. RIGHT OF APPEAL

10.1. Standard

National legislation shall provide for a right of appeal in Customs matters.

10.2. Standard

Any person who is directly affected by a decision or omission of the Customs shall have a right of appeal.

10.3. Standard

The person directly affected by a decision or omission of the Customs shall be given, after having made a request to the Customs, the reasons for such decision or omission within a period specified in national legislation. This may or may not result in an appeal.

10.4. Standard

National legislation shall provide for the right of an initial appeal to the Customs.

10.5. Standard

Where an appeal to the Customs is dismissed, the appellant shall have the right of a further appeal to an authority independent of the Customs administrati

10.6. Standard

In the final instance, the appellant shall have the right of appeal to a judicial authority.

B. FORM AND GROUNDS OF APPEAL

10.7. Standard

An appeal shall be lodged in writing and shall state the grounds on which it is being made.

10.8. Standard

A time limit shall be fixed for the lodgement of an appeal against a decision of the Customs and it shall be such as to allow the appellant sufficient time to study the contested decision and to prepare an appeal.

10.9. Standard

Where an appeal is to the Customs they shall not, as a matter of course, require that any supporting evidence be lodged together with the appeal but shall, in appropriate circumstances, allow a reasonable time for the lodgement of such evidence.

## Advance Rulings

The WTO Agreement on Trade Facilitation includes in its Article 3 provisions on advance rulings.

With the aim of providing advance and predictable information to stakeholders in order to facilitate compliance with Customs requirements, a number of Customs administrations have already established a binding ruling programme, in accordance with the provisions of Standard 9.9 of the revised Kyoto Convention and the WCO recommendations and guidelines<sup>1</sup>.

The expression “binding ruling” (or “advance ruling”) generally designates the option for Customs to issue a decision, at the request of an economic operator planning a foreign trade operation, relating to the regulations in force. The main benefit for the holder is the legal guarantee that the decision will be applied at the moment of the importation or exportation.

Although tariff classification is the most common area for binding rulings, origin and valuation rulings are also common. With regard to tariff classification, for example, this system helps operators obtain the correct tariff classification for the goods they plan to import or export. This is clearly an important factor, given that the tariff heading of the goods determines the rate of the Customs duties as well as the application of the different legal provisions (import/export licenses, rules of origin, anti-dumping duties, security standards, etc.).

The use of such a ruling will also help importers and exporters in facilitating the clearance formalities for their goods and will consequently expedite the goods' release.

The basic elements of this procedure can be summarized as follows:

□ The request must supply the administration with all the information required (detailed description of the goods, information enabling the determination of the origin or the customs value of the goods, possible inclusion of samples, plans, various documents, etc.). Should the request contain inaccurate or incomplete information, the ruling based on such information could be revoked;

1 Recommendation (1996) on the introduction of programmes for binding pre-entry classification information; Recommendation (1998) on the improvement of Tariff Classification work and related infrastructure (Appendix, Part II); Technical Guidelines on Binding Origin Information; Practical Guidelines for Valuation Controls

- The ruling must be issued by the competent authority in writing within a specified period;
- The ruling is binding on the administration following its issue and is valid for a specified period. However, in some cases (issuing of a new regulation, amendment of the interpretation of the nomenclature at international level, etc.), this decision ceases to be valid. The ruling may also be made binding on the applicant;
- Only the holder of the binding ruling can call upon its application, provided that he/she demonstrates that the goods presented and the goods described in the decision correspond in every respect;
- These decisions are generally made public (except from confidential information) to ensure transparency and equality of treatment of operators as well as the uniform application of the regulations

RECOMMENDATION OF THE CUSTOMS CO-OPERATION COUNCIL\* ON THE  
INTRODUCTION OF PROGRAMMES FOR BINDING PRE-ENTRY CLASSIFICATION  
INFORMATION  
(18 June 1996)

THE CUSTOMS CO-OPERATION COUNCIL,  
NOTING that the Harmonized System has been widely adopted by countries and  
Customs or Economic Unions,  
NOTING that many Customs administrations have implemented or intend to  
implement programmes for binding pre-entry classification information on the basis  
of the Harmonized System,  
RECOGNIZING the benefits of programmes for binding pre-entry classification  
information in facilitating international trade, in particular, by ensuring certainty and  
predictability in the application of the Harmonized System,  
RECOGNIZING that such programmes are useful for promoting uniform classification in  
the Harmonized System,  
TAKING ACCOUNT of the advisability of replacing, by a Recommendation, the Council  
Resolution of 25 June 1991 on the introduction of pre-entry classification information  
programmes,  
RECOMMENDS that Members and Contracting Parties to the Harmonized System  
Convention take all appropriate action to introduce programmes for binding pre-  
entry classification information, as soon as possible, while respecting the basic  
principles set out in the Annex hereto, and  
REQUESTS Members and Contracting Parties to the Harmonized System Convention  
to notify the Secretary General of their acceptance of this Recommendation and of  
the date of its application. The Secretary General will transmit this information to  
Members and to Contracting Parties to the Harmonized System Convention.



## ANNEX

Basic principles of programmes for binding pre-entry classification information

1 Any person may make a request in writing to a duly designated authority for binding information on the classification of goods in the HS-based nomenclature in respect of an actually envisaged import or export operation. The request shall contain, in particular, a full description of the goods as well as any necessary additional details to enable their identification (brochures, samples, etc.) so that the authority is able to classify them.

\* "Customs Co-operation Council" is the official name of the World Customs Organization.

2. The information shall be communicated in writing to the applicant as soon as possible.

3. The information thus communicated is binding, in accordance with the terms set out therein, on the Customs authorities as against the holder of such information in respect of the tariff classification of goods in the country or Customs territory to which the issuing authority belongs, for at least one year from the date of issue, subject to paragraph 4 or 5.

4. The information may be annulled if it was given on the basis of incorrect or incomplete details provided by the applicant.

5. The information ceases to be valid (i) where it becomes incompatible with new tariff measures or judicial decisions taken by the national authority or by the Customs or Economic Union concerned or (ii) where the holder of such information is notified in writing of its withdrawal, revocation or amendment because of, for example, further details that have been obtained and which affect such information.

6. A period of grace may be provided under this programme with respect to paragraph 5

RECOMMENDATION OF THE CUSTOMS CO-OPERATION COUNCIL\* ON THE  
IMPROVEMENT OF TARIFF CLASSIFICATION WORK  
AND RELATED INFRASTRUCTURE (25 June 1998)

THE CUSTOMS CO-OPERATION COUNCIL,

NOTING that the Harmonized System has been widely adopted by countries and Customs or Economic Unions,

RECOGNIZING that correct and uniform application of the Harmonized System in an efficient manner would facilitate international trade and investment and promote compliance with fiscal and trade rules or laws,

RECOGNIZING that classification practices should be objective, predictable and transparent for ensuring voluntary compliance by the trade community,

REALIZING that achieving the above objectives requires well-defined and effective classification practices and infrastructure therefor,

RECOMMENDS that Member administrations, Contracting Parties to the Harmonized System Convention and Customs or Economic Unions, taking into account the elements of a good tariff classification work model set out at the Appendix hereto, take all appropriate steps to improve their Harmonized System classification work by

- (a) Establishing an adequate classification work infrastructure to carry out classification work in an efficient manner;
- (b) Carrying out classification work so as to facilitate international trade and investment and to ensure compliance with both fiscal and trade rules or laws with emphasis being placed on the pre-entry and post-clearance stages and not only on the declaration-processing stage;
- (c) Providing adequate training for Customs officers and the trade community, encouraging integrity and making classification-related information available to the public in order to enable Customs to achieve the above objectives;
- (d) Setting up appeal procedures satisfactory both to the Customs administration and to the trade community for the settlement of classification disputes,

And REQUESTS Member administrations, Contracting Parties to the Harmonized System Convention and Customs or Economic Unions to notify the Secretary General of their acceptance of this Recommendation and of the date of its application.

\* “Customs Co-operation Council” is the official name of the World Customs Organization.

#### APPENDIX Main elements of a good tariff classification work model Introduction

1. A good tariff classification work model is essential to promote correct and uniform classification of goods in the Harmonized System (HS). Such a model would facilitate international trade and investment and promote compliance with fiscal and trade rules or laws as well as equal treatment of all members of the trade community. This would result in, among other things, a reduction in losses to the revenue and to businesses due to misclassification.

2. Adequate classification work infrastructure at both headquarters and regional/local levels, including the establishment of a classification centre, is a prerequisite for achieving such objectives.

3. Classification work can be carried out at three different stages : pre-entry, declaration-processing and post-clearance stages. The determination of classification at the pre-entry stage and checking of classification at the post-clearance stage help reduce classification delays at the declaration-processing stage.

4. Appropriate appeals systems should be available to the trade community.

5. Adequate training in classification is a prerequisite for developing and maintaining good classification skills. Such training should assist Customs officers in achieving a high level of commitment and integrity when performing their duties.

6. Customs officials and the trade community should be provided with updated classification aids in order to ensure accurate and uniform classification. As more information is made available to the trade community, the level of voluntary compliance will improve.

#### Part I Classification infrastructure

7. Classification infrastructure consists of the offices or departments within a Customs administration or a Customs or Economic Union, responsible for determining

the classification of goods for the purposes of HS-based Customs tariffs and statistical nomenclatures.

8. It should be supported by an adequate number of classification experts with clearly defined functions and responsibilities. The experts should be provided with classification aids such as national tariffs, the HS Convention and Nomenclature, HS and/or national Explanatory Notes, Compendium of Classification Opinions, national classification rulings and guidelines and a classification database. In a modern Customs environment, the classification aids are made available on a computer terminal to officers involved in classification work (e.g., the HS Commodity Data Base). Headquarters and classification centre

9. The classification work may be co-ordinated by the headquarters. This co-ordination function may be performed, for example, through a classification committee composed of appropriate members. The committee may invite comments from the trade community and government departments interested in classification matters. Ad hoc meetings could be held frequently within the department to discuss classification questions.

10. A classification centre that is responsible for ensuring the correct and uniform classification of merchandise throughout the importing country or the Customs or Economic Union may also be established at the headquarters' level. The centre may, among its other duties, provide useful guidance to the classification officers in the field. It may also act as a technical advisory body to higher-level management (and, if appropriate, to the classification committee) on classification matters, particularly on the settlement of classification disputes. At the headquarters' level, the following functions may be performed :

(a) Examining classification questions referred by the regional or local offices, as well as pre-entry classification requests from the trade community and issuing classification rulings for uniform application throughout the country or Customs or Economic Union.

- (b) Updating the national tariffs and complementary classification-related publications.
- (c) Preparing and updating centralized information (including a database) on tariff classification matters and disseminating it to the field offices and to the trade community.
- (d) Publishing binding tariff information or other tariff classification data for the information of the public and the trade community.
- (e) Serving as a liaison with the WCO and the HS Committee, and facilitating the implementation of the HS Committee's classification decisions.
- (f) Maintaining contacts with other Customs administrations and Customs or Economic Unions on classification matters.
- (g) Co-ordinating with other government departments and agencies on tariff, statistical and other nomenclature related matters.
- (h) Maintaining contacts with manufacturers, scientific institutions, universities, etc. to keep abreast of developments in technology and changes in patterns of international trade.
- (i) Co-ordinating training activities on the HS.

11. At the headquarters' level (including the classification centre), centralized information (such as a database) on suspected or known classification fraud, or on goods for which misclassification frequently occurs, may be kept to assist the field officers with risk management. In many administrations, however, the responsibility for gathering, analysing and disseminating intelligence and information to field units is carried out by an independent unit or agency at the headquarters' level. Such a unit or agency has overall responsibility for collecting intelligence and conducting investigations of suspected or alleged Customs offences (including commercial fraud) and consulting with other Customs administrations and regional or international organizations on these matters.

12. In a Customs or Economic Union, regional classification centres may be established at the headquarters of the individual members for co-ordinating the classification work between the field offices and the headquarters of the Union.

#### Regional or local classification offices

13. At the regional level of the Customs organization or at major Customs offices, where the actual tariff classification of goods takes place on importation or exportation, the following units may be established :

- (a) A classification unit composed of classification experts to give advice to declaration- processing units, to issue pre-entry classification information at the request of the trade community, and to serve as a liaison with the headquarters or classification centre.
- (b) Declaration-processing units which handle routine tariff classification work. In major Customs offices, such units may be organized on the basis of industry sectors or HS Chapters. Where classification disputes or problems occur, the entry-processing units should refer the matter to a classification unit for advice or a ruling (which may, in turn, decide to refer the matter to headquarters or the classification centre).
- (c) Risk assessment units which should help target suspect or high-risk declarations on tariff classification fraud or help target goods for which misclassification frequently occurs. This might be achieved by, for example, marking high-risk commodity categories, screening the cargo manifests, gathering intelligence, keeping surveillance, keeping importers' profiles, etc. and alerting the declaration-processing units or post-clearance audit units. The risk assessment function may be centralized at headquarters' level for higher efficiency.
- (d) Post-clearance audit units. These units may be established in order to check classifications on the basis of risk assessment or random selection. Audits may be carried out in the Customs offices or at importers' or exporters' premises. Audits may be more effectively performed at an importer's or exporter's premises because the records and operations of the company can be more easily and comprehensively examined. These audits may include checking and comparing the classification of a company's goods cleared by any Customs office. Reviewing all the importing and

exporting activities of a given company will increase the probability of detecting possible Customs offences.

#### Part II Classification procedure

14. The classification of goods is one of the basic requirements in Customs procedures and in international trade and investment. This is a specialized job requiring expertise and involving various aspects such as checking of Customs declarations and other relevant documents, examination of goods, laboratory analysis, referring to technical literature and classification aids. However, delays in clearance of goods on account of classification should be minimized to the extent possible for facilitating international trade and investment.

15. Therefore, a combination of all the three following procedures is recommended in order to achieve a balance between trade facilitation and compliance. In all these cases, consultation between Customs and the economic operator as well as reference to competent technical bodies for advice (e.g., Customs laboratory, experts in the industry) should be encouraged.

#### Pre-entry classification\*

(a) Pre-entry classification should be furnished in the Customs administration (headquarters, classification centre, regional or local office). The number of authorities having the ability to issue binding classification information may be limited to ensure uniform classification.

(b) Details of pre-entry classification information issued should be included in a centralized database so as to enable checking by others (headquarters, classification centre or other regional/local offices) and thus avoid issuance of conflicting information on the same product by different offices.

(c) Binding classification information is highly desirable, and ideally it should be issued within a prescribed time and should remain valid for a specific period unless found to be incorrect, altered or withdrawn. It is also highly desirable to institute a procedure for delayed application of a change or modification of a ruling for the recipient of the original ruling who has satisfactorily demonstrated that it has relied on the original to its detriment.

(d) It is highly desirable that any pre-entry or binding classification information (or ruling) issued to an importer or prospective importer or an exporter should also be published in order to provide guidance to the general public on the classification of similar or related merchandise.

#### Declaration-processing stage classification

16. A 100 % classification check at this stage may cause delays and interfere with facilitation of trade. It is therefore recommended to :

- (a) introduce selectivity on the basis of risk management and/or suspect declarations and/or of the random selection method;
- (b) refer classification doubts or problems to tariff classification experts (headquarters, classification centre or regional/local classification units);
- (c) consult the declarant before a change of tariff classification is effected by Customs;
- (d) allow the declarant to amend classification mistakes with or without fine;
- (e) leave time-consuming tariff classification checks to the post-clearance stage provided that an appropriate security measure is taken to avoid losses of revenue or non-compliance with trade regulations.

#### Post-clearance stage classification

17. Post-clearance audits may be carried out :

- (a) to check tariff classifications where no checks were performed at the declaration- processing stage;
- (b) to correct any classification mistakes made at the declaration-processing stage;
- (c) to check possible classification fraud;

\* Note : See also the Recommendation of the Customs Co-operation Council on the introduction of Programmes for Binding Pre-entry Classification Information (18 June 1996).



either in Customs offices or at importers' or exporters' premises on the basis of risk management, random selection method or both.

### Part III Dispute settlement

18. Classification disputes with the trade community can arise at various stages such as the pre-entry classification, the declaration-processing stage or the post-clearance stage. An appropriate mechanism for consultation between the trade community and the Customs Administration should reduce such disputes to a great extent. Therefore, a combination of consultation and formal appeal procedures is recommended for settlement of classification disputes. Speedy, objective and efficient handling of the matter is important in the case of departmental procedures.

(a) Consultation procedure : This is applicable within the Customs department at any of the pre-entry, declaration-processing or post-clearance stages. If appropriate, the responsible unit or office should consult with the importer or exporter on points requiring clarification and convey to him or her its preliminary findings on classification of the merchandise under consideration. If the importer or exporter disagrees with the preliminary findings, he/she should be given a reasonable opportunity to present, within a reasonable time, all relevant information and arguments (both orally and in writing), before a final decision is taken on the classification of the merchandise. A final decision should be appealable under the formal appeal procedure.

(b) Formal procedure : The formal appeal procedure should be clearly outlined, and the legal requirements and procedures should be explained to the trade community, if so requested. The first appeal may be to a designated departmental authority whereas the second appeal or further appeals should be to independent judicial authorities. The headquarters or classification centre should provide all necessary background or technical information at its disposal to such an authority, if so requested by the authority.

19. When a dispute is handled within the Customs administration, a unit or officer which is different from the original unit or officer processing the declaration should handle the matter.

#### Part IV Training and other aspects Training

20. Training is indispensable for the staff in any organization for the development of necessary skills. Soundly based classification training, in addition to training in other related areas of Customs control, should be provided to the staff assigned to tariff classification work. The course content should include the HS Convention, the structure of the HS, classification principles, detailed analysis of HS Chapters, case studies on classification, HS Committee decisions, classification rulings, possible areas of classification fraud, Customs laboratory analysis, etc., to the extent possible or appropriate. Basic and on-the-job training courses should be designed to meet the needs of the Customs administration.

21. The responsibility for organizing the training courses should be with the departmental training division or institute and the course content should be designed in consultation with classification experts at the headquarters and/or classification centre. Ideally, the training should be given by experienced trainers who are specialized in classification. Training materials should include national tariffs, the HS Training Modules, the HS Explanatory Notes and other complementary HS publications and other relevant Customs laws and regulations. The Customs may also provide classification training to the trade community.

#### Integrity

22. Integrity of the Customs staff engaged in classification work is vital for the successful maintenance of an effective classification infrastructure and for the efficiency of tariff classification work. Though no simple rules can be prescribed to inculcate commitment to work and integrity, a great deal can be achieved by training, and providing incentives for good work, and providing maximum transparency in tariff classification work.

#### Publishing information

23. Providing the necessary and accurate information on tariff classification matters to the trade community and public is very important for enhancing the efficiency of Customs work. All relevant classification aids, rules, regulations, guidelines, binding tariff information and other relevant details concerning tariff classification should be published, due account being taken of confidential information. This could be in the form of priced publications, official gazettes, bulletins, notices or, if appropriate, through an electronic information system such as Internet. Regulatory changes affecting tariff classification should be made available to public before implementation. There may be a public relations mechanism where the trade community and the public can obtain information and clarification without delay



GUIDELINES ON  
TARIFF CLASSIFICATION WORK AND RELATED INFRASTRUCTURE  
WORLD CUSTOMS ORGANIZATION JUNE 2012

ANNEX III: TECHNICAL GUIDELINES ON BINDING TARIFF INFORMATION

Introduction

1. The Customs tariff nomenclatures of more than 200 countries and Customs or economic unions are based on the WCO Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) Convention.
2. The need for trade facilitation and uniform interpretation and application of the Harmonized System is stipulated in the HS Convention itself, in the Council Recommendation on the Introduction of Programmes for Binding Pre-entry Classification Information (June 18, 1996), and two years later – a comprehensive Recommendation on the Improvement of Tariff Classification Work and Related Infrastructure (June 25, 1998).
3. The key objective of pre-entry tariff classification programmes is to establish procedures for information on the classification of commodities prior to their importation, thus adding certainty and predictability to international trade and helping traders to make sound business decisions based on legally binding rulings.
4. The technical guidelines below are aimed at providing the relevant bodies with assistance in the practical implementation and application of binding pre-entry classification information programmes, in line with the principles recommended by the WCO. The guidelines are not binding and do not seek to challenge procedures already established or to be established by some Members.

Definition and scope

5. For the purposes of these technical guidelines :
  - (a) binding tariff information means a binding official decision issued by a competent authority which provides the applicant with an assessment of the classification of goods in the Customs tariff nomenclature of the respective country or Customs territory prior to an import or export transaction, for a specified period;

- (b) the competent authority means the Customs administration that is responsible for the administration of Customs laws and regulations;
- (c) applicant means an importer, exporter, producer or any person with a justifiable cause who has applied to a competent authority for binding tariff information.

#### Application for binding tariff information

6. An application for binding tariff information shall be made in writing to a competent authority and relate to only one type of good and may be made by means of a form conforming to the example shown in the Appendix, if available.

7. An application for binding tariff information shall contain all necessary information reasonably required to process a request for assessment of the classification including:

- (a) the name and address of the applicant;
  - (b) a detailed description of the goods permitting their identification and the determination of their classification in the Customs tariff nomenclature;
  - (c) the composition of the goods (where the classification depends on it);
  - (d) any samples, photographs, plans, catalogues, copies of technical literature, photographs, brochures, laboratory analysis results or other documents that may assist in determining the correct classification of the goods in the Customs tariff nomenclature; and
  - (e) the classification of goods envisaged;
  - (f) any information to be treated as confidential, whether in relation to the public or the administrations;
  - (g) an indication by the applicant whether, to his knowledge, binding tariff information for goods identical or similar to those referred to under subparagraph (c) has already been applied for or issued.
8. On receipt of the application, the competent authority shall:
- (a) notify the applicant that the request has been received; and

(b) ask the applicant to supply additional information where the competent authority considers that the application does not contain all the information required to give an informed opinion.

9. Any application for binding tariff information may be withdrawn by the applicant submitting it at any time before the issuance of binding tariff information by a competent authority.

#### Issuance of binding tariff information

10. Binding tariff information shall be issued as soon as possible but no later than 30 days after receipt of an application for the binding tariff information, provided that all necessary elements have been submitted.

11. Binding tariff information shall be issued in writing to the applicant with:

- (a) an indication of what particulars will be treated as confidential; and
- (b) a notification of the right of review and appeal of the binding tariff information.

#### Declining and postponing of issuance of binding tariff information

12. The issuance of binding tariff information may be declined or postponed where the applicant fails to provide additional information requested under paragraph 8 within the period specified.

13. The issuance of binding tariff information may be declined where a good is the subject of a classification verification process or any instance of review or appeal.

#### Effect of binding tariff information

14. Binding tariff information shall be binding, in accordance with the terms set out therein, on the authority that issued the binding tariff information and may be binding on the person to whom the binding tariff information was issued.

15. Binding tariff information shall be effective from the date on which it is issued. Binding tariff information shall specify the date until which it remains valid.

16. Binding tariff information shall be applied only with respect to goods that are imported or exported on or after the effective date of the binding tariff information and are the subject of the binding tariff information.

17. Binding tariff information may be used in respect of a particular good only where it is established to the satisfaction of the authority that the good in question and the circumstances determining its classification conform in all respects to those described in the binding tariff information.

18. The information shall remain valid for at least one year from the date of its issuance, subject to paragraph 19 or 22.

#### Annulment of binding tariff information

19. Binding tariff information may be annulled if it was given on the basis of incorrect or incomplete information provided by the applicant.

20. Where, pursuant to paragraph 19, binding tariff information is annulled, the person to whom the binding tariff information was issued shall be notified of the annulment.

21. An annulment of binding tariff information takes effect from the date on which the binding tariff information was issued.

#### Modification and revocation of binding tariff information

22. Binding tariff information may be modified or revoked, for example :

- (a) if the binding tariff information was based on an error;
- (b) if there is a change in the material facts or circumstances on which the binding tariff information was based; or
- (c) if there is a change in law or judicial decision with which the binding tariff information becomes incompatible.

23. Where, pursuant to paragraph 22, binding tariff information is modified or revoked, the person to whom the binding tariff information was issued shall be notified of:

- (a) any modification or revocation of the binding tariff information;
- (b) the effective date of the modification or revocation; and
- (c) the reason for the modification or revocation.

#### Effect of modification and revocation

24. A modification or revocation of binding tariff information shall be effective:

- (a) from the date on which the modification or revocation is issued; and
- (b) until such date as may be specified in the notice given.

25. Subject to paragraph 26, a modification or revocation of binding tariff information shall be applied only with respect to goods that are imported or exported on or after the effective date of modification or revocation and are the subject of the binding tariff information.

Retroactive or postponed application of modification and revocation

26. A modification or revocation of binding tariff information may be applied with respect to goods that are imported or exported before the effective date of modification or revocation and are the subject of the binding tariff information where the modification or revocation is:

- (a) to the detriment of the person to whom the binding tariff information was issued and that person has not acted in accordance with the terms and conditions of the binding tariff information; or
- (b) to the benefit of the person to whom the binding tariff information was issued.

27. The effective date of a modification or revocation of binding tariff information shall be postponed if the person to whom the binding tariff information was issued demonstrates that he has relied on that binding tariff information in good faith and that the modification or revocation is to his detriment.

28. Postponement made under paragraph 27 shall be notified to the person to whom the binding tariff information was issued.

Review and appeal

29. Any applicant who has received binding tariff information from a competent authority may request a review and lodge an appeal regarding that binding tariff information, including any modification, revocation or annulment of it.

30. The right of review and appeal referred to in paragraph 29 shall include access to judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the binding tariff information, which can affect the modification or reversal of the binding tariff information.



#### Publication and confidentiality

31. Subject to paragraph 32, binding tariff information may be made publicly available, including via the Internet.

32. All information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of binding tariff information shall be treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

#### TECHNICAL GUIDELINES ON BINDING ORIGIN INFORMATION

##### Introduction

1. The WTO Agreement on Rules of Origin requires WTO Members to ensure that:

(a) upon the request of an exporter, importer or any person with a justifiable cause, assessments of the origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days<sup>1</sup> after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted; and

(b) such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the rules of origin, under which they have been made remain comparable.

2. Articles 2 and 3 of Part II of the WTO Agreement on Rules of Origin contain the obligation to provide origin assessments in the context of non-preferential rules of origin. The same obligation is also to be found in the context of preferential trade within the provisions of the Common Declaration with Regard to Preferential Rules of Origin in Annex II to the WTO Agreement on Rules of Origin.

3. Based on the WTO Agreement on Rules of Origin, these non binding technical guidelines are aimed at helping the relevant bodies to enhance overall understanding of binding origin information and providing them with assistance in the

practical implementation and application of binding origin information without challenging procedures already established or to be established by some Members.

#### Definition and Scope

4. For the purposes of these technical guidelines:

- (a) binding origin information means a binding official decision issued by a competent authority which provides the applicant with an assessment of the origin prior to an import or export transaction, for a specified period;
- (b) the competent authority means the customs administration that is responsible for the administration of customs laws and regulations;
- (c) applicant means an importer, exporter, producer or any person with a justifiable cause who has applied to a competent authority for binding origin information.

5. Binding origin information may be applied for preferential or non-preferential purposes.

#### Application for Binding Origin Information

6. An application for binding origin information shall be made in writing to a competent authority and relate to only one type of goods and one set of circumstances conferring origin and may be made by means of a form conforming to the example shown in the Appendix, if available.

1 In respect of requests made during the first year from the date of entry into force of the WTO Agreement, Members shall only be required to issue these assessments as soon as possible.

7. An application for binding origin information shall contain all necessary information reasonably required to process a request for assessment of the origin including:

- (a) the name and address of the applicant;
- (b) the applicable legal basis, i.e., stating whether the binding origin information required is for preferential or non-preferential purposes;
- (c) a detailed description of the goods and their tariff classification;

- (d) the composition of the goods and any methods of examination used to determine this, as necessary;
- (e) the conditions enabling origin to be determined, the materials used and their origin, tariff classification, corresponding values and a description of the circumstances (rules on change of tariff heading, value added, description of the operation or process, or any other specific rule) enabling the conditions in question to be met; in particular the exact rule of origin applied shall be mentioned;
- (f) the country of origin envisaged for the goods;
- (g) any samples, photographs, plans, catalogues or other documents available on the composition of the goods and their component materials and which may assist in describing the manufacturing process or the processing undergone by the materials;
- (h) any information to be treated as confidential, whether in relation to the public or the administrations;
- (i) an indication by the applicant whether, to his knowledge, binding origin information for goods or materials identical or similar to those referred to under subparagraphs (c) or (e) have already been applied for or issued.

8. On receipt of the application, the competent authority shall:

- (a) notify the applicant that the request has been received; and
- (b) ask the applicant to supply additional information where the competent authority considers that the application does not contain all the information required to give an informed opinion.

9. Any application for binding origin information may be withdrawn by the applicant submitting it at any time before the issuance of binding origin information by a competent authority.

#### Issuance of Binding Origin Information

10. Binding origin information shall be issued as soon as possible but no later than 150 days after receipt of an application for the binding origin information provided that all necessary elements have been submitted.

11. Binding origin information shall be issued in writing to the applicant with:
  - (a) an indication of what particulars will be treated as confidential; and
  - (b) a notification of the right of review and appeal of the binding origin information.

#### Declining and Postponing of Issuance of Binding Origin Information

12. The issuance of binding origin information may be declined or postponed where the applicant fails to provide additional information requested under paragraph 8 within the period specified.

13. The issuance of binding origin information may be declined where a good is the subject of an origin verification process or any instance of review or appeal.

#### Effect of Binding Origin Information

14. Binding origin information shall be binding, in accordance with the terms set out therein, on the authority that issued the binding origin information and may be binding on the person to whom the binding origin information was issued.

15. Binding origin information shall be effective from the date on which it is issued. Binding origin information shall specify the date until which it remains valid.

16. Binding origin information shall be applied only with respect to goods that are imported or exported on or after the effective date of the binding origin information and are the subject of the binding origin information.

17. Binding origin information may be used in respect of a particular good only where it is established to the satisfaction of the authority that the good in question and the circumstances determining its origin conform in all respects to those described in the binding origin information.

18. Binding origin information shall remain valid for three years from the date of issuance of the binding origin information, subject to paragraph 19 or 22.

#### Annulment of Binding Origin Information

19. Binding origin information may be annulled if it was given on the basis of incorrect or incomplete information provided by the applicant.

20. Where, pursuant to paragraph 19, binding origin information is annulled, the person to whom the binding origin information was issued shall be notified of the annulment.

21. An annulment of binding origin information takes effect from the date on which the binding origin information was issued.

#### Modification and Revocation of Binding Origin Information

22. Binding origin information may be modified or revoked, for example:

- (a) if the binding origin information was based on an error;
- (b) if there is a change in the material facts or circumstances on which the binding origin information was based; or
- (c) if there is a change in law or judicial decision for which the binding origin information becomes incompatible with.

23. Where, pursuant to paragraph 22, binding origin information is modified or revoked, the person to whom the binding origin information was issued shall be notified of:

- (a) any modification or revocation of the binding origin information;
- (b) the effective date of the modification or revocation; and
- (c) the reason for the modification or revocation.

#### Effect of Modification and Revocation

24. A modification or revocation of binding origin information shall be effective:

- (a) from the date on which the modification or revocation is issued; and
- (b) until such date as may be specified in the notice given.

25. Subject to paragraph 26, a modification or revocation of binding origin information shall be applied only with respect to goods that are imported or exported on or after the effective date of modification or revocation and are the subject of the binding origin information.

#### Retroactive or Postponed Application of Modification and Revocation

26. A modification or revocation of binding origin information may be applied with respect to goods that are imported or exported before the effective date of

modification or revocation and are the subject of the binding origin information where the modification or revocation is:

(a) to the detriment of the person to whom the binding origin information was issued and that person has not acted in accordance with the terms and conditions of the binding origin information; or

(b) to the benefit of the person to whom the binding origin information was issued.

27. The effective date of a modification or revocation of binding origin information shall be postponed if the person to whom the binding origin information was issued demonstrates that he has relied on that binding origin information in good faith and that the modification or revocation is to his detriment.

28. Postponement made under paragraph 27 shall be notified to the person to whom the binding origin information was issued.

Review and appeal

29. Any applicant who has received binding origin information from a competent authority may request a review and lodge an appeal regarding that binding origin information, including any modification, revocation or annulment of it.

30. The right of review and appeal referred to in paragraph 29 shall include access to judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the binding origin information, which can effect the modification or reversal of the binding origin information.

Publication and Confidentiality

31. Subject to paragraph 32, binding origin information may be made publicly available, including via the Internet.

32. All information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of binding origin information shall be treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings

#### 4. DEVELOPING AN EFFECTIVE VALUATION CONTROL PROGRAMME

A comprehensive and effective valuation control programme will involve controls carried out at three key stages; pre-clearance, at the border and post-clearance. The objective should be to achieve a balanced control programme, based on these stages, which is appropriate for the country in question.

##### a. Pre-clearance stage

At the pre-clearance stage, advance information can be obtained on imminent cargo arrivals via shipping manifests and other sources. This data can be analyzed by risk analysis teams who can make preliminary targeting selections. Typically, however, limited information is available at that stage to enable detailed checks regarding valuation or classification of the imported goods.

##### Advance rulings

##### Background

The provision of advice and guidance to commercial operators, prior to the arrival of imported goods, is an important part of an effective Customs compliance programme. The trader gets the benefit of greater certainty regarding anticipated duty liability and it reduces the likelihood of Customs' interventions, leading to swifter clearance of goods. Customs also benefit from having advance knowledge of anticipated importations which is useful for risk management purposes.

Advice can be of a general nature or specific and be binding or non-binding.

Advance rulings are normally binding on both the Customs authorities and on the person who gets the ruling.

The concept of advance rulings is well established in many countries, primarily in regard to determination of tariff classification and entitlement to preferential origin. Tariff classification rulings are the most common; based on information provided by the importer, Customs can examine relevant trade literature and a sample of the goods and determine the appropriate classification. In some cases, advice from an independent industry specialist may be required. Ultimately, a decision can be made which can be expressed and defined in terms of the relevant Harmonized System

code number and will apply to all consignments of the same product, made to the same specifications, etc.

Less common to date is the provision of advance rulings for Customs valuation purposes; this is possibly because the concept is less easy to define and economic operators and Customs administrations may not have recognized the benefits. Unlike rulings for tariff classification, which cover goods whose characteristics are durable and usually stable over time, a Customs value, even for the same goods, will vary from one consignment to the next, due to changes in the nature of the transactions. Also, there can be many different elements to consider when determining the Customs value (e.g. Article 8 adjustments such as selling commissions and royalties) which may exist for certain transactions but not for others, even when the same goods are traded between the same parties. Nevertheless, discussions concerning the benefits and desirability of providing advance rulings for valuation purposes have taken place in a number of fora. Furthermore, unlike the Harmonized System

Convention, the WTO Valuation Agreement does not contain General Rules for the interpretation of that Agreement.

The Revised Kyoto Convention also makes reference to the provision of rulings and decisions by Customs; extract as follows:

As a practical approach, it is possible to consider the provision of a ruling or advice on specific aspects of a Customs value, which will often meet the needs of the commercial operator. In other words, the ruling will not confirm the actual Customs value of a particular consignment but will indicate the treatment to apply on a certain element of the Customs value. A few examples are given below:

- Is a particular royalty or license fee, paid in association with an importation, includable in the Customs value under Article 8.1 (c) of the Agreement?
- Is a commission paid to an agent or broker deemed to be a buying or selling commission under Article 8.1 (a)?
- In a situation where multiple sales have taken place, which transaction is considered to meet the criteria of Article 1.1 for the imported goods?



- In a situation where buyer and seller are related within the meaning of Article 15 of the Agreement, has the price been influenced by the relationship?
- Where a transaction value cannot be applied (e.g. in the absence of a sale), which alternative method is appropriate to use?

Each of these examples can be significant in determination of the importer's duty liability and hence important for financial planning purposes. Based on Customs' decision, the trader will then have the certainty that, as long as the information provided is correct and up to date, Customs will treat that element of the Customs value in the manner stated in the advice.

Based on the practices of a number of administrations who have developed systems for providing advance valuation rulings, the following guidance is given:

General recommended procedures

- An advance ruling is normally given in the form of a written statement issued by Customs that interprets and applies Customs laws and regulations to a specific set of facts about a prospective transaction
- Rulings are more effective if they are binding on both Customs and the importer
- Customs should examine all relevant information provided (see below) and request more if not sufficient. A response can then be given as appropriate; for example, based on the information provided, the element in question is/is not considered as part of the Customs value under the relevant provision in national legislation. The advice should make clear that the ruling will be invalid if any relevant particular changes
- In some cases Customs may seek advice from experts, if such expertise is required
- In order for a ruling to remain valid, the applicant should give notice of a change in status of transactions on which a ruling has been obtained (e.g. a variation to the terms and conditions of sale etc.). On request, Customs may then review and update or renew the ruling as necessary

- The applicant should attach a copy of the ruling to applicable entry documents (or quote an appropriate reference if submitting electronically)
  - An advance ruling is given on the assumption that the information provided is accurate and complete. Customs may verify the facts of an actual transaction at the time of importation to ensure they are the same as those on which the decision was based
  - The Customs administration should advise that they may modify or revoke rulings that are found to be in error or no longer valid in accordance with the official position of the Customs administration
  - Reasonable time frames should be established for Customs to respond to requests for rulings, and the length of time those rulings will remain valid (unless otherwise amended or revoked)
  - A legal basis or administrative arrangement should be established governing the request and issuance of rulings, including the right to an appeal or a review of the ruling, based on national practices
  - The issue of rulings may be centralized or decentralized, however some Members have found that a centralized system is more effective and provides more consistent outcomes
  - Regardless of whether rulings are issued centrally or regionally, all rulings should be applicable throughout the Customs territory and be made available to all Customs offices responsible for valuation controls. It is recommended that a searchable database of rulings is developed for this purpose and management controls be established
  - Subject to national decision, rulings may be published on the Customs website for easy reference by the importing public, duly respecting confidentiality considerations and deleting reference to specific parties of the transaction
  - Typically, no fees are charged for providing rulings
- Suggested information to be provided when requesting a Customs value ruling
- A complete statement of all relevant facts relating to the transaction(s), including:

- Background facts such as names, addresses and other identifying information of all interested parties
  - Description of the nature of the transaction(s), (contract, terms of sale, etc.)
  - Any relationship between the parties
  - Specific information, depending on the issue in question. For example, if the issue is whether the commission paid by the buyer is a buying or selling commission (or whether an agency relationship exists), all details and documentation pertaining to the roles of the parties and the payment of the commission would need to be submitted. If the issue concerns a royalty payment potentially includable under Article 8.1 (c), the license agreement and sales contract should be presented along with other relevant information
  - If the question or questions presented in the ruling request directly relate to matters set forth in any invoice, contract, agreement, or other document, a copy of the document(s) should be submitted with the request
  - Any other information relevant to determination of the value under the Agreement
- Additional information
- A statement that there are, to the best of the importer's knowledge, no issues concerning the transaction(s) for which a ruling is sought pending before any Customs offices or ports of entry or before any court
  - Whether advice has been previously sought from Customs concerning the transaction(s) for which a ruling is sought, and if so, then from whom and what advice was given, if any
  - The applicant may also state their own opinion or position in the ruling request, which may be taken into account

A standard application form may be devised to assist applicants in providing all relevant data. In the absence of pertinent facts or information, the applicant should be advised accordingly and be given a reasonable time frame to supply such data.

b. Balancing frontier and post-importation checks

Traditionally, Customs controls have been conducted at the frontier; Customs declarations are lodged by agents/brokers and Customs decide whether to conduct documentary checks and/or physical examinations before releasing the goods.

Documentary and physical checks should be conducted on the basis of targeted risk-profiling. Physical examinations can be useful where goods descriptions on the Customs entry are vague or incomplete but otherwise have limited use for Customs valuation purposes.

At the time of clearance, Customs have a limited amount of documentary information available to them: typically an invoice, bill of lading and ship's manifest. Effective valuation controls require access to an importer's books and records which are not available at the time of clearance. Documentation relating to other payments which may be includable in the Customs value, such as agency and royalty agreements, is also unlikely to be available. Furthermore, Customs' contact at the clearance point is normally with the broker/clearing agent who is acting on behalf of the importer. An agent should be well-versed in Customs procedures and be able to provide the minimum documentary requirements to support a Customs declaration. However, further detailed enquiries concerning Customs valuation will inevitably only be answerable by the importer. A further consideration is that time is limited to conduct such checks when goods are awaiting Customs clearance.

These limitations do not exist in the post-importation environment, which is why PCA is the optimum mode of valuation control, wherever feasible.

PCA also enables Customs to examine the backgrounds to multiple consignments simultaneously, which is more cost-effective than examining individual consignments. Detailed information on implementing and conducting PCA can be found in the WCO Guidelines for Post Clearance Audit (Volume 1 and Volume 2).

It is recognized, however, that PCA is not effective in all cases, particularly in respect of the informal trade sector. See Section 5 a), Informal trade sector.

There are pros and cons for both border and post-import controls. The following table was collated from Members' views expressed at a number of WCO events and workshops:



## ASEAN TRADE IN GOODS AGREEMENT

## Article 62 Advance Rulings

1. Each Member State, through its customs authorities and/or other relevant authorities, shall, to the extent permitted by its respective laws, regulations and administrative determinations, provide in writing advance rulings on the application of a person described in paragraph 2(a) of this Article, in respect of the tariff classification, questions arising from the application of the principles of Customs Valuation Agreement and/or origin of goods.
2. Where available, each Member State shall adopt or maintain procedures for advance rulings, which shall:
  - (a) provide that an importer in its territory or an exporter or producer in the territory of another Member State may apply for an advance ruling before the importation of goods in question;
  - (b) require that an applicant for an advance ruling provide a detailed description of the goods and all relevant information needed to process an application for an advance ruling;
  - (c) provide that its customs authorities may, at any time during the course of evaluation of an application for an advance ruling, request that the applicant provide additional information within a specified period;
  - (d) provide that any advance ruling be based on the facts and circumstances presented by the applicant, and any other relevant information in the possession of the decision-maker; and
  - (e) provide that an advance ruling be issued to the applicant expeditiously, within the period specified in each Member State's respective laws, regulations or administrative determinations.
3. A Member State may reject requests for an advance ruling where the additional information requested in accordance with paragraph 2(c) of this Article is not provided within a specified time.

4. Subject to paragraphs 1 and 5 of this Article and where available, each Member State shall apply an advance ruling to all importations of goods described in that ruling imported into its territory for three (3) years from the date of that ruling, or such other period as specified in that Member State's respective laws, regulations or administrative determinations.

5. A Member State may modify or revoke an advance ruling upon a determination that the ruling was based on an error of fact or law (including human error), the information provided is false or inaccurate, there is a change in its law consistent with this Agreement, or there is a change in a material fact, or circumstances on which the ruling was based.

6. Where an importer claims that the treatment accorded to an imported good should be governed by an advance ruling, the custom authorities may evaluate whether the facts and circumstances of the importation are consistent with the facts and circumstances upon which an advance ruling was based.

#### Article 69 Review and Appeal

1. Each Member State shall ensure that any person, in its territory, being aggrieved by any customs decision pertinent to this Agreement have access to administrative review within the customs authorities that issued the decision subject to review or, where applicable, by the higher authority supervising the administration and/or judicial review of the determination taken at the final level of administrative review, in accordance with the Member State's law.

2. The decision on appeal shall be given to the appellant and the reasons for such decision shall be provided in writing.

ที่ กค 0518/ว ๗๑

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก กอง และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อทราบ

๒3 กุมภาพันธ์ 2553

(นางมนทิรา เชิดชู)

ผู้ช่วยเจ้าพนักงานการกรม ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมศุลกากร

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๒3 /2553

(นายชุตินันท์ วรรณผล)

เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของของที่นำเข้าล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ และให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 อธิบดีกรมศุลกากรจึงให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ 54/2551 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2551 เสียทั้งสิ้น และใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ 1 การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่มีความประสงค์จะนำของเข้า ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

ข้อ 2 การยื่นคำร้อง

ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้าล่วงหน้า สามารถยื่นคำร้องได้ 2 กรณี ดังนี้

2.1 กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้าล่วงหน้า โดยมีเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงว่าจะมีการนำของเข้า คือ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ต้องยื่นคำร้องขอไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร

2.2 กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้าล่วงหน้า โดยไม่มีเอกสารตามข้อ 2.1

/ทั้ง 2 กรณี...



ทั้ง 2 กรณี ต้องยื่นคำร้อง ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 1) ที่สำนักพิทักษ์ตราสัญลักษณ์  
พร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบ ดังต่อไปนี้

(1) คำร้องขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า 1 ฉบับใช้สำหรับสินค้า 1 ชนิด  
หากมีจำนวนสินค้ามากกว่า 1 ชนิด ให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

(2) รายละเอียดของสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า  
พร้อมเอกสารประกอบอื่นๆ เช่น

- ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ชื่อ
- คุณลักษณะเฉพาะของสินค้า
- ส่วนผสม
- สูตรการผลิต
- โครงสร้างทางเคมี
- กรรมวิธีการผลิต
- ลักษณะการทำงาน
- การใช้ประโยชน์
- ลักษณะการบรรจุหีบห่อ
- ตัวอย่าง
- ภาพถ่าย
- แคลคูลัส
- ผลวิเคราะห์
- ข้อมูลประเภทพิกัดเกี่ยวกับของที่เหมือนกัน/ คล้ายกัน ที่เคยมีการจำแนกประเภท  
พิกัดไว้
- รายละเอียดอื่นๆ (ถ้ามี)

กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้าชนิดเดียวกัน  
กับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของ  
หน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลัง  
จะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ทั้งนี้ให้การยกเลิกมีผล  
ตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

### ข้อ 3 การรับคำร้อง

ในการยื่นคำร้อง เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับคำร้องจะตรวจสอบความครบถ้วนของคำร้องพร้อม  
เอกสารและหลักฐานประกอบตาม ข้อ 2 ดังนี้

- 3.1 กรณีเอกสารครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะประทับตรารับเรื่อง วัน เดือน ปี พร้อมลงนามกำกับ
- 3.2 กรณีเอกสารไม่ครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะแจ้งผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน

#### ข้อ 4 การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากร

เจ้าหน้าที่พิจารณา ตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่สอบถามพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบ และดำเนินการ ดังนี้

4.1 กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ สำหรับคำร้องที่ขึ้นตามข้อ 2.1 และ 60 วันทำการ สำหรับคำร้องที่ขึ้นตามข้อ 2.2 และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 2)

4.2 กรณีข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้ กรมศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ หากไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้ กรมศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีกให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า กรมศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 3)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด อาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลการจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักพิกัตอัตราศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา กรมศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 3)

4.3 กรณีกรมศุลกากรไม่สามารถจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้เมื่อมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอ จะมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 4)

#### ข้อ 5 ผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 2) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

5.1 ใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัตอัตราศุลกากร ในใบขนสินค้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

/5.2 เจ้าหน้าที่...

5.2 เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้า

5.3 ใช้บังคับภายในกำหนดเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือ

5.4 ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น

ข้อ 6 การยกเลิก/ การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้า

6.1 ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้าหากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

6.2 ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้าจะสิ้นผลในกรณีดังต่อไปนี้

6.2.1 มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราบุคลากรอันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรเดิมสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้

6.2.2 ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้าถูกถอน ถูกยกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรเดิมสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรที่ออกใหม่ภายหลังแทน ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 5) แต่ทั้งนี้ให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

6.3 ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันนำเข้า

ข้อ 7 การทบทวน

7.1 ผู้ร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 6) ภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้า ที่ สำนักพิกัดอัตราบุคลากร

7.2 การพิจารณาทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราบุคลากรล่วงหน้า จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันประทับตรารับเรื่อง และจะแจ้งผลการทบทวนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 7)


/7.3 ผลการ...

7.3 ผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้ บังคับภายในกำหนดเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตรา ศุลกากรล่วงหน้า

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

ลงชื่อ สมชัย สัจจงพงษ์  
(นายสมชัย สัจจงพงษ์)  
อธิบดีกรมศุลกากร

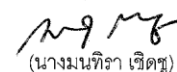
สำเนาถูกต้อง

  
(นางกัลยา อริยฉัตรกุล)  
นักวิชาการศุลกากร ชำนาญการ

ที่ กค ๐๕๑๘/ว ๕๔

๒๘ มกราคม ๒๕๕๓

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก กอง และด้านบุคลากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ



(นางมนทิรา เติตชู)

ผู้อำนวยการส่วนเลขาธิการกรม ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมศุลกากร

(สำเนา)

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๓ /๒๕๕๓



(นายวุฒิวัฒน์ วรรณชก)

ผู้อำนวยการสำนักกักตักอัครศุลกากร

เรื่อง โครงการนำร่องการให้บริการการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออก

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถทราบถิ่นกำเนิดสินค้าของสินค้าที่นำเข้าส่งออกได้ ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๕๖๓ อธิบดีกรมศุลกากรจึงมีประกาศ ดังนี้

## ข้อ ๑ การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออก

เป็นการให้บริการการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออก แก่ผู้ที่มีความประสงค์จะนำของเข้ามาจากประเทศที่มีพันธกรณีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีร่วมกัน ที่ต้องการทราบถิ่นกำเนิดของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

## ข้อ ๒ การยื่นคำร้อง

(๒.๑) ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้านำเข้าส่งออก ต้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออก (ตามแบบที่ ๑ แนบท้ายประกาศนี้) ก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการ ที่ส่วนกฏว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักกักตักอัครศุลกากร พร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบ ดังต่อไปนี้

(๒.๑.๑) เอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะแสดงว่าจะมีการนำของเข้า เช่น ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ ออฟเครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคาสินค้าส่งออก (Proforma Invoice) เป็นต้น

(๒.๑.๒) เอกสารและหลักฐานแสดงรายละเอียดของสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออกดังนี้

/ (๒.๑.๒.๑) ชื่อ/ชื่อ...

๒

- (๒.๑.๒.๑) ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ยี่ห้อ
- (๒.๑.๒.๒) วัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๑.๒.๓) ปริมาณวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๑.๒.๔) ประเภทพิกัดของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๑.๒.๕) มูลค่าหรือต้นทุนของวัตถุดิบ (ราคา CIF)
- (๒.๑.๒.๖) ราคา (FOB) และประเภทพิกัด ของสินค้าที่สอบถาม
- (๒.๑.๒.๗) กรรมวิธีการผลิต
- (๒.๑.๒.๘) อื่นๆ (ถ้ามี) เช่น
  - ตัวอย่าง
  - ภาพถ่าย / แคตตาล็อก
  - ข้อมูลของที่เหมือนกัน/ของที่คล้ายกัน ที่เคยมีการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดไว้แล้ว
  - รายละเอียดอื่นๆ

(๒.๒) ในกรณีที่ข้อมูลตามข้อ (๒.๑.๑) และ (๒.๑.๒) เป็นความลับไม่สามารถเปิดเผยได้ ต้องแจ้งให้กรมศุลกากรทราบ และหากมีการส่งตัวอย่างไปให้พิจารณาด้วย ต้องแจ้งด้วยว่าจะขอรับตัวอย่างคืนหรือไม่

(๒.๓) คำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ๑ ฉบับใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิด สินค้า หากมีจำนวนสินค้ามากกว่า ๑ ชนิดให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

### ข้อ ๓ การรับคำร้อง

(๓.๑) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับคำร้อง ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำร้องพร้อมเอกสาร และหลักฐานประกอบตาม ข้อ(๒.๑) แล้วดำเนินการ ดังนี้

(๓.๑.๑) กรณีเอกสารครบถ้วนสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่จะประทับตรารับเรื่อง วันเดือนปี พร้อมลงนามกำกับไว้

(๓.๑.๒) กรณีเอกสารไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เจ้าหน้าที่จะแจ้งผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน โดยการบันทึกแจ้งไว้ในคำร้องของผู้ยื่นคำร้อง

(๓.๒) กรมศุลกากรจะไม่รับพิจารณาวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หากมีสินค้าชนิดหรือประเภทเดียวกันอยู่ในระหว่างการพิจารณาถิ่นกำเนิดของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ระหว่างการอุทธรณ์ หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล

/ หากมีการ...

หากมีการตรวจพบในภายหลัง กรมศุลกากรจะยกคำร้องดังกล่าว และ/หรือยกเลิก  
ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า โดยมีผลบังคับนับแต่วันที่ยื่นคำร้อง

#### ข้อ ๔ การพิจารณาวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

(๔.๑) กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอสามารถวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าได้  
กรมศุลกากรจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ (ตามแบบที่ ๒ แนบท้ายประกาศนี้) ภายใน ๓๐  
วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

หากไม่สามารถดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคแรกได้ กรมศุลกากรจะ  
มีหนังสือแจ้ง พร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็น  
หนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ (ตามแบบที่ ๔ แนบท้ายประกาศนี้)

(๔.๒) กรณีข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าได้  
กรมศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบโดยทำเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับภายใน ๗ วันทำ  
การ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง เพื่อให้ผู้ยื่นคำร้องมายื่นข้อมูลเพิ่มเติม

(๔.๒.๑) หากผู้ยื่นคำร้องไม่มายื่นข้อมูลเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับ  
แต่วันที่ได้รับแจ้ง จะมีหนังสือเตือนไปยังผู้ยื่นคำร้องอีกครั้งหนึ่ง และหากยังไม่มายื่นข้อมูลเพิ่มเติมอีก  
ภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่ได้รับแจ้งเตือน ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิด  
สินค้าล่วงหน้า และกรมศุลกากรจะพิจารณายกคำร้อง พร้อมมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ (ตามแบบ  
ที่ ๓ แนบท้ายประกาศนี้)

(๔.๒.๒) หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน  
เวลาที่กำหนด อาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความ  
จำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักกีดอัตราศุลกากร และหากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถจัดหาข้อมูล  
รายละเอียดเพิ่มเติมได้ภายในระยะเวลาที่ขอขยาย กรมศุลกากรจะพิจารณายกคำร้อง พร้อมมีหนังสือ  
แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ (ตามแบบที่ ๓ แนบท้ายประกาศนี้)

#### ข้อ ๕ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

(๕.๑) หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ตามแบบแนบท้าย  
ประกาศนี้(แบบที่ ๒) เป็นเพียงการให้คำปรึกษาแนะนำ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นสำหรับของที่ได้มีการยื่นคำร้อง  
ขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเท่านั้น

/ (๕.๒) หากมีการ...

๔

(๕.๒) หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับประเภทพิกัดอัตรา  
ศุลกากร หรือเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงที่มีการเปลี่ยนแปลง  
หรือปรากฏข้อมูลใหม่ อันมีผลให้การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัย  
ถิ่นกำเนิดสินค้าสิ้นสุดลง

#### ข้อ ๖ การทบทวน

(๖.๑) ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการ  
วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าได้ โดยการยื่นคำร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า (ตามแบบ  
ที่ ๕ แนบท้ายประกาศนี้) ภายใน ๓๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้า  
ล่วงหน้า ที่ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

(๖.๒) กรมศุลกากรจะพิจารณาทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า  
ให้แล้วเสร็จ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า  
ทราบ (ตามแบบที่ ๖ แนบท้ายประกาศนี้) ภายใน ๓๐ วันทำการนับแต่วันรับคำร้องขอให้ทบทวนคำ  
วินิจฉัย


(๖.๓) ผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้  
เป็นไปตามข้อ (๕)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สมชัย สัจจพงษ์  
(นายสมชัย สัจจพงษ์)  
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง

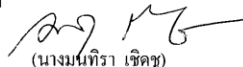
  
(นายกิตติศักดิ์ ทรงสูงจริตกุล)  
นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ



ที่ กค 0519/ว ๖1๗

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก และค่านศุลกากรทุกแห่งเพื่อโปรดทราบ

๒ ตุลาคม 2552



(นางมนทิรา เชิดชู)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมศุลกากร



(สำเนา)

ประกาศกรมศุลกากร

เพ็ญจันทร์ จิตยวงศ์

ที่ 67 / 2552

เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

เพื่อให้การบริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง สอดคล้องกับการนำมาตรา 7 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 มาถือปฏิบัติ อันเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 อธิบดีกรมศุลกากร จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเป็นการให้บริการแก่ผู้มีความประสงค์จะนำของเข้า ที่ต้องการทราบหลักเกณฑ์การสำแดงราคาศุลกากรของของ ก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

ข้อ 2 การยื่นคำร้อง

(1) ผู้นำของเข้าที่มีความประสงค์จะขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ต้องยื่นคำร้อง ขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 1) ที่สำนักมาตรฐานพิธีการ และราคาศุลกากร โดยยื่นพร้อมเอกสารดังต่อไปนี้

(1.1) คำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า 1 ฉบับ ใช้สำหรับการสอบถามต่อหนึ่ง ธุรกิจทางการค้า หากมีมากกว่าหนึ่งธุรกิจทางการค้า ให้แยกคำร้องเพื่อสอบถามชุดใหม่

(1.2) เอกสารประกอบคำร้องที่ได้รับรองสำเนาถูกต้องแล้ว ซึ่งประกอบด้วย เอกสารที่มีความจำเป็นต่อการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า เช่น หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) เอกสารการให้สิทธิของของที่นำเข้า (License Agreement) เอกสารการแต่งตั้งการเป็นตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น และเอกสารอื่นเพื่อประกอบการพิจารณา เช่น บัญชีราคาสินค้า (Invoice) บัญชีราคาสินค้า ล่วงหน้า (Proforma Invoice) ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือ

/เอกสาร...

เอกสารอื่น ๆ เป็นต้น

(2) กรณีที่ผู้นำของเข้าดังกล่าวไม่สามารถยื่นได้ด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นยื่นแทนตน และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวนี้ให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าแต่ละครั้งเท่านั้น

(3) กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าสำหรับของประเภทเดียวกันกับของที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ราคาศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลังจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าโดยให้การยกเลิกมีผลนับแต่วันที่ขึ้นคำร้อง

### ข้อ 3 การรับคำร้อง

(1) เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าจะดำเนินการดังนี้

(1.1) ตรวจสอบว่าผู้นำของเข้าได้กรอกข้อความในคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ และเอกสารที่แนบคำร้องได้รับรองสำเนาถูกต้องแล้ว

(1.2) ตรวจสอบว่าผู้นำของเข้าได้ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในคำร้อง กรณีผู้นำของเข้ามอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้ยื่นคำร้องแทน ให้ตรวจสอบหนังสือมอบอำนาจว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

(1.3) เมื่อดำเนินการตามข้อ(1.1)และข้อ(1.2)ถูกต้องครบถ้วนแล้ว จะประทับตรารับเรื่องวัน เดือน ปี พร้อมลงนามกำกับ และเสนอผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อสั่งการให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคำเนินการโดยพลัน

(2) กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับคำร้องตรวจสอบพบว่าเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วน จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไป

### ข้อ 4 การพิจารณาวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

(1) เจ้าหน้าที่พิจารณาตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของของที่สอบถามพร้อมเอกสารประกอบ และดำเนินการ ดังนี้

(1.1) กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้ จะเสนอผลการวินิจฉัยดังกล่าวต่อผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร พร้อมมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับข้อมูลรายละเอียดครบถ้วนตามแบบแผนท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 2)

/หากไม่...

หากไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคแรก จะมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับ แจ้งเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จ ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 3)

(1.2) กรณีข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยราคาตุลาการได้ จะมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับภายใน 5 วันทำการนับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง เพื่อแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องมาชี้แจงและยื่นข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 4)

(1.2.1) หากไม่ได้รับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้ยื่นคำร้องภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ จะมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับเพื่อแจ้งเตือนไปยังผู้ยื่นคำร้อง ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 4) และหากยังไม่ได้รับข้อมูลรายละเอียดอีกภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า ให้เสนอผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาตุลาการพิจารณาสั่งการเพื่อยกคำร้อง และมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 5)

(1.2.2) หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลดังกล่าวได้ โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาตุลาการ เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา ให้เสนอผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาตุลาการพิจารณาสั่งการเพื่อยกคำร้อง และมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 5)

(2) กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาได้รับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม จะดำเนินการดังนี้

(2.1) หากข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเพียงพอที่จะสามารถวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าได้ เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาจะดำเนินการตาม ข้อ 4 (1) (1.1)

(2.2) หากข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมที่ได้รับยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาจะมีหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำร้องให้ส่งข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และหากไม่ได้รับข้อมูลดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า ให้เสนอผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาตุลาการพิจารณาสั่งการเพื่อยกคำร้อง และมีหนังสือไปรษณีย์ตอบรับแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ 5)

ข้อ 5 ผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า

(1) หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้า ตามแบบแนบท้ายคำสั่งนี้ (แบบที่ 2) เป็นเพียงคำแนะนำ ใช้เฉพาะรายผู้อื่นคำร้อง สำหรับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น

(2) กรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับราคาบุคลากรหรือปรากฏข้อมูลใหม่อันมีผลให้ราคาบุคลากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัยราคาบุคลากรล่วงหน้าเดิมสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ยื่นคำร้อง

ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2552

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ  
(นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ)  
อธิบดีกรมสุทธาการ

สำเนาถูกต้อง



(นางเพ็ญจันทร์ วิชัยรงค์)

นักวิชาการสุทธาการชำนาญการพิเศษ



พระราชบัญญัติ  
ศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑)  
พ.ศ. ๒๕๕๗

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗  
เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “การผ่านแดน” และ “การถ่ายลำ” ต่อจากบทนิยามคำว่า “เขตปลอดอากร” ในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

“คำว่า “การผ่านแดน” หมายความว่า การปฏิบัติพิธีการศุลกากรเพื่อขนส่งของผ่านราชอาณาจักร จากท่าหรือที่แห่งหนึ่งที่ขนส่งเข้ามาไปยังท่าหรือที่อีกแห่งหนึ่งที่ขนส่งของออกไปภายใต้การควบคุมของศุลกากร โดยมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะการขนส่งนั้นจะมีการขนถ่ายของเพื่อเปลี่ยนยานพาหนะ การเก็บรักษาของในคลังสินค้า การเปลี่ยนภาชนะบรรจุของเพื่อประโยชน์ในการขนส่ง หรือการเปลี่ยนรูปแบบของการขนส่งของด้วยหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ จะต้องไม่มีการใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งของนั้นในราชอาณาจักร

คำว่า “การถ่ายลำ” หมายความว่า การปฏิบัติพิธีการศุลกากรเพื่อลำเลียงถ่ายของจาก ยานพาหนะหนึ่งที่ขนส่งของเข้ามาไปยังอีกยานพาหนะหนึ่งที่ขนส่งของออกไปภายในท่าหรือที่ แห่งเดียวกัน ภายใต้การควบคุมของศุลกากร โดยมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอก ราชอาณาจักร”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ และ มาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๔

“มาตรา ๑๓/๑ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประเมินค่าภาษีและการเสียภาษี ผู้ที่มีความ ประสงค์จะนำของเข้ามาในราชอาณาจักรอาจยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีเพื่อพิจารณาเป็นการล่วงหน้า ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดราคาของของนำเข้า
- (๒) กำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดตามที่ระบุ ไว้ในสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ
- (๓) ศึกษาพิกัดอัตราศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกประเภทของ ของในพิกัดอัตราศุลกากร

การยื่นคำร้องขอ การพิจารณาคำร้องขอ และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๓/๒ การร้องขอตามมาตรา ๑๓/๑ ให้ผู้ร้องขอเสียค่าธรรมเนียมตามวิธีการและ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓/๓ การพิจารณากำหนดราคาของของนำเข้าตามมาตรา ๑๓/๑ (๑) ให้นำ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ราคาตาม (๒) ของบทนิยามคำว่า “ราคาศุลกากร” หรือ “ราคา” ในมาตรา ๒ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๓/๔ การพิจารณาของอธิบดีตามมาตรา ๑๓/๑ ให้มีผลผูกพันเฉพาะผู้ร้องขอและ ตามระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๔

“มาตรา ๑๔/๑ การใช้อำนาจทางศุลกากรเพื่อตรวจของและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร ให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อจำกัดการใช้อำนาจดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ ผู้ใดนำของเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะ ดำเนินการโดยผู้นำของผ่านแดนหรือผู้ขอถ่ายลำ หรือผู้รับมอบอำนาจจากบุคคลดังกล่าว จะต้องยื่น ใบขนสินค้าตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด



ของตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบในอันที่จะต้องเสียค่าภาษี หากได้ปฏิบัติตามที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙

“มาตรา ๕๘/๑ ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจสอบ ตรวจสอบของที่นำเข้าเพื่อการผ่านแดน หรือการถ่ายลำที่อยู่ในยานพาหนะ คอนเทนเนอร์ หรือหีบห่ออย่างอื่น ตามที่อธิบดีกำหนด โดยไม่ต้องมีหมายค้น หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า

(๑) ของนั้นเกี่ยวเนื่องหรือมีไว้เพื่อใช้สำหรับการก่อการร้าย

(๒) ชนิดของของหรือการขนส่ง หรือการขนถ่ายของดังกล่าว เป็นไปในทางฝ่าฝืนความมั่นคง สันติภาพและความปลอดภัยระหว่างประเทศ

(๓) ของนั้นเป็นของที่มีการแสดงกำเนิดเป็นเท็จหรือเป็นของที่ผิดกฎหมาย

ในกรณีที่มีหลักฐานชัดเจนแจ้งว่าเป็นของตามวรรคหนึ่งให้รับเสียสิน โดยมีพิกัดค่านิ่งว่าบุคคลใด จะต้องรับโทษหรือไม่ และอธิบดีอาจสั่งให้ทำลายเสียโดยวิธีการที่ปลอดภัยต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม หรือให้ส่งกลับออกไปโดยพลัน หรืออาจสั่งให้ดำเนินการใด ๆ ตามสมควรเพื่อให้เป็นของไร้โทษทุกริตก็ได้ โดยนายเรือหรือผู้ควบคุมยานพาหนะหรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๔/๑ การใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร มาตรา ๑๐๙/๑ และมาตรา ๑๐๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙

“หมวด ๑๔/๑

การใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร

มาตรา ๑๐๙/๑ การดำเนินการทางศุลกากร ถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่า มีผลโดยชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับการดำเนินการทางศุลกากรโดยเอกสาร ทั้งนี้ การนำข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการศุลกากรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๑๐๙/๒ การดำเนินการโดยทางเอกสารใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ ถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าเป็นความผิดและมีโทษ เช่นเดียวกับการกระทำที่ได้ดำเนินการโดยทางเอกสาร”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

**หมายเหตุ** :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยศุลกากรยังไม่มี การกำหนดหลักเกณฑ์การนำเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร ทำให้ การศุลกากรของประเทศไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในอนุสัญญาระหว่าง ประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกัน (The International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures) และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ ผู้ประกอบการในการประเมินค่าภาษีและการเสียภาษี สมควรกำหนดหลักเกณฑ์การนำเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือ การถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร และการยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีกรมศุลกากรเพื่อพิจารณากำหนดราคาของของ นำเข้า กำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้า และตีความพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกประเภทของของในพิกัด อัตราศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรเป็นการล่วงหน้า ก่อนที่จะนำของเข้ามาในราชอาณาจักร ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการศุลกากรได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



ที่ กค ๐๕๑๘/ว ๒๒๗๗  
เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

๓ มีนาคม ๒๕๕๘

  
(นายนิติ วิทยาเต็ม)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมศุลกากร

## สำเนา

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๓๗/๒๕๕๘

เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมินค่าภาษีและการเสียภาษีสำหรับผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่นำเข้าเป็นการล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากรจึงให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เสียทั้งสิ้นและให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน

ข้อ ๑ การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า  
การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

ข้อ ๒ การยื่นคำร้อง

๒.๑ ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า สามารถยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าได้ ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑.๑ กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยมีเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงว่าจะมีการนำเข้า คือ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ต้องยื่นคำร้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร

๒.๑.๒ กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยไม่มีเอกสารตามข้อ ๒.๑.๑

๒.๒ การยื่นคำร้องตาม ๒.๑ ต้องยื่นตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร และมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขดังต่อไปนี้

/๒.๑.๑ คำร้อง...

- ๒ -

๒.๒.๑ คำร้อง ๑ ฉบับใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิด หากมีจำนวนสินค้ามากกว่า ๑ ชนิด ให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

๒.๒.๒ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยสรุปเป็นภาษาไทยโดยระบุรายละเอียดในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) การบันทึกรายละเอียดของสินค้าให้เป็นไปตามประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรว่าด้วยเรื่องการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) พร้อมแนบเอกสารประกอบอื่นๆ และรับรองความถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ เช่น

- ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ยี่ห้อ/รุ่น
- คุณลักษณะเฉพาะของสินค้า
- ส่วนผสม
- สูตรการผลิต
- โครงสร้างทางเคมี
- กรรมวิธีการผลิต
- ลักษณะการทำงาน
- การใช้ประโยชน์
- ลักษณะการบรรจุหีบห่อ
- ตัวอย่าง
- ภาพถ่าย
- แคตตาล็อก
- ผลวิเคราะห์
- ข้อมูลประเภทพิกัดเกี่ยวกับของที่เหมือนกัน/คล้ายกัน ที่เคยมีการจำแนกประเภท พิกัดไว้
- รายละเอียดอื่น ๆ

๒.๒.๓ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถมายื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นยื่นแทนตน และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรแต่ละครั้งเท่านั้น

๒.๓ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลัง กรมศุลกากรจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

/ข้อ ๓ การ...

- ๓ -

## ข้อ ๓ การรับคำร้อง

ในการยื่นคำร้องเจ้าหน้าที่ศาลากรผู้มีหน้าที่จะพิจารณารายละเอียดของสินค้าที่ระบุ และตรวจสอบความครบถ้วนของคำร้องพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบตามข้อ ๒ โดยดำเนินการดังนี้

๓.๑ เจ้าหน้าที่ศาลากรจะตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องพร้อมด้วยข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้นตาม ๒.๒ แล้ว เจ้าหน้าที่ศาลากรจะประทับตรารับคำร้อง วันเดือนปีพร้อมลงนามกำกับ

๓.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลากรได้พิจารณาว่าเอกสารที่รับไว้ตาม ๓.๑ ครบถ้วน และมีรายละเอียดเบื้องต้นของสินค้าเพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศาลากรได้ เจ้าหน้าที่ศาลากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบผลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศาลากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว และได้นำหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศาลากร เจ้าหน้าที่ศาลากรจะลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

๓.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศาลากรเห็นว่าเอกสารที่รับไว้ตาม ๓.๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศาลากรได้ เจ้าหน้าที่ศาลากรจะบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมลงนามกำกับ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้

๓.๔ กรณีผู้ยื่นคำร้องต้องยื่นเอกสาร และ/หรือข้อมูลรายละเอียดที่เจ้าหน้าที่ศาลากรแจ้งตามที่ปรากฏในบันทึกข้อ ๓.๓ ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสารดังกล่าวมายังสำนักพิกัดอัตราศาลากรภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลายื่นเอกสารเพิ่มเติม และ/หรือข้อมูลรายละเอียดสินค้าเพิ่มเติมออกไปโดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักพิกัดอัตราศาลากร เมื่อผู้ยื่นคำร้องยื่นเอกสารเพิ่มเติมครบถ้วนและมีรายละเอียดเบื้องต้นของสินค้าเพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศาลากรเจ้าหน้าที่ศาลากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบผลทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศาลากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้วและได้นำหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศาลากร เจ้าหน้าที่ศาลากรจะลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

๓.๕ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม ๓.๔ หากผู้ยื่นคำร้องไม่ยื่นเอกสารเพิ่มเติม และ/หรือให้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าเพิ่มเติมไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอ ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์ที่จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศาลากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศาลากรจะบันทึกการดำเนินการและทำการส่งคืนเอกสารให้ผู้ยื่นคำร้องต่อไป

๓.๖ เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลากรลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณาแล้วตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณี ในระหว่างการพิจารณาอาจแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมหากเห็นว่ายังขาดข้อมูลรายละเอียดที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศาลากร โดยจะแจ้งเหตุผลความจำเป็นให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

/ข้อ ๔ การ...

- ๔ -

ข้อ ๔ การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากร

เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะพิจารณาตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่สอบถาม พร้อมเอกสาร และหลักฐานประกอบและดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณาตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณี สำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๑ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณาตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณีสำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๒ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ หากไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีกให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและ กำหนดเวลาที่แน่นอนต่อนักพิกัต้อตราศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

๔.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรได้เมื่อมีข้อมูล รายละเอียดเพียงพอ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการ แล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

ข้อ ๕ ผลการจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัต้อตราศุลกากรในใบขนสินค้าสำหรับสินค้า ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ เจ้าหน้าที่ศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรล่วงหน้า

๕.๓ ใช้บังคับภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับการนำเข้าสินค้าที่สอบถาม

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้อง ขอให้จำแนกประเภทพิกัต้อตราศุลกากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น

/ข้อ ๖ การ...



- ๕ -

ข้อ ๖ การยกเลิก/การสิ้นสุด/การเปลี่ยนแปลง ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร  
ล่วงหน้า

๖.๑ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่  
ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้อง  
หรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะสิ้นสุดในกรณีดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรอันมีผลให้  
การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิม  
สิ้นสุดลง นับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ

๖.๒.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก  
ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของ  
คณะกรรมการร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไป  
จากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงและให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตรา  
ศุลกากรที่ออกใหม่ภายหลังแทน ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๕) โดยนับเวลาการใช้บังคับต่อเนื่อง  
จากหนังสือแจ้งผลฉบับเดิม ทั้งนี้ มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้า  
และชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๖.๓ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีประกาศ  
กระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันที่นำของเข้า

ข้อ ๗ การทบทวน

๗.๑ ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้  
ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๖) ภายใน ๑๕ วันทำการ  
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร  
 ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขของข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิม

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะดำเนินการ  
ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง และจะแจ้งผลการทบทวนตามแบบแนบท้าย  
ประกาศนี้ (แบบที่ ๗)

๗.๓ ผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด  
และให้ใช้บังคับภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร  
ล่วงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

ข้อ ๘ การเผยแพร่ข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ภายหลังจากกรมศุลกากรได้มีหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า  
หรือหนังสือแจ้งผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า แล้วแต่กรณี กรมศุลกากรจะนำ  
ข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณะ

/ข้อ ๙ คำธรรมเนียม...

- ๖ -

ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียมในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า  
ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการ  
ขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๐ ในระหว่างที่กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการขอให้จำแนกประเภทพิกัด  
อัตราศุลกากรล่วงหน้ายังไม่ประกาศใช้บังคับ กรมศุลกากรจะให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร  
ล่วงหน้าโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๑ ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ลงชื่อ) สมชัย สัจจงพงษ์  
(นายสมชัย สัจจงพงษ์)  
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง



(นางสาวนุชนารถ สิ้นสุวรรณสาร)  
นักวิชาการศุลกากรชำนาญการพิเศษ

ที่ กค ๐๕๑๘/ว ๒๓๒

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน กลุ่ม และด้านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

๓ มีนาคม ๒๕๕๘

(นายนิติ วิทยาเต็ม)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมศุลกากร

(นายชุตินันท์ วรรณผล)

ผู้อำนวยการสำนักพิทักษ์ศุลกากร

## สำเนา

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๑๐ /๒๕๕๘

เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้เป็นไปโดยรวดเร็วถูกต้องและสามารถทราบถิ่นกำเนิดสินค้าที่นำเข้ามาล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และ มาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากร จึงให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ ๗/๒๕๕๓ เรื่อง โครงการนำร่องการให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ลงวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เสียทั้งสิ้นและให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน

ข้อ ๑ การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศภายใต้สัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามที่ได้อธิบาย

ข้อ ๒ การยื่นคำร้อง

ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า สามารถยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า พร้อมเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

๒.๑ เอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงว่าจะมีการนำเข้าสินค้า ได้แก่ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice)

กรณีไม่มีเอกสารข้างต้น หากประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้าล่วงหน้า ให้ยื่นเอกสารอื่นใดที่สามารถยืนยันได้ว่า จะมีการนำเข้าสินค้าที่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้าล่วงหน้า

๒.๒ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า โดยระบุรายละเอียดในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) พร้อมแนบเอกสารประกอบอื่นๆ และได้รับรองความถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ ดังนี้

(๒.๒.๑) ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ยี่ห้อ/รุ่น

(๒.๒.๒) มูลค่า FOB และประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่สอบถาม

/(๒.๒.๓) กรรมวิธี...

-๒-

- (๒.๒.๓) กรรมวิธีการผลิตสินค้า ที่มีการแจกแจงกรรมวิธีที่เกิดขึ้นในประเทศผู้ส่งออกสินค้า
- (๒.๒.๔) วัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๕) ปริมาณวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๖) ประเภทพิกัดของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๗) แหล่งที่มาของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วน
- (๒.๒.๘) มูลค่า CIF ของวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิต
- (๒.๒.๙) ตัวอย่าง หรือ ภาพถ่าย/แค็ตตาล็อก
- (๒.๒.๑๐) สำเนาหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ใช้ในการนำเข้าวัตถุดิบ ณ ประเทศผู้ส่งออก สำหรับกรณีนำวัตถุดิบ ณ ประเทศผู้ส่งออกมาสะสมกับวัตถุดิบของประเทศไทย
- (๒.๒.๑๑) อื่นๆ (ถ้ามี) เช่น
- ข้อมูลของที่เหมือนกัน/ของที่คล้ายกัน ที่เคยมีการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดไปแล้ว
  - รายละเอียดอื่นๆ

๒.๓ ในกรณีที่ยื่นข้อมูลตาม ข้อ ๒.๑ และ ข้อ ๒.๒ ที่เป็นความลับไม่สามารถเปิดเผยได้ ให้แจ้งกรมศุลกากรทราบ และหากมีการส่งตัวอย่างไปให้พิจารณาด้วย ให้แจ้งด้วยว่าจะขอรับตัวอย่างคืนหรือไม่

๒.๔ การยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ให้ยื่นคำร้องตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) ที่ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

คำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ๑ ฉบับ ใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิด หากมีจำนวนสินค้ามากกว่า ๑ ชนิด ให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

๒.๕ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้พิจารณาว่า คำร้องที่รับไว้ตามข้อ ๒ ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะออกไปสั่งเก็บเงิน (แบบที่ ๑๕๐ ค) ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม

๒.๖ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสำหรับสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ถิ่นกำเนิดสินค้า หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลังจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

#### ข้อ ๓ การรับคำร้อง

ในการยื่นคำร้องเจ้าหน้าที่ศุลกากร จะตรวจสอบความครบถ้วนของคำร้องพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบตามข้อ ๒ โดยดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะตรวจสอบว่า ผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้อง พร้อมเอกสารและหลักฐานครบถ้วนตาม ข้อ ๒ และแสดงหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้ประทับตรารับคำร้องวัน เดือน ปี พร้อมลงนามกำกับ

/๓.๒ กรณี...



-๓-

๓.๒ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากร ตรวจสอบคำร้องไม่ถูกต้องหรือมีเอกสารและหลักฐานประกอบใดไม่ครบถ้วน ตาม ข้อ ๒ ให้ทำเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับพร้อมระบุรายการเอกสารที่ไม่ถูกต้องหรือยังไม่ครบถ้วนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ให้ผู้อำนวยการส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิทักษ์ศุลกากร เป็นผู้ลงนามแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

๓.๓ ผู้ยื่นคำร้องต้องแก้ไขคำร้องหรือจัดหาเอกสารให้ครบถ้วนตามที่ได้แจ้งใน ข้อ ๓.๒ และนำมายื่นที่ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิทักษ์ศุลกากร ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓) ภายใน ๒๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับแจ้งเรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสอบคำร้องพร้อมเอกสารที่ยื่นเพิ่มเติมดังกล่าวให้ถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้ประทับรับเรื่อง

กรณีมีความจำเป็น ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ครบกำหนดให้แก้ไขคำร้องหรือจัดหาเอกสารให้ครบถ้วน

๓.๔ กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่แก้ไขคำร้อง หรือไม่จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตามที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรแจ้งตาม ข้อ ๓.๒ และ ข้อ ๓.๓ ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์ที่จะให้ดำเนินการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องพร้อมมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๕)

ข้อ ๔ การพิจารณาวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

เจ้าหน้าที่ศุลกากรพิจารณา ตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่สอบถามพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบ และดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องสำหรับคำร้องที่รับตามข้อ ๓ (๓.๑) และภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่องกรณียื่นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับคำร้องที่รับตามข้อ ๓ (๓.๓) และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยล่วงหน้าสินค้าได้ ให้แจ้งตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบโดยทำเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับภายใน ๒๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง เพื่อให้ผู้ยื่นคำร้องมายื่นข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจขอขยายระยะเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่รับแจ้งให้มายื่นข้อมูลเพิ่มเติมโดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า สำนักพิทักษ์ศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายระยะเวลา ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องพร้อมมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๕)

๔.๓ กรณีได้รับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒ ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารและหลักฐานดังกล่าว และให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบถึงความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และประทับรับเรื่องเพิ่มเติมในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

๔.๔ กรณีข้อมูลรายละเอียดตามข้อ ๔.๓ เพียงพอที่จะสามารถวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

/๔.๕ กรณี...

-๔-

๔.๕ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดเวลา ให้มีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จ ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบหนังสือแจ้งผลการดำเนินการพิจารณา วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๖)

๔.๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักกักต้อตราศุลกากร เป็นผู้พิจารณาอนุมัติลงนามในหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หนังสือยกคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า และ หนังสือแจ้งผลการดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

ข้อ ๕ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงถิ่นกำเนิดสินค้าในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือ ในเอกสารอื่นใดที่แสดงเพื่อการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้สัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศสำหรับ สินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้า ล่วงหน้า

๕.๓ ให้ใช้บังคับภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ สำหรับการนำเข้า สินค้าที่สอบถาม

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้ มีการยื่นคำร้องขอวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไว้เท่านั้น

ข้อ ๖ การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

๖.๑ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าจะสิ้นผล/เปลี่ยนแปลง ในกรณี ดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าอันมีผลให้การวินิจฉัย ถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเดิมสิ้นสุดลง นับแต่ วันที่ที่กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้านั้นมีผลบังคับใช้

๖.๒.๒ สินค้ามีการจัดจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรที่แตกต่างจากข้อมูล ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้

๖.๒.๓ ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำพิพากษา ของศาล เป็นต้น อันมีผลให้การวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิด สินค้าล่วงหน้านั้นสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าที่ออกใหม่ภายหลังแทนตามแบบ แนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๗)

๖.๓ การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้า ล่วงหน้า มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากร ครบถ้วนแล้ว

/ข้อ ๗ การทบทวน...

-๕-

## ข้อ ๗ การทบทวน

๗.๑ กรณีผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าสามารถร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าได้ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๘) ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขของข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิม

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันประทับตรารับเรื่อง และจะแจ้งผลการทบทวนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๙)

๗.๓ ผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับในกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

๗.๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร เป็นผู้พิจารณาอนุมัติลงนามในหนังสือแจ้งผลการทบทวนการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

## ข้อ ๘ ค่าธรรมเนียมในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าจะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๙ ในระหว่างที่กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้ายังไม่ประกาศใช้บังคับ กรมศุลกากรจะให้บริการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ลงชื่อ สมชัย สัจจงพงษ์  
(นายสมชัย สัจจงพงษ์)  
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง



(นางสาวสุชญา ชินวงศ์)

ผู้อำนวยการส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

ที่ กค ๐๕๐๓/ว ๒๓๐

๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

(นายนิติ วิทยาเต็ม)

ผู้อำนวยการส่วนเลขาธิการกรม ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมศุลกากร

## สำเนา

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๓๘ / ๒๕๕๘

เรื่อง การให้บริการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

เพื่อให้การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง สอดคล้องกับมาตรา ๗ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ๑๙๙๔ อันเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากร จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

### ข้อ ๑. การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบหลักเกณฑ์ การกำหนดราคาศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

### ข้อ ๒. การยื่นคำร้อง

ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า สามารถยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัย ราคาศุลกากรล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) ที่สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการวินิจฉัยราคา สินค้าล่วงหน้า โดยระบุรายละเอียดของธุรกรรมการค้าในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบแนบ ท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) พร้อมแนบเอกสารประกอบคำร้องอย่างหนึ่งอย่างใดที่ได้รับรองสำเนาถูกต้องแล้ว ซึ่งประกอบด้วยเอกสารที่มีความจำเป็นต่อการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ได้แก่ หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contact) เอกสารการให้สิทธิของสินค้านำเข้า (License Agreement) เอกสารการแต่งตั้งการเป็น ตัวแทนจำหน่าย บัญชีราคาสินค้า (Invoice) บัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) เลตเตอร์ออฟ เครดิต (Letter of Credit) หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ คำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ๑ ฉบับ ใช้สำหรับการสอบถามต่อ ๑ ธุรกรรมการค้าเท่านั้น โดยธุรกรรมการค้าหนึ่งๆ อาจจะประกอบด้วยหลายประเด็นปัญหาได้ เช่น คำสิทธิและค่านายหน้าของธุรกรรมหนึ่งๆ ต้องนำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาศุลกากรหรือไม่

หากมีมากกว่า ๑ ธุรกรรมการค้า ให้แยกจำนวนคำร้องตามจำนวนธุรกรรมการค้าที่ สอบถาม

/๒.๓ กรณี...



๒.๓ กรณีผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำร้องสามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำร้องแทนตนได้ และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้วินิจฉัยราคาล่วงหน้าในแต่ละคราวเท่านั้น

๒.๔ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าสำหรับธุรกรรมการค้าของสินค้าประเภทเดียวกัน และ/หรือ มีลักษณะเดียวกันกับของที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ราคาศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หรือธุรกรรมการค้าที่สมมติขึ้น หรือธุรกรรมการค้าที่เกิดขึ้นอย่างไม่สมเหตุสมผล เช่น ราคาสินค้าต่ำกว่าต้นทุนการผลิต หากมีการตรวจพบในภายหลัง จะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

ข้อ ๓. การรับคำร้อง

เจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้มีหน้าที่รับคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า จะดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีผู้ยื่นคำร้องได้กรอกข้อความในคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าถูกต้องครบถ้วน มีเอกสารแนบพร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องครบถ้วน และได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประทับตรารับคำร้อง พร้อมระบุวัน เดือน ปี และลงนามกำกับ

ในกรณีมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้ยื่นคำร้องแทน เจ้าหน้าที่ศุลกากรต้องตรวจสอบว่า หนังสือมอบอำนาจถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ก่อนการประทับตรารับคำร้อง

๓.๒ กรณีผู้ยื่นคำร้องได้กรอกข้อความในคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าไม่ครบถ้วน หรือ มีเอกสารแนบไม่ครบถ้วน หรือ ไม่ได้รับรองสำเนาถูกต้องให้ครบถ้วน หรือ ไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียม เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนการประทับตรารับคำร้อง

ข้อ ๔. การพิจารณาวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า

เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะพิจารณาตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่สอบถามพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบและดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอสามารถวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) แจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับข้อมูลรายละเอียดครบถ้วน ทั้งนี้ ระยะเวลาดำเนินการดังกล่าวไม่รวมระยะเวลากรณีขอข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒

หากเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคแรก จะมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓) แจ้งเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอหรือไม่ชัดเจน ที่จะวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับคำร้องตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔.๑) แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องมาชี้แจง และ/หรือยื่นรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่รับหนังสือ

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔.๒) ไปอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแจ้งเตือนไปยังผู้ยื่นคำร้อง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลรายละเอียดภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่รับหนังสือ ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์ขอให้วินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้อง และมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๕) แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

/ข้อ ๕. ผลการ...

ข้อ ๕. ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) มีผลต่อกระบวนการทางตุลาการ ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาตุลาการของสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ เจ้าหน้าที่ตุลาการถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า

๕.๓ ใช้บังคับภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่มีธุรกรรมการค้าของสินค้าที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอให้มีการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าไว้เท่านั้น

ข้อ ๖. การยกเลิก/การสิ้นสุด/การเปลี่ยนแปลง ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า

๖.๑ ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า เป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลธุรกรรมการค้าของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าจะสิ้นสุด ในกรณีต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดราคาตุลาการ อันมีผลให้การวินิจฉัยราคาตุลาการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้การวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าเดิมสิ้นสุดลง นับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้

๖.๒.๒ ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า ถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับหรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางตุลาการ เป็นต้น อันมีผลให้การวินิจฉัยราคาตุลาการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการเดิมสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการที่ออกใหม่ภายหลังแทนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๖) แต่มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

ข้อ ๗. การทบทวน

๗.๑ ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าได้ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๗) ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าที่สำคัญมาตรฐานพิธีการและราคาตุลาการ

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับคำร้อง และมีหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๘) แจ้งผลการทบทวนให้ทราบ

๗.๓ ผลการทบทวนการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

ข้อ ๘. การเผยแพร่ผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า

ภายหลังที่กรมตุลาการได้มีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า หรือแจ้งผลการทบทวนการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า แล้วแต่กรณี กรมตุลาการจะนำข้อมูลผลการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้าดังกล่าว มาจัดทำเป็นกรณีศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป

/ข้อ๙ ค่าธรรมเนียม...

- ๔ -

ข้อ ๙. ค่าธรรมเนียมในการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า  
ผู้ยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า จะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัย  
ราคาตุลาการล่วงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๐. ในระหว่างที่กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการขอให้วินิจฉัย  
ราคาตุลาการล่วงหน้ายังไม่ประกาศใช้บังคับ กรมตุลาการจะให้บริการวินิจฉัยราคาตุลาการล่วงหน้า  
โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๑. ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ลงชื่อ) สมชัย สัจจงพงษ์  
(นายสมชัย สัจจงพงษ์)  
อธิบดีกรมตุลาการ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุไร เจริญชัยกิจ)

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานราคาตุลาการ ๑

แบบที่ ๕  
แบบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘



ที่ กค

กรมศุลกากร  
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย  
กทม. ๑๐๑๑๐

วันที่.....

เรื่อง ยกเลิกคำวินิจฉัยเดิมและให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าใหม่แทน

เรียน (ผู้ยื่นคำร้อง).....

- อ้างถึง ๑. แบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่รับ...../.....  
๒. หนังสือแจ้งหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ที่ กค.....

ตามที่ท่านได้ยื่นแบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า สำหรับสินค้า.....  
ซึ่ง สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้พิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้า  
ดังกล่าว ให้จัดเข้าในประเภทพิกัด..... อัตราอากร..... รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

โดยเหตุที่ สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร พบว่า

- มีข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่

โดยมีรายละเอียดดังนี้.....

- มีคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร

โดยมีรายละเอียดดังนี้.....

ซึ่งมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร จึงขอยกเลิก  
หนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ที่ กค ..... (อ้างถึง ๒) โดยให้ผล  
การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือฉบับนี้ และให้สินค้าดังกล่าวจัดเข้า  
ประเภทพิกัด..... อัตราอากร..... โดยมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือฉบับนี้  
ถึงวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมศุลกากร

ชื่อส่วนราชการ.....

โทร.....









## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนมาตรฐานพืชผักอุตสาหกรรม 1 สพก.

ที่ กค 0518(3) ส1/(4) 54

วันที่ 7 มีนาคม 2554

เรื่อง การพิจารณาปัญหาพืชผัก

เรียน ผอ.สพค.1

ลำดับเรื่อง ส1/(4)-54/0036.

แบบฟอร์ม ฟอร์ม 4

เพื่อโปรดพิจารณาสินค้าที่มีปัญหาพืชผักอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

ชื่อผู้นำเข้า 3

ใบอนุญาตนำเข้าเลขที่ A008-

วันที่นำเข้า: 06-03-2553

ประเภทใบอนุญาต  วางประกัน  สงวนสิทธิ์  ตรวจสอบชนิดโดย

รายการที่ 1

ชื่อสินค้า สินค้า FROZEN SALMON

รายการที่ 34

พื้กัด้อ้ดตราศุคคากกรท่ซ้าระ	0303.80.20	✓	อัตรา 5 %
ในรฐานะเบ้ัน	โซปลาแะเซ้ันจุนแจ้ิง		
พื้กัด้อ้ดตราศุคคากกรท่เบ้ันญ่ปัญหา	1604.30.90	✓	อัตรา 20 %
ในรฐานะเบ้ัน	คาวเวี้ยรแะของท่ใ้แะนคาวเวี้ยรท่้าจากรโซปลา		

ลักษณะตัวอย่างทั่วไป

มีส่วนประกอบคือ โซปลาแะลมอจ 97.7 % แะเกลือ 2.3 %

3

เป็นไปปลาที่บริโภคได้ซึ่งผ่านการจัดทำแยกเป็นเม็ดๆ คัดเลือกเฉพาะที่มีความสดดีแล้วนำไปแช่ในน้ำเกลือ เป็นไปปลาที่ไม่อยู่ในเยื่อบรรจุแล้ว

รายงานการตรวจสินค้า

- ตามหนังสือของ ฝ่ายบริการลูกค้ากรมฯ สบค. สกท. ที่ 597 ลงวันที่ 9 เมษายน 2553 แจ้งว่า จากการตรวจสอบตัวอย่างประกอบกับหนังสือแจ้งของบริษัทยุทธ-สมบูรณ์ได้ว่า ตัวอย่างสินค้ามีส่วนประกอบคือ ไปปลาแชลลอล 97.7 % และเกลือ 2.3 % โดยวิธีการผลิตคือ นำวัตถุดิบมาแช่ในน้ำเกลือแล้วนำไปปลาออกมา จากนั้นนำไปปลาที่ติดกันมาแยกเป็นเม็ดๆ คัดเลือกเฉพาะที่มีความสดดีแล้ว ไปแช่ในน้ำเกลือประมาณ 8 นาที หลังจากนั้นจึงไปประมาณ 8-10 ชม. เพื่อให้สะเด็ดน้ำเสร็จแล้วบรรจุ (1 ก.ก./แพ็ค) แล้วนำไปแช่แข็ง

- ตามหนังสือของ ฝ่ายบริการลูกค้ากรมฯ สบค. สกท. ที่ กค.0504(4.2)/1363 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2553 แจ้งเพิ่มเติมว่า

1. นอกจากส่วนผสมที่เป็นเกลือแล้ว ทางผู้ผลิตมีไขมันสัตว์ลงไปเป็นส่วนประกอบ
2. สินค้าไปปลาแชลลอลแช่แข็งที่นำมาขายนั้น เพื่อทำเป็น ซี (ของป่นหรือสารหรือสารละลายแบบขี้ปูน) หรือใช้บริโภคดิบๆ หรือรับประทานกับข้าวสวยก็ได้ ส่วนความเค็มในส่วนนี้ทำให้ทำในสถานที่ไม่สะอาด ซึ่งบริษัทฯ ไม่มั่นใจโยบายที่จะนำเข้า

- ตามหนังสือของ ฝ่ายบริการลูกค้ากรมฯ สบค. สกท. ที่ กค.0504(4.2)/120 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2554 แจ้งว่า ตามหนังสือบริษัท ลอ. 31.1.54 แจ้งว่า ไปปลาแชลลอล ที่นิยมรับประทานมีทั้งยังอยู่ในเยื่อซี และไม่อยู่ในเยื่อซี ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการรับประทาน และความสะอาดส่วนบุคคล ในส่วนของไปปลาที่บริษัทฯ นำมาจัดครั้งนี้เป็นไปปลาที่ไม่อยู่ในเยื่อซีแล้ว

ผลการวิเคราะห์สินค้า

รายละเอียดการพิจารณา

รายการที่ 1

ชื่อสินค้า      สินค้า FROZEN C      ROE (ORIGEN AMERICA) ขนาดสุทธิ 34

พิจารณาตามหนังสือของฝ่ายบริการลูกค้ากรมฯ สบค. สกท. ที่      ลงวันที่

5

9 เมษายน 2553 และที่ กค 0504(4.2)/1363 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2553 แล้ว เห็นว่า สินค้า FROZEN CHUM SALMON ) ประกอบด้วย ปลาแซลมอน 97.7 % และเกลือ 2.3 %  
 กรรมวิธีการผลิตคือ นำปลาที่ติดกันมาแยกเป็นเม็ดๆ คัดเลือกเฉพาะที่มีความสดดีแล้วนำไปแช่ในน้ำเกลือประมาณ 5 นาที หลังจากนั้นทิ้งไว้ประมาณ 8-10 ชม. เพื่อให้สะเด็ดน้ำเสร็จแล้วบรรจุ (1 กก.แพ็ค) แล้วนำไปแช่แข็ง  
 ประโยชน์ใช้ทำเป็นซูชิ (ข้าวปั้นหรือข้าวห่อสาหร่ายแบบญี่ปุ่น) หรือใช้บริโภคดิบๆ หรือรับประทานกับซอสลอส  
 ตามแนว EN / HS ปี 2007 Section I Chapter 3 GENERAL paragraph ที่สาม หน้า I-3-1

ระบุฯ

This Chapter also covers edible fish roes, i.e., fish eggs still enclosed in the ovarian membrane, not prepared or preserved, or prepared or preserved only by processes provided for in this Chapter. Otherwise prepared or preserved edible roes, whether or not enclosed in the ovarian membrane, are classified in heading 16.04.

ตอนนี้ยังคลุมถึงปลาที่บริโภคได้ กล่าวคือ ปลาที่อยู่ในเยื่อรังไข่ ซึ่งยังไม่ผ่านการจัดทำหรือยังไม่ผ่านการทำให้ไม่เสีย หรือเพียงผ่านการจัดทำหรือทำให้ไม่เสียตามกรรมวิธีที่กำหนดไว้ในตอนนี้นเท่านั้น  
 ปลาที่บริโภคได้ซึ่งผ่านการจัดทำหรือทำให้ไม่เสียโดยวิธีอื่นจะอยู่ในเยื่อรังไข่หรือไม่ก็ตามให้จำแนกไว้ในประเภทที่ 16.04

ตามแนว EN / HS ปี 2007 Section IV Chapter 16 heading 16.04 ขย.(6) หน้า IV-1604-1

ระบุฯ

This heading covers :

(6) Caviar substitutes. These are products consumed as caviar but prepared from the eggs of fish other than sturgeon (e.g., salmon, carp, pike, tuna, mullet, cod, lumpfish), which have been washed, cleaned of adherent organs, salted and sometimes pressed or dried. Such fish eggs may also be seasoned and coloured.

ประเภทนี้คลุมถึง

(6) ของที่ใช่แทนคาเวียร์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ ไข่บริโภคเป็นคาเวียร์แต่ปรุงแต่งจากไข่ของปลาอื่น นอกจากปลาสเตอร์เจียน (เช่น ปลาแซลมอน ปลาคาร์ป ปลาไหล ปลาทูนา ปลากระบอก ปลาค็อด ปลาซัมปั้ง) ซึ่งล้าง ทำความสะอาดวิธีที่เหมาะสม เติมน้ำเกลือและ อาจปรุงอัดหรือทำให้แห้ง  
 ไข่ของปลาที่วางนี้อาจปรุงรสและแต่งสีด้วย

พิจารณาแล้ว เห็นว่า สินค้า FROZEN SALMON (แช่แข็ง)

เป็นปลาแซลมอนที่สะอาดดีแล้วผ่านการแช่ในน้ำเกลือและแช่แข็ง ที่บริโภคได้ ผ่านการจัดทำแยกเป็นเม็ดๆ คัดเลือกเฉพาะที่มีความสด ดังนั้นจึงเป็นปลาแซลมอนที่ไม่ได้อยู่ในเยื่อรังไข่แล้ว

- จึงมิอาจจัดเป็น ปลาแซลมอนแช่แข็ง ตามประเภทพิกัดฯ 0303.80.20
- และมีอาจจัดเป็น ไข่ ของปลา แห่ง รถมควัน ไคเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ ตามประเภทพิกัดฯ 0305.20.90

6

อาศัยหลักเกณฑ์การตีความ ข้อ 1 และ 6 เห็นควร  
จึงเห็นควรจัดเข้าพิกัด 1604.30.90 อัตรา ตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ.วันที่เข้า ในฐานะเป็น  
ของที่ไชน่หนคาร์เวียร์ที่ทำจากโซปลา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

นาง :

ความเห็นระดับ หัวหน้าฝ่าย :

ชื่อสินค้า รายการที่ 1 สินค้า FROZEN CHUM SALMON ROE (ORIGEN AMERICA) รายการที่ 34  
เห็นด้วย จัดเข้าพิกัด 1604.30.90 อัตรา ตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ.วันที่เข้า ในฐานะเป็น  
ของที่ไชน่หนคาร์เวียร์ที่ทำจากโซปลา

700501

ความเห็นระดับ ผ.ผอ.ส่วนฯ :

ชื่อสินค้า รายการที่ 1 สินค้า FROZEN CHUM SALMON ROE (ORIGEN AMERICA) รายการที่ 34  
เห็นด้วย จัดเข้าพิกัด 1604.30.90 อัตรา ตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ.วันที่เข้า ในฐานะเป็น  
ของที่ไชน่หนคาร์เวียร์ที่ทำจากโซปลา

ชื่อสินค้า รายการที่ 1 สินค้า FROZEN CHUM SALMON ROE รายการที่ 34  
เห็นด้วย จัดเข้าพิกัด 1604.30.90 อัตรา ตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ.วันที่เข้า ในฐานะเป็น  
ของที่ไชน่หนคาร์เวียร์ที่ทำจากโซปลา

700701

แบบที่ กคก. 17

กคก. 3871

ใบส. (กคก.) 889/17.51

ใบหักวงการค้าตรวจสอบอากาศ

ฝ่ายปฏิบัติการตรวจสอบที่ 1 (ป.ค.1 ส.ป.ค.2 ส.ต.อ.) ของหักวง

(กคก.) 178

1.2. S.A. 2556

4378

เขียน สำนักงานอุตสาหกรรมสินค้าอาหารอากาศยานสุวรรณภูมิ (สสภ.)

พ.ศ. 1 สมศ. (S.C.) เพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

เลขที่รับ 889

วันที่ 7 ส.ค. 2556

ส่งราชการ : สำนักงานอุตสาหกรรมสินค้าอากาศยานสุวรรณภูมิ (สสภ.)

ตามเอกสาร

ใบขนสินค้าเลขที่ A020-0510601915

โดยพบว่า : บริษัท นำเข้าสินค้าเป็นปลาแช่เย็น FROZEN SALMON ROE

สำแดงประเภทที่ 030A.80.20 อัตราอากร 5% ปัน ไม่ถูกต้อง

ที่ถูกต้องคือควร

สินค้าดังกล่าว เป็นปลาแช่เย็นที่ส่งคืนจากกรมศุลกากรแล้วแต่ยังไม่มีใบขนสินค้าได้ผ่านการจัดทำแยกเป็นสินค้า  
คัดเลือกเฉพาะที่มีความสด ทั้งนี้จึงเป็นปลาแช่เย็นที่ไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขแล้ว เป็นควรลดหย่อนประเภทที่ 1  
1604.30.90 อัตราอากร 20% หรือ 65.00 บาท ต่อ กิโลกรัม ในฐานะเป็น ของรับพบตามวิธีที่ห้าจากปลา  
ทั้งนี้ ตามการพิจารณาบัญชีที่ กคก. 4 ลงวันที่ 7 มีนาคม 2554

เป็นเหตุให้

ค่าอากรขาเข้า(ขาด)

55,427.00 บาท

รวม

55,427.00 บาท

ขอหักหักวง

โปรดตรวจสอบและพิจารณา หากถูกต้องตามข้อหักหักวงโปรดดำเนินการเรียกเก็บค่าภาษีอากรที่ขาดในกรณี  
ต่อไป และปฏิบัติตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2544 ข้อ 1 07 02 05

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจพบ

( ล )

03-06-2556

(ลงชื่อ)

เอกสารแนบ

ต้นฉบับใบขนสินค้า จำนวน 1 ฉบับ พร้อมเอกสารรวม แนบ

Handwritten signature

Handwritten mark

Handwritten text at bottom

Handwritten text at bottom



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบริการศุลกากรที่ ๓ ส่วนบริการศุลกากร ๑ สสภ. โทร. ๐ ๒๑๓๔ ๓๖๔๖

ที่ ..... วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ออกแบบแจ้งเกิน ๓๐ วัน แต่ผู้นำเข้าไม่มาติดต่อขอชำระอากรที่ขาด

จำนวนคดี ๐๔๕๖  
วันที่ 11 ธ.ค. 2556  
เวลา .....

เรียน ผอ.สภ.ม. (ผ่าน ผอ.สบศ.๑)

ตามที่ สตอ.ได้หักทางการชำระอากร รายบริษัท .....  
ใบขนสินค้าเข้าเลขที่..... ใบหักห้วงเลขที่..... นั้น

สบศ.๓ ได้ออกแบบแจ้งให้ผู้นำเข้าชำระค่าอากรที่ขาด เลขที่แบบแจ้ง กศ. ๑๖๐๑๕ / ๗๖-๘-๖  
บัดนี้ครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันออกแบบแจ้ง แต่ผู้นำเข้ามิได้มาติดต่อขอชำระอากรแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ พร้อมนี้ได้แนบใบตอบรับไปรษณีย์ (แบบ ป.๑๖๓๓ ก.)  
มาด้วยแล้ว

*you who*

*(Signature)*

*๑ ๑ ๑ ๑ ๑*

*๑๐๐๐๐๐๐๐*





จดหมาย มาว่าน.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายคดีแพ่ง, ส่วนคดีแพ่งและคดีปกครอง สำนักรงหมาย ภายใน  
ที่ \_\_\_\_\_ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗  
เรื่อง ขอให้พิจารณาความผิด รายบริษัท

เรียน ผอ.สคต. (ผ่าน ผอ.สพป. และหน.ฝ่ายคดีแพ่ง) พร้อมแฟ้มคดี ที่

ด้วย ฝ่ายบริการศาลอาญาที่ ๓ สบต.๒ สสภ. ได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖  
รายบริษัท \_\_\_\_\_ ได้ ส่งให้ฝ่ายคดีแพ่ง ดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายจากบริษัท  
กรณีฝ่ายปฏิบัติการตรวจสอบที่ ๑ สบต.๒ สคต. ได้ขอใบทักท้วงการตรวจสอบอากรฉบับที่ ๕๖๐๖-๔-  
๓๐๐๒๙๔-๐๐๑๕ รายบริษัท \_\_\_\_\_ ตามใบขนสินค้าขาเข้า เลขที่ \_\_\_\_\_

เพื่อเรียกเก็บค่าภาษีอากรที่ขาด ซึ่งบริษัทฯ ได้ยื่นขอรับการประเมินอากรโดยชอบแล้ว แต่บริษัทฯ  
มิได้ยื่นคดีต่อเพื่อขอชำระค่าภาษีอากรที่ขาดแต่อย่างใด

ฝ่ายคดีแพ่ง สพป. สกม. ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารที่ส่งให้ฝ่ายคดีแพ่ง ดำเนินคดีเรียก  
ค่าเสียหายจากบริษัทฯ ดังกล่าว ยังไม่มีการพิจารณาความผิด รายบริษัท \_\_\_\_\_  
แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามบัญชีสำเนาข้างต้น  
หากดำเนินการเสร็จแล้วโปรดส่งเอกสารทั้งหมดพร้อมแฟ้มคดี ที่ \_\_\_\_\_ มี.ค. ๒๕๕๗ คืนฝ่ายคดีแพ่งด้วย  
จะขอบคุณยิ่ง

*[Handwritten signature]*

๙๘/๖

๒๖ - ๕๖๖





สำนักกักต้อตราศุลกากร  
กรมศุลกากร  
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ เขตคลองเตย  
กทม. ๑๐๑๑๐

สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยสินค้าเนติสินค้าสงวนห้า

เรียน

- อ้างถึง ๑. แบบคำร้องขอให้พิจารณาแจ้งสินค้าเนติสินค้าสงวนห้าของบริษัท จำกัด  
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๒. หนังสือบริษัท เลขที่ ลงวันที่
๓. หนังสือบริษัท เลขที่ ลงวันที่
๔. หนังสือบริษัท เลขที่ ลงวันที่
๕. หนังสือบริษัท เลขที่ ลงวันที่

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ บริษัท ขอให้พิจารณาวินิจฉัย  
สินค้าเนติสินค้าสงวนห้าภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน สำหรับสินค้า  
รุ่น ประเภทพิกัตศุลกากร ๕๖๖.๑๐ นำเข้าจากประเทศ  
อินโดนีเซีย และต่อมาได้ยื่นเอกสารเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาตามที่อ้างถึง ๓ ถึง ๕ นั้น

สำนักกักต้อตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้พิจารณาข้อมูลรายละเอียดของสินค้าตามที่บริษัทฯ ยื่น  
เพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ขอแจ้งให้ทราบ ดังนี้

ชื่อสินค้า	เกณฑ์สินค้าเนติสินค้า	ภายใต้ความตกลง
รุ่น ผลิตโดยบริษัท นำเข้าจากประเทศอินโดนีเซีย	RVC ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ จากประเทศอินโดนีเซีย	ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน
<p>เหตุผลในการวินิจฉัยสินค้าเนติสินค้า</p> <p>จากเอกสารคำร้องขอให้พิจารณาแจ้งสินค้าเนติสินค้าสงวนห้าประกอบด้วยเอกสารชี้แจงเพิ่มเติม แจ้งว่า รุ่น ใช้วัตถุดิบในการผลิตทั้งสิ้น ๗๒๒ รายการ โดยมีวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศอินโดนีเซีย ๓๒๒ รายการ วัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศ สมาชิกอาเซียน ๒ รายการ และวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดในอาเซียนและไม่ระบุแหล่งที่มา ๓๕๘ รายการ พิจารณาแล้ว สินค้ามีถิ่นกำเนิดจากประเทศอินโดนีเซียตามเกณฑ์ RVC ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ โดยใช้การสะสม วัตถุดิบจากประเทศสมาชิกอาเซียน ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง หลักเกณฑ์และพิธีการเกี่ยวกับการยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากอาเซียน</p>		

/อนิง.

-๒-

ขบึง ผลการวินิจฉัยเกี่ยวกับค่าเนติสินค่าว่างหน้าไฟใช้กับสินค้ำ  
 ตามประเภทพิกัตศุลกากร ที่นำเข้า  
 ซึ่งมีรายละเอียดตามเอกสารที่ได้อื่นพร้อมกับแบบคำร้องเพื่อประกอบการพิจารณา และเป็นคำแนะนำ  
 สำหรับกรพิจารณาการสำแดงถิ่นกำเนิดสินค้ำเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้ำ

โทร

โทรสาร



กรณีศึกษา เลขที่ /Number of Case Study Title/ ชื่อเรื่อง	สร.สมพ. 001/2557 Title/ ชื่อเรื่อง กรณีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังการติดตั้งเครื่องจักร	(PAP P : Price actu ally paid or paya ble)
--	---	--

Inquiry/ข้อหา หรือ		
Outline/รายละเอียดของข้อ หาหรือ	Imported goods/ ประเภท ของสิน ค้า	Anaerobic/ Aerobic Wastewater Treatment Plant (เครื่องจักรโครงการบำบัดน้ำเสีย)
	Point of inquiry ประเด็น คำถาม	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังการติดตั้งเครื่องจักรตามเงื่อนไขของการขาย เป็นส่วนหนึ่งของราคาซื้อขายของที่นำเข้าหรือไม่
	Outline of the transa ction	ผู้ซื้อ A ในประเทศ T ว่าจ้างให้ผู้ขาย B ใน ประเทศ G ทำการก่อสร้างโรงงานบำบัดน้ำเสียให้แก่ A ในประเทศ T มีมูลค่าโครงการทั้งหมด 500,000

	and transaction flowchart	C.U. และผู้ซื้อ A ได้นำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และ Hard Ware จาก ผู้ ข า ย B โดยมีข้อกำหนดแบ่งการชำระเงินค่าสินค้าเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ชำระล่วงหน้า 20 % ของราคาโครงการสำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ การออกแบบ วิศวกรรม (2) ชำระค่าเครื่องจักรเมื่อมีการนำเข้า 200,000 C.U. (3) ชำระภายหลังติดตั้งและเดินระบบได้สมบูรณ์ 40 % ของราคาโครงการ
Remarks/หมายเหตุ		

Answer/ตอบข้อหรือ		
Outline/รายละเอียดของการตอบข้อหรือ	Summary of answer/	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบ และวิศวกรรมซึ่งผู้ซื้อต้องชำระล่วงหน้าเป็นส่วนหนึ่ง ของ ราคา วัสดุ ก า กร แต่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการที่เกิดขึ้น ภาย หลัง การ ติด ตั้ง ไม่เป็นส่วนหนึ่งของราคาวัสดุ ก า กร

	คำตอบโดยสรุป	
	Outline of answer/เหตุผลโดยสรุป	<p>ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบและวิศวกรรมซึ่งผู้ซื้อต้องชำระล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับของที่นำเข้าโดยตรงและเป็นไปตามข้อผูกพันของการขาย</p> <p>จึงเป็นส่วนหนึ่งของราคาศุลกากรส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการที่เกิดขึ้นภายหลังการติดตั้งและผู้ขายได้แยกค่าใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจนจึงไม่เป็นส่วนหนึ่งของราคาศุลกากร</p> <p><b>(รายละเอียดตามส่วนที่ 2)</b></p>
instruments/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง		กฎกระทรวง ฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 8 และ ข้อ 12 (1)
Conditions applied/เงื่อนไขการใช้ค่านิมนัย		<p>1. คำตอบโดยสรุปข้างต้นเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่เสนอมาในการปฏิบัติจริงอาจแตกต่างกันหากมีข้อเท็จจริงในการนำเข้าจริงแตกต่างกันไป หรือ</p> <p>2. กรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับราคาศุลกากรหรือปรากฏข้อมูลใหม่อันมีผลให้ราคาศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมผลของค่านิมนัยในกรณีศึกษานี้ไม่สามารถนำมาเป็นกรณีตัวอย่างได้</p>

### Part 1/ส่วนที่ 1 : Facts of Transaction/ข้อเท็จจริง

1. ผู้ซื้อ A ในประเทศ T นำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และ Hard Ware จากผู้ขาย B ในประเทศ G โดยใน Invoice สำแดงราคา CIF 200,000 C.U.



2. มีสัญญาระหว่างผู้ซื้อ A และผู้ขาย B ว่า ผู้ซื้อ A ว่าจ้างให้ผู้ขาย B ทำการก่อสร้างโรงงานบำบัดน้ำเสียให้แก่ A ในประเทศ T โดยมีมูลค่าโครงการทั้งหมด 500,000 C.U. ในสัญญาระบุเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ให้ผู้ขาย B ออกแบบด้านวิศวกรรม (ทำในประเทศ G) ระบบบำบัดน้ำเสียทั้งหมดให้สมบูรณ์ตามประสิทธิภาพที่กำหนด โดยผู้ซื้อ A จะชำระเงินล่วงหน้าให้แก่ B โดยโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารเป็นจำนวน 20% ของราคาโครงการ

(2) จัดหาเครื่องจักร อุปกรณ์ และ Hard Ware ของโรงงานบำบัดน้ำเสียส่งให้แก่ผู้ซื้อ A เพื่อประกอบและติดตั้งในประเทศ T โดยเครื่องจักร อุปกรณ์ และ Hard Ware มีราคา CIF 200,000 C.U. โดยผู้ซื้อจะชำระเงินให้แก่ผู้ขายโดย L/C เมื่อมีการนำเข้ามายังประเทศ T

(3) เตรียมความพร้อมของระบบ  
เริ่มเดินระบบหลังจากการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์เสร็จสมบูรณ์แล้ว  
ทำการทดสอบอุปกรณ์  
รวมถึงจัดหาวิศวกรเข้ามาช่วยเริ่มต้นเดินระบบเครื่องจักรและระบบสาธารณูปโภคพร้อมกับฝึกสอนงานให้กับพนักงาน และช่วยเดินระบบต่ออีก 6 เดือนหลังจากการเดินระบบสมบูรณ์แล้ว โดยค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือนี้ผู้ซื้อ A จะชำระให้แก่ผู้ขาย B  
ภายหลังการติดตั้งและสามารถเดินระบบได้อย่างสมบูรณ์แล้ว จำนวน 40% ของราคาโครงการ โดย L/C



**Part 2/ส่วนที่ 2 : Answer/ผลการพิจารณา**

**1. Customs' Opinion/ การพิจารณาของเจ้าหน้าที่**

1 . 1

ตามหลักฐานปรากฏว่าผู้ซื้อและผู้ขายมีการชำระเงินค่าสินค้าและโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย อีกทั้งไม่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดใดที่ห้ามใช้ราคาซื้อขายของที่นำเข้าในการกำหนดราคาศุลกากร ตามข้อ 14 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 132/2543 ดังนั้น วิธีที่สามารถนำมาปรับใช้ได้ คือ วิธีที่ 1 ราคาซื้อขายของที่นำเข้าตามข้อ 8 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 132/2543

1.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบด้านวิศวกรรม (ค่าใช้จ่ายส่วนที่ 1) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับของที่นำเข้าโดยตรงที่ผู้ซื้อชำระให้แก่ผู้ขาย อันเป็นเงื่อนไขของการขายและเป็นไปตามข้อผูกพันของการขาย จึงถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของราคาที่ชำระจริงหรือราคาที่จะต้องชำระ ตามข้อ 8 ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 132/2543

1 . 3

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือด้านวิชาการภายหลังการติดตั้งเครื่องจักรตามเงื่อนไขของการขาย (ค่าใช้จ่ายส่วนที่ 3) และผู้ขายได้แยกค่าใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจน

ถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ไม่เป็นส่วนหนึ่งของราคาซื้อขายของที่นำเข้ามาตามข้อ 12 (1) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 132/2543

## 2. Conclusion/ผลของการวินิจฉัย

ให้กำหนดราคาศุลกากร โดยวิธีที่ 1 ราคาซื้อขายของที่นำเข้ามา โดยให้รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบ และวิศวกรรม เข้าไว้ใน ราคาที่ชำระจริงหรือราคาที่จะต้องชำระตามจำนวนที่ได้ชำระไว้ล่วงหน้า

20 % ของราคาโครงการ  
สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านวิชาการที่เกิดขึ้นภายหลังการ  
ติดตั้ง จำนวน 40 % ของราคาโครงการ  
ไม่ต้องนำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาที่ชำระจริงหรือราคาที่จะต้องชำระ  
 ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 132 (พ.ศ. 2543) หมวด 2 ข้อ 8 และ ข้อ 12 (1)

สินค้าควรมีราคา ดังต่อไปนี้

ราคาที่ชำระจริงหรือราคาที่จะต้องชำระสำหรับสินค้าที่นำเข้ามา

(1) ราคาเครื่องจักรตาม Invoice = 200,000 C.U.

(2) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออกแบบด้านวิศวกรรม

(20% \* 500,000 C.U.) = 100,000 C.U.

**ราคาซื้อขายของที่นำเข้ามา = ราคาศุลกากร 300,000 C.U.**





ส่วนมาตรฐานพิทักษ์ตราสุกลาง  
กรมสุกลาง ถนนสุนทรโกษา  
กรุงเทพมหานคร 10110

๕-ส.ค. 2542

ที่ ร

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาประเภทพิทักษ์ตราสุกลาง

เรียน .....

ตามที่ท่านได้นำสินค้า PRINTING (ตามเอกสารแนบ)

เข้ามาตามใบขนสินค้าฯ เลขที่.....ตามรายละเอียดแนบ

โดยเรือ.....ตามเอกสารแนบ.....เที่ยววันที่.....ตามเอกสารแนบ

โดยชำระอากรไว้ในประเภทพิทักษ์ 4816.90 อัตรา 30% หรือ 2.40 บ./กก.

อัตราสุกลางไว้ในประเภทพิทักษ์ 4802.20 (10%) หรือ 3703.90 (20%)

สินค้าดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาโดยอาศัยข้อเท็จจริงตามคำร้องและหลักฐานประกอบแล้ว  
จึงขอให้อำนาจเจ้าพนักงานพิทักษ์ตราสุกลางที่.....3703.90.....อัตรา.....20%.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เจ้าหน้าที่

ฝ่ายพิจารณาปัญหาพิทักษ์ ที่ 1

โทร. 6 ต่อ

หมายเหตุ ถ้าหากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งผลการพิจารณา ให้ยื่นคำอุทธรณ์หรือโต้แย้ง  
ดังกล่าวต่อฝ่ายกรรมการพิจารณาปัญหาพิทักษ์ ส่วนมาตรฐานพิทักษ์ตราสุกลาง ภายใน  
30 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งผลการพิจารณา



เอกสารแนบ.1 หน้า 3

ที่ กค 0625(1)/ 0991

ส่วนมาตรฐานพิทักษ์อัตราบุคลากร  
กรมบุคลากร ถนนสุนทรโกษา  
กรุงเทพมหานคร 10110

3 มิถุนายน 2543

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาประเภทพิทักษ์อัตราบุคลากร

เรียน .....

ตามที่ท่านได้นำสินค้า PRINTING

เข้ามาตามใบขนสินค้าฯ เลขที่.....

โดยเรือ KOTA RAJA V. RJA 141 เมื่อวันที่ 7.7.42

โดยชำระอากรไว้ในประเภทพิทักษ์.....4816.90 อัตรา.....30% และขอสงวนสิทธิโต้แย้งพิทักษ์

อัตราบุคลากรไว้ในประเภทพิทักษ์.....3703.90 อัตรา.....20% นั้น

สินค้าดังกล่าว ได้ผ่านการพิจารณาโดยอาศัยข้อเท็จจริงตามคำร้องและหลักฐานประกอบแล้ว  
จึงขออนุญาตให้จัดเข้าประเภทพิทักษ์อัตราบุคลากรที่.....3703.90 อัตรา.....20%

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เจ้าหน้าที่

ฝ่ายพิจารณาปัญหาพิทักษ์ฯ ที่ 1

โทร. 6717550-3 ต่อ 9404, 9410

หมายเหตุ ถ้าหากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งผลการพิจารณานี้ ให้ยื่นคำอุทธรณ์หรือโต้แย้ง  
ดังกล่าวต่อฝ่ายกรมการพิจารณาปัญหาพิทักษ์ฯ ส่วนมาตรฐานพิทักษ์อัตราบุคลากร ภายใน  
30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา



บันทึกข้อความ

เอกสารแนบ 4 หน้า 1

กระทรวงศึกษาธิการ  
วันที่ 27 มี.ค. 2554

ส่วนราชการ ฝ่ายวิเคราะห์สินค้า สบ. สทท. โทร 02-249-4217

ที่ \_\_\_\_\_ วันที่ 27 พฤษภาคม 2554

เรื่อง ใบขอสินค้าเข้าเลขที่ -05405-

เรียน ผบ.ศ. 3 สบ.ศ. 1 สทท. (พร้อมใบขอสินค้า 1 ฉบับ, พร้อมเอกสารทั้งหมดและ 1 ตัวอย่าง)

ตามบันทึก ผบ.ศ. 3 ลว. 6 พฤษภาคม 2554 ผบ.ศ.3 ได้จัดส่งตัวอย่างสินค้ารายการที่ 1 VIDEO PRINTING PACK ตามใบขอสินค้าเลขที่ 2 โดยสำแดงประเภท พิภพฯ 3703.90.00 อัตรา 0% ส่งให้ ผบ.ศ. ตระจิวเคราะห์นั้น

จากการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างประกอบเอกสารจากผู้นำเข้า PRINTING PACK ลักษณะเป็นกล่องกระดาษ ระบุ Print ภายในบรรจุด้วย

1. กระดาษเคลือบสำหรับพิมพ์รูปภาพสีขา (Printing Paper ขนาด 100 x 183 มม.) จำนวน 120 แผ่น มีคุณสมบัติในการกันน้ำและกันรอยนิ้วมือ
2. ตลับรับหมึก (ink Ribbon) 2 ตลับ ขนาด 8 X 13 X 2.5 ซม. ลักษณะเป็น Ribbon ทำด้วยแผ่นพลาสติกบางเคลือบด้วยหมึกพิมพ์ด้านหนึ่ง โดยที่ชั้นของหมึกพิมพ์ประกอบด้วย 3 ชั้น แต่ละชั้นมี 1 สี ประกอบด้วยชั้นสีฟ้า (Cyan) ชั้นสีม่วง (Magenta) ชั้นสีเหลือง (Yellow) โดยเทปพลาสติกเคลือบด้วยหมึกพิมพ์หันอยู่ระหว่างแกนพลาสติก 2 แกนในตลับรับหมึก

การใช้งาน เมื่อติดตั้งเครื่องพิมพ์แล้ว นำตลับหมึกใส่เครื่องและกระดาษพิมพ์ภาพใส่ถาดกระดาษ เมื่อสั่งพิมพ์ หัวพิมพ์ภาพแบบความร้อน (Thermal Head) จะทำให้หมึกสีไปติดกระดาษสำหรับพิมพ์ที่ละ 1 สีจนเสร็จ แล้วลูกยางหมุนกระดาษกลับมาตำแหน่งแรกที่พิมพ์สีที่ 1 เพื่อพิมพ์สีที่ 2 ทำจนครบ 3 สี และจำนวนกระดาษพิมพ์ 120 แผ่นกับตลับรับหมึก 2 ตลับจะใช้ประกอบคู่กันจนหมดไปพร้อมกัน จัดเป็น Ribbon ทำด้วยวัสดุอื่นๆตามประเภทพิภพฯ 9612.10.90 อัตรา 20 % เป็นของทำนองเดียวกัน เรื่องที่เคยพิจารณาพิภพฯแล้วตาม

ลงวันที่ 29 มีนาคม 2549 (ตามเอกสารแนบ) \*

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

นักวิทยาศาสตร์ ปฏิบัติการ

นาย ธีระพงษ์

๗ มี.ค. 2554

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มมาตรฐานศึกษาระดับ 3

ที่ กค 0518 (4) 5084

วันที่ 29 มีนาคม 2549

เรื่อง การพิจารณาปัญหาศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานศึกษาระดับ 3

ลงคมเรื่อง 8/0364

แบบฟอร์ม พอชม 4

เพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับข้อควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

ชื่อหน่วยงาน 322-0001-บ

ใบอนุญาตฯ เลขที่ 0021-0104803923 วันที่ออก 14-10-2548

ประเภทใบอนุญาตฯ  อ่างเก็บน้ำ  โรงงาน  แหล่งน้ำดื่ม

ลักษณะปัญหา

ชนิดสินค้า PHOTO PRINTER RIBBON & PAPER

ที่ออกหรือยกเลิกวันที่ 481157 วันที่ 15

ใบรุ่นเดิม การขอใบขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ใหม่ 50 กิโลกรัมต่อวัน

ที่ออกหรือยกเลิกแบบเดิม 562240 วันที่ 15

ใบรุ่นเดิม ที่ออก

ลักษณะข้อควรพิจารณา

มีผู้จำหน่ายสินค้าประเภทเครื่องพิมพ์และกระดาษพิมพ์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ



ดรัมม้วนม้วน 1 ดรัม และกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพขนาด 7 x 4 นิ้ว 2 ของ ของละ 25 แผ่น รวม 50 แผ่น

รายงานการตรวจสินค้า

ผลการวิเคราะห์สินค้า

รายละเอียดการพิจารณา

รายการที่ 1

ชื่อสินค้า

PHOTO PRINTER RIBBON & PAPER I

จากตัวอย่างสินค้า และเอกสารที่แนบมาและเอกสารแนบ

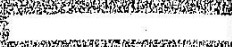
ปรากฏสินค้าเป็นชุดม้วนม้วนหนึ่งชุดกับพิมพ์ภาพพร้อมกระดาษ ใช้กับเครื่องพิมพ์ภาพ ใน 1 ชุดประกอบด้วย ดรัมม้วนม้วน 1 ดรัม และกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพขนาด 7 x 4 นิ้ว 2 ของ ของละ 25 แผ่น รวม 50 แผ่น การใช้งาน เมื่อติดตั้งเครื่องพิมพ์แล้ว นำ Ribbon ได้ในเครื่อง และนำกระดาษ (Photo Paper) ได้ในชุดกระดาษนี้ใส่ลงใน Photo Paper จะพิมพ์สิ่งพิมพ์กระดาษ ใน Ribbon 1 Pack จะพิมพ์ภาพได้ 50 ภาพ เท่ากับกระดาษ (Photo Paper) 2 Pack หรือคิดจากรายละเอียดของเป็นชุดดังกล่าวแล้วค่าของชุด Ribbon ที่มีม้วนม้วนหนึ่งชุด

ซึ่งเป็นของในลักษณะที่วางของเดียวกันกับที่ พบได้จากการตรวจสอบจากหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีที่ 0825(1)42(4)410-61 29 ต.ค. 2544

จึงแนบมาตรวจที่ 961210 วันที่ 20/10/2544 (ผลตรวจพบ คือ ของ 28 ชิ้นจาก 2544) และขอเป็น

ยืนยัน

จึงเขียนมอบให้ไปตรวจพิจารณา



- 3 -

ความเห็นระดับ หัวหน้าฝ่ายฯ

ชื่อสินค้า รายการที่ : PHOTO PRINTER RIBBON & PAPER

เห็นด้วย จากการบริหารงานของเจ้าหน้าที่

เห็นว่าสินค้าเป็นจุลินทรีย์มีกลิ่นเหม็นหึ่งภาพรวมกระดาษ ใช้กับเครื่องพิมพ์ภาพ ใน 1 ชุดประกอบด้วย  
ดรัมรับมันหมึก 1 ดรัม และกระดาษดำรับพิมพ์รวม 50 แผ่น ของเป็นชุดตั้งกลวงสาระสำคัญอยู่ที่ ribbon  
ที่มีมันหมึกพวยในตัว โดยอาศัยกรรมวิธีของในลักษณะที่งานของเดียวกันนี้ที่  
ตมพ. ได้มีการพิจารณาแล้วตามหนังสือที่ กค.0625(1)/ด2 ลง. 29 ส.ค. 2544 เห็นควร จัดเข้าพัสดุ 961210 อัตรา  
20% (ลดอัตราตามป.คลัง ลง. 28 ธันวาคม 2544) ในฐานะเป็น วัสดุสิ้นเปลือง

นาง

ความเห็นระดับ ผ.ร.ผ. หรือ วิชาการในตำแหน่ง ผ.ร.ผ.

ชื่อสินค้า รายการที่ : PHOTO PRINTER RIBBON & PAPER

เห็นด้วย จัดเข้าพัสดุ 961210 อัตรา 20% (ลดอัตราตามป.คลัง ลง. 28 ธันวาคม 2544) ในฐานะเป็น

วัสดุสิ้นเปลือง

ความเห็นระดับ ผ.ร.ผ.

ชื่อสินค้า รายการที่ : PHOTO PRINTER RIBBON & PAPER

เห็นด้วย จัดเข้าพัสดุ 961210 อัตรา 20% (ลดอัตราตามป.คลัง ลง. 28 ธันวาคม 2544) ในฐานะเป็น

วัสดุสิ้นเปลือง

นาง





อนึ่ง ผลการวินิจฉัยสินค้าเปิดสินค้าสงวนหน้านี้ ให้ใช้กับสินค้าหลอดไฟไมโครเวฟ ชนิด  
แมกนีตรอน ยี่ห้อ xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx รุ่น xxxxxxxxxxxx ตามประเภทพิกัด ๘๕๔๐.๗๑ ที่นำเข้าโดย  
ผู้ยื่นคำร้อง และเป็นสินค้าที่มีรายละเอียดเหมือนกันกับที่ได้ยื่นแบบคำร้องไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เอกสารนี้เป็น  
คำแนะนำสำหรับการพิจารณาการสำแดงสินค้าเปิดสินค้าเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นาย

ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมศุลกากร

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร  
ส่วนกฎว่าด้วยสินค้าเปิดสินค้า  
โทร ๐๒-๖๖๗ ๗๐๖๓  
โทรสาร ๐๒-๖๖๗ ๖๔๗๐

ประเภทพิกัดฯ ที่ 8540.71.00

กรมศุลกากร  
กระทรวงพาณิชย์  
กรมศุลกากร  
กรมศุลกากร

การนำเข้า >> พิกัดอัตราจากอาเซียน >> พิกัดอัตราจากอาเซียน (4 หลัก) >> และพิกัดอัตรา

อัตราจากกรมพระราชทานแก่พิกัดอัตราศุลกากร ส่วนพิกัดอัตราที่รับแก้ไข มีรายละเอียด "กรณาแก้ไขอัตรา"

85.40	หลอดเบรคไฟฟ้าชนิด แอคทีฟ หรือแอคทีฟไฮดรอลิก (เช่น หลอดเบรคจากท่อ และ เบรคไฮดรอลิก หลอดเบรคไฟฟ้า ชนิด ส่วนประกอบหรือเข้าใช้ หลอดเบรคที่รับ หลอดเบรคที่มี สายไฟในตัว)			
8540 71.00	... แยกโครงสร้าง	35	FTA เขตฯ	ศุลกากร พิเศษ

ถิ่นกำเนิดสินค้า

กรมศุลกากร  
กระทรวงพาณิชย์  
กรมศุลกากร  
กรมศุลกากร

85.40	8540.710000	-- แยก โครงสร้าง	อาเซียน- JAPAN (2555)	01/04/2558	31/03/2559	ศุลกากร พิเศษ
AK1 : อาเซียนกำหนด: รับลงทะเบียนสินค้า						
85.40	8540.710000	-- แยก โครงสร้าง	อาเซียน- KOREA (2555)	01/01/2558	31/12/2558	ศุลกากร พิเศษ



กรณีศึกษาเลขที่ สมศ.2 สมพ./001/2557

ชื่อเรื่อง/Title

ค่าขนส่งภายในประเทศต้องนำมารวมเป็นราคาศุลกากรหรือไม่

Inquiry ชื่อหรือ		
Outline /รายละเอียดของข้อ หาหรือ	i. Imported goods	วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสายไฟ
	ii. Point of inquiry	ค่าขนส่งภายในประเทศ (Inland charge) ระหว่าง ท่าเรือไปยังโรงงานผู้ผลิตต้องนำมารวมเป็นราคา ศุลกากรหรือไม่
	iii. Outline of the transaction and transaction flowchart	บริษัท A ได้นำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อผลิต สายไฟสำหรับใช้กับเครื่องเสียงภายในรถยนต์ เงื่อนไข ในการชำระเงินกำหนดให้เป็น DDU และใน Invoice ได้แยกราคาสินค้า (CIF) กับค่าขนส่งภายในประเทศ จากท่าเรือถึงโรงงาน A ไว้

Answer/คำตอบ	Summary of answer คำตอบโดยสรุป	Outline of answer เหตุผลโดยสรุป
Outline/ คำชี้แจงโดยสังเขป	ค่าขนส่งภายในประเทศเป็นค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าจากท่าเรือ ภายในประเทศไปยังโรงงานผู้ผลิต ไม่ต้องนำมารวมเป็นราคาศุลกากร	ค่าขนส่งภายในประเทศเป็นค่าขนส่งที่เกิดขึ้นภายหลังการนำเข้าแล้ว และ แยกให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีมูลค่าค่าท่าเรือ ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๒(๒) <i>(รายละเอียดตามส่วนที่ ๒)</i>

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ข้อ ๓๒(๒)

Conditions applied เงื่อนไขการใช้ผลของคำวินิจฉัยในกรณีศึกษา:

กรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับราคาศุลกากรหรือ  
ปรากฏข้อมูลใหม่อันมีผลให้ราคาศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม  
ให้ผลการวินิจฉัยราคาศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ยื่นคำร้อง



### Part 1 /ส่วนที่1: Facts of Transaction/ข้อเท็จจริง

บริษัท A ได้เปิดสายพานการผลิตสินค้าประเภทสายไฟสำหรับใช้กับเครื่องเสียงภายในรถยนต์ โดยต้องใช้วัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศ โดยบริษัทฯ มีเงื่อนไขในการซื้อขายเป็นเงื่อนไข DDU และมีค่าขนส่งภายในประเทศ (Inland charge) ที่แจ้งไว้ตาม Invoice ซึ่งค่าขนส่งภายในประเทศ (Inland charge) เป็นค่าขนส่งระหว่างการทำเรือไปยังโรงงานผู้ผลิตในจังหวัดฉะเชิงเทรา



### Part 2: Answer/ผลการพิจารณา

#### 1. Customs' Opinion/การพิจารณา

ตามที่บริษัทได้ร้องขอให้พิจารณาว่าต้องนำค่าขนส่งภายในประเทศไม่ต้องนำมารวมเป็นราคาศุลกากร เนื่องจากกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๓๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ข้อ ๑๒ (๒) กำหนดไว้ว่า ค่าขนส่งภายหลังจากการนำเข้าสำเร็จที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่ารวมอยู่ในราคาซื้อขายของที่นำเข้า ให้หักค่าใช้จ่ายดังกล่าวออกจากราคาซื้อขายของที่นำเข้านั้นก่อนที่จะนำไปใช้ในการกำหนดราคาศุลกากร

#### 2. Conclusion/ผลการวินิจฉัย

กรมฯ ได้พิจารณาตามข้อเท็จจริงและเอกสารประกอบของบริษัทฯ พบว่า ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๓๒ (พ.ศ.

๒๕๔๓) ข้อ ๑๒ (๒) ดังนั้น  
ค่าขนส่งภายในประเทศจึงไม่ต้องนำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาศุลกากร





ที่ กค ๐๕๑๘(ส)/

กรมศุลกากร  
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย  
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐

วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า

เรียน ผู้จัดการบริษัท xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

อ้างถึง แบบคำร้องขอให้วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าของบริษัท xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ลงวันที่ xxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ได้ยื่นแบบคำร้องขอให้พิจารณา  
วินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้า ภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น สำหรับสินค้าซิลิโคนลักษณะ  
เป็นเม็ด นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น ประเภทพิกัด ๓๙๑๐.๐๐. พร้อมรายละเอียด นั้น

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้พิจารณาข้อมูลรายละเอียดของสินค้าดังกล่าวแล้ว  
ขอแจ้งให้ทราบ ดังนี้

ชื่อสินค้า	เกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้า	ภายใต้ความตกลง
ซิลิโคนในลักษณะชั้นปฐุม เป็นเม็ดสีขาว ผลิตโดย xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xx นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น	QVC ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ จากประเทศญี่ปุ่น	ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ ไทย-ญี่ปุ่น
<p>เหตุผลในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้า</p> <p>จากเอกสารคำร้องขอให้พิจารณาแจ้งถิ่นกำเนิดสินค้าล่วงหน้าประกอบด้วยเอกสารแจ้งว่าเป็น ซิลิโคน ในลักษณะชั้นปฐุม เป็นเม็ดสีขาว โดยมีกระบวนการผลิตมาจากวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศญี่ปุ่น ร้อยละ ๖๐ และวัตถุดิบอื่นที่ใช้ในการผลิตเป็นวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดมาจากประเทศนอกความตกลงฯ พิจารณาแล้ว สินค้ามีถิ่นกำเนิดจากประเทศญี่ปุ่นตามเกณฑ์ QVC ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ โดยมี กระบวนการผลิตเป็นวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากจากประเทศญี่ปุ่น ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่องหลักเกณฑ์และพิธีการสำหรับการยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากร สำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากญี่ปุ่น</p>		

/อนึ่ง...

๒

อนึ่ง ผลการวินิจฉัยที่ดินกำเนิดสินค้าล่วงหน้านี้ ให้ใช้กับสินค้าซิลิโคนในลักษณะชั้นปฐม เป็น  
เมล็ดสีขาว ตามประเภทพิกัด ๓๙๑๐.๐๐ ที่นำเข้าโดยผู้ยื่นคำร้อง และเป็นสินค้าที่มีรายละเอียดเหมือนกันกับ  
ที่ได้ยื่นแบบคำร้องไว้เท่านั้น ทั้งนี้เอกสารนี้เป็นคำแนะนำสำหรับการพิจารณาการสำแดงดินกำเนิดสินค้า  
เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นาย

ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมศุลกากร

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร  
ส่วนกว่าด้วยดินกำเนิดสินค้า  
โทร ๐๒-๖๖๗ ๗๐๖๓  
โทรสาร ๐๒-๖๖๗ ๖๙๗๐



กรณีศึกษาเลขที่: สมศ.1 สมพ./001/2557

Title/ชื่อเรื่อง: Royalty and License Fee/

เครื่องสำอางภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์

Inquiry/ข้อหาหรือ

รายละเอียดของข้อหาหรือ:

Imported goods/ประเภทของสินค้า : เคมีภัณฑ์

Point of inquiry/ประเด็นคำถาม :

ค่าสิทธิสำหรับเคมีภัณฑ์นำเข้าที่บริษัทนำเข้ามาขายต่อผลิตเป็นเคมีภัณฑ์

หรือสิ่งปรุงแต่งภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศ

จะต้องนำไปรวมกับราคาเคมีภัณฑ์ที่นำเข้าเป็นราคาศุลกากร หรือไม่

Outline of the transaction and transaction flowchart/ธุรกรรม : บริษัท

A

นำเข้าเคมีภัณฑ์ภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์

จากบริษัท B ประเทศ G เพื่อจำหน่ายในประเทศไทย

Summary of answer/คำตอบโดยสรุป :

ค่าสิทธิที่เกิดจากการขายต่อเคมีภัณฑ์ที่นำเข้าภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์จะต้องนำไปรวมกับราคาเคมีภัณฑ์นำเข้าเป็นราคาศุลกากร

ค่าสิทธิที่เกิดจากการผลิตเคมีภัณฑ์เพื่อจำหน่ายโดยนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่เป็นส่วนผสมภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศจากผู้ผลิตเท่านั้นจะต้องนำไปรวมกับราคาเคมีภัณฑ์นำเข้าเป็นราคาศุลกากร

ค่าสิทธิที่เกิดจากการผลิต โดยนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่เป็นส่วนผสมภายในประเทศผู้นำเข้าหรือที่ใดก็ได้ภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศจากผู้ผลิตจะไม่นำไปรวมกับราคาเคมีภัณฑ์นำเข้าเป็นราคาศุลกากร

Outline of answer/เหตุผลโดยสรุป :

ในกรณีที่มีการชำระค่าสิทธิดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสินค้านำเข้าและเป็นเงื่อนไขการขายเพื่อส่งออกสินค้านำเข้า

ให้นำค่าสิทธิรวมกับราคาที่ต้องชำระตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 132 พ.ศ.2543) ข้อ 9 (1) และ ข้อ 13

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : ประกาศกรมศุลกากร ที่ 60/2546 เรื่อง ค่าสิทธิและค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 9 (1)

ค่าสิทธิและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับของที่นำเข้า ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมอันเป็นเงื่อนไขในการขายของนั้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 13 ค่าใช้จ่าย รายได้ หรือตามมูลค่าตามรายการในข้อ 9 ที่จะรวมไว้ในราคาซื้อขายของที่นำเข้า จะต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงและคำนวณเป็นมูลค่าได้เท่านั้น

Conditions applied/เงื่อนไขการใช้ผลของคำวินิจฉัยในกรณีศึกษา : กรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับราคาศุลกากรหรือปรากฏข้อมูลใหม่อันมีผลให้ราคาศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผลของคำวินิจฉัยในกรณีศึกษานี้ไม่สามารถนำมาเป็นกรณีตัวอย่างได้

Part 1 /ส่วนที่1: Facts of Transaction/ข้อเท็จจริง

บริษัท A

นำเข้าเคมีภัณฑ์ภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์



จากบริษัท B ประเทศ G

เพื่อขายต่อจำหน่ายหรือผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ

ค่าสิทธิ = %

ของราคาขายสุทธิของเคมีภัณฑ์แต่ละชนิดที่นำเข้ามาขายและผลิตในประเทศ (Royalty Rates of Net External Sales)

3% ของ

การขายต่อวัตถุดิบภายใต้สารสนเทศของสารเคมีและผลิตภัณฑ์

5% ของ

เคมีภัณฑ์ที่เกิดจากการนำสารตั้งต้นนำเข้ากับส่วนผสมนำเข้าภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศของผู้ผลิต

7% ของ

เคมีภัณฑ์ที่เกิดจากการนำสารตั้งต้นนำเข้ากับส่วนผสมภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศของผู้ผลิตโดยส่วนผสมดังกล่าวเป็นส่วนผสมภายในประเทศผู้นำเข้าหรือที่ใดๆ

Part 2: Answer/ผลการพิจารณา

1. Customs' Opinion/การพิจารณา

1.1

กรณีบริษัทนำเข้าเคมีภัณฑ์ภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศ(Know-how and Technical)

นำเคมีภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้สารสนเทศมาจำหน่ายต่อและมีการชำระค่าสิทธิจากรายการขายสุทธิจึงเป็นเงื่อนไขการขายเพื่อส่งออกสินค้านำเข้าเมื่อมีการขายเคมีภัณฑ์เกิดขึ้นภายในประเทศผู้นำเข้า

ของผู้นำเข้าจะต้องชำระค่าสิทธิและสารสนเทศตามข้อตกลงที่ให้ไว้กับผู้ขายหรือเจ้าของสิทธิ ซึ่งสอดคล้องกับ กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 9 (1)

## 1.2

กรณีบริษัทนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารตั้งต้นและส่วนผสมเพื่อผลิตเคมีภัณฑ์เพื่อจำหน่ายภายในประเทศนำเข้าโดยจะต้องนำเข้าสารตั้งต้นและส่วนประกอบภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศ(Know-how and Technical)

จากผู้จำหน่าย B เท่านั้น โดยจะต้องชำระค่าสิทธิจากยอดขายสุทธิ จึงเป็นเงื่อนไขการขายเพื่อส่งออกสินค้านำเข้า ซึ่งสอดคล้องกับ กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 9 (1)

## 1.3

กรณีบริษัทนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่เป็นสารตั้งต้นและส่วนผสมภายในประเทศผู้นำเข้าและที่ใดๆเพื่อผลิตเคมีภัณฑ์เพื่อจำหน่ายภายในประเทศนำเข้าโดยจะต้องนำเข้าสารตั้งต้นและส่วนประกอบภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศ(Know-how and Technical) จากผู้จำหน่าย B

เท่านั้น โดยจะต้องชำระค่าสิทธิจากยอดขายสุทธิ

ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นเรื่องค่าสิทธิของ WCO ข้อ 4.5 (ADVISORY OPINION 4.5 : Royalties and license fees under article 8.1 (c) of the agreement) และสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับ กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 13 ค่าใช้จ่าย รายได้

หรือตามมูลค่าตามรายการในข้อ 9 ที่จะรวมไว้ในราคาซื้อขายของที่นำเข้า จะต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงและคำนวณเป็นมูลค่าได้เท่านั้น ซึ่งเคมีภัณฑ์ที่เป็นส่วนผสมภายในประเทศผู้นำเข้าไม่อยู่บนพื้นฐานที่สามารถคำนวณเป็นมูลค่าที่วัด

ดังนั้นการนำค่าสิทธิที่ต้องชำระของสารตั้งต้นที่อยู่ภายใต้สิทธิบัตรและสารสนเทศดังกล่าวจะไม่นำไปรวมเป็นราคาศุลกากร

## 2. Conclusion/ผลการวินิจฉัย

การนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้สารสนเทศมาจำหน่ายต่อ และการนำเข้าเคมีภัณฑ์ตั้งต้นกับส่วนผสม ที่ต้องนำเข้าจากผู้ผลิตเท่านั้น

การชำระค่าสิทธิดังกล่าวจึงเป็นเงื่อนไขการขายสินค้าเพื่อการนำเข้า  
ซึ่งสอดคล้องกับ กฎกระทรวง ฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 9 (1)

จึงต้องนำค่าสิทธิดังกล่าวไปรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของราคาศุลกากร

ส่วนการนำเข้าสารตั้งต้นภายใต้สิทธิและสารสนเทศ  
แต่ส่วนผสมสามารถนำเข้าจากท้องถิ่นหรือภายในประเทศผู้นำเข้า

ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นฯ ของ WCO ข้อ 4.5

การชำระค่าสิทธิดังกล่าวไม่ใช่เงื่อนไขในการขายสินค้านำเข้าเพื่อการส่งออก  
กฎกระทรวงฉบับที่ 132 (พ.ศ.2543) ข้อ 13 ค่าใช้จ่าย รายได้  
หรือตามมูลค่าตามรายการในข้อ 9 ที่จะรวมไว้ในราคาซื้อขายของที่นำเข้า  
จะต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงและคำนวณเป็นมูลค่าได้เท่านั้น  
จึงไม่นำค่าสิทธิดังกล่าวไปรวมไว้ในราคาศุลกากร





### Anne Maricich

Assistant Port Director for Trade  
Detailed as: Director, Center of Excellence and Expertise  
Los Angeles, California  
Office of Field Operations  
U.S. Customs and Border Protection

Ms. Anne Maricich is the Assistant Port Director for Trade at the Los Angeles International Airport, where her responsibilities include trade facilitation and trade enforcement of all international cargo clearances through the LAX area.

Ms. Maricich is currently serving in a temporary role as the Director of the Center of Excellence and Expertise. This pilot program, which was launched on November 1, 2010, is an effort to build CBP's industry knowledge and to drive uniformity. The industry-based concept is being tested in pharmaceutical trade and will run through June 30, 2011.

Prior to her appointment in Los Angeles, Ms. Maricich spent over 6 years at CBP Headquarters in Washington DC. She served as an Oversight Director for Regulatory Audit, as well as the Acting Executive Director for Trade Policy and Programs. In her role over CBP Trade Policy, she was responsible for providing leadership over the development of the national strategic plan for the CBP trade mission.

Ms. Maricich began her career with Customs and Border Protection as an Auditor, serving in both Philadelphia and San Diego, where she conducted compliance reviews of major corporations that imported into the U.S. Ms. Maricich graduated Suma Cum Laude with a Bachelor of Science degree in Accounting and is a certified Public Accountant.



January 5, 2007

MEMORANDUM FOR: DIRECTORS, FIELD OPERATIONS

FROM: Acting Executive Director, Trade Policy and Programs  
Office of International Trade

SUBJECT: Grace Period for the Implementation of the 2007  
Harmonized Tariff Schedule of the United States

PLEASE PASS THIS INFORMATION TO PORT DIRECTORS, ASSISTANT PORT DIRECTORS (TRADE), IMPORT SPECIALISTS, ENTRY SPECIALISTS, CBP OFFICERS, IMPORTERS, BROKERS, CARRIERS, AND ANY OTHER INTERESTED PARTIES.

The purpose of this memorandum is to inform Customs and Border Protection (CBP) Field Offices and all interested parties of a grace period that will be granted to the Trade to assist in the 2007 Harmonized Tariff Schedule of the United States (HTSUS) conversion.

The World Customs Organization (WCO) amends the Harmonized System, at the six-digit level, every four to six years. The recommended changes for 2007 are substantial. The chapters most affected are the machinery chapters.

The Trade has advised CBP that, depending on the complexity and size of their import and export operations, reclassifying the products affected by the 2007 changes, along with the subsequent updating of their databases would take longer than the customary 15-day implementation period.

With the help of CBP, the Office of the United States Trade Representative, the Trade, and Congress, legislation was passed on December 9, 2006 to allow a minimum of 30 days after the Presidential proclamation is published in the Federal Register to implement the WCO changes to the 2007 HTSUS.

Since the Presidential proclamation was published in the Federal Register on January 4, 2007, the WCO 2007 HTSUS amendments will go into effect on February 3, 2007. CBP will allow the Trade an additional 17 days to implement the WCO changes. This 17-day grace period, in addition to the 30-day implementation time frame, will give the Trade more than the requested 45 days to reclassify products and update internal databases.

The grace period will facilitate the transition to the 2007 HTS by allowing adequate time to address CBP actions such as the rejection of misclassified entries and will help prevent the assessment of penalties under Title 19, United States Code, Sections 1592 and 1621 for negligence or non-egregious errors. Filers will be responsible for substantiating any additional time needed within the grace period for the late filing of entries and for making post-entry corrections. The 17-day grace period will begin on February 3, 2007 and will end at the close of business on Tuesday, February 20, 2007. Entries filed on or after February 21, 2007 will be made with the appropriate WCO HTSUS changes.

Questions regarding this policy should be addressed to Ms. Jennifer Dolan, Acting Chief of Entry and Drawback Management at (202) 344-2568 or Ms. Angela Downey, Director, Summary and Account Management Division at (202) 344-1387

/s/

Anne Maricich

cc: Office of Field Operations, Trade Operations Division





## Trade Facilitation Best Practices in Use of *ADVANCE* RULINGS

### UNITED STATES

#### **Best Practices in of Application of *Advance Rulings* by *United States***

##### **I. General Overview:**

##### **1. How long has this measure been place?**

The U.S. customs service began offering advance rulings as Treasury Decisions and Customs Service Decisions in the late 1960s. Over the last forty years, the program has evolved to provide advance rulings that are published via a web-based search system, the Customs Rulings On-line Search System ("CROSS"). U.S. Customs and Border Protection ("CBP") now offers advance rulings for all matters for which CBP has enforcement authority. Those topics include: tariff classification, valuation, country of origin, duty drawback, duty deferral, applicability of any quota or tariff quota, eligibility under preference programs, applicability of navigation and cabotage laws (*i.e.*, dredging, towing, and passenger laws), and treatment of goods in transit. Additionally, in order to meet the increasing demand for more advance rulings and quicker responses (and CBP technology allows us to meet these needs), CBP's advance ruling program has evolved to now allow the New York office to accept and issue E-Rulings. The requests are submitted, catalogued and tracked, and replied electronically.

Another evolution to the CBP advance rulings program is how decisions are shared with the public. Originally, the rulings were published in the agency's bound volumes, and then in the agency's weekly gazette. During this time, an agency coding system allowed searches of paper documents by topic, and paper documents were available for reading in a public reading room until the development of the web accessible database. In 2002, CBP developed the CROSS database accessible on the CBP website. The CROSS database makes U.S. advance rulings accessible and easily searchable by anyone anywhere in the world. It is accessed on a daily basis by CBP officers, other US government agencies, U.S. traders, global traders, and foreign customs services. There are currently over 169,000 rulings on CROSS. There is no cost to request an advance ruling, or to access CROSS, and CROSS is freely accessible to any person with internet access.

##### **2. What are the benefits of applying this measure? (for both governments and traders)**

The benefits of CBP's advance rulings are numerous and extensive. First, for CBP, it has consolidated our decision-making in one location. Rather than decisions on

classification and valuation being made by over 300 ports of entry during the compressed time of the entry of goods, any interested party can ask CBP to make a decision prior to importation. The advance ruling decision makers are located together which brings great consistency, and managed outcomes. This single location allows for cross-training of those employees issuing advance rulings, accessible research to paper files, and career development of employees. As advance rulings in the U.S. are published on CROSS (see above), they are accessible and easily searchable by all CBP officers at all ports of entry, again allowing for great consistency and certainty in decision-making. Finally, based on the expertise the agency has gained in the subject matters of advance rulings, the consistency in agency positions, transparency in the process, and well-developed reasoning, U.S. courts recognize that CBP decisions are entitled to a level of deference by the courts that have jurisdiction over customs matters.

The benefits for traders are predictability, consistency, certainty, and efficiency. CBP's advance rulings bring predictability and consistency by allowing a trader to apply for an advance ruling and comfort that he will be given the treatment set forth in the advance ruling at every U.S. port of entry. The trader finds certainty in the advance ruling because his goods are entitled to the treatment set forth in the advance ruling until, if ever, the ruling is modified or revoked. U.S. advance rulings do not expire. Additionally, in the United States, if CBP intends to modify or revoke an advance ruling, the trader is given advance notice and the intention to take such an action is published. The notice is published, and comments are accepted and addressed, before a final action modifying or revoking the advance ruling is taken. The advance notice and transparency in the decision-making in the modification and revocation process gives further certainty to trader. Furthermore, the effective date of the modification or revocation is delayed for sixty days from the time of final publication of the action so that parties have time to adjust their business processes to the change, and goods already en route, or "on the water" will be given the treatment they had expected under the original advance ruling. Availability of advance rulings thus brings efficiency and cost effectiveness to traders by allowing them to make decisions early and make those decisions part of their manufacturing, importing, and business plans for all stages of business and contract planning.

A further benefit to both CBP and traders is that advance rulings allow traders to take proactive measures to ensure their compliance with U.S. customs laws. When CBP underwent modernization efforts in the early 1990s, it was determined, based on the increase in importing and work load for CBP, that the trading community had a shared responsibility in complying with customs laws and the importing process. Thus, the burden of compliance is on the trader, but CBP has a responsibility to offer the tools necessary for traders to make informed decisions in their transactions, allowing them to comply with customs laws and regulations. Advance rulings further this goal of shared responsibility and informed compliance on behalf of traders and

CBP by giving traders the ability to seek an answer to their questions ahead of engaging in a transaction, and CBP a chance to make these decisions in a thoughtful way and in a managed environment.

**3. How does the use of this measure impact the revenue?**

The measure is best seen as a revenue neutral measure. The work and costs are in the initial set-up of the regime, but after those initial movements and training costs are borne, the measure is no longer costly. If anything, after the initial set up, the results are greater, more consistent revenue collection. Consistency will result in more revenue collection because there is no incentive for traders to “port shop” for the best treatment and classification, while at the same time it works to deter any temptation for corruption. Furthermore, administrative costs are lowered because inconsistent decision making and treatment are diminished; constant adversarial positions and court challenges arising from inconsistent and hasty decisions have greater costs to agencies.

Further, although the U.S. government has never established the precise cost associated with the issuance of seeking an advance ruling, the cost of issuing and the benefit of receiving an advance ruling could well be treated as a service for which the government could be compensated. The U.S. government currently charges for searching and copying documents, for example, under the U.S. Freedom of Information Act, and offering operational services outside official ports of entry and official business operating hours. Thus, a charge could be levied for providing this service, making the measure even more cost-effective.

**4. What are key provisions that should be included in laws or regulations?**

- ◆ Who may request an advance ruling;
- ◆ What questions may be asked;
- ◆ The length of time the ruling is valid;
- ◆ What treatment the applicant and the ruling is entitled to from customs;
- ◆ The procedure to be followed to request such a ruling;
- ◆ Procedure for nonconforming requests;
- ◆ Situations in which no ruling will be issued;
- ◆ Procedures for modification and revocation of an issued ruling;
- ◆ The effect, and effective dates of a modification and revocation of an issued ruling;
- ◆ Right of appeal from an adverse decision of an advance ruling; and
- ◆ Publication and requests or treatment of confidential information.

**5. What are the administrative and staffing requirements (how many people and what skills are needed)?**

The U.S. administrative set-up for issuing rulings has had many evolutions, from divisions within other offices to a stand-alone office, and back again. Staffing requirements will vary among different political administrations and are dependent upon the volume of advance ruling requests and any other duties for which that staff will also be responsible.

In the 1960's, the office was originally staffed by "Customs Specialists" with a secretarial staff and mimeograph paper. Today, the office that issues CBP advance rulings is one office, with one division at an alternate location. There is one division in New York staffed by National Commodity Import Specialists, which is under the direction of the Washington, DC office, which is staffed by attorneys. The New York division provides decisions on tariff classification and country of origin. It is staffed by approximately 50 National Commodity Import Specialists. That office issued approximately 5,200 of the advance rulings issued in 2007. The Washington DC office directs CBP policy on advance rulings, acts as an appeal office from the New York office, and is the office of first impression for all topics other than tariff classification and country of origin. It is made up of approximately 90 attorneys and they are responsible for tariff classification rulings, country of origin, valuation, drawback, duty-deferral, navigation and cabotage laws, and preference rulings. The Washington, DC office issued approximately 200 of the 2007 advance rulings dealing with tariff classification, preference rulings, valuation, drawback, and country of origin. In addition this office is also responsible for handling and issuing advance ruling appeals; certain protests from port decisions and actions; the writing and revision of customs and immigration regulations; and providing technical training and assistance. Training and assistance is given to CBP port personnel, other U.S. government agencies, importer and trade associations, foreign customs services, and foreign trade associations.

**6. What type of training is provided to teach the use of this measure? Who is trained (what level of government officials, private sector, etc.)?**

Awareness needs to be raised at all levels of government and there needs to be outreach to traders. Training is needed at a few levels in the government agency. One level is the administrative level, which will be tasked with setting up the advance rulings regime, and the legal and procedural requirements for that regime. A second level of training will be the people charged with writing the advance rulings. Although previous port experience will provide a significant head start to those writing the advance rulings, they will likely need technical assistance in becoming experts in other subject matters in which they will issue advance rulings, and technical writing

**7. What type of equipment, structures, software, etc. is needed?**

Word processing. Access to laboratories for analysis when necessary.

**8. and 9. Lessons learned: what were the biggest problems/issues you have faced in applying this measure and how were they overcome? What were the factors crucial to success/ best practices? (What can you recommend to other countries that might undertake implementation of this measure?)**

- A strong commitment by the customs administration management team to an advance ruling regime. Commitment to the ideal and purpose of issuing advance rulings, the purpose, the scope of the regime, and benefits of the advance ruling regime; and a commitment to reallocating and committing resources.
- It is imperative to have *clear and robust legal authority*, regulations, and procedures. This ensures accessibility by the trade and confirms the legal status of the advance rulings, to bring certainty and clarity to both the government and traders.
- Active *engagement* with all stakeholders and interested parties in creating the vision of this advance ruling regime, and the practical implementation and procedures.
- Creating *public awareness* and knowledge of the program.
- *Training personnel* to issue and manage the issuance of the advance rulings.
- A best practice is to co-locate the staff, and/or have clear and direct line of authority of all employees and offices involved in the advance ruling regime. Clear understanding of roles, responsibilities, and authority is crucial to a successful program.
- Internal planning and training to develop expertise and ensure a consistently trained and capable staff of advance ruling writers and managers is important.

**10. If possible please provide other useful information such as copies of laws, regulations, standard operating procedures/instructions, etc. (you can attach as an annex)**

- CBP regulations on advance rulings (19 CFR Part 177); and
- Informed Compliance Publication on Advance rulings.  
[http://www.wto.org/english/tratop\\_e/tradfa\\_e/case\\_studies\\_e/ar\\_usa\\_e.doc](http://www.wto.org/english/tratop_e/tradfa_e/case_studies_e/ar_usa_e.doc)





**Trade Facilitation Best Practices in Use of**  
**Advance Rulings**  
**Australia**

Prepared by: Stephanie Lee,  
Director Valuation and Origin, Trade and  
Compliance Division, Australian Customs and Border  
Protection Service

## Best Practices in Application of Advance Rulings by Australia

### I. General Overview:

#### 1. How long has this measure been place?

Tariff Advice – since at least 1971

Valuation Advice – 1990

Origin Advice – 2005

#### 2. What are the benefits of applying this measure? (for both governments and traders)

- Enhance certainty and predictability of Customs operations;
- Speed up clearance of goods at the border;
- Reduce disputes between Customs authority and traders on tariff, valuation and origin issues at the border;
- Traders will be able to conduct just-in-time operations more efficiently.

#### 3. How does the use of this measure impact the revenue?

Advance rulings are a trade facilitation tool. Advance Rulings help to facilitate clearance of goods at the border.

#### 4. What are key provisions that should be included in laws or regulations?

Not applicable. The Advance Rulings system in Australia was set up by administrative arrangements.

#### 5. What are the administrative and staffing requirements (how many people and what skills are needed)?

Australia has 5 staff for Valuation and Origin Advices; and 22 staff for Tariff Advices. (Customs and Border Protection issued 2918 tariff classification advices, 42 rules of origin advices and 89 valuation advices in Financial Year 2010-11).

The staff needs to be subject matter experts.

#### 6. What type of training is provided to teach the use of this measure? Who is trained (what level of government officials, private sector, etc.)?



Online and face to face training in the tariff, rules of origin and valuation are delivered to Customs officials to equip them to provide advance rulings.

Detailed Guidelines on the use of valuation, origin and tariff advices have been published on Australian Customs and Border Protection Service website to assist traders in accessing this service.

**7. What type of equipment, structures, software, etc. is needed?**

Australia maintains and provides on-line access to advance rulings through the Tariff and Precedents Information Network (TAPIN) System.

**8. Lessons learned: what were the biggest problems/issues you have faced in applying this measure and how were they overcome?**

Maintaining high quality, consistent and relevant advice for traders.

- ♦ Establishing and maintaining centres of excellence and procedures for quality assurance and internal review.
- ♦ Supplementing advance rulings with general tariff precedent advices developed in consultation with stakeholders.

**9. What were the factors crucial to success/ best practices? (What can you recommend to other countries that might undertake implementation of this measure?)**

- ♦ Maintain a high level of capability and expertise in the relevant work area – there will be a demand for the service.
- ♦ Advance Rulings should be issued within a specified time frame (i.e. 30 days in Australia).
- ♦ Advance Rulings need to be binding for a specified period to enhance certainty and predictability of Customs operations (5 years for Australia).
- ♦ Establish centres of excellence and procedures for quality assurance and internal review.
- ♦ Supplement client specific advance rulings with general tariff precedent advices developed in consultation with stakeholders.

**10. If possible please provide other useful information such as copies of laws, regulations, standard operating procedures/instructions, etc. (you can attach as an annex)**

### ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนุชนนตรี ศักดิ์เศรษฐ์ เกิดเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษา  
นิเทศศาสตรบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปีการศึกษา 2551 และได้เข้า  
ศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555 สำเร็จ  
เนติบัณฑิตไทย สมัย 63 อดีตเคยทำงานเป็นผู้ชำนาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่รัฐสภา  
ใน ปี พ.ศ. 2555-2556

